UCHWAŁA Nr XXII/246/2025
RADY POWIATU W JAŚLE
z dnia 25 listopada 2025 roku

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r." wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2024 poz. 107 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 poz. 647 ze zm.),

Rada Powiatu w Jaśle uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r." wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w brzmieniu stanowiącym załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Jaśle.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY Nr XXII/246/2025
RADY POWIATU W JAŚLE
z dnia 25 listopada 2025 r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU JASIELSKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO 2032 R.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Jasło 2025

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Jasło, 2025

Spis treści

Spis treści ... 3
1. Wykaz skrótów ... 5
2. Wstęp ... 6
2.1. Cel i zakres opracowania ... 6
2.2. Podstawy prawne ... 7
2.3. Charakterystyka powiatu jasielskiego ... 7
2.3.1. Położenie ... 7
2.3.2. Budowa geologiczna ... 10
2.3.3. Warunki klimatyczne ... 12
2.3.4. Demografia ... 15
3. Założenia Programu ochrony środowiska ... 17
3.1. Dokumenty międzynarodowe ... 17
3.2. Dokumenty krajowe ... 18
3.3. Dokumenty wojewódzkie ... 26
3.4. Dokumenty strategiczne Powiatu Jasielskiego ... 27
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym ... 28
5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu jasielskiego ... 30
5.1. Klimat i jakość powietrza ... 30
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza ... 30
5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu jasielskiego ... 32
5.1.3 Jakość powietrza ... 47
5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE) ... 54
5.1.5. Zagadnienia horyzontalne ... 60
5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska ... 60
5.1.7. Analiza SWOT ... 61
5.2. Zagrożenia hałasem ... 62
5.2.1. Stan wyjściowy ... 62
5.2.2. Źródła hałasu ... 62
5.2.3. Monitoring poziomu hałasu ... 74
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne ... 77
5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska ... 77
5.2.6. Analiza SWOT ... 78
5.3. Pola elektromagnetyczne ... 79
5.3.1. Stan wyjściowy ... 79
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego ... 81
5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego ... 97
5.3.4. Zagadnienia horyzontalne ... 98
5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska ... 99
5.3.6. Analiza SWOT ... 99
5.4. Gospodarowanie wodami ... 100
5.4.1. Wody powierzchniowe ... 100
5.4.2. Obszary zagrożone powodzią ... 102
5.4.3. Obszary zagrożone suszą ... 103
5.4.4. Jakość wód powierzchniowych ... 107
5.4.5. Wody podziemne ... 115
5.4.6. Jakość wód podziemnych ... 118
5.4.7. Zagadnienia horyzontalne ... 120
5.4.8.Tendencje zmian stanu środowiska ... 121
5.4.9. Analiza SWOT ... 121
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa ... 122
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę ... 122
5.5.2. Odprowadzanie ścieków ... 123
5.5.3. Zagadnienia horyzontalne ... 128
5.5.4.Tendencje zmian stanu środowiska ... 129

5.5.5. Analiza SWOT ... 129
5.6. Gleby ... 130
5.6.1. Stan aktualny ... 130
5.6.2. Zagadnienia horyzontalne ... 138
5.6.3.Tendencje zmian stanu środowiska ... 138
5.6.4. Analiza SWOT ... 139
5.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów ... 140
5.7.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi ... 140
5.7.2. Magazynowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych ... 144
5.7.3. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne ... 144
5.7.4. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest ... 146
5.7.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów ... 149
5.7.6. Zagadnienia horyzontalne ... 151
5.7.7.Tendencje zmian stanu środowiska ... 152
5.7.8. Analiza SWOT ... 152
5.8. Zasoby geologiczne ... 153
5.8.1. Przepisy prawne ... 153
5.8.2. Stan aktualny zasobów geologicznych ... 157
5.8.3. Zagadnienia horyzontalne ... 160
5.8.4.Tendencje zmian stanu środowiska ... 161
5.8.5. Analiza SWOT ... 161
5.9. Zasoby przyrodnicze ... 162
5.9.1. Formy ochrony przyrody ... 162
5.9.2. Grunty leśne ... 180
5.9.3. Korytarze ekologiczne ... 183
5.9.4. Zagadnienia horyzontalne ... 185
5.9.5.Tendencje zmian stanu środowiska ... 186
5.9.6. Analiza SWOT ... 186
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami ... 187
5.10.1. Stan aktualny ... 187
5.10.2. Działania kontrolne ... 187
5.10.3. Zagadnienia horyzontalne ... 188
5.10.4.Tendencje zmian stanu środowiska ... 189
5.10.5. Analiza SWOT ... 189
6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska ... 190
7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu jasielskiego ... 200
8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu jasielskiego ... 202
9. Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie ... 205
9.1. Wyznaczone cele i zadania ... 205
9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Powiatu Jasielskiego ... 207
9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Jasielskiego wraz z ich finansowaniem ... 225
9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem ... 230
10. System realizacji Programu Ochrony Środowiska ... 243
10.1. Współpraca z interesariuszami ... 244
10.2. Edukacja ekologiczna ... 245
10.3. Sprawozdawczość ... 247
10.4. Monitoring realizacji Programu ... 247
10.5. Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska ... 251
10.6. Źródła finansowania ... 252
10.6.1. Fundusze krajowe ... 253
10.6.2. Fundusze Unii Europejskiej ... 255
Spis tabel ... 258
Spis rysunków ... 259

1. Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
BDO	Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GDLP	Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
MRP	Mapy Ryzyka Powodziowego
MZP	Mapy Zagrożenia Powodziowego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Rzeszowie
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PODR	Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
ppk	punkt pomiarowo-kontrolny
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PZD	Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle
PZDW	Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RP	Rezerwaty Przyrody
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
UE	Unia Europejska
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
wod-kan	wodno-kanalizacyjne
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu jasielskiego. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyśpieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie powiatu jasielskiego w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę działań/przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu jasielskiego.

Poprzedni POŚ pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” został przyjęty Uchwałą nr LII/370/2021 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 25 listopada 2021 r.

2.2. Podstawy prawne

Obowiązek wykonania Programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.)[1], a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwala odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania Programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy."

Program Ochrony Środowiska Powiatu Jasielskiego tworzony jest w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu powiatowym.

Dokument został opracowany w oparciu o *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych Programów Ochrony Środowiska* [Ministerstwo Środowiska, 2015 r.] wraz z zaktualizowanymi załącznikami z 2020 r.

2.3. Charakterystyka powiatu jasielskiego

2.3.1. Położenie

Powiat jasielski leży w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Siedzibą powiatu jest miasto Jasło. Powiat od północy graniczy z powiatem dębickim, od wschodu z powiatem strzyżowskim i krośnieńskim, od strony południowej ze Słowacją oraz od strony zachodniej z powiatem gorlickim i tarnowskim, co obrazuje rysunek nr 1. Powierzchnia powiatu wynosi 831 km^2 [GUS, stan na 31.12.2024 r.]. Największą powierzchnię spośród gmin zajmuje gmina Krempna, najmniejszą zaś gmina Brzyska. Tworzony jest przez 10 gmin: gmina miejska Jasło, gmina miejsko-wiejska Kołaczyce, gminy wiejskie: Brzyska, Dębowiec, Jasło, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn i Tarnowiec, co przedstawiono na rysunku nr 2.

[1] Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1101).

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa.
źródło opracowanie własne

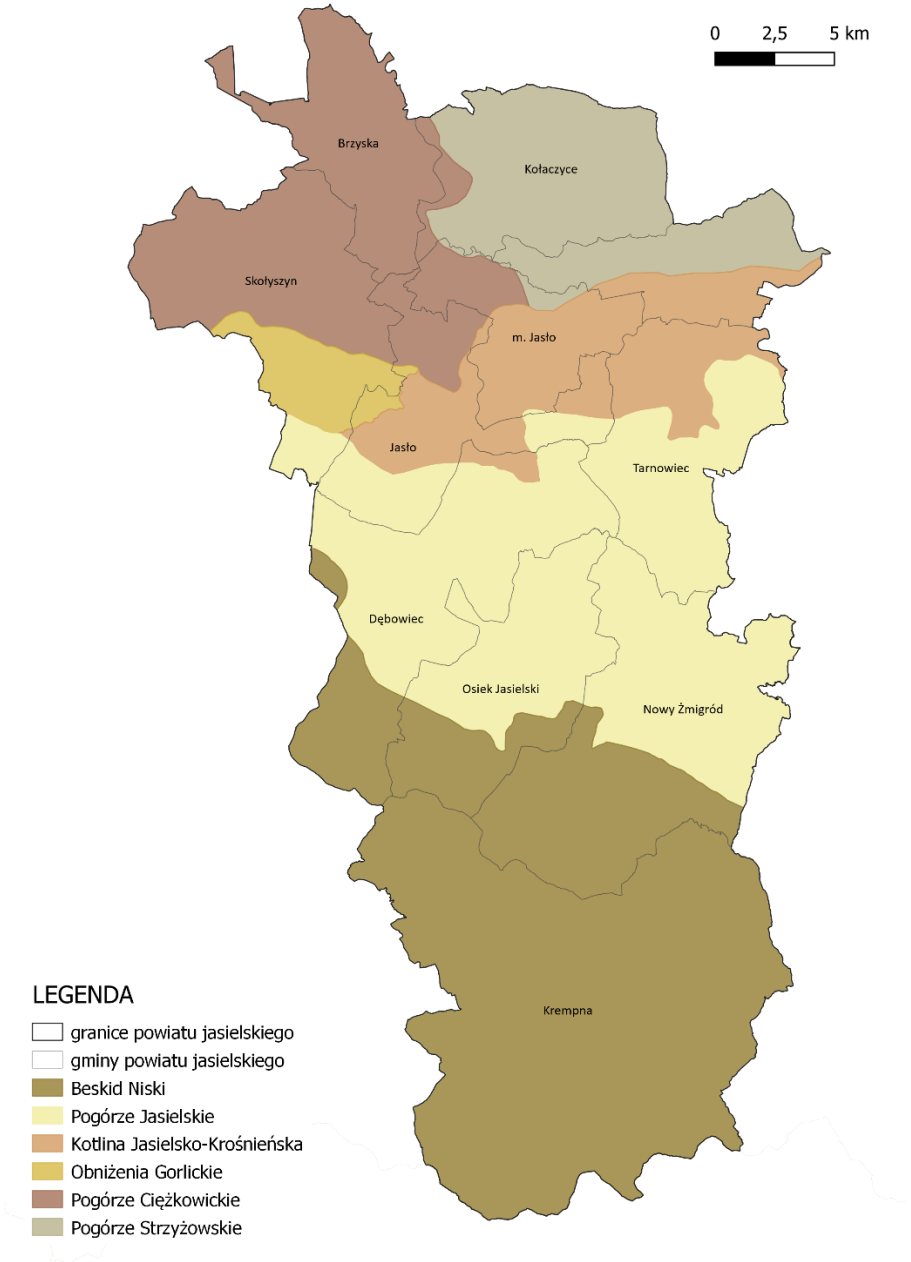

Rysunek 2. Gminy powiatu jasielskiego.
źródło opracowanie własne

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat jasielski umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
    - prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),
        - podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513),
            - makroregion – Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
                - mezoregion – Pogórze Ciężkowickie (513.62).
                - mezoregion – Pogórze Strzyżowskie (513.63).
                - mezoregion – Obniżenie Gorlickie (513.66).
                - mezoregion – Kotlina Jasielsko - Krośnieńska (513.67).
                - mezoregion – Pogórze Jasielskie (513.68).
            - makroregion – Beskidy Środkowe (513.7)
                - mezoregion – Beskid Niski (513.71).

Graficzne ulokowanie powiatu na tle mezoregionów przedstawiono na rysunku nr 3.

Rysunek 3. Położenie powiatu jasielskiego na tle mezoregionów.
źródło opracowanie własne

2.3.2. Budowa geologiczna[2]

W powiecie jasielskim przedczwartorzędowe utwory stanowi kompleks naprzemianległych piaskowców i łupków osadzanych od dolnej kredy do miocenu w zmieniającym swoją geometrię basenie oceanicznym, rozdzielanym niekiedy wyniesieniami podmorskimi zwanymi kordylierami. Rozległy basen karpacki zaczyna się od górnej kredy, dzieląc na baseny resztkowe, wypełniane osadami, zamykane, fałdowane i wypiętrzane. Najważniejszy, mioceński etap fałdowania ułożył tu skały w szereg nasuniętych na siebie łusek, oddzielonych powierzchniami nieciągłości. W zależności od charakteru utworów

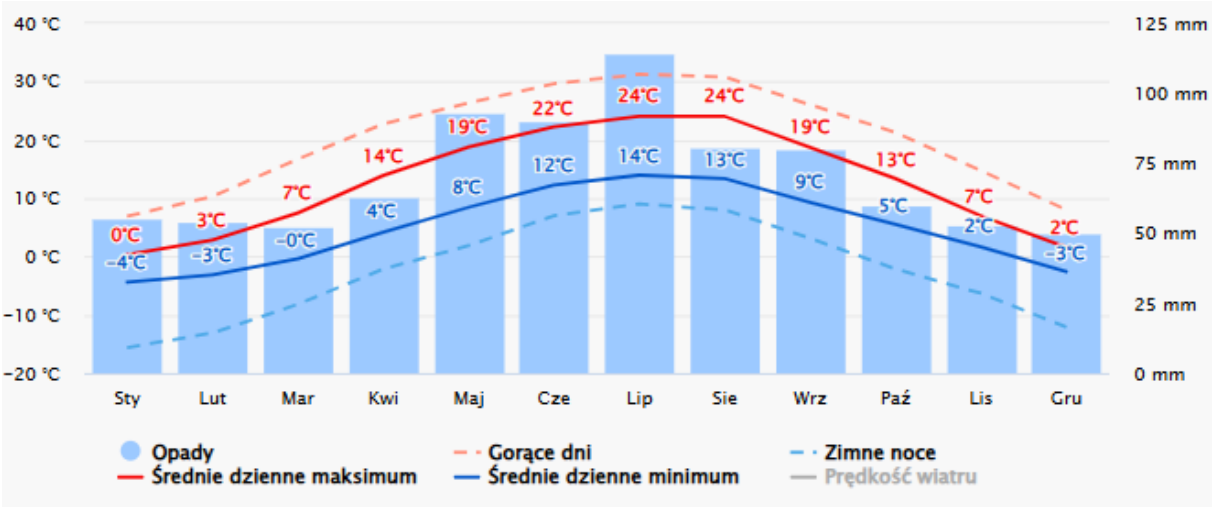
[2] Źródło: *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*

występujących w danym elemencie tektonicznym wydzielić można dwa zestawy łusek, które tworzą jednostki wyższej rangi: niżejległą jednostkę śląską i nasuniętą na nią jednostkę magurską, która na opisywanym terenie buduje tzw. „półwysep Harklowej" i kilka odosobnionych płatów. Zróżnicowanie litologiczne poszczególnych członów litostratygraficznych w profilach jednostek wynika z depozycji osadów w różnych częściach basenu karpackiego. Najstarszymi utworami jednostki śląskiej, wieku dolnokredowego, są łupki cieszyńskie odsłaniające się w rejonie Ujazdu. W tym samym rejonie odsłaniają się również najmłodsze warstwy dolnej kredy - tzw. warstwy wierzowskie i należące już do górnej kredy warstwy lgockie, łupki pstre oraz warstwy godulskie. Średnioławicowe piaskowce z warstw godulskich budują partie szczytowe grzbietu Liwocza, wznoszącego się nad miejscowościami Ujazd i Brzyska. Większe rozprzestrzenienie ma kompleks warstw istebniańskich, zwanych też czarnorzeckimi (górna kreda - paleocen), złożony z gruboławicowych, masywnych piaskowców, przechodzących ku górze w czarne lub brunatne łupki. Piaskowce te wietrzejąc rozpadają się na gruboziarnisty piasek lub żwirek. Pasy ich wychodni ciągną się na linii Bieździedza – Czermna na południu, a także w południowo – zachodniej części w rejonie Wójtowej. Piaskowce i łupki istebniańskie są skałą kolektorową dla węglowodorów. Nad warstwami istebniańskimi w jednostce śląskiej wyróżnia się osadzany w trzeciorzędzie (paleocen - eocen) kompleks czerwonych (pstrych) łupków i występujących w ich obrębie soczew piaskowców ciężkowickich. Piaskowce te również stanowią skałę kolektorową dla węglowodorów, zaś łupki pstre są jej nieprzepuszczalnymi ekranami. Skały te odsłaniają się m.in. w paśmie Podzamcza, Brzanki i dalej ku południowi w antyklinie Osobnicy i Biecza. Młodsze warstwy hieroglifowe (wieku eoceńskiego), tworzy kompleks średnioławicowych piaskowców, przetykany łupkami. Wyżej leży bardzo zróżnicowany kompleks tzw. warstw menilitowych. Większość stanowią liściaste, czarne lub ciemnobrunatne łupki. Występują też wkładki cienkoławicowych piaskowców. Horyzont przewodni stanowią tu mocno skrzemionkowane skały zwane rogowcami, występujące w otoczeniu margli. Najmłodszymi (oligocen) i szeroko rozprzestrzenionymi w powiecie ogniwami fliszowymi jednostki śląskiej są warstwy krośnieńskie. Są to w dolnej części masywne, gruboławicowe piaskowce o drobnym, równym ziarnie, miąższości do kilkunastu metrów, przechodzące ku górze w naprzemianległe piaskowce i łupki o zmiennych proporcjach. Piaskowce są szare, drobnoziarniste, cienko - lub średnioławicowe. W obrębie tego ogniwa występują przewarstwienia tzw. wapieni jasielskich. W najwyższej części profilu leżą warstwy o zdecydowanej przewadze łupków mułowcowych, rzadziej ilastych, z reguły silnie wapnistych. Najstarszymi skałami tej jednostki są tu warstwy inoceramowe (górna kredapaleocen), o charakterze piaskowcowo–łupkowym, spotykane głównie na obszarze „półwyspu Harklowej". Młodsze są łupki pstre (wieku paleoceńsko–eoceńskiego). Największą powierzchnię zajmuje kompleks marglisty tzw. warstw z Duląbki, których czas osadzania określa się na górny eocen i dolny oligocen. Wyżej występują znane z profilu jednostki śląskiej warstwy menilitowe i krośnieńskie W obrębie „półwyspu Harklowej" zdarzają się też fragmenty innych facji, m.in. warstwy hieroglifowe i piaskowce ciężkowickie. Utwory czwartorzędowe, to różnowiekowe, zróżnicowane co do pochodzenia i wykształcenia niezbyt grube osady, pokrywające starsze podłoże. Są to utwory tarasów rzecznych różnych poziomów, z których największe przestrzenie zajmują i charakteryzują się najgrubszymi miąższościami tarasy najmłodsze (holoceńskie). Wypełniają one dna dolin Wisłoki, Ropy i Bednarki. Większość materiału stanowią w nich głazy, żwiry, piaski, gliny, iły oraz mułki. Lokalnie w dolinie Wisłoki wyróżniono także utwory wyższych tarasów, związanych ze starszymi zlodowaceniami. Fragmenty najwyższego z nich znajdują się na wysokości

90–100 m n.p. rzeki w okolicach Dębowca i Kopanin, zaś tarasów średnich (9 - 16 m i 16 - 25 m n.p. rzeki) - w Jaśle, Zarzeczu i Kaczorowach. W dolinach mniejszych, lokalnych cieków powierzchniowych wytworzyły się namuły złożone z glin, iłów, piasków i żwirów. Znaczne połacie terenu pokrywają gliny lessopodobne, mułki i gliny zwietrzelinowe.

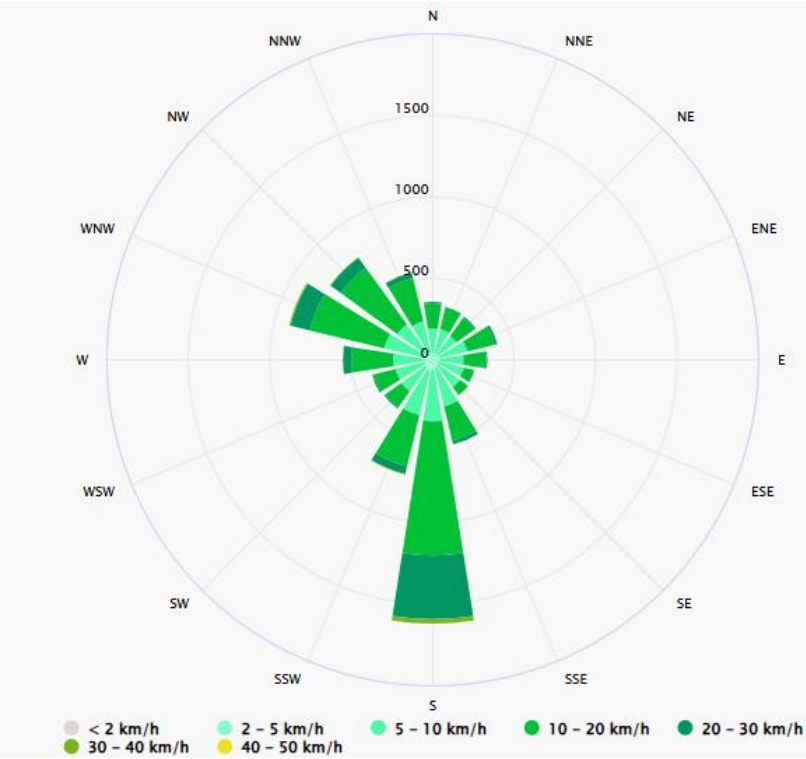
2.3.3. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne powiatu jasielskiego są mocno związane z ukształtowaniem powierzchni. Klimat w rejonie Pogórza posiada charakter przejściowy między nizinnym a górskim, ze średnią roczną temperaturą dnia około +7°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najchłodniejsze miesiące to styczeń i luty. Ilość opadów jest wyższa od średniej krajowej i wykazuje zróżnicowanie w różnych częściach powiatu - wynosi 700 - 750 mm w części zachodniej i 750 - 800 mm w części wschodniej. Pokrywa śnieżna zalega 60 - 80 dni, a okres wegetacyjny trwa 210 - 220 dni. W ciągu roku przeważają wiatry południowo zachodnie. Powiat jasielski posiada stosunkowo dużo dni pochmurnych i w związku z tym warunki nasłonecznienia są raczej niekorzystne. Średnie nasłonecznienie w ciągu dnia trwa 3,5 - 4,5 godziny. Warunki wilgotnościowe nie odbiegają od średnich krajowych. Najbardziej wilgotnymi miesiącami w 2008 r. był maj i lipiec, najmniej : styczeń, luty, marzec, listopad i grudzień. W terenach niżej położonych, o podłożu naturalnym, lecz wilgotnym, mogą pojawiać się ze zwiększoną częstością warunki wysokiej wilgotności powietrza, prowadzące do tworzenia się mgieł i radiacyjnych spływów powietrza chłodnego z wyżej położonych miejsc[3].

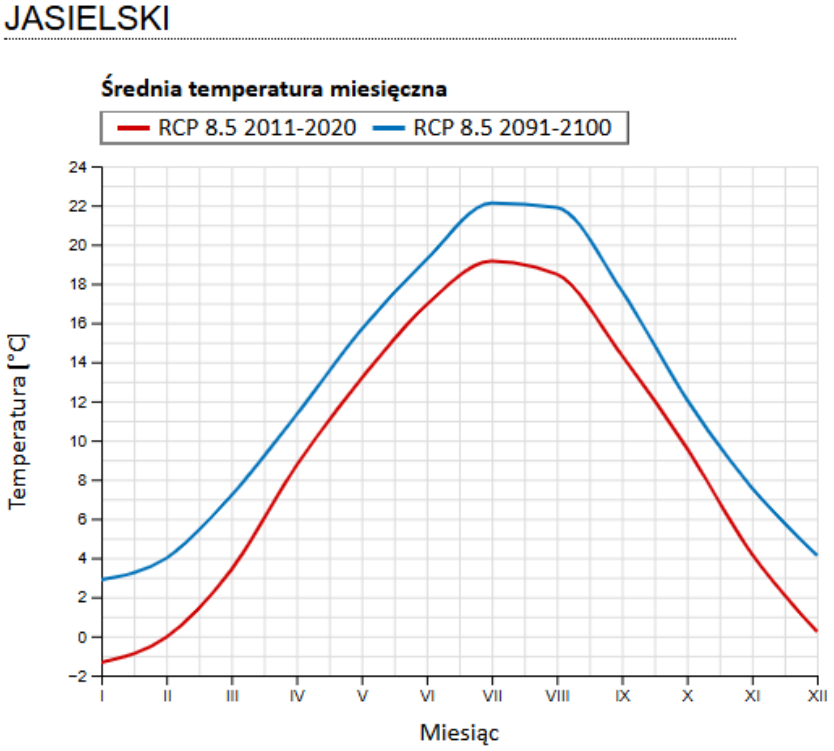
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 22.09.2025 r.

[3] Źródło: *Program ochrony powietrza dla strefy jasielskiej*

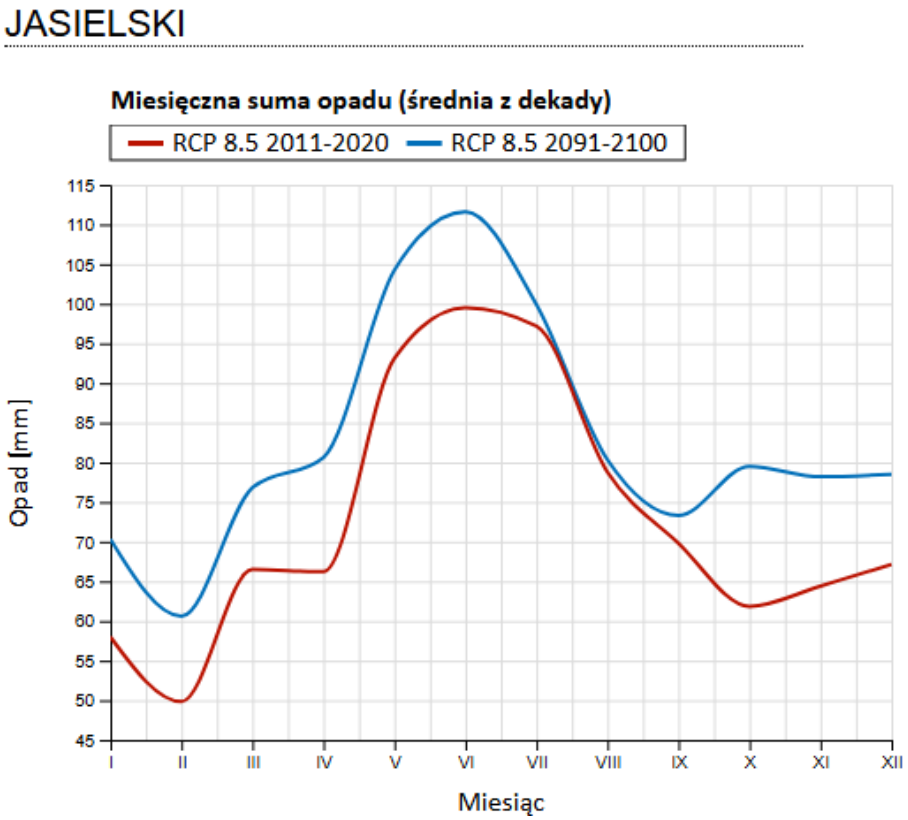

Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu jasielskiego.
źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 22.09.2025 r.

Poniższy rysunek przedstawia scenariusz zmiany klimatu w powiecie jasielskim. Taki scenariusz jest przewidywany przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 8.5). Zgodnie z wykresem, w styczniu za 100 lat średnia temperatura powietrza może wzrosnąć o 4ºC.

Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie jasielskim.
źródło: https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/, data dostępu: 22.09.2025 r.

Rysunek 7. Scenariusze zmian sumy opadów w powiecie jasielskim.
źródło: https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/, data dostępu: 22.09.2025 r.

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO_2).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

Analiza danych opadów deszczu dla regionu Polski i powiatu jasielskiego wskazuje, że zarówno scenariusz RCP 4.5, jak i RCP 8.5 przewidują zwiększenie opadów do 2030 i 2100 roku. W obliczu tych zmian konieczne jest podjęcie działań adaptacyjnych oraz inwestycji w infrastrukturę, aby zminimalizować negatywne skutki dla środowiska, rolnictwa i ludzi. Zaleca się kontynuowanie badań i monitorowań opadów deszczu oraz ich wpływu na lokalne

ekosystemy, co umożliwi lepsze planowanie i reakcje na zmiany klimatyczne. Skutki zmian klimatu mogą objawiać się następująco:

- rolnictwo: zmiany w opadach mogą wpłynąć na produkcję rolniczą w regionie. Ulewne deszcze mogą powodować erozję gleby, a dłuższe okresy suszy mogą negatywnie wpłynąć na plony.
- infrastruktura: Wzrost opadów, zwłaszcza w krótkim czasie, może przeciążyć systemy kanalizacyjne. Należy inwestować w infrastrukturę odporną na zmiany klimatyczne.
- bioróżnorodność: zmiany w opadach i temperaturze mogą wpłynąć na ekosystemy, prowadząc do przemieszczenia się gatunków czy zmian w siedliskach.

2.3.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 roku, liczba ludności na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 108 084 osoby, z czego 54 987 osób stanowiły kobiety, a 53 097 mężczyźni. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 130,1 os/km^2.

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w tabeli nr 1 oraz 2.

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu jasielskiego.

Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	108 084
Liczba mężczyzn	53 097
Liczba kobiet	54 987
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1km^2	130,1
Współczynnik feminizacji [os.]	104
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	17,0
W wieku produkcyjnym	59,3
W wieku poprodukcyjnym	23,7

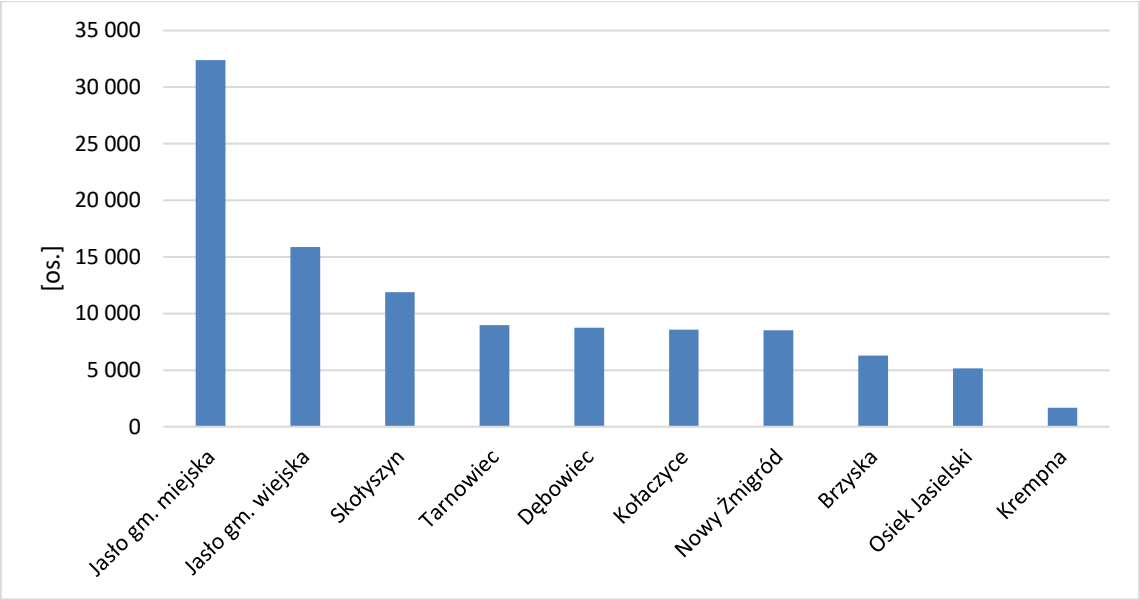
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Tabela 2. Liczba ludności powiatu jasielskiego w latach 2014-2024.

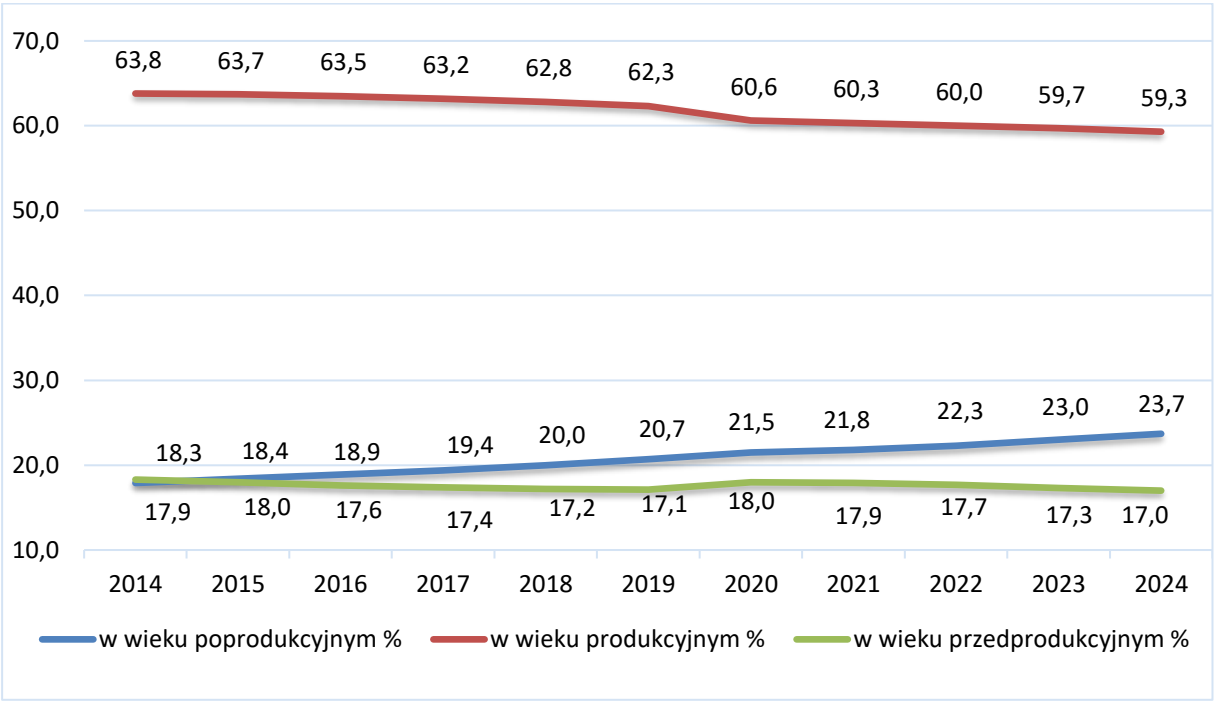
Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2014	115 185	56 578	58 607
2015	114 773	56 335	58 438
2016	114 533	56 244	58 289
2017	114 156	56 112	58 044
2018	113 962	56 039	57 923
2019	113 450	55 842	57 608
2020	111 035	54 602	56 433
2021	110 185	54 175	56 010
2022	109 582	53 832	55 750
2023	108 819	53 453	55 366
2024	108 084	53 097	54 987

źródło: GUS

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach maleje.

Rysunek 8. Liczba ludności w gminach powiatu jasielskiego.
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Rysunek 9. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.
źródło: GUS, opracowanie własne

Powyższy rysunek przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Zaobserwować można wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3. Założenia Programu ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi i wojewódzkimi.

3.1. Dokumenty międzynarodowe

3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.:

- co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.).

Cel 55% emisji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymaganym we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych do czerwca 2021 r. W celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.
Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;

- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno - gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

3.1.3. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. dokumentach.

3.2. Dokumenty krajowe

3.2.1. Polityka ekologiczna państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cel szczegółowy IV: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

Kierunki interwencji:
Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Cel szczegółowy V: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.
Kierunki interwencji:
Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

3.2.2. Strategia Produktywności 2030

Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Strategii produktywności 2030"

Cel główny Strategii Produktywności: Progresywny, zrównoważony i inkluzywny wzrost produktywności oparty na wykorzystaniu wiedzy oraz nowych technologii, zwłaszcza cyfrowych

- Obszar I. Zasoby naturalne:
  - Cel szczegółowy: Wzrost wydajności surowcowej gospodarki,
  - Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce.

3.2.3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. i jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Celem głównym Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Cel 3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport
Kierunki interwencji:

- Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce
- Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności

Cel 4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia
Kierunki interwencji:

- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju
- Poprawa efektywności energetycznej
- Rozwój techniki

Cel 5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów *Strategii* – Środowisko
Kierunki interwencji:

- Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
- Ochrona gleb przed degradacją
- Zarządzanie zasobami geologicznymi
- Gospodarka odpadami
- Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych

3.2.4. Strategia *„Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”*

Strategia jest dokumentem, którego głównego celem jest sprawne i nowoczesne państwo służące obywatelom, środowisku oraz gospodarce, który wpisuje się w działania realizujące

cel szczegółowy III SOR: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.
V. Cel szczegółowy: Zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego;

- Kierunek interwencji 3: Ratownictwo, ochrona ludności i zarządzanie kryzysowe.

3.2.5. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030"

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

- Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska,
- Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

3.2.6. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

- Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
- Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.2.7. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022”.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego
   a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
      - Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa
   a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:
      - Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną;
      - Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa;
      - Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa;
      - Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

Obiekt jądrowy (instalacja, elektrownia, składowisko odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, zakład usług cyklu paliwowego, itp.) i zachodzące w nim

procesy oraz otoczenie bliższe i dalsze podlegają wymaganiom bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń przed zagrożeniem środowiskowym.
W miarę możliwości należy dążyć do wspólnego wykorzystania infrastruktury dla celów obronności i bezpieczeństwa państwa oraz rozwoju regionu, w tym bezpieczeństwa środowiskowego.

3.2.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

1) Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
    - Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
    - Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;
2) Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
    - Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Uchwała Nr 184/2020 Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej
Poprawa stanu zdrowia obywateli zależy przede wszystkim od zmian w stylu życia i środowiska, które mają wpływ na powstawanie wielu chorób. Konieczne jest m.in. wykorzystanie w większym stopniu nowych technologii i rozwiązań organizacyjnych ograniczających negatywne oddziaływanie smogu, czy środków transportu, zwłaszcza wykorzystujących napęd oparty na spalaniu produktów pochodzących z ropy naftowej.

3.2.10. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

2 lutego 2021 r. Rada Ministrów na posiedzeniu przyjęła uchwałę dotyczącą Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040). Dokument jest mapą drogową rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych:
    a. Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
    a. Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
    b. Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:

   a. Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
   b. Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Podkarpackiego;
4. Rozwój rynków energii:
   a. Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
   b. Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
   c. Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
   a. Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
   a. Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
   a. Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
   a. Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

3.2.11. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Uchwała Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028

Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji:

1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;
2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności;
3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
   a. 55% dla roku 2025,
   b. 60% dla roku 2030,
   c. 65% dla roku 2035;
4) minimalizacja ilości składowanych odpadów:
   a. do 30% w roku 2025,
   b. do 20% w roku 2030,
   c. do 10% w roku 2035;
5) zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”;
6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;
7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami;
8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów;
9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu;
10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;

11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.

3.2.12. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008) stanowi podstawę do opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, których celem będzie przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. W Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów wyznaczono następujące cele strategiczne:

Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:

1. utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie,
2. ograniczenie obciążenia PKB odpadami.

Cele ilościowe w odniesieniu do priorytetowych strumieni odpadów:

- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji,
- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii,
- cel: ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem,
- cel: zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych,
- cel: zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów,
- cel: ograniczenie marnotrawienia żywności,
- cel: wzrost ponownego użycia, m.in. poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie ZSEE do ponownego użycia.

Cele jakościowe

W odniesieniu do produktów i produkcji: ograniczanie oddziaływania na środowisko na etapie wydobycia surowców produkcji i surowców, logistyki konsumpcji, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia stosowania szkodliwych substancji.

3.2.13. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska pn. „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)” określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze.

Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu.

Celem głównym aKPOP jest pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzane są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.

3.2.14. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych w dniu 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005;
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
  - 14% udziału OZE w transporcie;
  - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. Średniorocznie;
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007;
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

3.2.15. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).
Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie.

3.3. Dokumenty wojewódzkie

3.3.1. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z Perspektywą do 2031 r.

Uchwała Nr LXXI/1229/24 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z Perspektywą do 2031 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Tabela 3. Cele Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego.

Obszar interwencji	Cele
Ochrona klimatu	– Planowanie strategiczne uwzględniające zmiany klimatu
Ochrona powietrza	– Poprawa jakości powietrza
Zagrożenia hałasem	– Poprawa klimatu akustycznego
Pola elektromagnetyczne	– Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
Gospodarowanie wodami	– Zrównoważona gospodarka wodna
Gospodarka wodno-ściekowa	– Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
Zasoby geologiczne	– Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi wraz z minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko
Gleby	– Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	– Racjonalna gospodarka odpadami
Zasoby przyrodnicze	– Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych – Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych – Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej
Zagrożenia poważnymi awariami	– Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

3.3.2. Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030, stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020. Strategia jest spójna ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Celem głównym Strategii jest odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniając trwały, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego podzielona jest na pięć obszarów tematycznych:

- gospodarka i nauka;
- kapitał ludzki i społeczny;
- infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska;
- dostępność usług;
- terytorialny wymiar Strategii.

Każdy z obszarów tematycznych zawiera priorytety oraz poszczególne cele i działania.

Określone w niniejszym Programie cele oraz działania, wpisują się w Strategię Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030.

3.3.3. Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych

Uchwała Nr LXIX/1184/23 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 21 grudnia 2023r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych

Wykaz planowanych działań naprawczych w strefie podkarpackiej:

1. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego w zasobie mieszkaniowym należącym do gminy;
2. Prowadzenie działań kontrolnych;
3. Zwiększanie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej o liczbie mieszkańców większej niż 5 000 osób;
4. Edukacja ekologiczna

3.3.4. „Uchwała antysmogowa”

Uchwała Nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

3.3.5. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028

Uchwała Nr LXXIII/1258/24 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028”

3.3.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z perspektywą do 2032 roku

Uchwała Nr XXXVI/584/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2021 r.

Celem nadrzędnym PGOWP jest rozwijanie na terenie województwa podkarpackiego systemu gospodarki odpadami, opartego na zapobieganiu powstawania odpadów, przygotowaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz na innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.

3.4. Dokumenty strategiczne Powiatu Jasielskiego

3.4.1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Uchwała nr LII/370/2021 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 25 listopada 2021 r.

3.4.2. Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023-2030

Uchwała Nr II/15/2024 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023-2030".

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, realizacja Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyśpieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie powiatu jasielskiego, źródła jego zanieczyszczeń, przedstawia zachodzące w nim trendy zmian – na podstawie danych z ostatnich kilku lat. Prezentowane analizy oparto o najbardziej aktualne dane, dostępne w materiałach i opracowaniach środowiskowych. Rokiem bazowym dla opracowania jest rok 2024, jednak w przypadkach braku danych posłużono się informacjami za rok 2023.

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie powiatu jasielskiego. Wyznaczono w tym zakresie następujące obszary interwencji, w których uwzględniono stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska:

- Klimat i jakość powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Zasoby geologiczne;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na ich podstawie wyznaczono cele i kierunki interwencji, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatowym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 9*. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami Powiatu Jasielskiego.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację

celów programu. Z tego powodu w rozdziale 10*. System realizacji programu ochrony środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 9*. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Opis każdego z obszarów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów środowiskowych oraz sukcesów osiągniętych w ostatnich latach, tendencji zmian stanu środowiska. W opisie każdego z obszarów znajdują się również zagadnienia horyzontalne, wskazane w Wytycznych. Są nimi: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring oraz edukacja ekologiczna. Na podstawie informacji zawartych w danym obszarze przeprowadzono analizę SWOT dla każdego obszaru interwencji. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia). W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Identyfikacja potrzeb powiatu w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie powiatu jasielskiego.

5. Ocena stanu środowiska na terenie powiatu jasielskiego

5.1. Klimat i jakość powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić:

A. ze względu na pochodzenie,
B. ze względu na to w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji,
C. ze względu na postać w jakiej zostały uwolnione do atmosfery.

A. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na:

1) Źródła pochodzenia naturalnego:
   - bagna (metan CH_4, dwutlenek węgla CO_2, siarkowodór H_2S, amoniak NH_3),
   - pożary lasów (dwutlenek węgla CO_2, tlenek węgla-CO, pył),
   - gleby i skały ulegające erozji,
   - wyładowania atmosferyczne (tlenki azotu NO_x),
   - bakterie i inne organizmy (metan CH_4),
   - roślinność i grzyby (pyłki, zarodniki).

2) Źródła pochodzenia antropogenicznego:
   Większość zanieczyszczeń powietrza jest związana z działalnością człowieka. Antropogeniczne źródła można podzielić na różne kategorie w zależności od przyjętych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg sektorów gospodarki, gdzie wyróżniamy cztery podstawowe kategorie:
   - energetyczne – na które składają się procesy wydobywania (kopalnie, szyby wiertnicze) i spalania paliw,
   - przemysłowe – przemysł ciężki (przeróbka ropy naftowej, hutnictwo, cementownie, przemysł chemii organicznej), metalurgiczny, produkcja i stosowanie rozpuszczalników, przemysł spożywczy, przemysł farmaceutyczny i inne,
   - komunikacyjne – transport lądowy (samochodowy, kolejowy, powietrzny) i wodny,
   - komunalno-bytowe – paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, zagospodarowywanie odpadów (składowiska odpadów, oczyszczalnie).

B. Podział źródeł ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji:

1) punktowe (emisja z pojedynczych źródeł, najczęściej z wysokich kominów),
2) liniowe (np. szlaki komunikacyjne),
3) powierzchniowe (emisja z wielu różnorodnych źródeł, np. z obszarów zamieszkanych). Do źródeł powierzchniowych zalicza się źródła powodujące tzw. „niską emisję" – emisję pyłów i gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m.

C. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery można podzielić na:

1) zanieczyszczenia pierwotne, które występują w powietrzu w takiej postaci, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery,
2) zanieczyszczenia wtórne, będące produktami przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących między składnikami atmosfery i jej zanieczyszczeniem (produkty tych reakcji są niekiedy bardziej szkodliwe od zanieczyszczeń pierwotnych) oraz pyłami uniesionymi ponownie do atmosfery po wcześniejszym osadzeniu na powierzchni ziemi.

Skład powietrza w troposferze cały czas się zmienia. Niektóre substancje znajdujące się w powietrzu są wysoce reaktywne tzn. mają większą skłonność do wchodzenia w reakcję z innymi substancjami w celu tworzenia nowych związków. Wówczas mogą się utworzyć tzw. zanieczyszczenia wtórne, które są szkodliwe dla naszego zdrowia i środowiska. Katalizatorem, który sprzyja procesom reakcji chemicznej lub je wywołuje, jest ciepło, w tym ciepło wytwarzane przez Słońce. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Podstawowe rodzaje zanieczyszczeń powietrza wraz z ich źródłami zgromadzono w tabeli. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Tabela 4. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
B(a)P	spalanie paliw, produkt uboczny spalania drewna i odpadów oraz produkcji koksu i stali
SO_2 (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO_2 (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO_x(suma tlenków azotu)	spalanie paliw w wysokich temperaturach
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O_3 (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami
Dioksyny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne

5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu jasielskiego

Największy udział w bilansie emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie powiatu ma emisja komunalno-bytowa, tzw. emisja „niska", następnie emisja punktowa (pochodząca z zakładów przemysłowych) oraz emisja komunikacyjna*.*

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.

System ciepłowniczy

Na terenie powiatu jasielskiego zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą:
- kotłowni indywidualnych i lokalnych,
- źródeł indywidualnych (typu piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne),
- sieci ciepłowniczej w Jaśle.

Produkcja energii cieplnej w Jaśle prowadzona jest przez następujące podmioty[4]:
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – będące właścicielem i eksploatatorem miejskiego systemu ciepłowniczego Jasła. Przedsiębiorstwo działa jako spółka od 1997 r. i wytwarza ciepło zgodnie z koncesją nr WCC/2934/507/W/OKR/2023/RF (ważną na okres lat 2023-2040). Ciepło wytwarzane jest w uruchomionej w 2021 r. Elektrociepłowni Jasło (EC Jasło MPGK) zlokalizowanej przy ul. Przemysłowej 15. Zakład eksploatuje dwa gazowe silniki kogeneracyjne (CHP) o mocy cieplnej 4,6 MW_t, dwa kotły gazowe (KG) o mocy cieplnej 4,6 MW_t oraz kocioł elektryczny zasilany z dedykowanej instalacji PV (OZE) o mocy cieplnej 0,01 MW_t pracujący na powrót sieci ciepłowniczej. Cały system produkcji ciepła w źródle jest zautomatyzowany, wyposażony w system sterowania i nadzoru z archiwizacją i wizualizacją procesu technologicznego.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z.o.o. – wyodrębnione w 2020 r. z Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Jaśle. MPEC eksploatuje kotłownię „Hankówka" przy ul. Przemysłowej 17 na podstawie koncesji nr WCC/2893/66213/W/OKR/2020/RF (ważnej na okres lat 2021-2031). Kotłownia wyposażona jest w trzy kotły wodne opalane węglem kamiennym o łącznej mocy zainstalowanej aktualnie ograniczonej technicznie do 15,82 MW. Ciepło wytwarzane jest w całości sprzedawane do MPGK Sp. z o.o. Kotłownia jest wyposażona w zautomatyzowany system sterowania i nadzoru z archiwizacją i wizualizacją procesu technologicznego.
- Veolia Wschód Sp. z o.o. – stanowiące lokalne źródło wytwórcze ciepła, prowadzi działalność na terenie Jasła wytwarzając ciepło w źródle numer 8 zlokalizowanym przy ul. Mickiewicza 108. Veolia Wschód Sp. z o.o. Zakład Jasło posiada koncesje na

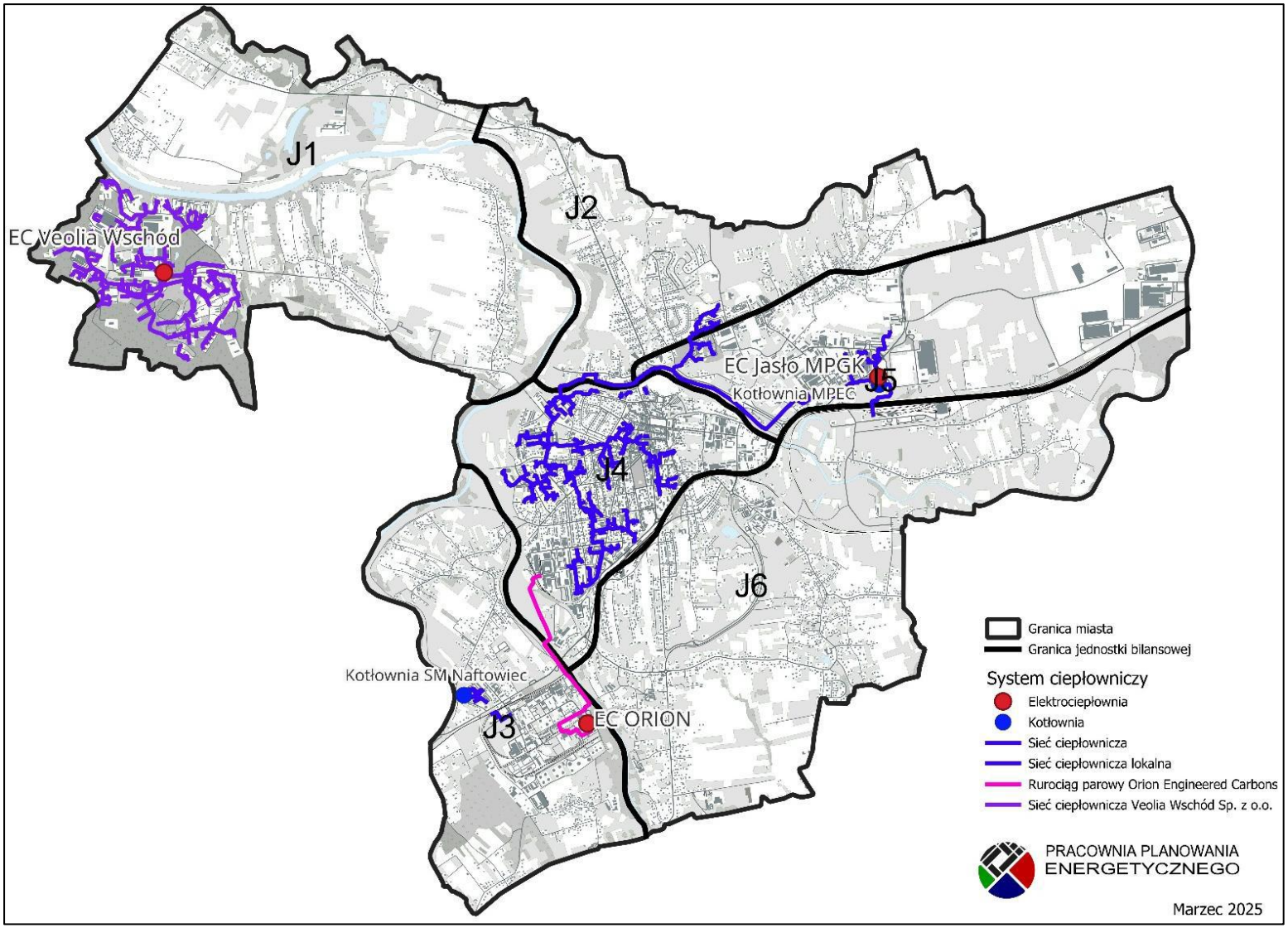
[4] Źródło: Uchwała Nr XX/210/2025 Rady Miejskiej Jasła z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Jasła"

wytwarzanie ciepła nr WCC/878/W/OLB/2009/MF (ważną na okres lat 2010-2035). Elektrociepłownia Veolia Wschód Sp. z o.o. wyposażona jest w trzy kotły parowe (OR), zasilane miałem węgla kamiennego: jeden o mocy cieplnej 11,8 MW oraz dwa o mocy cieplnej 19,0 MW.

- Orion Engineered Carbons Sp. z o. o. – produkujące ciepło w węźle do utylizacji gazów poreakcyjnych wyposażonych w 2 kotły parowe utylizacyjne typu PKK gazowo-olejowe (uruchomione w 1974 r., modernizowane w latach 2003-2013) na podstawie koncesji nr WCC/1245/22078/W/OKR/2013/UJN (ważnej na okres lat 2013-2033). Nominalna moc ciepła tego źródła wynosi 23 MW. Energia cieplna wyprodukowana przez Orion Engineered Carbons Sp. z o.o. rozprowadzana jest do odbiorców (m.in. UNIMOT Terminale Sp. z o.o.)
- UNIMOT Terminale Sp. z o.o. – prowadzące działalność przesyłu, dystrybucji i sprzedaży ciepła bez koncesji, ponieważ moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 4 MW. UNIMOT Terminale Sp. z o.o. prowadzi sprzedaż ciepła wytworzonego w źródle ciepła ORION Sp. z o.o. za pomocą własnych sieci zlokalizowanych na terenie Jasła: sieci nr 1 zasilanej przegrzaną parą wodną oraz sieci nr 2 zasilanej wodą gorącą.

Miejski system ciepłowniczy na terenie miasta Jasła zasilany jest z nowego układu źródeł MPGK, w tym EC Jasło i kotłowni „Hankówka" MPEC. Wyprodukowana energia cieplna rozprowadzana jest do odbiorców za pośrednictwem sieci ciepłowniczej, w której nośnikiem ciepła jest woda gorąca. Sieci ciepłownicze w Jaśle są w znacznym stopniu zmodernizowane, ponieważ udział sieci preizolowanej w odniesieniu do całkowitej długości sieci stanowi ok. 75%. Stan techniczny sieci ciepłowniczej charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. Sieć ciepłownicza z rur preizolowanych jest w dobrym stanie. Modernizacji wymagają sieci tradycyjne ze względu na długi okres pracy. Elektrociepłownia Veolia Wschód Sp. z o.o. posiada również na własność sieci ciepłownicze: sieć nr 1 zasilaną parą technologiczną oraz sieć nr 2 zasilaną woda gorącą. Stan techniczny można określić jako dobry/dostateczny. Orion Engineered Carbons Sp. z o.o. rozprowadza ciepło do odbiorów za pośrednictwem ponad 40-letniej napowietrznej sieci parowej. Stan techniczny tej sieci został określony jako dobry.

Warto nadmienić, iż Miejski system ciepłowniczy MPGK Sp. z o.o. posiada Statusu systemu efektywnego energetycznie wg art. 7b ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 t.j.).

Rysunek 10. Schemat miejskiej sieci ciepłowniczej na terenie Miasta Jasła.
Źródło: Uchwała Nr XX/210/2025 Rady Miejskiej Jasła z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Jasła”

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział w Jaśle.

Średni poziom zgazyfikowania powiatu w 2024 r. wyniósł 90%, poziomy zgazyfikowania poszczególnych gmin zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie jasielskim.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	87,2	89,3	90,1
2.	Dębowiec	80,4	81,8	81,9
3.	Jasło (gm. miejska)	98,8	89,8	97,1
4.	Jasło (gm. wiejska)	92,8	94,5	94,5
5.	Kołaczyce	87,5	88,6	88,6
6.	Krempna	0,2	0,0	0,0
7.	Nowy Żmigród	80,7	81,8	82,2
8.	Osiek Jasielski	87,6	88,5	88,9
9.	Skołyszyn	87,2	88,6	89,2
10.	Tarnowiec	89,8	90,9	91,0
powiat jasielski		89,3	89,8	90,00

źródło: GUS

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej funkcjonującej na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024.

Podgrupa	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem [m]	1 327 696	1 326 065	1 332 396
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]	30 773	30 773	30 773
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej [m]	1 296 923	1 295 292	1 301 623
Czynne przyłącza do budynków ogółem [szt.]	25 927	26 218	26 582
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	24 846	25 133	25 509
Odbiorcy gazu [gosp.]	30 380	31 483	31 081
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe [MWh]	211 303,7	205 145,1	200 183,6

źródło: GUS

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują zakłady posiadające obowiązujące pozwolenia wydane przez Starostę Powiatu Jasielskiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wykaz pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Nazwa zakładu	Adres zakładu
ERKO Sp. z o.o. Sp.k.	Czeluśnica 80, 38-204 Tarnowiec
Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie Fabryka Mebli Biurowych	ul. Fabryczna 8, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie Zakład Produkcyjny Foteli i krzeseł w Jaśle	ul. Fabryczna 6b, 38-200 Jasło
Komax Kotulak Bogdan	ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło
Herbstreith & Fox Jasło Spółka z o.o.,	ul. K. K. Baczyńskiego 29, 38-200 Jasło
Gamrat S.A	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Tarket Polska Sp. z o. o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o	ul. Przemysłowa 17, 38-200 Jasło
O.B.A Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Jafar S.A.	38-200 Jasło, Kadyiego 12, Zakład Produkcyjny w Przysiekach
Nafto Sp. z o.o. . z siedzibą w Krakowie	ul. Niegłowicka 9, 38-200 Jasło
Trans -Wiert Sp. z o.o.	ul. Przemysłowa 11, 38-200 Jasło
Nexler Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
Huty Szkła w Jaśle S.A	ul. Śniadeckich 19,38-200 Jasło
Veolia Wschód Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Masarni Wrocanka Sp. z o.o.	Wrocanka 193, 38-204 Tarnowiec

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Ponadto Marszałek Województwa Podkarpackiego wydał kilka pozwoleń zintegrowanych dla zakładów znajdujących się w powiecie[5]:

- Unimot Bitumen Sp. z o.o. w Gdańsku, Oddział w Jaśle - instalacja do produkcji asfaltów przemysłowych, drogowych, drogowych specjalnych, lepiku asfaltowego, specyfików asfaltowych AJ i emulsji asfaltowych;
- Fabryka Armatur JAFAR S.A. w Jaśle, zakład Produkcyjny w Skołyszynie Zakład Produkcyjny w Skołyszynie - instalacja odlewni żeliwa i staliwa;
- Produkcja Handel Usługi „EKOMAX" Kotulak Jerzy, ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło - instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych z wykorzystaniem obróbki biologicznej i obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania [IPPC], zlokalizowanej w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Wolicy, m. Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Orion Engineered Carbons Sp. z o.o., ul. 3 Maja 83, 38- 200 Jasło - pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do wytwarzania, przy zastosowaniu procesów chemicznych, podstawowych produktów lub półproduktów chemii nieorganicznej;
- Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie, Zakład Produkcji Metalowej w Jaśle - instalacja galwanizerni.

[5] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

W tabeli poniżej przedstawiono emisję zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych[6] w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 8. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych.

Emisja	2022	2023	2024
Zanieczyszczenia gazowe			
ogółem [t/r]	143 994	138 975	144 885
ogółem (bez dwutlenku węgla) [t/r]	1 124	1 146	1 160
dwutlenek siarki [t/r]	474	512	477
tlenki azotu [t/r]	495	485	556
tlenek węgla [t/r]	130	124	102
dwutlenek węgla [t/r]	142 870	137 829	143 725
zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń [t/r]	0	0	0
zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	36,1	29,4	30,3
Zanieczyszczenia pyłowe			
ogółem [t/r]	43	45	44
zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń [t/r]	844	838	661
zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	95,2	94,9	93,8

źródło: GUS

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu jasielskiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację publiczną.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie powiatu

[6] Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez Ministra Ochronny Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w po stronie infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: *Motoryzacja a środowisko,* J. Jakubowski

Powiat jasielski posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć drogową, która składa się m.in. z:

- dróg krajowych[7]:
  - na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki DK 28 i 28c administrowane przez OD Jasło:
    - a) DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło) od km 191+649 do km 206+565;
    - b) DK nr 28c (obwodnica m. Jasła) od km 0+000 do km 4+009.

[7] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na dzień 12.05.2025 r.

- dróg wojewódzkich[8]:
  - DW 988 Babica – Strzyżów – Wiśniowa – Frysztak – Warzyce,
    - km 39+888 - 43+176 dł. 3 288m;
  - DW 992 Droga 73 /Jasło/ - Droga 28 /Jasło/ ...*Droga 128 Jasło/ - Zarzecze-Nowy Żmigród - Kąty - Krempna - Świątkowa Mała - Grab - Granica Państwa
    - km 0+000 - 1+391 - DK 28 - DK 73 Rondo Solidarności dł. 1 391m,
    - km 0+000 - 0+197 - DK 28 - Rondo A. Lazarowicza dł. 197m,
    - km 0+000 - 2+110 - obwodnica Jasła Rondo A. Lazarowicza - Rondo Ks. K. Wojciechowskiego dł. 2 110m,
    - km 0+826 - 50+161 - Jasło-Nowy Żmigród- Krempna-Ożenna- gr. państwa dł. 49 335.
  - DW 993 Gorlice-Nowy Żmigród-Dukla
    - Km 16+300 - 35+480 dł. 19 180.

- dróg powiatowych o łącznej długości 362,501 km:

Tabela 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
Gmina Brzyska					
1	1313R	Jasło - Błażkowa - Jodłowa	12 114	5+418	17+532
2	1314R	Czermna -Dębowa	745	2+941	3+686
3	1321R	Błażkowa –Skurowa	1 170	0+000	1+170
4	1833R	Lipnica Górna - Wróblowa	2 620	0+441	3+061
5	1835R	Kołaczyce – Brzyska – Brzyska przez wieś	7 405	1+187	8+592
			24 054		
Gmina **Kołaczyce**					
1	1835R	Kołaczyce – Brzyska – Brzyska przez wieś	1 187	0+000	1+187
2	1836R	Droga przez wieś Nawsie Kołaczyckie	1 689	0+000	1+689
3	1837R	Kołaczyce – Sieklówka – Lubla	9 385	0+000	9+385
4	1838R	Bieździedza – Sowina – Januszkowice	5 215	0+000	5+215
5	1839R	Sieklówka – Lublica	3 013	0+000	3+013
6	1840R	Bieździadka - Gorajowice - Jasło	3 403	0+000	3+403
7	1841R	Sieklówka – Warzyce	2 480	0+000	2+480
			26 372		
Miasto **Jasło**					
1	1313R	Jasło - ul. Mickiewicza	5 418	0+000	5+418
2	1840R	Jasło - ul. Na Kotlinę	958	5+531	6+489
3	1850R	Jasło - ul. Floriańska	1 938	0 +000	1+938
4	1851R	Jasło - ul. Sobniowska	1 167	0+000	1+167
5	1854R	Jasło - ul. Niegłowicka	1 899	0+000	1+899
6	1855R	Jasło - ul. Graniczna	1 558	0+000	1+558
7	2510R	Jasło - ul. Żniwna	639	0+000	0+639
8	2511R	Jasło - ul. Towarowa	1 490	0+000	1+490
9	2512R	Jasło - ul. Wojska Polskiego	826	0 +000	0+826

[8] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
			15 893		
Gmina **Jasło**					
1	1829R	Jareniówka – Jabłonica – gr. wojew. - Czermna	5 441	0+000	5+441
2	1840R	Bieździadka - Gorajowice - Jasło	2 128	3+403	5+531
3	1841R	Sieklówka – Warzyce	514	2+480	2+994
4	1843R	Szebnie – Bierówka – Szebnie	3 055	0+000	3+055
5	1844R	Niepla – Przybówka	3 405	0+000	3+405
6	1845R	Szebnie – Chrząstówka – Przybówka	4 489	0+000	4+489
7	1846R	Chrząstówka-Moderówka	581	0+000	0+581
8	1847R	Szebnie – Tarnowiec – Jedlicze - Potok	1 447	0+000	1+447
9	1850R	Jasło - Łajsce - Zręcin	1 262	1+938	3+200
10	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik – Zarzacze	2 739	1+167	3+906
11	1854R	Jasło - Dębowiec - Folusz	1 535	1+899	3+434
12	1860R	Trzcinica – Jareniówka	3 488	0+000	3+488
13	1867R	Harklowa – Osobnica	3 038	2+074	5+112
14	1868R	Trzcinica – Osobnica – Cieklin	7 826	0+000	7+826
15	1869R	Osobnica – Pagórek	3 461	0+000	3+461
16	1871R	Jasło – Brzyście – Osobnica	4 767	0+000	4+767
17	1873R	Osobnica – Dębowiec	1 472	0+000	1+472
			50 648		
Gmina **Tarnowiec**					
1	1847R	Szebnie – Tarnowiec – Jedlicze - Potok	7 470	1+447	8+917
2	1849R	Wolica – Gliniczek – Sądkowa – Dobrucowa	5 987	0+000	5+987
3	1850R	Jasło - Łajsce - Zręcin	12 043	3+200	15+243
4	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik - Zarzecze	3 056	3+906	6+962
5	1884R	Łężyny – Łajsce	1 652	2+720	4+372
6	1885R	Nowy Glinik – Glinik Polski	2 697	0+000	2+697
7	1886R	Czeluśnica – Umieszcz	2 348	0+000	2+348
8	1887R	Czeluśnica – Tarnowiec	2 735	0+000	2+735
9	1888R	Umieszcz – Tarnowiec	2 255	0+000	2+255
10	1889R	Tarnowiec - Sądkowa	1 705	0+000	1+705
11	1890R	Gliniczek – Czeluśnica	1 190	0+000	1+190
12	1891R	Tarnowiec – Brzezówka	3 257	0+000	3+257
13	1892R	Tarnowiec – Wrocanka – Piotrówka	4 807	0+000	4+807
14	1912R	Zarzecze – Łajsce	1 585	3+598	5+183
15	2410R	Łubno Szlacheckie – Łubienko	2 238	0+000	2+238
16	2506R	Majscowa – Nowy Glinik	182	2+448	2+630
			55 207		
Gmina **Dębowiec**					
1	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik - Zarzecze	611	6+962	7+573
2	1868R	Trzcinica – Osobnica – Cieklin	5 896	7+826	13+722
3	1870R	Lipinki – Pagorzyna –gr.wojew. -	2 282	4+250	6+532

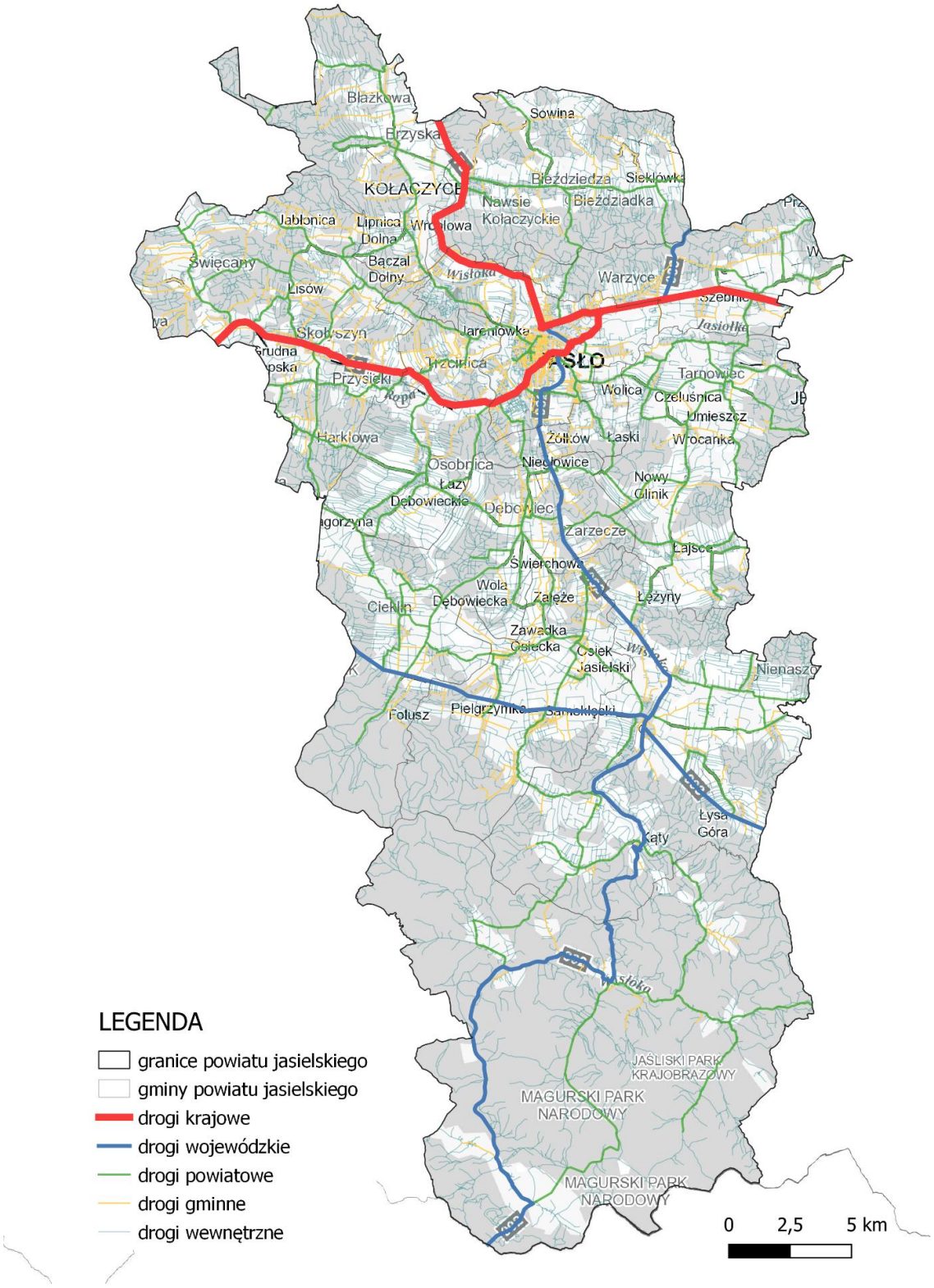
Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
		Radość			
4	1873R	Osobnica – Dębowiec	3 035	1+472	4+507
5	1874R	Dębowiec – Kopaniny	1 939	0+000	1+939
6	1875R	Józefów – Duląbka	2 014	0+000	2+014
7	1876R	Duląbka – Cieklin	1 563	0+000	1+563
8	1877R	Cieklin – Wola Cieklińska	2 813	0+000	2+813
9	1878R	Dobrynia – Zawadka Osiecka- Załęże	3 057	0+000	3+057
10	1880R	Załęże - Wola Dębowiecka – Dębowiec	3 509	0 +840	4+349
11	1881R	Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski	2 093	0+000	2+093
12	1882R	Droga przez wieś Dębowiec	1 267	0+000	1+267
13	1883R	Dębowiec – Zarzecze	1 213	0+000	1+213
14	1912R	Zarzecze – Łajsce	3 598	0+000	3+598
15	2506R	Majscowa – Nowy Glinik	2 448	0+000	2+448
16	2507R	Dębowiec – Majscowa	950	0+000	0+950
17	1854R	Jasło - Dębowiec – Folusz	14 381	3+434	17+815
			52 669		
Gmina **Nowy Żmigród**					
1	1884R	Łężyny – Łajsce	2 720	0+000	2+720
2	1893R	Osiek Jasielski – Nowy Żmigród	1 425	2+825	4+250
3	1895R	Samoklęski – Brzezowa – Katy	2 992	3+887	6+879
4	1896R	Krosno – Kobylany – Toki	5 921	14+480	20+401
5	1897R	Droga przez wieś Sadki	1 043	0+000	1+043
6	1898R	Chorkówka – Faliszówka – Nienaszów	1 705	7+976	9+681
7	1900R	Nowy Żmigród – Makowiska – Sulistrowa	5 871	0+000	5+871
8	1901R	Nienaszów – Makowiska	1 284	0+000	1+284
9	1902R	Stary Żmigród - Łysa Góra	4 544	0+000	4+544
10	1904R	Desznica – Jaworze	2 533	0+000	2+533
11	1905R	Kąty – Desznica - Świątkowa Wielka – Świątkowa Mała	5 090	0+000	5+090
12	1907R	Kąty – Myscowa – Krempna	2 212	0+000	2+212
13	2411R	Nowy Żmigród – Mytarz	2 505	0+000	2+505
14	1899R	Droga przez wieś Grabanina	1 705	0+000	1+705
			41 550		
Gmina **Krempna**					
1	1905R	Kąty – Desznica - Świątkowa Wielka – Świątkowa Mała	6 479	5+090	11+569
2	1907R	Kąty – Myscowa – Krempna	6 835	2+212	9+047
3	1908R	Krempna – Polany	5 734	0+000	5+734
4	1909R	Krempna – Żydowskie – Grab	13 181	0+000	13+181
5	1911R	Iwla – Polany – Huta Polańska	7 068	7+759	14+827
			39 297		
Gmina **Skołyszyn**					
1	1826R	Święcany – gr. woj.- Czermna	2 046	0+000	2+046
2	1827R	Święcany – gr. wojew. -Szerzyny	3 253	0+000	3+253
3	1828R	Siepietnica - Święcany –Lisów	6 840	0+000	6+840

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
4	1829R	Jareniówka – Jabłonica – gr. wojew. - Czermna	6 773	5+441	12+214
5	1830R	Lipnica Górna – Lisów – Skołyszyn	4 715	0+000	4+715
6	1832R	Bączal – Skołyszyn	4 064	0+000	4+064
7	1833R	Lipnica Górna-Wróblowa	441	0+000	0+441
8	1861R	Droga przez wieś Przysieki	2 543	0+000	2+543
9	1863R	Skołyszyn – Harklowa – gr. wojew. - Wójtowa – Lipinki	4 884	0+000	4+884
10	1864R	Grudna –gr. wojew. - Kunowa- Pusta Wola-Przysieki	5044	2+252	7+296
11	1865R	Kunowa – Harklowa	2 247	0+000	2+247
12	1866R	Harklowa – gr. wojew. - Pagorzyna	2 673	0+000	2+673
13	1867R	Harklowa – Osobnica	2 074	0+000	2+074
			47 597		
Gmina **Osiek Jasielski**					
1	1878R	Dobrynia – Zawadka Osiecka –Załęże	2 922	3+057	5+979
2	1879R	Zawadka Osiecka- Pielgrzymka	2 998	0+000	2+998
3	1880R	Załęże - Wola Dębowiecka – Dębowiec	840	0+000	0+840
4	1881R	Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski	4 285	2+093	6+378
5	1893R	Osiek Jasielski – Nowy Żmigród	2 825	0+000	2+825
6	1894R	Świerchowa - Osiek Jasielski – Samoklęski	6 280	0+000	6+280
7	1895R	Samoklęski – Brzezowa – Kąty	3 887	0+000	3+887
8	2412R	Droga przez wieś Czekaj	1 070	0+000	1+070
			25 107		

źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle

- gminnych i wewnętrznych.

Rysunek poniżej przedstawia układ dróg na terenie powiatu jasielskiego.

Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Transport kolejowy

Tereny kolejowe znajdują się tylko w Gminie wiejskiej i miejskiej Jasła oraz w gminie Skołyszyn i Tarnowiec. Sieć kolejowa powiatu jasielskiego jest współtworzona przez:

- linia kolejowa nr 106 – jednotorowa w większości niezelektryfikowana, pierwszorzędna linia kolejowa znaczenia państwowego łącząca stacje Rzeszów Główny ze stacją Jasło;
- linia kolejowa na 108 – częściowo zelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa o długości 160,489 km;
- linia kolejowa nr 618 – pierwszorzędna, jednotorowa, głównie zelektryfikowana linia kolejowa, łącząca stację Jasło Towarowa z posterunkiem odgałęźnym Sobniów[9].

Rysunek poniżej prezentuje układ linii kolejowych występujących na terenie powiatu jasielskiego.

Rysunek 12. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKP PLK

[9] Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023 – 2030*

Komunikacja publiczna

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowanych było 840 przystanków autobusowych, najwięcej w gminie wiejskiej Jasło. Poniższa tabela przedstawia liczbę przystanków autobusowych z podziałem na gminy.

Tabela 11. Liczba przystanków autobusowych [szt.] na terenie powiatu jasielskiego.

Obszar	2022	2023	2024
Brzyska	42	42	42
Dębowiec	110	112	114
Jasło (gm. miejska)	150	155	161
Jasło (gm. wiejska)	214	215	225
Kołaczyce	59	59	65
Krempna	22	22	22
Nowy Żmigród	5	5	5
Osiek Jasielski	11	11	11
Skołyszyn	78	78	78
Tarnowiec	112	113	117
powiat jasielski	803	812	840

źródło: GUS

W 2024 r. Powiatowo-Gminny Związek Komunikacyjny w Powiecie Jasielskim realizował na obszarze powiatu działalność w ramach 35 linii, w tym na 5 liniach miejskich, a także na liniach z nimi skorelowanymi. Przewozy realizowane były przez 2 operatorów tj. PGZK-Jasiel Spółka z o.o. – podmiot zewnętrzny Związki oraz MKS w Jaśle Spółka z o.o., stanowiący własność Miasta Jasła. Łączna długość linii komunikacyjnych użyteczności publicznej na koniec 2024 r. wynosiła 745 km [10].

Transport rowerowy – zeroemisyjny transport w powiecie

Zgodnie z danymi GUS [stan na 31.12.2024 r.], na terenie powiatu jasielskiego znajduje się zaledwie 15,2 km sieci dróg dla rowerów na terenie czterech gmin. Dane odnośnie dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w tabeli.

Tabela 12. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu jasielskiego.

Obszar	2022	2023	2024
Jasło (gm. miejska)	8,4	12,0	13,9
Osiek Jasielski	0,0	0,0	0,9
Skołyszyn	0,2	0,2	0,2
Tarnowiec	0,2	0,2	0,2
powiat jasielski	8,8	12,4	15,2

źródło: GUS

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych,

[10] Źródło: *Raport o stanie Powiatu Jasielskiego za 2024 rok*

- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych,
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Zanieczyszczenia z tzw. niskiej emisji mają największy wpływ na stan jakości powietrza. Szczególny wzrost zanieczyszczeń z palenisk domowych odczuwany jest w sezonie grzewczym. Zjawisku sprzyja tzw. inwersja termiczna oraz niska temperatura powietrza i bezwietrzne dni. Wzrasta wtedy stężenie zanieczyszczeń głównie takich jak: B(a)P oraz pył zawieszony PM10 i PM2,5. Na terenie powiatu jasielskiego w gospodarstwach domowych jako źródło ogrzewania dominuje węgiel kamienny oraz olej opałowy, szczególnie tam, gdzie nie ma dostępu do sieci ciepłowniczej ani gazowej.

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. od gazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki" z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji",
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pylących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów znad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych" produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego,

a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:
- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstojniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 2 strefy:
- miasto Rzeszów – kod strefy PL801;
- strefa podkarpacka – kod strefy PL1802, do której należy powiat jasielski.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279).Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:
- dwutlenek siarki SO_2,
- dwutlenek azotu NO_2,
- tlenek węgla CO,
- benzen C_6H_6,
- ozon O_3,
- pył PM10,
- pył PM2.5,
- ołów Pb w PM10,
- arsen As w PM10,
- kadm Cd w PM10,
- nikiel Ni w PM10,
- benzo(a)piren B(a)P w PM10.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:
- dwutlenek siarki SO_2,
- tlenki azotu NOx,
- ozon O_3.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).
Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Informacje odnośnie stref zanieczyszczeń w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO_2, dwutlenek azotu NO_2, tlenek węgla CO, benzen C_6H_6, pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO_2 tlenki azotu NO_X -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakość powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3 ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10),	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
	nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)		poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

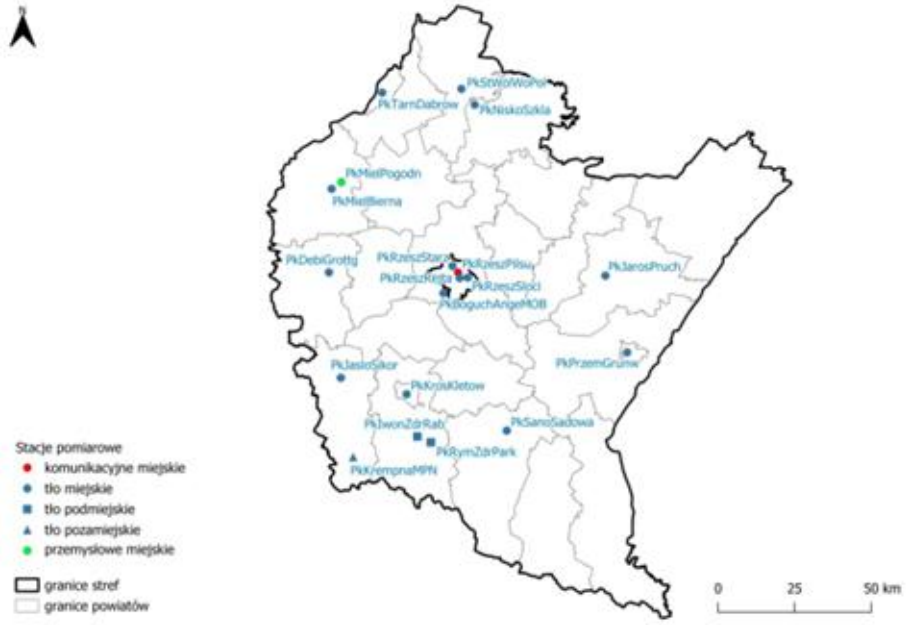
* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

W latach 2022-2024 w ramach systemu PMŚ na terenie województwa podkarpackiego funkcjonowało ogółem 19 stacji pomiarowych. Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowano dwa punkty pomiarowe: przy ul. Sikorskiego w Jaśle (typ obszaru: miejski) oraz przy Ośrodku edukacyjno-muzealnym w Krempnej, Krempna 59 (typ obszaru: pozamiejski).

Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim wraz z podziałem na strefy prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa podkarpackiego.
źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024*

Osiągnięte w latach 2022-2024 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w rocznych ocenach dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawiono dla strefy podkarpackiej w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej.

strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej											
	SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	O_3[1)]	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5[2]
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

[1)] Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskały klasę D2

[2)] Dla pyłu PM2,5 –dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa uzyskała klasę A

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2022*

Wyniki rocznej oceny dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej w ostatnich latach:

- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu;
- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10.

W 2022 r. badania benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykazały przekroczenie wartości docelowej w 2022 roku w punkcie pomiarowym w Jaśle. Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu zawierały się w przedziale 1,5-2,7 ng/m^3 (150-270% poziomu docelowego). W 2023 r. w Jaśle nie wykazano tych przekroczeń. W 2024 r. badania benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykazały przekroczenie wartości docelowej w punkcie pomiarowym w Jaśle – 1,6 ng/m^3 (160 % poziomu docelowego).

Dla ozonu liczba dni w ciągu roku, w których 8-godzinne stężenie O_3 może być wyższe od 120 µg/m^3 wynosi 25. W 2022 r. w strefie podkarpackiej na poszczególnych stanowiskach pomiarowych liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego ozonu wyniosła odpowiednio: Krempna - 21 dni, Jasło - 11 dni. W 2023 r. liczba dni z przekroczeniem przez stężenie 8-godzinne O_3 poziomu 120 µg/m^3 wyniosła odpowiednio: Jasło - 18 dni, Krempna - 8 dni. W 2024 r. W strefie podkarpackiej na poszczególnych stanowiskach pomiarowych liczba dni z przekroczeniem przez stężenie 8-godzinne O_3 poziomu 120 µg/m^3 wyniosła odpowiednio: Jasło - 13 dni (niepełne dane z okresu letniego), Krempna - 3 dni (niepełne dane z okresu letniego).

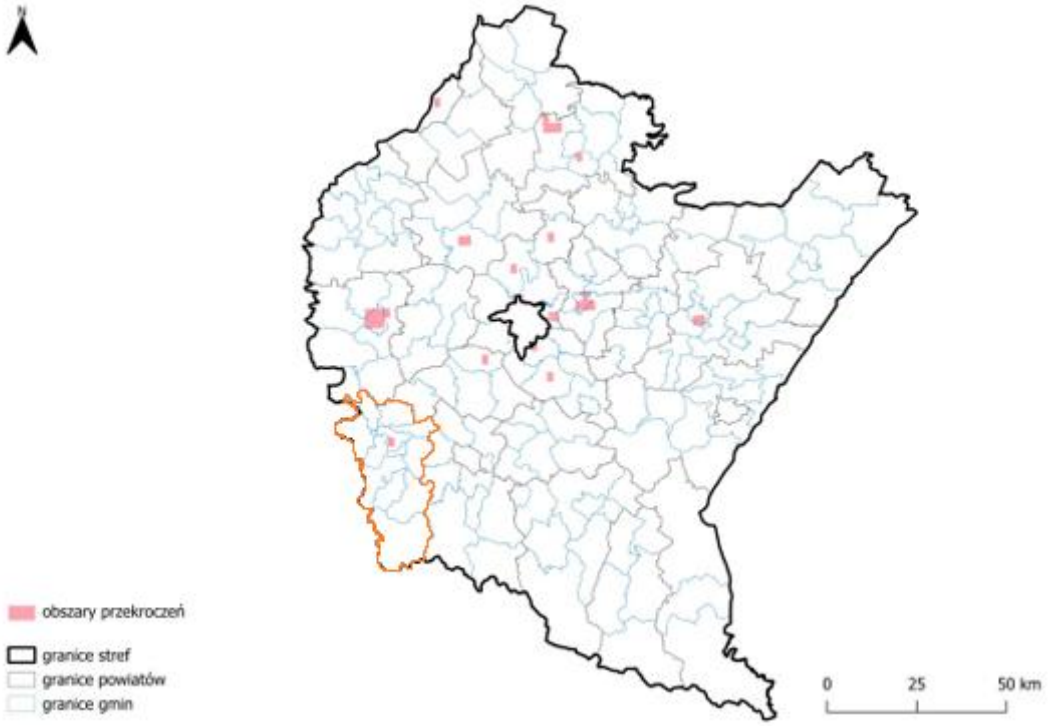
Na przeważającym obszarze województwa podkarpackiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) w odniesieniu do: dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz oznaczanych w pyle zawieszonym PM10 metali: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu.

Największym problemem w województwie podkarpackim, są wysokie stężenia benzo(a)pirenu, zawartego w pyle zawieszonym PM10. Rokrocznie wysokie wartości stężeń

tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Główną przyczyną przekroczeń jest emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w strefie podkarpackiej są realizowane w ramach „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie.

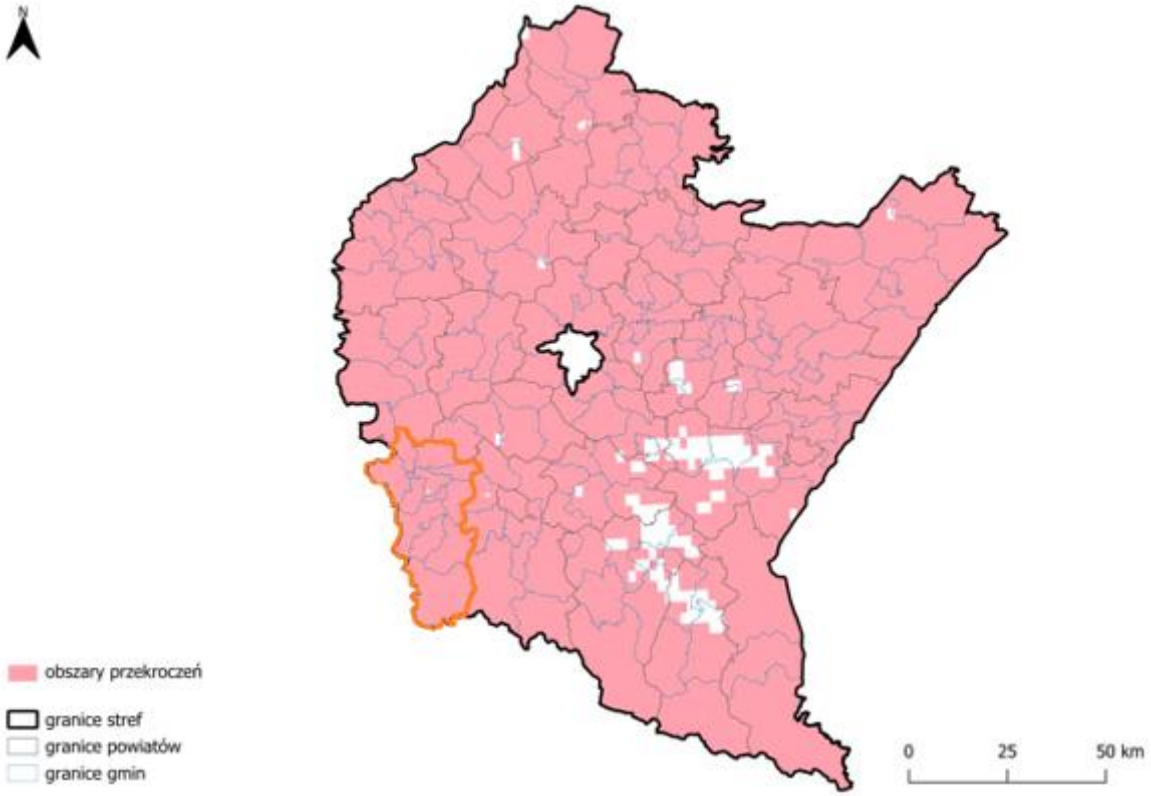
Na poniższym rysunku przedstawiono występowanie przekroczenia poziomu benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku. Pomarańczowym kolorem zaznaczono granice powiatu jasielskiego.

Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

Poniższy rysunek przedstawia zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku. Pomarańczowym kolorem zaznaczono granice powiatu jasielskiego.

Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku.
źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

W latach 2022-2024 roku dla strefy podkarpackiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Ich wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej		
	SO_2	NO_x	O_3[1)]
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

[1)]Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa podkarpacka otrzymała klasę D2

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2022*

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w latach 2022-2024 pomiary jakości powietrza oraz wyniki modelowania nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie podkarpackiej stwierdzono w przypadku poziomu celu długoterminowego ozonu.

W okresie 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego określono wartości stężeń średniorocznych (wartości minimum-maksimum) dla niektórych substancji, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wartości stężeń niektórych substancji w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Substancja	Stężenie średnioroczne			Wartość dopuszczalna
	2022 rok	2023 rok	2024 rok	
NO_2 (nr CAS 10102-44-0)	4-11 µg/m^3	3-11 µg/m^3	4-12 µg/m^3	S_a=40µg/m^3
SO_2 (nr CAS 7446-09-5)*	3-5 µg/m^3	3-8 µg/m^3	3-6 µg/m^3	-
Pył zawieszony PM10	12-21 µg/m^3	14-18 µg/m^3	17-23 µg/m^3	S_a =40µg/m^3
Pył zawieszony PM2,5	5-15 µg/m^3	9-12 µg/m^3	10-14 µg/m^3	S_a =20µg/m^3, faza II
Benzen (nr CAS 71-43-2)	0,5-1 µg/m^3	0,5-1 µg/m^3	0,5-1,1 µg/m^3	S_a = 0,5 µg/m^3
Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	0,003-0,006 µg/m^3	0,003-0,005 µg/m^3	0,004-0,007 µg/m^3	S_a = 0,5 µg/m^3
Tlenek węgla **(**nr CAS 630-08-0***)	176-305 µg/m^3	115-230 µg/m^3	77-154 µg/m^3	S8max > 10 mg/m^3
Arsen **(**nr CAS 7440-38-2****)	0,3-0,5 µg/m^3	0,4-0,7 µg/m^3	0,4-0,6 µg/m^3	S_a = 6 µg/m^3
Kadm **(**nr CAS 7440-43-9****)	0,1-0,3 µg/m^3	0,2-0,3 µg/m^3	0,2-0,4 µg/m^3	S_a = 5 µg/m^3
Nikiel **(**nr CAS 7440-02-0****)	0,4-0,7 µg/m^3	0,4-0,7 µg/m^3	0,5-1 µg/m^3	S_a = 20 µg/m^3
Benzo(a)piren **(**nr CAS 50-32-8*****)	0,4-2 µg/m^3	0,3-1 µg/m^3	0,4-2 µg/m^3	S_a = 1 µg/m^3

* poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO_2 jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska

** stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartość stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu, i niklu w pyle PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

***** Stężenie w pyle zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Wyznaczony w ocenie jakości powietrza za rok 2022 obszar przekroczenia w zakresie stężenia średniorocznego B(a)P objął swym zasięgiem częściowo teren miasta Jasła oraz gmin Jasło, Kołaczyce, Brzyska, Skołyszyn i Dębowiec o powierzchni ok. 40 km^2.

Wyznaczony w ocenie jakości powietrza za rok 2024 obszar przekroczenia w zakresie stężenia średniorocznego B(a)P objął swym zasięgiem powierzchnię 5 km^2 na terenie miasta Jasła.

Średnie trzyletnie liczby dni ze stężeniem ozonu przekraczającym 120 µg/m^3 obliczone dla lat 2020-2022, 2021-2023 i 2022-2024 nie wykazały wystąpienia ponad 25 takich przypadków na terenie powiatu jasielskiego, co oznacza, że poziom docelowy ozonu został dotrzymany.

W latach 2023-2024 na znacznym obszarze województwa podkarpackiego, w tym na terenie powiatu jasielskiego przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu (na terenie

powiatu wystąpił w danym roku kalendarzowym przynajmniej jeden dzień z max. wartością 8-godzinną ozonu przekraczającą 120 µg/m^3).

5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m^3 osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m^3 gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Na terenie miasta Jasła znajduje się elektrownia biogazowa MPGK Sp. z o.o. w Jaśle o mocy przyłączeniowej 0,208 MW, przyłączona do sieci SN Zakłady PGE.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazowiec pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areału upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.

Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO_2 do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych.

Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o niskoemisyjnym sposobie jej produkcji.

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren powiatu jasielskiego w leży w strefie III – korzystnej oraz IV – mało korzystnej.

Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.
źródło: imgw.pl

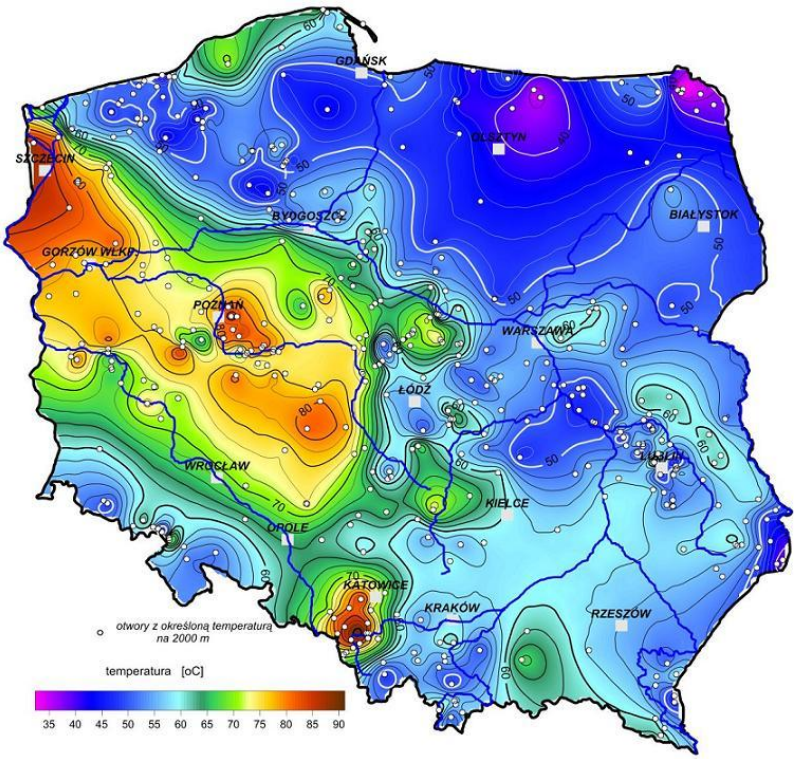
W powiecie w znajdują się dwie farmy wiatrowe:

- złożona z 6 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 450 kW (6 x 75 kW) zlokalizowana w miejscowości Pielgrzymka,
- złożona z 3 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 450 kW (3 x 150 kW) zlokalizowana w miejscowości Pielgrzymka[11].

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65ºC na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Wykorzystanie energii geotermalnej jest nieefektywne ekonomicznie na terenie powiatu. Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została na rysunku.

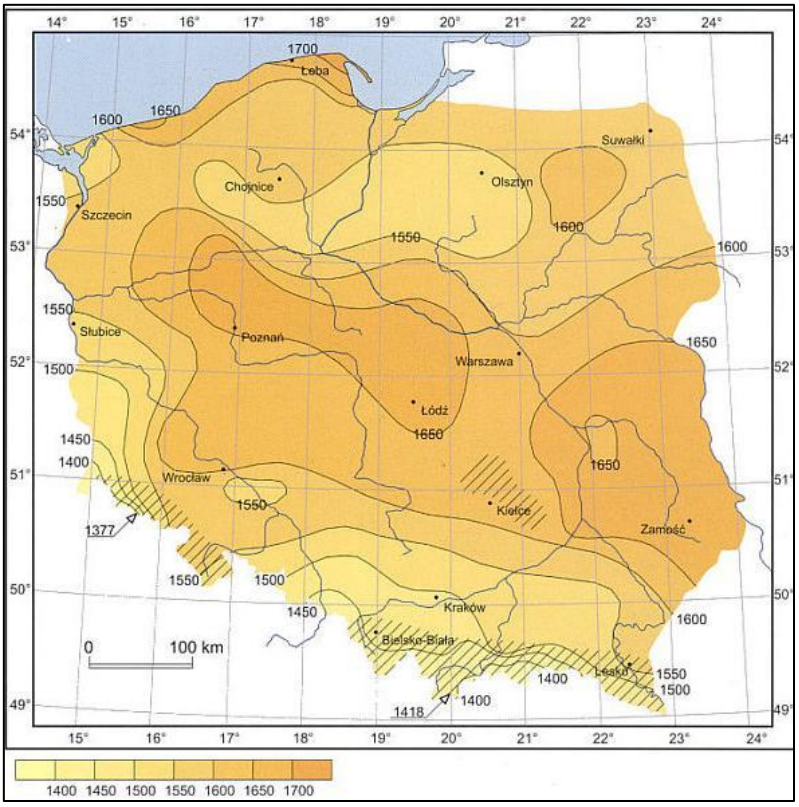

Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

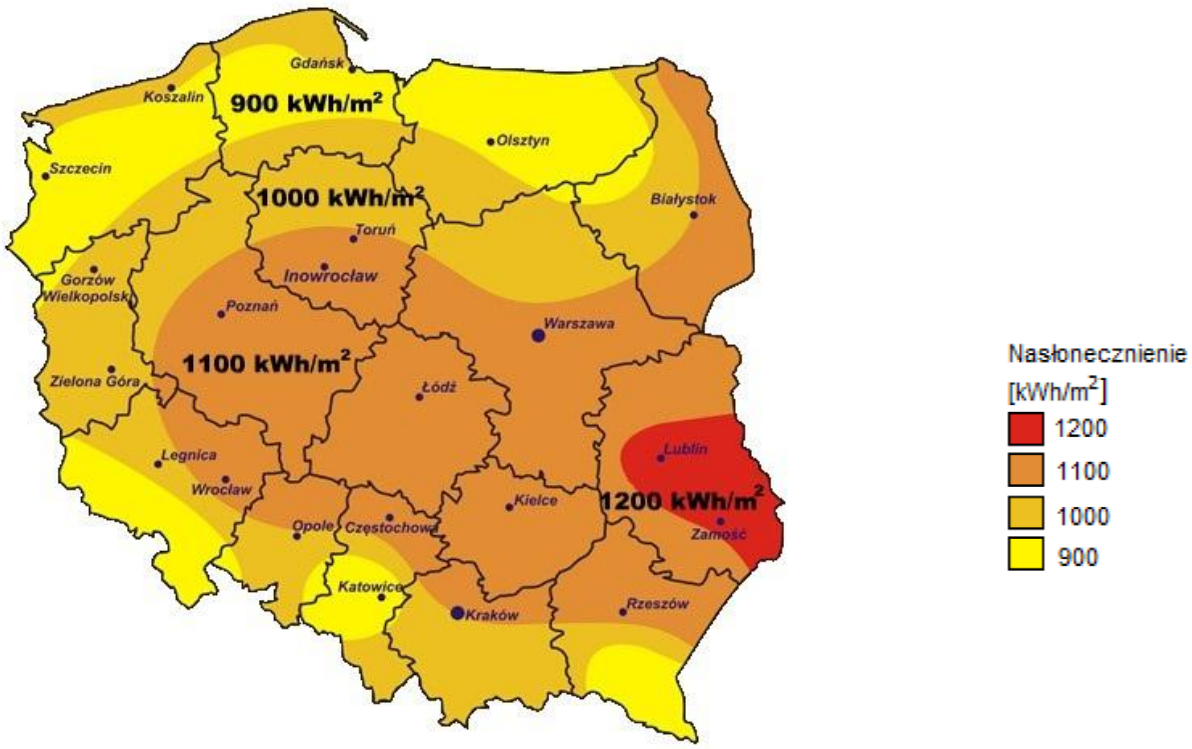
[11] Źródło: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Osiek Jasielski na lata 2015 - 2020*

Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.
źródło: imgw.pl

Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski.
źródło: cire.pl

Powiat jasielski zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 kWh/m^2 oraz częściowo 900 kWh/m^2. Nasłonecznienie na terenie powiatu szacowane jest na 1400 h/rok. Opisane powyżej warunki określane są jako średnio korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależny jest od spadu i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad to różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Instalacje OZE na terenie powiatu jasielskiego

Zgodnie z danymi URE, na terenie gminy funkcjonuje kilka elektrowni fotowoltaicznych, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Elektrownie OZE na terenie powiatu jasielskiego.

Miejscowość lokalizacja instalacji*	Gmina*	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj elektrowni
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,064	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,130	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,364	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,300	fotowoltaiczna
Bieździedza	Kołaczyce	0,845	fotowoltaiczna
Sławęcin	Skołyszyn	0,966	fotowoltaiczna
Bieździadka	Kołaczyce	0,630	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,954	fotowoltaiczna
Sieklówka Dolna	Kołaczyce	0,999	fotowoltaiczna
Dębowiec	Dębowiec	0,998	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,188	fotowoltaiczna
Cieklin	Dębowiec	0,199	fotowoltaiczna
Cieklin	Dębowiec	0,199	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Gliniczek	Tarnowiec	0,988	fotowoltaiczna
Błażkowa	Brzyska	0,935	fotowoltaiczna
Święcany	Skołyszyn	0,698	fotowoltaiczna
Lipnica Dolna	Brzyska	0,977	fotowoltaiczna
Przysieki	Skołyszyn	0,350	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,249	fotowoltaiczna
Osiek Jasielski	Osiek Jasielski	0,999	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,864	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,208	biogazowa
Pielgrzymka	Osiek Jasielski	0,450	wiatrowa
Pielgrzymka	Osiek Jasielski	0,450	wiatrowa

źródło: URE, stan na dzień 31.12.2024 r.

5.1.5. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0[12], w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Porównując dekadę 2021-2030 z dekadą 2091-2100, średnia różnica temperatury w powiecie jasielskim może się zwiększyć o nawet 4°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych. Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.
Działania edukacyjne	Jednym z najważniejszych zadań starostwa powiatowego jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.
Monitoring środowiska	Monitoring powietrza w województwie podkarpackim prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.

5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez zanieczyszczone powietrze; • wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii; • coraz więcej podejmowanych działań mieszkańców związanych z poprawą	• systematyczne przekroczenia B(a)P w pyle zawieszonym PM10 oraz poziomu celu długoterminowego ozonu; • występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu oraz występowanie fal upałów i susz; • wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych

[12] Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

jakości powietrza (wymiany kotłów, termomodernizacje); • wzrost długości sieci ciepłowniczej; • wzrost długości sieci gazowniczej; • wzrost długości dróg dla rowerów; • wzrost ilości przystanków autobusowych;	przez zakłady szczególnie uciążliwe; • spadek emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych

5.1.7. Analiza SWOT

KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji. 2. Zlokalizowane stacje pomiarowe w ramach sieci wykorzystywanej w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie; 3. Coraz większe zainteresowanie mieszkańców realizacją PP „Czyste Powietrze”, w tym montażem instalacji odnawialnych źródeł energii (głównie paneli fotowoltaicznych i pomp ciepła). 4. Dobrze rozwinięty transport publiczny; 5. Dobrze wykorzystywany potencjał do stosowania OZE;	1. Występowanie na terenie powiatu tradycyjnych, nie ekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. 2. Systematyczne przekroczenia B(a)P w pyle zawieszonym PM10 oraz poziomu celu długoterminowego ozonu na terenie powiatu; 3. Występowanie liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń. 4. Wysoka emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych. 5. Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych i publicznych. 6. Niedostateczny poziom zgazyfikowania powiatu. 7. Występowanie znikomej sieci dróg rowerowych;
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). 2. Modernizacja kotłowni węglowych. 3. Budowa dróg dla rowerów. 4. Termomodernizacja budynków. 5. Wzrost świadomości społecznej, poprzez prowadzone kampanie edukacyjne, w zakresie działań koniecznych do podjęcia, chroniących klimat i powietrze. 6. Realizacja programów wsparcia finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych. 7. Dostępność unijnych funduszy wsparcia dla instalacji OZE, rozwoju elektromobilności, adaptacji do zmian klimatu, likwidacji źródeł niskiej emisji oraz poprawy efektywności energetycznej budynków. 8. Rozwój technologii alternatywnego pozyskiwania energii i ich rosnąca dostępność.	1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych. 2. Wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren powiatu. 3. Brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza. 4. Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru powiatu. 5. Zanieczyszczenia powietrza wynikające z działalności przemysłowej. 6. Wysokie ceny przyjaznych środowisku nośników energii.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.) Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq}i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq}< 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB}<L_{Aeq}< 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB}<L_{Aeq}< 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq}> 70$ dB

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz Programów ochrony środowiska przed hałasem:
  - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6:00 – 18:00, pory wieczoru od godz. 18:00 – 22:00 oraz pory nocy od godz. 22:00 – 6:00;
  - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22:00-6:00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
  - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 – 22:00,
  - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 – 6:00.

Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:
* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

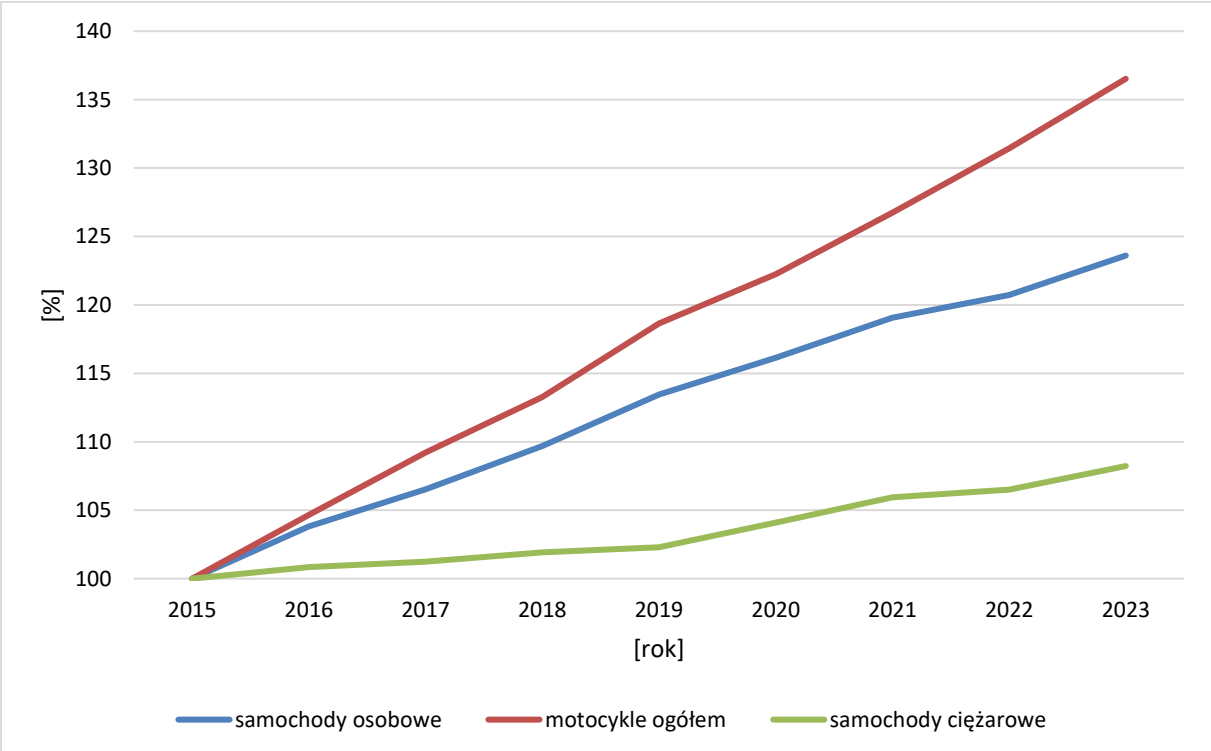
źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu jasielskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas drogowy, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia w powiecie jasielskim, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023, natomiast rysunek prezentuje procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023.

Tabela 19. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023.

Kategoria pojazdów	Lata	
	2022	2023
samochody osobowe	76 427	78 258
motocykle ogółem	7 637	7 932
motocykle o pojemności silnika do 125 cm^3	2 379	2 488
motorowery	5 605	5 677
autobusy ogółem	261	266
samochody ciężarowe	9 941	10 101
samochody ciężarowo - osobowe	17	16
samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	1 840	1 815
ciągniki samochodowe	626	655
ciągniki rolnicze	6 192	6 552

źródło: GUS

Rysunek 20. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023 w powiecie jasielskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów

położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki DK 28 i 28c administrowane przez OD Jasło. Opis stanu nawierzchni:

- DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło) od km 191+649 do km 206+565:
  - od km 191+649 do km 192+200 - nawierzchnia w stanie bardzo dobrym
  - od km 192+200 do km 193+000 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych, na początku odcinka występują łaty po remontach cząstkowych;
  - od km 193+000 do km 194+000- nawierzchnia w stanie bardzo dobrym;
  - od km 194+000 do km 194+470 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych;
  - od km 194+470 do km 202+000 - nawierzchnia w stanie bardzo dobrym;
  - od km 202+000 do km 204+180 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych;
  - od km 204+180 do km 206+565 – nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych o dużej szkodliwości;
- DK nr 28c (obwodnica m. Jasła):
  - od km 0+000 do km 4+009 – od km 0+000 do km 1+800 - nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych o dużej szkodliwości, na całym odcinku występują spękania poprzeczne o dużej szkodliwości oraz koleiny;
  - od km 1+800 do km 4+009 - nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją
- DK nr 28 (odc. Jasło – Szebnie) od km 211+058 do km 218+450 stan zadowalający[13].

Na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki dróg wojewódzkich: DW988, DW922, DW933. Opis stanu nawierzchni:

- DW 988:
  - km 39+888 - 41+150 stan zły - spękania, łaty, wykruszenia krawędzi jezdni km 41 +150 - 43+176 - stan dobry i zadowalający
- DW 992:
  - stan dobry i zadawalający: 46,329 km
    - 0+000 - 1+391
    - 0+000 - 2+110
    - 0+000 - 0+197
    - 0+926 - 6+000
    - 6+995 - 23+070
    - 23+440 - 25+300
    - 28+300 - 29+880

[13] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na 12.05.2025 r.

        - 31+800 - 37+500
        - 37+819 - 50+161
    - stan nie zadawalający: 4,215 km
        - 6+000 - 6+995
        - 27+000 - 28+300
        - 29+880 - 31+800
    - stan zły: 2,489 km
        - 0+826 - 0+926 - spękania, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 23+070 - 23+440 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 25+300 - 27+000 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 37+500 - 37+819 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
- DW 993
    - km 16+300 - 28+ 967 - stan dobry i zadowalający[14].

Tabela 20. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego.

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
GMINA BRZYSKA	
1313R	od granicy Jasła nawierzchnia posiada nierówności, liczne spękania w obrębie krawędzi jezdni, z wyjątkiem odcinka w miejscowości Dąbrówka, który jest w stanie dobrym,
	odcinek od Domu Ludowego we Wróblowej do granicy miejscowości Ujazd w stanie dobrym,
	na dalszym odcinku drogi do początku miejscowości Błażkowa nawierzchnia dobra, z licznymi pęknięciami w obrębie krawędzi jezdni, na końcowym odcinku drogi widoczne miejscowe pęknięcia siatkowe,
	odcinek drogi od skrzyżowania na Skurową do granicy z powiatem Dębickim nawierzchnia dobra, z miejscowymi pęknięciami.
1314R	nawierzchnia w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi pęknięciami podłużnymi i miejscem pęknięcia siatkowego na końcowym odcinku, powstało również kilka wybojów.
1321R	początkowy odcinek drogi około 250 m stan nawierzchni dobry,
	na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną nawierzchnia zdegradowana,
	końcowy tłuczniowy odcinek drogi do profilowania i uzupełnienia ubytków,
1833R	w Lipnicy Dolnej stan nawierzchni z licznymi pęknięciami siatkowymi i przełomem,
	w Wróblowej nawierzchnia w stanie dobrym z miejscowymi pęknięciami siatkowymi,
1835R	odcinek drogi od mostu na rzece Wisłoce do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1313R Jasło – Błażkowa – Jodłowa – stan dobry,
	od skrzyżowania z droga Nr 1313R Jasło – Błażkowa – Jodłowa na długości około 2000 mb stan dobry,
	na dalszym odcinku drogi brak profilu z licznymi rakowinami i spękaniami siatkowymi,
GMINA KOŁACZYCE	
1835R	odcinek drogi od DK 73 do mostu na rzece Wisłoce – stan dobry,
1836R	początkowy odcinek drogi do skrzyżowania z drogą gminną stan dobry,
	pozostały odcinek drogi posiada nawierzchnię dobrą z widocznymi miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi na końcowym odcinku 100 mb,
1837R	nawierzchnia do miejscowości Lublica w stanie dobrym,
	na pozostałym odcinku nawierzchnia z miejscowymi spękaniami poprzecznymi i siatkowymi w miejscowości Lublica i Sieklówka na odcinku od skrzyżowania z drogą Nr 1841R do końca,
1838R	nawierzchnia bitumiczna w miejscowości Bieździedza posiada liczne spękania siatkowe, wyboje oraz miejscowe przełomy, z wyjątkiem odcinka przed miejscowością Sowina, pozostały odcinek w miejscowości Sowina w stanie dobrym,

[14] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1839R	odcinek drogi o nawierzchni bitumicznej z widocznymi licznymi pęknięciami siatkowymi na całej długości i miejscowymi przełomami (za wyjątkiem odcinka 400 mb na wzniesieniu oraz 500 mb na końcowym odcinku),
1840R	początkowy odcinek drogi około 400 mb w stanie dobrym, pozostała nawierzchnia do granicy Gminy Jasło z miejscowymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni i przełomami,
1841R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami siatkowymi,
MIASTO JASŁO	
1313R	od skrzyżowania ul. Jagiełły do mostu na rzece Wisłoce stan drogi jest dobry,
	na pozostałym odcinku drogi nawierzchnia z licznymi pęknięciami, z wyjątkiem odcinka od Domu Ludowego w Bryłach do pierwszej bramy Gamrackiej w stanie dobrym (ok.1 km),
1840R	stan nawierzchni zadowalający, z miejscowymi spękaniami siatkowymi na końcowym odcinku drogi,
1850R	od ronda do skrzyżowania z ul. Sobniowską miejscowe siatkowe spękania w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym,
1851R	do skrzyżowania z ul. Graniczną nawierzchnia z miejscowymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
1854R	odcinek drogi od DK 28 do granicy miasta nawierzchnia w stanie dobrym lecz z miejscowym spękaniami siatkowymi,
1855R	stan dobry z miejscowym pęknięciem siatkowym w obrębie krawężnika od strony Sobniowa,
2510R	początkowy odcinek drogi około 260 m w stanie dobrym, na pozostałym odcinku nawierzchnia z licznymi nierównościami, spękaniami i wybojami,
2511R	początek drogi od DK 28 do torów PKP – nawierzchnia ze spękaniami,
	od torów PKP do ul. Hankówka występują spękania siatkowe,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
2512R	stan nawierzchni dobry,
GMINA JASŁO	
1829R	stan nawierzchni dobry, z miejscowymi pęknięciami siatkowymi i nierównościami w obrębie chodników (na ocinku poszerzeniach jezdni) w m. Jareniówka
1840R	od granicy Gminy Kołaczyce nawierzchnia z licznymi miejscowymi pęknięciami w obrębie krawędzi jezdni oraz przełomami na odcinku zalesionym,
	następnie do Domu Ludowego w miejscowości Gorajowice w stanie dobrym,
	natomiast od Domu Ludowego nawierzchnia bitumiczna z rakowinami,
1841R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi,
1843R	odcinek od drogi krajowej do końca terenu zabudowanego miejscowości Bierówka stan dobry,
	pozostały odcinek drogi z widocznymi nielicznymi spękaniami i miejscowymi wybojami – stan zadowalający,
1844R	początkowy odcinek drogi do szkoły w Niepli- stan dobry,
	pozostały odcinek drogi stan zadowalający lecz z miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi w szczególności na końcowym odcinku drogi,
1845R	od drogi krajowej do skrzyżowania z droga Nr 1846R Chrząstówka – Moderówka – stan dobry,
	od skrzyżowania z drogą Nr 1846R Chrząstówka – Moderówka w stronę Przybówki na długości 400 mb nawierzchnia bitumiczna z licznymi spękaniami i wybojami, zdegradowana
	końcowy odcinek drogi o długości około 1450 mb - w stanie dobrym,
1846R	występują liczne spękania siatkowe,
1847R	odcinek od drogi krajowej do granicy z gminą Tarnowiec ogólnie stan dobry,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1850R	stan nawierzchni dobry, lecz z miejscowymi rakowinami,
1851R	w stanie zadowalającym z miejscowym spękaniami w obrębie krawędzi jezdni na końcowym odcinku w miejscowości Sobniów i na początkowym odcinku w miejscowości Łaski,
	na odcinku zalesionym miejscowe spękania siatkowe.
1854R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi i rakowinami,
1860R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1867R	stan dobry z wyjątkiem końcowego odcinka w szczególności w obrębie cmentarza w miejscowości Osobnica gdzie występują liczne spękania nawierzchni, wyboje i przełomy,
1868R	odcinek od drogi krajowej do końca miejscowości Osobnica w stanie dobrym za wyjątkiem miejsc z pęknięciami siatkowymi na końcu tego odcinka,
1869R	początkowy odcinek drogi około 800 mb w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi posiada liczne spękania jezdni, miejscowe wyboje i przełomy – ogólnie stan drogi zły,
1871R	d drogi DK 28 do skrzyżowania z drogą gminną na Osobnicę nawierzchnia posiada nieliczne wyboje i miejscowe pęknięcia w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi posiada miejscowe pęknięcia siatkowe w obrębie krawędzi jezdni w szczególności w obszarze zalesionym, lecz ogólnie w stanie zadowalającym,
1873R	początkowy odcinek drogi około 400 mb w stanie dobrym,
	pozostała część drogi z licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi,
GMINA TARNOWIEC	
1847R	odcinek drogi od granicy gminy Jasło do skrzyżowania z drogą Nr 1849R Wolica - Gliniczek – Sądkowa - Dobrucowa stan dobry,
	odcinek drogi od skrzyżowania z drogą Nr 1849R do torów PKP w miejscowości Tarnowiec- stan zadowalający z paroma pęknięciami siatkowymi,
	od torów PKP widoczne miejscowe liczne spękania podłużne, siatkowe i wykruszenia w obrębie krawędzi jezdni,
	końcowy odcinek na długości około 800 mb w stanie dobrym,
1849R	ogólnie w stanie dobrym z pęknięciami wzdłużnymi i siatkowymi w miejscowości Roztoki i nielicznymi na pozostałym odcinku drogi,
1850R	stan nawierzchni dobry,
1851R	odcinek drogi w stanie dobrym z nielicznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi,
1884R	liczne pęknięcia siatkowe i wykruszenia w obrębie krawędzi jezdni,
1885R	odcinek drogi na terenie miejscowości Nowy Glinik z widocznymi miejscowymi pęknięciami podłużnymi, poprzecznymi i siatkowymi,
	na terenie miejscowości Glinik Polski do zabudowań w stanie dobrym, natomiast końcowy odcinek w terenie zabudowanym posiada miejscowe pęknięcia, obniżenia, wyboje i przełomy za wyjątkiem dojazdów do mostu,
1886R	nawierzchnia do tartaku w Gąsówce w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi do drogi Nr 1850R posiada liczne spękania,
1887R	na początkowym odcinku drogi o długości około 1100 mb w stanie zadowalającym z nielicznymi pęknięciami siatkowymi i podłużnymi,
	następny odcinek drogi o długości około 200 mb w stanie złym,
	później 700 mb drogi to nawierzchnia z licznymi spękaniami,
	pozostały końcowy odcinek drogi w stanie dobrym,
1888R	na całym odcinku drogi widoczne spękania poprzeczne, podłużne i siatkowe , nawierzchnia zdegradowana,
1889R	na odcinku drogi do torów nawierzchnia z pęknięciami siatkowymi,
	pozostały odcinek stan zadowalający,
1890R	stan dobry z paroma pęknięciami nawierzchni,
1891R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym lecz z licznymi pęknięciami siatkowymi do przejazdu kolejowego w Brzezówce,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1892R	odcinek drogi o długości około 1500 mb w stanie dobrym,
	dalszy odcinek do szkoły we Wrocance z licznymi nierównościami w znacznym stopniu zdegradowana z przełomami,
	od szkoły do kościoła w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
1912R	miejscowe pęknięcia siatkowe i podłużne, ogólnie stan dobry,
2410R	odcinek od drogi Nr 1850R do OSP w Łubienku – stan dobry, z kilkoma pęknięciami w obrębie lasu, oraz kilkoma spękaniami siatkowymi na początkowym odcinku drogi,
	pozostały odcinek drogi posiada miejscowe spękania siatkowe i nierówności,
2506R	odcinek z licznymi spękaniami poprzecznymi, siatkowymi i podłużnymi jezdni,
GMINA DĘBOWIEC	
1851R	odcinek drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
1868R	odcinek drogi posiada liczne pęknięcia siatkowe i podłużne na całej długości drogi, w szczególności w m. Radość i Dzielec,
1870R	początek drogi do wysokości kościoła w Pagórku - stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do mostu na rzece Bednarce w stanie zadowalającym, lecz z miejscowo występującymi pęknięciami,
	odcinek drogi od mostu do końca drogi w stanie dobrym,
1873R	na początkowym odcinku drogi około 300 mb nawierzchnia spękana z przełomami,
	dalszy odcinek drogi około 1 km w stanie dobrym,
	następny odcinek o długości około 800 mb nawierzchnia z przełomami, koleinami, wybojami i spękaniami,
	końcowy odcinek około 1 km nawierzchnia w stanie dobrym,
1874R	na odcinku do lasu nawierzchnia z licznymi spękaniami podłużnymi i siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni – ogólnie w stanie zadowalającym,
	odcinek drogi w obszarze zalesionym w stanie dobrym,
1875R	nawierzchnia z widocznymi licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi i podłużnymi,
1876R	nawierzchnia z miejscowymi spękaniami siatkowymi, ogólnie w stanie zadowalającym,
1877R	od początku do szkoły w Cieklinie miejscowe wyboje,
	dalszy odcinek drogi ze spękaniami siatkowymi w miejscowości Wola Cieklińska w stanie zadowalającym,
1878R	początkowy odcinek drogi do końca zabudowań w Dobryni z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
	dalszy odcinek drogi do granicy z Zawadką Osiecką w stanie dobrym,
1880R	odcinek drogi do skrzyżowania z drogą gminną za przedszkolem z miejscowymi spękaniami- stan zadowalający,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
1881R	odcinek drogi w stanie dobrym,
1882R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1883R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1912R	miejscowe pęknięcia siatkowe widoczne na początkowym odcinku drogi w miejscowości Zarzecze
	ogólnie stan zadowalający,
	pozostały środkowy odcinek drogi w stanie dobrym,
2506R	początkowy odcinek drogi o długości około 200 mb w stanie dobrym, lecz z miejscowym spękaniem siatkowym,
	pozostały odcinek drogi z licznymi spękaniami poprzecznymi, siatkowymi i podłużnymi na całej długości oraz z miejscowymi przełomami,
2507R	nawierzchnia z licznymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni i pośrodku- ogólnie w stanie dostatecznym,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1854R	odcinek drogi od granicy miejscowości Niegłowice do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1882R z miejscowymi spękaniami i rakowinami,
	dalszy do drogi wojewódzkiej w stanie dobrym,
	od drogi wojewódzkiej do DPS w miejscowości Folusz z licznymi spękaniami siatkowymi,
	odcinek drogi w obrębie leśnym w miejscowości Folusz z nawierzchnią wyjałowioną, spękaną z miejscowymi wybojami,
GMINA NOWY ŻMIGRÓD	
1884R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z paroma miejscowym pęknięciami siatkowymi i jednym obniżeniem niwelety jezdni,
1893R	w stanie dobrym z wyjątkiem końcowego odcinka z pęknięciami siatkowymi,
1895R	w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi na całym odcinku,
1896R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z pojedynczymi wykruszeniami w obrębie krawędzi jezdni i pęknięciami siatkowymi na końcu drogi,
1897R	nawierzchnia w stanie zadowalającym lecz z widocznymi pęknięciami na początkowym odcinku drogi,
1898R	początkowy odcinek drogi z miejscowymi pęknięciami – ogólnie w stanie dobrym,
1900R	odcinek drogi do Domu Ludowego w miejscowości Siedliska w stanie dobrym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi na początku i w miejscowości Siedliska,
	pozostały odcinek drogi w miejscowości Siedliska nawierzchnia z licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi, wyjałowiona
	odcinek drogi w miejscowości Makowiska z licznymi pęknięciami na całym odcinku drogi,
1901R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z kilkoma miejscowymi pęknięciami na początku i końcu drogi,
1902R	na odcinku drogi w miejscowości Stary Żmigród nawierzchnia z miejscowymi spękaniami – ogólnie stan zadowalający,
	odcinek drogi bez zabudowy z licznymi pęknięciami siatkowymi i przełomami,
	końcowy odcinek drogi w miejscowości Łysa Góra w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi spękaniami,
1904R	na początkowym i końcowym odcinku drogi występują pęknięcia siatkowe– ogólnie w stanie dobrym,
1905R	odcinek od drogi wojewódzkiej do lasu w stanie dobrym, lecz z kilkoma spękaniami siatkowymi,
	na dalszym odcinku drogi do skrzyżowania na Kotań nawierzchnia bitumiczna z licznymi wybojami- stan zły,
1907R	odcinek od drogi wojewódzkiej do mostu na rzece Wisłoka z nielicznymi spękaniami i wybojami – stan zadowalający,
	następnie od mostu do przejazdu przez rzekę w bród na granicy Myscowej w stanie dobrym,
2411R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1899R	nawierzchnia w stanie zadowalającym, lecz na całym odcinku drogi liczne spękania siatkowe,
GMINA KREMPNA	
1905R	na odcinku drogi od skrzyżowania z droga na Kotań do skrzyżowania z drogą na wyciąg narciarski nawierzchnia bitumiczna z miejscowymi ubytkami – w stanie zadowalającym,
	odcinek drogi od skrzyżowania z drogą gminną na wyciąg narciarski w Świątkowej Wielkiej do końca drogi w Świątkowej Małej z paroma pęknięciami siatkowymi w stanie dobrym,
1907R	odcinek drogi od przejazdu przez bród do mostu w centrum Myscowej na całej długości ze spękaniami siatkowymi z występującym osuwiskiem, wybojami i przełomem na długości około 100 mb – w stanie złym,
	od końcowego przystanku autobusowego do końca drogi w stanie dobrym,
1908R	nawierzchnia w stanie zadowalającym z nielicznymi pęknięciami siatkowymi i wybojami na moście w Krempnej,
1909R	nawierzchnia w stanie dobrym, poza pęknięciami siatkowymi na początku drogi,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1911R	na odcinku od skrzyżowania na Olchowiec do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1908R Krempna – Polany, nawierzchnia posiada liczne spękania siatkowe i wyboje oraz miejsca przełomowe na początku drogi
	pozostała część drogi w stanie zadowalającym,
GMINA SKOŁYSZYN	
1826R	do połowy długości nawierzchnia w stanie zadowalającym, na pozostałym widoczne spękania siatkowe, liczne wyboje i miejsca z przełomami,
1827R	początkowy odcinek drogi na długości 1 000 mb w stanie dobrym,
	na pozostałym odcinku drogi nawierzchnia z licznymi pęknięciami siatkowymi i podłużnymi oraz wybojami,
1828R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1829R	do skrzyżowania z drogą Nr 1833R Lipnica Górna - Wróblowa nawierzchnia dobra,
	pozostały odcinek do kościoła w Jabłonicy z nawierzchnią ze śladami spękań siatkowych oraz miejscowe przełomy,
	odcinek od kościoła w Jabłonicy do końca w stanie dobrym,
1830R	od drogi Nr 1829R Jareniówka- Jabłonica- gr. wojew.- Czermna do drogi Nr 1828R Siepietnica- Święcany- Lisów- stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do kościoła w Lisowie z licznymi spękaniami siatkowymi,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym (miejscowe pęknięcia),
1832R	odcinek od drogi Nr 1829R Jareniówka - Jabłonica na długości 1 km stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do byłego odwiertu w Skołyszynie posiada miejscowe spękania siatkowe,
	pozostały odcinek w stanie dobrym.
1833R	na odcinku drogi w Lipnicy Górnej stan zadowalający, widoczne miejscowe pęknięcia nawierzchni,
1861R	nawierzchnia na początkowym odcinku pomiędzy drogą krajową a torami PKP z widocznymi rakowinami i pęknięciami,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami,
1863R	od drogi krajowej do skrzyżowania z drogą Nr 1866R Harklowa - gr. wojew. - Pagorzyna z licznymi pęknięciami oraz obniżeniami w obrębie krawędzi jezdni, nawierzchnia znaczne zdegradowana
	od drogi 1866R do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1864R Kunowa – Harklowa w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z widocznymi pęknięciami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
1864R	nawierzchnia drogi w stanie dobrym,
1865R	początkowy odcinek drogi w miejscowości Kunowa na długości 250 mb z nierównościami – nawierzchnia wyjałowiona,
	pozostały odcinek drogi w miejscowości Kunowa z miejscowymi pęknięciami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
	na odcinku drogi w miejscowości Harklowa widoczne miejscowe pęknięcia w obrębie krawędzi jezdni, miejsca z pęknięciami siatkowymi, a także widoczne miejsca przełomowe,
1866R	liczne miejscowe pęknięcia siatkowe - stan ogólny zadowalający,
1867R	stan zadawalający lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi nawierzchni, szczególnie na początkowym odcinku,
GMINA OSIEK JASIELSKI	
1878R	od skrzyżowania z droga Nr 1879R Zawadka Osiecka - Pielgrzymka na około 500 mb z widocznymi spękaniami siatkowymi,
	od kościoła do drogi powiatowej Nr 1881R w Załężu w stanie dobrym,
1879R	początkowy odcinek drogi do mostu na rzece Kłopotnica w stanie dobrym, lecz z paroma spękaniami siatkowymi,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
	od mostu do drogi wojewódzkiej z miejscowymi spękaniami siatkowymi- w stanie zadowalającym,
	pozostały odcinek 500 mb od drogi wojewódzkiej w stanie dobrym, natomiast pozostały odcinek drogi z licznymi spękaniami siatkowymi i podłużnymi w obrębie krawędzi jezdni i miejscowymi wybojami,
1880R	odcinek do cmentarza w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z pęknięciami i pojedynczymi wybojami lecz w stanie zadowalającym,
1881R	stan nawierzchni dobry z nielicznymi pęknięciami w miejscowości Załęże,
1893R	odcinek drogi w stanie dobrym z paroma pęknięciami w centrum Osieka Jasielskiego,
1894R	przełom na początku drogi,
	na pozostałym odcinku drogi nieliczne miejscowe spękania i ubytki w warstwie ścieralnej w obrębie ronda,
1895R	na całej długości drogi nawierzchnia z licznymi spękaniami siatkowymi, oraz miejscowymi wybojami szczególnie w miejscowości Samoklęski,
2412R	na długości 500 mb nawierzchnia w stanie zadowalającym z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
	na pozostałym odcinku drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi, nierównościami i wybojami,

źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle

Tabela 21. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu jasielskiego.

	O nawierzchni twardej [km]	O nawierzchni twardej ulepszonej [km]	O nawierzchni gruntowej [km]
Drogi powiatowe	377,9	377,7	0,5
Drogi gminne	490,3	455,9	83,1

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych", ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych. Gminy powinny uwzględniać zapisy sprzyjające ograniczeniu zagrożeń hałasu w dokumentach planistycznych.

Lokalizacja ekranów akustycznych wzdłuż dróg krajowych[15]:

- DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło)
  - od km 192+763 do km 192+812- długość 49,2 m,
  - od km 206+383 do km 206+469- długość 89 m,
- DK nr 28c (obwodnica m. Jasła)

[15] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na 12.05.2025 r.

- od km 0+728 do km 1+121- długość 403 m.

Na odcinku DW 992 od km 0+000 - 1+391 (DK 28 - DK 73) wykonano 3 ekrany akustyczne[16]:

- ekran nr E1, strona drogi: lewa, kilometraż: od km ok. 1+323 do km ok 1+370, długość: ok. 93 m, wysokość: 2 m;
- ekran nr E2, strona drogi: prawa, kilometraż: od km ok. 0+407 do km ok. 0+500, długość: ok. 47 m, wysokość: 2 m;
- ekran nr E3, strona drogi: prawa, kilometraż: od km ok. 1+078 do km ok 1+136, długość: ok. 58 m, wysokość: 2 m.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń zawiązanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu jasielskiego na ulicy Leśnej w mieście Jaśle, znajduje się zakład Celpap Sp. z. o. o. Działalność firmy zajmującej się przetwarzaniem surowców mineralnych (m.in. bentonitów, kaolinów, magnezytów, talków, trasów) od wielu lat jest przedmiotem sprzeciwu mieszkańców nieruchomości sąsiadujących z zakładem. Mieszkańcy skarżą się na hałas, zapach oraz pył wydobywające się z terenu zakładu.

Pomiary poziomu hałasu na terenie zakładu oraz sąsiednich nieruchomości wykazały przekroczenia norm, które zostały potwierdzone badaniami wykonanymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, protestujących mieszkańców, jak również przez akredytowane laboratoria pomiarowe na zlecenie Starostwa Powiatowego w Jaśle. Wykonywane dotychczas pomiary na przestrzeni długiego czasu wykazały, że spółka Celpap informowana o rozprawie administracyjnej wraz z wykonaniem pomiarów, w sposób celowy ogranicza swoją działalność w czasie ich wykonywania. Świadome ograniczenia zakładu potwierdzają również kilkukrotne kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, które wykazują w swoich raportach, że w trakcie oględzin firma ograniczyła wówczas swoje codzienne dostawy i odbiory towarów; nie wszystkie maszyny były wtedy uruchamiane z dużym prawdopodobieństwem pod pretekstem awarii. W związku z tym Starosta Jasielski wydawał kilkukrotnie decyzje na podstawie których firma Celpap Sp. z o.o. została zobowiązana do dostosowania norm hałasu do obowiązujących przepisów tak, aby nie przenikał on na sąsiadujące tereny. Na wydane decyzje firma Celpap Sp. z o.o. składała

[16] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie, licząc na ich umorzenie. W 2020 r. SKO postanowiło utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję Starosty Jasielskiego i nakazując firmie dostosowanie się do dopuszczalnych norm poziomu hałasu. W chwili opracowania niniejszego Programu firma Celplap Sp. z o.o. ponownie zaskarżyła tę decyzję SKO. Na obecnym etapie sprawa jest na szczeblu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego/Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Tak długi czas prowadzonego postępowania w tej sprawie nie pozostaje obojętne dla zdrowia i funkcjonowania okolicznych mieszkańców. Spółka Celpap robi wszystko aby decyzje organów administracyjnych nie stały się prawomocne i świadomie przeciąga postępowanie poprzez uchylanie wydanych decyzji, aby WIOŚ nie mógł na nią nałożyć kar za przekroczenie norm hałasu[17].

Na terenie powiatu jasielskiego nie występują podmioty posiadające decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu wydane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego[18].

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy może być generowany wzdłuż odcinków szlakowych i mieć charakter lokalny.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania.

Ze względu na odległość lotnisk od powiatu, nie występuje hałas lotniczy.

5.2.3. Monitoring poziomu hałasu

Pomiary hałasu środowiskowego prowadzone są w ramach:

- Państwowego Monitoringu Środowiska,
- działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska,
- realizacji obowiązków prawnych nałożonych na zakłady przemysłowe jak również na zarządzających drogami, liniami kolejowymi lub lotniskami.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, Programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa podkarpackiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

[17] Źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 29.09.2025 r.
[18] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje GIOŚ w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD}, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N, z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq\ D}$, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia Programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

W latach 2022 i 2024, na terenie powiatu jasielskiego, nie wykonywano pomiarów poziomów hałasu w środowisku. Pomiary hałasu drogowego na terenie miasta przeprowadzone zostały, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. Badania wykonano w 5 punktach pomiarowych przy ulicach: Jagiełły, 3 Maja, Kościuszki, Kwiatowej i Mickiewicza. Pomiary przeprowadziło Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ - Oddział w Rzeszowie, w porze dnia i w porze nocy, przy uwzględnieniu wskaźników długookresowego poziomu dźwięku (L_{DWN} i L_N) oraz równoważnego poziom dźwięku (L_{AeqD} i L_{AeqN}). Badania wykonano zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zależne są od rodzaju zagospodarowania terenu i wynoszą odpowiednio:

- ul. Jagiełły i ul. 3 Maja - 68 dB dla wskaźnika L_{DWN} i 59 dB dla wskaźnika L_N,
- ul. Kościuszki i ul. Kwiatowej – 65 dB dla wskaźnika L_{aeqD} i 56 dB dla wskaźnika L_{aeqN}
- ul. Mickiewicza - 61 dB dla wskaźnika L_{AeqD} i 56 dB dla wskaźnika L_{AeqN}.

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów wykazała naruszenia dopuszczalnych norm hałasu w trzech punktach pomiarowych w porze dnia oraz w czterech punktach pomiarowych w porze nocy.

Tabela 22. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
ul. Jagiełły	67	56,6	68	59	-	-
ul. 3 Maja	70	61,4	68	59	2	2,4

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Tabela 23. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r..

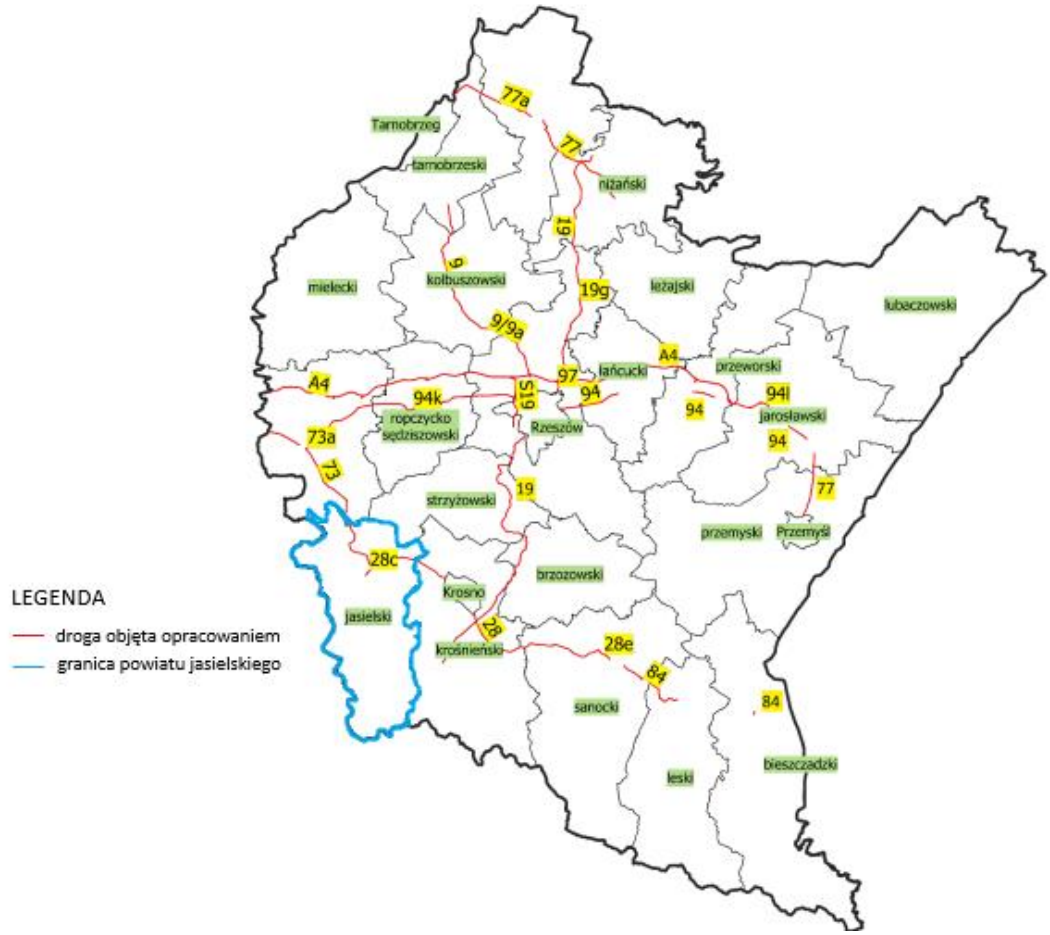
Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
ul. Kościuszki	68,3	58,8	68	59	3,3	2,8
ul. Kwiatowa	65	56,1	68	59	-	0,1
ul. Mickiewicza	67,1	57,7	61	56	6,1	1,7

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Na terenie powiatu jasielskiego, nie wykonywano pomiarów hałasu kolejowego oraz lotniczego w ostatnich latach.

Monitoring GDDKiA

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) opracowała strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Zakresem strategicznej mapy hałasu zostało objętych 78 odcinków dróg krajowych w województwie podkarpackim. Są one zlokalizowane w granicach 19 powiatów. Sumaryczna długość analizowanych odcinków dróg wynosi 539 km. Orientacyjną ich lokalizację przedstawiono poniżej na rysunku. Na terenie powiatu jasielskiego analizą objęto DK 28c.

Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA.
źródło: Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego

Poniżej przedstawiono zestawienie oszacowanej liczby osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N dla powiatu jasielskiego.

Tabela 24. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Powiat	Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
jasielski	1-5	403	270
	5.1-10	157	71
	10.1-15	0	0
	powyżej 15	0	0

źródło: Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego

5.2.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku.
Działania edukacyjne	Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem hałasu w powietrzu, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej ilości pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja szkoleń dla mieszkańców powiatu, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z hałasem, niwelowania ich skutków oraz ustanawianie stref ciszy.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów dźwięku w województwie podkarpackim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych oraz lotniska.

5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• rozwój inwestycji drogowych;	• dynamiczny przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu;

5.2.6. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu na terenie powiatu – remonty, modernizacje dróg. 2. Dobry stan dróg krajowych przebiegających przez teren powiatu. 3. Występujące zabezpieczenia akustyczne wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu. 4. Prowadzony monitoring hałasu drogowego.	1. Przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu w badanych punktach w Jaśle. 2. Przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu do 10 dB na badanych odcinkach dróg w ramach monitoringu GDDKiA. 3. Występujący niezadowalający i zły stan dróg wojewódzkich przebiegających przez teren powiatu. 4. Występujący niezadowalający stan dróg powiatowych przebiegających przez teren powiatu.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. 2. Budowa ekranów akustycznych na obszarach narażonych na nadmierny poziom hałasu. 3. Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. 4. Dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. 5. Realizacja strategii i Programów w zakresie ochrony środowiska przed hałasem oraz transportu (m.in. budowy obwodnic).	1. Niedostateczny poziom środków finansowych oraz funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 2. Rosnąca liczba pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego.

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze", są Ziemia (wytwarzająca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami elektrycznymi), Słońce (wytwarzające promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego.

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2630) i zebrano je w tabeli[19].

[19] Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Tabela 25. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny / Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m^2)
Lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	$87 / f^{0,5}$	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	$1,375 \times f^{0,5}$	$0,0037 \times f^{0,5}$	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:
f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego". ND – nie dotyczy.
Objaśnienia:
Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.
Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie t = 68 / f1,05, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: n = 1,4. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania tp należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako f = 1/(2tp).
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: n = 10a, gdzie a = 0,176 + 0,665 × log(f/100), f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: n = 32.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu jasielskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Elektroenergetyka

Przez teren powiatu jasielskiego przebiega linia najwyższego napięcia 400 kV relacji Tarnów – Krosno Iskrzynia, jednotorowa, której właścicielem jest PSE S.A.[20].

Przez teren powiatu jasielskiego przebiegają następujące linie wysokiego napięcia (110 kV) będące w majątku i eksploatacji PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów:

- Niegłowice – Biecz,
- Niegłowice – Gamrat A,
- Niegłowice – Gamrat B,
- Niegłowice – Rafineria Nafty Jasło,
- Niegłowice – Nowy Żmigród,
- Nowy Żmigród – Iwonicz,
- Gamrat B – Latoszyn,
- Hankówka – Gamrat A,
- Krosno – Hankówka.

Obszar powiatu zasilany jest z następujących stacji elektroenergetycznych:

- stacja 110/15 kV (GPZ) Hankówka,
- stacja 110/30/15 kV (GPZ) Niegłowice,
- stacja 110/30/15 kV (GPZ) Nowy Żmigród,
- stacja 110/15 kV (GPZ) Biecz (pow. zlokalizowana w powiecie gorlickim).

Przedmiotowe stacje posiadają rezerwy mocy.

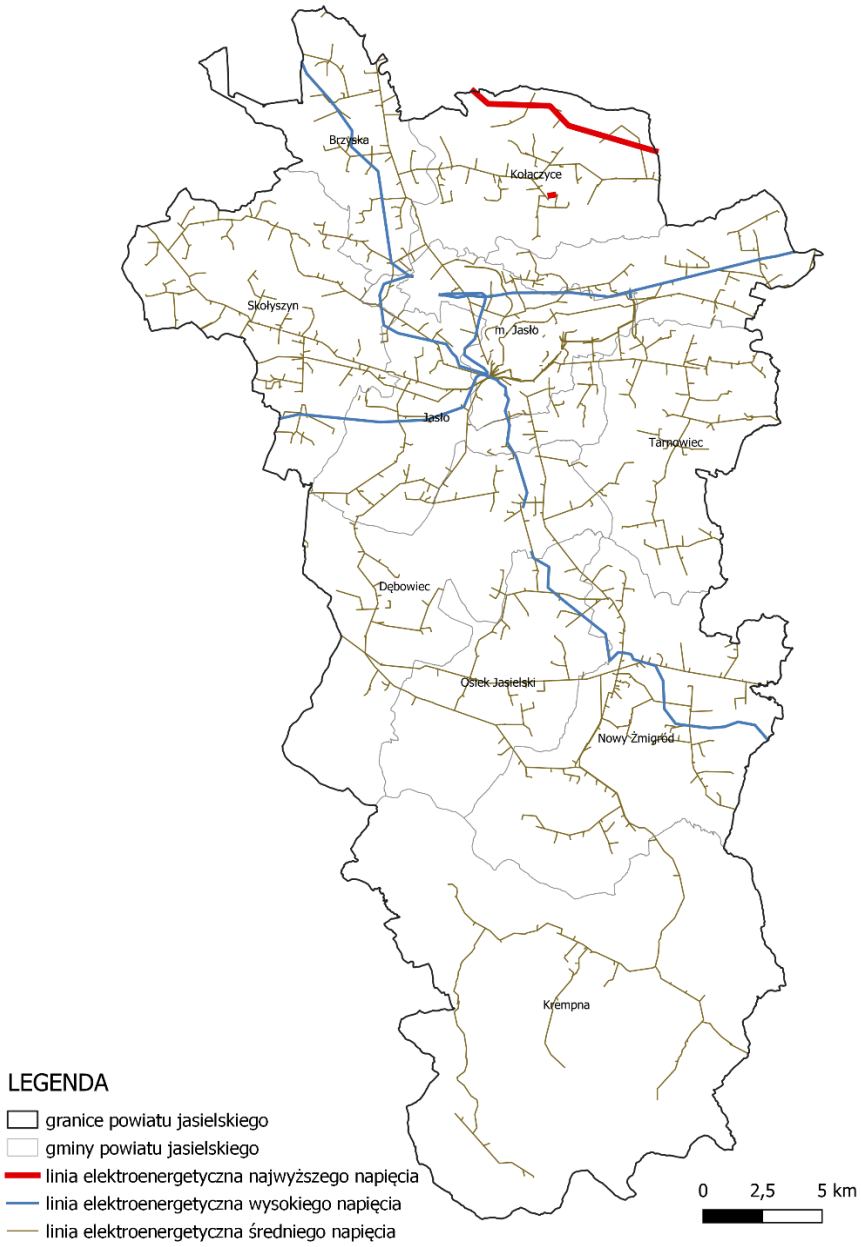
Ponadto na przedmiotowym terenie zlokalizowane są stacje elektroenergetyczne 110 kV/SN (GPZ) będące własnością odbiorców, pracujące głównie na potrzeby przemysłu:

- GPZ Gamrat A,
- GPZ Gamrat B,
- GPZ Rafineria Nafty Jasło.

[20] Źródło: PSE S.A.

Sieć średniego napięcia pracuje na napięciu 30 kV oraz 15 kV. Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu są zasilani za pośrednictwem stacji transformatorowej SN/nN[21].

Poniższy rysunek przedstawia przebieg linii elektroenergetycznych na terenie powiatu jasielskiego. Ze względu na skalę mapy, nie przedstawiono linii najniższego napięcia.

Rysunek 22. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne

Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej. W poniższej tabeli zestawiono wykaz instalacji radiokomunikacyjnych zgłaszanych w latach 2022-2025 do Starostwa Powiatowego w Jaśle.

[21] Źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów

Tabela 26. Stacje bazowe na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
2022 r.					
1.	OS.6221.2.1.2022 **2022-01-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3301 B**	ul. Baczyńskiego 13 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
2.	OS.6221.2.2.2022 **2022-01-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3302 A**	ul. Na Kotlinę 8 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
3.	OS.6221.2.3.2022 **2022-02-14**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **BT20642 JASŁO 3 MAJA A2 52503**	ul. 3 Maja 4 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji instalacji radiokomunikacyjnej – zmiana nieistotna.
4.	OS.6221.2.4.2022 **2022-02-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7501 A**	Wola Cieklińska - dz. nr. 278/1 Gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
5.	OS.6221.2.5.2022 **2022-03-17**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	Instalacja wytwarzająca pole elektromagnetyczne – stacja bazowa **BT_22245_JASŁO**	ul. Kasprowicza 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
6.	OS.6221.2.6.2022 **2022-03-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7008 A**	Przysieki dz. nr 463/4 gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
7.	OS.6221.2.7.2022 **2022-03-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **JSL4420A**	Mytarka dz. nr 193 gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie zmiany danych – instalacja radiokomunikacyjna JSL4420A
8.	OS.6221.2.8.2022 **2022-04-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL4410C**	Siedliska Sławęcińskie dz. nr. 70 gmina Skołyszyn.	Zgłoszenie zmiany danych – instalacja wytwarzająca pole elektromagnetyczne stacji bazowej JSL4410C
9.	OS.6221.2.9.2022 **2022-07-27**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59164 JASLO (23164 KKS_JASLO_MICKIEWICZA)	Jasło ul. Mickiewicza 108	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
10.	OS.6221.2.10.2022 **2022-07-28**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59108 JASLO (23108 KKS_JASLO_BACZYNSKIEGO)	Jasło ul. Baczyńskiego 11	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
11.	OS.6221.2.11.2022 **2022-07-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7113_A**	Jasło ul. Kasprowicza 8	Zgłoszenie instalacji
12.	OS.6221.2.12.2022 **2022-08-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7	Instalacja radiokomunikacyjna JSL3302A	Jasło ul. Na Kotlinę 8	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji –

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-677 Warszawa			zmiana nieistotna.
13.	OS.6221.2.13.2022 **2022-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL6001C	Tarnowiec dz. nr 747	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
14.	OS.6221.2.14.2022 **2022-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL5001B	Warzyce dz. nr 1583/1	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
15.	OS.6221.2.15.2022 **2022-09-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL3302A	Jasło ul. Na Kotlinę 8	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
16.	OS.6221.2.16.2022 **2022-09-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL7006B	Wolica dz. nr 311/2 obr. 0017 Wolica	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
17.	OS.6221.2.17.2022 **2022-11-09**	Towerlink Poland Sp. z o.o ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna BT22862 JASŁO GAMRAT	Komin Zakładów Tworzyw Sztucznych „Gamrat" przy ul Mickiewicza 108 w Jaśle.	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
18.	OS.6221.2.17.2022 2022-12-16	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna nr 59111 (23111N!) KKS_SKOLYSZYN_TOWER	Skołyszyn działka nr ewid. 54/7	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
2023 r.					
1.	OS.6221.2.1.2023 **2023-01-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305_B**	dz. nr 108/9 - Jasło 38-200 Jasło	Zgłoszenie instalacji
2.	OS.6221.2.2.2023 **2023-01-31**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3302_A**	Ul. Na Kotlinę 8 38-200 Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych dla instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne
3.	OS.6221.2.3.2023 **2023-03-03**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59364(23364N!) KKS_KOLACZYCE_LUBLICA**	Lublica dz. nr 448/2	Informacja o nieistotnej zmianie danych
4.	OS.6221.2.5.2023 **2023-04-18**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59272 FOLUSZ (23272 KKS_DEBOWIEC_FOLUSZ)**	Wola Cieklińska dz. nr. ewid. 278/1.	Informacja o nieistotnej zmianie danych
5.	OS.6221.2.6.2023 **2023-04-18**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59262 TARNOWIEC (23262 KKS_TARNOWIEC_TARNOWIEC)**	Tarnowiec 38	Informacja o nieistotnej zmianie danych
6.	OS.6221.2.7.2023	T-Mobile Polska S.A.	Informacja o zmianie danych	Osobnica dz. nr ewid.	Informacja o nieistotnej zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
	2023-04-25	ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **59260 (23260N!) KKS_JASLO_OSOBNICA**	1870.	
7.	OS.6221.2.8.2023 **2023-04-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji - stacja bazowa **JSL7117A**	Jasło, ul. Gajowa dz. nr 273/4.	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.9.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL7004A**	Sadki, dz. nr ewid. 673/1 gmina Nowy Żmigród.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
9.	OS.6221.2.10.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL7003A**	Zarzecze, dz. nr ewid. 1519/1 gmina Dębowiec.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
10.	OS.6221.2.11.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL3803C**	Jasło ul. 3 - go Maja 101 dz. nr ewid. 1062/81.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
11.	OS.6221.2.12.2023 **2023-05-29**	ORANGE POLSKA S.A. Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – instalacja radiokomunikacyjna **23245 (23245N!) JASŁO_BIESZCZADZKA (KKS_JASLO_BIESZCZADZKA1)**	Jasło, dz. nr ewid. 1492/1.	Zgłoszenie instalacji
12.	OS.6221.2.13.2023 **2023-06-07**	ORANGE POLSKA S.A. Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w zakresie nazwy instalacji oraz wielkości i rodzaju emisji dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **(23101N!)** JASŁO (KKS_JASLO_JASLOPOCZTA)	Jasło, ul. 3 Maja 4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
13.	OS.6221.2.14.2023 **2023-06-16**	EMITEL S.A. ul. F. Klimczaka 1 02-797 Warszawa	Informacja o zmianie parametrów dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **SLR Jasło.**	Jasło, ul. 3 Maja 4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
14.	OS.6221.2.16.2023 **2023-07-20**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7128A.**	Łajsce, dz. nr ewid. 970	Zgłoszenie instalacji
15.	OS.6221.2.17.2023 **2023-08-07**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL6001C.**	dz. nr ewid. 747 w miejscowości Tarnowiec.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
16.	OS.6221.2.18.2023 **2023-08-08**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7104A.**	dz. nr ewid. 8, 38-243 Harklowa.	Zgłoszenie instalacji.
17.	OS.6221.2.19.2023 **2023-08-11**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7102A**.	Nawsie Kołaczyckie 195/7, gmina Kołaczyce.	Zgłoszenie instalacji.
18.	OS.6221.2.20.2023 **2023-08-22**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL7003A**.	Zarzecze dz. nr ewid. 1519/1, obręb 0013 Zarzecze, gmina Dębowiec	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
19.	OS.6221.2.21.2023 **2023-09-04**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL5002C**.	Góra Liwocz 38-212 Brzyska, gmina Brzyska.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
20.	OS.6221.2.22.2023 **2023-09-11**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7010A**.	Trzcinica, dz. nr ewid. 1167, obręb 0015, gmina Jasło.	Zgłoszenie instalacji.
21.	OS.6221.2.23.2023 **2023-10-02**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - **stacja bazowa JSL4410C**	Siedliska Sławęcińskie, dz. nr ewid. 70, gmina Skołyszyn.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
22.	OS.6221.2.24.2023 **2023-10-06**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - **stacja bazowa JSL7117A**	Jasło, ul. Mościckiego, dz. nr 273/4, gmina Jasło.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
23.	OS.6221.2.25.2023 **2023-10-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o.	Zgłoszenie instalacji – **stacja bazowa BT26771 JASŁO CENTRUM DWA**	Jasło, ul. Baczyńskiego 20a, 38-200 Jasło, woj. podkarpackie.	Zgłoszenie instalacji.
24.	OS.6221.2.26.2023 **2023-10-19**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **– stacja bazowa JSL7138_A**,	Łysa Góra, dz. nr 1292, gmina Nowy Żmigród, pow. jasielski.	Zgłoszenie instalacji.
25.	OS.6221.2.27.2023 **2023-11-02**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – **stacja bazowa JSL7133A**,	Niepla 65, dz. nr 1140, gmina Jasło, pow. jasielski.	Zgłoszenie instalacji.
26.	OS.6221.2.28.2023 **2023-11-06**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w zakresie nazwy instalacji oraz wielkości i rodzaju emisji dla instalacji radiokomunikacyjnej 5817 NOWY_ŻMIGRÓD (23139N_KKS_NOWYZMIGR_NOWYZMIGROD)	Nowy Żmigród działka 333.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
27.	OS.6221.2.29.2023 **2023-11-13**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa BT20645 JASLO_TOWAROWA_A2_52783	Jasło, ul. Na Kotlinę 8.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
28.	OS.6221.2.30.2023 **2023-11-17**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 4038 (23102N!) WARZYCE (KKS_JASLO_WARZYCE)	Bierówka działka nr 105/4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
29.	OS.6221.2.31.2023 **2023-11-22**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji wytwarzającej pole	ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 29 w Jaśle (woj. podkarpackie).	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		01-211 Warszawa	elektromagnetyczne - stacja bazowa nr BT_24471 JASŁO CENTRUM		
30.	OS.6221.2.32.2023 **2023-11-23**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 4030 (23100N!) KOŁACZYCE (KKS_KOLACZYCE_SOWINA)	Sowina działka nr 358.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
31.	OS.6221.2.33.2023 **2023-11-23**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 56335 WARZYCE (23227 KKS_JASLO_WARZYCEPLAY)	Warzyce działka nr 1583/7.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
32.	OS.6221.2.34.2023 **2023-12-19**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 59203 JASLO (23203 KKS_JASLO_POLNOC).	Jasło działka nr 1960/14.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
33.	OS.6221.2.35.2023 **2023-12-20**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 8119 JASLO_NOWY_STYL 23141_(KKS_JASLO_NOWYSTYL)	Jasło, ul. Fabryczna 6.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
34.	OS.6221.2.36.2023 **2023-12-22**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa nr BT_22542 FOLUSZ	działka nr 278/1 w miejscowości Wola Cieklińska, gmina Dębowiec	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
35.	OS.6221.2.37.2023 **2023-12-28**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pola	ul. Młynarska, działka nr 89/2, obręb 0015 – Żółków,	Zgłoszenie instalacji.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-677 Warszawa	elektromagnetyczne – stacja bazowa JSL7115A,	powiat jasielski, woj. podkarpackie.	
2024 r.					
1.	OS.6221.2.1.2024 **2024-01-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7127A**	Gorzyce działka nr 358, obręb 0003, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
2.	OS.6221.2.2.2024 **2024-01-18**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7139A**	Stary Żmigród, działka nr 1090, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
3.	OS.6221.2.3.2024 **2024-01-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych adresowych dla instalacji JSL4410C Siedliska Sławęcińskie oraz dla instalacji JSL7006B Wolica	Siedliska Sławęcińskie działka nr 70, oraz Wolica dz. nr 311/2	Informacja o zmianie danych adresowych
4.	OS.6221.2.4.2024 **2024-01-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL4401C Osobnica	Osobnica działka nr 2006, gmina Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych
5.	OS.6221.2.5.2024 **2024-01-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych adresowych dla instalacji JSL4401C Osobnica	Osobnica działka nr 2006, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych adresowych
6.	OS.6221.2.6.2024 **2024-02-02**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji – stacja bazowa BT_22245_JASŁO	ul. Kasprowicza, działka 1960/14 obręb 08-Centrum	Informacja o nieistotnej zmianie danych
7.	OS.6221.2.7.2024 **2024-02-02**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa JSL7121A	Dzielec działka nr 328, gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.8.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL70006B Wolica	Wolica działka nr 311/4 gmina Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych
9.	OS.6221.2.9.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL3305B Jasło	Jasło, działka nr 108/9 obręb 02- Ulaszowice	Informacja o nieistotnej zmianie danych
10.	OS.6221.2.10.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL4420A Mytarka	Mytarka, działka nr 193 gmina Nowy Żmigród	Informacja o nieistotnej zmianie danych
11.	OS.6221.2.12.2024 **2024-03-07**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12	Informacja o zmianie danych w instalacji 59111 (23111N)	działka nr ewid. 54/7 , Skołyszyn, gmina	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-674 Warszawa		Skołyszyn	
12.	OS.6221.2.13.2024 **2024-03-27**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7001B**	Wola Cieklińska działka nr ewid. 544, gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
13.	OS.6221.2.14.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3302A**	Ul. Na Kotlinę 8, Jasło gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
14.	OS.6221.2.15.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3301B**	Ul. Baczyńskiego 13, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
15.	OS.6221.2.16.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5002C**	Góra Liwocz, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
16.	OS.6221.2.17.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3804A**	Ul. 3-go Maja 4, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
17.	OS.6221.2.18.2024 **2024-04-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL6002J**	Działka nr ewid. 513/1, obręb 19-Krajowice gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
18.	OS.6221.2.19.2024 **2024-04-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL3903A**	Działka nr ewid. 1062/11, ul. 3-go Maja 101, Jasło, gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
19.	OS.6221.2.20.2024 **2024-04-26**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **5515 (23130N!)**	Działka nr ewid. 1833/1, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
20.	OS.6221.2.21.2024 **2024-04-26**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **23245 (23245N!)**	Działka nr ewid. 1492/1, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
21.	OS.6221.2.22.2024 **2024-04-26**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji – stacja bazowa nr BT22244 Przysieki	Działka nr ewid. 463/4, Przysieki, gmina Skołyszyn	Informacja o zmianie danych
22.	OS.6221.2.24.2024 **2024-05-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3301B**	Ul. Baczyńskiego 13, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
23.	OS.6221.2.25.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7128A**	Działka nr ewid. 970, Łajsce, gmina Tarnowiec	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
24.	OS.6221.2.26.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7133A**	Działka nr ewid. 1140, Niepla 65, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
25.	OS.6221.2.27.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7127A**	Gorzyce 358, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
26.	OS.6221.2.28.2024 **2024-07-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7101B**	Działka nr ewid. 1321 Brzyska, gmina Brzyska	Zgłoszenie instalacji
27.	OS.6221.2.29.2024 **2024-07-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5004C**	Działka nr ewid. 71/1, Bieździedza, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
28.	OS.6221.2.30.2024 **2024-07-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7140B**	Działka nr ewid 891, Makowiska, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
29.	OS.6221.2.31.2024 **2024-07-17**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7104A**	Działka nr ewid. 608, Harklowa, gmina Skołyszyn	Informacja o zmianie danych
30.	OS.6221.2.32.2024 **2024-07-17**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **59139 (23019N!)**	Działka nr ewid. 1503/2 Czekaj	Informacja o zmianie danych
31.	OS.6221.2.33.2024 **2024-07-18**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **BT26724 Tarnowiec Centrum**	Działka nr ewid. 747/2, Tarnowiec, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
32.	OS.6221.2.34.2024 **2024-07-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7137A**	Działka nr ewid. 198, Jabłonica, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
33.	OS.6221.2.35.2024 **2024-08-01**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_22541 Nowy Żmigród**	Działka nr ewid. 1503/2, Osiek Jasielski, gmina Osiek Jasielski	Informacja o zmianie danych
34.	OS.6221.2.36.2024 **2024-08-01**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5004C**	Działka nr ewid 71/1, Bieździedza, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
35.	OS.6221.2.37.2024 **2024-08-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7002C**	Działka nr ewid. 1527/2, Nowy Glinik, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
36.	OS.6221.2.38.2024	P4 Sp. z o.o.	Informacja o zmianie danych w	Działka nr ewid. 311/4,	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
	2024-08-08	ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	instalacji **JSL7006B**	Wolica , gmina Jasło	
37.	OS.6221.2.39.2024 **2024-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7117A**	Działka nr ewid 273/4 ul. Mościckiego, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
38.	OS.6221.2.40.2024 **2024-08-30**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5001B**	Działka nr ewid. 1583/7 Warzyce, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
39.	OS.6221.2.41.2024 **2024-09-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_24445 Lublica**	Działka nr ewid. 448/2, Lublica 80, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
40.	OS.6221.2.42.2024 **2024-09-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_22862 Jasło Gamrat**	Ul. Mickiewicza 108, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
41.	OS.6221.2.43.2024 **2024-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7001B**	Działka nr ewid. 544, Wola Cieklińska , gmina Dębowiec	Informacja o zmianie danych
42.	OS.6221.2.44.2024 **2024-09-30**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7129A**	Działka nr 420, Umieszcz, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
43.	OS.6221.2.45.2024 **2024-10-02**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji **JSL7501_A**	Działka nr ewid. 278/1, Wola Cieklińska, gmina Dębowiec	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji
44.	OS.6221.2.46.2024 **2024-10-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL4420A**	Działka nr ewid. 193, Mytarka, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
45.	OS.6221.2.47.2024 **2024-10-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7006B**	Działka nr ewid. 311/4, Wolica, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
46.	OS.6221.2.48.2024 **2024-10-15**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT 24060 Tarnowiec**	Działka nr ewid. 568, Roztoki, gmina Tarnowiec	Informacja o zmianie danych
47.	OS.6221.2.49.2024 **2024-10-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7107A**	Działka nr ewid. 65/2, Jareniówka, gmina Jasło	Zgłoszenie instalacji
48.	OS.6221.2.50.2024 **2024-10-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji	Działka nr ewid. 1062/81, ul. 3-go Maja 101, Jasło,	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-677 Warszawa	**JSL3803_C**	gmina Miasto Jasło	
49.	OS.6221.2.51.2024 **2024-11-12**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **59158 (23158N!)**	Działka nr ewid. 2111, Kąty, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
50.	OS.6221.2.52.2024 **2024-11-12**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL6002J**	Działka nr ewid. 513/1, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
51.	OS.6221.2.53.2024 **2024-11-12**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3903A**	Działka nr ewid. 1062/11, Jasło, ul. 3-go Maja 101, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
52.	OS.6221.2.54.2024 **2024-11-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3302A**	Ul. Na Kotlinę 8,Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
53.	OS.6221.2.55.2024 **2024-12-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL3802B**	Działka nr ewid. 1492/1, obręb 22-Brzyszczki II, Jasło, gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
54.	OS.6221.2.56.2024 **2024-12-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7101B**	Działka nr ewid. 1321, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
2025					
1.	OS.6221.2.1.2025 **2025-01-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7102A**	Nawsie Kołaczyckie działka nr 195/7 gm. Kołaczyce	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
2.	OS.6221.2.2.2025 **2025-01-08**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. M. Kasprzak 4 02-211 Warszawa	Stacja radiokomunikacyjna **BT20642**	Jasło, ul. 3 Maja 4 miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
3.	OS.6221.2.3.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7140B**	Makowiska działka nr 891 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
4.	OS.6221.2.4.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7137A**	Jabłonica działka nr.198 gm. Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
5.	OS.6221.2.5.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7139A**	Stary Żmigród działka nr 1090 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
6.	OS.6221.2.6.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7138A**	Łysa Góra działka nr. 1292 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

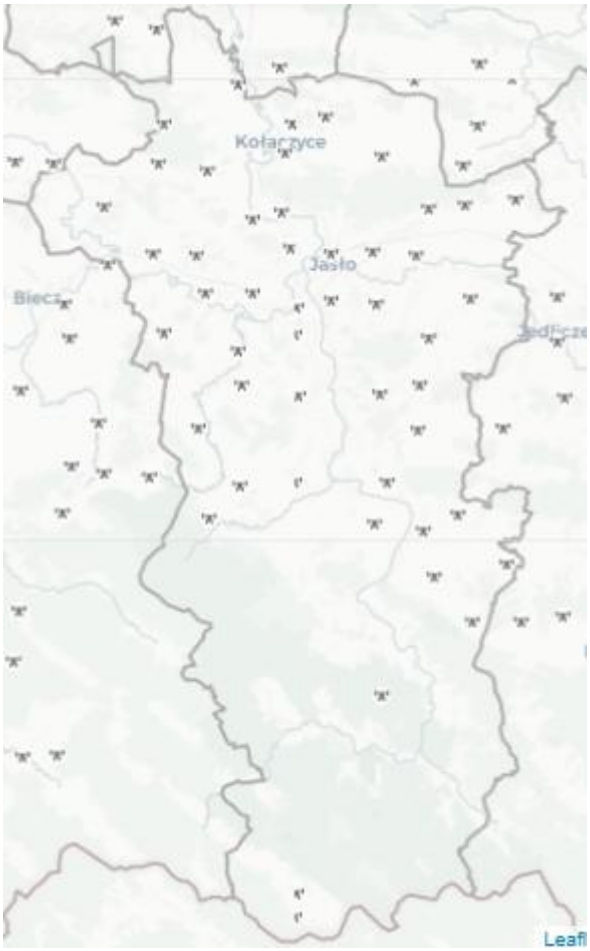
Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-677 Warszawa			
7.	OS.6221.2.7.2025 **2025-02-21**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 23201 (23201!) Dębowiec	Dębowiec działka nr. 1241/2 gm. Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.8.2025 **2025-02-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7115A**	Ul. Młynarska, działka nr 89/2 obr. Żółków, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
9.	OS.6221.2.9.2025 **2025-03-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7119A**	Zawadka Osiecka, działka nr 374 gm. Osiek Jasielski	Zgłoszenie instalacji
10.	OS.6221.2.10.2025 **2025-03-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7133A**	Niepla 65, działka nr 1140, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
11.	OS.6221.2.11.2025 **2025-03-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7117A**	Mościckiego, działka nr 273/4, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
12.	OS.6221.2.12.2025 **2025-03-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie zakończenia eksploatacji instalacji	Jasło, ul. Na Kotlinę 8, gm. Jasło	Zgłoszenie zakończenia instalacji
13.	OS.6221.2.13.2025 **2025-03-25**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. M. Kasprzaka 4 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **BT22245**	Ul. Kasprowicza, działka nr 1960/14, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
14	OS.6221.2.14.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL6002J**	Jasło, działka nr 513/1 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
15	OS.6221.2.15.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3804A**	Jasło ul. 3 Maja 4 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
16	OS.6221.2.16.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305B**	Jasło, działka nr 108/9 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
17	OS.6221.2.17.2025 **2025-04-04**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 1940 (23101N!)	Jasło ul. 3 Maja 4 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
18	OS.6221.2.18.2025 **2025-04-04**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 3951 (23139N!)	Nowy Żmigród dz. 333	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
19	OS.6221.2.19.2025 **2025-04-07**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59108 (23108N!)	Jasło, ul. Baczyńskiego 11	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
20	OS.6221.2.20.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7107A**	Jareniówka działka nr. 65/2 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
21	OS.6221.2.21.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7006B**	Wolica działka nr. 311/4 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
22	OS.6221.2.22.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7107A**	Dzielec działka nr. 328, gm. Dębowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
23	OS.6221.2.23.2025 **2025-04-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7002C**	Nowy Glinik działka nr 1527/2 gm. Tarnowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
24	OS.6221.2.24.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 23245 (23245N!)	Jasło działka nr 1492/1 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
25	OS.6221.2.25.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 4030 (23100N!)	Sowina działka nr 358 gm. Kołaczyce	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
26	OS.6221.2.26.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 5164 (23250N!)	Jasło, ul.3 Maja 83 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
27	OS.6221.2.27.2025 **2025-05-15**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7113A**	Jasło ul. Kasprowicza 8 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
28	OS.6221.2.28.2025 **2025-06-17**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 11741 (23131!)	Grab, działka nr 97/12 gm. Krempna	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
29	OS.6221.2.29.2025 **2025-06-18**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7109B**	Jasło działka nr 119 obręb Gądki , gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
30	OS.6221.2.30.2025 **2025-06-26**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59164 (23164N!)	Jasło, ul. A. Mickiewicza 108	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
31	OS.6221.2.31.2025	P4 Sp. z o.o.	Stacja bazowa telefonii	Jareniówka 65/2,	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
	2025-07-21	ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	komórkowej **JSL7107A**	38-200 Jasło	instalacji
32	OS.6221.2.32.2025 **2025-07-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1, 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305B**	działka nr ewid 108/9, Miasto Jasło,	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
33	OS.6221.2.33.2025 **2025-07-29**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **10836 (23141N!)**	ul. Fabryczna 6, Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
34	OS.6221.2.34.2025 **2025-07-30**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59272 (23272N!)**	Wola Cieklińska działka nr ewid. 278/1, gmina Dębowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
35	OS.6221.2.35.2025 **2025-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7105C**	działka nr ewid 118/3 w Lipnicy Dolnej, gmina Brzyska	Zgłoszenie instalacji
36	OS.6221.2.36.2025 **2025-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7136A**	działka nr ewid 1870/1 w Święcanach, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
37	OS.6221.2.37.2025 **2025-08-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL4410C**	działka nr ewid. 70/2 w Siedliskach Sławęcińskich, , gmina Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
38	OS.6221.2.38.2025 **2025-08-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7137A**	działka nr ewid. 198, zlokalizowana w Jabłonicy, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
39	OS.6221.2.39.2025 **2025-08-26**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **4030 (23100N!)**	działka nr ewid. 358, w Sowinie gmina Kołaczyce, powiat jasielski	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
40	OS.6221.2.40.2025 **2025-09-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7102A**	Nawsie Kołaczyckie, działka nr ewid. 195/7, gm. Kołaczyce, pow. jasielski	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
41	OS.6221.2.41.2025 **2025-09-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7118A**	działka nr ewid. 1239/2 w Dębowcu, gmina Dębowiec, pow. jasielski	Zgłoszenie instalacji

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Rysunek poniżej przedstawia lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego.

Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: https://si2pem.gov.pl/, dostęp: 16.09.2025 r.

5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzony od 2008 roku na terenie każdego województwa w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, od 2021 roku wykonywany jest według rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z nim punkty pomiarowe wyznacza się w ramach stałej sieci monitoringu w dwuletnim cyklu pomiarowym w miastach, a ilość punktów zależna jest od liczby mieszkańców danego miasta, oraz w ramach monitoringu badawczego w czteroletnim cyklu pomiarowym, w którym ustala się 1 punkt w każdej gminie wiejskiej.

W latach 2022-2024, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu jasielskiego wykonywano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 10 punktach pomiarowych. Pomiary wykonano zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Obowiązujący poziom dopuszczalny dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj.

80 MHz – 40 GHz, wynosi 28 V/m (składowa elektryczna). Poniższa tabela przedstawia te wyniki.

Tabela 27. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024.

Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Wyniki pomiarów poziomów PEM- składowa elektryczna E [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
	Szerokość geograficzna N	Długość geograficzna E		
2022 rok				
Kołaczyce, ul. Jana Pawła II	49.808133	21.436928	0,61	0,37
Łazy Dębowieckie	49.687681	21.432039	0,6	0,36
Nowy Żmigród	49.6119	21.53182	*	-
2023 rok				
Jasło, ul. Słowackiego	49.744539	21.467731	0,54	0,34
Jasło, pl. Żwirki i Wigury	49.746500	21.472617	1,15	0,71
Ożenna	49.431233	21.454439	0,69	0,43
Przysieki	49.735478	21.380650	0,67	0,42
2024 rok				
Kołaczyce, ul. Jana Pawła II	49.808133	21.436928	0,38	0,25
Osobnica	49.698389	21.405667	0,38	0,25
Tarnowiec	49.730178	21.577228	0,92	0,59

* <0,8 - poniżej dolnego progu czułości sondy pomiarowej, wynoszącego w woj. podkarpackim 0,8 V/m

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu jasielskiego nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, a w jednym punkcie zlokalizowanych w Nowym Żmigrodzie odnotowano wynik poniżej dolnego progu czułości sondy pomiarowej.

5.3.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów, a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Gminy powinny uwzględniać zapisy dotyczące ochronę przed PEM w dokumentach planistycznych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie PEM można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe.

Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów PEM w województwie podkarpackim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.

5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• utrzymujące się niskie wartości pól elektromagnetycznych;	• brak tendencji niekorzystnych;

5.3.6. Analiza SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. 2. Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu.	1. Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. 2. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować PEM. 2. Rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektromagnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). 3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców.	1. Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery. 2. Dynamiczny rozwój telekomunikacji oraz wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Powiat jasielski leży na obszarze Dorzecza Wisły. Do głównych rzek przepływających przez powiat jasielski należą przede wszystkim Wisłoka wraz z dopływami tj. Ropą i Jasiołką. Wisłoka jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Długość cieków znajdujących się w granicach powiatu jasielskiego wynosi: dla cieków głównych, dla których określona została nazwa oraz zlewnia elementarna, przyjętych jako cieki naturalne - ok. 565 km; dla warstwy cieków pozostałych, niewielkie cieki naturalne jak i rowy - ok. 1342 km. Łącznie długość tych cieków wynosi ok. 1907 km[22]. Pozostałe wody powierzchniowe powiatu jasielskiego to wody powierzchniowe stojące w postaci zespołów stawów rybnych, niewielkich zbiorników naturalnych, zbiorników sztucznych, rowów melioracyjnych i obszarów podmokłych. Zgodnie z danymi RZGW w Rzeszowie, w celu ochrony środowiska przed powodzią na terenie powiatu funkcjonują wały przeciwpowodziowe. Zobrazowano je na poniższej mapie.

Rysunek 24. Cieki przepływające przez teren powiatu jasielskiego wraz z wałami przeciwpowodziowymi.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Rzeszowie

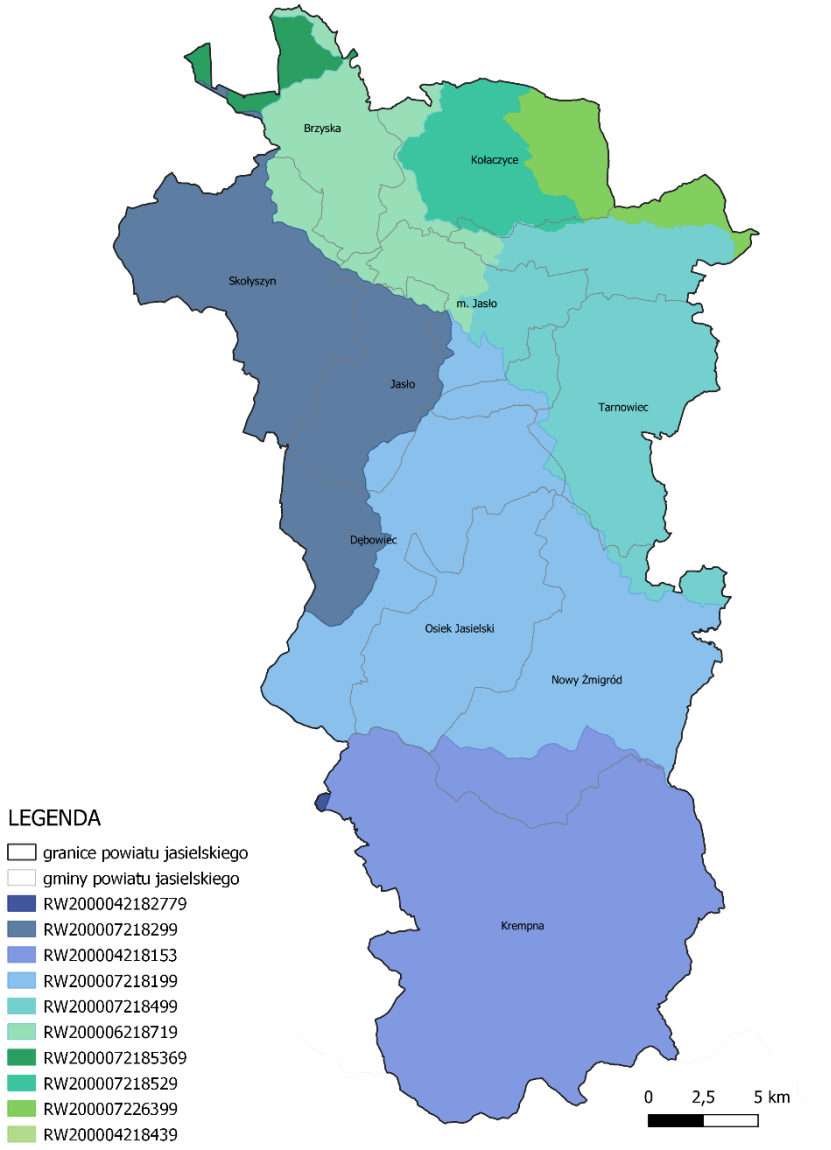
[22] Źródło: RZGW w Rzeszowie, stan na dzień 29.04.2025 r.

Teren powiatu jasielskiego leży na obszarze 10 jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych, które wymieniono w tabeli oraz przedstawiono na poniższym rysunku.

Tabela 28. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat jasielski.

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	RW200007218299	Ropa od Sitniczanki do ujścia
2.	RW200007218529	Bieździada
3.	RW2000072185369	Dębówka
4.	RW200006218719	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego
5.	RW200004218153	Wisłoka do Ryja
6.	RW200007218199	Wisłoka od Ryja do Ropy
7.	RW2000042182779	Ropa od zb. Klimkówka do Sitniczanki
8.	RW200007218499	Jasiołka od Panny do ujścia
9.	RW200007226399	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy
10.	RW200004218439	Jasiołka do Panny

źródło: http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe, dostęp: 23.09.2025 r.

Rysunek 25. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne

5.4.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.) powódź to: „*czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.* Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

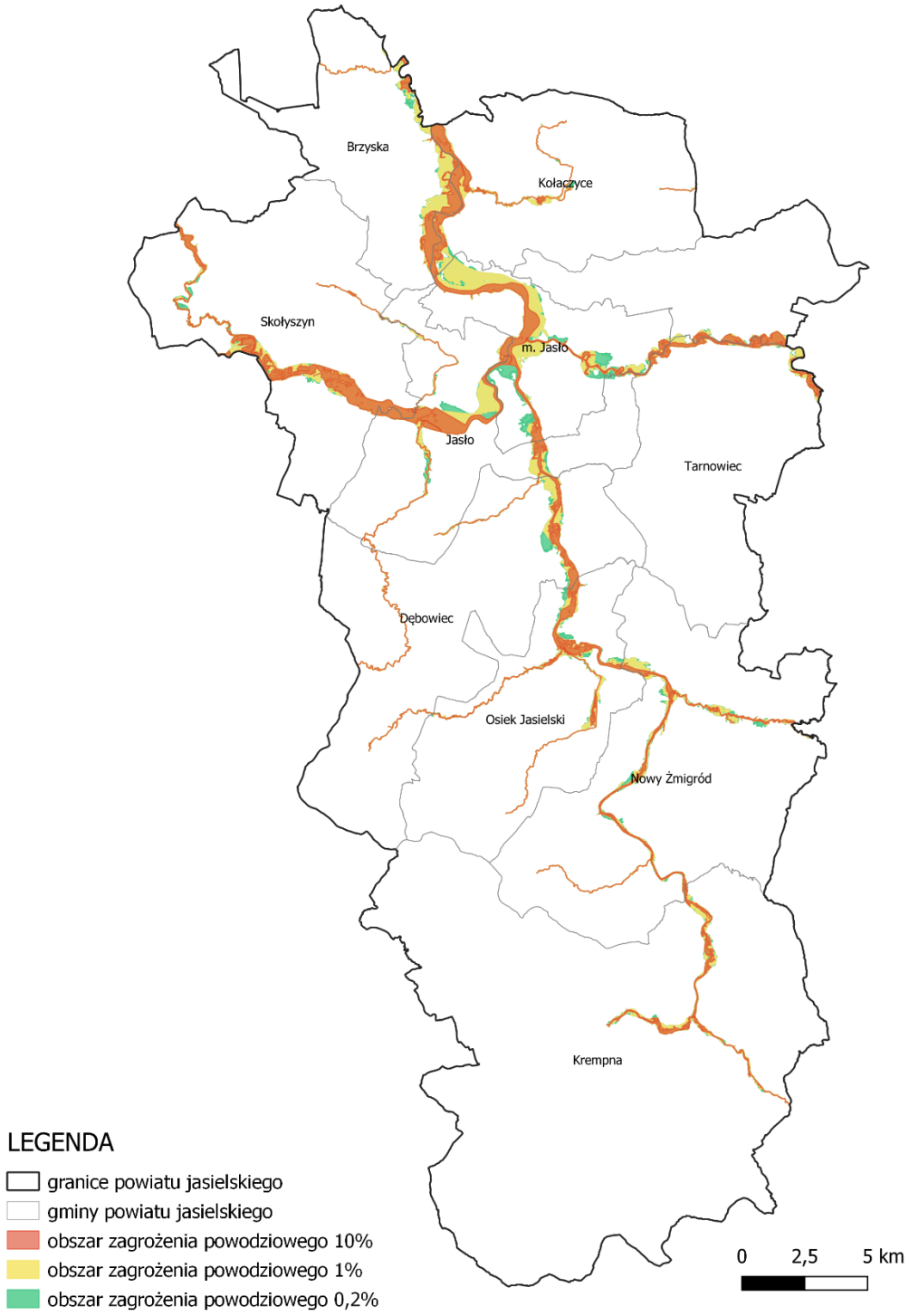
- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powodzie od wód podziemnych,
- powodzie od strony morza,
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
   a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
   b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
   c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
   d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
   a) wału przeciwpowodziowego,
   b) wału przeciwsztormowego,
   c) budowli piętrzącej.

Na rysunku poniżej przedstawiono fragmenty mapy zagrożenia powodziowego dla powiatu jasielskiego. Jak wynika z mapy, w powiecie ryzyko powodzi jest wysokie i dotyka wszystkich gmin powiatu.

Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

5.4.3. Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

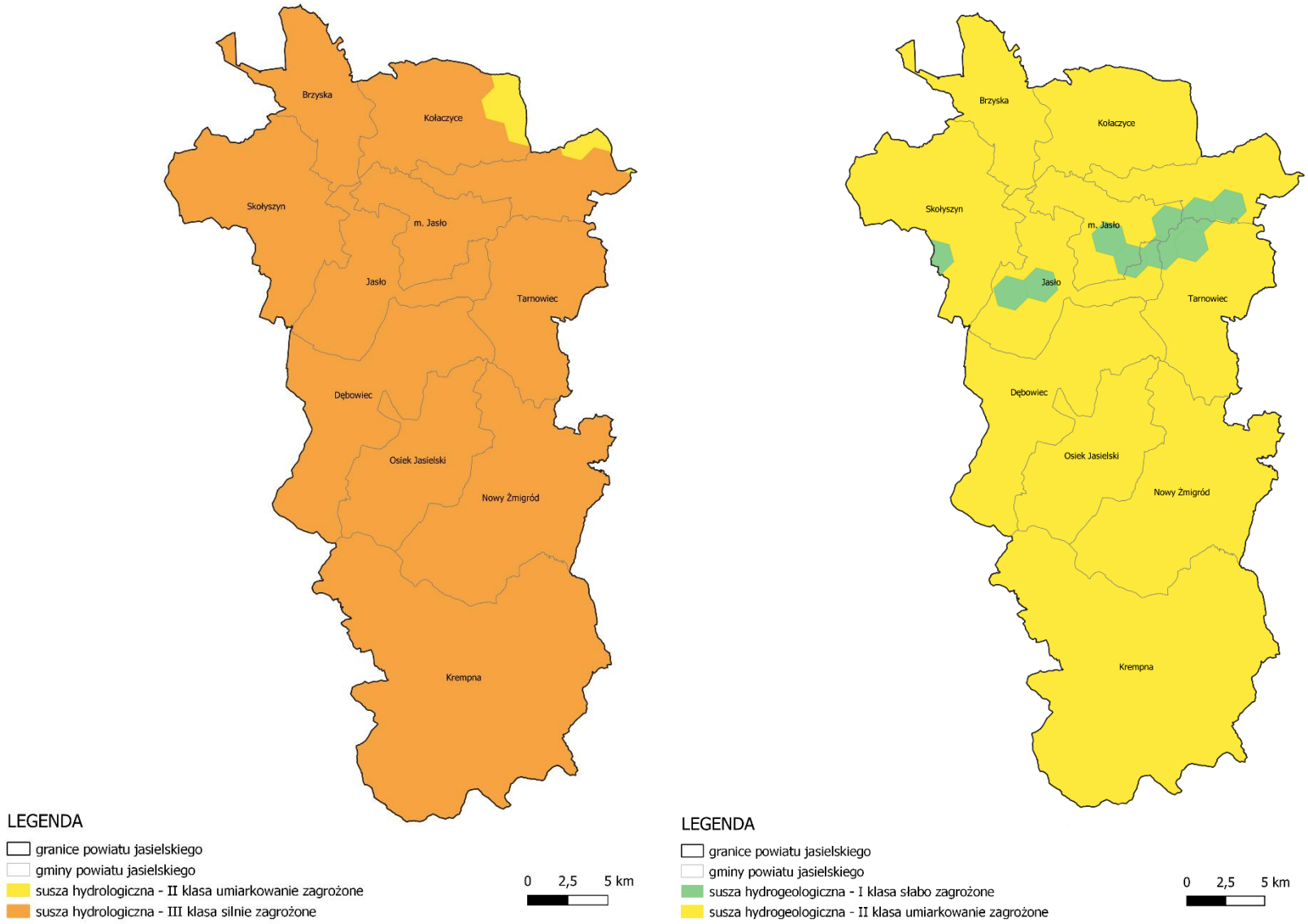
- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana jest również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną". Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

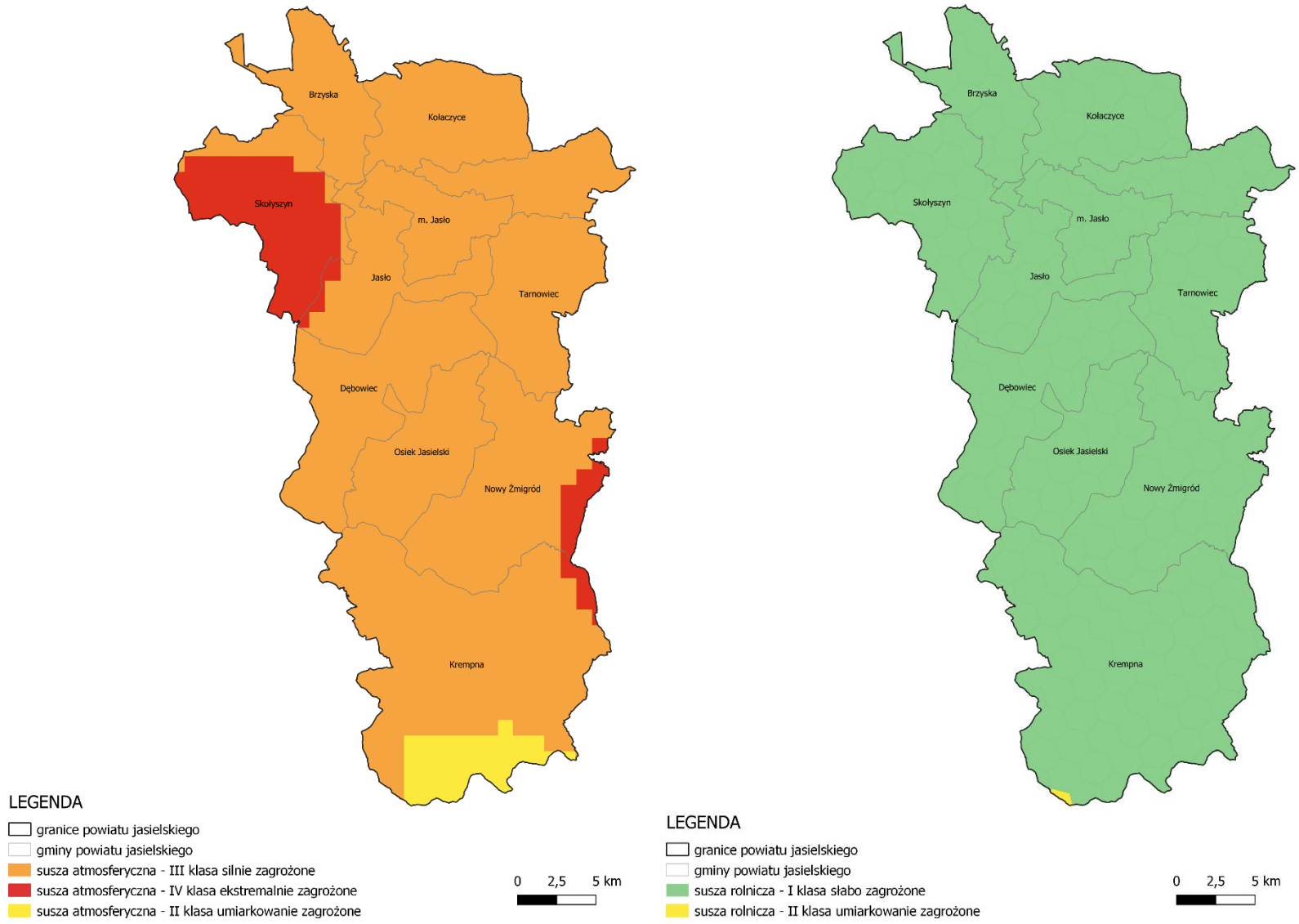
W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne, które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.

Na rysunkach poniżej pokazano graficznie obszary powiatu jasielskiego o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy.

Rysunek 27. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną i rolniczą.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Jak wynika z powyższych map, teren powiatu jest narażony na suszę atmosferyczną, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

5.4.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Badania i oceny stanu wód dokonuje się w 6-letnich cyklach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W cyklu planistycznym gospodarowania wodami obejmującym lata 2016 2021, w granicach powiatu jasielskiego zlokalizowanych było 32 jednolite części wód powierzchniowych.

Ostatnia aktualna klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych została wykonana w 2022 roku na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań uzyskanych w latach 2016-2021. Kolejna klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikacja stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, zostanie wykonana w terminie do 30 września 2025 r. na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań uzyskanych w latach 2019-2024.

W latach 2016-2021 badaniami monitoringowymi objęto 29 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego, z czego w 24 jcwp reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne wyznaczone zostały w granicach administracyjnych powiatu.

3 jednolite części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego (Bajdowianka, Lublica, Ryj), w cyklu wodnym 2016-2021 nie były objęte badaniami monitoringowymi. Oceny ich stanu dokonano w 2022 roku poprzez przeniesienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu wód z podobnych jcwp, które były objęte badaniami monitoringowymi i spełniały dodatkowo inne określone warunki.

Tabela 29. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie powiatu jasielskiego za lata 2016 2021.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego									
1.	Bednarka do dopł. z Pogorzyny (bez dopł. z Pogorzyny) PLRW2000122182943	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
2.	Bednarka od dopł. z Pogorzyny do ujścia PLRW2000122182949	NAT	IV	I	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
3.	Bieździada PLRW200012218529	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
4.	Czarny Potok PLRW200012218489	SCW	IV	III	>II	II	słaby potencjał	poniżej dobrego	zły
5.	Dębownica PLRW2000122181969	NAT	III	III	>II	-	umiarkowany stan	-	zły
6.	Dębówka PLRW2000122185369	NAT	III	I	>II	-	umiarkowany stan	-	zły
7.	Dopływ z Lipnicy PLRW200012218512	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
8.	Iwielka PLRW200012218169	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
9.	Jasiołka od Chlebianki do ujścia PLRW200014218499	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
10.	Kaczalnik PLRW2000122181529	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
11.	Kłopotnica	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany	poniżej	zły

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
	PLRW200012218189						stan	dobrego	
12.	Krempna PLRW200012218136	NAT	II	I	II	II	dobry stan	dobry	Dobry
13.	Młynówka PLRW200012218292	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
14.	Niegłoszcz PLRW2000122181589	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
15.	Olszynka PLRW2000122182899	NAT	V	II	>II	II	zły stan	poniżej dobrego	zły
16.	Promnica PLRW2000122181929	NAT	II	I	>II	-	umiarkowany stan	-	zły
17.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200014218299	NAT	V	I	>II	II	zły stan	poniżej dobrego	zły
18.	Szczawa PLRW2000122181729	NAT	IV	II	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
19.	Warzycki PLRW200012218492	NAT	-	V	>II	I	umiarkowany stan	-	zły
20.	Wilsznia PLRW200012218149	NAT	II	I	II	II	dobry stan	dobry	dobry
21.	Wisłoka do Reszówki PLRW2000122181334	NAT	IV	I	II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
22.	Wisłoka od Dębownicy do Ropy PLRW200014218199	NAT	IV	II	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
23.	Wisłoka od Reszówki do Ryja PLRW200014218153	NAT	IV	I	II	II	słaby stan	dobry	zły
24.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
	PLRW2000142181959								
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego									
25.	Chlebianka PLRW200012218469	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
26.	Dopływ z Głębokiej PLRW2000122182792	NAT	III	I	>II	-	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
27.	Szebnianka PLRW200062184729	NAT	II	IV	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
28.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200014226399	SZCW	III	II	>II	II	umiarkowany potencjał	poniżej dobrego	zły
29.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200015218719	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Tabela 30. Zestawienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód, określonych metodą przeniesienia z jcwp monitorowanych na niemonitorowane w okresie 2016-2021.

Lp.	Nazwa i kod jednolitej części wód dla której zostało wykonane przeniesienie	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu jcwp
1.	Bajdowianka, PLRW20001222633	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
2.	Lublica, PLRW200012226349	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
3.	Ryj, PLRW2000122181549	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Od 2022 roku obowiązuje nowy cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmujący lata 2022-2027 oraz nowy wykaz jednolitych części wód. W obecnym cyklu wodnym na obszarze powiatu jasielskiego zlokalizowanych jest 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Bieździada (kod: PLRW200007218529), Dębówka (kod: PLRW2000072185369), Jasiołka od Panny do ujścia (kod: PLRW200007218499), Ropa od Sitniczanki do ujścia (kod: PLRW200007218299), Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy (kod: PLRW200007226399), Wisłoka od Ryja do Ropy (kod: PLRW200007218199), Wisłoka do Ryja (kod: PLRW200004218153), Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego (kod: PLRW200006218719). W roku 2022 badaniami monitoringowymi objętych było 7 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia, Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka do Ryja, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2022 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Tabela 31. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2022 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego						
1.	Bieździada PLRW200007218529	NAT	-	-	-	-
2.	Jasiołka od Panny do ujścia PLRW200007218499	NAT	III	I	>II	II
3.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200007218299	NAT	III	I	>II	I
4.	Wisłoka od Ryja do Ropy PLRW200007218199	SZCW	III	II	>II	II
5.	Wisłoka do Ryja PLRW200004218153	NAT	V	I	II	II
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego						
6.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200007226399	NAT	-	-	-	-
7.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200006218719	SZCW	II	II	>II	I

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

W roku 2023 badaniami monitoringowymi objętych było 6 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia, Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2023 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Tabela 32. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2023 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego						
1.	Bieździada PLRW200007218529	NAT	-	-	>II	-
2.	Jasiołka od Panny do ujścia PLRW200007218499	NAT	II	-	>II	-
3.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200007218299	NAT	II	-	>II	-
4.	Wisłoka od Ryja do Ropy PLRW200007218199	NAT	II	-	>II	-
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego						
5.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200007226399	NAT	III	I	>II	I
6.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200006218719	SZCW	-	-	II	-

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Do najważniejszych problemów gospodarki wodnej, które w znacznym stopniu zagrażają jakości wód powierzchniowych i podziemnych należą:

- pobór i zużycie wód na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłowej oraz rolnictwa i leśnictwa,
- emisja ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń, np. z oczyszczalni ścieków komunalnych, ze składowisk odpadów,
- zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych pochodzenia komunalnego i rolniczego,
- emisja ze źródeł liniowych, np. komunikacyjnych;
- rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

W przypadku obszarów wiejskich nieposiadających kanalizacji bytowej, występuje często zjawisko odprowadzania ścieków surowych do rowów przydrożnych, wywożenie zawartości szamb przydomowych w miejsca niedozwolone. Problem stanowią również nieszczelne zbiorniki bezodpływowe oraz nielegalne zrzuty ścieków komunalnych bezpośrednio do wód powierzchniowych bądź do znajdujących się w pobliżu gruntów.

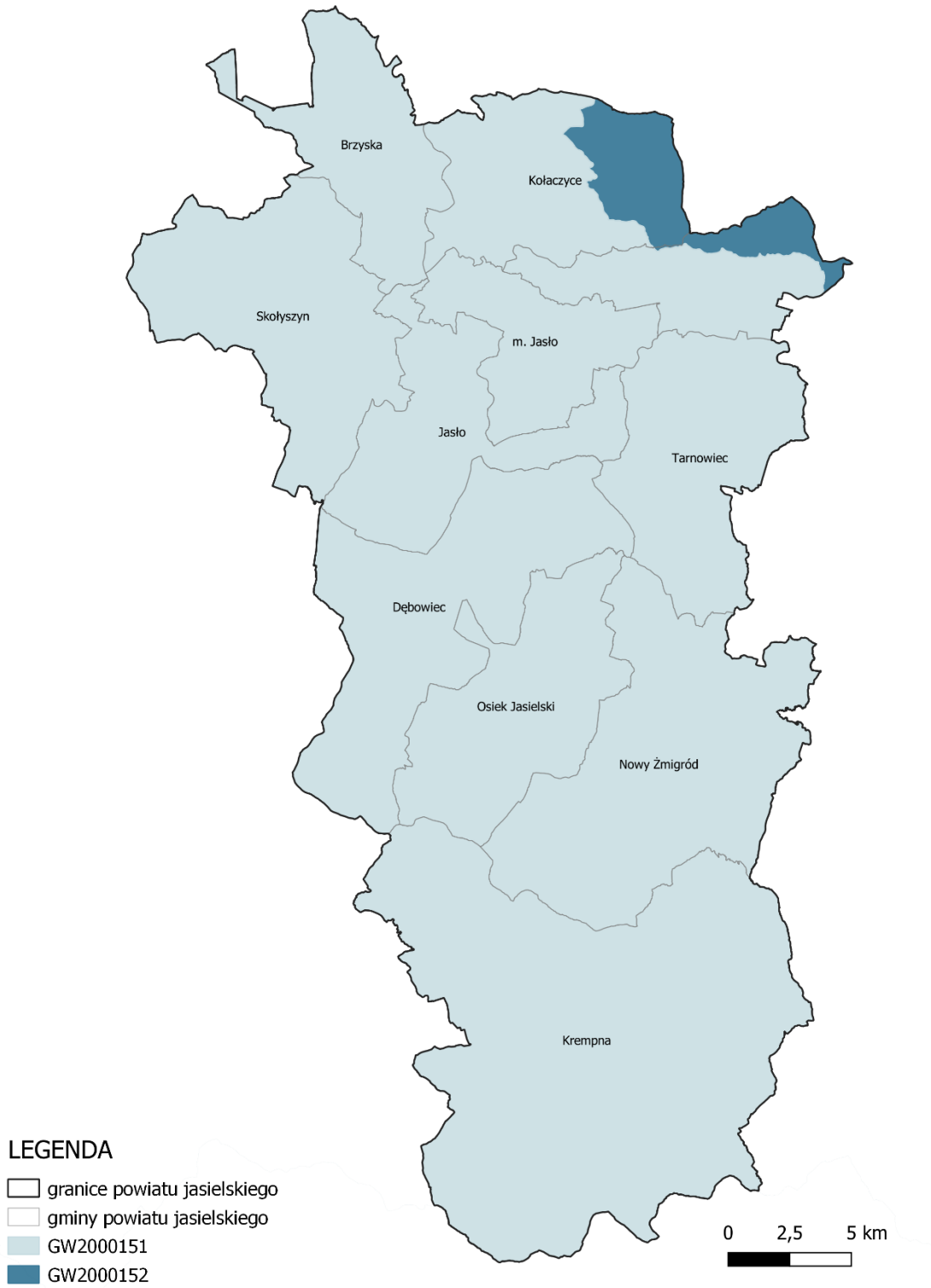
5.4.5. Wody podziemne

Powiat jasielski zlokalizowany jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): w zdecydowanej większości nr 151 i niewielkiej części 152, które krótko omówiono w tabeli i zobrazowano na poniższym rysunku.

Tabela 33. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego.

Kod JCWPd	GW2000151	GW2000152
Powierzchnia [km^2]	2646.66	2042.61
Gminy powiatu jasielskiego	Brzyska, Dębowiec, Jasło (gm. miejska), Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec	Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce
Dorzecze	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	Dunajec, Wisłoka, San	Wisłoka, San

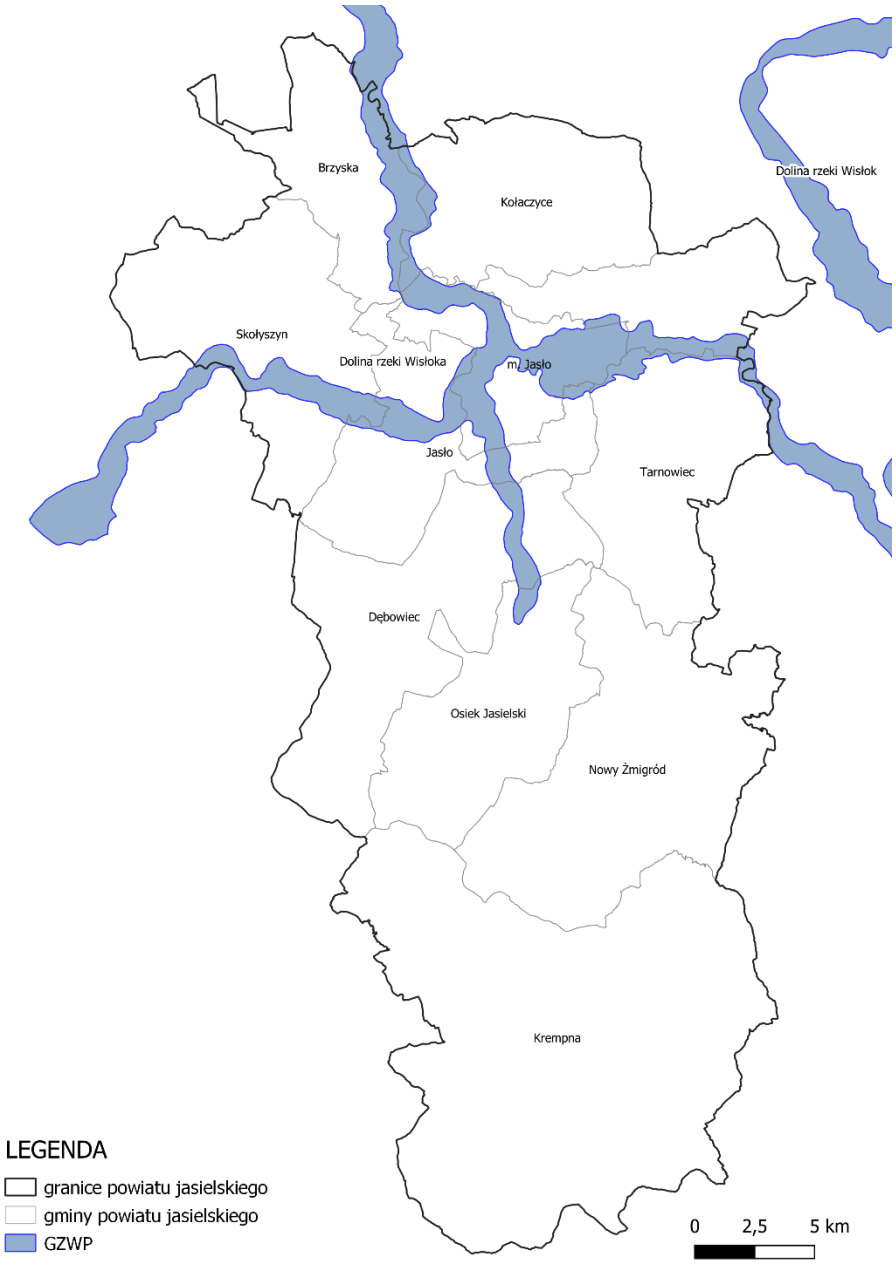
źródło: pgi.gov.pl

Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren powiatu jasielskiego leży w na obszarze jednego zbiornika wód podziemnych: GZWP nr 433 Dolina rzeki Wisłoka. Położenie obrazuje rysunek, a charakterystykę przedstawiono w tabeli.

Rysunek 30. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

Tabela 34. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu jasielskiego.

Numer GZWP	**Nr 433**
Nazwa	**Dolina rzeki Wisłoka**
Województwo	podkarpackie, małopolskie
Powiat	dębicki, gorlicki, jasielski, krośnieński
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	151
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	prowincja Wisły: SKZ – region górnej Wisły – subregion Karpat zewnętrznych
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników karpackich
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Wisły do Sanu
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Karpaty i Podkarpacie (51-52): Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)

Numer GZWP	Nr 433
Nazwa	**Dolina rzeki Wisłoka**
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II,III
Wodoprzewodność [m^2 /d]	na przeważającym obszarze 25, lokalnie 500–6000
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [$m^3/d \times km^2$]	172,8
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m^3/d]	59 800
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze bardzo podatny

* wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

5.4.6. Jakość wód podziemnych

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak, aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Klasy jakości wód podziemnych I-III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Opis poszczególnych klas jakości wód podziemnych zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 35. Znaczenie klas jakości wód podziemnych.

Klasa jakości wód podziemnych	Opis klasy	
I	wody bardzo dobrej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka
II	wody dobrej jakości	wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
III	wody zadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
IV	wody niezadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
V	wody złej jakości	wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

źródło: GIOŚ, RWMŚ w Rzeszowie

Przy ocenie stanu chemicznego wód w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości fizykochemicznych, gdy jest to spowodowane przez naturalne procesy, a mieści się

w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy. W przypadku omawianych punktów pomiarowych dotyczy to: temperatury, ogólnego węgla organicznego, siarczanów, wapnia, fluorków, sodu, boru, manganu, żelaza i wodorowęglanów.

Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Ocena stanu wód podziemnych składa się z oceny stanu chemicznego i oceny stanu ilościowego. Obie oceny są w stosunku do siebie równorzędne, a o ostatecznym stanie wód podziemnych decyduje gorsza z ocen. Obszar powiatu jasielskiego położony jest w obrębie 2 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 151 (PLGW2000151) i nr 152 (PLGW2000152). Aktualna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych PLGW2000151 i PLGW2000152 została wykonana na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego z 2022 r. oraz danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej w zakresie stanu ilościowego. Ocena ta wykazała dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy jednolitych części wód nr 151 i nr 152. Ogólny stan tych JCWPd oceniono jako stan dobry. W granicach powiatu jasielskiego znajduje się 2 punkty pomiarowo-kontrolne, zlokalizowane w JCWPd nr 151 w miejscowości Kąty (numer pkt wg MONBADA – 2012) oraz w miejscowości Cieklin (numer pkt wg MONBADA – 1437).

Tabela 36. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu jasielskiego.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	Identyfikator UE punktu pomiarowego (wg podziału JCWPd na 174 części)	Lokalizacja punktu	Stratygrafia	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
PLGW2000151	PLGW2000151_001	Kąty, gm. Nowy Żmigród	PgOl	źródło	9. Łąki i pastwiska	II
PLGW2000151	PLGW2000151_004	Cieklin, gm. Dębowiec	Pg	st. wiercona	3. Miejskie tereny zielone	IV

źródło: GIOŚ

Poniżej w tabeli przedstawiono ogólną ocenę JCWPd, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski.

Tabela 37. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu jasielskiego.

Rok			2016	2019	2022
Nr JCWPd	151	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry
	152	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: GIOŚ

5.4.7. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych. Zgodnie z projektem KLIMADA[23], rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są: – zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu; – powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych; – uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych; – rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym; – tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w zakresie gospodarowania wodami należą powodzie, podtopienia oraz susze. • <u>Zagrożenie powodziowe oraz zagrożenie podtopieniami</u> MZP oraz MRP wskazują, iż teren powiatu jest narażony na występowanie powodzi. • <u>Susza</u> Powiat jasielski jest narażony na występowanie suszy. Dużym zagrożeniem dla wód jest spływ zanieczyszczeń z powierzchni ziemi, nielegalne zrzuty ścieków.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
Monitoring środowiska	Monitoring wód powierzchniowych w województwie podkarpackim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych i jeziornych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej.

[23]Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

5.4.8.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Utrzymujący się dobry stan wód podziemnych;	• Utrzymanie niedostatecznej jakości wód powierzchniowych; • zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu suszy lub powodzi;

5.4.9. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. 2. Dobry stan wód podziemnych, w obrębie których leży powiat. 3. Obecność wałów przeciwpowodziowych chroniących teren powiatu przed powodzią.	1. Niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych. 2. Niedostateczny stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat. 3. Silne narażenie na suszę. 4. Narażenie na występowanie powodzi.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa. 2. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 3. Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. 4. Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii i gospodarki o obiegu zamkniętym. 5. Realizacja inwestycji w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej.	1. Podatność wód na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego w całym powiecie. 2. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji. 3. Niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód. 4. Spływy powierzchniowe, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu zajmują się:

- Gmina Brzyska:
  - Urząd Gminy Brzyska – Referat Gospodarki Komunalnej;
- Gmina Dębowiec:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej, 38-220 Dębowiec 18;
- Gmina Miejska Jasło:
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle, ul. Na Kotlinę 33, 38-200 Jasło;
- Gmina Wiejska Jasło:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Jaśle, z siedzibą przy ul. Słowackiego 4, 38-200 Jasło;
- Gmina Kołaczyce:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., 38-213 Kołaczyce, ul. Burmistrza Wiejowskiego 3,
- Gmina Krempna:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej w Krempnej, 38 - 232 Krempna 37;
- Gmina Nowy Żmigród:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Nowy Żmigród ul. Jasielska 25, 38-230 Nowy Żmigród;
- Gmina Osiek Jasielski:
  - Gminny Zakład Komunalny w Osieku Jasielskim, 38-223 Osiek Jasielski 112;
- Gmina Skołyszyn:
  - Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, 38-242 Skołyszyn 12;
- Gmina Tarnowiec:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. zoo w Tarnowcu, Tarnowiec 143.

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu według stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 493,6 km i korzystało z niej ok. 49,2 % mieszkańców. W poniższych tabelach zestawiono charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 38. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu jasielskiego.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	-	-	-
2.	Dębowiec	47,6	47,7	48,1
3.	Jasło (gm. miejska)	88,2	88,5	88,6
4.	Jasło (gm. wiejska)	35,0	35,2	35,8
5.	Kołaczyce	31,8	32,6	33,4
6.	Krempna	57,9	58,0	58,2
7.	Nowy Żmigród	29,9	30,0	30,0

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
8.	Osiek Jasielski	34,4	34,2	34,2
9.	Skołyszyn	39,5	39,5	37,5
10.	Tarnowiec	22,3	22,5	22,6
powiat jasielski		49,2	49,3	49,2

źródło: GUS

Tabela 39. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu jasielskiego.

Wskaźnik	Jednostka	Rok		
		2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	470,7	479,8	493,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	9 473	9 698	9 756
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	53 882	53 657	53 224
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	49,2	49,3	49,2
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	1 322,9	1 361,0	1 328,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na1 mieszkańca	m^3	12,0	12,5	12,3
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam^3	2 934,1	2 916,0	2 953,2
Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	24,8	23,5	24,6
Awarie sieci wodociągowej	szt.	77	78	131

źródło: GUS

5.5.2. Odprowadzanie ścieków

Pod koniec 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 1 030,7 km i korzystało z niej ok. 62,7% mieszkańców powiatu. Ogólną charakterystykę sieci kanalizacyjnej zebrano w poniższych tabelach.

Tabela 40. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	-	-	13,7
2.	Dębowiec	39,1	41,5	42,3
3.	Jasło (gm. miejska)	89,6	90,6	90,8
4.	Jasło (gm. wiejska)	81,7	82,0	82,5
5.	Kołaczyce	58,2	58,3	58,7
6.	Krempna	40,6	40,8	40,9
7.	Nowy Żmigród	54,0	54,3	56,6
8.	Osiek Jasielski	40,8	41,9	42,0
9.	Skołyszyn	49,1	49,1	49,6
10.	Tarnowiec	19,7	22,6	23,3
powiat jasielski		60,6	61,4	62,7

źródło: GUS

Tabela 41. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Rok		
			2022	2023	2024
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	959,0	955,6	1 030,7
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	15 858	16 814	17 539
3.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam^3	2 632,4	2 916,8	2 909,5
4.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	60,6	61,4	62,7
5.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	102	96	125
6.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	66 381	66 819	67 738
7.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	63,3	65,3	66,5
8.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	136 569	136 569	136 459
9.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam^3	3 375,0	3 856,0	3 699,0

źródło: GUS

Ogółem, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, wg. stanu na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowanych jest 10 oczyszczalni komunalnych biologicznych i dwie z podwyższonym usuwaniem biogenów. W powiecie w Jaśle występuje jedna biologiczna oczyszczalnia przemysłowa.

Tabela 42. Oczyszczalnie komunalne na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Oczyszczalnie mechaniczne [szt.]	Oczyszczalnie biologiczne [szt.]	Oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów [szt.]
Brzyska	-	-	-
Dębowiec	-	1	-
Jasło (gm. miejska)	-	-	1
Jasło (gm. wiejska)	-	2	-
Kołaczyce	-	1	-
Krempna	-	1	-
Nowy Żmigród	-	1	-
Osiek Jasielski	-	3	-
Skołyszyn	-	1	-
Tarnowiec	-	-	1
Powiat jasielski	**-**	**10**	**2**

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Na terenie powiatu jasielskiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Poniższa tabela przedstawia ich liczbę w powiecie z podziałem na gminy w ostatnich latach.

Tabela 43. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Zbiorniki bezodpływowe [szt.]			Przydomowe oczyszczalnie ścieków [szt.]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	1 417	1 520	916	212	223	289
Dębowiec	1 126	1 043	724	338	338	348
Jasło (gm. miejska)	73	70	59	0	0	0
Jasło (gm. wiejska)	330	338	258	22	30	39
Kołaczyce	537	724	746	27	58	75
Krempna	141	195	195	161	159	159
Nowy Żmigród	1 058	812	812	1	1	9
Osiek Jasielski	711	711	936	0	0	9
Skołyszyn	2 778	2 559	1 336	47	84	110
Tarnowiec	1 799	1 773	1 710	29	46	99
Powiat jasielski	9 970	9 745	7 692	837	939	1 137

źródło: GUS

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze

systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli poniżej zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie jasielskim.

Tabela 44. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa aglomeracji	Jasło	Trzcinica	Szebnie	Kołaczyce	Nowy Żmigród	Skołyszyn	Tarnowiec
Gminy w aglomeracji	miasto Jasło, gmina Jasło, gmina Dębowiec, miasto Kołaczyce	Jasło	Jasło	Kołaczyce	Nowy Żmigród	Skołyszyn	Tarnowiec
Obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała nr LXXX/671/2023 Rady Miejskiej Jasła z dnia 17.04.2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Jasło (Dz. Urz. Woj. Podk.z dnia 25.04.2023 r. poz. 2335)	Uchwała Nr XXXV/259/2020 z dnia 29.12.2020 r. Rady Gminy Jasło w sprawie wyznaczenia aglomeracji Trzcinica (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2020 r., poz.5431)	Uchwała Nr XXXV/260/2020 z dnia 29.12.2020 r. Rady Gminy Jasło w sprawie wyznaczenia aglomeracji Szebnie (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2020 r., poz. 5432)	Uchwała nr XXVI/183/2020 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kołaczyce (Dz.Urz.Woj. Podk. z 2021 r. poz. 224).	Uchwała Nr XXVII/163 Rady Gminy Nowy Żmigród z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Nowy Żmigród opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego dnia 17 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj.. Podkarpackiego z 2020 r. poz. 5132)	Uchwała nr XVII/39/19 Rady Gminy Skołyszyn z dn.28.10/2019 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Skołyszyn (Dz.Urz.Woj.Podk. Z 2019 r., poz. 5384)	Uchwała nr XXIX/200/2020 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Tarnowiec, Podka.2020.5417
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	64 790	4 169	2 198	4 580	2 695	6 960	2 058
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji [os.]	45 758	4 515	2 312	4 332	2 054	6 960	1 958
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	45 200	4 290	2 270	4 173	1 970	4 610	1 917
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	147	45	8	53	52	600	20
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków obsługujących RLM [szt.]	9	4	5	0	0	24	3
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	390,60	113,30	67,60	73,60	39,57	87,33	41,30
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	20,99	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00

źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3

5.5.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody wraz z zanieczyszczeniami z sieci kanalizacyjnej, zwiększa się ryzyko przerwania sieci elektrycznej oraz pracy pompowni. Fale upałów mogą powodować wzrost intensywności korozji, może wystąpić ryzyko pęknięcia rur na skutek osiadania terenu przez obniżenie poziomu wód gruntowych. Natomiast występowanie bardzo niskich temperatur może skutkować pękaniem rur, a także występowaniem zmniejszonej efektywności oczyszczania z powodu niskiej temperatury ścieków. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej można zaliczyć wszelkiego rodzaju nieszczelności i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Ponadto istnieje zagrożenie przedostania się ścieków przemysłowych do środowiska. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Zagrożenia związane z tymi procesami zostały opisane w rozdziale dotyczącym gospodarowania wodami. Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie powiatu powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.
Monitoring środowiska	Oceną jakości wód pitnych na terenie powiatu jasielskiego zajmuje się Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna Województwa Podkarpackiego. W celu wykonania takiej oceny wykorzystywane są wyniki próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także wyniki uzyskane przez producentów wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi, a także przez wytwórców ścieków - w tym zakłady przemysłowe. Kontrolą przestrzegania reżimu jakości oczyszczanych ścieków zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

5.5.4.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• wzrost długości sieci wodociągowej; • wzrost długości sieci kanalizacyjnej; • spadek liczby zbiorników bezodpływowych;	• nadal występujące awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; • wzrost zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku;

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Występujące oczyszczalnie ścieków w 9 gminach powiatu; 2. Prace związane z budową i modernizacją sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.	1. Niedostateczny poziom zwodociągowania i skanalizowania gmin. 2. Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. 3. Awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. 3. Rozwój nowych technologii w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody).	1. Rozwój budownictwa jednorodzinnego, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. 2. Negatywny wpływ zanieczyszczeń spoza obszaru powiatu. 3. Zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia).

5.6. Gleby

5.6.1. Stan aktualny

Klasy bonitacyjne gleb ornych sieci monitoringu chemizmu gleb:

- **klasy I** – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne);
- **klasy II** – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco grosze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I;
- **klasy III (IIIa i IIIb)** – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- **klasy IV (IVa i IVb)** – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone);
- **klasy V** – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczamy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają;
- **klasy VI** – gleby orne najsłabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Na terenie powiatu jasielskiego występują gleby III i IV klasy bonitacyjnej:

- klasy III (III a i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od odpadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- Klasy IV (IV a i IV b) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymane są one w dobrej kulturze rolnej. Są małe przewiewne, zimne, małe czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne a wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone). Najurodziwsze gleby występują w dolinach i okolicach Jasła – nadrzeczne mady. Gleby te zaliczane są do pszennego górskiego i zbożowego górskiego kompleksu przydatności rolniczej. Na Pogórzu i w Beskidzie przeważają gleby gliniaste i gliniasto – ilaste. Im bardziej na południe tym gleby są bardziej kamienisto – gliniaste. Dominują tu gleby bielicowe i brunatne. Tworzą one owsiano – ziemniaczany górski i owsiano – pastewny górski kompleks przydatności rolniczej.

Gleby w powiecie są dość dobre, jednak ich jakość znacznie obniża zakwaszenie (około 70 % to gleby o odczynie bardzo kwaśnym i kwaśnym)[24].

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Próbki glebowe w ramach szóstej tury monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, która przypadła na lata 2020 – 2022, zostały pobrane w 2020 roku. Podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25 - letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie powiatu jasielskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy: nr 437 w miejscowości Trzcinica, w gminie Jasło (współrzędne punktu pomiarowego: N 49.731389, E 21.414167).

Wyniki badań przeprowadzonych na próbce pobranej w 2020 roku przedstawiono w tabeli.

Tabela 45. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych.

Badanie	Jednostka	Wartość
Uziarnienie	piasek (1-0,1 mm) (%)	18
	pył (0,1-0,02 mm) (%)	48
	części spławialne (< 0,02 mm) (%)	34
	ił koloidalny (< 0,002 mm) (%)	12
	piasek (2-0,05 mm) (%)	25
	pył (0,05-0,002 mm) (%)	63

[24] Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023 – 2030*

Badanie	Jednostka	Wartość
	części spławialne (< 0,002 mm) (%)	12
Właściwości sorpcyjne gleby	Hh (cmol/kg)	3
	Hw (cmol/kg)	0,09
	Alw (cmol/kg)	0,01
	Mg (cmol/kg)	1,52
	Na (cmol/kg)	<0,10
	T (cmol/kg)	17,5
	Ca (cmol/kg)	8,8
	K (cmol/kg)	0,25
	S (cmol/kg)	10,57
	V (cmol/kg)	60,4
Substancja organiczna gleby	próchnica (%)	3,82
	Corg (%)	2,22
	C:N	13,06
	Nogol (%)	0,17
Odczyn i węglany	$CaCO_3$ (%)	0,02
	pH H_2O	5,5
	pH KCl	4,6
Zawartość pierwiastków przyswajalnych	P_2O_5 (mg 100g)	3,4
	K_2O (mg 100g)	10
	Mg (mg 100g)	14,2
	S-SO_4 (mg 100g)	2,8
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	naftalen (µg/kg)	<25,0
	fenantren (µg/kg)	<25,0
	antracen (µg/kg)	<25,0
	fluoranten (µg/kg)	<25,0
	chryzen (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)antracen (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)piren (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	benzo(ghi)perylen (µg/kg)	<25,0
	fluoren (µg/kg)	<25,0
	piren (µg/kg)	<25,0
	benzo(b)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	benzo(k)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	dibenzo(a,h)antracen (µg/kg)	<25,0
	indeno(1,2,3-cd)piren (µg/kg)	<25,0
	suma WWA-9 (µg/kg)	<25,0
	suma WWA-13 (µg/kg)	<25,0
Całkowita zawartość makroelementów	S (%)	0,012
	Ca (%)	0,4
	Mg (%)	0,25
	K (%)	0,27
	Na (%)	0,005

Badanie	Jednostka	Wartość
	Al (%)	0,93
	Fe (%)	1,23
	P (%)	0,084
Całkowita zawartość pierwiastków śladowych	Mn (mg/kg)	511
	Cd (mg/kg)	<0,50
	Cu (mg/kg)	12,9
	Cr (mg/kg)	21,7
	Ni (mg/kg)	20,3
	Pb (mg/kg)	14,2
	Zn (mg/kg)	46,6
	Co (mg/kg)	7,97
	V (mg/kg)	25,6
	Li (mg/kg)	10,2
	Be (mg/kg)	<2,00
	Ba (mg/kg)	53,5
	Sr (mg/kg)	11,6
	La (mg/kg)	21
	As (mg/kg)	5,61
	Hg (mg/kg)	<0,100
Pozostałe właściwości	radioaktywność (Bq/kg)	735
	przewodność (mS/m)	5,3
	zasolenie (mg KCl/100g)	14

źródło: gios.gov.pl

Użytkowanie powierzchni ziemi

Podział terenu powiatu jasielskiego według kierunków wykorzystania przedstawiono w tabeli poniżej. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego, 55,6% powierzchni stanowią grunty rolne.

Tabela 46. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu jasielskiego.

Grupa		Nazwa użytku	Powierzchnia [ha]
Grunty rolne	Użytki rolne	razem	46222,1279
		grunty orne	27961,6981
		łąki trwałe	4260,0838
		pastwiska trwałe	7673,4612
		sady	388,2442
		grunty rolne zabudowane	2286,1128
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	3262,8465
		grunty pod stawami	188,8423
		grunty pod rowami	117,4227
	nieużytki		83,4163
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione		**razem**	31529,8746
		lasy	31496,5414

Grupa		Nazwa użytku	Powierzchnia [ha]
		grunty zadrzewione i zakrzewione	33,2822
		grunty pod rowami	0,0510
Grunty pod wodami		**grunty pod wodami razem**	939,7942
		grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	900,1221
		grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	39,6721
Grunty zabudowane i zurbanizowane	**grunty zabudowane i zurbanizowane razem**		4323,9727
	tereny mieszkaniowe		1010,2133
	tereny przemysłowe		302,8170
	inne tereny zabudowane		390,3274
	tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy		43,7119
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		151,1435
	użytki kopalniane		37,4817
	Tereny komunikacyjne	drogi	2240,4317
		tereny kolejowe	130,6043
		inne tereny komunikacyjne	4,6143
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	12,6276
tereny różne			70,2306
POWIERZCHNIA OGÓŁEM			**83086**

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 17.09.2025 r.

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego na terenie powiatu jasielskiego:

- prowadzi działania w zakresie przygotowania i realizacji działań w ramach PS WPR 2023-2027,
- prowadzi doradztwo i szkolenia dla rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. W ramach realizowanego programu szkoleniowego organizowane są szkolenia statutowe, dotyczące bieżących potrzeb szkoleniowych w terenie, szkolenie projektowe obejmujące zagadnienie związane z funkcjonowaniem obszarów wiejskich. Realizowane są również szkolenia komercyjne, podstawowe i uzupełniające nt „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”,
- przeprowadza badania techniczne opryskiwaczy w celu sprawdzenia stanu technicznego sprzętu używanego do stosowania środków ochrony roślin,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych (na 31.12.2024 wg WIJHARS w powiecie jasielskim i mieście Jasło funkcjonuje 50 gospodarstw z certyfikatem produkcji ekologicznej), do sporządzonych wniosków opracowywane są plany działalności ekologicznej, jak również świadczona jest pomoc w wypełnianiu innych dokumentów związanych z certyfikacją produkcji ekologicznej,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności rolno środowiskowo klimatycznych, planów działalności rolno środowiskowo klimatycznej, ekspertyz przyrodniczych. przy realizacji niektórych interwencji,
- opracowuje plany nawozowe, plany nawożenia azotem oraz wyliczenia maksymalnych dawek azotu dla gospodarstw rolnych,

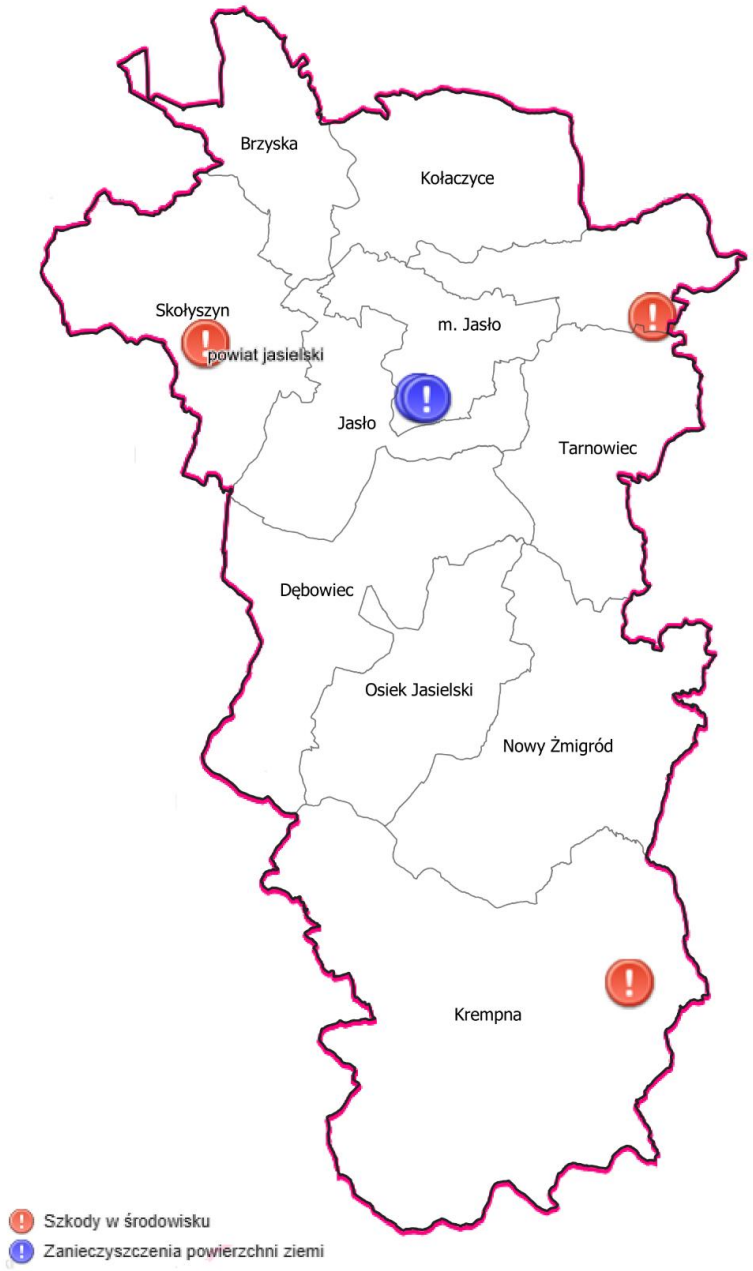
- udziela pomocy w wypełnianiu wniosków i opracowaniu biznesplanów z zakresu realizacji różnych inwestycji w gospodarstwach rolnych z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, inwestycji budowlanych w gospodarstwach rolnych,
- współpracuje z Lokalnymi Grupami Działania, Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu jasielskiego[25].

Historyczne zanieczyszczenia środowiska i szkody w środowisku

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie powiatu jasielskiego występuje trzy obszary, na którym występuje szkoda w środowisku w powierzchni ziemi lub w gatunkach chronionych, wpisane do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, wpisane do rejestru nr rej.: 1113, 1474,1692. Na terenie powiatu jasielskiego występują trzy obszary wpisane do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, na których występuje: potwierdzone historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi (wpis nr rej. 109, 111, 239)[26].

[25] Źródło: PODR w Boguchwale
[26] Źródło: RDOŚ w Rzeszowie, stan na 15.05.2025 r.

Rysunek 31. Mapa poglądowa historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku występujących na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: GEOSERWIS GDOŚ

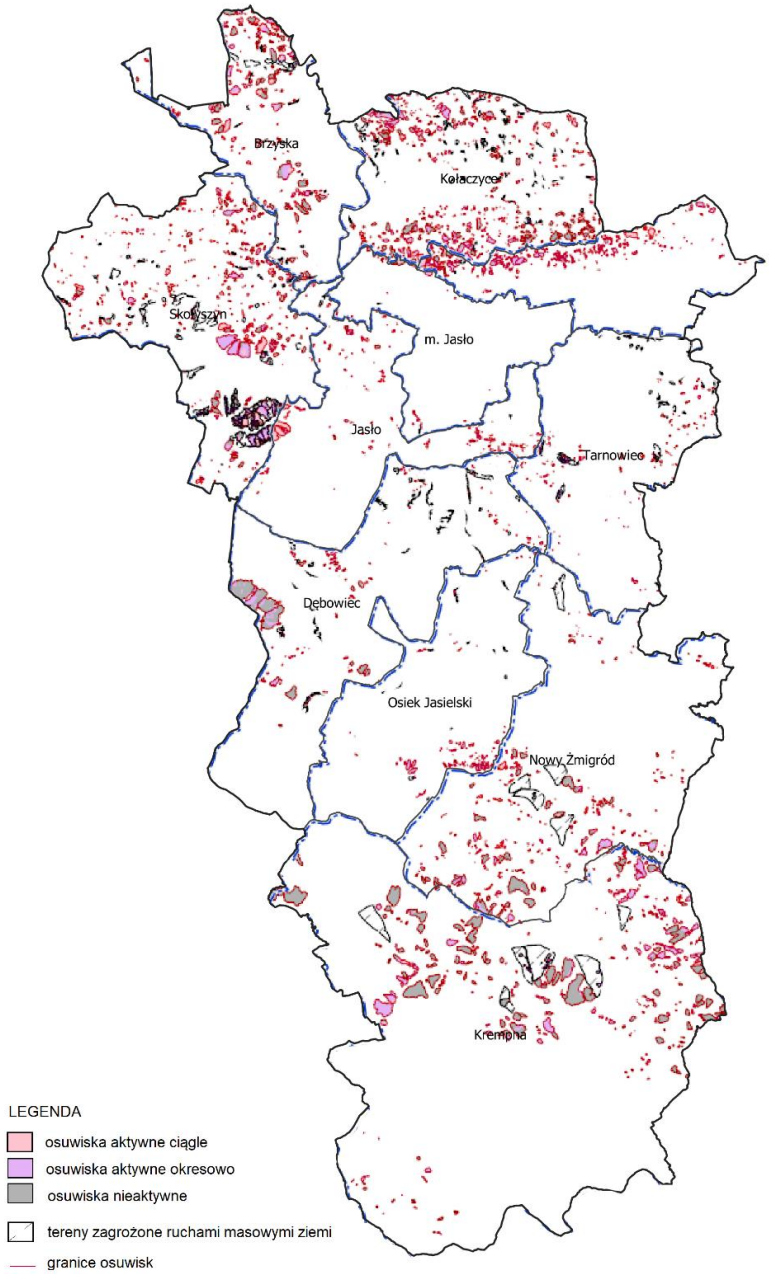
Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spełzywania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego

powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach. W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- opady atmosferyczne,
- działalność człowieka.

Na rysunkach poniżej poglądowo przedstawiono występujące w powiecie jasielskim osuwiska i ruchy masowe ziemi. Występują one na terenie całego powiatu.
Dane dotyczące zinwentaryzowanych terenów, na których występują masowe ruchy ziemi jak i terenów zagrożonych tymi ruchami są dostępne w systemie SOPO pod adresem: *https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3.*

Rysunek 32. Mapa poglądowa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: https://jasielski.e-mapa.net/, dostęp: 26.09.2025 r.

5.6.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Efektem przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć brak stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych”, awarie w zakładach przemysłowych, zanieczyszczenia powstające podczas ruchu komunikacyjnego, odprowadzanie ścieków do gleby oraz gromadzenie odpadów w sposób powodujący szkody w środowisku. Do zagrożeń środowiskowych mogą również doprowadzić niezrekultywowane tereny zdegradowane i zdewastowane.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale. Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.
Monitoring środowiska	Monitoringiem jakości gleb zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Rzeszowie oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Starosta prowadzi monitoring osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.

5.6.3.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• prowadzona szeroko pojęta edukacja ekologiczna przez PODR; • prowadzone regularnie w ramach Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski;	• degradacja gleb związana z działalnością górniczą;

5.6.4. Analiza SWOT

G L E B Y	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. 55,6% powierzchni powiatu stanowią grunty rolne. 2. Prowadzona szeroko pojęta edukacja ekologiczna przez PODR. 3. Inwentaryzacja terenów, na których występują osuwiska i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.	1. Występowanie szkód w środowisku i historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. 2. Występowanie dużej ilości osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi; 3. Odprowadzanie przez mieszkańców nieoczyszczonych ścieków do gleby.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców. 2. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 3. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 4. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie. 5. Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych. 6. Inwentaryzacja i zabezpieczanie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.	1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. 2. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 3. Degradacja gleb. 4. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. 5. Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. 6. Przesuszanie gruntów spowodowane działalnością górniczą.

5.7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.7.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 17 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) wprowadzono następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

1. zapobieganie powstawaniu odpadów,
2. przygotowanie do ponownego użycia,
3. recykling,
4. inne procesy odzysku,
5. unieszkodliwianie.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów. Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.
Na terenie powiatu jasielskiego nie ma zlokalizowanych instalacji komunalnych.

Odpady komunalne na terenie powiatu jasielskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne odbierane są w postaci selektywnej oraz nieselektywnej.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonuje przedsiębiorstwo PHU Ekomax Kotulak Jerzy, ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło. Firma zajmuje się przetwarzaniem odpadów oraz świadczy usługi komunalne. Posiada własny zakład przetwarzania odpadów w Wolicy, gdzie sortuje odpady i produkuje z nich paliwo alternatywne.

Masę odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masę wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w powiecie jasielskim w ostatnich latach prezentuje tabela. W tabeli oznaczono tendencję korzystną gospodarki odpadami lub niekorzystną zaobserwowaną w latach 2022-2024.

Tabela 47. Masa odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Masa odpadów wytworzonych w ciągu [tys. t]			Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]			Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	0,89	0,92	0,93	39,5	43,4	40,3	141	146	147
Dębowiec	1,37	1,53	1,52	37,9	39,2	37,2	156	174	173
Jasło (gm. miejska)	11,72	11,38	11,90	32,0	32,7	34,0	352	346	365
Jasło (gm.	2,67	2,70	2,85	50,3	44,3	44,9	167	169	179

Gmina	Masa odpadów wytworzonych w ciągu [tys. t]			Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]			Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]		
wiejska)									
Kołaczyce	1,28	1,24	1,29	54,5	52,1	51,2	148	144	151
Krempna	0,25	0,24	0,25	54,9	52,2	51,4	144	139	150
Nowy Żmigród	1,07	1,09	1,15	51,5	49,5	49,3	123	126	135
Osiek Jasielski	0,65	0,67	0,77	49,5	46,0	47,9	125	129	150
Skołyszyn	1,70	1,82	1,97	39,4	42,8	44,7	141	151	165
Tarnowiec	1,27	1,50	1,55	46,5	54,5	46,4	141	167	173
Powiat jasielski	22,87	23,09	24,18	39,1	39,6	39,7	208	211	223

Tendencja korzystna
Tendencja niekorzystna

źródło: GUS

Ogółem w powiecie jasielskim wytworzono w 2024 r. 24,18 tys. ton odpadów komunalnych, z czego ok. 90% z gospodarstw domowych. Ogółem wytworzone odpady na analizowanym obszarze stanowią niecałe 4,5% wytworzonych odpadów w województwie podkarpackim. Analizując dane powyższej tabeli można stwierdzić, że w ciągu lat 2022-2024 we wszystkich gminach powiatu obserwuje się wzrost wytwarzania odpadów komunalnych. Wskaźnik dotyczący ilości wytwarzanych odpadów wytwarzanych na jednego mieszkańca jest najwyższy w gminie miejskiej Jasło.

W tabeli poniżej zestawiono masę odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego.

Tabela 48. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego.

Rodzaj odpadu		2022	2023	2024
ogółem	ogółem	8 932,84	9 135,82	9 587,82
	z gospodarstw domowych	8 664,47	8 920,83	9 357,66
	z innych źródeł*	268,37	214,99	230,16
papier i tektura	ogółem	412,48	402,30	374,23
	z gospodarstw domowych	313,56	345,29	362,22
	z innych źródeł	98,92	57,01	12,01
szkło	ogółem	1 519,42	1 453,77	1 524,62
	z gospodarstw domowych	1 509,34	1 444,79	1 509,90
	z innych źródeł	10,08	8,98	14,72
tworzywa sztuczne	ogółem	85,34	72,13	10,86
	z gospodarstw domowych	3,58	0,00	0,00
	z innych źródeł	81,76	72,13	10,86
metale	ogółem	0,00	0,00	0,08
	z innych źródeł	0,00	0,00	0,08
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	28,14	30,70	31,45
	z gospodarstw domowych	28,14	30,70	31,45
tekstylia	ogółem	0,00	0,00	5,88
	z gospodarstw domowych	0,00	0,00	5,88
niebezpieczne	ogółem	0,41	0,13	0,38

Rodzaj odpadu		2022	2023	2024
	z gospodarstw domowych	0,41	0,13	0,38
wielkogabarytowe	ogółem	1 483,07	1 617,46	1 864,00
	z gospodarstw domowych	1 476,87	1 607,86	1 859,94
	z innych źródeł	6,20	9,60	4,06
biodegradowalne	ogółem	1 875,39	1 805,18	1 811,20
	z gospodarstw domowych	1 873,95	1 803,04	1 713,29
	z innych źródeł	1,44	2,14	97,91
zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	3 382,50	3 539,69	3 874,71
	z gospodarstw domowych	3 377,22	3 536,17	3 784,19
	z innych źródeł	5,28	3,52	90,52
pozostałe	ogółem	146,09	214,46	90,41
	z gospodarstw domowych	81,40	152,85	90,41
	z innych źródeł	64,69	61,61	0,00

*usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji

źródło: GUS

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Poniżej przedstawiono adresy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy gmin powiatu jasielskiego mogą oddawać odpady komunalne:

- Gmina Brzyska:
  - Gmina Brzyska złożyła wniosek i została ujęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Inwestycja zostanie zrealizowana po uzyskaniu środków pomocowych. Obecnie Gmina realizuje zadanie poprzez PSZOK zastępczy w miejscowości Wolica zarządzany przez ”EKOMAX” Kotulak Spółka Komandytowa SP. K. Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Gmina Dębowiec:
  - Dębowiec 854;
- Gmina Miejska Jasło:
  - ul. Żniwna 11;
- Gmina Wiejska Jasło:
  - Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Gmina Kołaczyce:
  - ul. Bohaterów Monte Cassino bn., 38-213 Kołaczyce;
- Gmina Krempna:
  - Kotań dz. Nr 60/2;
- Gmina Nowy Żmigród:
  - ul. Jasielska 25/4, 38-230 Nowy Żmigród
- Gmina Osiek Jasielski:
  - Osiek Jasielski dz. nr ewid. 1919/79;
- Gmina Skołyszyn:
  - 38-242 Skołyszyn 323 a;
- Gmina Tarnowiec:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. zoo w Tarnowcu, Tarnowiec 143.

Poziomy recyklingu

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczne do osiągnięcia poziomy ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1648 ze zm.) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo – za rok 2021;
- 25% wagowo – za rok 2022;
- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

W tabeli poniżej przedstawiono dane odnośnie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu. Kolorami oznaczono osiągnięty bądź nieosiągnięty przez gminę poziom – zielonym poziom osiągnięty, czerwonym nieosiągnięty.

Tabela 49. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024.

Gmina	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]		
	2022 [wymagane 25%]	2023 [wymagane 35%]	2024 [wymagane 45%]
Brzyska	28,93	38,47	48,74
Dębowiec	33,41	40,00	47,43
Jasło (gm. miejska)	25,09	36,06	47,70
Jasło (gm. wiejska)	25,50	47,26	46,85
Kołaczyce	57,91	48,47	49,25
Krempna	41,38	45,21	49,90
Nowy Żmigród	35,09	38,53	50,09
Osiek Jasielski	38,85	41,57	50,71
Skołyszyn	29,62	42,11	45,99
Tarnowiec	36,52	38,85	48,39

źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi gmin za 2022, 2023 i 2024 r.

5.7.2. Magazynowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych

Zgodnie z danymi GUS, na terenie powiatu występują miejsca, w których magazynowane są nielegalnie odpady. Poniższa tabela prezentuje tzw. dzikie wysypiska występujące w kilku gminach powiatu.

Tabela 50. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Powierzchnia istniejących [m^2]			Istniejące [szt.]			Zlikwidowane w ciągu roku [szt.]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	0	0	15	0	0	1	2	1	1
Dębowiec	300	0		1	0	0	0	1	0
Jasło gm. Wiejska	13 775	13 775	13 775	2	2	2	0	0	0
Nowy Żmigród	0	0		0	0	0	0	0	1
Tarnowiec	0	0		0	0	0	1	1	0
Powiat jasielski	14 075	13 775	13 790	3	2	3	3	3	2

źródło: GUS

5.7.3. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne

Zgodnie z danymi GUS, w 2024 r. wytworzono 10,3 tys. ton odpadów innych niż komunalne, co stanowiło 12,4% odpadów komunalnych województwa podkarpackiego. Zdecydowaną większość odpadów zostało przekazane innym odbiorcom.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują podmioty posiadające pozwolenia na wytwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydane przez Starostę Jasielskiego zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 51. Pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Jasielskiego dla zakładów na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa zakładu	Adres zakładu
Pozwolenia na wytwarzanie odpadów	
Tarkett Polska Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Herbstreiht & Fox Jasło Sp.z o.o.	ul. K. K. Baczyńskiego 29, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z o. o	ul. Pużaka 49, 38-400 Krosno, Fabryki Mebli Biurowych przy ul. Fabrycznej 8 w Jaśle
MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	ul. Krakowska 37 N, 38-200 Jasło
Baltic Wood S.A.	ul. Fabryczna 6a, 38-200 Jasło
NAFTO Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie	ul. Niegłowicka 9, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z. o. o.	ul. Fabryczna 6b, 38-200 Jasło
Jacek Kasowicz	działka nr ewid. 5 Obręb ewidencyjny Nr 0018, 18-Gamrat, w miejscowości Jasło
JAFAR S.A.	38-200 Jasło, Kadyiego 12, Zakład Produkcyjny w Przysiekach
Gamrat WPC Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Kronoflooring Sp. z o.o. Kronoflooring LVT	ul. Przemysłowa 10, 38-200 Jasło
Unimot Terminale Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
O.B.A. Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
ERKO Sp. z o.o. Sp.k.	Czeluśnica 80, 38-204 Tarnowiec

Nazwa zakładu	Adres zakładu
Auto Podlasie Sp. z o.o.	ul. Produkcyjna 5, 38-200 Jasło
Huta Szkła S.A	ul. Śniadeckich 19, 38-200 Jasło.
Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych w Jaśle Sp. z o.o.	ul. Jana Pawła II 30, 38-200 Jasło
AUTO CENTRUM- SALMAR S.C	ul. Towarowa 16, 38-200 Jasło
Astra Sp. z o.o.	ul. Krajowice 5d 38-200 Jasło
Gamrat S.A	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Drukarni „JASŁO" Kosiba Spółka Jawna	ul. Mickiewicza 158 w Jaśle.
Zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów	
F.U.H.P "MIŚ" Jan Miśkowicz	Dębowiec 473, 38-220 Dębowiec
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie	ul. Legionów 20, 35-959 Rzeszów
ZGK Kołaczyce	ul. Burmistrza Wiejowskiego 3, 38-213 Kołaczyce
Elektro Bogusław Bargieł	38-204 Tarnowiec 237
Altmetal Liszka Spółka Komandytowa	ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło
Fabryka Styropianu ARBET Bartosik, Czarnecki, Funke, Kucner, Muzyczuk Sp.j.	ul. Bohaterów Warszawy 32, 75-211 Koszalin, (zbieranie i przetwarzanie na terenie Oddziału Produkcyjnego w Jaśle ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło)
BIO INVEST Sp. z o.o.	ul. 3 Maja 101, 38-200 Jasło (zbieranie odpadów pod adresem ul. Szajnochy 28, 38-200 Jasło)
Roma_Met Marzena Blezień	ul. Towarowa 37, 38-200 Jasło
Unimot Terminale Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
Eco-Plast Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108/101A, 38-200 Jasło

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują podmioty posiadające pozwolenia i zezwolenia na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów wydane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego[27]:

1. Flukar Sp. z. o.o. z siedzibą przy ul. Uniwersyteckiej 13, 40-007 Katowice - zezwolenie na przetwarzanie i zbieranie odpadów w Jaśle przy ul. 3 Maja 101,
2. AUTO-KOMIS-ZŁOM Skup i Sprzedaż Złomu Alfred Dybaś - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w Jaśle,
3. P.P.H.U WIPO Józef Maciechowski - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów w Jaśle,
4. JARMET BOGUSŁAWA I KAZIMIERZ JARECCY SPÓŁKA JAWNA, - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zbieranie odpadów w miejscowości Trzcinica,
5. NOWA AUTO KURKIEWICZ SPÓŁKA JAWNA, pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów w Jaśle,
6. STALECO Sp. z o. o. ul. Kłuszyńska 59, 30-499 Kraków - zezwolenie na zbieranie odpadów przy ul. Towarowej 28 w Jaśle,
7. ELEKTRO Bogusław Bargieł Sp. z o. o., 38-204 Tarnowiec 237 - zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Zakładzie Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i

[27] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Elektronicznego zlokalizowanego w miejscowości Tarnowiec 237 oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Tarnowiec 237,

8. NOWY STYL Sp. z o.o. ul. Pużaka 49, 38-400 Krosno – pozwolenie na wytwarzanie odpadów w Zakładzie Produkcji Metalowej w Jaśle ul. Fabryczna 6,
9. SPLAST Sp. z o.o. ul. Lotników 13, 38-400 Krosno - pozwolenie na wytwarzanie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Zakładzie Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych w Jaśle ul. Fabryczna 4,
10. ANPOLEKO Sp. z o.o. ul. Zadwór 7, 38-440 Iwonicz Zdrój – pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w Jaśle, ul. 3 Maja 101,
11. ALTMETAL Liszka Sp. k., ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło – zbieranie odpadów w Jaśle ul. Żeromskiego 17B,
12. ALTMETAL Liszka Sp. k., ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło – zbieranie odpadów w Jaśle ul. Towarowa 26B,.
13. Pan Bogdan Skałba prowadzący działalność gospodarczą pn. Firma Wielobranżowa „SKAMET” Bogdan Skałba, 38-241 Osobnica 421 – zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Osobnica,
14. INKO Sp. z o.o., Tarnowiec 237, 38-204 Tarnowiec – zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Tarnowiec 237,
15. Zakład Produkcji Specjalnej „GAMRAT” Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło - pozwolenie na wytwarzanie odpadów w Jaśle,
16. Creative Green Sp. z o.o., ul. Staszica 20, 38-400 Krosno - zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Jaśle.

Ponadto wykaz wydanych pozwoleń zintegrowanych zestawiono w podrozdziale *5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu jasielskiego* w niniejszym POŚ.

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, tzw. BDO pozwala na gromadzenie informacji o odpadach i ma zapewnić elektroniczną realizację obowiązków rejestrowych, ewidencyjnych i sprawozdawczych. Obowiązkowi rejestracji podlegają wszystkie podmioty wymienione w art. 50 ust. 1 oraz art. 51 ust. 1 ustawy o odpadach. Rejestr prowadzą marszałkowie województw.

5.7.4. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu jasielskiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu jasielskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

Uchwalone Programy usuwania azbestu gmin powiatu jasielskiego:

- Program usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Brzyska wraz ze szczegółową inwentaryzacją;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dębowiec na lata 2012 – 2032;
- Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Jasła na lata 2021-2032 wraz ze szczegółową inwentaryzacją;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Jasło na lata 2010-2016 z perspektywą do roku 2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kołaczyce;
- Gminny Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Nowy Żmigród na lata 2012-2032;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowiec na lata 2013-2032.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego przedstawia tabela, a na rysunku przedstawiono procentową ilość wyrobów azbestowych, które przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu).

Tabela 52. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego.

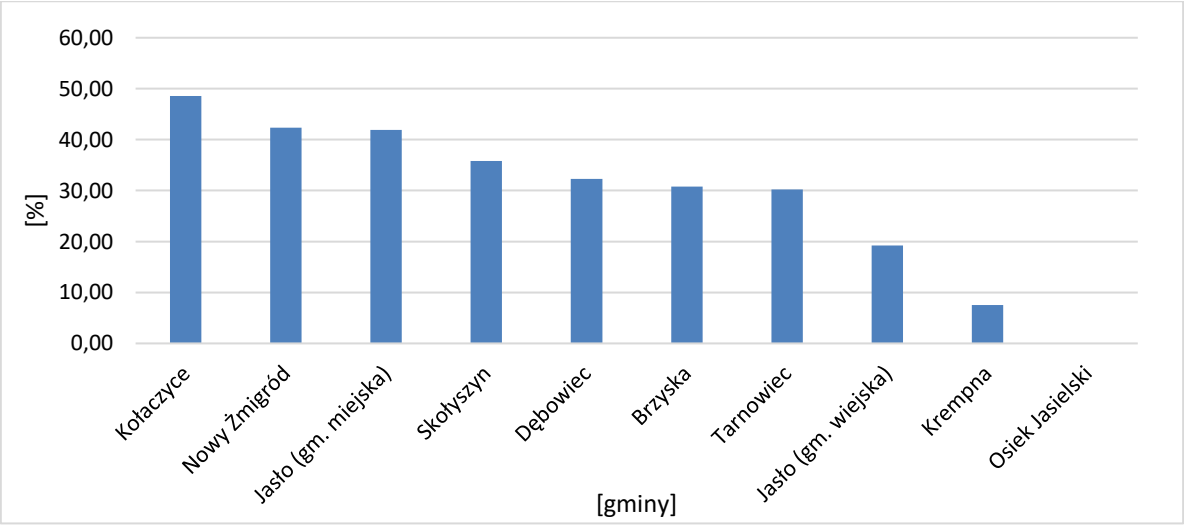
Jednostka terytorialna	Ilość azbestu		
	Zinwentaryzowanego [kg]	Unieszkodliwionego [kg]	Pozostałego do unieszkodliwienia [kg]
Brzyska	2 477 654	763 291	1 714 363
Dębowiec	1 223 181	394 769	828 412
Jasło (gm. miejska)	998 745	418 663	580 082
Jasło (gm. wiejska)	2 419 406	464 976	1 954 430
Kołaczyce	1 565 455	760 406	805 049
Krempna	1 643 382	123 492	1 519 890
Nowy Żmigród	4 292 307	1 818 730	2 473 577
Osiek Jasielski	1 775 997	0	1 775 997
Skołyszyn	1 442 072	516 875	925 197
Tarnowiec	1 896 183	572 516	1 323 667
Powiat jasielski	19 734 382	5 833 718	13 900 664

źródło: bazaazbestowa.gov.pl, stan na 25.09.2025 r.

Tabela 53. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w latach 2022-2024 z terenu gmin powiatu jasielskiego.

Gmina	2022	2023	2024
	[Mg]		
Brzyska	44,84	90,59	51,46
Dębowiec	83,00	113,90	18,00
Jasło (gm. miejska)	36,10	34,00	27,8
Jasło (gm. wiejska)	62,91	319,18	0,00
Kołaczyce	31,41	39,69	72,06
Krempna	24,02	9,89	74,01
Nowy Żmigród	100,73	161,30	187,73
Osiek Jasielski	38,79	49,02	0,00
Skołyszyn	48,41	52,59	23,10
Tarnowiec	32,01	48,02	135,54
Powiat jasielski	502,22	918,18	589,70

źródło: Raporty o stanie gmin powiatu jasielskiego za lata 2022, 2023 i 2024

Rysunek 33. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu jasielskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 25.09.2025 r.

Zgodnie z powyższymi danymi, na terenie powiatu jasielskiego dotychczas unieszkodliwiono niecałe 30% zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest. Najwięcej w gminie Kołaczyce.

Zgodnie z Bazą Azbestową, na terenie powiatu jasielskiego nie ma zlokalizowanych składowisk, na które mogłyby być deponowane wyroby zawierające azbest. Nie funkcjonują również firmy zajmujące się gospodarowaniem takimi wyrobami.

5.7.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Realizowana na terenie powiatu jasielskiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierunkowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiąganie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2021 r. poz. 906) pojemniki oraz worki do zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych oznaczone powinny być w następujący sposób:

1) papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
2) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło”;
3) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego, oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
4) bioodpady - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego, oznaczonych napisem „BIO”.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

2 grudnia 2015r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. circulareconomy). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie poszczególnych gmin całego kraju m.in. osiągnięcie do 2035 r. poziomu 65% w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2035 r. maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również *Plan Gospodarki Odpadami*

dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z perspektywą do 2032 roku. W Krajowym planie gospodarki odpadami 2028 wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

1) Stosowanie działań na rzecz ZPO komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;
3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła", w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;
7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;
8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);
9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, cieplnej, chłodu;
10) modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów

komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, cieplnej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;
17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

5.7.6. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskowych. Ponadto nadzwyczajne zagrożenia środowiska mogą wystąpić poprzez zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W przypadku pożarów składowisk odpadów, zanieczyszczania kumulujące się w środowisku mogą skażać je przez wiele lat w odległościach nawet wielu kilometrów od miejsca zdarzenia. Składowiska wiążą się z dużą uciążliwością dla otoczenia również ze względu na uwalnianie się substancji toksycznych do powietrza, wód oraz gleb. Do środowiska przedostać się mogą m. in. trwałe związki organiczne, metale ciężkie, a także bioaerozole, bakterie oraz wirusy. Brak rekultywacji składowisk odpadów może prowadzić do występowania zagrożeń dla środowiska. Lokalizacja, budowa oraz prowadzenie składowiska odpadów musi spełniać wymagania zapewniające bezpieczne dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska składowanie odpadów, w szczególności wymagania zapobiegające zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych, gleby i ziemi oraz powietrza.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki powinny dotyczyć zagadnień, takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów, znaczenie segregacji odpadów oraz obejmować akcje, takie jak „Sprzątanie Świata”.

Monitoring środowiska	Zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Monitoringiem składowisk odpadów zajmuje się również Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, który zajmuje się działalnością kontrolną. Organami właściwymi w kwestii monitoringu środowiska w zakresie gospodarki odpadami jest: wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek województwa i RDOŚ.

5.7.7.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest; • wzrost % odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów;	• wzrost masy wytwarzanych odpadów komunalnych; • wciąż występujące dzikie wysypiska w powiecie; • wciąż występujące wyroby azbestowe;

5.7.8. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Funkcjonujące PSZOK-i na terenie powiatu. 2. Wszystkie gminy osiągnęły w ostatnich latach poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. 3. Systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest.	1. Zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych. 2. Istniejące wyroby azbestowe. 3. Nie wszyscy zbierają selektywnie odpady.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadam. 2. Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. 4. Możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania azbestu. 5. Promocja działań celem rozwoju zagadnień zapobiegania powstawaniu odpadów. 6. Usuwanie odpadów zbieranych i magazynowanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych.	1. Zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. 2. Brak usuwania odpadów zbieranych i magazynowanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych. 3. Zagrożenia związane z nielegalnymi składowiskami odpadów (pylenie, odcieki do wód i gleb) 4. Zmiany prawne powodujące konieczność ciągłego dostosowywania się instalacji zagospodarowania odpadów oraz trudności organizacyjne i finansowe z tym związane. 5. Wciąż otwarty obieg gospodarki odpadami.

5.8. Zasoby geologiczne

5.8.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów

1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,

2. Wydobywania kopalin ze złóż,

2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,

3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobycie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m^3 w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:
ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 3 ustawy:
W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

W tabeli poniżej zestawiono obowiązujące koncesje na wydobywanie kopalin wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż oraz przez Starostę Jasielskiego na obszarze analizowanego powiatu. Aktualnie nie ma koncesji na

wydobywanie kopalin ze złóż położonych na terenie gminy Jasło przez Marszałka Województwa Podkarpackiego. Udzielone koncesje zostały wygaszone[28].

Tabela 54. Wykaz koncesji wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego.

Numer koncesji	przedsiębiorca	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Data udzielenia	Data obowiązywania
77/92	ORLEN S.A.	Folusz-Pielgrzymka	ropa naftowa, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	31.12.2035
64/92	ORLEN S.A.	Harklowa	ropa naftowa, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	31.12.2041
55/92	ORLEN S.A.	Jaszczew	ropa naftowa, gaz ziemny	10.12.1992	10.12.2033
63/92	ORLEN S.A.	Osobnica	ropa naftowa, gaz ziemny, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	10.12.2042
56/92	ORLEN S.A.	Roztoki	ropa naftowa, gaz ziemny	10.12.1992	10.12.2042

źródło: https://bip.mos.gov.pl/pl/koncesje-geologiczne/raporty-i-zestawienia-dotyczace-udzielonych-koncesji-w-tym-zestawienia-otworow-wiertniczych/raporty-i-zestawienia-rok-2025/raporty-i-zestawienia-sierpien-2025/

[28] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Tabela 55. Koncesje wydane przez Starostę Jasielskiego dla złóż na wydobywanie kopalin na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Przedsiębiorca	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Data decyzji	Numer koncesji	Rozpoczęcie koncesji	Ważność koncesji
1	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Leontyna	Brzyska	żwir z piaskiem	23.12.2019	OS.6522.22.2019	23.12.2019	23.12.2049
2	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Magdalena	Brzyska	żwir z piaskiem	23.02.2021	OS.6522.17.2020	13.03.2021	13.03.2061
3	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Oliwia	Brzyska	żwir z piaskiem	21.03.2018	OS.6522.9.2018	21.03.2018	31.03.2048
4	Kazimierz Owczarski Krzysztof Wierdak s.c. Przedsiębiorstwo Wydobycia Kruszywa ŻWIRPOL	Dębowiec – Guzary	Dębowiec	żwir z piaskiem	04.01.2024	OS.6522.15.2023	04.01.2024	30.11.2053
5	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec – Natalia	Dębowiec	żwir z piaskiem	04.05.2005	OS.6522.14.4.2024	04.05.2005	30.04.2025
6	Kazimierz Owczarski Krzysztof Wierdak s.c. Przedsiębiorstwo Wydobycia Kruszywa ŻWIRPOL	Dębowiec – Olkówki	Dębowiec	żwir z piaskiem	24.11.2015	OS.6522.11.2015	09.12.2015	30.11.2035
7	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec – Rozalia	Dębowiec	żwir z piaskiem	08.12.2005	OS.6522.14.3.2024	04.05.2005	31.12.2025
8	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec - Wiktoria	Dębowiec	żwir z piaskiem	03.12.2002	OS.6522.14.5.2024	03.12.2002	31.12.2031
9	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Jasło - Dominika	Jasło Miasto	żwir z piaskiem	19.07.2010	OS.6522.14.9.2024	19.07.2010	31.05.2040
10	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Jasło - Faustyna	Jasło Miasto	żwir z piaskiem	08.04.2010	OS.6522.14.8.2024	08.04.2010	30.04.2030
11	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Z cz. „Kłodawa” Kołaczyce – Pole C	Kołaczyce	kruszywo naturalne	07.09.2022	OS.6522.16.2022	24.03.2009	31.03.2029
12	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Z cz. „Kłodawa” Kołaczyce – Pole E	Kołaczyce	kruszywo naturalne	07.09.2022	OS.6522.17.2022	08.12.2009	30.11.2029

Lp.	Przedsiębiorca	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Data decyzji	Numer koncesji	Rozpoczęcie koncesji	Ważność koncesji
13	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce – Gawliki	Kołaczyce	żwir z piaskiem	16.02.2021	OS.6522.18.2020	01.03.2021	01.03.2051
14	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Grodno	Kołaczyce	żwir z piaskiem	07.09.2022	OS.6522.18.2022	01.10.2018	31.08.2048
15	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Pawliki	Kołaczyce	żwir z piaskiem	21.09.2022	OS.6522.22.2022	22.09.2022	23.09.2052
16	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Radosno	Kołaczyce	żwir z piaskiem	07.09.2022	OS.6522.19.2022	01.08.2021	01.08.2051
17	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce – Rogowiec	Kołaczyce	żwir z piaskiem	21.07.2020	OS.6522.5.2020	06.08.2020	06.08.2050
18	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce - Wojaczów	Kołaczyce	żwir z piaskiem	08.10.2024	OS.6522.15.2024	08.10.2024	24.10.2074
19	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Pielgrzymka – Strykówki	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	02.07.2021	OS.6522.7.2021	01.08.2021	01.08.2051
20	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Przysieki – Irena	Przysieki	żwir z piaskiem	23.12.2019	OS.6522.25.2019	15.01.2020	15.01.2040
21	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Przysieki - Weronika	Przysieki	żwir z piaskiem	15.07.2009	OŚ.VI.7510-29/09	30.07.2009	31.07.2029
22	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Pusta Wola – Helena	Pusta Wola	żwir z piaskiem	05.10.2006	OS.6522.14.2.2024	05.10.2006	31.10.2026
23	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Pusta Wola - Lidia	Pusta Wola, Sławęcin	żwir z piaskiem	14.12.2005	OS.6522.14.1.2024	14.12.2005	14.12.2025
24	Spółdzielnia Usług Wodno – Kanalizacyjnych Produkcji Rolnej i Handlu ROLWOD	Pusta Wola – Wschód II	Pusta Wola	żwir z piaskiem	25.09.2023	OS.6522.12.2023	11.10.2023	31.08.2028
25	Ireneusz Michnal, Jan Majewski KRUŻWIR	Skołyszyn – Park 10	Skołyszyn	żwir z piaskiem	11.12.2015	OS.6522.25.2015	29.12.2015	31.12.2025
26	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Pielgrzymka – Karpiówki	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	24.01.2025	OS.6522.21.2024	24.01.2025	15.01.2075
27	Krzysztof Stachurski Usługi Budowlane i Transportowe	Pielgrzymka – Agata	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	23.04.2025	OS.6522.4.2025	10.05.2025	31.12.2044

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

5.8.2. Stan aktualny zasobów geologicznych

W powiecie jasielskim zlokalizowanych jest 60 złóż kopalin, z czego zdecydowana większość to złoża piasków i żwirów. Poza tym na terenie analizowanego terenu występuje jedno złoże bursztynów, jedno złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz 3 złoża kredy. Poniższa tabela przedstawia krótką charakterystykę występujących w powiecie złóż.

Tabela 56. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu jasielskiego.

Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
KN 7059	Bajdy	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	8,93
IB 3299	Bączal Dolny	złoże o zasobach szacunkowych	surowce ilaste ceramiki budowlanej	99 999,99
IB 2230	Bieździadka	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,91
IB 10139	Bieździadka - 1	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,60
KN 10533	Błażkowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	16,34
KN 18231	Błażkowa I	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	20,15
KN 5285	Brzyska-Błażkowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	42,70
KN 19338	Brzyska - Leontyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,73
KN 20555	Brzyska-Leokadia	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	3,01
KN 21553	Brzyska-Leonarda	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,36
KN 19904	Brzyska - Magdalena	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,38
KN 18653	Brzyska - Oliwia	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	2,00
KN 12106	Bukowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,20
KN 18306	Bukowa I	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	7,76
KN 19830	Dąbrówka Brzyska	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	10,56
KN 6021	Dębowiec	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	2,19
KN 7257	Dębowiec II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,63
KN 18567	Dębowiec - Guzary	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,48
KN 19439	Dębowiec - Hanna	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,58
KN 10110	Dębowiec - Natalia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,56
KN 17187	Dębowiec - Olkówki	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,28
KN 10272	Dębowiec - Rozalia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,29
KN 7376	Dębowiec - Wiktoria	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,61
KN 3448	Dobrucowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	8,39
NR 4777	Folusz - Pielgrzymka	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	33,78
KN 7061	Gorzyce	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	23,30
NR 4861	Harklowa	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	17,60
NR 4873	Harklowa - szac.	złoże o zasobach szacunkowych	ropy naftowe	99 999,99
KN 1394	Jasło	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	39,20
KN 13627	Jasło - Dominika	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,37
KN 11441	Jasło - Faustyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,74
KN 14034	Jasło - Florentyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,32
NR 4781	Jaszczew	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	243,00
KN 7056	Kaczorowy	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	13,12
KN 8431	Kąty - Myscowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	117,97
KN 8810	Kłodawa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	268,67
KN 19430	Kłodawa 10	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	39,08
KN 21655	Kłodawa-14	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,79

Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
KN 7052	Kłopotnica - A	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	148,00
KN 7050	Kłopotnica - B	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	226,30
KN 7051	Kłopotnica - C	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	143,60
KN 19922	Kołaczyce - Gawliki	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,99
KN 21642	Kołaczyce-Goskówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,76
KN 18735	Kołaczyce - Grodno	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,50
KN 20432	Kołaczyce - Pawliki	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,93
KN 19409	Kołaczyce - Radosno	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,50
KN 19147	Kołaczyce - Rogowiec	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,50
KN 21152	Kołaczyce-Wojaczów	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,50
KN 4828	Krajowice	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,64
KN 6602	Krajowice II	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	4,13
KN 12099	Krajowice III	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,48
KN 1396	Krempna	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	1,28
KN 8670	Krempna	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	33,46
KN 7055	Łęgórz	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,47
KN 7058	Męcinka - 1	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	16,62
NR 4784	Mrukowa	eksploatacja złoża zaniechana	ropy naftowe	2,94
MS 8435	Myscowa	złoże rozpoznane szczegółowo	surowce dla prac inżynierskich	3,66
KN 9039	Myscowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,6
KN 3450	Niegłowice	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	63,00
KN 8119	Niegłowice II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,81
IB 2227	Niepla	złoże rozpoznane wstępnie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	9,00
NR 4779	Osobnica	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	168,00
KN 10998	Osobnica I	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,05
KN 21557	Pielgrzymka-Agata	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,51
KN 14135	Pielgrzymka - Brzeziny	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,3
KN 21259	Pielgrzymka-Karpiówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,72
KN 16729	Pielgrzymka - Strykówki	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,99
KN 20331	Pielgrzymka-Sumkówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,98
KN 8432	Polany	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	26,16
KN 7060	Przysieki	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,00
KN 16827	Przysieki - Irena	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	1,00
KN 17927	Przysieki - Południe	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,92
KN 12417	Przysieki-Weronika	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,34
KN 7057	Pusta Wola	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	20,00
KN 10619	Pusta Wola - Helena	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,96
KN 10373	Pusta Wola - Lidia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,96
KN 20631	Pusta Wola – Wschód II	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	2,00
KN 5949	Roztoki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	8,16
NR 4864	Roztoki	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	20,00

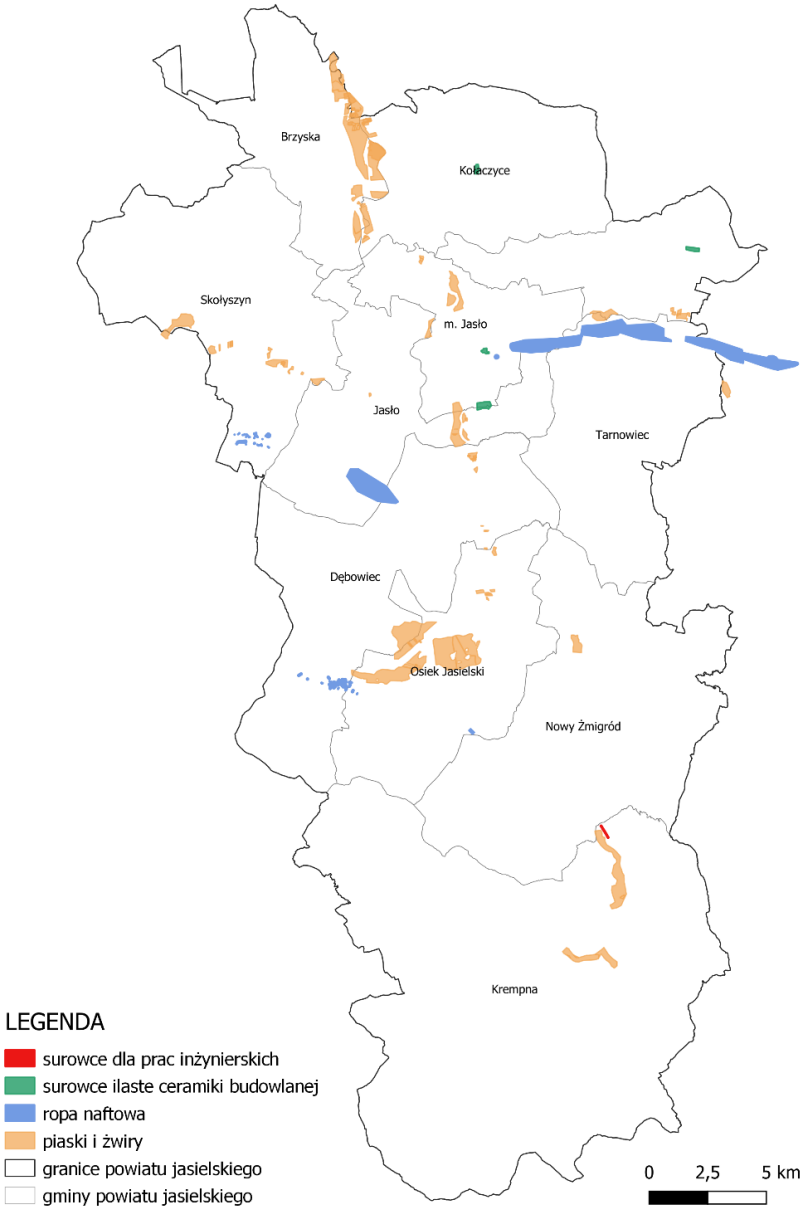
Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
NR 4829	Roztoki-szac.	złoże o zasobach szacunkowych	ropy naftowe	99 999,99
KN 1401	Siepietnica	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	51,31
KN 4347	Skołyszyn II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,21
KN 17984	Skołyszyn - Park 10	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	1,85
KN 7678	Skołyszyn-Park V	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,35
KN 7847	Skołyszyn-Park VI	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	3,53
KN 7675	Skołyszyn-p.B	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	8,02
IB 2228	Sobniów	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,90
KN 5817	Szebnie	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,31
KN 7688	Szebnie I	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	3,17
KN 15068	Szebnie Stefanik	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,26
KN 15268	Szebnie-Stefanik 1	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,97
KN 16100	Szebnie-Stefanik II	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,86
KN 3454	Świątkowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	7,56
KN 8292	Świerchowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	4,18
KN 4582	Ujazd - zarej.	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	15,14
KN 12270	Ujazd II	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	20,50
GZ 7791	Wola Cieklińska N-szac.	złoże o zasobach szacunkowych	gazy ziemne	0,00
KN 1395	Wróblowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	54,14
KN 21362	Wróblowa-Zakład	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,80
KN 6424	Załęże	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,80
KN 14415	Załęże Daniel	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,69
KN 7947	Załęże III	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	4,23
KN 11618	Załęże Stanisław	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,00
KN 10881	Załęże Witusik	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,70
KN 7053	Zimna Woda	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	29,00
IB 2229	Żółków	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	16,70
KN 7054	Żółków	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,27
KN 7946	Żółków I	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,93

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

Tabela 57. Wydobycie kopalin ze złóż na terenie powiatu jasielskiego w 2024 r.

Nazwa złoża	Kopalina	Wydobycie
Błażkowa	piaski i żwiry	45 tys. t
Błażkowa I	piaski i żwiry	64 tys. t
Brzyska-Błażkowa	piaski i żwiry	144 tys. t
Dąbrówka Brzyska	piaski i żwiry	76 tys. t
Folusz - Pielgrzymka	ropy naftowe, gazy ziemne	0,15 mln m^3 / 0,77 tys. t
Harklowa	ropy naftowe, gazy ziemne	0,02 mln m^3 / 0,73 tys. t
Jaszczew	ropy naftowe, gazy ziemne	3,18 mln m^3 / 0,61 tys. t
Kłodawa	piaski i żwiry	15 tys. t
Kołaczyce - Gawliki	piaski i żwiry	5 tys. t
Kołaczyce - Pawliki	piaski i żwiry	29 tys. t
Kołaczyce - Radosno	piaski i żwiry	22 tys. t
Osobnica	ropy naftowe, gazy ziemne	0,58 mln m^3 / 2,02 tys. t
Pusta Wola – Wschód II	piaski i żwiry	28 tys. t
Roztoki	ropy naftowe, gazy ziemne	6,70 mln m^3 / 0,68 tys. t
Wróblowa	piaski i żwiry	35 tys. t

źródło: PIG-PIB, Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Rysunek 34. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Systemu Midas

5.8.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobycie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulewy, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z: • technicznymi i organizacyjnymi sposobami dostosowania infrastruktury, • monitoringiem i wymianą informacji, • podjęciem niezbędnych badań naukowych, • prowadzeniem szkoleń i edukacji.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki kopalinami można zaliczyć nielegalne wydobycie zasobów naturalnych oraz szkody powstające podczas wydobycia surowców. Ponadto tereny poeksploatacyjne niezrekultywowane mogą zagrażać bezpieczeństwu z uwagi na występujące tam osuwiska. Często stają się również miejscem nielegalnego składowania odpadów.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom powiatu wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz związanego w tym, możliwego realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców.
Monitoring środowiska	Organy nadzoru górniczego, w granicach swojej właściwości, wykonują zadania określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.). Zgodnie z art. 168 ww. organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: 1. bezpieczeństwa i higieny pracy; 2. bezpieczeństwa pożarowego; 3. ratownictwa górniczego; 4. gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania; 5. ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie; 6. zapobiegania szkodom; 7. budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

5.8.4.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• systematycznie przeprowadzane kontrole zakładów górniczych oraz kontrole realizacji koncesji;	• ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych;

5.8.5. Analiza SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Obecność na terenie powiatu udokumentowanych złóż surowców. 2. Systematycznie przeprowadzane kontrole zakładów górniczych.	1. Ingerencja w środowisko naturalne związana z działalnością wydobywczą.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby.	1. Degradacja gleb. 2. Zmiany stosunków wodnych w okolicach miejsc, w których prowadzono prace wydobywcze. 3. Nielegalne wydobycie surowców naturalnych.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową grzybów, roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park narodowy
  - Magurski Park Narodowy;
- Park krajobrazowy
  - Jaśliski Park Krajobrazowy;
- Obszary Natura 2000
  - Łysa Góra;
  - Kościół w Skalniku;
  - Ostoja Jaśliska;
  - Ostoja Magurska;
  - Golesz;
  - Łąki nad Młynówką;
  - Las Niegłowicki;
  - Józefów - Wola Dębowiecka;
  - Liwocz;
  - Bednarka;
  - Wisłoka z dopływami;
  - Beskid Niski;
- Obszar chronionego krajobrazu
  - Beskidu Niskiego;
- Rezerwaty przyrody
  - Golesz
  - Łysa Góra
  - Liwocz
- Pomniki przyrody – 34 szt.

Ogółem obszary prawnie chronione zajmują 36,7%[29] powierzchni powiatu jasielskiego, [GUS, stan na dzień 31.12.2024 r.]. Powierzchnie poszczególnych rodzajów form ochrony przyrody na terenie powiatu jasielskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 58. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu jasielskiego [ha].

	2022	2023	2024
ogółem	30 962,53	30 962,53	30 475,44
parki narodowe	16 367,81	16 367,81	15 880,72
rezerwaty przyrody	271,50	271,50	271,50
parki krajobrazowe	657,00	657,00	657,00
obszary chronionego krajobrazu	13 825,90	13 825,90	13 825,90
rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	159,68	159,68	159,68

źródło: GUS

Parki Narodowe

- Nazwa: Magurski Park Narodowy
- Data utworzenia: 1995-01-01
- Powierzchnia [ha]: 19961,92
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1994 r. w sprawie utworzenia Magurskiego Parku Narodowego
- Gminy: Nowy Żmigród (gmina wiejska), Krempna (gmina wiejska), Dukla (gmina miejsko-wiejska), Lipinki (gmina wiejska), Osiek Jasielski (gmina wiejska), Dębowiec (gmina wiejska), Sękowa (gmina wiejska)
- Zadania ochronne:
    - Zarządzenie Nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego
    - Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 października 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego

Magurski Park Narodowy składa się z cennych gatunków przyrody ożywionej i nieożywionej:

Przyroda ożywiona:

Magurski Park Narodowy leży w zasięgu dwóch pięter roślinnych: pogórza i regla dolnego. Piętro pogórza zajmuje 43 % powierzchni Parku. Zachowały się tu fragmenty naturalnych zbiorowisk leśnych, dominują jednak drzewostany sztuczne z przewagą sosny. Na terenach nieleśnych występują stosunkowo licznie zbiorowiska łąk i pastwisk oraz torfowiska niskie. Piętro regla dolnego występuje w formie wyspowej, obejmując wyższe części wzniesień. Jedynie w masywie Magury Wątkowskiej tworzy ono większy kompleks. W reglu dolnym dominują lasy, głównie bukowe. Mniejszy udział mają jedliny oraz sztuczne drzewostany sosnowe i mieszane.

Magurski Park Narodowy ma leśny charakter. Zbiorowiska leśne i zaroślowe zajmują ok. 95% powierzchni Parku, zbiorowiska zielne – naturalne i synantropijne zajmują jedynie ok. 5% powierzchni. W MPN stwierdzono występowanie 57 zbiorowisk roślinnych w randze zespołów lub równorzędnych jednostek. Lasy i zarośla reprezentuje 16 naturalnych

[29] Wskaźnik nie obejmuje Obszarów Natura 2000

zbiorowisk i kilka typów drzewostanów przedplonowych o nieustalonej dokładnie randze fitosocjologicznej. Lasy bagienne i łęgi zajmują niewielką powierzchnię. Do bardzo wartościowych zbiorowisk należą rzadkie w Karpatach Polskich lasy jaworowe, reprezentowane tu przez trzy zespoły. Jaworzyna karpacka występuje tylko na skałkach szczytowych Kamienia, jaworzyna górska z języcznikiem znaleziona została na Kamieniu i Suchani w przełomie Wisłoki, jedynie jaworzyna z miesiącznicą trwałą jest częściej spotykana. Do stosunkowo rzadkich zespołów należy grąd, który zachował się przeważnie na stromych skarpach i niższych częściach zboczy dolin nad rzekami oraz potokami. Lasy bukowe reprezentowane są przez dwa zespoły, niezbyt częstą kwaśną buczynę górską i dominującą na terenie Parku żyzną buczynę karpacką , zróżnicowaną na 4 podzespoły. Do szczególnie cennych należy podzespół z kostrzewą górską oraz podzespoły wilgotne z czosnkiem niedźwiedzim i miesiącznicą trwałą. Z grupy lasów jodłowych stwierdzono niewielki fragment acidofilnego boru dolnoreglowego oraz rozpowszechnione na terenie Parku jedliny żyzne z panującą w runie jeżyną gruczołowatą.

Lasy przedplonowe, wykształcone na gruntach porolnych, reprezentują zbiorowiska olszy szarej, drzewostany liściaste wielogatunkowe oraz drzewostany mieszane i szpilkowe (głównie sosnowe). Zbiorowiska zaroślowe o charakterze naturalnym spotykamy na kamieńcach nadrzecznych. Są to zarośla wiklinowe oraz zarośla z wrześnią pobrzeżną. Na śródleśnych młakach często wykształcają się zarośla bagienne z wierzbą uszatą. Rozpowszechnione są także zarośla i zadrzewienia o charakterze wtórnym, powstałe z samosiewu na nieużytkowanych gruntach rolnych. Roślinność zielna wykazuje znacznie większe zróżnicowanie fitosocjologiczne niż lasy i zarośla. Na obszarze Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono około 34 typowe zespoły lub zbiorowiska o podobnej randze należące do 6 klas fitosocjologicznych. Zbiorowiska szuwarowe występują w formie małych płatów rozproszonych na terasach zalewowych rzek, w rowach odwadniających i oczkach wodnych. Na omawianym obszarze stwierdzono następujące zbiorowiska tej grupy: szuwar trzcinowy, szuwar pałkowy, szuwary turzycowe (z turzycą zaostrzoną, dzióbkowatą i lisią), szuwar mozgowy, szuwar skrzypu bagiennego i dwa zespoły szuwarów mannowych.

Równie liczną grupę zespołów tworzą łąki wilgotne i ziołorośla. W dolinach rzek i potoków stosunkowo duże powierzchnie zajmuje łąka ostrożeniowa. Natomiast różnorodne zespoły ziołorośli łąkowych występują w postaci małych płatów. Roślinność torfowisk darniowych reprezentuje młaka kozłkowo – turzycowa z wełniankami. Na młakach śródleśnych i nad potokami rozwijają się ziołorośla górskie z lepiężnikiem różowym, lepiężnikiem białym, skrzypem olbrzymim oraz z kniecią i świerząbkiem.

Łąki i pastwiska świeże należą do najbardziej rozpowszechnionych zbiorowisk nieleśnych. Reprezentują je: kośna łąka owsicowa, łąka mieczykowo – mietlicowa i pastwisko życicowo – grzebienicowe. Stosunkowo duże powierzchnie zajmują także zbiorowiska wrzosowisk i ubogich muraw bliźniczkowych z dziewięćsiłem bezłodygowym i goździkiem kropkowanym. Osobną grupę tworzą zbiorowiska synantropijne, wśród których na szczególną uwagę zasługuje opisany po raz pierwszy z terenu Magurskiego Parku Narodowego zespół chabra miękkowłosego. Występuje on na miejscach dawnych cerkwi, cmentarzy, zabudowań.

Flora roślin naczyniowych Magurskiego Parku 800 gatunków roślin naczyniowych. Wśród gatunków flory roślin naczyniowych, notowanych dotychczas na terenie MPN, wyróżniono: 72 gatunki górskie (w tym: subalpejskich - 2, ogólnogórskich - 20, reglowych - 44, podgórskich - 6), 58 gatunków kserotermicznych, 64 gatunki prawnie chronione (27 objętych

ochroną ścisłą i 37 gatunków ochroną częściową). Ponadto, 16 gatunków należących do flory MPN znajduje się na Polskiej Czerwonej Liście Roślin

W mykobiocie Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono obecność 461 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, w tym 78 workowców (*Ascomycetes*) i 383 podstawczaków (*Basidiomycetes*). Wśród nich jest 98 gatunków chronionych, rzadkich i wymierających zamieszczonych na czerwonych listach grzybów wielkoowocnikowych: Badania prowadzone w latach 2013 i 2014 wykazały wiele nowych taksonów. Obecny stan poznania mikobioty w Magurskim PN to 675 gatunków.

Śluzowce: jako grupa organizmów są jednym z elementów różnorodności biologicznej, natomiast nie mają istotnego znaczenia wskaźnikowego dla zmian siedliskowych. Beskid Niski, szczególnie Magurski Park Narodowy uznawany jest za jeden z najlepiej zbadanych obszarów pod względem występowania śluzowców tak zwanych letnich i jesiennych. Łącznie w Magurskim Parku Narodowego występuje 85 gatunków i 6 odmian.

Porosty: Biota porostów Magurskiego Parku Narodowego liczy 145 gatunków porostów, w tym 25 gatunków podlegających ochronie ścisłej:

Mchy: Ogółem na terenie Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono 58 gatunków mchów objętych ochroną i w różnym stopniu zagrożonych w Europie, Polsce i polskiej części Karpat. We florze Magurskiego Parku Narodowego występują przedstawiciele prawie wszystkich ważniejszych grup ekologicznych mchów, z wyjątkiem gatunków koprofilnych i wysokotorfowiskowych.

Wątrobowce: W MPN stanowią 22,5% flory wątrobowców występujących na terenie Polski. Obecnie liczba wątrobowców Magurskiego Parku Narodowego wynosi 57 gatunków i jedną odmianę wątrobowców, które należą do 21 rodzin i 29 rodzajów.

Ssaki: W Magurskim Parku Narodowym stwierdzono występowanie łącznie 55 gatunków ssaków. Gatunkami najbardziej zagrożonymi i wymagającymi specjalnej troski są ryś *Lynx lynx* i żbik *Felis sylvestris* . Z rzędu owadożernych *Insectivora* stwierdzono występowanie w MPN 9 gatunków, z których najliczniejszym jest ryjówka aksamitna *Sorex araneus*. Z rzędu gryzoni *Rodentia*, który w Parku jest reprezentowany przez 17 gatunków, najliczniejszymi gatunkami są nornica ruda *Clethrionoys glareolus* i mysz leśna *Apodemus flavicollis*, Występują również wiewiórki *Sciurus vulgaris*. W rzędzie nietoperzy spośród 21 gatunków występujących w Polsce, w MPN stwierdzono obecność 10 gatunków.

Ptaki: Na terenie MPN stwierdzono 160 gatunków ptaków z czego 117 gatunków należy do lęgowych. Do najciekawszych elementów awifauny lęgowej należą ptaki szponiaste. Ponadto Beskid Niski jak i sam Magurski Park Narodowy jest obszarem istotnym dla ptaków wędrownych. Jednym z najbardziej spektakularnych migrantów jest żuraw *Grus grus*.

Płazy i gady: Obszar Magurskiego Parku Narodowego jest jednym z nielicznych rejonów w Polsce, gdzie rząd płazów ogoniastych *Caudata*, reprezentowany jest przez wszystkie pięć krajowych gatunków. Z rzędu płazów bezogonowych *Anura*, na terenie MPN potwierdzone jest występowanie czterech gatunków. W większości zbiorników podczas wiosennych godów odnotowywana jest obecność żaby trawnej Rana temporaria oraz ropuchy szarej *Bufo bufo*. Wszystkie reprezentują rząd łuskonośnych *Squamata*.

Ryby: W badaniach, które objęły 3 największe rzeki - Wisłokę, Ryjak i Wilsznię oraz 5 mniejszych potoków, stwierdzono występowanie 12 gatunków ryb. Zdecydowanym

dominantem pod względem liczebności jest strzebla potokowa *Phoxinux phoxinus* - ponad 57% odłowionych ryb.

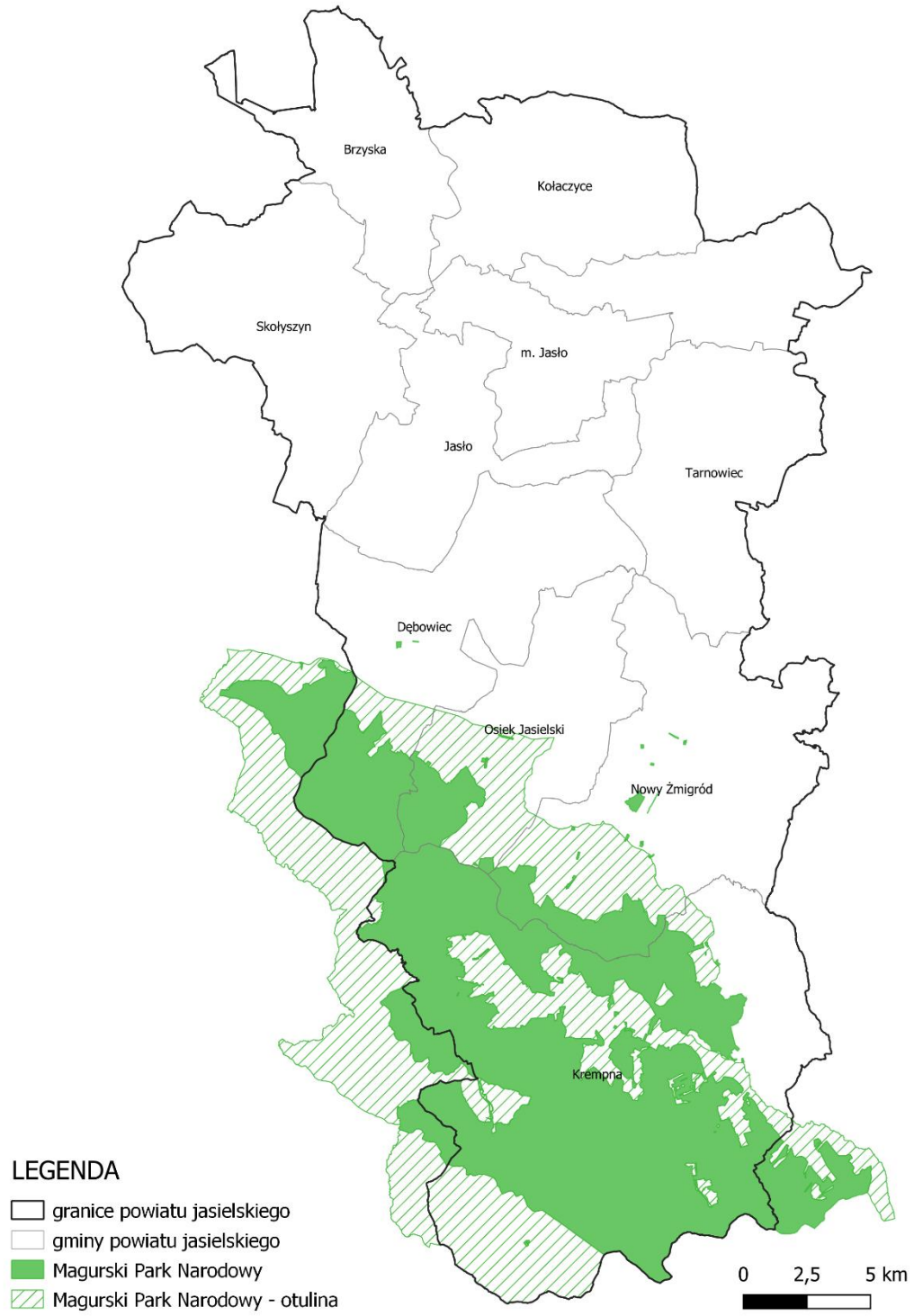
Owady: są najliczniejszą grupą zwierząt. Występują tu m.in.: motyle dzienne, trzmiele i trzmielce, biegacze, pędrusie i ryjkowce. Na terenie MPN licznie występuje nadobnica alpejska *Rosalia alpina*, ginący w kraju gatunek chrząszcza. W MPN stwierdzono również obecność niezwykle ciekawego i rzadkiego owada – modliszki zwyczajnej *Mantis religiosa.*

Przyroda nieożywiona

Budowa geologiczna: Magurski Park Narodowy położony jest w obrębie Karpat Fliszowych, zbudowanych z dużych jednostek tektoniczno-facjalnych, zwanych płaszczowinami. Geologicznie są to stosunkowo młode utwory – wiekowo górna kreda i trzeciorzęd. Powstanie ich związane jest z osadzaniem się w śródgórskich zbiornikach wodnych gruntów, pochodzących z erozji starszych gór. Osady te w trakcie sedymentacji zostały następnie przeobrażone w naprzemianległe warstwy piaskowców i łupków, a w dalszych procesach górotwórczych podlegały wypiętrzeniu, sfałdowaniu i przesunięciu w kierunku północno-wschodnim, tworząc układ płaszczowin wzajemnie nachodzących na siebie. Teren Parku buduje głównie płaszczowina magurska oraz w mniejszym stopniu płaszczowina dukielska, śląska i grybowska.

Magurski Park Narodowy wraz z otuliną jest obszarem niezwykle interesującym pod względem walorów etnograficznych i historycznych. Przykładowo, najstarszym śladem ludzkiej obecności w tej części Beskidu Niskiego są pozostałości okazałego grodziska w Brzezowej, położonego wśród pól na wzgórzu Walik u stóp Magury Wątkowskiej (otulina Parku). Na Górze Zamkowej koło Mrukowej zachowały się także fragmenty średniowiecznego fortalicjum kamiennego z XIV-XV w. Uwagę turysty zwracają również zachowane licznie kapliczki, kamienne krzyże i figury przydrożne, wykonane w większości przez miejscowych kamieniarzy z lokalnego surowca. W niektórych wsiach odnajdziemy również oryginalne chaty łemkowskie, tzw. „chyże" Znaczący akcent w historii i kulturze tego regionu stworzyły również typowo polskie miejscowości Huta Krempska, Huta Pielgrzymska i Huta Polańska – związane z trwającą tu do XIX wieku produkcją szkła. W Hucie Polańskiej znajduje się ponadto kamienny kościółek, który uległ zniszczeniu podczas II wojny światowej, a odbudowano go w latach 1991-95[30].

[30] Źródło: https://mpn.gov.pl/, dostęp: 22.09.2025 r.

Rysunek 35. Magurski Park Narodowy na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Obszary Natura 2000

Podstawowe informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego zostały przestawione w tabeli.

Tabela 59. Informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj	Gmina	Data wyznaczenia	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o wyznaczeniu
Beskid Niski	PLB180002	Dyrektywa ptasia	Bukowsko, Rymanów, Grybów, Lipinki, Gorlice, Sękowa, Uście Gorlickie, Komańcza, Jaśliska, Łabowa, Kamionka Wielka, Krynica - Zdrój, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Ropa, Krempna, Osiek Jasielski, Zarszyn, Nawojowa, Nowy Żmigród, Dębowiec	2007 - 10 - 13	151 966,61	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
Ostoja Jaśliska	PLH180014	Dyrektywa siedliskowa	Bukowsko, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Rymanów, Krempna, Zarszyn, Komańcza, Jaśliska	2009 - 03 - 06	29 189,91	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008/7973) (2009/91/WE)
Ostoja Magurska	PLH180001	Dyrektywa siedliskowa	Dukla, Lipinki, Krempna, Osiek Jasielski, Nowy Żmigród, Dębowiec, Sękowa	2008 - 04 - 09	20 104,73	Decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 271) (2008/218/WE)
Łysa Góra	PLH180015	Dyrektywa siedliskowa	Dukla, Krempna, Nowy Żmigród	2009 - 03 - 06	2 761,24	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 7973) (2009/91/WE)
Wisłoka z dopływami	PLH180052	Dyrektywa siedliskowa	Biecz, Brzostek, Jasło, Lipinki, Gorlice, Jodłowa, Sękowa, Kołaczyce, Pilzno, Gorlice, Jasło, Skołyszyn, Ropa, Tarnowiec, Krempna, Osiek Jasielski, Jedlicze, Nowy Żmigród, Dębowiec, Chorkówka, Brzyska	2011 - 03 - 01	2 651,03	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Bednarka	PLH120033	Dyrektywa siedliskowa	Lipinki, Dębowiec	2009 - 03 - 06	1 270,49	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 8039) (2009/93/WE)

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj	Gmina	Data wyznaczenia	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o wyznaczeniu
Kościół w Skalniku	PLH180037	Dyrektywa siedliskowa	Nowy Żmigród	2011 - 03 - 01	350,62	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9663) (2011/62/UE)
Liwocz	PLH180046	Dyrektywa siedliskowa	Skołyszyn, Szerzyny, Brzyska	2011 - 03 - 01	327,66	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE
Golesz	PLH180031	Dyrektywa siedliskowa	Jasło (miejska), Jasło, Kołaczyce	2011 - 03 - 01	260,85	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Józefów - Wola Dębowiecka	PLH180033	Dyrektywa siedliskowa	Osiek Jasielski, Dębowiec	2011 - 03 - 01	60,51	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Łąki nad Młynówką	PLH180041	Dyrektywa siedliskowa	Skołyszyn, Jasło	2011 - 03 - 01	51,02	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Las Niegłowicki	PLH180040	Dyrektywa siedliskowa	Jasło (miejska), Jasło	2011 - 03 - 01	30,76	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Jakość i znaczenie:

Obszar Natura 2000 Łysa Góra: Obszar obejmuje masyw wzgórza Łysa Góra (641 m n.p.m.), W przyszczytowej partii znajduje się wiele źródeł z których wypływają potoki wrzynając się w podłoże, dając początek głębokim jarom urwistych brzegach, gdzie często tworzą się osuwiska. Teren porośnięty jest lasem jodłowo-bukowym z bardzo obfitym występowaniem cisa pospolitego. W jarach, zwłaszcza po północnej stronie zlokalizowane są płaty jaworzyn. Kompleks leśny, który stanowi ok. 94% omawianego obszaru otaczają łąki i pola uprawne stanowiące zaledwie ok. 5% powierzchni obszaru. Niecały 1% to złożone systemy upraw i działek.

Obszar Natura 2000 Kościół w Skalniku: Obszar obejmuje kościół parafialny pw. św. Klemensa I Papieża w Skalniku wraz z najbliższym otoczeniem, miejscem żerowania nietoperzy. Kościół położony jest na wschodnim stoku góry Jeleń Obiekt jest murowany, posiada jedną wieżę, pokryty jest blachą. Ze wszystkich stron otoczony jest niewysokim kamiennym murkiem i kilkudziesięcioletnimi drzewami (lipy, jesiony, klony i dęby). Parafia w Skalniku jest prawdopodobnie jedną z najstarszych parafii w południowej Polsce, powstała po 1375 r. Obecny murowany kościół wybudowany został w 1909-1911. W 1962 roku stał się Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej "Królowej Gór". Obszar w promieniu kilku kilometrów pokrywają głównie lasy i tereny rolnicze. W ostoi znajduje się jedna kolonia rozrodcza nocka dużego. Obecnie jej liczebność podlega dużym zmianom zarówno w trakcie jednego sezonu jak i między sezonami i waha się między ok. 24 a 200 osobnikami.

Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska: Obszar obejmuje górne dorzecze Jasiołki i źródliska Wisłoka we wschodniej części Beskidu Niskiego, aż po Cergową Górę oraz Zawadkę Rymanowską i Królik Polski na północy. Najwyższe szczyty tego obszaru to Kamień (863 m npm), Danawa (841 m npm), Kanasiówka (823 m npm). Interesującą budowę geologiczną wykazują okolice wzgórza Piotruś (727 m npm) i Ostrej (687 m npm), gdzie Jasiołka tworzy malowniczy przełom. W strefie szczytowej Piotrusia oraz w masywie Kamienia nad Jaśliskami znajduje się ciąg skałek zbudowanych z piaskowca oraz rumowiska skalne. Na Górze Cergowej występują liczne jaskinie. Większą część obszaru pokrywają lasy o wysokim stopniu naturalności zbiorowisk roślinnych. Dominują żyzne buczyny karpackie. Tereny otwarte to głównie dawne pastwiska i łąki, na których zaprzestano w ostatniej dekadzie użytkowania. Bogata jest sieć rzeczna, liczne źródliska i wysięki wody, wokół których formują się młaki. Ważna ostoja fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Silne populacje nadobnicy alpejskiej oraz kumaka górskiego. Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany). W jaskiniach na Cergowej Górze są najważniejsze w Karpatach kolonie zimowe i rozrodcze nocka Bechsteina, nocka orzęsionego, i podkowca małego. Obszar charakteryzuje się też bogatą fauną ptaków, zwłaszcza drapieżnych, a przez Przeł. Dukielską prowadzi ważny szlak migracyjny ptaków. W 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła kraińskiego *Eleocharis carniolica.*

Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska: Obszar leży w środkowej części Beskidu Niskiego, w górnej części doliny Wisłoki. Rzeźba terenu charakteryzuje się występowaniem garbów i długich grzbietów przebiegających z północnego zachodu na południowy wschód, porozdzielanych dolinami pochodzenia denudacyjnego i erozyjnego. Obszar obejmuje Magurski Park Narodowy wraz z sąsiadującym terenem ważnym dla ochrony nietoperzy: rezerwat Kornuty oraz pasem łąk wilgotnych przy północnej granicy Parku. Ostoja tworzy

jeden kompleks (głównie leśny), rozdzielony w części zachodniej doliną rzeki Wisłoki, natomiast w części wschodniej doliną potoku Wilsznia. Ponieważ przez teren Beskidu Niskiego przebiegają granice zasięgów występowania wielu gatunków roślin naczyniowych, jego roślinność ostoi ma charakter przejściowy pomiędzy Karpatami Wschodnimi a Zachodnimi. Obszar jest ważną ostoją fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Obszar o bogatej florze; stwierdzono tu ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, 204 gatunków mchów, 57 gatunków wątrobowców, 91 gatunków śluzowców, 675 gatunków grzybów wielkoowocnikowych i 145 gatunków porostów. Obszar występowania szeregu gatunków roślin naczyniowych chronionych, rzadkich oraz zagrożonych. W sumie, w obszarze stwierdzono 33 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 3 gatunki roślin i 30 gatunków zwierząt. Na obszarze występują biocenozy o naturalnym składzie gatunkowym, wysokiej stabilności i odporności na czynniki antropogenne. Szczególnie cenne są typowo wykształcone i dobrze zachowane buczyny i jaworzyny. Łącznie zidentyfikowano tu 15 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zinwentaryzowano 71 jaskiń i schronisk, choć tylko 14 z nich uznano za wartościowe pod względem przyrodniczym. Rezerwat Kornuty i Kościół w Bednarce (już poza granicami MPN) to najważniejsze w tym rejonie miejsca występowania nietoperzy.

Obszar Natura 2000 Golesz: Obszar Natura 2000 "Golesz" to w większości stromo nachylone stoki, od strony południowej opadające ku dolinie Wisłoki. Zachodnia część Wzgórz nad Warzycami, w której znajduje się obszar "Golesz" jest bardzo zróżnicowana i bogata zarówno pod względem florystycznym jak i fitocenotycznym. Obszar obejmuje głównie różne postaci grądów, a także żyznych i kwaśnych buczyn z licznymi gatunkami chronionymi i interesującymi zasięgowo. Wśród nich na podkreślenie zasługuje występowanie niewielkiej populacji *Cephalanthera longifolia*, gatunku z kategorią zagrożenia VU na krajowej Czerwonej Liście, a także jednej z największych krajowych populacji *Arum alpinum.* W florze badanego terenu istotny udział mają gatunki wschodniokarpackie, m.in. *Festuca drymeja* i *Scilla bifolia*. Stwierdzono tu występowanie kilku rzadkich gatunków chronionych grzybów: *Strobilomyces floccopus, Phallus impudicus* i *Mutinus caninus*. Podstawowe znaczenie dla wartości przyrodniczej terenu mają różnowiekowe drzewostany (także starodrzewy) grądowe *Tilio-Carpinetum*, bukowe *Luzulo nemorosae-Fagetum* i *Dentario glandulosae-Fagetum* oraz żyzna jedlina zb. *Abies alba - Oxalis acetosella* i łęgi *Carici remotae-Fraxinetum* i *Alnetum incanae*. Najszerzej rozprzestrzenionym i najbardziej zróżnicowanym zbiorowiskiem leśnym jest charakterystyczny dla piętra pogórza grąd *Tilio-Carpinetum*. Starodrzewne lasy są siedliskiem bogatej ornitofauny. Szczególnie interesujące jest występowanie tu *Ciconia nigra*, korzystającego z żerowisk na pobliskim starorzeczu Wisłoki.

Obszar Natura 2000 Łąki nad Młynówką: Obszar Łąki nad Młynówką obejmuje dolinę potoku o nazwie Młynówka (w górnym biegu zwanym Cegielnianką) wraz z przylegającymi do niej terenami. Obszar obejmuje głównie świeże i podmokłe łąki i turzycowiska, tradycyjnie koszone i wypasane. W obrębie obszaru zlokalizowanych są cztery cenne przyrodniczo siedliska podlegające ochronie: 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*) oraz 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Obszar Natura 2000 Las Niegłowicki: obszar znajduje się w obrębie Kotliny Jasielskiej i obejmuje zalesione wzgórze, rozdzielające, blisko już znajdujące się od siebie, doliny

Wisłoki i Ropy. Przedmiotami ochrony w obszarze są 3 typy siedlisk przyrodniczych: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) i 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum*).

Obszar Natura 2000 Józefów - Wola Dębowiecka: Obszar obejmuje dwie enklawy o odmiennym charakterze i sposobie użytkowania. Enklawa północno-zachodnia obejmuje płaty łąk zmiennowilgotnych, las łęgowy oraz wąski pas grądu. Enklawa południowo-wschodnia obejmuje teren, na którym znajduje się parów niewielkiego potoku, porośnięty łęgiem jesionowym, a w otoczeniu znajdują się płaty muraw bliźniczkowych.

Obszar Natura 2000 Liwocz: Pasmo Liwocza i Rysowanego Kamienia stanowi naturalne przedłużenie Pasma Brzanki tworząc charakterystyczny fałd Brzanka - Liwocz. Obszar ostoi obejmuje południowe zbocze góry Liwocz porośnięte lasem liściastym i mieszanym. Dobrze wykształcone i zachowane płaty żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae - Fagetum* w formie podgórskiej i reglowej. Występuje jeden typ siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady oraz jeden gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady - *Bombina variegata* (kumak górski). Występują tu także chronione prawnie gatunki roślin naczyniowych.

Obszar Natura 2000 Bednarka: W strukturze krajobrazu najwyraźniej odcina się kulminacja Cieklinki (510 m n.p.m) o wybitnych, stromych zboczach, których nachylenia, głównie od strony północno-zachodniej i zachodniej, sięgają miejscami 45˚. Kluczowe znaczenie dla obszaru mają dwa główne kompleksy leśne. Są to: Cieklinka w części wschodniej i północno-wschodniej oraz Rękaw w części północno-zachodniej. Występują tu siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy 92/43EWG6510 Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*) zajmują około 26% jego całkowitej powierzchni.

Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami: Najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi wyróżnionymi w dolinach obszaru Wisłoka z dopływami są lasy i zarośla łęgowe. Niezwykle istotnymi siedliskowo obiektami w dolinach Wisłoki i Ropy są starorzecza. W ich otoczeniu nie tylko utrzymały się różnorodne zbiorowiska łęgowe, ale także znajdują się tam stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. Obszar „Wisłoka z dopływami" jest ważną ostoją wielu gatunków ryb, cennych z ochroniarskiego i gospodarczego punktu widzenia. Występujące zróżnicowanie siedlisk daje dobre warunki do wzrostu i rozwoju fauny typu reofilnego, w mniejszym stopniu dla fauny limnofilnej. Takich siedlisk jest stosunkowo niewiele. Obecność drzew oraz krzewów wzdłuż biegu rzeki i tym samym jej zacienienie stwarza dobre warunki do rozwoju fauny bezkręgowej.

Obszar Natura 2000 Beskid Niski: Na obszarze przeważają lasy (ok. 75% pow. obszaru). Piętro regla dolnego to głównie buczyny i jedliny, miejscami zastępowane przez porolne sośniny i świerczyny. Piętro pogórza w przeważającej części zajęte przez mozaikę łąk, pól uprawnych oraz grądów i towarzyszących ciekom łęgów. Sporadycznie w miejscach lokalnych wysięków wykształcają się torfowiska i trzęsawiska. Występuje co najmniej 40 gat. ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi.

Plan Zadań Ochronnych (PZO)

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi dla ochrony których, zostały utworzone obszary sieci Natura2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując

podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń. Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat, obejmuje on m.in.

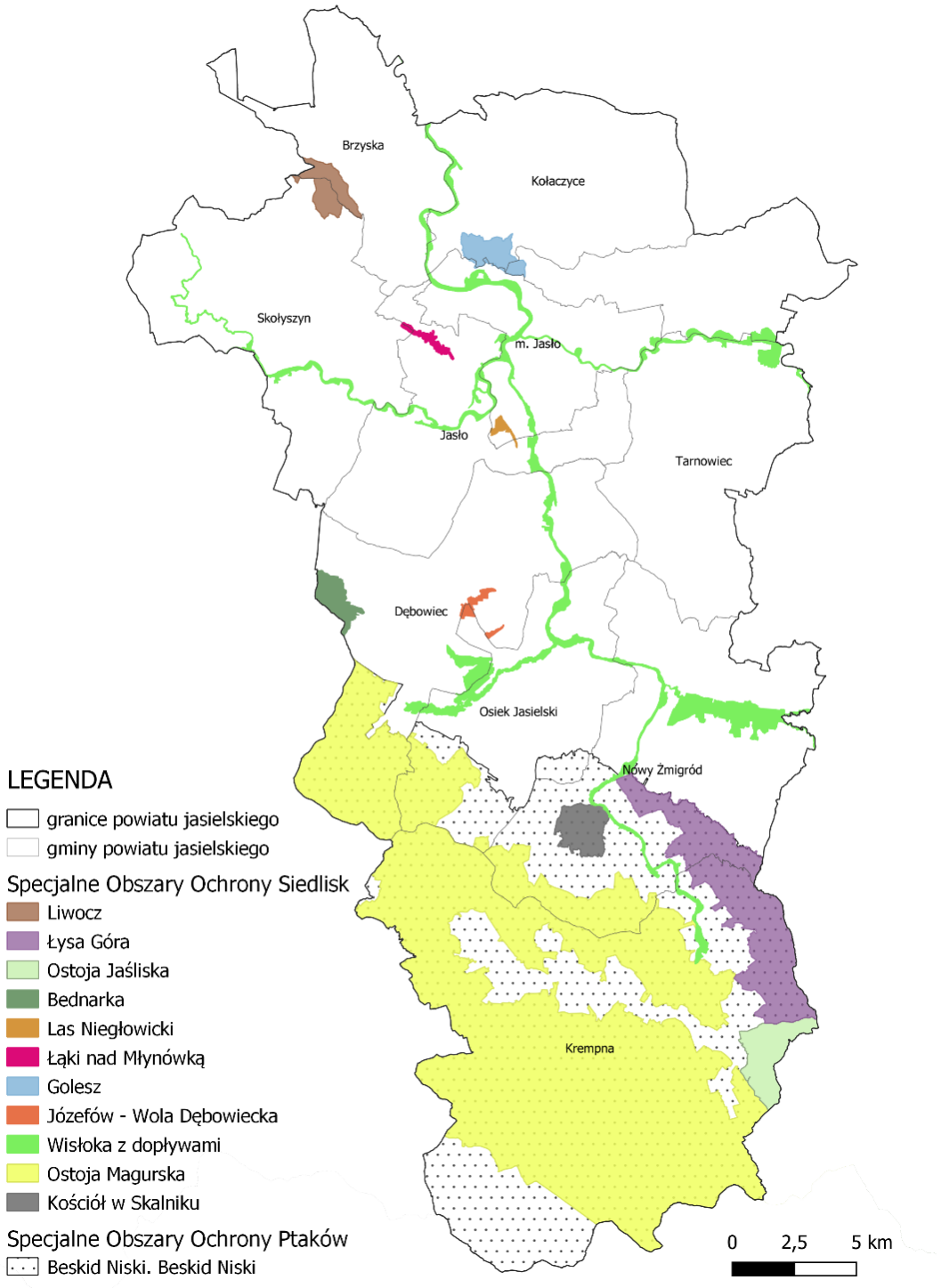
- opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- cele działań ochronnych;
- określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 ze zmianami).

Projekty planów zadań ochronnych i wydawane na ich podstawie projekty zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych, opracowywane były w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski*, były zamieszczane na platformie informacyjno – komunikacyjnej.

Dla następujących Obszarów Natura 2000 obejmujących teren powiatu jasielskiego ustanowiono plany zadań ochronnych:

- Łysa Góra;
- Kościół w Skalniku;
- Ostoja Jaśliska;
- Golesz;
- Łąki nad Młynówką;
- Las Niegłowicki;
- Józefów - Wola Dębowiecka;
- Liwocz;
- Bednarka;
- Wisłoka z dopływami;
- Beskid Niski.

Rysunek 36. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Województwo: podkarpackie
Powiaty: sanocki, krośnieński, jasielski
Gminy: Bukowsko, Rymanów, Besko, Jaśliska, Komańcza, Sanok, Zagórz, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Krempna, Osiek Jasielski, Miejsce Piastowe, Zarszyn, Nowy Żmigród, Dębowiec

Data wyznaczenia: 01.01.1998
Powierzchnia: 82 946,00 ha
Akt prawny o wyznaczeniu: Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego
Aktualnie obowiązujący akt prawny: Uchwała Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego leży w południowo - zachodniej części województwa podkarpackiego. Łączy się z Magurskim Parkiem Narodowym, Jaśliskim Parkiem Krajobrazowym i Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się dużą lesistością i niskim stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dominują łagodne pasma zalesionych pasm górskich. Obszar składa się z kompleksu głównego, kompleksu Grab oraz mniejszych kompleksów: Krempna, Olchowiec i Polany.

Jaśliski Park Krajobrazowy

Województwo: podkarpackie
Powiaty: sanocki, krośnieński, jasielski
Gminy: Dukla, Krempna, Komańcza, Jaśliska
Data utworzenia: 27.03.1992
Powierzchnia: 25 878,00 ha
Akt prawny o utworzeniu: Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego
Aktualnie obowiązujący akt prawny: Uchwała Nr XLVIII/992/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego

Jaśliski Park Krajobrazowy chroni wschodnią część Beskidu Niskiego - obszaru źródliskowego Jasiołki i Wisłoka. W systemie obszarów chronionych stanowi on łącznik pomiędzy Magurskim Parkiem Narodowym a Ciśniańsko - Wetlińskim Parkiem Krajobrazowym i Bieszczadzkim Parkiem Narodowym. Na terenie Parku i w jego najbliższym sąsiedztwie turysta znajdzie wiele pięknych motywów: drewniane i murowane łemkowskie cerkwie, wsie ze starymi zagrodami, opuszczone doliny, w których stoją kapliczki i krzyże przydrożne, małomiasteczkowy układ urbanistyczny, cmentarze otoczone starodrzewem oraz mogiły wojenne.

Rezerwaty przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowane są 3 rezerwaty przyrody, które zostały zestawione w poniższej tabeli. Dla tych rezerwatów przyrody nie obowiązują zadania ochronne.

Tabela 60. Rezerwaty przyrody znajdujące się na terenie powiatu jasielskiego

Lp.	Nazwa	Gmina	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o uznaniu Obowiązujący akt prawny	Rodzaj, typ, podtyp	Krótki opis
1.	Golesz	Kołaczyce	2001 - 01 - 14	27,46	Rozporządzenie Nr 268/00 Wojewody Podkarpackiego z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: przyrody nieożywionej • Typ rezerwatu: geologiczny i glebowy • Podtyp rezerwatu: form tektonicznych i erozyjnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie wychodni skał piaskowca ciężkowickiego wraz z otaczającym lasem grądowym, ze stanowiskami rzadkich i chronionych gruntów roślin w runie, a także śladami grodziska wczesnośredniowiecznego i ruinami średniowiecznego zamku obronnego.
2.	Łysa Góra	Nowy Żmigród	2003 - 09 - 04	159,68	Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: leśny • Typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny • Podtyp rezerwatu: biocenoz naturalnych i półnaturalnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych porastających fragment pasma Łysej Góry w Beskidzie Niskim, stanowiących siedliska przyrodnicze dla licznych chronionych roślin.
3.	Liwocz	Skołyszyn, Brzyska	2004 - 05 - 09	84,36	Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: leśny • Typ rezerwatu: fitocenotyczny • Podtyp rezerwatu: zbiorowisk leśnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk roślinnych typowych dla wyższych partii Pogórza Ciężkowickiego oraz stanowisk roślin i zwierząt chronionych

źródło: CRFOP

Pomniki przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowane są 34 pomników przyrody, które zostały zestawione w poniższej tabeli.

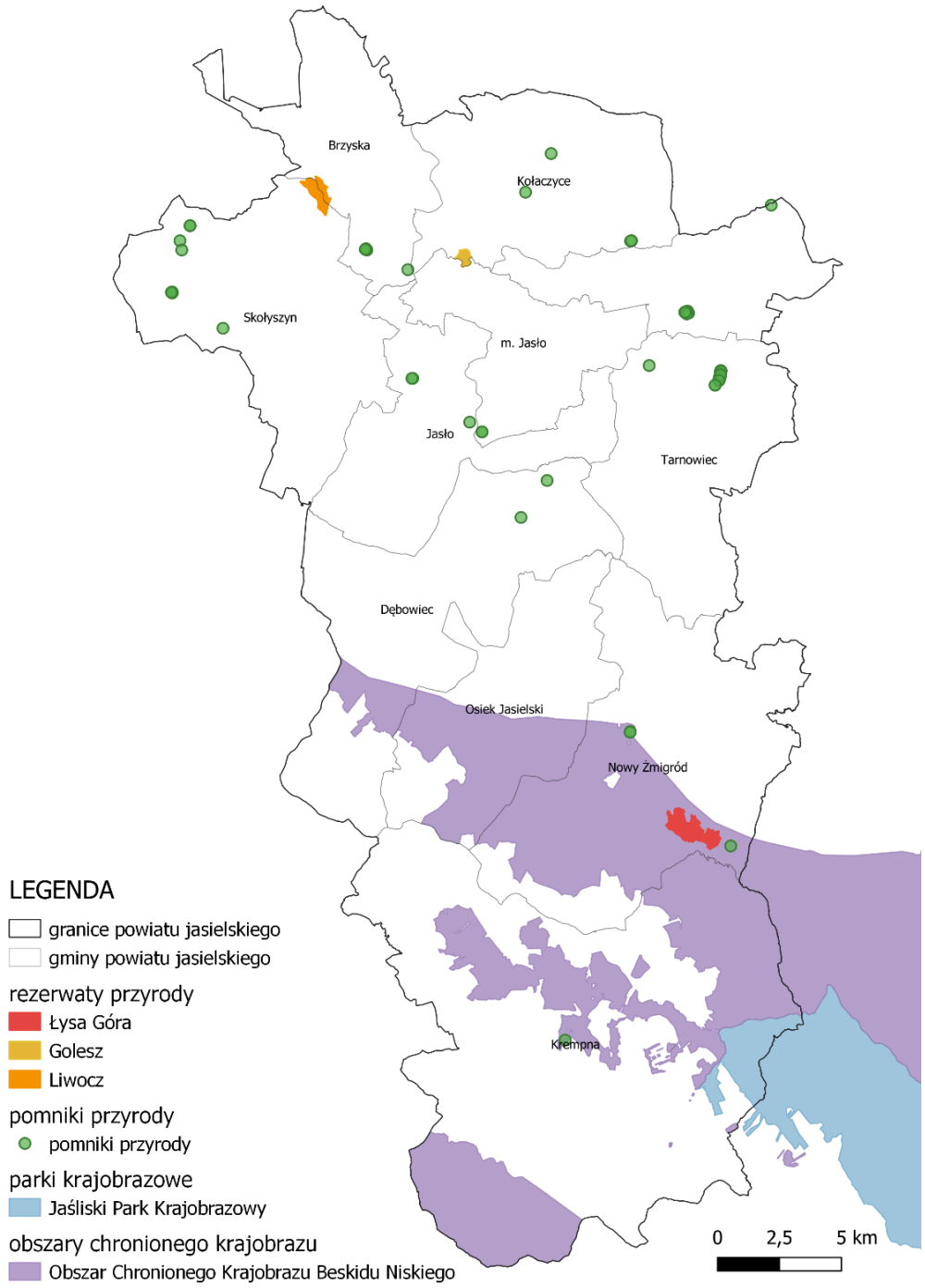
Tabela 61. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
1.	1992 - 04 - 10	-	Jasło (miejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	22 m	145 cm
2.	1992 - 04 - 10	-	Jasło (miejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	24 m	174 cm
3.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon pospolity - *Acer platanoides*	21 m	105 cm
4.	1992 - 04 - 25	-	Brzyska	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Tulipanowiec amerykański - *Liriodendron tulipifera*	30 m	97 cm
5.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	28 m	127 cm
6.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	28 m	100 cm
7.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon pospolity - *Acer platanoides*	28 m	86 cm
8.	2007 - 05 - 30	Bartek	Dębowiec	Na placu sanktuarium p.w. matki bożej Seletyńskiej	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	197 cm
9.	1963 - 09 - 30	-	Dębowiec	-	Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	-	-	-
10.	1961 - 12 - 23	-	Jasło (wiejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	30 m	221 cm
11.	1961 - 12 - 23	-	Jasło (wiejska)	-	Wieloobiektowy	Grupa 2 dębów szypułkowych	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	26 m 16 m	215 cm 210 cm
12.	1980 - 07 - 01	-	Jasło (wiejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon jawor - *Acer pseudoplatanus*	25 m	116 cm
13.	1980 - 11 - 27	-	Jasło (wiejska)	-	Wieloobiektowy	Grupa 8 dębów szypułkowych	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	23 – 25 m	134 – 210 cm

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
14.	2024-10-05	Dąb Roman	Jasło (wiejska)	Drzewo znajduje się na terenie leśnictwa Bierówka obręb ewidencyjny Niepla (działka nr ewid. 1508).	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	28 m	122 cm
15.	2010 - 11 - 05	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Bieździedza na gruntach będących własnością Parafii Bieździedza na działce nr ewid. 582, obręb Bieździedza	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	23 m	192 cm
16.	1992 - 04 - 25	-	Krempna	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon jawor - *Acer pseudoplatanus*	16 m	148 cm
17.	1978 - 10 - 12	-	Nowy Żmigród	-	Jednoobiektowy	Drzewo - wiek około 480 lat	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	158 cm
18.	1978 - 10 - 12	-	Nowy Żmigród	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	26 m	189 cm
19.	2022-01-05	Cis Iwo	Nowy Żmigród	Drzewo rośnie na terenie działki o nr ewid. 1196 położonej w miejscowości Łysa Góra, na terenie Gminy Nowy Żmigród, w powiecie jasielskim	Jednoobiektowy	Drzewo	Cis pospolity - *Taxus baccata*	15 m	64 cm
20.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Za budynkiem gospodarczym, własności prywatnej nr d. 465	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	27 m	215 cm
21.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	27 m	110 cm
22.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	21 m	188 cm
23.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie obok drogi dojazdowej do budynku mieszkalnego nr 462	jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	162 cm
24.	2007 - 09 - 27	Dorota	Skołyszyn	Przy drodze krajowej nr 28	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	21 m	104 cm
25.	1961 - 12 - 23	-	Skołyszyn	rosną w polach, dojazd drogą nr ew. 2510, skręcić na drogę polną obok budynku mieszkalnego 469.	Wieloobiektowy	Grupa 2 lip	Lipa - *Tilia sp.*	21 m 21 m	99 cm 103 cm

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
				lipa oznakowana znakami pomników przyrody					
26.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	20 m	162 cm
27.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	17 m	156 cm
28.	2007 - 06 - 12	Aleja Lipowa	Tarnowiec	Drzewa rosnące w pasie drogowym	Wieloobiektowy	Aleja 41 lip i jednej lipy drobnolistnej	Lipa - *Tilia sp.*, Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	10 – 24 m	64 – 178 cm
29.	1961 - 12 - 23	Józef	Tarnowiec	-	Jednoobiektowe	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	20 m	153 cm
30.	1992 - 04 - 25	Ewaryst	Tarnowiec	-	Jednoobiektowe	Drzewo	Buk pospolity - *Fagus sylvatica*	30 m	135 cm
31.	2010-05-04	-	Tarnowiec	Drzewo zlokalizowane jest w m. Gliniczek na działce nr ew. 150/2	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25m	164 cm
32.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Bieździadka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 1531, obręb Bieździadka	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	194 cm
33.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Sieklówka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 640, obręb Sieklówka Górna	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	-
34.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Sieklówka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 640, obręb Sieklówka Górna	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	-

źródło: CRFOP, stan na 29.09.2025 r.

Rysunek 37. Rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe i pomniki przyrody na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

5.9.2. Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 31 434,26, utrzymując lesistość na poziomie 37,7% (średnia krajowa wynosi 29,6%).

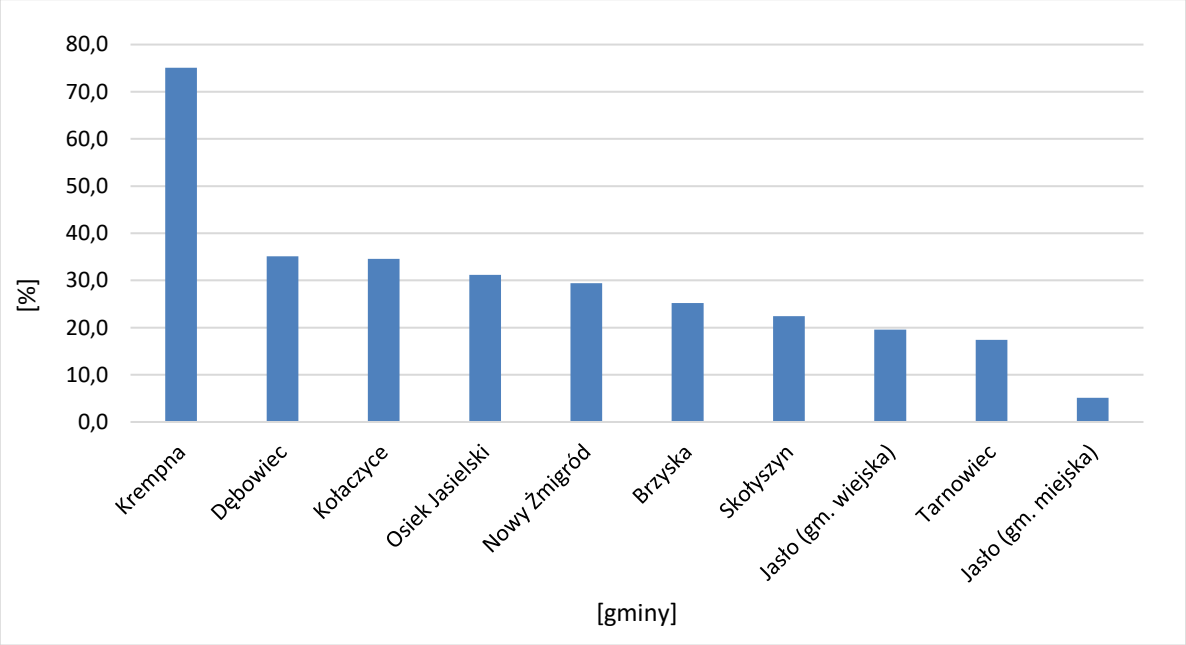
Strukturę gruntów leśnych zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 62. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego.

Struktura	jednostka	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	31 478,13	31 479,32	31 434,26
Lesistość	%	37,7	37,7	37,7
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	23 339,66	23 345,62	23 293,22
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	22 419,91	22 421,57	22 360,26
Grunty leśne prywatne	ha	8 138,47	8 133,70	8 141,04
Powierzchnia lasów	ha	31 331,41	31 332,50	31 357,79
Lasy publiczne ogółem	ha	23 192,94	23 198,80	23 216,75
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	22 274,61	22 276,17	22 285,21
Lasy prywatne ogółem	ha	8 138,47	8 133,70	8 141,04

źródło: GUS

Największą lesistością w powiecie charakteryzuje się gmina Krempna. Na poniższym wykresie zobrazowano średnią lesistość wszystkich gmin w powiecie jasielskim.

Rysunek 38. Lesistość gmin powiatu jasielskiego.

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

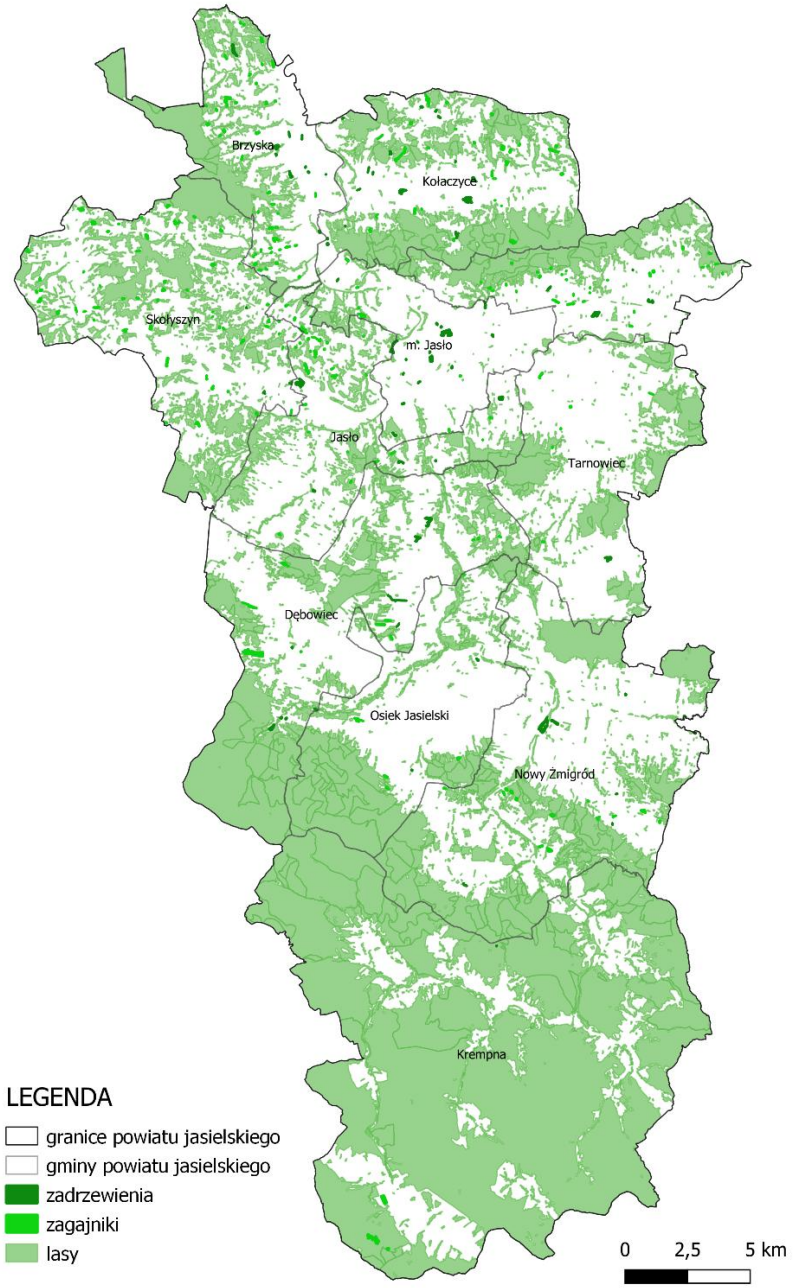
Strukturę terenów zieleni w powiecie przedstawia poniższa tabela. Największe powierzchnie parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej występują w gminie miejskiej Jasło.

Tabela 63. Tereny zieleni w powiecie jasielskim.

Struktura	jednostka	2022	2023	2024
Zieleńce	ha	10,60	10,96	10,64
Zieleń uliczna	ha	4,40	4,40	4,40
Tereny zieleni osiedlowej	ha	33,17	33,17	b.d.
Parki spacerowo - wypoczynkowe	ha	27,80	27,80	29,17
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	**ha**	**71,57**	**71,93**	**-**

źródło: GUS

Powiat występuje w całości na terenie Nadleśnictw: Dukla, Kołaczyce i niewielkiej części Nadleśnictwa Gorlice. W Nadleśnictwie Kołaczyce zdecydowanie dominującym typem siedliskowym lasu jest las wyżynny świeży, którego udział wynosi prawie 85%. Na pogórzu stwarza bardzo dobre warunki wzrostu drzewostanom złożonym przede wszystkim z jodły i buka, natomiast w niższych partiach terenu - z dębu i buka. Dodatkowo towarzyszą im cenne gatunki domieszkowe: takie jak jawor, wiąz, modrzew, lipa oraz grab[31]. W Nadleśnictwie Dukla zdecydowanie przeważa siedlisko lasu górskiego świeżego. Drzewostany Nadleśnictwa Dukla tworzą głównie buk, jodła i sosna[32].

Rysunek 39. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu jasielskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

[31] Źródło: https://kolaczyce.krosno.lasy.gov.pl/zasoby-lesne, dostęp: 01.10.2025
[32] Źródło: https://dukla.krosno.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa, dostęp: 01.10.2025

Plan Urządzenia Lasu (PUL) jest to podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego nadleśnictwa, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uproszczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Zgodnie z danymi GUS, w 2024 r. na terenie powiatu jasielskiego 7 775,67 ha gruntów leśnych prywatnych objęto Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu. Grunty leśne gminne objęte uproszczonymi planami urządzenia lasu zajmują 884,45 ha. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

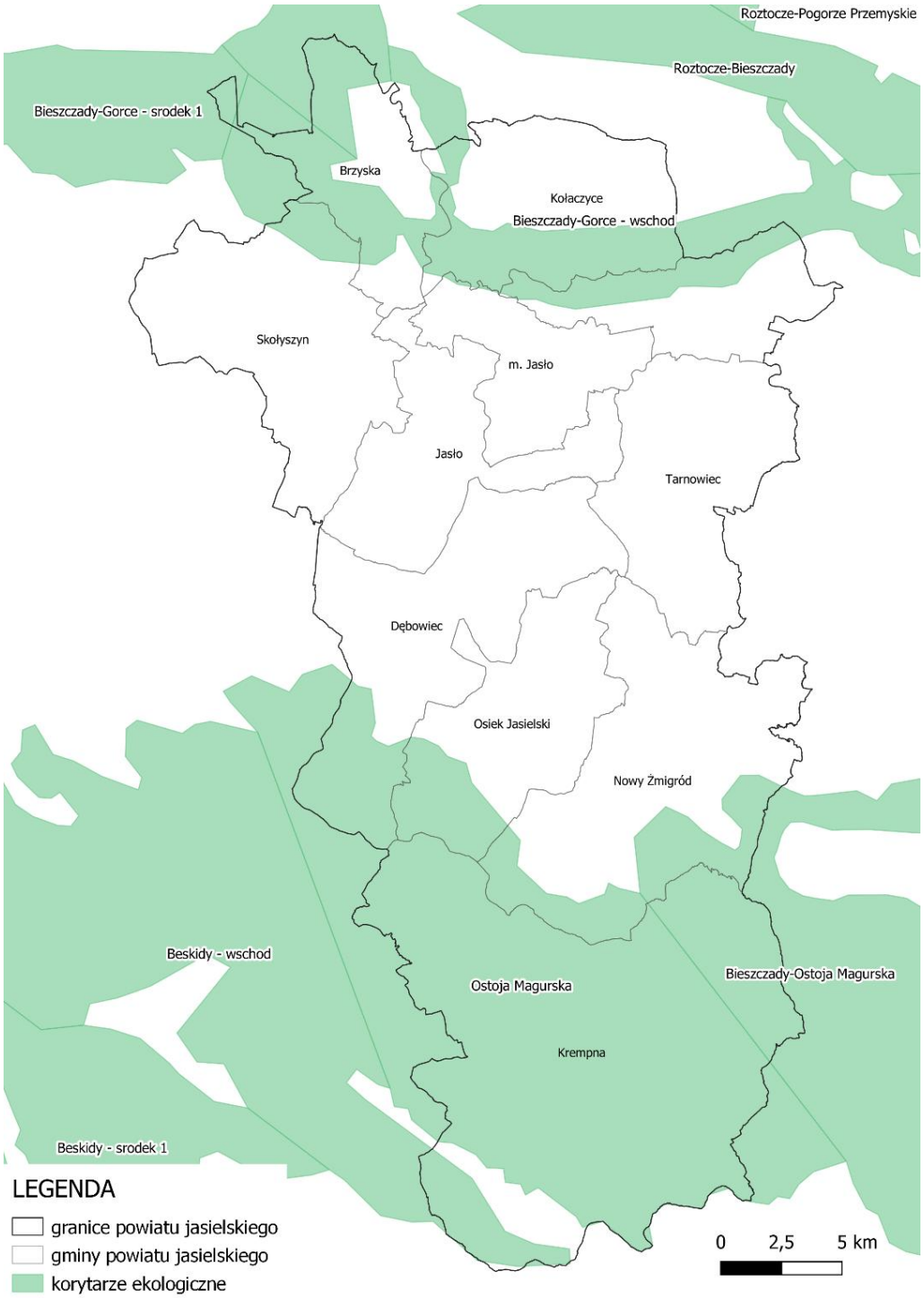
Zasoby leśne mają istotne znaczenie zarówno dla środowiska naturalnego, jak i dla gospodarki i życia ludzi. Dlatego też muszą podlegać kompleksowej ochronie. Nie wyklucza to jednak możliwości korzystania z surowca drzewnego, którego głównych źródłem jest las. Niemniej gospodarka leśna musi być zrównoważona, co oznacza korzystanie z lasów w sposób rozsądny, w jak najmniejszym stopniu inwazyjny i z myślą o dobru całego ekosystemu.

5.9.3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to formacje umożliwiające migracje licznych gatunków zwierząt, roślin a nawet grzybów między siedliskami. Tworzone są przez liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Korytarz ekologiczny powinien umożliwiać migracje w celu realizacji przynajmniej jednej z potrzeb:

- przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności, np. w celu szukania pożywienia,
- migracje sezonowe następujące cyklicznie raz ze zmianami pór roku,
- rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
- przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku, np. zmiany klimatyczne,
- przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji, np. w czasie godów.

Przez teren powiatu jasielskiego przebiegają korytarze ekologiczne, zgodnie z poniższym rysunkiem.

Rysunek 40. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: CRFOP, data dostępu: 14.09.2025 r.

5.9.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki. W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się: – utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych, – regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów, – wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych, – zwiększanie naturalnej retencji wodnej, – uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych, – odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza i wód na środowisko i organizmy żywe, pożary lasów, choroby roślin oraz nielegalną wycinkę drzew. W celu minimalizacji nadzwyczajnych zagrożeń, należy prowadzić efektywny system monitoringu środowiska oraz pracować nad minimalizacją efektów susz na siedliska przyrodnicze, a także prowadzić racjonalną gospodarkę leśną. Należy także pamiętać o ograniczeniach obejmujących tereny chronione oraz ich otuliny. Mają one na celu zminimalizować negatywną działalność człowieka mogącą powodować negatywne zmiany w ekosystemach oraz prowadzić do degradacji siedlisk.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska występujące na terenie powiatu. Można to osiągnąć poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych. Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest działaniem obejmującym zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka.

Monitoring środowiska	Stan zasobów przyrodniczych monitorowany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Polsce. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Nadzór nad lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

5.9.5.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• wzrost powierzchni lasów; • wzrost powierzchni terenów zieleni;	• spadek powierzchni gruntów leśnych;

5.9.6. Analiza SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. 36,7% powierzchni powiatu zajętych przez obszary prawnie chronione. 2. Występowanie obszarów Natura 2000 na terenie powiatu. 3. Występowanie korytarzy ekologicznych w powiecie. 4. Duże zróżnicowanie gatunkowe i siedliskowe, a także występowanie wielu gatunków chronionych oraz specyficznych siedlisk. 5. Wysoka lesistość powiatu.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 3. Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów oraz Uproszczonych Planów Urządzania Lasów. 4. Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji.	1. Zanieczyszczenie środowiska (powietrza, gleb, wód). 2. Złe metody prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej. 3. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody. 4. Czynniki atmosferyczne – m.in. susze, ulewne deszcze, huragany. 5. Pożary. 6. Urbanizacja. 7. Zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk. 8. Zmniejszenie mozaiki siedlisk przez rozwój budownictwa.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) mówiąc o:

a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisje, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem".
b) „poważnej awarii przemysłowej– rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie".

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

- Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:
  - ORION Engineered Carbons Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 83,
  - Unimot Terminale Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 101,
  - Zakład Produkcji Specjalnej "Gamrat" Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. Mickiewicza 108.
- Zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – brak.

- Potencjalni sprawcy wystąpienia poważnych awarii:
  - ANPOL S.C. w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 101,
  - Herbstreith&Fox Jasło Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. K.K. Baczyńskiego 29,
  - Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie - Zakład Produkcji Metalowej w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. Fabryczna 6.

W okresie od 01.01.2021 – 28.04.2025 roku nie odnotowano poważnych awarii oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii na terenie powiatu jasielskiego[33].

5.10.2. Działania kontrolne

Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych (zakładów ZDR i ZZR) prowadzony jest zgodnie z art. 269 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2025 poz. 647 z późn. zm.).

[33] Źródło: WIOŚ w Rzeszowie, stan na 28.05.2025 r.

W zakresie przeprowadzonych kontroli dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom w okresie od 01.01.2021 r. do 28.04.2025 r. na obszarze powiatu jasielskiego, inspektorzy IOŚ przeprowadzili łącznie 18 kontroli:

- w 2021 r. 3 kontrole planowe, problemowe z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2022 r. 4 kontrole planowe, problemowe oraz 1 kontrola pozaplanowa z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2023 r. 5 kontroli planowych, problemowych i 1 kontrola pozaplanowa, interwencyjna z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2024 r. 3 kontrole planowe, problemowe z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2025 r. 1 kontrola planowa, problemowa z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem.

W trzech przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w obszarze przeciwdziałania poważnym awariom przez kontrolowane podmioty. Do kierowników kontrolowanych jednostek skierowane zostały zarządzenia pokontrolne wzywające do usunięcie stwierdzonych podczas kontroli naruszeń i nieprawidłowości. WIOŚ w Rzeszowie w analizowanym okresie nie wydawał dla ww. podmiotów decyzji administracyjnych[34].

5.10.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewy mogą doprowadzić do awarii urządzeń na terenie zakładów przemysłowych. Ponadto bodźce te mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych należy zaadaptować procedury przewozu substancji niebezpiecznych oraz funkcjonowania instalacji przemysłowych a także brać czynniki klimatyczne pod uwagę przy budowie dróg oraz instalacji przemysłowych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, należą w tej kategorii, głównie awarie pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, awarie w zakładach przemysłowych oraz ryzyko zagrożenia gwałtownymi zjawiskami pogodowymi oraz pożarami. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych. Należy również na terenach zakładów przemysłowych projektować systemy do odpowiedniego zabezpieczania magazynowanych substancji niebezpiecznych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak w razie wystąpienia poważnej awarii postępować oraz jak zmniejszyć jej skutki.
Monitoring środowiska	Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony

[34] Źródło: WIOŚ w Rzeszowie, stan na 28.05.2025 r.

Środowiska w Rzeszowie oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Straży Pożarnej.

5.10.4.Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej; • regularnie prowadzone kontrole dot. przeciwdziałania poważnym awariom;	• wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; • wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych;

5.10.5. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
1. Brak poważnych awarii przemysłowych. 2. Regularnie prowadzone kontrole dot. przeciwdziałania poważnym awariom.	1. Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. 2. Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych. 3. Obecność w powiecie ZDR i potencjalnych sprawców poważnych awarii.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Opracowanie metod postępowania na wypadek wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. 2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. 3. Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych.	1. Możliwość wystąpienia poważnej awarii. 2. Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska

W celu przeanalizowania aktualności celów wyznaczonych w dotąd obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego dokonano przeglądu ostatniego *Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego za lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.*

Niniejszy raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego zawiera informacje dotyczące inwestycji związanych z ochroną środowiska, których wykonanie zostało zaplanowane w ww. harmonogramie oraz zrealizowanych poza harmonogramem w okresie od 1 stycznia 2021 r. 31 grudnia 2023 r.

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego* została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane **→ - zadanie w trakcie realizacji**
↔ - zadanie ciągłe **↓ - zadanie nie zrealizowane**

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji wyznaczonych w POŚ zadań w ramach poszczególnych obszarów interwencji.

Tabela 64. Cel, kierunki interwencji i zadania realizowane w ramach POŚ w latach 2021-2023.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
obszar interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza			
cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii			
1.	OP.1.1. Realizacja zadań wynikających z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gmin powiatu Jasielskiego.	gminy, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa ciepłownicze i gazownicze	↑
2.	OP.1.2. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza dla strefy podkarpackiej	gminy	↑
3.	OP.1.2. Modernizacja istniejących źródeł spalania paliw.	zakłady energetyki cieplnej, przedsiębiorstwa	↓
4.	OP.1.3. Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych z terenu Gminy Kołaczyce.	gmina Kołaczyce	↑
5.	OP.1.4. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie gmin należących do ZGDW - Projekt 3.3.1.	miasto Jasło	↑
6.	OP.1.5. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie gmin należących do ZGDW - Projekt 3.3.2.	miasto Jasło	↑
7.	OP.1.6. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki - Projekt 3.3.1" - Cel: Redukcja emisji CO2 i PM10, zwiększenie wykorzystania OZE poprzez montaż kotłów na biomasę, zwiększenie wykorzystania lokalnych zasobów - złoża gazu.	gmina Jasło	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
8.	OP.1.7. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki - Projekt 3.3.2"" - Cel: Powstrzymanie procesu zanieczyszczenia środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim powietrza, zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, których źródłem jest spalanie paliw opałowych, poprawa jakości życia oraz zdrowia mieszkańców Gminy, powstrzymanie degradacji ekosystemów, poprawa konkurencyjności i atrakcyjności Gminy, poprawa spójności społecznej i terytorialnej województwa podkarpackiego."	gmina Jasło	↑
9.	OP.1.8. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze").	Powiat Jasielski gminy, przedsiębiorstwa, właściciele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	↑
10.	OP.1.9. Poprawa efektywności energetycznej w budynków szkolnych n terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki.	gmina Brzyska	↑
11.	OP.1.10. Modernizacja systemów infrastruktury cieplnej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji.	gminy, operatorzy infrastruktury cieplnej	↑
12.	OP.1.11. Modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej.	gminy, PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Jaśle, właściciele budynków	↑
13.	OP.1.12. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	RWMŚ w Rzeszowie	↔
14.	OP.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach.	Powiat Jasielski gminy, przedsiębiorstwa komunikacyjne	↔
15.	OP.2.2. Poprawa systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R.	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją miejską	↑
16.	OP.2.3. Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających zarządzanie ruchem i transportem, jak: punkty przesiadkowe, plany centrów logistycznych na obrzeżach miast, BUSpasy, poprawa oznakowania dróg, strefy ograniczonego ruchu pojazdów w miastach.	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↓
17.	OP.2.4. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów).	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↑
18.	OP.2.5. Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności.	Powiat Jasielski przedsiębiorstwa komunikacji publicznej	↓
19.	OP.2.6. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym na terenie powiatu jasielskiego.	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
20.	OP.2.7. Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miast do obsługi samochodów elektrycznych m.in. punktów ładowania samochodów.	Powiat Jasielski przedsiębiorstwa komunikacji publicznej	↓
21.	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych.	Powiat Jasielski gminy zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	↑
22.	OP.3.2. Termomodernizacja budynków oświatowych Powiatu Jasielskiego.	Powiat Jasielski	↑
23.	OP.3.3. Podniesienie efektywności energetycznej w budynkach Domu Pomocy Społecznej w Foluszu.	Powiat Jasielski	↑
24.	OP.3.4. Termomodernizacja pawilonu nr 10 Domu pomocy Społecznej w Foluszu.	Powiat Jasielski	↑
25.	OP.3.5. Modernizacja budynku użytkowanego przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Jaśle w 2021 r. w ramach "Programu wyrównania różnic między regionami III".	Powiat Jasielski	↑
26.	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Jasielski oraz gminy Powiatu Jasielskiego.	Powiat Jasielski gminy	↑
27.	OP.4.2. Zakup kompleksowej usługi oświetlenia drogowego o podwyższonym standardzie – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie powiatu.	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↓
28.	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE.	gminy	↔
29.	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu jasielskiego	Powiat Jasielski gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	↔
30.	OP.5.3. Projekt pn. "Montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców na terenie Gminy Jasło" - Cel: Zwieszenie wytwarzania energii z OZE w źródłach rozproszonych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz kosztów zużycia energii w gospodarstwach domowych na terenie Gminy Jasło.	gmina Jasło	↑
31.	OP.5.4. Wsparcie energetyki rozproszonej wśród mieszkańców Gminy Nowy Żmigród.	gmina Nowy Żmigród	↑
32.	OP.5.5. Podniesienie efektywności energetycznej budynku Starostwa Powiatowego w Jaśle - montaż paneli fotowoltaicznych.	Powiat Jasielski	↑
33.	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza.	Powiat Jasielski gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↔
34.	OP.6.2. Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce.	Powiat Jasielski gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↔
obszar interwencji: ochrona przed hałasem			
cel: zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego			
1.	ZH.1.1. Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.	WIOŚ w Rzeszowie, zarządcy dróg	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
2.	ZH.1.2. Kontrola emisji hałasu do środowiska z ciągów komunikacyjnych (drogi oraz linie kolejowe).	Powiat Jasielski WIOŚ w Rzeszowie, zarządcy dróg	↓
3.	ZH.1.3. Uspokojenie ruchu na terenach miejskich, poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem.	gminy, zarządcy dróg	↑
4.	ZH.1.4. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.	przedsiębiorcy	↑
5.	ZH.1.5. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne).	gminy, zarządcy dróg	↑
6.	ZH.2.1. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich oraz gminnych i powiatowych.	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↑
7.	ZH.2.2. Rozbudowa ul. Kasprowicza w Jaśle w ciągu drogi powiatowej nr 1850R Jasło - Łajsce - Zręcin w km 0+000 - 0 + 140 poprzez budowę pasa prawoskrętu pomiędzy DW992 a DK28.	Powiat Jasielski	↓
8.	ZH.2.3. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1864R Grudna - gr. Wojew. - Kunowa - Pusta Wola - Przysieki wraz z budową mostu na rzece Ropie w miejscowości Przysieki.	Powiat Jasielski	↑
9.	ZH.2.4. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1827R Święcany - gr. Wojew. - Szerzyny wraz z rozbiórką istniejącego i budową nowego mostu na rzece Olszynce w miejscowości Święcany.	Powiat Jasielski	↑
10.	ZH.2.5. Przebudowa drogi powiatowej nr 1873R Osobnica - Dębowiec w km 0 + 004 - 0 + 474, 1 + 800 - 2 + 329 w miejscowościach Osobnica i Łazy Dębowieckie.	Powiat Jasielski	↑
11.	ZH.2.6. Budowa mostu przez rzekę Jasiółka wraz z połączeniem dróg powiatowych nr 2510R i 2511R.	Powiat Jasielski	↑
12.	ZH.2.7. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1868R Trzcinica - Osobnica - Cieklin w km 2 + 820 - 2 + 870, 8 + 025 - 8 + 105 wraz z mostami przez rzekę Bednarkę w km 2 + 831 i w km 8 + 075 w miejscowościach Osobnica i Radość.	Powiat Jasielski	↑
13.	ZH.2.8. Przebudowa dróg i mostów powiatowych.	Powiat Jasielski	↑
14.	ZH.2.9. Rozbiórka istniejącego i budowa nowego mostu na rzece Wilsznia w miejscowości Polany w ramach zadania pn. Przebudowa mostu na rzece Wilsznia w miejscowości Polany w ciągu drogi powiatowej nr 1911R Iwla - Polany - Huta Polańska w km 12 + 488.	Powiat Jasielski	↓
15.	ZH.2.10. Przebudowa drogi powiatowej nr 1850R Jasło - Łajsce - Zręcin w km 7 + 510 - 9 +379 w miejscowości Umieszcz i Glinik Polski.	Powiat Jasielski	↑
16.	ZH.2.11. Przebudowa drogi powiatowej nr 1869 0+000 - 0+7w miejscowości Osobnica.	Powiat Jasielski	↑
17.	ZH.2.12. Przebudowa przepustów w ciągu dróg powiatowych.	Powiat Jasielski	↑
18.	ZH.2.13. Przebudowa urządzeń organizacji ruchu drogowego.	Powiat Jasielski	↓
19.	ZH.2.14. Odbudowa korpusu drogi powiatowej nr 1313R Jasło - ul. Mickiewicza w km 2+840 - 3+794 na osiedlu Bryły.	Powiat Jasielski	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
20.	ZH.2.15. Przebudowa drogi powiatowej nr 1879R Zawadka Osiecka - Pielgrzymka w km 2+130 - 2+450 w miejscowości Pielgrzymka.	Powiat Jasielski	↑
21.	ZH.2.16. Przebudowa drogi powiatowej nr 1887R Czeluśnica - Tarnowiec w km 2+050 - 2+733.	Powiat Jasielski	↑
22.	ZH.2.17. Przebudowa drogi powiatowej nr 1892R Tarnowiec - Wrocanka - Piotrówka w km 0+435 - 2+935 w miejscowości Wrocanka.	Powiat Jasielski	↑
23.	ZH.2.18. Budowa obwodnicy Jasła w ciągu drogi krajowej nr 73, wraz z rozbudową istniejącej DK73.	GDDKiA	↑
24.	ZH.2.19. Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 992 w m. Jasło.	ZDW	↑
25.	ZH.2.20. Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 993 Gorlice –Nowy Żmigród –Dukla na odcinku Pielgrzymka – Nowy Żmigród.	ZDW	↑
26.	ZH.2.21. Przebudowa DW nr 992 w m. Świątkowa Wielka w ok. 37+819 do 37+995.	ZDW	↑
27.	ZH.2.22. Przebudowa DW nr 992 na odcinku Grab – Ożenna w km ok. 44+290 do 45+090.	ZDW	↑
28.	ZH.2.23. Przebudowa DW 993 na odcinku Wola Cieklińska – Pielgrzymka w km ok. 16+300 do 19+840.	ZDW	↑
29.	ZH.2.24. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	Powiat Jasielski gminy, zarządcy dróg	↓
30.	ZH.2.25. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji), np.: odsuwanie linii zabudowy od istniejących i potencjalnych źródeł hałasu oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach o korzystnym klimacie akustycznym.	gminy	↔
31.	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego oraz edukacji ekologicznej z zakresu ochrony przed hałasem.	Powiat Jasielski gminy, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	↔
obszar interwencji: ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym			
cel: stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych			
1.	PEM.1.1. Prowadzenie cyklicznych badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu jasielskiego.	RWMŚ w Rzeszowie	↔
2.	PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed PEM.	Powiat Jasielski gminy	↔
3.	PEM.1.3. Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji).	Powiat Jasielski Urząd Marszałkowski w Rzeszowie	↔
4.	PEM.1.4. Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących PEM.	gminy, przedsiębiorstwa	↔
5.	PEM.2.1. Modernizacja i rozbudowa sieci energetycznych.	PGE Dystrybucja S.A. Odział w Rzeszowie	↔
6.	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.	gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
obszar interwencji: gospodarowanie wodami			
cel: system zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
1.	GW.1.1. Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.	Powiat Jasielski RZGW w Rzeszowie, zarządy zlewni	↑
2.	GW.1.2. Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych.	gminy, właściciele nieruchomości	↑
3.	GW.1.3. Remont rowu odwadniającego na działce nr ew. 1014/6 w m. Niegłowice.	gmina Jasło	↑
4.	GW.1.4. Budowa kanału deszczowego wzdłuż drogi gminnej Nr 113403R Nawsie Kołaczyckie - Nadleśnictwo do Krzyża (dz. nr. ewid. 531/2).	gmina Kołaczyce	↑
5.	GW.1.5. Budowa i modernizacja rowów melioracyjnych i cieków wodnych.	gminy	↓
6.	GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód.	Powiat Jasielski RZGW w Rzeszowie, zarządy zlewni	↓
7.	GW.1.4. Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód.	RZGW w Rzeszowie, zarządy zlewni	↑
8.	GW.2.1. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody.	przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne	↑
9.	GW.2.2. Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody).	Powiat Jasielski gminy, przedsiębiorstwa	↔
10.	GW.2.3. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia.	przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne	↔
11.	GW.3.1. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych).	Powiat Jasielski Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, ARiMR w Rzeszowie	↓
12.	GW.3.2. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu.	RWMŚ w Rzeszowie	↔
13.	GW.3.3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.	Powiat Jasielski WIOŚ w Rzeszowie, PGW WP	↔
14.	GW.3.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	gminy	↔
15.	GW.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód.	Powiat Jasielski gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
16.	GW.4.2. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą.	Powiat Jasielski gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
obszar interwencji: gospodarka wodno-ściekowa			
cel: bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową			
1.	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz	gminy, przedsiębiorstwa	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
	infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.	wodociągowo - kanalizacyjne	
2.	GWS.1.2. Wykonanie studni głębinowej dla wodociągu w Dębowcu	gmina Dębowiec	↑
3.	GWS.1.3. Wykonanie odcinków sieci wodociągowej na terenie Gminy Dębowiec	gmina Dębowiec	↑
4.	GWS.1.4. Wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej rozbudowy sieci wodociągowej na terenie Gminy Dębowiec	gmina Dębowiec	↑
5.	GWS.1.5. Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.	gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne	↑
6.	GWS.1.6. Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Krajowicach.	gmina Kołaczyce	↑
7.	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno - ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).	przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne	↔
8.	GWS.3.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne	↑
9.	GWS.3.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych.	przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, właściciele nieruchomości	↑
10.	GWS.3.3. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych.	właściciele nieruchomości	↑
11.	GWS.3.4. Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Krajowice w ramach Projektu „Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki – etap III”	gmina Kołaczyce	↑
12.	GWS.3.5. Budowa infrastruktury wodnokanalizacyjnej na terenie Gminy Dębowiec".	gmina Dębowiec	↑
13.	GWS.3.6. Budowa sieci kanalizacyjnej w Majscowej i Łazach Dębowieckich w ramach Projektu pn.” Program poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki – Etap III” - poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska.	gmina Dębowiec	↑
14.	GWS.3.7. Budowa infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie Gminy Dębowiec - poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska.	gmina Dębowiec	↑
15.	GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	Powiat Jasielski przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	↑
obszar interwencji: zasoby geologiczne			
cel: zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych			
1.	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli.	OUG w Krośnie	↔
2.	ZG.1.2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	Powiat Jasielski OUG w Krośnie, Urząd Marszałkowski	↔
3.	ZG.1.3. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w	gminy	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
	studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.		
4.	ZG.1.4. Rekultywacja terenów po zakończonym wydobyciu.	zakłady wydobywcze, przedsiębiorstwa	↔
obszar interwencji: ochrona gleb			
cel: racjonalna gospodarka zasobami glebowymi			
1.	GL.1.1. Monitoring jakości gleb.	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	↑
2.	GL.1.2. Promocja i realizacja pakietów rolno - środowiskowo - klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.	Powiat Jasielski Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ARiMR w Rzeszowie, właściciele gruntów	↓
3.	GL.1.3. Wprowadzenie do mpzp. konieczności ochrony gleb klasy I - III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami.	Powiat Jasielski	↓
4.	GL.1.4. Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową.	Powiat Jasielski	↔
5.	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym, rekreacyjnym lub leśnym.	Powiat Jasielski władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia lub RDOŚ w Rzeszowie	↓
6.	GL.2.2. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów poprzemysłowych.	przedsiębiorcy, właściciele terenu	↔
7.	GL.3.1. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia.	Powiat Jasielski PODRB, ARMiR	↑
8.	GL.3.2. Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych.	Powiat Jasielski PODR, ARMiR	↑
9.	GL.3.3. Promowanie upraw energetycznych na ugorach, nieużytkach, glebach zdegradowanych.	PODR	↓
obszar interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
cel: gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa podkarpackiego			
1.	GO.1.1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów.	Powiat Jasielski WIOŚ w Rzeszowie, Urząd Marszałkowski	↔
2.	GO.1.2. Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	gminy	↔
3.	GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie miasta i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	gminy	↔
4.	GO.1.4. Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	gminy	↔
5.	GO.1.5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWP i WIOŚ.	gminy	↔
6.	GO.1.6. Realizacja zadań wynikających z Programów usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gmin powiatu jasielskiego.	Powiat Jasielski gminy, mieszkańcy	↑
7.	GO.1.7. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.	gminy, PGL LP	↔
8.	GO.1.8. Rozwój systemów selektywnego zbierania	przedsiębiorstwa	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
	odpadów, w szczególności odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.	odbierające odpady komunalne	
9.	GO.1.9. Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	gminy	↑
10.	GO.1.10. Rozbudowa i modernizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Jaśle przy ul. Żniwnej	miasto Jasło	↑
11.	GO.2.1. Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno - informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów.	Powiat Jasielski placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	↑
12.	GO.2.2. Działania edukacyjno - informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”.	Powiat Jasielski placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	↑
obszar interwencji: ochrona przyrody i krajobrazu			
cel: zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrony krajobrazu			
1.	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym.	gminy, RDOŚ w Rzeszowie	↑
2.	ZP.1.2. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.	Powiat Jasielski gminy, RDOŚ w Rzeszowie	↑
3.	ZP.1.3. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody.	gminy	↑
4.	ZP.1.4. Usuwanie roślinności inwazyjnej.	gminy, zarządzający obszarem	↔
5.	ZP.1.5. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych.	gminy	↔
6.	ZP.1.6. Ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja.	gminy	↔
7.	ZP.1.7. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	gminy, zarządcy dróg	↑
8.	ZP.1.8. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.	Powiat Jasielski RDLP w Rzeszowie	↓
9.	ZP.1.9. Wyznaczanie, zachowanie i kształtowanie terenów biologicznie czynnych – tzw. zielonych pierścieni wokół ośrodków miejskich i metropolitalnych.	Powiat Jasielski	↓
10.	ZP.1.10. Eko - tożsamość polsko - słowackiego pogranicza - Celem projektu jest ochrona, wzmocnienie i rozwój dziedzictwa przyrodniczego.	Nadleśnictwo Dukla	↓
11.	ZP.1.11. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↓
12.	ZP.1.12. Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔
13.	ZP.1.13. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔
14.	ZP.1.14. Ochrona zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnych lub półnaturalnym oraz śródleśnych zbiorników, torfowisk, podmokłości i cieków wodnych.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔
15.	ZP.1.15. Doradztwo dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
16.	ZP.1.16. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci).	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔
17.	ZP.1.17. Spowolnienie odpływu wód poprzez wprowadzanie mikroretencji.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↑
18.	ZP.1.18. Rozwój sieci przyrodniczych ścieżek dydaktycznych wraz z ośrodkami edukacji ekologicznej.	Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce	↔
19.	ZP.2.1. Modernizacja infrastruktury szlaków turystycznych. Budowa i rozbudowa szlaków pieszych (chodników) i ścieżek rowerowych, tras wycieczkowych.	Powiat Jasielski	↓
20.	ZP.2.2. Budowa dróg rowerowych w Jaśle na odcinku Kompleks Sportowy MOSiR - Ogródek Jordanowski – Teren Rekreacyjny "Przystanek Kwiatowa" - etap I.	Miasto Jasło	↑
21.	ZP.3.1. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych).	gminy, placówki oświatowe	↑
22.	ZP.3.2. Materiały informacyjno - edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej.	gminy	↑
obszar interwencji: zagrożenia poważnymi awariami			
cel: ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska			
1.	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii).	Powiat Jasielski policja, WIOŚ w Rzeszowie, przedsiębiorstwa, PSP	↑
2.	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno - chemiczno - ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.	Powiat Jasielski gminy	↑
3.	ZPA.1.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	sprawcy awarii	↔
4.	ZPA.1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego.	RDOŚ w Rzeszowie	↔
5.	ZPA.1.5. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych.	Powiat Jasielski ITD, ZDP i inni zarządcy dróg	↔
6.	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	Powiat Jasielski PSP, służby interwencyjne, WIOŚ w Rzeszowie, policja, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego, placówki oświatowe	↑

źródło: *Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 r. za lata 2021-2023*

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego wyznaczył 155 zadań w 10 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. podjęto się realizacji 133 zadań. Stopień realizacji zadań dla powiatu jasielskiego wynosi 86%.

7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie powiatu jasielskiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 65. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Stan aktualny	Cel poprawy
Klimat i jakość powietrza	
– systematyczne przekroczenia B(a)P w pyle zawieszonym PM10 oraz poziomu celu długoterminowego ozonu na terenie powiatu; – występowanie na terenie powiatu tradycyjnych, nie ekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości; – występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń; – niska efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych i publicznych; – niedostateczny stopień gazyfikacji;	– stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE); – zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza; – rozbudowa oraz popularyzacja ekologicznych środków transportu; – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej; – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej; – efektywne energetycznie oświetlenie przestrzeni publicznej; – zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
Zagrożenia hałasem	
– nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg; – niezadowalający i zły stan dróg wojewódzkich i powiatowych przebiegających przez teren powiatu.	– ograniczenie nadmiernych poziomów hałasu wzdłuż dróg; – modernizacja nawierzchni dróg; – poprawa przepustowości dróg, wyprowadzenie ruchu tranzytowego z terenów mieszkalnych;
Pola elektromagnetyczne	
– lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej; – rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych;	– utrzymanie promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowym niskim poziomie;
Gospodarowanie wodami	
– niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych; – silne zagrożenie suszą; – narażenie na występowanie powodzi; – niedostateczny stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat;	– poprawa jakości wód powierzchniowych; – wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji; – zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej;
Gospodarka wodno-ściekowa	
– niedostateczny poziom skanalizowania i zwodociągowania gmin powiatu; – możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników	– budowa sieci kanalizacyjnej i podłączanie do sieci nowych odbiorców tam, gdzie jest to możliwe;

Stan aktualny	Cel poprawy
bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej; – awarie sieci wod-kan;	– rozbudowa sieci wodociągowej; – modernizacje sieci wod-kan; – systematyczne kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków;
Gleby	
– występowanie szkód w środowisku i historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w powiecie; – występowanie dużej ilości osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi;	– rezygnacja ze szkodliwej chemii w rolnictwie; – rekultywacja gleb i późniejsze zagospodarowanie; – wapnowanie gleb zakwaszonych; – inwentaryzacja i zabezpieczanie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi;
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
– istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu; – spalanie odpadów w domowych kotłach; – nie wszyscy mieszkańcy zbierają selektywnie odpady; – niechęć korzystania z PSZOK-ów przez mieszkańców; – porzucanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych;	– eliminacja nieprawidłowych zachowań związanych ze spalaniem odpadów w kotłach. – usunięcie wyrobów azbestowych. – zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. – zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. – rozbudowy PSZOK w gminach.
Zasoby geologiczne	
– ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych;	– rekultywacja i zagospodarowanie gleb zdegradowanych; – kontrole zakładów górniczych;
Zasoby przyrodnicze	
– przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka; – napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu;	– identyfikacja i ochrona terenów cennych przyrodniczo; – gospodarka przestrzenna uwzględniająca obszary cenne przyrodniczo; – podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców; – ochrona drzewostanu; – nasadzenia drzew i krzewów;
Zagrożenia poważnymi awariami	
– zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych; – obecność w powiecie ZDR i potencjalnych sprawców poważnych awarii;	– minimalizacja skutków poważnych awarii i o znamionach poważnej awarii. – kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych. – kontrole zakładów w celu zapobiegania poważnych awarii.

źródło: opracowanie własne

8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie powiatu jasielskiego

W poniższej tabeli przedstawiono największe sukcesy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 66. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Klimat i jakość powietrza		
– Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji, takie jak: zastąpienie ogrzewania węglowego bardziej ekologicznym systemem (np. ciepło systemowe, gaz, OZE) w budynkach, termomodernizacje budynków, modernizacje kotłowni opartych na spalaniu węgla. – Poprawa stanu nawierzchni dróg. – Rozbudowa dróg dla rowerów. – Rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowniczej. – Rozwój publicznego transportu.	– Wzrost liczby ekologicznych źródeł ciepła i energii, zwiększona efektywność energetyczna budynków mające wpływ na poprawę jakości powietrza. – Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w ocenie dla ochrony zdrowia w strefie podkarpackiej dla: SO_2, NO_2, CO, C_6H_6, PM10, Pb, As, Cd, Ni, PM2,5 [2024 r.] – 22,67 km długości sieci ciepłowniczej [2024 r.] – 1 332 396 km sieci gazowniczej [2024 r.] – 14,6 MW zainstalowanej do sieci mocy OZE w elektrowniach [2024 r.]. – 840 przystanków autobusowych [2024 r.]	– Kontynuacja wymiany źródeł ciepła, minimalizujących emisje zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim eliminujących wykorzystanie węgla. – Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii oraz technologii do magazynowania energii. – Modernizacja źródeł wytwarzania ciepła sieciowego opartego na paliwach nisko lub zeroemisyjnych. – Dalsza termomodernizacja budynków. – Dalsze modernizacje sieci drogowej. – Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej. – Budowa dróg dla rowerów. – Dalsze podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej. – Kontynuacja działalności kontrolnej, edukacja ekologiczna. – Budowa sieci ciepłowniczej oraz gazowniczej.
Zagrożenia hałasem		
– Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu – remonty, modernizacje, przebudowy dróg. – Monitoring hałasu drogowego. – Instalacja ekranów akustycznych wzdłuż dróg generujących duży hałas.	– Dobry stan techniczny dróg krajowych przebiegających przez teren powiatu. – Występujące zabezpieczenia akustyczne wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu.	– Modernizacje sieci drogowej. – Montaż zabezpieczeń akustycznych. – Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej. – Budowa dróg dla rowerów/pieszych i rowerów. – Wykorzystywanie technik i

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
		technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia.
Pola elektromagnetyczne		
– Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. – Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM.	– Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie powiatu.	– Prawidłowa lokalizacja urządzeń emitujących PEM oraz stały monitoring poziomu promieniowania elektromagnetycznego.
Gospodarowanie wodami		
– Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. – Dofinansowanie do przedsięwzięć związanych z budową i rozbudową systemów małej retencji. – Realizacja inwestycji w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej.	– Dobry stan chemiczny i ilościowy JCWPd, w obrębie których leży powiat jasielski. – Występujące wały przeciwpowodziowe w powiecie.	– Konserwacja urządzeń wodnych. – Budowy i rozbudowy zbiorników małej retencji. – Dalsza edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych. – Dalsza realizacja inwestycji w dziedzinie infrastruktury przeciwpowodziowej.
Gospodarka wodno-ściekowa		
– Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu. – Budowa, rozbudowa i usprawnianie funkcjonowania oczyszczalni ścieków.	– 12 oczyszczalni ścieków komunalnych w powiecie [2024 r.]	– Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej.
Gleby		
– Rekultywacje gleb. – Monitoring zanieczyszczeń gleb. – Edukacja ekologiczna.	– 55,6% powierzchni powiatu stanowią grunty rolne [2025 r.]. – Prowadzona edukacja ekologiczne przez PODR.	– Dalsze rekultywacje gleb. – Wapnowanie gleb zakwaszonych. – Prowadzenie edukacji ekologicznej przez PODR.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
– Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych. – Budowa, rozbudowa PSZOK. – Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.	– Funkcjonujące PSZOK w powiecie. – Wszystkie gminy osiągnęły wymagany w 2024 r. poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. – 589,70 Mg unieszkodliwionych wyrobów azbestowych [2024 r.]	– Racjonalna gospodarka odpadami. – Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami. – Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Zasoby geologiczne		
– Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych. – Rekultywacja terenów pogórniczych. – Systematycznie prowadzone kontrole w zakładach górniczych oraz kontrole realizacji koncesji;	– Występowanie udokumentowanych złóż surowców na terenie powiatu.	– Dalsza rekultywacja terenów pogórniczych. – Eksploatacja zasobów zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. – Dalsze kontrole zakładów górniczych.
Zasoby przyrodnicze		
– Systematyczne działania na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych. – Nasadzenia drzew i krzewów.	– 30 475,44 ha powierzchni prawnie chronionych [2024 r.] – Występowanie obszarów Natura 2000. – Lesistość powiatu na poziomie 37,7%	– Dalsze utrzymanie terenów zieleni i terenów cennych przyrodniczo. – Nasadzenia drzew i krzewów.
Zagrożenia poważnymi awariami		
– Systematyczne kontrole podmiotów korzystających ze środowiska. – Podejmowanie kroków w zakresie usuwania poważnych awarii oraz ich skutków.	– Wykorzystywane najnowocześniejsze technologie przez zakłady. – Brak poważnych awarii przemysłowych [2024 r.]. – 3 kontrole ZDR [2024 r.]	– Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt ratowniczy. – Usuwanie skutków awarii. – Dalsze kontrole podmiotów korzystających ze środowiska.

źródło: opracowanie własne

9. Cele Programu Ochrony Środowiska, zadania i ich finansowanie

9.1. Wyznaczone cele i zadania

W ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.* wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji.

Cele niniejszego Programu zostały wyznaczone na podstawie:

- Zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- Możliwości finansowych;
- Celów dokumentów wyższego szczebla (poziom krajowy i wojewódzki);
- Celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie powiatu).

Zadania wyznaczone w ramach kierunków interwencji zostały podzielone na:

- Zadania własne: są to zadania, których wykonawcą jest jednostka samorządu, dla której utworzony został dokument.
- Zadania monitorowane: zadania wyznaczone dla innych jednostek, organów oraz instytucji. Ich realizacja jest monitorowana przez jednostkę samorządu, dla której utworzony został dokument.

Realizacja przyjętych celów będzie odbywać się poprzez działania wyznaczone dla kierunków interwencji. Działania obejmują również zagadnienia mitygacji i adaptacji do zmian klimatu.

KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Poprawa klimatu akustycznego.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Zrównoważona gospodarka wodna.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

CEL: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi wraz z minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko.

GLEBY

CEL: Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Racjonalna gospodarka odpadami.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

W tabeli poniżej przedstawiono wszystkie zadania z podziałem na kierunki interwencji oraz obszary interwencji. W kolejnej tabeli przedstawiono tylko zadania własne, czyli zadania, za których realizację odpowiedzialne jest Starostwo Powiatowe w Jaśle. Trzecia tabela zawiera zadania monitorowane przez pozostałe podmioty.

9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Powiatu Jasielskiego

Tabela 67. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Powiatu Jasielskiego.

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie podkarpackiej *GIOŚ*	B(a)P [2024 r.]	brak przekroczeń	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	monitorowane: GIOŚ	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
						OP.1.2. Przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie pozwoleń dla instalacji wymagających pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.	własne: Powiat Jasielski	brak wykwalifikowanej kadry
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem *GUS* [t/r]	144 885 [2024 r.]	<144 885		OP.1.3. Realizacja zadań wynikających z *Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Programów Ograniczania Niskiej Emisji* dla Gmin Powiatu Jasielskiego.	monitorowane: gminy, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa ciepłownicze i gazownicze	brak środków finansowych
		Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem *GUS* [t/r]	44 [2024 r.]	44		OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze).	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnoty	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Długość sieci ciepłowniczej [km] *ZEC MPGK Sp. z o.o. w Jaśle* Długość czynnej sieci gazowej ogółem [m] *GUS* Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności *GUS* [%]	22,6725 [2024 r.] 1 332 396 [2024 r.] 90,0 [2024r.]	≥22,6725 ≥1 332 396 ≥90,0	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.5. Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie uchwały antysmogowej w tym w zakresie spalania odpadów w kotłach i piecach.	monitorowane: gminy, Straż Miejska, Policja	brak wystarczającej liczby etatów do przeprowadzania kontroli
						OP.1.6 Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej, w tym poprzez podłączenie budynków indywidualnych do sieci ciepłowniczej.	monitorowane: MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
						OP.1.7 Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych, w tym poprzez gazyfikację nowych rejonów oraz podłączenie budynków mieszkalnych do sieci gazowej.	monitorowane: PSG Sp. z o.o.	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
						OP.1.8. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, zarządcy dróg	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Liczba przystanków autobusowych [szt.] *GUS*	840 [2024 r.]	≥840	OP.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa dróg dla rowerów	OP.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa komunikacyjne	brak środków finansowych, nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						OP.2.2. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych, systemów Park&Ride.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	brak środków finansowych
		Długość dróg dla rowerów [km] *GUS*	15,2 [2024 r.]	≥15,2		OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów).	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, zarządcy dróg	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Moc OZE w elektrowniach [MW] *URE*	14,6 [2024 r.]	≥14,6	OP.3. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	
					OP.4. Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	OP.4.1 Modernizacja i wymiana systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
							monitorowane: gminy, placówki oświatowe	
						OP.4.2. Budowa, przebudowa lub wymiana oświetlenia ulicznego.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, zarządcy dróg	
					OP.5. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE.	monitorowane: gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu jasielskiego.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
					OP.6. Edukacja ekologiczna	OP.6.1. Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz ochrony klimatu.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak środków finansowych, brak zainteresowania społeczeństwa
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_{DWN} [os.] *Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego*	157 [2022 r.]	0	ZH.1. Ochrona przed hałasem	ZH.1.1. Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: Marszałek Województwa, GIOŚ, zarządcy dróg	brak punktów pomiarowych, wyznaczonych na terenie powiatu
						ZH.1.2. Uspokojenie ruchu drogowego poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem.	monitorowane: gminy, PZD, PZDW, GDDKiA	brak środków finansowych
		Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_N [os.] *Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego*	71 [2022 r.]	0		ZH.1.3. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	monitorowane: gminy, PZD, PZDW, GDDKiA	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego	Drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej *GUS* [km]	0,5 [2023 r.]	<0,5	ZH.1. Ochrona przed hałasem	ZH.1.4. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.	monitorowane: przedsiębiorstwa	brak wystarczających środków na realizację zadania, brak planów modernizacyjnych
					ZH.2. Zmniejszenie hałasu	ZH.2.1. Rozbudowa i przebudowa dróg krajowych.	monitorowane: GDDKiA	brak środków finansowych
						ZH.2.2. Rozbudowa i przebudowa dróg wojewódzkich.	monitorowane: PZDW	brak środków finansowych
						ZH.2.3. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg powiatowych.	monitorowane: PZD	brak środków finansowych
						ZH.2.4. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg gminnych.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych
		Drogi gminne o nawierzchni gruntowej *GUS* [km]	83,1 [2023 r.]	<83,1		ZH.2.5. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem.	monitorowane: gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
					ZH.3. Edukacja ekologiczna	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	brak środków finansowych, brak zainteresowania społeczeństwa

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych *RWMŚ w Rzeszowie* [szt.]	0 [2024 r.]	0	PEM.1. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	PEM.1.1. Prowadzenie monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych.	monitorowane: GIOŚ	brak objęcia terenu powiatu punktami monitoringu PEM
						PEM.1.2. Prowadzenie wykazu i bieżąca aktualizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	własne: Powiat Jasielski	nieewidencjonowanie nowych źródeł wytwarzających PEM
					PEM.2. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	PEM.2.1. Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną.	monitorowane: PGE Dystrybucja S.A.	brak środków finansowych
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Zrównoważona gospodarka wodna				GW.1. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego	GW.1.1. Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.	monitorowane: PGW WP, zarządy zlewni	brak środków finansowych
						GW.1.2. Utrzymanie, konserwacja cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych oraz zapewnienie prawidłowego przepływu wód.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, PGW WP, zarządy zlewni	
						GW.1.3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych
						GW.1.4. Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Zrównoważona gospodarka wodna				GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększanie retencji oraz ochrona zasobów wodnych	GW.2.1. Realizacja zadań wynikających z Planu przeciwdziałania skutkom suszy (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą).	monitorowane: PGW WP, PODR, gminy, przedsiębiorstwa wod-kan, PGL LP	brak środków finansowych
						GW.2.2. Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych, niespełnienie kryteriów do otrzymania dofinansowania
							monitorowane: WFOŚiGW, PGW WP, gminy, mieszkańcy, PGL LP	
					GW.3. Optymalizacja zużycia wody	GW.3.1. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody.	monitorowane: zakłady, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
						GW.3.2. Ograniczenie zużycia wody (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki”, recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody).	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa ***źródło danych***	**Wartość bazowa**	**Tendencja zmian**				
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Zrównoważona gospodarka wodna	Liczba badanych JCWP z przekroczeniami wartości granicznych dla stanu dobrego [szt.] *RWMŚ w Rzeszowie*	5/6 [2024 r.]	0	GW.4. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	GW.4.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	monitorowane: GIOŚ, PIG	brak wykwalifikowanej kadry, brak środków finansowych
		Klasa jakości w ppk PLGW2000151_001 [klasą] *GIOŚ*	II [2022 r.]	I / II		GW.4.2. Wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania rolnictwa na wody.	monitorowane: rolnicy, gminy, ARiMR, PODR	opór społeczny, brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
		Klasa jakości w ppk PLGW2000151_004 [klasą] *GIOŚ*	IV [2022 r.]	I / II		GW.4.3. Kontrola przestrzegania warunków wprowadzania ścieków komunalnych do wód lub do ziemi.	monitorowane: WIOŚ	brak wykwalifikowanej kadry, brak środków finansowych
						GW.4.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
					GW.5. Edukacja ekologiczna	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry, brak zainteresowania społecznego

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	**Wartość bazowa**	**Tendencja zmian**				
V GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej [km] *GUS*	493,6 [2024 r.]	≥493,6	GWS.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	GWS.1.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody.	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności *GUS* [%]	49,2 [2024 r.]	≥49,2		GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych.	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
		Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km] *GUS*	1 030,7 [2024 r.]	≥1 030,7		GWS.1.3. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).	monitorowane: WIOŚ, PGW WP, gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności *GUS* [%]	62,7 [2024 r.]	62,7				
		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności [%] *GUS*	66,5 [2024 r.]	≥66,5	GWS.2. Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	GWS.2.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
		Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku [dam^3] G*US*	3 699,0 [2024 r.]	≥3 699,0		GWS.2.2. Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	brak środków finansowych
		Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM [os.] *GUS*	136 459 [2024 r.]	≥136 459		GWS.2.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie.	monitorowane: właściciele nieruchomości	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa ***źródło danych***	**Wartość bazowa**	**Tendencja zmian**				
		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam^3] *GUS* Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%] *GUS*	2 953,2 [2024 r.] 24,6 [2024 r.]	<2 953,2 <24,6	GWS.3. Edukacja ekologiczna	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa wod-kan, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry, brak zainteresowania społecznego
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi wraz z minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko	Wydobycie surowców mineralnych [tys. t] [mln m^3] *PIG-PIB*	467,81 10,63 [2024 r.]	bieżący monitoring	ZG.1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	ZG.1.1. Kontrola działalności górniczej, w tym kontrola koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: OUG, WIOŚ, Marszałek Województwa, MKiŚ	brak wykwalifikowanej kadry
						ZG.1.2. Wykorzystanie najnowocześniejszych technik przy prowadzeniu prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin w celu minimalizacji oddziaływania na środowisko naturalne.	monitorowane: zakłady wydobywcze, przedsiębiorstwa	brak środków finansowych
						ZG.1.3. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	monitorowane: gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
VII GLEBY	Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk	Powierzchnia gruntów rolnych [ha] *Starostwo Powiatowe w Jaśle*	46 222,1279 [2024 r.]	Bieżący monitoring	GL.1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	monitorowane: IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	brak wykwalifikowanej kadry, brak środków finansowych
						GL.1.2. Promocja i realizacja pakietów rolno - środowiskowo - klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.	monitorowane: gminy, PODR, ARiMR, właściciele gruntów	brak środków finansowych, brak zainteresowania społecznego
					GL.2. Rekultywacja terenów zdegradowanych	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych / poprzemysłowych.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	
						GL.2.2. Prowadzenie wykazu potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
						GL.2.3. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów poprzemysłowych.	monitorowane: gminy, przedsiębiorcy, właściciele terenu	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
					GL.3. Zapobieganie ruchom masowym ziemi	GL.3.1. Zabezpieczanie obszarów osuwisk stwarzających bezpośrednie zagrożenie obiektom budowlanym.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy	
						GL.3.2. Identyfikacja i monitoring osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.	własne: Powiat Jasielski	brak wykwalifikowanej kadry
							monitorowane: PIG-PIB	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
					GL.3. Edukacja ekologiczna	GL.3.1. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia oraz prowadzenia gospodarstwa ekologicznego.	monitorowane: PODR, ARMiR	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Racjonalna gospodarka odpadami	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] *GUS*	223 [2024 r.]	<223	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu jasielskiego.	monitorowane: gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	brak środków finansowych
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów *GUS* [%]	39,7 [2024 r.]	>39,7		GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń i zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: WIOŚ w Rzeszowie	brak wykwalifikowanej kadry
		Liczba gmin, które osiągnęły poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [szt.] *ASGOK*	10 [2024 r.]	10		GO.1.3. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	monitorowane: gminy	nieosiągnięcie wymaganego stopnia redukcji
						GO.1.4. Sporządzanie rocznych sprawozdań przez gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do UMWP i WIOŚ.	monitorowane: gminy	brak wykwalifikowanej kadry
		Liczba istniejących dzikich wysypisk [szt.] *GUS*	3 [2024 r.]	0		GO.1.5. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.	monitorowane: gminy, PGL LP, PGW WP, Nadleśnictwa	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Racjonalna gospodarka odpadami	Masa azbestu pozostałego do unieszkodliwienia [kg] *Baza azbestowa*	13 900 664 [25.09.2025r.]	<13 900 664	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.6. Rozbudowa PSZOK, w tym wyposażanie ich w punkty napraw i ponownego wykorzystania lub tworzenie samodzielnych punktów napraw i ponownego wykorzystania.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych
					GO.2. Zapobieganie powstawaniu odpadów	GO.2.1. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym.	monitorowane: gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	brak środków finansowych
					GO.3.Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	GO.3.1. Kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych.	monitorowane: gminy, mieszkańcy	brak środków finansowych
					GO.4. Edukacja ekologiczna	GO.4.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	własne: Powiat Jasielski	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Powierzchnia terenów chronionych *GUS* [ha]	30 475,44 [2024 r.]	≥30 475,44	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów oraz uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu w planowaniu przestrzennym	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.	monitorowane: gminy, RDOŚ w Rzeszowie	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						ZP.1.2. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków.	monitorowane: RDOŚ w Rzeszowie	brak środków finansowych
						ZP.1.3. Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych.	monitorowane: PGL LP, Nadleśnictwa, RDOŚ, GDOŚ, sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
		Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej [ha] *GUS*	71,93 [2023 r.]	≥71,93		ZP.1.4. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy	brak środków finansowych
		Liczba pomników przyrody [szt.] *CRFOP*	34 [29.09.2025r.]	≥34		ZP.1.5. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych
						ZP.1.6. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: gminy, PGL LP, PGW WP	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Powierzchnia gruntów leśnych *GUS* [ha]	31 434,26 [2024 r.]	≥31 434,26	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów oraz uwzględnianie potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu w planowaniu przestrzennym	ZP.1.7. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych oraz ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja.	monitorowane: gminy	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						ZP.1.8. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, zarządcy dróg	
						ZP.1.9. Opieka nad zwierzętami.	monitorowane: gminy	brak środków finansowych
					ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	ZP.2.1. Realizacja zadań wynikających z Planu Urządzania Lasu.	monitorowane: Nadleśnictwa	brak środków finansowych, brak wykwalifikowanej kadry
						ZP.2.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Powierzchnia lasów [ha] *GUS*	31 357,79 [2024 r.]	≥31 357,79	ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	ZP.2.3. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	własne: Powiat Jasielski monitorowane: PGL LP, Nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	brak środków finansowych
						ZP.2.4. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.	monitorowane: Nadleśnictwa, właściciele lasów	brak środków finansowych
						ZP.2.5. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.	monitorowane: RDLP	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						ZP.2.6. Rozbudowa i przebudowa drzewostanów.	monitorowane: PGL LP, gminy, Nadleśnictwa	brak środków finansowych
					ZP.3. Edukacja ekologiczna	ZP.3.1. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych).	własne: Powiat Jasielski monitorowane: PGL LP, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
						ZP.3.2. Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.	monitorowane: Nadleśnictwa	brak środków finansowych, brak zainteresowania społecznego

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa *źródło danych*	Wartość bazowa	Tendencja zmian				
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba poważnych awarii [szt.] *WIOŚ*	0 [2024 r.]	0	ZPA.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii).	monitorowane: WIOŚ w Rzeszowie, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	brak środków finansowych
						ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.	własne: Powiat Jasielski	brak środków finansowych
							monitorowane: gminy, WIOŚ w Rzeszowie, PWIS, WFOŚiGW	
						ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	monitorowane: sprawcy awarii, PSP	brak środków finansowych
					ZPA.2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	ZPA.2.1.Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	własne: Powiat Jasielski	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
							monitorowane: służby interwencyjne, WIOŚ w Rzeszowie, policja, PSP, placówki oświatowe	

* Należy wskazać, czy zadanie należy do zadań własnych samorządu (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji miasta) bądź czy jest zadaniem monitorowanym (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie miasta, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym)

źródło: *Program ochrony środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z perspektywą do 2031 r.*, opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Jasielskiego wraz z ich finansowaniem

Tabela 68. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Jasielskiego wraz z ich finansowaniem.

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029 - 2032	suma	
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	OP.1.2 Przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie pozwoleń dla instalacji wymagających pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze).	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki UE, środki krajowe
	OP.1.8. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	OP.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	OP.2.2. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych, systemów Park&Ride.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki UE, środki krajowe
	OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów).	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki UE, środki krajowe

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029 - 2032	suma	
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych.	Starostwo Powiatowe	6010,1	7416,1	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów			13426,3[35]	budżet powiatu, środki UE, środki krajowe
	OP.4.1 Modernizacja i wymiana systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki krajowe
	OP.4.2. Budowa, przebudowa lub wymiana oświetlenia ulicznego.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki krajowe
	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu jasielskiego.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki UE, środki krajowe
	OP.6.1. Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz ochrony klimatu.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, środki krajowe
POLA ELEKTRO-MAGNETYCZNE	PEM.1.2. Prowadzenie wykazu i bieżąca aktualizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu

[35] Źródło: WPF Starostwa Powiatowego w Jaśle

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029 - 2032	suma	
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.2. Utrzymanie, konserwacja cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych oraz zapewnienie prawidłowego przepływu wód.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	GW.1.4. Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki krajowe i UE
	GW.2.2. Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury.	Starostwo Powiatowe	3833,9	3583,0	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów			7416,9[36]	budżet powiatu
	GW.3.2. Ograniczenie zużycia wody (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki”, recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody).	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, fundusze krajowe, środki UE
	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych

[36] Źródło: WPF Starostwa Powiatowego w Jaśle

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029 - 2032	suma	
ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Kontrola działalności górniczej, w tym kontrola koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
GLEBY	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych / poprzemysłowych.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki krajowe i UE
	GL.2.2. Prowadzenie wykazu potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	GL.3.1. Zabezpieczanie obszarów osuwisk stwarzających bezpośrednie zagrożenie obiektom budowlanym.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu
	GL.3.2. Identyfikacja i monitoring osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń i zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	GO.4.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029 - 2032	suma	
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.4. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	ZP.1.6. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	ZP.1.8. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu
	ZP.2.2. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu
	ZP.2.3. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu
	ZP.3.1. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych).	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.	Starostwo Powiatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet powiatu, środki krajowe i UE
	ZPA.2.1.Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	Starostwo Powiatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet powiatu, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych

źródło: opracowanie na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, budżetu oraz danych Starostwa Powiatowego w Jaśle

9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Tabela 69. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	OP.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	GIOŚ	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						Budżet GIOŚ
	OP.1.3. Realizacja zadań wynikających z *Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Programów Ograniczania Niskiej Emisji* dla Gmin Powiatu Jasielskiego.	gminy, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa ciepłownicze i gazownicze	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet własny przedsiębiorstw, budżet zarządców dróg, środki UE i krajowe
	OP.1.4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze).	gminy, właściciele i zarządcy nieruchomości przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnoty	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet własny gmin, przedsiębiorstw, mieszkańców, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW
	OP.1.5. Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie uchwały antysmogowej w tym w zakresie spalania odpadów w kotłach i piecach.	gminy, Straż Miejska, Policja	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet Straży Miejskiej oraz Policji
	OP.1.6. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej, w tym poprzez podłączenie budynków indywidualnych do sieci ciepłowniczej.	MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet MPGK, budżet gmin, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	OP.1.7. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych, w tym poprzez gazyfikację nowych rejonów oraz podłączenie budynków mieszkalnych do sieci gazowej.	PSG Sp. z o.o.	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet własny PSG Sp. z o.o., budżet mieszkańców, NFOŚiGW, WFOŚiGW
	OP.1.8. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic.	gminy, zarządcy dróg	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin i zarządców dróg
	OP.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach.	gminy, przedsiębiorstwa komunikacyjne	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet przedsiębiorstw komunikacyjnych
	OP.2.2. Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych, systemów Park&Ride.	gminy, zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	12689,5	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				12689,5[37]	budżet gmin, budżet zarządców dróg, zarządców komunikacją publiczną
	OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. wypożyczalnie rowerów).	gminy, zarządcy dróg	2818,4	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				2818,4[38]	budżet gmin, budżet zarządców dróg

[37] Źródło: WPF Miasta Jasło
[38] Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Jaśle

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych.	gminy zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	3561,1	2223,1	293,8	305,2	315,7	6698,8[39]	budżet gmin, zarządców budynków, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowej, mieszkańców, środki krajowe, środki UE
	OP.4.1 Modernizacja i wymiana systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.	gminy, placówki oświatowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, środki krajowe i UE
	OP.4.2. Budowa, przebudowa lub wymiana oświetlenia ulicznego.	gminy, zarządcy dróg	654,9	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				654,9[40]	budżet gmin, budżet zarządców dróg, środki krajowe i UE
	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE.	gminy	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin
	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu jasielskiego.	gminy, mieszkańcy, przedsiębiorstwa	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet przedsiębiorstw, mieszkańców, środki krajowe i UE
	OP.6.1. Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz ochrony klimatu.	gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet organizacji pozarządowych, budżet placówek oświatowych, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW

[39] Źródło: WPF Gminy Brzyska, Gminy Kołaczyce, Gminy Osiek Jasielski, Gminy Skołyszyn. Do zadania zaliczono projekt „Podkarpackie - żyj i oddychaj"
[40] Źródło: WPF Gminy Tarnowiec

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.	Marszałek Województwa, GIOŚ, zarządcy dróg	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet własny UMWP, GIOŚ, budżet zarządców dróg
	ZH.1.2. Uspokojenie ruchu drogowego poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem	gminy, PZD, PZDW, GDDKiA	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet własny PZD, PZDW, GDDKiA, środki krajowe i UE
	ZH.1.3. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	gminy, PZD, PZDW, GDDKiA	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet własny PZD, PZDW, GDDKiA, środki krajowe i UE
	ZH.1.4. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.	przedsiębiorstwa	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet przedsiębiorstw
	ZH.2.1. Rozbudowa i przebudowa dróg krajowych.	GDDKiA		469000				469000[41]	budżet GDDKiA, środki krajowe i UE
	ZH.2.2. Rozbudowa i przebudowa dróg wojewódzkich.	PZDW	27450					24750[42]	budżet PZDW, środki krajowe i UE
	ZH.2.3. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg powiatowych.	PZD	3060,0	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				3060,0[43]	budżet PZD, środki krajowe i UE
	ZH.2.4. Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg gminnych.	gminy	83358,1					83358,1[44]	budżet gmin, środki krajowe i UE
	ZH.2.5. Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin

[41] Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie
[42] Źródło: Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie
[43] Źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle, WPF Starostwa Powiatowego w Jaśle
[44] Źródło: WPF Miasta Jasła, Gminy Dębowiec, Gminy Nowy Żmigród, dane Gminy Tarnowiec

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	gminy, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, zarządców dróg, budżet organizacji pozarządowych, budżet placówek oświatowych, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.1. Prowadzenie monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych.	GIOŚ	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet własny GIOŚ
	PEM.2.1. Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną.	PGE Dystrybucja S.A	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet przedsiębiorstw energetycznych
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.	PGW WP, zarządy zlewni	1951500					1951500[45]	budżet własny PGW WP i zarządów zlewni, środki krajowe i UE
	GW.1.2. Utrzymanie, konserwacja cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych oraz zapewnienie prawidłowego przepływu wód.	gminy, PGW WP, zarządy zlewni	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet PGW WP, zarządców zlewni
	GW.1.3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.	gminy	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin
	GW.1.4. Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	4652,5	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				4652,5[46]	budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan

[45] Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
[46] Źródło: WPF Miasta Jasło

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.2.1. Realizacja zadań wynikających z Planu przeciwdziałania skutkom suszy (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą).	PGW WP, PODR, gminy, przedsiębiorstwa wod-kan, PGL LP	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet własny PGW WP, PGL LP, PODR, budżet przedsiębiorstw wod-kan, środki krajowe i UE
	GW.2.2. Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury.	PGW WP, WFOŚiGW w Rzeszowie, PGW WP, gminy, mieszkańcy, PGL LP	1642,9	5453,8	2529,7	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów		9626,4[47]	budżet PGW WP, WFOŚiGW, gmin, mieszkańców, PGL LP, PGW WP, środki krajowe i UE
	GW.3.1. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody.	zakłady, przedsiębiorstwa wod-kan	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						środki krajowe i UE
	GW.3.2. Ograniczenie zużycia wody (ponowne wykorzystanie „wody szarej" i „deszczówki", recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody).	gminy, przedsiębiorstwa	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet własny przedsiębiorstw
	GW.4.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	GIOŚ, PIG	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet własny GIOŚ, PIG
	GW.4.2. Wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania rolnictwa na wody.	rolnicy, gminy, ARiMR, PODR	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet PODR, ARiMR, budżet gmin i rolników

[47] Źródło: WPF Miasta Jasło

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.4.3. Kontrola przestrzegania warunków wprowadzania ścieków komunalnych do wód lub do ziemi.	WIOŚ	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet WIOŚ
	GW.4.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą.	gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet organizacji pozarządowych, budżet placówek oświatowych, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	30715					30715[48]	budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan, środki krajowe i UE
	GWS.1.2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	46092,9					46092,9[49]	budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan, środki krajowe i UE
	GWS.1.3. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).	WIOŚ, PGW WP, gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet WIOŚ, PGW WP, gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan

[48] Źródło: WPF gminy Skołyszyn, dane Gminy Tarnowiec, dane Gminnego Zakładu Komunalnego w Osieku Jasielskim, dane Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle

[49] Źródło: WPF Gminy Brzyska, Gminy Dębowiec, Skołyszyn, Tarnowiec, dane Gminnego Zakładu Komunalnego w Osieku Jasielskim, dane Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle; w zadaniu zawierają się również działania związane z jednoczesną rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjej za względu na brak możliwości rozdzielenia kosztów w niektórych przypadkach;

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.2.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan	57937,5					57937,5[50]	budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan, środki krajowe i UE
	GWS.2.2. Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan,	32544,3					32544,3[51]	budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan, środki krajowe i UE
	GWS.2.3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie.	właściciele nieruchomości	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						Budżet właścicieli nieruchomości, dotacje Gmin i WFOŚiGW
	GWS.3.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	gminy, przedsiębiorstwa wod-kan, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet przedsiębiorstw wod-kan, budżet organizacji pozarządowych, budżet placówek oświatowych, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Kontrola działalności górniczej, w tym kontrola koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	OUG, WIOŚ, Marszałek Województwa, MKiŚ	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet OUG, WIOŚ, Marszałka, MKiŚ
	ZG.1.2. Wykorzystanie najnowocześniejszych technik przy prowadzeniu prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin w celu minimalizacji oddziaływania na środowisko naturalne.	zakłady wydobywcze, przedsiębiorstwa	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet przedsiębiorstw i zakładów wydobywczych

[50] Źródło: WPF Gminy Nowy Żmigród, Gminy Skołyszyn, dane Gminy Brzyska, dane Gminy Tarnowiec, dane Gminnego Zakładu Komunalnego w Osieku Jasielskim
[51] Źródło: WPF Gminy Dębowiec, Gminy Kołaczyce, Skołyszyn, dane Gminy Tarnowiec, dane Gminnego Zakładu Komunalnego w Osieku Jasielskim

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
	ZG.1.3. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	gminy	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin
GLEBY	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet własny IUNG, GIOŚ, OSChR
	GL.1.2. Promocja i realizacja pakietów rolno - środowiskowo - klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.	gminy, PODR, ARiMR, właściciele gruntów	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gminy, budżet PODR, budżet ARiMR, właścicieli gruntów
	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych / poprzemysłowych.	władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet własny właściciela powierzchni lub sprawcy zanieczyszczenia
	GL.2.3. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów poprzemysłowych.	gminy, przedsiębiorcy, właściciele terenu	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, przedsiębiorców, właścicieli terenu, NFOŚiGW, NFOŚiGW
	GL.3.1. Zabezpieczanie obszarów osuwisk stwarzających bezpośrednie zagrożenie obiektom budowlanym.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	GL.3.2. Identyfikacja i monitoring osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.	PIG-PIB	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet PIG-BIP
	GL.3.1. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia oraz prowadzenia gospodarstwa ekologicznego.	PODR, ARMiR	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet PODR, budżet ARMiR

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.1. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu jasielskiego.	gminy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne
	GO.1.2. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń na zbieranie, przetwarzanie wytwarzanie odpadów.	WIOŚ w Rzeszowie	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet własny WIOŚ
	GO.1.3. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	GO.1.4. Sporządzanie rocznych sprawozdań przez gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do UMWP i WIOŚ.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	GO.1.5. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.	gminy, PGL LP, PGW WP, Nadleśnictwa	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet własny PGL LP, PGW WP, Nadleśnictw, środki krajowe i UE
	GO.1.6. Rozbudowa PSZOK, w tym wyposażanie ich w punkty napraw i ponownego wykorzystania lub tworzenie samodzielnych punktów napraw i ponownego wykorzystania.	gminy	2348,9	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów				2348,9[52]	budżet gmin, środki krajowe i UE
	GO.2.1. Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym.	gminy, jednostki naukowe, instytucje szkoleniowe	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet instytucji naukowych i szkoleniowych

[52] Źródło: WPF Gminy Krempna

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
	GO.3.1. Kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych.	gminy, mieszkańcy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gminy, środki UE, NFOŚiGW, WFOŚiGW
	GO.4.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	gminy, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet placówek oświatowych, budżet przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.	gminy, RDOŚ w Rzeszowie	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, RDOŚ
	ZP.1.2. Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków.	RDOŚ w Rzeszowie	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet RDOŚ
	ZP.1.3. Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych.	PGL LP, Nadleśnictwa, RDOŚ, GDOŚ, sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet PGL LP, Nadleśnictw, RDOŚ, GDOŚ, sprawujących nadzór nad obszarami chronionymi
	ZP.1.4. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	ZP.1.5. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody.	gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin
	ZP.1.6. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych.	gminy, PGL LP, PGW WP	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet PGL LP, budżet PGW WP

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.7. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych oraz ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja.	gminy	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin
	ZP.1.8. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	gminy, zarządcy dróg	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet gmin, budżet zarządców dróg
	ZP.1.9. Opieka nad zwierzętami.	gminy	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin
	ZP.2.1. Realizacja zadań wynikających z Planu Urządzania Lasu.	Nadleśnictwa	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet Nadleśnictw
	ZP.2.3. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	PGL LP, Nadleśnictwa, Straż Pożarna, właściciele lasów	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet Nadleśnictw, PGL LP budżet Straży Pożarnej, właścicieli lasów
	ZP.2.4. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.	Nadleśnictwa, właściciele lasów	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet nadleśnictw, właścicieli lasów
	ZP.2.5. Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.	RDLP	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet RDLP
	ZP.2.6. Rozbudowa i przebudowa drzewostanów.	PGL LP, Nadleśnictwa, gminy	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						budżet Nadleśnictw, PGL LP, gmin

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*						Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029-2032	suma	
	ZP.3.1. Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych).	PGL LP, gminy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet gmin, budżet placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, PGL LP
	ZP.3.2. Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.	Nadleśnictwa	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet Nadleśnictw
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii).	WIOŚ w Rzeszowie, przedsiębiorstwa, Straż Pożarna, Policja	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet własny WIOŚ, przedsiębiorstw, Straży Pożarnej, Policji
	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.	gminy, WIOŚ w Rzeszowie, PWIS, WFOŚiGW	brak możliwości określenia całkowitej wysokości kosztów						Budżety gmin, budżet własny WIOŚ i PWIS, NFOŚiGW, WFOŚiGW
	ZPA.1.3. Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	sprawcy awarii, PSP	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet własny sprawców awarii, Straży Pożarnej
	ZPA.2.1.Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	służby interwencyjne, WIOŚ w Rzeszowie, policja, PSP, placówki oświatowe	działanie ciągłe – koszty nakładu pracy trudne do oszacowania						budżet służb interwencyjnych, budżet WIOŚ, budżet policji, PSP, placówki oświatowe

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletnich Prognoz Finansowych, budżetów oraz informacji uzyskanych od Urzędów, Instytucji i przedsiębiorstw

10. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu oraz ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko planowanych zadań. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych. Zarządzanie Programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie Programu i jego realizacja, a w szczególności:
   - koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
   - bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
   - raporty na temat wykonania Programu.
2) Edukacja ekologiczna:
   - utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
   - udostępnienie informacji o stanie środowiska,
   - publikacja informacji o stanie środowiska.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- W czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych.
- Stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.
- Maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.
- Odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji oraz czas inwestycji uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.
- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

10.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Starostwa Powiatowego w Jaśle,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego,
- Urzędów gmin powiatu jasielskiego,
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Rzeszowie,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale,
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie,
- Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie,
- Powiatowego Zarządu Dróg w Jaśle,
- PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów;
- PSE S.A.
- Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle,
- Nadleśnictwa Gorlice, Dukla, Kołaczyce,
- zakładów wodno-kanalizacyjnych.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne Starostwa Powiatowego w Jaśle oraz monitorowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą m.in.:

- Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
- Urzędy gmin powiatu jasielskiego,
- Mieszkańcy powiatu,
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie powiatu jasielskiego,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- Zarządcy dróg,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.,
- Okręgowy Urząd Górniczy,
- Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych,
- Placówki oświatowe i organizacje pozarządowe na terenie powiatu jasielskiego,
- Wspólnoty mieszkaniowe,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza,
- Policja, straż pożarna,
- przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne, przedsiębiorstwa zarządzające składowiskami odpadów, zakłady wodno-kanalizacyjne.

10.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu jasielskiego na lata 2025 – 2028 z perspektywą do 2032 r.* jest świadomość ekologiczna mieszkańców.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa, szkoły średnie – edukacja ekologiczna szkołach prowadzona jest na przyrodzie, biologii lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
2) Budzenie szacunku do przyrody.
3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
6) Wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko.
7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:
Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w szkołach. Tymi koniecznymi treściami są:

1) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
2) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
3) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
4) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.

3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu w szkołach ważne jest:

1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów", metaplanów itp.;
3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych;
10) Udział w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Na terenie powiatu jasielskiego na szeroką skalę prowadzone są działania z zakresu edukacji ekologicznej. Obejmują one swoim zasięgiem zarówno akcje edukacyjne w szkołach i innych placówkach oświatowych, jak i działalność skierowaną bezpośrednio do mieszkańców powiatu. Przykładowo, Młodzieżowy Dom Kultury zrealizował:

- Warsztaty przyrodniczo-ekologiczne stacjonarne: w 2024 r. 15 warsztatów dla 425 uczestników, w 2023 r. 12 warsztatów dla 280 uczestników;
- Warsztaty przyrodniczo-ekologiczne terenowe: w 2024 r. 36 warsztatów dla 1856 uczestników, w 2023 r. 37 warsztatów dla 1897 uczestników;
- Konkursy przyrodnicze: w 2024 r. 8 konkursów dla 491 uczestników, w 2023 r. 6 konkursów dla 555 uczestników;
- Biegi: w 2024 r. 2 zorganizowane biegi dla 850 uczestników, w 2023 r. 3 biegi dla 850 uczestników;

Konkursy ekologiczne organizowali także:

- Zespół Szkół nr 3 w Jaśle – w 2024 r. 5 konkursów ekologicznych, w 2023 r. również 5;
- Dom Pomocy Społecznej w Foluszu zorganizował w 2024 i 2023 r. po jednym konkursie ekologicznym;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowym Żmigrodzie zorganizował w 2024 i 2023 r. po jednym konkursie ekologicznym;

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaśle zorganizował w 2024 i 2023 r. po jednym konkursie ekologicznym[53].

10.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Starosta Powiatu Jasielskiego co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa.

10.4. Monitoring realizacji Programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu jasielskiego, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu jasielskiego.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami, a realizacją.

Ocena realizacji Programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja POŚ.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym Programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w tabeli poniżej.

Tabela 70. Wskaźniki monitoringu Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
Klimat i jakość powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie podkarpackiej	-	GIOŚ	B(a)P [2024 r.]	brak zanieczyszczeń, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego
2.	Emisja zanieczyszczeń	t/r	GUS	144 885	<144 885

[53] Źródło: *Raport o stanie Powiatu Jasielskiego za 2024 rok*

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
	gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem			[2024 r.]	
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	t/r	GUS	44 [2024 r.]	<44
4.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	90,0 [2024 r.]	≥90,0
5.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	GUS	1 332 396 [2024 r.]	≥1 332 396
6.	Długość sieci ciepłowniczej	km	ZEC MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	22,6725 [2024 r.]	≥22,6725
7.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	15,2 [2024 r.]	≥15,2
8.	Moc OZE w elektrowniach	MW	URE	14,6 [2024 r.]	≥14,6
9.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	840 [2024 r.]	≥840
Zagrożenie hałasem					
10.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_{DWN}	os.	Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego	157 [2022 r.]	0
11.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_N	os.	Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego	71 [2022 r.]	0
12.	Drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej	km	GUS	0,5 [2023 r.]	<0,5
13.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	km	GUS	83,1 [2023 r.]	<83,1
Promieniowanie elektromagnetyczne					
14.	Liczba stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	RWMŚ w Rzeszowie	0 [2024 r.]	0
Gospodarowanie wodami					
15.	Liczba badanych JCWP z przekroczeniami wartości granicznych dla stanu dobrego	szt.	RWMŚ w Rzeszowie	5/6 [2024 r.]	0
16.	Klasa jakości w ppk	klasa	GIOŚ	II	I / II

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
	PLGW2000151_001			[2022 r.]	
17.	Klasa jakości w ppk PLGW2000151_004	klasa	GIOŚ	IV [2022 r.]	I / II
Gospodarka wodno-ściekowa					
18.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam^3	GUS	2 953,2 [2024 r.]	<2 953,2
19.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	GUS	24,6 [2024 r.]	<24,6
20.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	GUS	493,6 [2024 r.]	≥493,6
21.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	GUS	49,2 [2024 r.]	≥49,2
22.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	1 030,7 [2024 r.]	≥1 030,7
23.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	62,7 [2024 r.]	≥62,7
24.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	GUS	66,5 [2024 r.]	≥66,5
25.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	GUS	136 459 [2024 r.]	≥136 459
26.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam^3	GUS	3 699,0 [2024 r.]	≥3 699,0
Gleby					
27.	Powierzchnia gruntów rolnych	ha	Starostwo Powiatowe w Jaśle	46 222,1279 [2024 r.]	Bieżący monitoring
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
28.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	223 [2024 r.]	<223
29.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	39,7 [2024 r.]	>39,7
30.	Liczba gmin, które osiągnęły poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	szt.	ASGOK	10 [2024 r.]	10
31.	Liczba istniejących dzikich wysypisk	szt.	GUS	3 [2024 r.]	0
32.	Masa azbestu pozostałego do	kg	Baza azbestowa	13 900 664 [25.09.2025 r.]	<13 900 664

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
	unieszkodliwienia				
Zasoby geologiczne					
33.	Wydobycie surowców mineralnych	tys. t mln m^3	PIG-BIP	467,81 10,63 [2024 r.]	Bieżący monitoring
Zasoby przyrodnicze					
34.	Powierzchnia terenów chronionych	ha	GUS	30 475,44 [2024 r.]	≥30 475,44
35.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	34 [29.09.2025 r.]	≥34
36.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	GUS	71,93 [2023 r.]	≥71,93
37.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	GUS	31 434,26 [2024 r.]	≥31 434,26
38.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	31 357,79 [2024 r.]	≥31 357,79
Zagrożenia poważnymi awariami					
39.	Liczba poważnych awarii	szt.	WIOŚ w Rzeszowie	0 [2024 r.]	0

źródło: opracowanie własne

W tabeli poniżej przedstawiono harmonogram wdrażania POŚ dla Powiatu Jasielskiego obejmujący wyżej opisane, cykliczne działania. Harmonogram ten ma charakter ramowy. Możliwe są jego modyfikacje – np. częstsza weryfikacja listy przedsięwzięć lub wcześniejsza aktualizacja programu – w zależności od zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także od oceny postępów w zakresie osiągania celów programu.

Tabela 71. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska Powiatu jasielskiego.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Realizacja celów i kierunków działań na lata 2025-2032	X	X	X	X	X	X	X	X
Raporty z realizacji programu		X		X		X		X
Opracowanie Programu Ochrony Środowiska				X				X

źródło: opracowanie własne

10.5. Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem znak: WOOŚ.411.2.8.2025.AP.3 z dnia 31 lipca 2025 r. oraz Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym pismem znak SNZ.9020.2.17.2025.JL z dnia 22 lipca 2025 r.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny,

krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu jasielskiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego powiatu oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających aktualizację dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

10.6. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,

- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

10.6.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.
Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej) - obszarów ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych oznaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza,
- ochrona wód i gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- geologia i górnictwo,
- edukacja ekologiczna,
- państwowy Monitoring Środowiska,
- programy międzydziedzinowe,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju, ponieważ:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,

- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- jest ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie to samodzielna instytucja finansowa, powołana do wspierania przedsięwzięć w dziedzinie ekologii. Realizując swoją misję, Fundusz koncentruje się na:

- wspieraniu działań proekologicznych podejmowanych przez administrację publiczną, przedsiębiorców, instytucje i organizacje pozarządowe,
- zarządzaniu środkami europejskimi ukierunkowanymi na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z corocznie uchwalanym planem pracy. Wsparcie finansowe realizowane jest poprzez udzielanie pożyczek i dotacji na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska:

- ochrona wód,
- ochrona atmosfery,
- gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Rzeszowie można znaleźć na stronie internetowej funduszu www.bip.wfosigw.rzeszow.pl lub pod nr telefonu: 17 742 70 14 oraz siedzibie funduszu.

Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład
Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. To Program, który jest zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu. Założenia Programu Inwestycji Strategicznych:

- pobudzenie aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
- poprawa warunków życia obywateli,
- powstanie nowych miejsc pracy,
- wsparcie zrównoważonego rozwoju,
- efektywne zaangażowanie sektora finansowego.

Program obejmuje ponad 30 obszarów gospodarki, w tym m.in.: inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycje społeczne tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe. Przekazane fundusze mają na celu wspomaganie ochrony środowiska naturalnego. Obejmą

one „zielone” inwestycje i programy wspierające obywateli oraz dążące do poprawy jakości środowiska w Polsce.

10.6.2. Fundusze Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich, którymi są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmie Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Dokument, jakim jest Umowa Partnerstwa, określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie będziemy mieli **72,2 miliarda euro**, oraz środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości **3,8 miliarda euro**. Łącznie to około **76 miliardów euro**.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmie Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego** służy wzmacnianiu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności** służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- **Europejski Fundusz Społeczny+** ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Aby realizować założenia Umowy Partnerstwa, potrzebujemy programów krajowych i regionalnych. Określają one priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Znamy już podział środków na poszczególne programy krajowe:

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)** – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)** – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)** - następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)** - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.
- **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW)** – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. Oprócz 5 województw dotychczas objętych wsparciem: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, z nowego programu będzie

korzystać także województwo mazowieckie bez Warszawy i dziewięciu otaczających ją powiatów. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.

- **Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE)** – program ma trzy głównie priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.
- **Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST)** – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, podkarpackiego i lubelskiego)
- **Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)** – 0,475 mld euro;
- **Fundusze Europejskie dla Rybactwa** – 0,5 mld euro;
- **Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej** – 0,56 mld euro;
- **Regionalne Programy Operacyjne.**

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu jasielskiego. 15
Tabela 2. Liczba ludności powiatu jasielskiego w latach 2014-2024. 15
Tabela 3. Cele Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego. 26
Tabela 4. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza. 31
Tabela 5. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie jasielskim. 35
Tabela 6. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024. 35
Tabela 7. Wykaz pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza 36
Tabela 8. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. 37
Tabela 9. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo). 38
Tabela 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego. 39
Tabela 11. Liczba przystanków autobusowych [szt.] na terenie powiatu jasielskiego. 45
Tabela 12. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu jasielskiego. 45
Tabela 13. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza. 48
Tabela 14. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej. 50
Tabela 15. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. 52
Tabela 16. Wartości stężeń niektórych substancji w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego. 53
Tabela 17. Elektrownie OZE na terenie powiatu jasielskiego. 59
Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu. 63
Tabela 19. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023. 64
Tabela 20. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego. 66
Tabela 21. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu jasielskiego. . 72
Tabela 22. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r. 75
Tabela 23. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.. 75
Tabela 24. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. 77
Tabela 25. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności. 80
Tabela 26. Stacje bazowe na terenie powiatu jasielskiego. 83
Tabela 27. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024. 98
Tabela 28. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat jasielski. 101
Tabela 29. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie powiatu jasielskiego za lata 2016 2021. 108
Tabela 30. Zestawienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód, określonych metodą przeniesienia z jcwp monitorowanych na niemonitorowane w okresie 2016-2021. 111
Tabela 31. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2022 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego. 112
Tabela 32. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2023 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego. 114
Tabela 33. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego. 115
Tabela 34. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu jasielskiego. 117
Tabela 35. Znaczenie klas jakości wód podziemnych. 118
Tabela 36. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu jasielskiego. 119
Tabela 37. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu jasielskiego. 119
Tabela 38. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu jasielskiego. 122
Tabela 39. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu jasielskiego. 123
Tabela 40. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu. 123
Tabela 41. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego. 124

Tabela 42. Oczyszczalnie komunalne na terenie powiatu jasielskiego. 124
Tabela 43. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu jasielskiego. 125
Tabela 44. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu jasielskiego. 127
Tabela 45. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych. 131
Tabela 46. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu jasielskiego. 133
Tabela 47. Masa odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego. 140
Tabela 48. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego. 141
Tabela 49. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024. 143
Tabela 50. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu jasielskiego. 144
Tabela 51. Pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Jasielskiego dla zakładów na terenie powiatu jasielskiego. 144
Tabela 52. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego. 148
Tabela 53. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w latach 2022-2024 z terenu gmin powiatu jasielskiego. 148
Tabela 54. Wykaz koncesji wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego. 154
Tabela 55. Koncesje wydane przez Starostę Jasielskiego dla złóż na wydobywanie kopalin na terenie powiatu jasielskiego. 155
Tabela 56. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu jasielskiego. 157
Tabela 57. Wydobycie kopalin ze złóż na terenie powiatu jasielskiego w 2024 r. 159
Tabela 58. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu jasielskiego [ha]. 163
Tabela 59. Informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego. 168
Tabela 60. Rezerwaty przyrody znajdujące się na terenie powiatu jasielskiego 176
Tabela 61. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego 177
Tabela 62. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego. 181
Tabela 63. Tereny zieleni w powiecie jasielskim. 181
Tabela 64. Cel, kierunki interwencji i zadania realizowane w ramach POŚ w latach 2021-2023. 190
Tabela 65. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. 200
Tabela 66. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie powiatu jasielskiego w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. 202
Tabela 67. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Powiatu Jasielskiego. 207
Tabela 68. Harmonogram realizacji zadań własnych Powiatu Jasielskiego wraz z ich finansowaniem. 225
Tabela 69. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem. 230
Tabela 70. Wskaźniki monitoringu Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego. 247
Tabela 71. Harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska Powiatu jasielskiego. 250

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa. 8
Rysunek 2. Gminy powiatu jasielskiego. 9
Rysunek 3. Położenie powiatu jasielskiego na tle mezoregionów. 10
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu jasielskiego. 12
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu jasielskiego. 13
Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie jasielskim. 13
Rysunek 7. Scenariusze zmian sumy opadów w powiecie jasielskim. 14
Rysunek 8. Liczba ludności w gminach powiatu jasielskiego. 16
Rysunek 9. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. 16
Rysunek 10. Schemat miejskiej sieci ciepłowniczej na terenie Miasta Jasła. 34
Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu jasielskiego. 43

Rysunek 12. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu jasielskiego. 44
Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa podkarpackiego. 49
Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku. 51
Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku. 52
Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych. 55
Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu. 56
Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski. 57
Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski. 58
Rysunek 20. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023 w powiecie jasielskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%. 64
Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA. 76
Rysunek 22. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu jasielskiego. 82
Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego. 97
Rysunek 24. Cieki przepływające przez teren powiatu jasielskiego wraz z wałami przeciwpowodziowymi. 100
Rysunek 25. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski. 101
Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu jasielskiego. 103
Rysunek 27. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną. 105
Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną i rolniczą. 106
Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat jasielski. 116
Rysunek 30. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat jasielski. 117
Rysunek 31. Mapa poglądowa historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku występujących na terenie powiatu jasielskiego. 136
Rysunek 32. Mapa poglądowa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu jasielskiego. 137
Rysunek 33. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu jasielskiego. 148
Rysunek 34. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu jasielskiego. 160
Rysunek 35. Magurski Park Narodowy na terenie powiatu jasielskiego. 167
Rysunek 36. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu jasielskiego. 174
Rysunek 37. Rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe i pomniki przyrody na terenie powiatu jasielskiego. 180
Rysunek 38. Lesistość gmin powiatu jasielskiego. 181
Rysunek 39. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu jasielskiego 182
Rysunek 40. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu jasielskiego. 184

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU JASIELSKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO 2032 R.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Jasło 2025

Dokument został opracowany przez specjalistę Zakładu Analiz Środowiskowych
Eko-precyzja mgr inż. Adriannę Siekierkę

16.10.2025 r.

Spis treści

Wykaz skrótów ... 5
1. Przedmiot opracowania ... 6
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania ... 6
3. Zakres prognozy ... 6
4. Metody pracy i materiały źródłowe ... 8
5. Opis projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego oraz główne cele i kierunki działań ... 8
6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ... 10
6.1. Charakterystyka powiatu jasielskiego ... 10
6.1.1. Położenie ... 10
6.1.2. Budowa geologiczna ... 12
6.1.3. Warunki klimatyczne ... 14
6.1.4. Demografia ... 17
6.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza atmosferycznego ... 19
6.2.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu jasielskiego ... 19
6.2.2. Jakość powietrza ... 34
6.2.3. Odnawialne Źródła Energii (OZE) ... 41
6.3. Zagrożenia hałasem ... 47
6.3.1. Stan wyjściowy ... 47
6.3.2. Źródła hałasu ... 47
6.3.3. Monitoring poziomu hałasu ... 60
6.4. Pola elektromagnetyczne ... 62
6.4.1. Stan wyjściowy ... 62
6.4.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego ... 64
6.4.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego ... 82
6.5. Gospodarowanie wodami ... 83
6.5.1. Wody powierzchniowe ... 83
6.5.2. Obszary zagrożone powodzią ... 85
6.5.3. Obszary zagrożone suszą ... 87
6.5.4. Jakość wód powierzchniowych ... 91
6.5.5. Wody podziemne ... 99
6.5.6. Jakość wód podziemnych ... 102
6.6. Gospodarka wodno-ściekowa ... 104
6.6.1. Zaopatrzenie w wodę ... 104
6.6.2. Odprowadzanie ścieków ... 107
6.7. Gleby ... 111
6.7.1. Stan aktualny ... 111
6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów ... 118
6.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi ... 118
6.8.2. Magazynowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych ... 122
6.8.3. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne ... 122
6.8.4. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest ... 124
6.8.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów ... 126
6.9. Zasoby geologiczne ... 129
6.9.1. Przepisy prawne ... 129
6.9.2. Stan aktualny zasobów geologicznych ... 134
6.10. Zasoby przyrodnicze ... 137
6.10.1. Formy ochrony przyrody ... 138

6.10.2. Grunty leśne ... 155
6.10.3. Korytarze ekologiczne ... 158
6.11. Zagrożenia poważnymi awariami ... 159
6.11.1. Stan aktualny ... 159
7. Główne problemy ochrony środowiska ... 161
8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu ... 162
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym ... 163
10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu ... 179
11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego na wybrane elementy środowiska ... 212
11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko ... 212
11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody ... 212
11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta ... 216
11.4. Ludzie ... 219
11.5. Powietrze atmosferyczne ... 220
11.6. Klimat ... 221
11.7. Zabytki oraz dobra materialne ... 223
11.8. Gleby i zasoby naturalne ... 223
11.9. Wody ... 224
11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi ... 244
11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne ... 245
12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu ... 247
13. Propozycja działań alternatywnych ... 251
14. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne ... 251
15. Monitorowanie realizacji POŚ dla Powiatu Jasielskiego ... 252
16. Podsumowanie i wnioski ... 255
17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym ... 256
Spis tabel ... 264
Spis rysunków ... 266

Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
BDO	Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GDLP	Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
MRP	Mapy Ryzyka Powodziowego
MZP	Mapy Zagrożenia Powodziowego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Rzeszowie
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PODR	Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
ppk	punkt pomiarowo-kontrolny
PSG	Polska Spółka Gazownictwa
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PZD	Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle
PZDW	Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
RP	Rezerwaty Przyrody
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
UE	Unia Europejska
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
wod-kan	wodno-kanalizacyjne
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.*

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.)

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112), stanowiące załącznik do prognoz;
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;

3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    - różnorodność biologiczną;
    - ludzi;
    - zwierzęta;
    - rośliny;
    - wodę;
    - powietrze;
    - powierzchnię ziemi;
    - krajobraz;
    - klimat;
    - zasoby naturalne;
    - zabytki;
    - dobra materialne.

Prognoza uwzględnia zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem znak: WOOŚ.411.2.8.2025.AP.3 z dnia 31 lipca 2025 r. oraz Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym pismem znak SNZ.9020.2.17.2025.JL z dnia 22 lipca 2025 r.

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego oraz główne cele i kierunki działań

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program ochrony środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyśpieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

W projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb:

- Klimat i jakość powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby geologiczne;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na podstawie analizy stanu każdego z obszarów interwencji wyznaczono cele programu, zadania i ich finansowanie, a także strategię ich realizacji. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami Powiatu oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Obszary interwencji oraz cele założone w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego zostały przedstawione poniżej:

KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Poprawa klimatu akustycznego.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Zrównoważona gospodarka wodna.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

CEL: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi wraz z minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko**.**

GLEBY

CEL: Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Racjonalna gospodarka odpadami.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

6.1. Charakterystyka powiatu jasielskiego

6.1.1. Położenie

Powiat jasielski leży w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Siedzibą powiatu jest miasto Jasło. Powiat od północy graniczy z powiatem dębickim, od wschodu z powiatem strzyżowskim i krośnieńskim, od strony południowej ze Słowacją oraz od strony zachodniej z powiatem gorlickim i tarnowskim, co obrazuje rysunek nr 1. Powierzchnia powiatu wynosi 831 km2 [GUS, stan na 31.12.2024 r.]. Największą powierzchnię spośród gmin zajmuje gmina Krempna, najmniejszą zaś gmina Brzyska. Tworzony jest przez 10 gmin: gmina miejska Jasło, gmina miejsko-wiejska Kołaczyce, gminy wiejskie: Brzyska, Dębowiec, Jasło, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn i Tarnowiec, co przedstawiono na rysunku nr 2.

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa.
źródło opracowanie własne

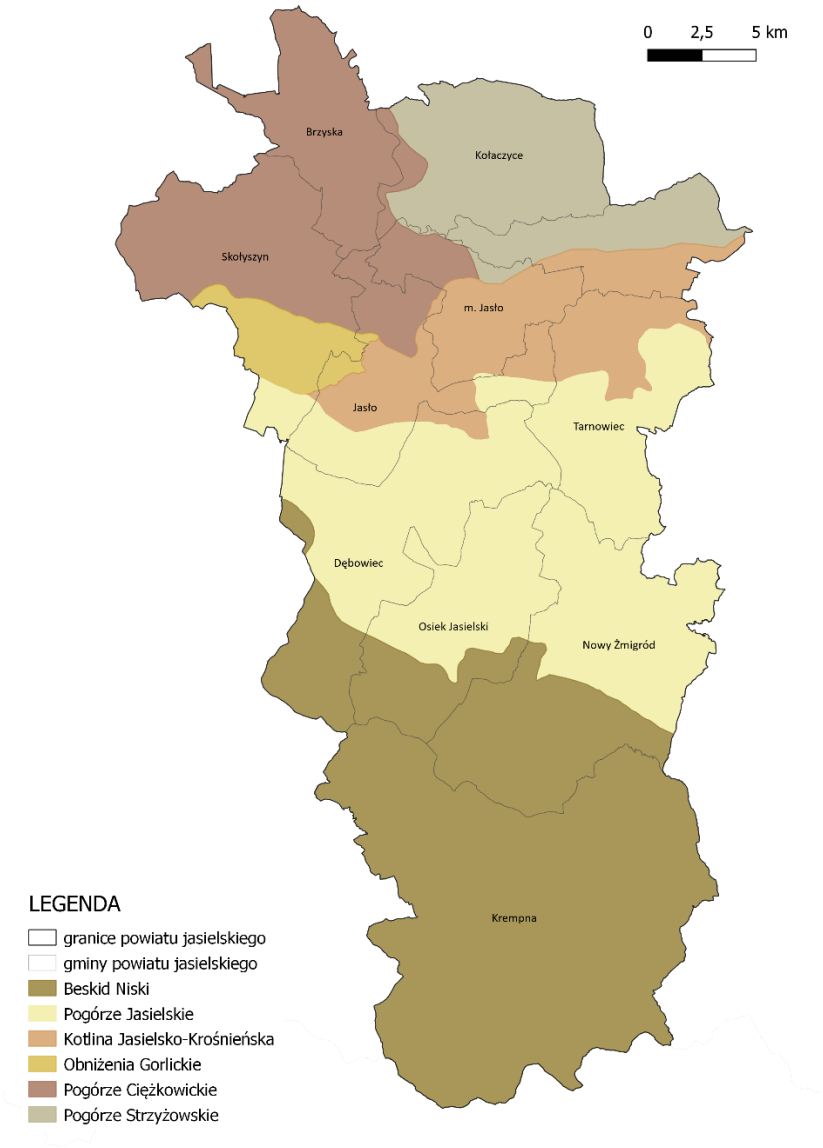

Rysunek 2. Gminy powiatu jasielskiego.
źródło opracowanie własne

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat jasielski umiejscowiony jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
    - prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),
        - podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513),
            - makroregion – Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
                - mezoregion – Pogórze Ciężkowickie (513.62).
                - mezoregion – Pogórze Strzyżowskie (513.63).
                - mezoregion – Obniżenie Gorlickie (513.66).
                - mezoregion – Kotlina Jasielsko - Krośnieńska (513.67).
                - mezoregion – Pogórze Jasielskie (513.68).
            - makroregion – Beskidy Środkowe (513.7)
                - mezoregion – Beskid Niski (513.71).

Graficzne ulokowanie powiatu na tle mezoregionów przedstawiono na rysunku nr 3.

Rysunek 3. Położenie powiatu jasielskiego na tle mezoregionów.
źródło opracowanie własne

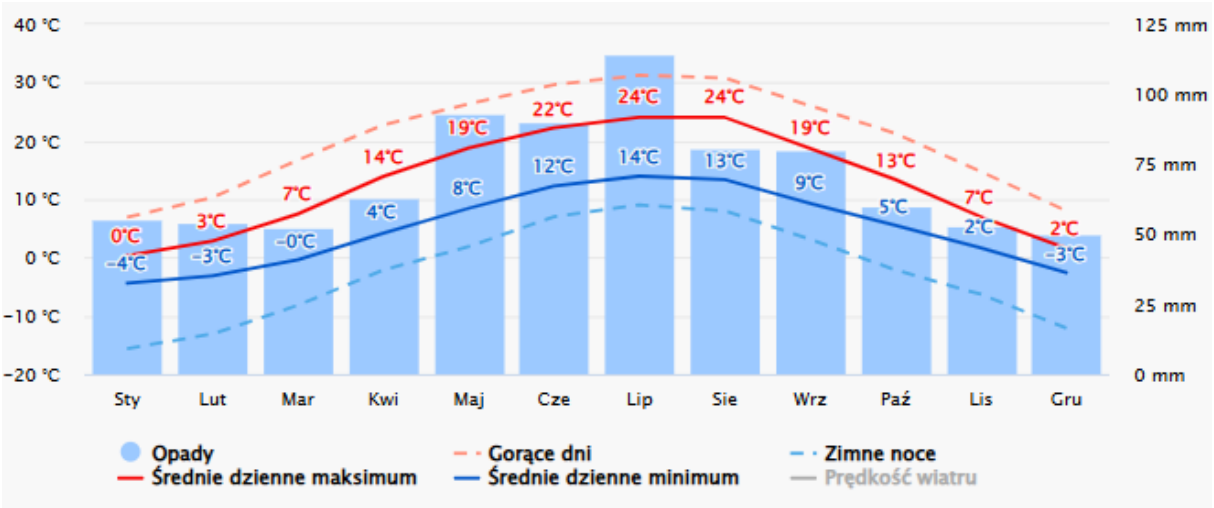
6.1.2. Budowa geologiczna

W powiecie jasielskim przedczwartorzędowe utwory stanowi kompleks naprzemianległych piaskowców i łupków osadzanych od dolnej kredy do miocenu w zmieniającym swoją geometrię basenie oceanicznym, rozdzielanym niekiedy wyniesieniami podmorskimi zwanymi kordylierami. Rozległy basen karpacki zaczyna się od górnej kredy, dzieląc na baseny resztkowe, wypełniane osadami, zamykane, fałdowane i wypiętrzane. Najważniejszy, mioceński etap fałdowania ułożył tu skały w szereg nasuniętych na siebie łusek, oddzielonych powierzchniami nieciągłości. W zależności od charakteru utworów występujących w danym elemencie tektonicznym wydzielić można dwa zestawy łusek, które tworzą jednostki wyższej rangi: niżejległą jednostkę śląską i nasuniętą na nią jednostkę magurską, która na opisywanym terenie buduje tzw. „półwysep Harklowej" i kilka odosobnionych płatów. Zróżnicowanie litologiczne poszczególnych członów litostratygraficznych w profilach jednostek wynika z

depozycji osadów w różnych częściach basenu karpackiego. Najstarszymi utworami jednostki śląskiej, wieku dolnokredowego, są łupki cieszyńskie odsłaniające się w rejonie Ujazdu. W tym samym rejonie odsłaniają się również najmłodsze warstwy dolnej kredy - tzw. warstwy wierzowskie i należące już do górnej kredy warstwy lgockie, łupki pstre oraz warstwy godulskie. Średnioławicowe piaskowce z warstw godulskich budują partie szczytowe grzbietu Liwocza, wznoszącego się nad miejscowościami Ujazd i Brzyska. Większe rozprzestrzenienie ma kompleks warstw istebniańskich, zwanych też czarnorzeckimi (górna kreda - paleocen), złożony
z gruboławicowych, masywnych piaskowców, przechodzących ku górze w czarne lub brunatne łupki. Piaskowce te wietrzejąc rozpadają się na gruboziarnisty piasek lub żwirek. Pasy ich wychodni ciągną się na linii Bieździedza – Czermna na południu, a także w południowo – zachodniej części w rejonie Wójtowej. Piaskowce i łupki istebniańskie są skałą kolektorową dla węglowodorów. Nad warstwami istebniańskimi w jednostce śląskiej wyróżnia się osadzany w trzeciorzędzie (paleocen - eocen) kompleks czerwonych (pstrych) łupków i występujących w ich obrębie soczew piaskowców ciężkowickich. Piaskowce te również stanowią skałę kolektorową dla węglowodorów, zaś łupki pstre są jej nieprzepuszczalnymi ekranami. Skały te odsłaniają się m.in. w paśmie Podzamcza, Brzanki i dalej ku południowi w antyklinie Osobnicy i Biecza. Młodsze warstwy hieroglifowe (wieku eoceńskiego), tworzy kompleks średnioławicowych piaskowców, przetykany łupkami. Wyżej leży bardzo zróżnicowany kompleks tzw. warstw menilitowych. Większość stanowią liściaste, czarne lub ciemnobrunatne łupki. Występują też wkładki cienkoławicowych piaskowców. Horyzont przewodni stanowią tu mocno skrzemionkowane skały zwane rogowcami, występujące w otoczeniu margli. Najmłodszymi (oligocen) i szeroko rozprzestrzenionymi w powiecie ogniwami fliszowymi jednostki śląskiej są warstwy krośnieńskie. Są to w dolnej części masywne, gruboławicowe piaskowce o drobnym, równym ziarnie, miąższości do kilkunastu metrów, przechodzące ku górze w naprzemianległe piaskowce i łupki o zmiennych proporcjach. Piaskowce są szare, drobnoziarniste, cienko - lub średnioławicowe. W obrębie tego ogniwa występują przewarstwienia tzw. wapieni jasielskich. W najwyższej części profilu leżą warstwy o zdecydowanej przewadze łupków mułowcowych, rzadziej ilastych, z reguły silnie wapnistych. Najstarszymi skałami tej jednostki są tu warstwy inoceramowe (górna kredapaleocen), o charakterze piaskowcowo–łupkowym, spotykane głównie na obszarze „półwyspu Harklowej”. Młodsze są łupki pstre (wieku paleoceńsko–eoceńskiego). Największą powierzchnię zajmuje kompleks marglisty tzw. warstw z Duląbki, których czas osadzania określa się na górny eocen i dolny oligocen. Wyżej występują znane z profilu jednostki śląskiej warstwy menilitowe i krośnieńskie W obrębie „półwyspu Harklowej” zdarzają się też fragmenty innych facji, m.in. warstwy hieroglifowe i piaskowce ciężkowickie. Utwory czwartorzędowe, to różnowiekowe, zróżnicowane co do pochodzenia i wykształcenia niezbyt grube osady, pokrywające starsze podłoże. Są to utwory tarasów rzecznych różnych poziomów, z których największe przestrzenie zajmują i charakteryzują się najgrubszymi miąższościami tarasy najmłodsze (holoceńskie). Wypełniają one dna dolin Wisłoki, Ropyi Bednarki. Większość materiału stanowią w nich głazy, żwiry, piaski, gliny, iły oraz mułki. Lokalnie w dolinie Wisłoki wyróżniono także utwory wyższych tarasów, związanych ze starszymi zlodowaceniami. Fragmenty najwyższego z nich znajdują się na wysokości 90–100 m n.p. rzeki w okolicach Dębowca i Kopanin, zaś tarasów średnich (9 - 16 m i 16 - 25 m n.p. rzeki) - w Jaśle, Zarzeczu i Kaczorowach. W dolinach mniejszych, lokalnych cieków powierzchniowych wytworzyły się namuły złożone z glin, iłów, piasków i żwirów. Znaczne połacie terenu pokrywają gliny lessopodobne, mułki i gliny zwietrzelinowe.

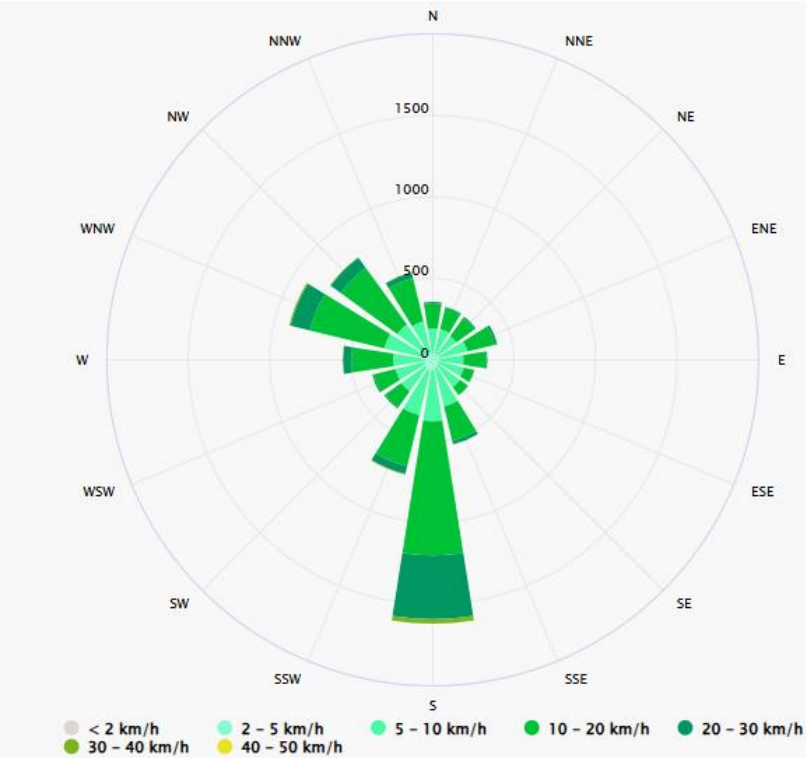
6.1.3. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne powiatu jasielskiego są mocno związane z ukształtowaniem powierzchni. Klimat w rejonie Pogórza posiada charakter przejściowy między nizinnym a górskim, ze średnią roczną temperaturą dnia około +7°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najchłodniejsze miesiące to styczeń i luty. Ilość opadów jest wyższa od średniej krajowej i wykazuje zróżnicowanie w różnych częściach powiatu - wynosi 700 - 750 mm w części zachodniej i 750 - 800 mm w części wschodniej. Pokrywa śnieżna zalega 60 - 80 dni, a okres wegetacyjny trwa 210 - 220 dni. W ciągu roku przeważają wiatry południowo zachodnie. Powiat jasielski posiada stosunkowo dużo dni pochmurnych i w związku z tym warunki nasłonecznienia są raczej niekorzystne. Średnie nasłonecznienie w ciągu dnia trwa 3,5 - 4,5 godziny. Warunki wilgotnościowe nie odbiegają od średnich krajowych. Najbardziej wilgotnymi miesiącami w 2008 r. był maj i lipiec, najmniej : styczeń, luty, marzec, listopad i grudzień. W terenach niżej położonych, o podłożu naturalnym, lecz wilgotnym, mogą pojawiać się ze zwiększoną częstością warunki wysokiej wilgotności powietrza, prowadzące do tworzenia się mgieł i radiacyjnych spływów powietrza chłodnego z wyżej położonych miejsc[1].

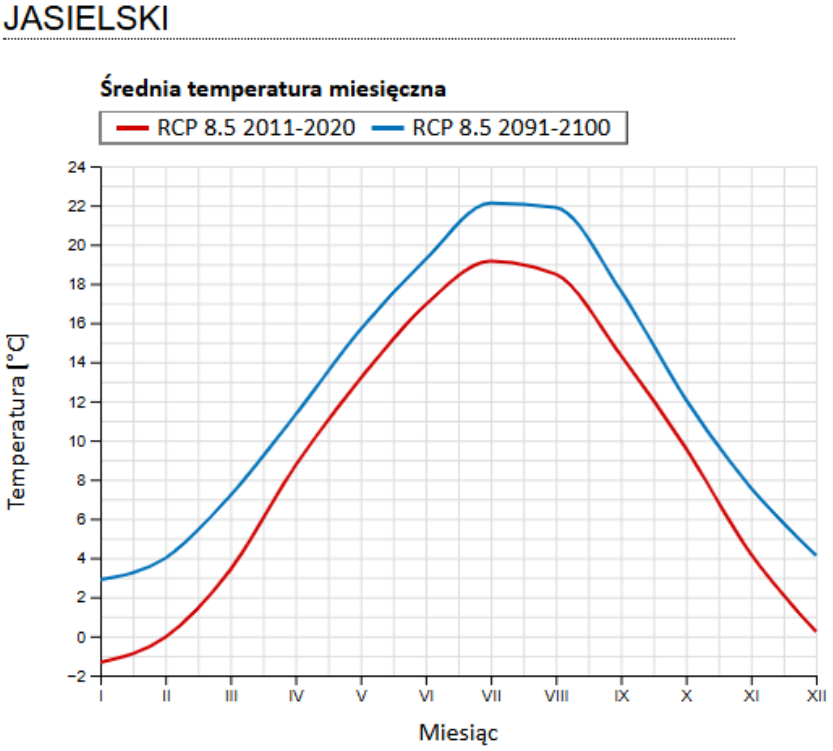
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 22.09.2025 r.

[1] Źródło: *Program ochrony powietrza dla strefy jasielskiej*

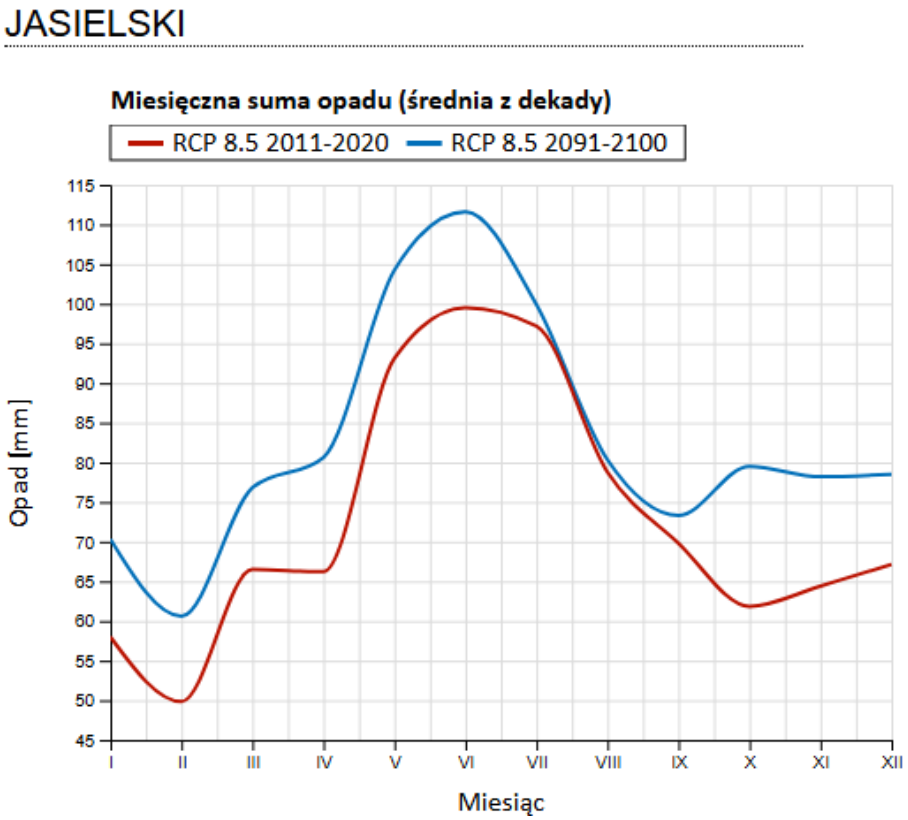

Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu jasielskiego.
źródło: www.meteoblue.com, dostęp: 22.09.2025 r.

Poniższy rysunek przedstawia scenariusz zmiany klimatu w powiecie jasielskim. Taki scenariusz jest przewidywany przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 8.5). Zgodnie z wykresem, w styczniu za 100 lat średnia temperatura powietrza może wzrosnąć o 4ºC.

Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie jasielskim.
źródło: https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/, data dostępu: 22.09.2025 r.

Rysunek 7. Scenariusze zmian sumy opadów w powiecie jasielskim.
źródło: https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/, data dostępu: 22.09.2025 r.

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO_2).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

Analiza danych opadów deszczu dla regionu Polski i powiatu jasielskiego wskazuje, że zarówno scenariusz RCP 4.5, jak i RCP 8.5 przewidują zwiększenie opadów do 2030 i 2100 roku. W obliczu tych zmian konieczne jest podjęcie działań adaptacyjnych oraz inwestycji w infrastrukturę, aby zminimalizować negatywne skutki dla środowiska, rolnictwa i ludzi. Zaleca się kontynuowanie badań i monitorowań opadów deszczu oraz ich wpływu na lokalne

ekosystemy, co umożliwi lepsze planowanie i reakcje na zmiany klimatyczne. Skutki zmian klimatu mogą objawiać się następująco:

- rolnictwo: zmiany w opadach mogą wpłynąć na produkcję rolniczą w regionie. Ulewne deszcze mogą powodować erozję gleby, a dłuższe okresy suszy mogą negatywnie wpłynąć na plony.
- infrastruktura: Wzrost opadów, zwłaszcza w krótkim czasie, może przeciążyć systemy kanalizacyjne. Należy inwestować w infrastrukturę odporną na zmiany klimatyczne.
- bioróżnorodność: zmiany w opadach i temperaturze mogą wpłynąć na ekosystemy, prowadząc do przemieszczenia się gatunków czy zmian w siedliskach.

6.1.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 roku, liczba ludności na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 108 084 osoby, z czego 54 987 osób stanowiły kobiety, a 53 097 mężczyźni. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 130,1 os/km^2.

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w tabeli nr 1 oraz 2.

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu jasielskiego.

Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	108 084
Liczba mężczyzn	53 097
Liczba kobiet	54 987
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1km^2	130,1
Współczynnik feminizacji [os.]	104
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	17,0
W wieku produkcyjnym	59,3
W wieku poprodukcyjnym	23,7

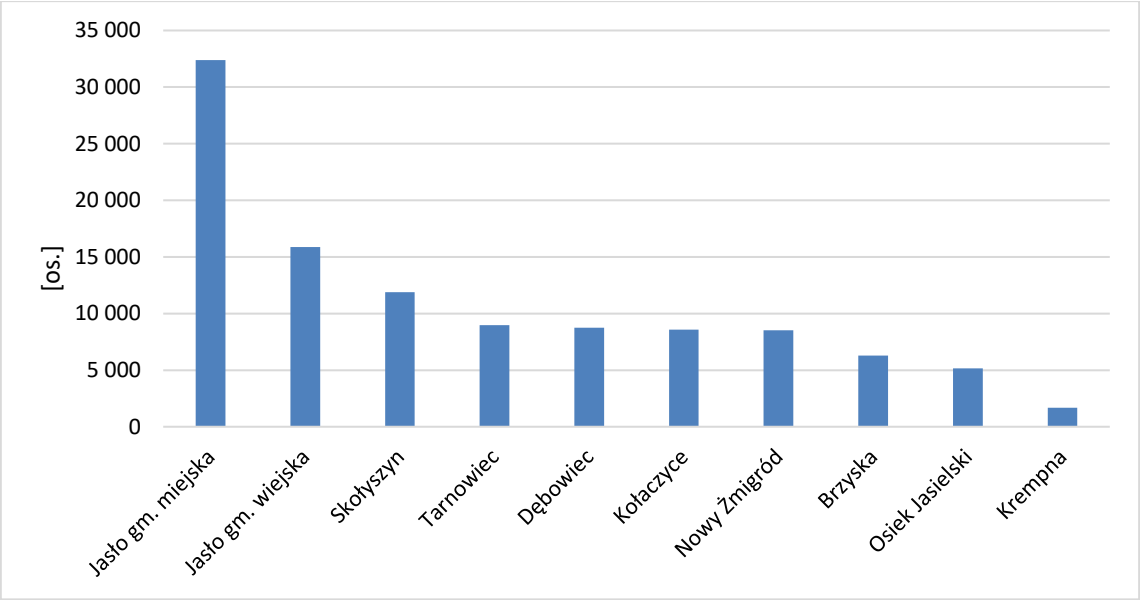
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Tabela 2. Liczba ludności powiatu jasielskiego w latach 2014-2024.

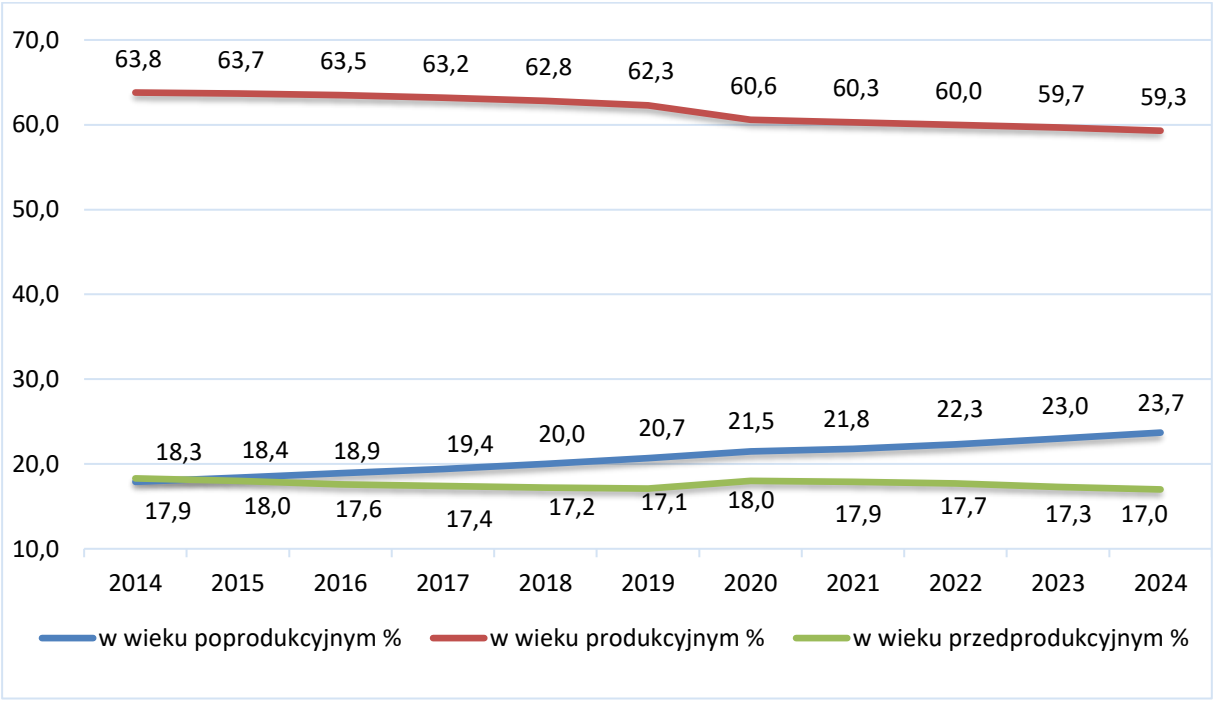
Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2014	115 185	56 578	58 607
2015	114 773	56 335	58 438
2016	114 533	56 244	58 289
2017	114 156	56 112	58 044
2018	113 962	56 039	57 923
2019	113 450	55 842	57 608
2020	111 035	54 602	56 433
2021	110 185	54 175	56 010
2022	109 582	53 832	55 750
2023	108 819	53 453	55 366
2024	108 084	53 097	54 987

źródło: GUS

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach maleje.

Rysunek 8. Liczba ludności w gminach powiatu jasielskiego.
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Rysunek 9. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.
źródło: GUS, opracowanie własne

Powyższy rysunek przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Zaobserwować można wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

6.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza atmosferycznego

6.2.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie powiatu jasielskiego

Największy udział w bilansie emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie powiatu ma emisja komunalno-bytowa, tzw. emisja „niska", następnie emisja punktowa (pochodząca z zakładów przemysłowych) oraz emisja komunikacyjna*.*

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych (węgiel kamienny, gaz ziemny, olej lekki) i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.

System ciepłowniczy

Na terenie powiatu jasielskiego zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą:

- kotłowni indywidualnych i lokalnych,
- źródeł indywidualnych (typu piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne),
- sieci ciepłowniczej w Jaśle.

Produkcja energii cieplnej w Jaśle prowadzona jest przez następujące podmioty[2]:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – będące właścicielem i eksploatatorem miejskiego systemu ciepłowniczego Jasła. Przedsiębiorstwo działa jako spółka od 1997 r. i wytwarza ciepło zgodnie z koncesją nr WCC/2934/507/W/OKR/2023/RF (ważną na okres lat 2023-2040). Ciepło wytwarzane jest w uruchomionej w 2021 r. Elektrociepłowni Jasło (EC Jasło MPGK) zlokalizowanej przy ul. Przemysłowej 15. Zakład eksploatuje dwa gazowe silniki kogeneracyjne (CHP) o mocy cieplnej 4,6 MW_t, dwa kotły gazowe (KG) o mocy cieplnej 4,6 MW_t oraz kocioł elektryczny zasilany z dedykowanej instalacji PV (OZE) o mocy cieplnej 0,01 MW_t pracujący na powrót sieci ciepłowniczej. Cały system produkcji ciepła w źródle jest zautomatyzowany, wyposażony w system sterowania i nadzoru z archiwizacją i wizualizacją procesu technologicznego.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z.o.o. – wyodrębnione w 2020 r. z Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Jaśle. MPEC eksploatuje kotłownię „Hankówka" przy ul. Przemysłowej 17 na podstawie koncesji nr WCC/2893/66213/W/OKR/2020/RF (ważnej na okres lat 2021-2031). Kotłownia wyposażona jest w trzy kotły wodne opalane węglem kamiennym o łącznej mocy zainstalowanej aktualnie ograniczonej technicznie do 15,82 MW. Ciepło wytwarzane jest w całości sprzedawane do MPGK Sp. z o.o. Kotłownia jest wyposażona w zautomatyzowany system sterowania i nadzoru z archiwizacją i wizualizacją procesu technologicznego.
- Veolia Wschód Sp. z o.o. – stanowiące lokalne źródło wytwórcze ciepła, prowadzi działalność na terenie Jasła wytwarzając ciepło w źródle numer 8 zlokalizowanym przy

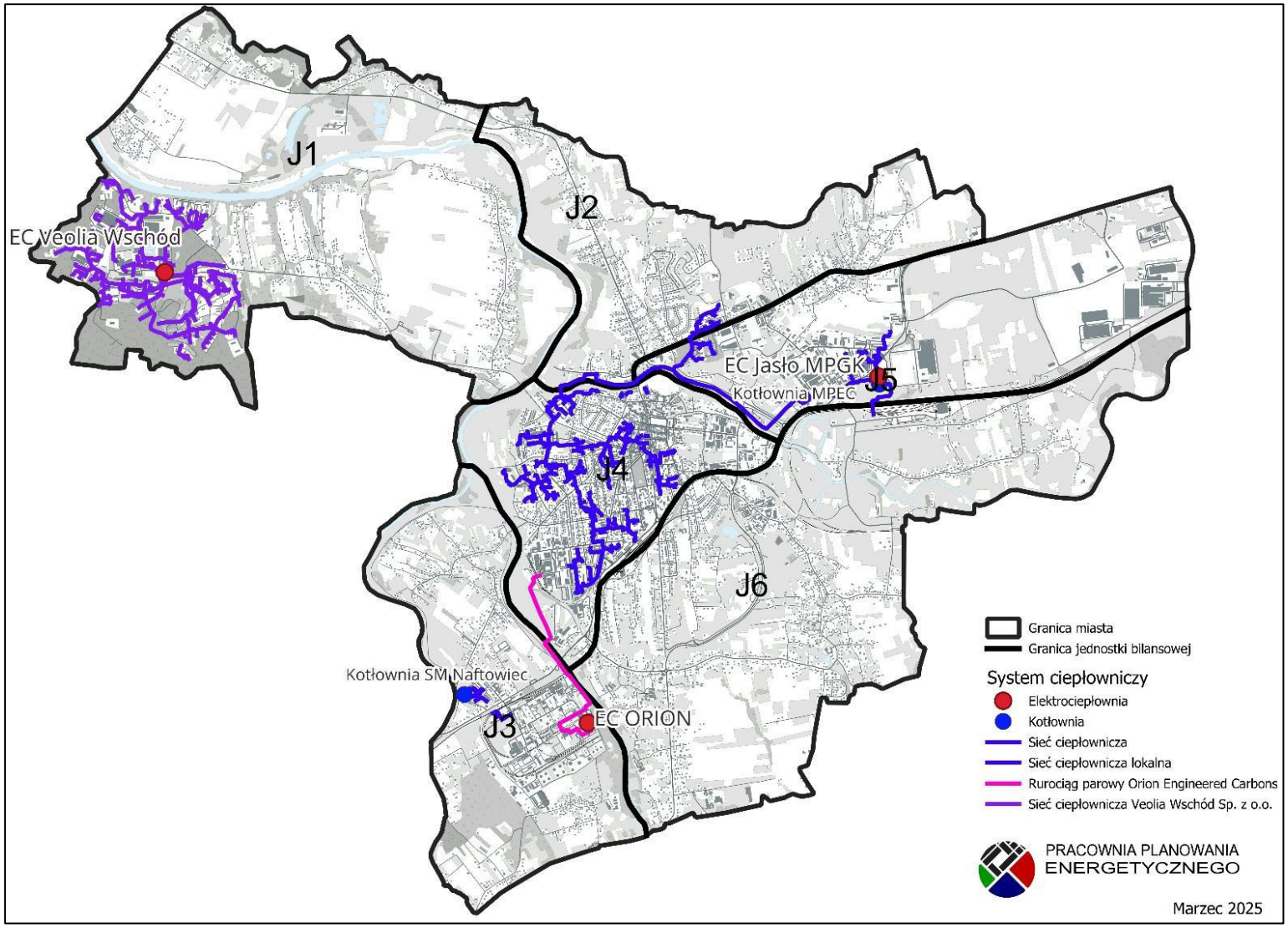
[2] Źródło: Uchwała Nr XX/210/2025 Rady Miejskiej Jasła z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Jasła"

ul. Mickiewicza 108. Veolia Wschód Sp. z o.o. Zakład Jasło posiada koncesje na wytwarzanie ciepła nr WCC/878/W/OLB/2009/MF (ważną na okres lat 2010-2035). Elektrociepłownia Veolia Wschód Sp. z o.o. wyposażona jest w trzy kotły parowe (OR), zasilane miałem węgla kamiennego: jeden o mocy cieplnej 11,8 MW oraz dwa o mocy cieplnej 19,0 MW.

- Orion Engineered Carbons Sp. z o. o. – produkujące ciepło w węźle do utylizacji gazów poreakcyjnych wyposażonych w 2 kotły parowe utylizacyjne typu PKK gazowo-olejowe (uruchomione w 1974 r., modernizowane w latach 2003-2013) na podstawie koncesji nr WCC/1245/22078/W/OKR/2013/UJN (ważnej na okres lat 2013-2033). Nominalna moc ciepła tego źródła wynosi 23 MW. Energia cieplna wyprodukowana przez Orion Engineered Carbons Sp. z o.o. rozprowadzana jest do odbiorców (m.in. UNIMOT Terminale Sp. z o.o.)
- UNIMOT Terminale Sp. z o.o. – prowadzące działalność przesyłu, dystrybucji i sprzedaży ciepła bez koncesji, ponieważ moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 4 MW. UNIMOT Terminale Sp. z o.o. prowadzi sprzedaż ciepła wytworzonego w źródle ciepła ORION Sp. z o.o. za pomocą własnych sieci zlokalizowanych na terenie Jasła: sieci nr 1 zasilanej przegrzaną parą wodną oraz sieci nr 2 zasilanej wodą gorącą.

Miejski system ciepłowniczy na terenie miasta Jasła zasilany jest z nowego układu źródeł MPGK, w tym EC Jasło i kotłowni „Hankówka" MPEC. Wyprodukowana energia cieplna rozprowadzana jest do odbiorców za pośrednictwem sieci ciepłowniczej, w której nośnikiem ciepła jest woda gorąca. Sieci ciepłownicze w Jaśle są w znacznym stopniu zmodernizowane, ponieważ udział sieci preizolowanej w odniesieniu do całkowitej długości sieci stanowi ok. 75%. Stan techniczny sieci ciepłowniczej charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. Sieć ciepłownicza z rur preizolowanych jest w dobrym stanie. Modernizacji wymagają sieci tradycyjne ze względu na długi okres pracy. Elektrociepłownia Veolia Wschód Sp. z o.o. posiada również na własność sieci ciepłownicze: sieć nr 1 zasilaną parą technologiczną oraz sieć nr 2 zasilaną woda gorącą. Stan techniczny można określić jako dobry/dostateczny. Orion Engineered Carbons Sp. z o.o. rozprowadza ciepło do odbiorów za pośrednictwem ponad 40-letniej napowietrznej sieci parowej. Stan techniczny tej sieci został określony jako dobry.

Warto nadmienić, iż Miejski system ciepłowniczy MPGK Sp. z o.o. posiada Statusu systemu efektywnego energetycznie wg art. 7b ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 t.j.).

Rysunek 10. Schemat miejskiej sieci ciepłowniczej na terenie Miasta Jasła.
Źródło: Uchwała Nr XX/210/2025 Rady Miejskiej Jasła z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Jasła”

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział w Jaśle.

Średni poziom zgazyfikowania powiatu w 2024 r. wyniósł 90%, poziomy zgazyfikowania poszczególnych gmin zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie jasielskim.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	87,2	89,3	90,1
2.	Dębowiec	80,4	81,8	81,9
3.	Jasło (gm. miejska)	98,8	89,8	97,1
4.	Jasło (gm. wiejska)	92,8	94,5	94,5
5.	Kołaczyce	87,5	88,6	88,6
6.	Krempna	0,2	0,0	0,0
7.	Nowy Żmigród	80,7	81,8	82,2
8.	Osiek Jasielski	87,6	88,5	88,9
9.	Skołyszyn	87,2	88,6	89,2
10.	Tarnowiec	89,8	90,9	91,0
powiat jasielski		89,3	89,8	90,00

źródło: GUS

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej funkcjonującej na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 4. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024.

Podgrupa	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem [m]	1 327 696	1 326 065	1 332 396
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]	30 773	30 773	30 773
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej [m]	1 296 923	1 295 292	1 301 623
Czynne przyłącza do budynków ogółem [szt.]	25 927	26 218	26 582
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	24 846	25 133	25 509
Odbiorcy gazu [gosp.]	30 380	31 483	31 081
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe [MWh]	211 303,7	205 145,1	200 183,6

źródło: GUS

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują zakłady posiadające obowiązujące pozwolenia wydane przez Starostę Powiatu Jasielskiego na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 5. Wykaz pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Nazwa zakładu	Adres zakładu
ERKO Sp. z o.o. Sp.k.	Czeluśnica 80, 38-204 Tarnowiec
Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie Fabryka Mebli Biurowych	ul. Fabryczna 8, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie Zakład Produkcyjny Foteli i krzeseł w Jaśle	ul. Fabryczna 6b, 38-200 Jasło
Komax Kotulak Bogdan	ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło
Herbstreith & Fox Jasło Spółka z o.o.,	ul. K. K. Baczyńskiego 29, 38-200 Jasło
Gamrat S.A	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Tarket Polska Sp. z o. o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o	ul. Przemysłowa 17, 38-200 Jasło
O.B.A Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Jafar S.A.	38-200 Jasło, Kadyiego 12, Zakład Produkcyjny w Przysiekach
Nafto Sp. z o.o. . z siedzibą w Krakowie	ul. Niegłowicka 9, 38-200 Jasło
Trans -Wiert Sp. z o.o.	ul. Przemysłowa 11, 38-200 Jasło
Nexler Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
Huty Szkła w Jaśle S.A	ul. Śniadeckich 19,38-200 Jasło
Veolia Wschód Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Masarni Wrocanka Sp. z o.o.	Wrocanka 193, 38-204 Tarnowiec

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Ponadto Marszałek Województwa Podkarpackiego wydał kilka pozwoleń zintegrowanych dla zakładów znajdujących się w powiecie[3]:

- Unimot Bitumen Sp. z o.o. w Gdańsku, Oddział w Jaśle - instalacja do produkcji asfaltów przemysłowych, drogowych, drogowych specjalnych, lepiku asfaltowego, specyfików asfaltowych AJ i emulsji asfaltowych;
- Fabryka Armatur JAFAR S.A. w Jaśle, zakład Produkcyjny w Skołyszynie Zakład Produkcyjny w Skołyszynie - instalacja odlewni żeliwa i staliwa;
- Produkcja Handel Usługi „EKOMAX" Kotulak Jerzy, ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło - instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych z wykorzystaniem obróbki biologicznej i obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania [IPPC], zlokalizowanej w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Wolicy, m. Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Orion Engineered Carbons Sp. z o.o., ul. 3 Maja 83, 38- 200 Jasło - pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do wytwarzania, przy zastosowaniu procesów chemicznych, podstawowych produktów lub półproduktów chemii nieorganicznej;
- Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie, Zakład Produkcji Metalowej w Jaśle - instalacja galwanizerni.

[3] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

W tabeli poniżej przedstawiono emisję zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 6. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych.

Emisja	2022	2023	2024
Zanieczyszczenia gazowe			
ogółem [t/r]	143 994	138 975	144 885
ogółem (bez dwutlenku węgla) [t/r]	1 124	1 146	1 160
dwutlenek siarki [t/r]	474	512	477
tlenki azotu [t/r]	495	485	556
tlenek węgla [t/r]	130	124	102
dwutlenek węgla [t/r]	142 870	137 829	143 725
zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń [t/r]	0	0	0
zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	36,1	29,4	30,3
Zanieczyszczenia pyłowe			
ogółem [t/r]	43	45	44
zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń [t/r]	844	838	661
zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych [%]	95,2	94,9	93,8

źródło: GUS

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie powiatu jasielskiego obejmuje:

- transport samochodowy,
- transport kolejowy,
- komunikację publiczną.

Transport samochodowy

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie powiatu nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w po stronie infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,

- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Powiat jasielski posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć drogową, która składa się m.in. z:

- dróg krajowych[4]:
  - na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki DK 28 i 28c administrowane przez OD Jasło:
    - a) DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło) od km 191+649 do km 206+565;
    - b) DK nr 28c (obwodnica m. Jasła) od km 0+000 do km 4+009.
- dróg wojewódzkich[5]:
  - DW 988 Babica – Strzyżów – Wiśniowa – Frysztak – Warzyce,
    - km 39+888 - 43+176 dł. 3 288m;
  - DW 992 Droga 73 /Jasło/ - Droga 28 /Jasło/ ...*Droga 128 Jasło/ - Zarzecze-Nowy Żmigród - Kąty - Krempna - Świątkowa Mała - Grab - Granica Państwa
    - km 0+000 - 1+391 - DK 28 - DK 73 Rondo Solidarności dł. 1 391m,
    - km 0+000 - 0+197 - DK 28 - Rondo A. Lazarowicza dł. 197m,
    - km 0+000 - 2+110 - obwodnica Jasła Rondo A. Lazarowicza - Rondo Ks. K. Wojciechowskiego dł. 2 110m,
    - km 0+826 - 50+161 - Jasło-Nowy Żmigród- Krempna-Ożenna- gr. państwa dł. 49 335.
  - DW 993 Gorlice-Nowy Żmigród-Dukla
    - Km 16+300 - 35+480 dł. 19 180.

- dróg powiatowych o łącznej długości 362,501 km:

Tabela 7. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
Gmina Brzyska					
1	1313R	Jasło - Błażkowa - Jodłowa	12 114	5+418	17+532
2	1314R	Czermna -Dębowa	745	2+941	3+686
3	1321R	Błażkowa –Skurowa	1 170	0+000	1+170
4	1833R	Lipnica Górna - Wróblowa	2 620	0+441	3+061
5	1835R	Kołaczyce – Brzyska – Brzyska przez wieś	7 405	1+187	8+592
			24 054		
Gmina **Kołaczyce**					
1	1835R	Kołaczyce – Brzyska – Brzyska przez wieś	1 187	0+000	1+187
2	1836R	Droga przez wieś Nawsie Kołaczyckie	1 689	0+000	1+689
3	1837R	Kołaczyce – Sieklówka – Lubla	9 385	0+000	9+385
4	1838R	Bieździedza – Sowina – Januszkowice	5 215	0+000	5+215
5	1839R	Sieklówka – Lublica	3 013	0+000	3+013
6	1840R	Bieździadka - Gorajowice - Jasło	3 403	0+000	3+403
7	1841R	Sieklówka – Warzyce	2 480	0+000	2+480
			26 372		

[4] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na dzień 12.05.2025 r.
[5] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
Miasto **Jasło**					
1	1313R	Jasło - ul. Mickiewicza	5 418	0+000	5+418
2	1840R	Jasło - ul. Na Kotlinę	958	5+531	6+489
3	1850R	Jasło - ul. Floriańska	1 938	0 +000	1+938
4	1851R	Jasło - ul. Sobniowska	1 167	0+000	1+167
5	1854R	Jasło - ul. Niegłowicka	1 899	0+000	1+899
6	1855R	Jasło - ul. Graniczna	1 558	0+000	1+558
7	2510R	Jasło - ul. Żniwna	639	0+000	0+639
8	2511R	Jasło - ul. Towarowa	1 490	0+000	1+490
9	2512R	Jasło - ul. Wojska Polskiego	826	0 +000	0+826
			15 893		
Gmina **Jasło**					
1	1829R	Jareniówka – Jabłonica – gr. wojew. - Czermna	5 441	0+000	5+441
2	1840R	Bieździadka - Gorajowice - Jasło	2 128	3+403	5+531
3	1841R	Sieklówka – Warzyce	514	2+480	2+994
4	1843R	Szebnie – Bierówka – Szebnie	3 055	0+000	3+055
5	1844R	Niepla – Przybówka	3 405	0+000	3+405
6	1845R	Szebnie – Chrząstówka – Przybówka	4 489	0+000	4+489
7	1846R	Chrząstówka-Moderówka	581	0+000	0+581
8	1847R	Szebnie – Tarnowiec – Jedlicze - Potok	1 447	0+000	1+447
9	1850R	Jasło - Łajsce - Zręcin	1 262	1+938	3+200
10	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik – Zarzacze	2 739	1+167	3+906
11	1854R	Jasło - Dębowiec - Folusz	1 535	1+899	3+434
12	1860R	Trzcinica – Jareniówka	3 488	0+000	3+488
13	1867R	Harklowa – Osobnica	3 038	2+074	5+112
14	1868R	Trzcinica – Osobnica – Cieklin	7 826	0+000	7+826
15	1869R	Osobnica – Pagórek	3 461	0+000	3+461
16	1871R	Jasło – Brzyście – Osobnica	4 767	0+000	4+767
17	1873R	Osobnica – Dębowiec	1 472	0+000	1+472
			50 648		
Gmina **Tarnowiec**					
1	1847R	Szebnie – Tarnowiec – Jedlicze - Potok	7 470	1+447	8+917
2	1849R	Wolica – Gliniczek – Sądkowa – Dobrucowa	5 987	0+000	5+987
3	1850R	Jasło - Łajsce - Zręcin	12 043	3+200	15+243
4	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik - Zarzecze	3 056	3+906	6+962
5	1884R	Łężyny – Łajsce	1 652	2+720	4+372
6	1885R	Nowy Glinik – Glinik Polski	2 697	0+000	2+697
7	1886R	Czeluśnica – Umieszcz	2 348	0+000	2+348
8	1887R	Czeluśnica – Tarnowiec	2 735	0+000	2+735
9	1888R	Umieszcz – Tarnowiec	2 255	0+000	2+255
10	1889R	Tarnowiec - Sądkowa	1 705	0+000	1+705

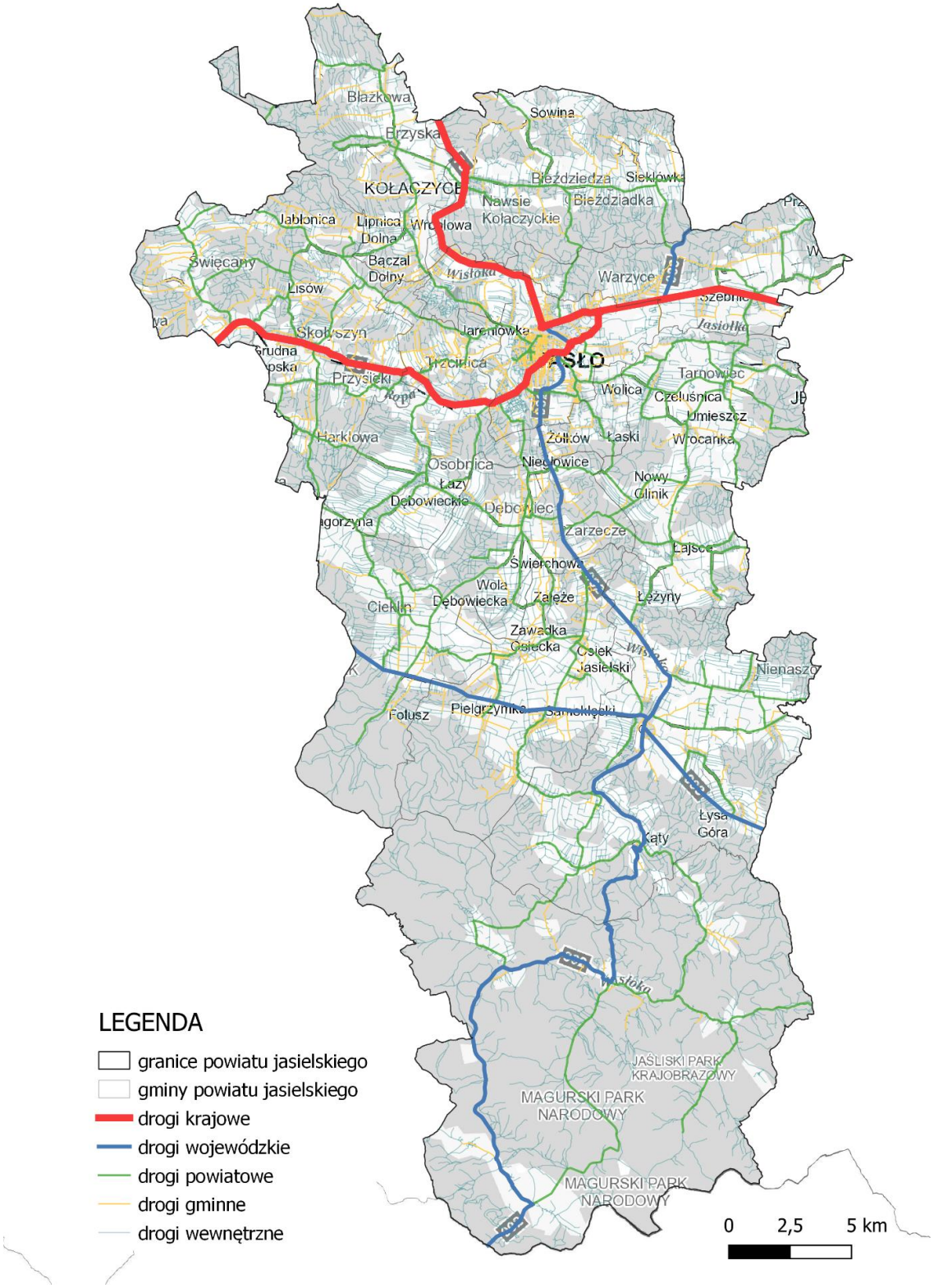
Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
11	1890R	Gliniczek – Czeluśnica	1 190	0+000	1+190
12	1891R	Tarnowiec – Brzezówka	3 257	0+000	3+257
13	1892R	Tarnowiec – Wrocanka – Piotrówka	4 807	0+000	4+807
14	1912R	Zarzecze – Łajsce	1 585	3+598	5+183
15	2410R	Łubno Szlacheckie – Łubienko	2 238	0+000	2+238
16	2506R	Majscowa – Nowy Glinik	182	2+448	2+630
			55 207		
Gmina **Dębowiec**					
1	1851R	Jasło (Sobniów) - Łaski – Nowy Glinik - Zarzecze	611	6+962	7+573
2	1868R	Trzcinica – Osobnica – Cieklin	5 896	7+826	13+722
3	1870R	Lipinki – Pagorzyna –gr.wojew. - Radość	2 282	4+250	6+532
4	1873R	Osobnica – Dębowiec	3 035	1+472	4+507
5	1874R	Dębowiec – Kopaniny	1 939	0+000	1+939
6	1875R	Józefów – Duląbka	2 014	0+000	2+014
7	1876R	Duląbka – Cieklin	1 563	0+000	1+563
8	1877R	Cieklin – Wola Cieklińska	2 813	0+000	2+813
9	1878R	Dobrynia – Zawadka Osiecka- Załęże	3 057	0+000	3+057
10	1880R	Załęże - Wola Dębowiecka – Dębowiec	3 509	0 +840	4+349
11	1881R	Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski	2 093	0+000	2+093
12	1882R	Droga przez wieś Dębowiec	1 267	0+000	1+267
13	1883R	Dębowiec – Zarzecze	1 213	0+000	1+213
14	1912R	Zarzecze – Łajsce	3 598	0+000	3+598
15	2506R	Majscowa – Nowy Glinik	2 448	0+000	2+448
16	2507R	Dębowiec – Majscowa	950	0+000	0+950
17	1854R	Jasło - Dębowiec – Folusz	14 381	3+434	17+815
			52 669		
Gmina **Nowy Żmigród**					
1	1884R	Łężyny – Łajsce	2 720	0+000	2+720
2	1893R	Osiek Jasielski – Nowy Żmigród	1 425	2+825	4+250
3	1895R	Samoklęski – Brzezowa – Katy	2 992	3+887	6+879
4	1896R	Krosno – Kobylany – Toki	5 921	14+480	20+401
5	1897R	Droga przez wieś Sadki	1 043	0+000	1+043
6	1898R	Chorkówka – Faliszówka – Nienaszów	1 705	7+976	9+681
7	1900R	Nowy Żmigród – Makowiska – Sulistrowa	5 871	0+000	5+871
8	1901R	Nienaszów – Makowiska	1 284	0+000	1+284
9	1902R	Stary Żmigród - Łysa Góra	4 544	0+000	4+544
10	1904R	Desznica – Jaworze	2 533	0+000	2+533
11	1905R	Kąty – Desznica - Świątkowa Wielka – Świątkowa Mała	5 090	0+000	5+090
12	1907R	Kąty – Myscowa – Krempna	2 212	0+000	2+212
13	2411R	Nowy Żmigród – Mytarz	2 505	0+000	2+505
14	1899R	Droga przez wieś Grabanina	1 705	0+000	1+705
			41 550		

Lp.	Numer	Przebieg drogi	Długość	Km pocz.	Km koń.
Gmina **Krempna**					
1	1905R	Kąty – Desznica - Świątkowa Wielka – Świątkowa Mała	6 479	5+090	11+569
2	1907R	Kąty – Myscowa – Krempna	6 835	2+212	9+047
3	1908R	Krempna – Polany	5 734	0+000	5+734
4	1909R	Krempna – Żydowskie – Grab	13 181	0+000	13+181
5	1911R	Iwla – Polany – Huta Polańska	7 068	7+759	14+827
			39 297		
Gmina **Skołyszyn**					
1	1826R	Święcany – gr. woj.- Czermna	2 046	0+000	2+046
2	1827R	Święcany – gr. wojew. -Szerzyny	3 253	0+000	3+253
3	1828R	Siepietnica - Święcany –Lisów	6 840	0+000	6+840
4	1829R	Jareniówka – Jabłonica – gr. wojew. - Czermna	6 773	5+441	12+214
5	1830R	Lipnica Górna – Lisów – Skołyszyn	4 715	0+000	4+715
6	1832R	Bączal – Skołyszyn	4 064	0+000	4+064
7	1833R	Lipnica Górna-Wróblowa	441	0+000	0+441
8	1861R	Droga przez wieś Przysieki	2 543	0+000	2+543
9	1863R	Skołyszyn – Harklowa – gr. wojew. - Wójtowa – Lipinki	4 884	0+000	4+884
10	1864R	Grudna –gr. wojew. - Kunowa- Pusta Wola-Przysieki	5044	2+252	7+296
11	1865R	Kunowa – Harklowa	2 247	0+000	2+247
12	1866R	Harklowa – gr. wojew. - Pagorzyna	2 673	0+000	2+673
13	1867R	Harklowa – Osobnica	2 074	0+000	2+074
			47 597		
Gmina **Osiek Jasielski**					
1	1878R	Dobrynia – Zawadka Osiecka –Załęże	2 922	3+057	5+979
2	1879R	Zawadka Osiecka- Pielgrzymka	2 998	0+000	2+998
3	1880R	Załęże - Wola Dębowiecka – Dębowiec	840	0+000	0+840
4	1881R	Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski	4 285	2+093	6+378
5	1893R	Osiek Jasielski – Nowy Żmigród	2 825	0+000	2+825
6	1894R	Świerchowa - Osiek Jasielski – Samoklęski	6 280	0+000	6+280
7	1895R	Samoklęski – Brzezowa – Kąty	3 887	0+000	3+887
8	2412R	Droga przez wieś Czekaj	1 070	0+000	1+070
			25 107		

źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle

- gminnych i wewnętrznych.

Rysunek poniżej przedstawia układ dróg na terenie powiatu jasielskiego.

Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

Transport kolejowy

Tereny kolejowe znajdują się tylko w Gminie wiejskiej i miejskiej Jasła oraz w gminie Skołyszyn i Tarnowiec. Sieć kolejowa powiatu jasielskiego jest współtworzona przez:

- linia kolejowa nr 106 – jednotorowa w większości niezelektryfikowana, pierwszorzędna linia kolejowa znaczenia państwowego łącząca stacje Rzeszów Główny ze stacją Jasło;
- linia kolejowa na 108 – częściowo zelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa o długości 160,489 km;
- linia kolejowa nr 618 – pierwszorzędna, jednotorowa, głównie zelektryfikowana linia kolejowa, łącząca stację Jasło Towarowa z posterunkiem odgałęźnym Sobniów[6].

Rysunek poniżej prezentuje układ linii kolejowych występujących na terenie powiatu jasielskiego.

[6] Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023 – 2030*

Rysunek 12. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKP PLK

Komunikacja publiczna

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowanych było 840 przystanków autobusowych, najwięcej w gminie wiejskiej Jasło. Poniższa tabela przedstawia liczbę przystanków autobusowych z podziałem na gminy.

Tabela 8. Liczba przystanków autobusowych [szt.] na terenie powiatu jasielskiego.

Obszar	2022	2023	2024
Brzyska	42	42	42
Dębowiec	110	112	114
Jasło (gm. miejska)	150	155	161
Jasło (gm. wiejska)	214	215	225

Obszar	2022	2023	2024
Kołaczyce	59	59	65
Krempna	22	22	22
Nowy Żmigród	5	5	5
Osiek Jasielski	11	11	11
Skołyszyn	78	78	78
Tarnowiec	112	113	117
powiat jasielski	803	812	840

źródło: GUS

W 2024 r. Powiatowo-Gminny Związek Komunikacyjny w Powiecie Jasielskim realizował na obszarze powiatu działalność w ramach 35 linii, w tym na 5 liniach miejskich, a także na liniach z nimi skorelowanymi. Przewozy realizowane były przez 2 operatorów tj. PGZK-Jasiel Spółka z o.o. – podmiot zewnętrzny Związki oraz MKS w Jaśle Spółka z o.o., stanowiący własność Miasta Jasła. Łączna długość linii komunikacyjnych użyteczności publicznej na koniec 2024 r. wynosiła 745 km [7].

Transport rowerowy – zeroemisyjny transport w powiecie

Zgodnie z danymi GUS [stan na 31.12.2024 r.], na terenie powiatu jasielskiego znajduje się zaledwie 15,2 km sieci dróg dla rowerów na terenie czterech gmin. Dane odnośnie dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w tabeli.

Tabela 9. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu jasielskiego.

Obszar	2022	2023	2024
Jasło (gm. miejska)	8,4	12,0	13,9
Osiek Jasielski	0,0	0,0	0,9
Skołyszyn	0,2	0,2	0,2
Tarnowiec	0,2	0,2	0,2
powiat jasielski	8,8	12,4	15,2

źródło: GUS

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych,
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych,
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Zanieczyszczenia z tzw. niskiej emisji mają największy wpływ na stan jakości powietrza. Szczególny wzrost zanieczyszczeń z palenisk domowych odczuwany jest w sezonie grzewczym. Zjawisku sprzyja tzw. inwersja termiczna oraz niska temperatura powietrza i bezwietrzne dni. Wzrasta wtedy stężenie zanieczyszczeń głównie takich jak: B(a)P oraz pył zawieszony PM10 i PM2,5. Na terenie powiatu jasielskiego w gospodarstwach domowych jako źródło ogrzewania dominuje węgiel kamienny oraz olej opałowy, szczególnie tam, gdzie nie ma dostępu do sieci ciepłowniczej ani gazowej.

[7] Źródło: *Raport o stanie Powiatu Jasielskiego za 2024 rok*

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. od gazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki" z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji",
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pylących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów znad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych" produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstojniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

6.2.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 2 strefy:

- miasto Rzeszów – kod strefy PL801;
- strefa podkarpacka – kod strefy PL1802, do której należy powiat jasielski.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279).Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO_2,
- dwutlenek azotu NO_2,
- tlenek węgla CO,
- benzen C_6H_6,
- ozon O_3,
- pył PM10,
- pył PM2.5,
- ołów Pb w PM10,
- arsen As w PM10,
- kadm Cd w PM10,
- nikiel Ni w PM10,
- benzo(a)piren B(a)P w PM10.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO_2,
- tlenki azotu NOx,
- ozon O_3.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,

- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Informacje odnośnie stref zanieczyszczeń w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 10. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO_2, dwutlenek azotu NO_2, tlenek węgla CO, benzen C_6H_6, pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO_2 tlenki azotu NO_X -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakość powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3 ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

W latach 2022-2024 w ramach systemu PMŚ na terenie województwa podkarpackiego funkcjonowało ogółem 19 stacji pomiarowych. Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowano dwa punkty pomiarowe: przy ul. Sikorskiego w Jaśle (typ obszaru: miejski) oraz przy Ośrodku edukacyjno-muzealnym w Krempnej, Krempna 59 (typ obszaru: pozamiejski).

Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim wraz z podziałem na strefy prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa podkarpackiego.
źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024*

Osiągnięte w latach 2022-2024 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w rocznych ocenach dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawiono dla strefy podkarpackiej w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej.

strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej											
	SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	O_3[1)]	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5[2]
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

[1)] Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskały klasę D2
[2)] Dla pyłu PM2,5 –dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa uzyskała klasę A

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim, raport wojewódzki za rok 2022*

Wyniki rocznej oceny dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej w ostatnich latach:

- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu;
- w latach 2022-2024 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10.

W 2022 r. badania benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykazały przekroczenie wartości docelowej w 2022 roku w punkcie pomiarowym w Jaśle. Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu zawierały się w przedziale 1,5-2,7 ng/m^3 (150-270% poziomu docelowego). W 2023 r. w Jaśle nie wykazano tych przekroczeń. W 2024 r. badania benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykazały przekroczenie wartości docelowej w punkcie pomiarowym w Jaśle – 1,6 ng/m^3 (160 % poziomu docelowego).

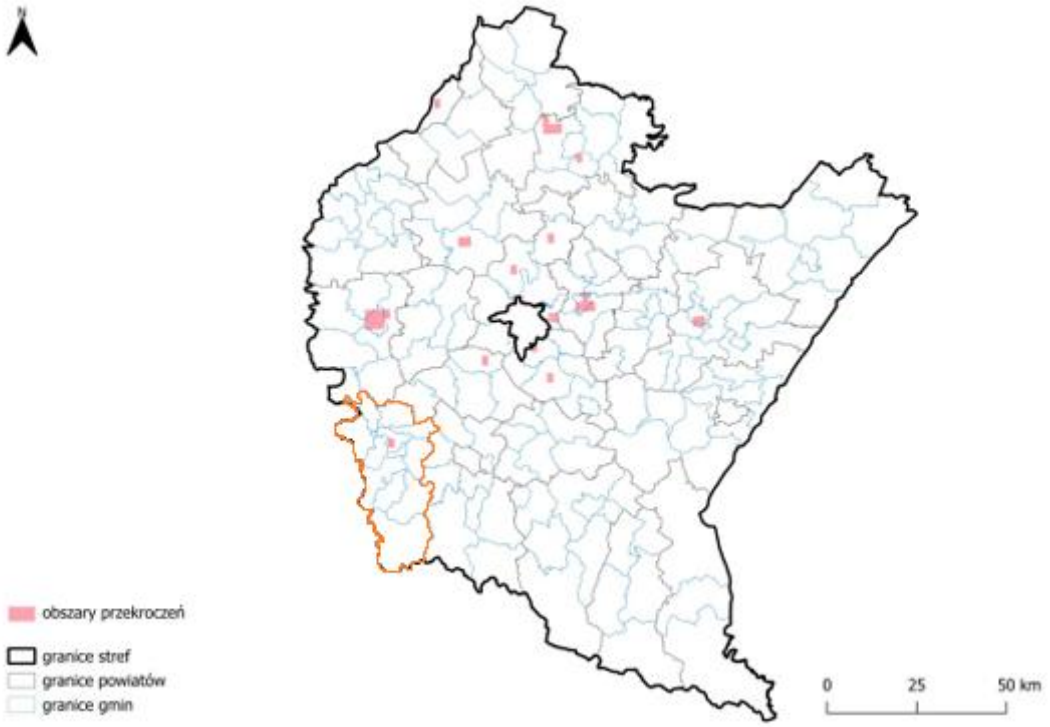
Dla ozonu liczba dni w ciągu roku, w których 8-godzinne stężenie O_3 może być wyższe od 120 µg/m^3 wynosi 25. W 2022 r. w strefie podkarpackiej na poszczególnych stanowiskach pomiarowych liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego ozonu wyniosła odpowiednio: Krempna - 21 dni, Jasło - 11 dni. W 2023 r. liczba dni z przekroczeniem przez stężenie 8-godzinne O_3 poziomu 120 µg/m^3 wyniosła odpowiednio: Jasło - 18 dni, Krempna - 8 dni. W 2024 r. W strefie podkarpackiej na poszczególnych stanowiskach pomiarowych liczba dni z przekroczeniem przez stężenie 8-godzinne O_3 poziomu 120 µg/m^3 wyniosła odpowiednio: Jasło - 13 dni (niepełne dane z okresu letniego), Krempna - 3 dni (niepełne dane z okresu letniego).

Na przeważającym obszarze województwa podkarpackiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) w odniesieniu do: dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz oznaczanych w pyle zawieszonym PM10 metali: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu.

Największym problemem w województwie podkarpackim, są wysokie stężenia benzo(a)pirenu, zawartego w pyle zawieszonym PM10. Rokrocznie wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Główną przyczyną przekroczeń jest emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza w strefie podkarpackiej są realizowane w ramach „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych”. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie.

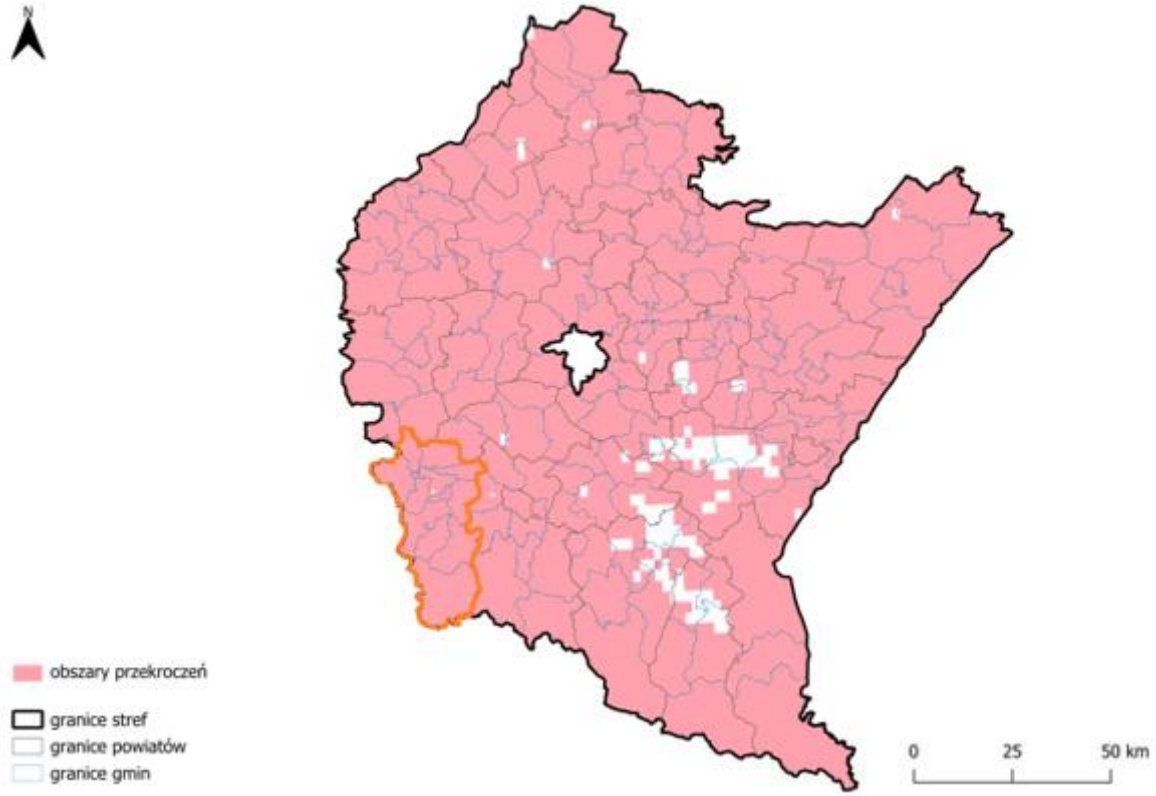
Na poniższym rysunku przedstawiono występowanie przekroczenia poziomu benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku. Pomarańczowym kolorem zaznaczono granice powiatu jasielskiego.

Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku.

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

Poniższy rysunek przedstawia zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku. Pomarańczowym kolorem zaznaczono granice powiatu jasielskiego.

Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku.
źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024*

W latach 2022-2024 roku dla strefy podkarpackiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Ich wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

strefa podkarpacka	Symbol klasy wynikowej		
	SO_2	NO_x	O_3[1)]
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

[1)]Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa podkarpacka otrzymała klasę D2

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2022*

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w latach 2022-2024 pomiary jakości powietrza oraz wyniki modelowania nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie podkarpackiej stwierdzono w przypadku poziomu celu długoterminowego ozonu.

W okresie 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego określono wartości stężeń średniorocznych (wartości minimum-maksimum) dla niektórych substancji, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wartości stężeń niektórych substancji w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Substancja	Stężenie średnioroczne			Wartość dopuszczalna
	2022 rok	2023 rok	2024 rok	
NO_2 (nr CAS 10102-44-0)	4-11 µg/m^3	3-11 µg/m^3	4-12 µg/m^3	S_a=40µg/m^3
SO_2 (nr CAS 7446-09-5)*	3-5 µg/m^3	3-8 µg/m^3	3-6 µg/m^3	-
Pył zawieszony PM10	12-21 µg/m^3	14-18 µg/m^3	17-23 µg/m^3	S_a =40µg/m^3
Pył zawieszony PM2,5	5-15 µg/m^3	9-12 µg/m^3	10-14 µg/m^3	S_a =20µg/m^3, faza II
Benzen (nr CAS 71-43-2)	0,5-1 µg/m^3	0,5-1 µg/m^3	0,5-1,1 µg/m^3	S_a = 0,5 µg/m^3
Ołów (nr CAS 7439-92-1)**	0,003-0,006 µg/m^3	0,003-0,005 µg/m^3	0,004-0,007 µg/m^3	S_a = 0,5 µg/m^3
Tlenek węgla (nr CAS 630-08-0***)	176-305 µg/m^3	115-230 µg/m^3	77-154 µg/m^3	S8max > 10 mg/m^3
Arsen (nr CAS 7440-38-2****)	0,3-0,5 µg/m^3	0,4-0,7 µg/m^3	0,4-0,6 µg/m^3	S_a = 6 µg/m^3
Kadm (nr CAS 7440-43-9****)	0,1-0,3 µg/m^3	0,2-0,3 µg/m^3	0,2-0,4 µg/m^3	S_a = 5 µg/m^3
Nikiel (nr CAS 7440-02-0****)	0,4-0,7 µg/m^3	0,4-0,7 µg/m^3	0,5-1 µg/m^3	S_a = 20 µg/m^3
Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8*****)	0,4-2 µg/m^3	0,3-1 µg/m^3	0,4-2 µg/m^3	S_a = 1 µg/m^3

* poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO_2 jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska

** stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartość stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu, i niklu w pyle PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

***** Stężenie w pyle zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Wyznaczony w ocenie jakości powietrza za rok 2022 obszar przekroczenia w zakresie stężenia średniorocznego B(a)P objął swym zasięgiem częściowo teren miasta Jasła oraz gmin Jasło, Kołaczyce, Brzyska, Skołyszyn i Dębowiec o powierzchni ok. 40 km^2.

Wyznaczony w ocenie jakości powietrza za rok 2024 obszar przekroczenia w zakresie stężenia średniorocznego B(a)P objął swym zasięgiem powierzchnię 5 km^2 na terenie miasta Jasła.

Średnie trzyletnie liczby dni ze stężeniem ozonu przekraczającym 120 µg/m^3 obliczone dla lat 2020-2022, 2021-2023 i 2022-2024 nie wykazały wystąpienia ponad 25 takich przypadków na terenie powiatu jasielskiego, co oznacza, że poziom docelowy ozonu został dotrzymany.

W latach 2023-2024 na znacznym obszarze województwa podkarpackiego, w tym na terenie powiatu jasielskiego przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu (na terenie powiatu wystąpił w danym roku kalendarzowym przynajmniej jeden dzień z max. wartością 8-godzinną ozonu przekraczającą 120 µg/m^3).

6.2.3. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m^3 osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m^3 gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Na terenie miasta Jasła znajduje się elektrownia biogazowa MPGK Sp. z o.o. w Jaśle o mocy przyłączeniowej 0,208 MW, przyłączona do sieci SN Zakłady PGE.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazowiec pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areału upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.
Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska

zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO_2 do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych.
Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o niskoemisyjnym sposobie jej produkcji.

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren powiatu jasielskiego w leży w strefie III – korzystnej oraz IV – mało korzystnej.

Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.
źródło: imgw.pl

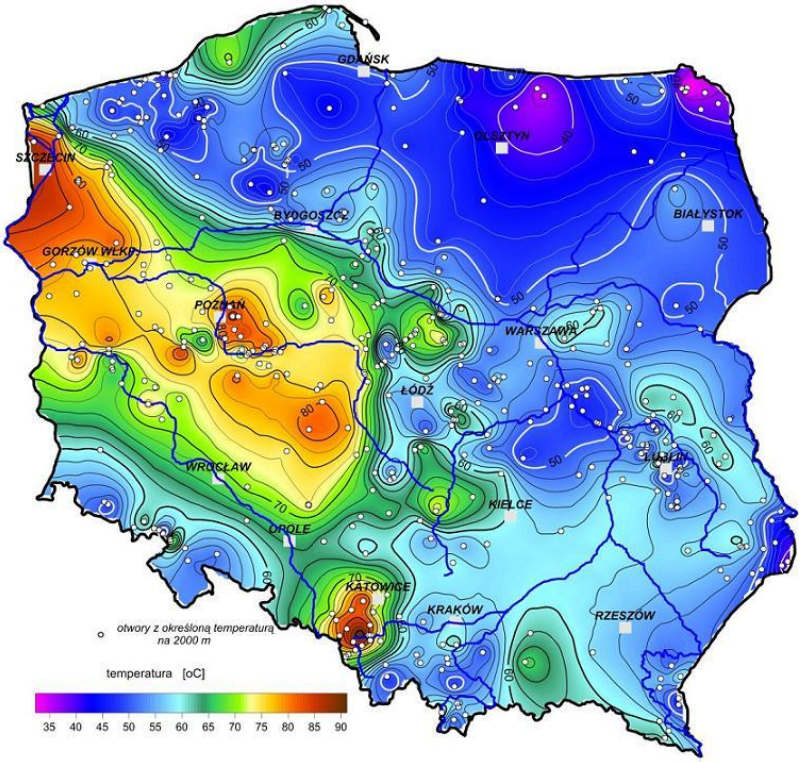
W powiecie w znajdują się dwie farmy wiatrowe:

- złożona z 6 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 450 kW (6 x 75 kW) zlokalizowana w miejscowości Pielgrzymka,
- złożona z 3 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 450 kW (3 x 150 kW) zlokalizowana w miejscowości Pielgrzymka[8].

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65ºC na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Wykorzystanie energii geotermalnej jest nieefektywne ekonomicznie na terenie powiatu. Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została na rysunku.

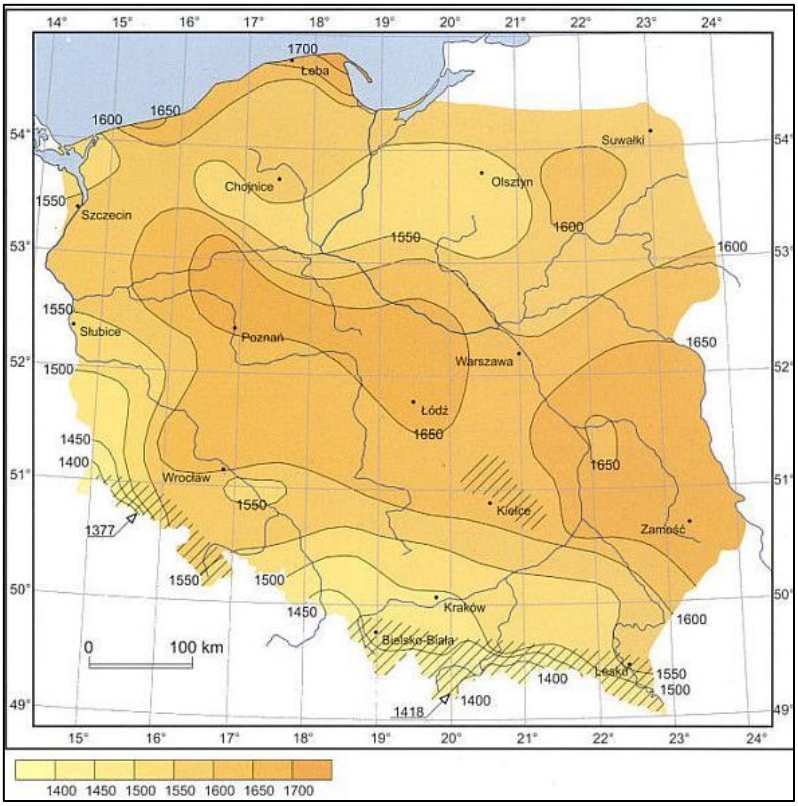

Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

[8] Źródło: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Osiek Jasielski na lata 2015 - 2020*

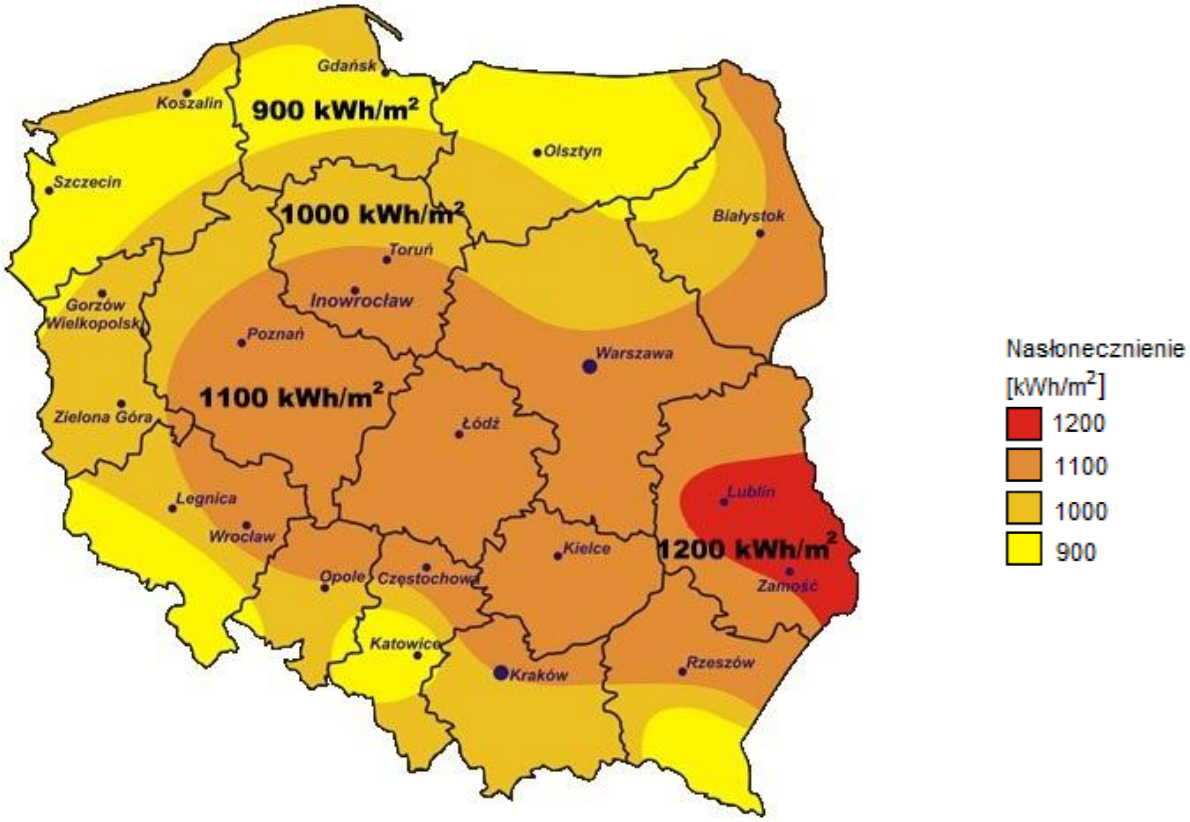
Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.

źródło: imgw.pl

Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski.
źródło: cire.pl

Powiat jasielski zlokalizowany jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 kWh/m^2 oraz częściowo 900 kWh/m^2. Nasłonecznienie na terenie powiatu szacowane jest na 1400 h/rok. Opisane powyżej warunki określane są jako średnio korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależny jest od spadu i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad to różnica wysokości poziomu wody na dwóch stanowiskach. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Instalacje OZE na terenie powiatu jasielskiego

Zgodnie z danymi URE, na terenie gminy funkcjonuje kilka elektrowni fotowoltaicznych, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Elektrownie OZE na terenie powiatu jasielskiego.

Miejscowość lokalizacja instalacji*	Gmina*	Moc elektryczna [MW]	Rodzaj elektrowni
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,064	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,130	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,364	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,300	fotowoltaiczna
Bieździedza	Kołaczyce	0,845	fotowoltaiczna
Sławęcin	Skołyszyn	0,966	fotowoltaiczna
Bieździadka	Kołaczyce	0,630	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,954	fotowoltaiczna
Sieklówka Dolna	Kołaczyce	0,999	fotowoltaiczna
Dębowiec	Dębowiec	0,998	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,188	fotowoltaiczna
Cieklin	Dębowiec	0,199	fotowoltaiczna
Cieklin	Dębowiec	0,199	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Gliniczek	Tarnowiec	0,988	fotowoltaiczna
Błażkowa	Brzyska	0,935	fotowoltaiczna
Święcany	Skołyszyn	0,698	fotowoltaiczna
Lipnica Dolna	Brzyska	0,977	fotowoltaiczna
Przysieki	Skołyszyn	0,350	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,199	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,249	fotowoltaiczna
Osiek Jasielski	Osiek Jasielski	0,999	fotowoltaiczna
Harklowa	Skołyszyn	0,864	fotowoltaiczna
Jasło	Jasło – gmina miejska	0,208	biogazowa
Pielgrzymka	Osiek Jasielski	0,450	wiatrowa
Pielgrzymka	Osiek Jasielski	0,450	wiatrowa

źródło: URE, stan na dzień 31.12.2024 r.

6.3. Zagrożenia hałasem

6.3.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.) Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq}i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

6.3.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz Programów ochrony środowiska przed hałasem:
  - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6:00 – 18:00, pory wieczoru od godz. 18:00 – 22:00 oraz pory nocy od godz. 22:00 – 6:00;
  - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22:00-6:00,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
  - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 – 22:00,
  - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 – 6:00.

Tabela 15. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

gdzie:
* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

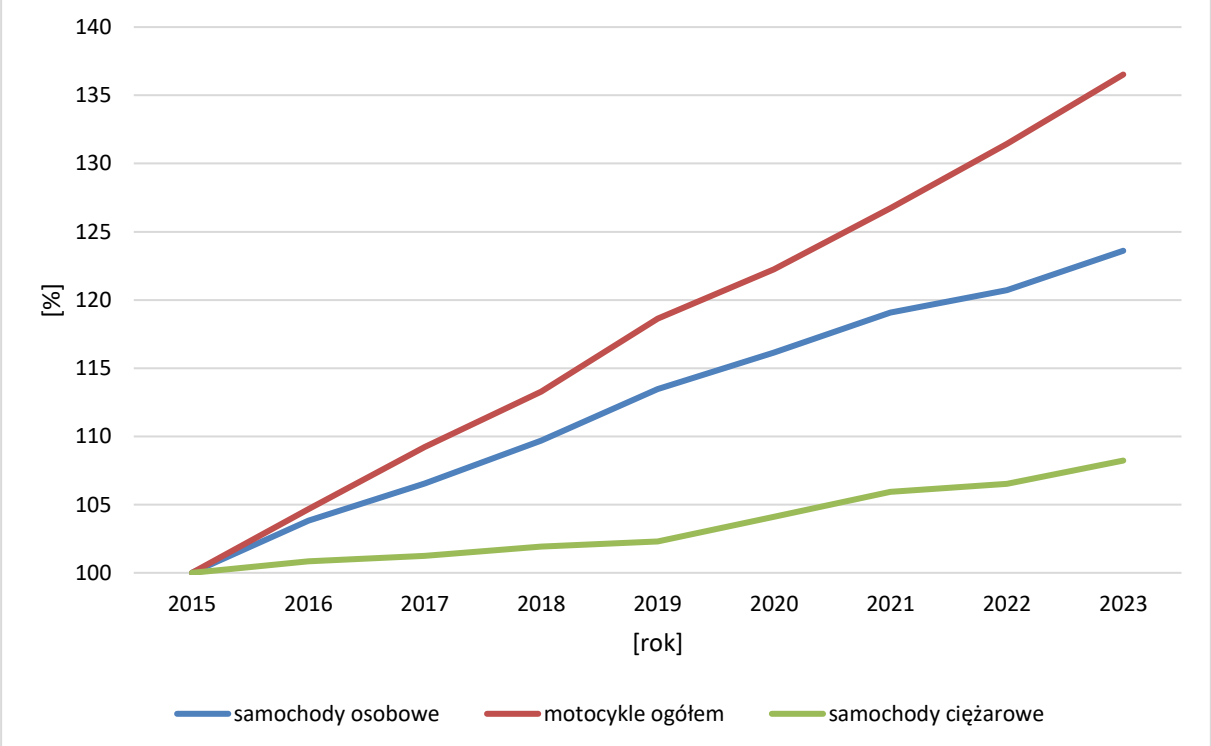
źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami na terenie powiatu jasielskiego na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas drogowy, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia w powiecie jasielskim, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023, natomiast rysunek prezentuje procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023.

Tabela 16. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023.

Kategoria pojazdów	Lata	
	2022	2023
samochody osobowe	76 427	78 258
motocykle ogółem	7 637	7 932
motocykle o pojemności silnika do 125 cm^3	2 379	2 488
autobusy ogółem	5 605	5 677
samochody ciężarowe	261	266
samochody ciężarowo - osobowe	9 941	10 101
samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	17	16
ciągniki samochodowe	1 840	1 815
ciągniki rolnicze	626	655

źródło: GUS

Rysunek 20. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023 w powiecie jasielskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki DK 28 i 28c administrowane przez OD Jasło. Opis stanu nawierzchni:

- DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło) od km 191+649 do km 206+565:
  - od km 191+649 do km 192+200 - nawierzchnia w stanie bardzo dobrym
  - od km 192+200 do km 193+000 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych, na początku odcinka występują łaty po remontach cząstkowych;
  - od km 193+000 do km 194+000- nawierzchnia w stanie bardzo dobrym;
  - od km 194+000 do km 194+470 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych;
  - od km 194+470 do km 202+000 - nawierzchnia w stanie bardzo dobrym;
  - od km 202+000 do km 204+180 - nawierzchnia w stanie dobrym, lokalnie występują spękania podłużne oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych;
  - od km 204+180 do km 206+565 – nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych o dużej szkodliwości;
- DK nr 28c (obwodnica m. Jasła):
  - od km 0+000 do km 4+009 – od km 0+000 do km 1+800 - nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją oraz pojedyncze gniazda spękań siatkowych o dużej szkodliwości, na całym odcinku występują spękania poprzeczne o dużej szkodliwości oraz koleiny;
  - od km 1+800 do km 4+009 - nawierzchnia posiada pojedyncze łaty po remontach cząstkowych, lokalne gniazda spękań siatkowych zalane emulsją
- DK nr 28 (odc. Jasło – Szebnie) od km 211+058 do km 218+450 stan zadowalający[9].

Na terenie powiatu jasielskiego położone są odcinki dróg wojewódzkich: DW988, DW922, DW933. Opis stanu nawierzchni:

- DW 988:
  - km 39+888 - 41+150 stan zły - spękania, łaty, wykruszenia krawędzi jezdni km 41 +150 - 43+176 - stan dobry i zadowalający
- DW 992:
  - stan dobry i zadawalający: 46,329 km
    - 0+000 - 1+391
    - 0+000 - 2+110
    - 0+000 - 0+197
    - 0+926 - 6+000
    - 6+995 - 23+070
    - 23+440 - 25+300

[9] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na 12.05.2025 r.

        - 28+300 - 29+880
        - 31+800 - 37+500
        - 37+819 - 50+161
    - stan nie zadawalający: 4,215 km
        - 6+000 - 6+995
        - 27+000 - 28+300
        - 29+880 - 31+800
    - stan zły: 2,489 km
        - 0+826 - 0+926 - spękania, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 23+070 - 23+440 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 25+300 - 27+000 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
        - 37+500 - 37+819 - spękania, rysy, wykruszenia krawędzi jezdni, łaty, koleiny,
- DW 993
    - km 16+300 - 28+ 967 - stan dobry i zadowalający[10].

Tabela 17. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego.

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
GMINA BRZYSKA	
1313R	od granicy Jasła nawierzchnia posiada nierówności, liczne spękania w obrębie krawędzi jezdni, z wyjątkiem odcinka w miejscowości Dąbrówka, który jest w stanie dobrym,
	odcinek od Domu Ludowego we Wróblowej do granicy miejscowości Ujazd w stanie dobrym,
	na dalszym odcinku drogi do początku miejscowości Błażkowa nawierzchnia dobra, z licznymi pęknięciami w obrębie krawędzi jezdni, na końcowym odcinku drogi widoczne miejscowe pęknięcia siatkowe,
	odcinek drogi od skrzyżowania na Skurową do granicy z powiatem Dębickim nawierzchnia dobra, z miejscowymi pęknięciami.
1314R	nawierzchnia w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi pęknięciami podłużnymi i miejscem pęknięcia siatkowego na końcowym odcinku, powstało również kilka wybojów.
1321R	początkowy odcinek drogi około 250 m stan nawierzchni dobry,
	na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną nawierzchnia zdegradowana,
	końcowy tłuczniowy odcinek drogi do profilowania i uzupełnienia ubytków,
1833R	w Lipnicy Dolnej stan nawierzchni z licznymi pęknięciami siatkowymi i przełomem,
	w Wróblowej nawierzchnia w stanie dobrym z miejscowymi pęknięciami siatkowymi,
1835R	odcinek drogi od mostu na rzece Wisłoce do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1313R Jasło – Błażkowa – Jodlłowa – stan dobry,
	od skrzyżowania z droga Nr 1313R Jasło – Błażkowa – Jodłowa na długości około 2000 mb stan dobry,
	na dalszym odcinku drogi brak profilu z licznymi rakowinami i spękaniami siatkowymi,
GMINA KOŁACZYCE	
1835R	odcinek drogi od DK 73 do mostu na rzece Wisłoce – stan dobry,
1836R	początkowy odcinek drogi do skrzyżowania z drogą gminną stan dobry,
	pozostały odcinek drogi posiada nawierzchnię dobrą z widocznymi miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi na końcowym odcinku 100 mb,
1837R	nawierzchnia do miejscowości Lublica w stanie dobrym,

[10] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
	na pozostałym odcinku nawierzchnia z miejscowymi spękaniami poprzecznymi i siatkowymi w miejscowości Lublica i Sieklówka na odcinku od skrzyżowania z drogą Nr 1841R do końca,
1838R	nawierzchnia bitumiczna w miejscowości Bieździedza posiada liczne spękania siatkowe, wyboje oraz miejscowe przełomy, z wyjątkiem odcinka przed miejscowością Sowina, pozostały odcinek w miejscowości Sowina w stanie dobrym,
1839R	odcinek drogi o nawierzchni bitumicznej z widocznymi licznymi pęknięciami siatkowymi na całej długości i miejscowymi przełomami (za wyjątkiem odcinka 400 mb na wzniesieniu oraz 500 mb na końcowym odcinku),
1840R	początkowy odcinek drogi około 400 mb w stanie dobrym, pozostała nawierzchnia do granicy Gminy Jasło z miejscowymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni i przełomami,
1841R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami siatkowymi,
MIASTO JASŁO	
1313R	od skrzyżowania ul. Jagiełły do mostu na rzece Wisłoce stan drogi jest dobry,
	na pozostałym odcinku drogi nawierzchnia z licznymi pęknięciami, z wyjątkiem odcinka od Domu Ludowego w Bryłach do pierwszej bramy Gamrackiej w stanie dobrym (ok.1 km),
1840R	stan nawierzchni zadowalający, z miejscowymi spękaniami siatkowymi na końcowym odcinku drogi,
1850R	od ronda do skrzyżowania z ul. Sobniowską miejscowe siatkowe spękania w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym,
1851R	do skrzyżowania z ul. Graniczną nawierzchnia z miejscowymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
1854R	odcinek drogi od DK 28 do granicy miasta nawierzchnia w stanie dobrym lecz z miejscowym spękaniami siatkowymi,
1855R	stan dobry z miejscowym pęknięciem siatkowym w obrębie krawężnika od strony Sobniowa,
2510R	początkowy odcinek drogi około 260 m w stanie dobrym, na pozostałym odcinku nawierzchnia z licznymi nierównościami, spękaniami i wybojami,
2511R	początek drogi od DK 28 do torów PKP – nawierzchnia ze spękaniami,
	od torów PKP do ul. Hankówka występują spękania siatkowe,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
2512R	stan nawierzchni dobry,
GMINA JASŁO	
1829R	stan nawierzchni dobry, z miejscowymi pęknięciami siatkowymi i nierównościami w obrębie chodników (na ocinku poszerzeniach jezdni) w m. Jareniówka
1840R	od granicy Gminy Kołaczyce nawierzchnia z licznymi miejscowymi pęknięciami w obrębie krawędzi jezdni oraz przełomami na odcinku zalesionym,
	następnie do Domu Ludowego w miejscowości Gorajowice w stanie dobrym,
	natomiast od Domu Ludowego nawierzchnia bitumiczna z rakowinami,
1841R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi,
1843R	odcinek od drogi krajowej do końca terenu zabudowanego miejscowości Bierówka stan dobry,
	pozostały odcinek drogi z widocznymi nielicznymi spękaniami i miejscowymi wybojami – stan zadowalający,
1844R	początkowy odcinek drogi do szkoły w Niepli- stan dobry,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
	pozostały odcinek drogi stan zadowalający lecz z miejscowymi pęknięciami poprzecznymi i siatkowymi w szczególności na końcowym odcinku drogi,
1845R	od drogi krajowej do skrzyżowania z droga Nr 1846R Chrząstówka – Moderówka – stan dobry,
	od skrzyżowania z drogą Nr 1846R Chrząstówka – Moderówka w stronę Przybówki na długości 400 mb nawierzchnia bitumiczna z licznymi spękaniami i wybojami, zdegradowana
	końcowy odcinek drogi o długości około 1450 mb - w stanie dobrym,
1846R	występują liczne spękania siatkowe,
1847R	odcinek od drogi krajowej do granicy z gminą Tarnowiec ogólnie stan dobry,
1850R	stan nawierzchni dobry, lecz z miejscowymi rakowinami,
1851R	w stanie zadowalającym z miejscowym spękaniami w obrębie krawędzi jezdni na końcowym odcinku w miejscowości Sobniów i na początkowym odcinku w miejscowości Łaski,
	na odcinku zalesionym miejscowe spękania siatkowe.
1854R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi i rakowinami,
1860R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1867R	stan dobry z wyjątkiem końcowego odcinka w szczególności w obrębie cmentarza w miejscowości Osobnica gdzie występują liczne spękania nawierzchni, wyboje i przełomy,
1868R	odcinek od drogi krajowej do końca miejscowości Osobnica w stanie dobrym za wyjątkiem miejsc z pęknięciami siatkowymi na końcu tego odcinka,
1869R	początkowy odcinek drogi około 800 mb w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi posiada liczne spękania jezdni, miejscowe wyboje i przełomy – ogólnie stan drogi zły,
1871R	d drogi DK 28 do skrzyżowania z drogą gminną na Osobnicę nawierzchnia posiada nieliczne wyboje i miejscowe pęknięcia w obrębie krawędzi jezdni,
	pozostały odcinek drogi posiada miejscowe pęknięcia siatkowe w obrębie krawędzi jezdni w szczególności w obszarze zalesionym, lecz ogólnie w stanie zadowalającym,
1873R	początkowy odcinek drogi około 400 mb w stanie dobrym,
	pozostała część drogi z licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi,
GMINA TARNOWIEC	
	odcinek drogi od granicy gminy Jasło do skrzyżowania z drogą Nr 1849R Wolica - Gliniczek – Sądkowa - Dobrucowa stan dobry,
	odcinek drogi od skrzyżowania z drogą Nr 1849R do torów PKP w miejscowości Tarnowiec-stan zadowalający z paroma pęknięciami siatkowymi,
	od torów PKP widoczne miejscowe liczne spękania podłużne, siatkowe i wykruszenia w obrębie krawędzi jezdni,
1847R	końcowy odcinek na długości około 800 mb w stanie dobrym,
1849R	ogólnie w stanie dobrym z pęknięciami wzdłużnymi i siatkowymi w miejscowości Roztoki i nielicznymi na pozostałym odcinku drogi,
1850R	stan nawierzchni dobry,
1851R	odcinek drogi w stanie dobrym z nielicznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi,
1884R	liczne pęknięcia siatkowe i wykruszenia w obrębie krawędzi jezdni,
1885R	odcinek drogi na terenie miejscowości Nowy Glinik z widocznymi miejscowymi pęknięciami podłużnymi, poprzecznymi i siatkowymi,
	na terenie miejscowości Glinik Polski do zabudowań w stanie dobrym, natomiast końcowy odcinek w terenie zabudowanym posiada miejscowe pęknięcia, obniżenia, wyboje i przełomy za wyjątkiem dojazdów do mostu,
1886R	nawierzchnia do tartaku w Gąsówce w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi do drogi Nr 1850R posiada liczne spękania,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1887R	na początkowym odcinku drogi o długości około 1100 mb w stanie zadowalającym z nielicznymi pęknięciami siatkowymi i podłużnymi,
	następny odcinek drogi o długości około 200 mb w stanie złym,
	później 700 mb drogi to nawierzchnia z licznymi spękaniami,
	pozostały końcowy odcinek drogi w stanie dobrym,
1888R	na całym odcinku drogi widoczne spękania poprzeczne, podłużne i siatkowe , nawierzchnia zdegradowana,
1889R	na odcinku drogi do torów nawierzchnia z pęknięciami siatkowymi,
	pozostały odcinek stan zadowalający,
1890R	stan dobry z paroma pęknięciami nawierzchni,
1891R	nawierzchnia bitumiczna w stanie zadowalającym lecz z licznymi pęknięciami siatkowymi do przejazdu kolejowego w Brzezówce,
1892R	odcinek drogi o długości około 1500 mb w stanie dobrym,
	dalszy odcinek do szkoły we Wrocance z licznymi nierównościami w znacznym stopniu zdegradowana z przełomami,
	od szkoły do kościoła w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
1912R	miejscowe pęknięcia siatkowe i podłużne, ogólnie stan dobry,
2410R	odcinek od drogi Nr 1850R do OSP w Łubienku – stan dobry, z kilkoma pęknięciami w obrębie lasu, oraz kilkoma spękaniami siatkowymi na początkowym odcinku drogi,
	pozostały odcinek drogi posiada miejscowe spękania siatkowe i nierówności,
2506R	odcinek z licznymi spękaniami poprzecznymi, siatkowymi i podłużnymi jezdni,
GMINA DĘBOWIEC	
1851R	odcinek drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
1868R	odcinek drogi posiada liczne pęknięcia siatkowe i podłużne na całej długości drogi, w szczególności w m. Radość i Dzielec,
1870R	początek drogi do wysokości kościoła w Pagórku - stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do mostu na rzece Bednarce w stanie zadowalającym, lecz z miejscowo występującymi pęknięciami,
	odcinek drogi od mostu do końca drogi w stanie dobrym,
1873R	na początkowym odcinku drogi około 300 mb nawierzchnia spękana z przełomami,
	dalszy odcinek drogi około 1 km w stanie dobrym,
	następny odcinek o długości około 800 mb nawierzchnia z przełomami, koleinami, wybojami i spękaniami,
	końcowy odcinek około 1 km nawierzchnia w stanie dobrym,
1874R	na odcinku do lasu nawierzchnia z licznymi spękaniami podłużnymi i siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni – ogólnie w stanie zadowalającym,
	odcinek drogi w obszarze zalesionym w stanie dobrym,
1875R	nawierzchnia z widocznymi licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi i podłużnymi,
1876R	nawierzchnia z miejscowymi spękaniami siatkowymi, ogólnie w stanie zadowalającym,
1877R	od początku do szkoły w Cieklinie miejscowe wyboje,
	dalszy odcinek drogi ze spękaniami siatkowymi w miejscowości Wola Cieklińska w stanie zadowalającym,
1878R	początkowy odcinek drogi do końca zabudowań w Dobryni z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
	dalszy odcinek drogi do granicy z Zawadką Osiecką w stanie dobrym,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1880R	odcinek drogi do skrzyżowania z drogą gminną za przedszkolem z miejscowymi spękaniami- stan zadowalający,
	pozostały odcinek drogi w stanie dobrym,
1881R	odcinek drogi w stanie dobrym,
1882R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1883R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1912R	miejscowe pęknięcia siatkowe widoczne na początkowym odcinku drogi w miejscowości Zarzecze
	ogólnie stan zadowalający,
	pozostały środkowy odcinek drogi w stanie dobrym,
2506R	początkowy odcinek drogi o długości około 200 mb w stanie dobrym, lecz z miejscowym spękaniem siatkowym,
	pozostały odcinek drogi z licznymi spękaniami poprzecznymi, siatkowymi i podłużnymi na całej długości oraz z miejscowymi przełomami,
2507R	nawierzchnia z licznymi pęknięciami siatkowymi w obrębie krawędzi jezdni i pośrodku- ogólnie w stanie dostatecznym,
1854R	odcinek drogi od granicy miejscowości Niegłowice do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1882R z miejscowymi spękaniami i rakowinami,
	dalszy do drogi wojewódzkiej w stanie dobrym,
	od drogi wojewódzkiej do DPS w miejscowości Folusz z licznymi spękaniami siatkowymi,
	odcinek drogi w obrębie leśnym w miejscowości Folusz z nawierzchnią wyjałowioną, spękaną z miejscowymi wybojami,
GMINA NOWY ŻMIGRÓD	
1884R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z paroma miejscowym pęknięciami siatkowymi i jednym obniżeniem niwelety jezdni,
1893R	w stanie dobrym z wyjątkiem końcowego odcinka z pęknięciami siatkowymi,
1895R	w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi na całym odcinku,
1896R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z pojedynczymi wykruszeniami w obrębie krawędzi jezdni i pęknięciami siatkowymi na końcu drogi,
1897R	nawierzchnia w stanie zadowalającym lecz z widocznymi pęknięciami na początkowym odcinku drogi,
1898R	początkowy odcinek drogi z miejscowymi pęknięciami – ogólnie w stanie dobrym,
1900R	odcinek drogi do Domu Ludowego w miejscowości Siedliska w stanie dobrym lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi na początku i w miejscowości Siedliska,
	pozostały odcinek drogi w miejscowości Siedliska nawierzchnia z licznymi miejscowymi spękaniami siatkowymi, wyjałowiona
	odcinek drogi w miejscowości Makowiska z licznymi pęknięciami na całym odcinku drogi,
1901R	nawierzchnia w stanie dobrym lecz z kilkoma miejscowymi pęknięciami na początku i końcu drogi,
1902R	na odcinku drogi w miejscowości Stary Żmigród nawierzchnia z miejscowymi spękaniami – ogólnie stan zadowalający,
	odcinek drogi bez zabudowy z licznymi pęknięciami siatkowymi i przełomami,
	końcowy odcinek drogi w miejscowości Łysa Góra w stanie zadowalającym lecz z miejscowymi spękaniami,
1904R	na początkowym i końcowym odcinku drogi występują pęknięcia siatkowe– ogólnie w stanie dobrym,
1905R	odcinek od drogi wojewódzkiej do lasu w stanie dobrym, lecz z kilkoma spękaniami siatkowymi,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
	na dalszym odcinku drogi do skrzyżowania na Kotań nawierzchnia bitumiczna z licznymi wybojami- stan zły,
1907R	odcinek od drogi wojewódzkiej do mostu na rzece Wisłoka z nielicznymi spękaniami i wybojami – stan zadowalający,
	następnie od mostu do przejazdu przez rzekę w bród na granicy Myscowej w stanie dobrym,
2411R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1899R	nawierzchnia w stanie zadowalającym, lecz na całym odcinku drogi liczne spękania siatkowe,
GMINA KREMPNA	
1905R	na odcinku drogi od skrzyżowania z droga na Kotań do skrzyżowania z drogą na wyciąg narciarski nawierzchnia bitumiczna z miejscowymi ubytkami – w stanie zadowalającym,
	odcinek drogi od skrzyżowania z drogą gminną na wyciąg narciarski w Świątkowej Wielkiej do końca drogi w Świątkowej Małej z paroma pęknięciami siatkowymi w stanie dobrym,
1907R	odcinek drogi od przejazdu przez bród do mostu w centrum Myscowej na całej długości ze spękaniami siatkowymi z występującym osuwiskiem, wybojami i przełomem na długości około 100 mb – w stanie złym,
	od końcowego przystanku autobusowego do końca drogi w stanie dobrym,
1908R	nawierzchnia w stanie zadowalającym z nielicznymi pęknięciami siatkowymi i wybojami na moście w Krempnej,
1909R	nawierzchnia w stanie dobrym, poza pęknięciami siatkowymi na początku drogi,
1911R	na odcinku od skrzyżowania na Olchowiec do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1908R Krempna – Polany, nawierzchnia posiada liczne spękania siatkowe i wyboje oraz miejsca przełomowe na początku drogi
	pozostała część drogi w stanie zadowalającym,
GMINA SKOŁYSZYN	
1826R	do połowy długości nawierzchnia w stanie zadowalającym, na pozostałym widoczne spękania siatkowe, liczne wyboje i miejsca z przełomami,
1827R	początkowy odcinek drogi na długości 1 000 mb w stanie dobrym,
	na pozostałym odcinku drogi nawierzchnia z licznymi pęknięciami siatkowymi i podłużnymi oraz wybojami,
1828R	nawierzchnia w stanie dobrym,
1829R	do skrzyżowania z drogą Nr 1833R Lipnica Górna - Wróblowa nawierzchnia dobra,
	pozostały odcinek do kościoła w Jabłonicy z nawierzchnią ze śladami spękań siatkowych oraz miejscowe przełomy,
	odcinek od kościoła w Jabłonicy do końca w stanie dobrym,
1830R	od drogi Nr 1829R Jareniówka- Jabłonica- gr. wojew.- Czermna do drogi Nr 1828R Siepietnica- Święcany- Lisów- stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do kościoła w Lisowie z licznymi spękaniami siatkowymi,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym (miejscowe pęknięcia),
1832R	odcinek od drogi Nr 1829R Jareniówka - Jabłonica na długości 1 km stan dobry,
	dalszy odcinek drogi do byłego odwiertu w Skołyszynie posiada miejscowe spękania siatkowe,
	pozostały odcinek w stanie dobrym.
1833R	na odcinku drogi w Lipnicy Górnej stan zadowalający, widoczne miejscowe pęknięcia nawierzchni,
1861R	nawierzchnia na początkowym odcinku pomiędzy drogą krajową a torami PKP z widocznymi rakowinami i pęknięciami,
	pozostały odcinek drogi w stanie zadowalającym z miejscowymi pęknięciami,

Numer	Stan dróg na dzień 30 kwietnia 2025 r.
1863R	od drogi krajowej do skrzyżowania z drogą Nr 1866R Harklowa - gr. wojew. - Pagorzyna z licznymi pęknięciami oraz obniżeniami w obrębie krawędzi jezdni, nawierzchnia znaczne zdegradowana
	od drogi 1866R do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1864R Kunowa – Harklowa w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z widocznymi pęknięciami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
1864R	nawierzchnia drogi w stanie dobrym,
1865R	początkowy odcinek drogi w miejscowości Kunowa na długości 250 mb z nierównościami – nawierzchnia wyjałowiona,
	pozostały odcinek drogi w miejscowości Kunowa z miejscowymi pęknięciami siatkowymi lecz w stanie zadowalającym,
	na odcinku drogi w miejscowości Harklowa widoczne miejscowe pęknięcia w obrębie krawędzi jezdni, miejsca z pęknięciami siatkowymi, a także widoczne miejsca przełomowe,
1866R	liczne miejscowe pęknięcia siatkowe - stan ogólny zadowalający,
1867R	stan zadawalający lecz z miejscowymi pęknięciami siatkowymi nawierzchni, szczególnie na początkowym odcinku,
GMINA OSIEK JASIELSKI	
1878R	od skrzyżowania z droga Nr 1879R Zawadka Osiecka - Pielgrzymka na około 500 mb z widocznymi spękaniami siatkowymi,
	od kościoła do drogi powiatowej Nr 1881R w Załężu w stanie dobrym,
1879R	początkowy odcinek drogi do mostu na rzece Kłopotnica w stanie dobrym, lecz z paroma spękaniami siatkowymi,
	od mostu do drogi wojewódzkiej z miejscowymi spękaniami siatkowymi- w stanie zadowalającym,
	pozostały odcinek 500 mb od drogi wojewódzkiej w stanie dobrym, natomiast pozostały odcinek drogi z licznymi spękaniami siatkowymi i podłużnymi w obrębie krawędzi jezdni i miejscowymi wybojami,
1880R	odcinek do cmentarza w stanie dobrym,
	pozostały odcinek drogi z pęknięciami i pojedynczymi wybojami lecz w stanie zadowalającym,
1881R	stan nawierzchni dobry z nielicznymi pęknięciami w miejscowości Załęże,
1893R	odcinek drogi w stanie dobrym z paroma pęknięciami w centrum Osieka Jasielskiego,
1894R	przełom na początku drogi,
	na pozostałym odcinku drogi nieliczne miejscowe spękania i ubytki w warstwie ścieralnej w obrębie ronda,
1895R	na całej długości drogi nawierzchnia z licznymi spękaniami siatkowymi, oraz miejscowymi wybojami szczególnie w miejscowości Samoklęski,
2412R	na długości 500 mb nawierzchnia w stanie zadowalającym z miejscowymi spękaniami siatkowymi,
	na pozostałym odcinku drogi z miejscowymi spękaniami siatkowymi, nierównościami i wybojami,

źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle

Tabela 18. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu jasielskiego.

	O nawierzchni twardej [km]	O nawierzchni twardej ulepszonej [km]	O nawierzchni gruntowej [km]
Drogi powiatowe	377,9	377,7	0,5
Drogi gminne	490,3	455,9	83,1

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należą przede wszystkim ekrany akustyczne, wały ziemne, ewentualnie pasy zieleni, lokalizowane w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu należą np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych", ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych. Gminy powinny uwzględniać zapisy sprzyjające ograniczeniu zagrożeń hałasu w dokumentach planistycznych.

Lokalizacja ekranów akustycznych wzdłuż dróg krajowych[11]:

- DK nr 28 (odc. Siepietnica – Jasło)
  - od km 192+763 do km 192+812- długość 49,2 m,
  - od km 206+383 do km 206+469- długość 89 m,
- DK nr 28c (obwodnica m. Jasła)
  - od km 0+728 do km 1+121- długość 403 m.

Na odcinku DW 992 od km 0+000 - 1+391 (DK 28 - DK 73) wykonano 3 ekrany akustyczne[12]:

- ekran nr E1, strona drogi: lewa, kilometraż: od km ok. 1+323 do km ok 1+370, długość: ok. 93 m, wysokość: 2 m;
- ekran nr E2, strona drogi: prawa, kilometraż: od km ok. 0+407 do km ok. 0+500, długość: ok. 47 m, wysokość: 2 m;
- ekran nr E3, strona drogi: prawa, kilometraż: od km ok. 1+078 do km ok 1+136, długość: ok. 58 m, wysokość: 2 m.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń zawiązanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz

[11] Źródło: GDDKiA w Rzeszowie, stan na 12.05.2025 r.
[12] Źródło: PZDW w Rzeszowie, stan na 07.05.2025 r.

prowadzonych procesów technologicznych. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie powiatu jasielskiego na ulicy Leśnej w mieście Jaśle, znajduje się zakład Celpap Sp. z. o. o. Działalność firmy zajmującej się przetwarzaniem surowców mineralnych (m.in. bentonitów, kaolinów, magnezytów, talków, trasów) od wielu lat jest przedmiotem sprzeciwu mieszkańców nieruchomości sąsiadujących z zakładem. Mieszkańcy skarżą się na hałas, zapach oraz pył wydobywające się z terenu zakładu.

Pomiary poziomu hałasu na terenie zakładu oraz sąsiednich nieruchomości wykazały przekroczenia norm, które zostały potwierdzone badaniami wykonanymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, protestujących mieszkańców, jak również przez akredytowane laboratoria pomiarowe na zlecenie Starostwa Powiatowego w Jaśle. Wykonywane dotychczas pomiary na przestrzeni długiego czasu wykazały, że spółka Celpap informowana o rozprawie administracyjnej wraz z wykonaniem pomiarów, w sposób celowy ogranicza swoją działalność w czasie ich wykonywania. Świadome ograniczenia zakładu potwierdzają również kilkukrotne kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, które wykazują w swoich raportach, że w trakcie oględzin firma ograniczyła wówczas swoje codzienne dostawy i odbiory towarów; nie wszystkie maszyny były wtedy uruchamiane z dużym prawdopodobieństwem pod pretekstem awarii. W związku z tym Starosta Jasielski wydawał kilkukrotnie decyzje na podstawie których firma Celpap Sp. z o.o. została zobowiązana do dostosowania norm hałasu do obowiązujących przepisów tak, aby nie przenikał on na sąsiadujące tereny. Na wydane decyzje firma Celpap Sp. z o.o. składała odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie, licząc na ich umorzenie. W 2020 r. SKO postanowiło utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję Starosty Jasielskiego i nakazując firmie dostosowanie się do dopuszczalnych norm poziomu hałasu. W chwili opracowania niniejszego Programu firma Celplap Sp. z o.o. ponownie zaskarżyła tę decyzję SKO. Na obecnym etapie sprawa jest na szczeblu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego/Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Tak długi czas prowadzonego postępowania w tej sprawie nie pozostaje obojętne dla zdrowia i funkcjonowania okolicznych mieszkańców. Spółka Celpap robi wszystko aby decyzje organów administracyjnych nie stały się prawomocne i świadomie przeciąga postępowanie poprzez uchylanie wydanych decyzji, aby WIOŚ nie mógł na nią nałożyć kar za przekroczenie norm hałasu[13].

Na terenie powiatu jasielskiego nie występują podmioty posiadające decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu wydane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego[14].

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy może być generowany wzdłuż odcinków szlakowych i mieć charakter lokalny.

[13] Źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 29.09.2025 r.
[14] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania.

Ze względu na odległość lotnisk od powiatu, nie występuje hałas lotniczy.

6.3.3. Monitoring poziomu hałasu

Pomiary hałasu środowiskowego prowadzone są w ramach:

- Państwowego Monitoringu Środowiska,
- działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska,
- realizacji obowiązków prawnych nałożonych na zakłady przemysłowe jak również na zarządzających drogami, liniami kolejowymi lub lotniskami.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne, Programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa podkarpackiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje GIOŚ w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD}, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N, z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq\ D}$, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia Programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

W latach 2022 i 2024, na terenie powiatu jasielskiego, nie wykonywano pomiarów poziomów hałasu w środowisku. Pomiary hałasu drogowego na terenie miasta przeprowadzone zostały, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. Badania wykonano w 5 punktach pomiarowych przy ulicach: Jagiełły, 3 Maja, Kościuszki, Kwiatowej i Mickiewicza. Pomiary przeprowadziło Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ - Oddział w Rzeszowie, w porze dnia

i w porze nocy, przy uwzględnieniu wskaźników długookresowego poziomu dźwięku (L_{DWN} i L_N) oraz równoważnego poziom dźwięku (L_{AeqD} i L_{AeqN}). Badania wykonano zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zależne są od rodzaju zagospodarowania terenu i wynoszą odpowiednio:

- ul. Jagiełły i ul. 3 Maja - 68 dB dla wskaźnika L_{DWN} i 59 dB dla wskaźnika L_N,
- ul. Kościuszki i ul. Kwiatowej – 65 dB dla wskaźnika L_{aeqD} i 56 dB dla wskaźnika L_{aeqN}
- ul. Mickiewicza - 61 dB dla wskaźnika L_{AeqD} i 56 dB dla wskaźnika L_{AeqN}.

Na terenie powiatu jasielskiego, nie wykonywano pomiarów hałasu kolejowego oraz lotniczego w ostatnich latach.

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów wykazała naruszenia dopuszczalnych norm hałasu w trzech punktach pomiarowych w porze dnia oraz w czterech punktach pomiarowych w porze nocy.

Tabela 19. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
ul. Jagiełły	67	56,6	68	59	-	-
ul. 3 Maja	70	61,4	68	59	2	2,4

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

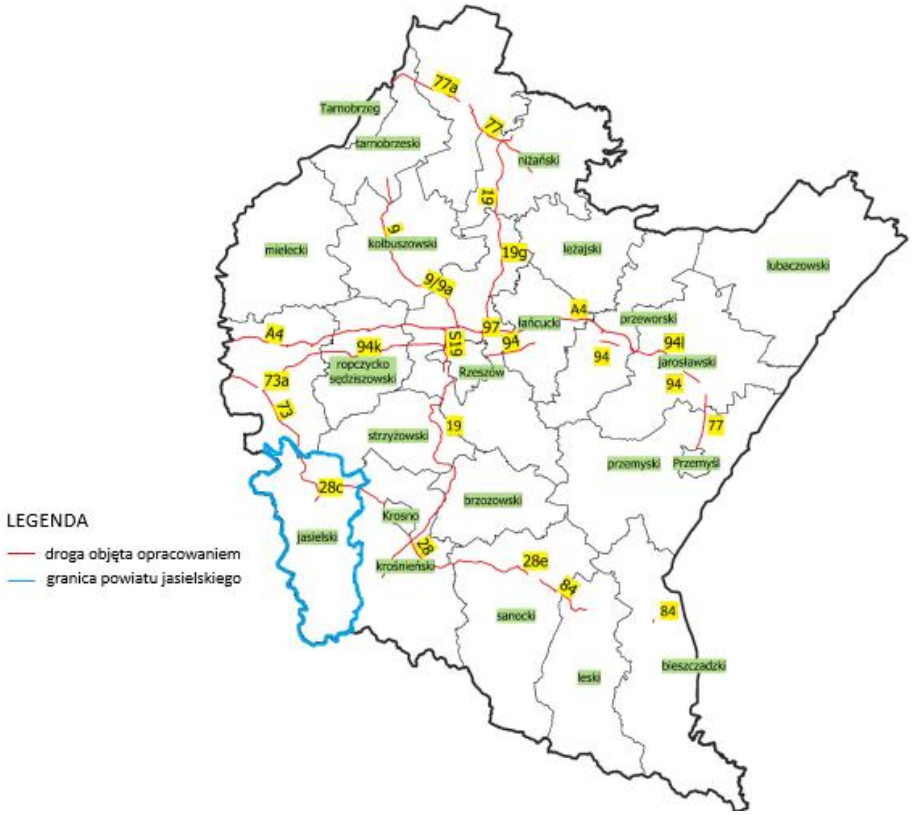
Tabela 20. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r..

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
ul. Kościuszki	68,3	58,8	68	59	3,3	2,8
ul. Kwiatowa	65	56,1	68	59	-	0,1
ul. Mickiewicza	67,1	57,7	61	56	6,1	1,7

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Monitoring GDDKiA

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) opracowała strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Zakresem strategicznej mapy hałasu zostało objętych 78 odcinków dróg krajowych w województwie podkarpackim. Są one zlokalizowane w granicach 19 powiatów. Sumaryczna długość analizowanych odcinków dróg wynosi 539 km. Orientacyjną ich lokalizację przedstawiono poniżej na rysunku. Na terenie powiatu jasielskiego analizą objęto DK 28c.

Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA.
źródło: Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego

Poniżej przedstawiono zestawienie oszacowanej liczby osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N dla powiatu jasielskiego.

Tabela 21. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Powiat	Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
jasielski	1-5	403	270
	5.1-10	157	71
	10.1-15	0	0
	powyżej 15	0	0

źródło: Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego

6.4. Pola elektromagnetyczne

6.4.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze", są Ziemia (wytwarzająca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami elektrycznymi), Słońce (wytwarzające promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska

kosmiczne oraz każda materia o temperaturze przekraczającej temperaturę zera bezwzględnego.

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 2630) i zebrano je w tabeli[15].

Tabela 22. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny / Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m^2)
Lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND

[15] Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Parametr fizyczny / Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m^2)
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	$87 / f^{0,5}$	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	$1,375 \times f^{0,5}$	$0,0037 \times f^{0,5}$	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:
f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego". ND – nie dotyczy.
Objaśnienia:
Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.
Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E2, H2 oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie t = 68 / f1,05, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: n = 1,4. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania tp należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako f = 1/(2tp).
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: n = 10a, gdzie a = 0,176 + 0,665 × log(f/100), f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: n = 32.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)

6.4.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie powiatu jasielskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne najwyższego, wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,

- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Elektroenergetyka

Przez teren powiatu jasielskiego przebiega linia najwyższego napięcia 400 kV relacji Tarnów – Krosno Iskrzynia, jednotorowa, której właścicielem jest PSE S.A.[16].

Przez teren powiatu jasielskiego przebiegają następujące linie wysokiego napięcia (110 kV) będące w majątku i eksploatacji PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów:

- Niegłowice – Biecz,
- Niegłowice – Gamrat A,
- Niegłowice – Gamrat B,
- Niegłowice – Rafineria Nafty Jasło,
- Niegłowice – Nowy Żmigród,
- Nowy Żmigród – Iwonicz,
- Gamrat B – Latoszyn,
- Hankówka – Gamrat A,
- Krosno – Hankówka.

Obszar powiatu zasilany jest z następujących stacji elektroenergetycznych:

- stacja 110/15 kV (GPZ) Hankówka,
- stacja 110/30/15 kV (GPZ) Niegłowice,
- stacja 110/30/15 kV (GPZ) Nowy Żmigród,
- stacja 110/15 kV (GPZ) Biecz (pow. zlokalizowana w powiecie gorlickim).

Przedmiotowe stacje posiadają rezerwy mocy.

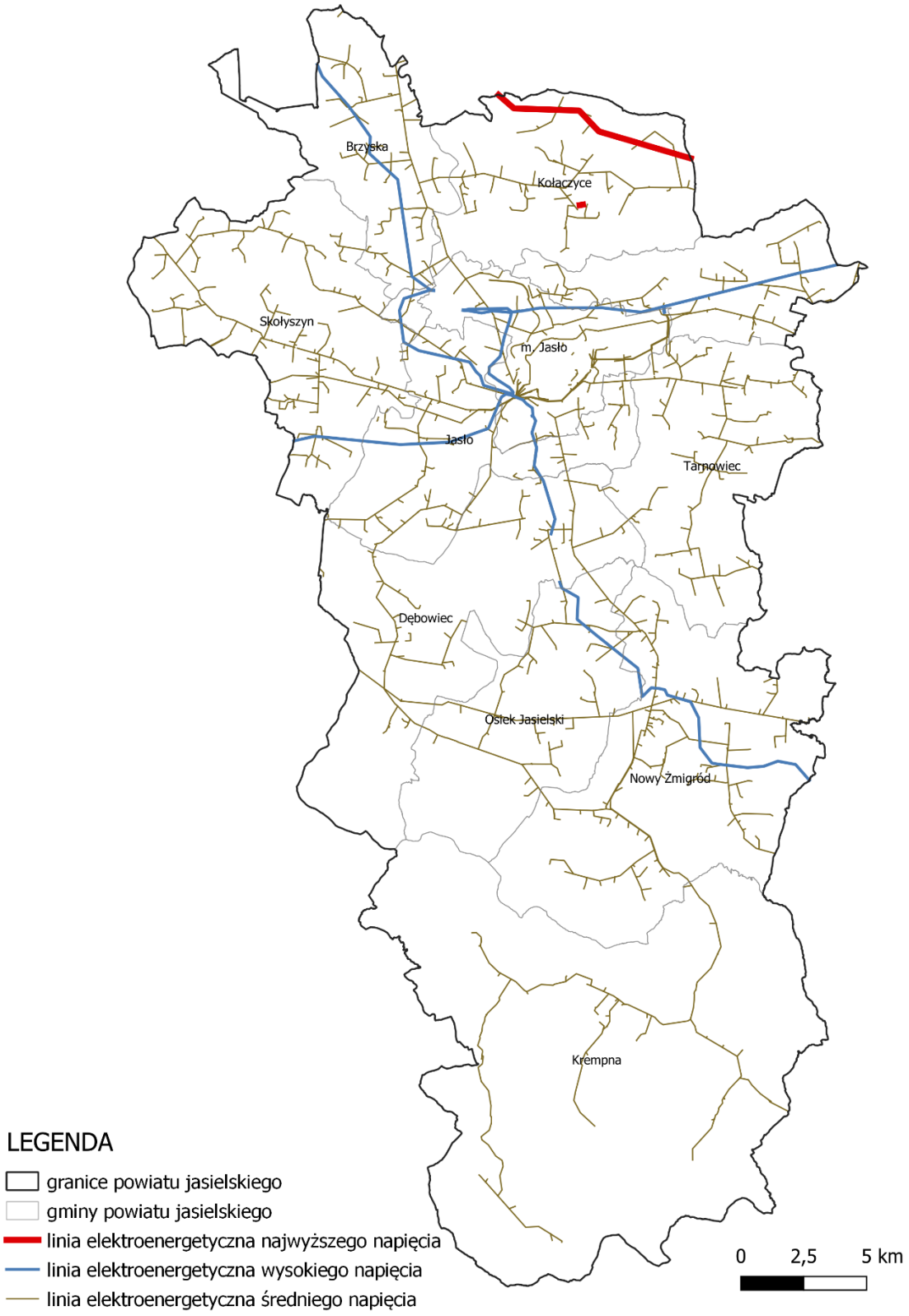
Ponadto na przedmiotowym terenie zlokalizowane są stacje elektroenergetyczne 110 kV/SN (GPZ) będące własnością odbiorców, pracujące głównie na potrzeby przemysłu:

- GPZ Gamrat A,
- GPZ Gamrat B,
- GPZ Rafineria Nafty Jasło.

Sieć średniego napięcia pracuje na napięciu 30 kV oraz 15 kV. Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu są zasilani za pośrednictwem stacji transformatorowej SN/nN[17].

Poniższy rysunek przedstawia przebieg linii elektroenergetycznych na terenie powiatu jasielskiego. Ze względu na skalę mapy, nie przedstawiono linii najniższego napięcia.

[16] Źródło: PSE S.A.
[17] Źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów

Rysunek 22. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej. W poniższej tabeli zestawiono wykaz instalacji radiokomunikacyjnych zgłaszanych w latach 2022-2025 do Starostwa Powiatowego w Jaśle.

Tabela 23. Stacje bazowe na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
2022 r.					
1.	OS.6221.2.1.2022 **2022-01-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3301 B**	ul. Baczyńskiego 13 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
2.	OS.6221.2.2.2022 **2022-01-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3302 A**	ul. Na Kotlinę 8 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
3.	OS.6221.2.3.2022 **2022-02-14**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **BT20642 JASŁO 3 MAJA A2 52503**	ul. 3 Maja 4 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji instalacji radiokomunikacyjnej – zmiana nieistotna.
4.	OS.6221.2.4.2022 **2022-02-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7501 A**	Wola Cieklińska - dz. nr. 278/1 Gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
5.	OS.6221.2.5.2022 **2022-03-17**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa	Instalacja wytwarzająca pole elektromagnetyczne – stacja bazowa **BT_22245_JASŁO**	ul. Kasprowicza 38-200 Jasło	Zgłoszenie zmiany danych odnośnie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne – zmiana nieistotna.
6.	OS.6221.2.6.2022 **2022-03-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7008 A**	Przysieki dz. nr 463/4 gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
7.	OS.6221.2.7.2022 **2022-03-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **JSL4420A**	Mytarka dz. nr 193 gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie zmiany danych – instalacja radiokomunikacyjna JSL4420A
8.	OS.6221.2.8.2022 **2022-04-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL4410C**	Siedliska Sławęcińskie dz. nr. 70 gmina Skołyszyn.	Zgłoszenie zmiany danych – instalacja wytwarzająca pole elektromagnetyczne stacji bazowej JSL4410C
9.	OS.6221.2.9.2022 **2022-07-27**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59164 JASLO (23164 KKS_JASLO_MICKIEWICZA)	Jasło ul. Mickiewicza 108	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
10.	OS.6221.2.10.2022 **2022-07-28**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59108 JASLO (23108 KKS_JASLO_BACZYNSKIEGO)	Jasło ul. Baczyńskiego 11	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
11.	OS.6221.2.11.2022 **2022-07-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7113_A**	Jasło ul. Kasprowicza 8	Zgłoszenie instalacji
12.	OS.6221.2.12.2022 **2022-08-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7	Instalacja radiokomunikacyjna JSL3302A	Jasło ul. Na Kotlinę 8	Zgłoszenie zmiany danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
		02-677 Warszawa			w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
13.	OS.6221.2.13.2022 **2022-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL6001C	Tarnowiec dz. nr 747	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
14.	OS.6221.2.14.2022 **2022-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL5001B	Warzyce dz. nr 1583/1	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
15.	OS.6221.2.15.2022 **2022-09-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL3302A	Jasło ul. Na Kotlinę 8	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
16.	OS.6221.2.16.2022 **2022-09-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna JSL7006B	Wolica dz. nr 311/2 obr. 0017 Wolica	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
17.	OS.6221.2.17.2022 **2022-11-09**	Towerlink Poland Sp. z o.o ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna BT22862 JASŁO GAMRAT	Komin Zakładów Tworzyw Sztucznych „Gamrat" przy ul Mickiewicza 108 w Jaśle.	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
18.	OS.6221.2.17.2022 2022-12-16	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna nr 59111 (23111N!) KKS_SKOLYSZYN_TOWER	Skołyszyn działka nr ewid. 54/7	Zgłoszenie zmiany danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji – zmiana nieistotna.
2023 r.					
1.	OS.6221.2.1.2023 **2023-01-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305_B**	dz. nr 108/9 - Jasło 38-200 Jasło	Zgłoszenie instalacji
2.	OS.6221.2.2.2023 **2023-01-31**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3302_A**	Ul. Na Kotlinę 8 38-200 Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych dla instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne
3.	OS.6221.2.3.2023 **2023-03-03**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59364(23364N!) KKS_KOLACZYCE_LUBLICA**	Lublica dz. nr 448/2	Informacja o nieistotnej zmianie danych
4.	OS.6221.2.5.2023 **2023-04-18**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59272 FOLUSZ (23272 KKS_DEBOWIEC_FOLUSZ)**	Wola Cieklińska dz. nr. ewid. 278/1.	Informacja o nieistotnej zmianie danych
5.	OS.6221.2.6.2023 **2023-04-18**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59262 TARNOWIEC (23262 KKS_TARNOWIEC_TARNOWIEC)**	Tarnowiec 38	Informacja o nieistotnej zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
6.	OS.6221.2.7.2023 **2023-04-25**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **59260 (23260N!) KKS_JASLO_OSOBNICA**	Osobnica dz. nr ewid. 1870.	Informacja o nieistotnej zmianie danych
7.	OS.6221.2.8.2023 **2023-04-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji - stacja bazowa **JSL7117A**	Jasło, ul. Gajowa dz. nr 273/4.	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.9.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL7004A**	Sadki, dz. nr ewid. 673/1 gmina Nowy Żmigród.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
9.	OS.6221.2.10.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL7003A**	Zarzecze, dz. nr ewid. 1519/1 gmina Dębowiec.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
10.	OS.6221.2.11.2023 **2023-05-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne stacja bazowa **JSL3803C**	Jasło ul. 3 - go Maja 101 dz. nr ewid. 1062/81.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
11.	OS.6221.2.12.2023 **2023-05-29**	ORANGE POLSKA S.A. Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – instalacja radiokomunikacyjna **23245 (23245N!) JASŁO_BIESZCZADZKA (KKS_JASLO_BIESZCZADZKA1)**	Jasło, dz. nr ewid. 1492/1.	Zgłoszenie instalacji
12.	OS.6221.2.13.2023 **2023-06-07**	ORANGE POLSKA S.A. Al. Jerozolimskie 160, 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w zakresie nazwy instalacji oraz wielkości i rodzaju emisji dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **(23101N!)**	Jasło, ul. 3 Maja 4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
			JASŁO (KKS_JASLO_JASLOPOCZTA)		
13.	OS.6221.2.14.2023 **2023-06-16**	EMITEL S.A. ul. F. Klimczaka 1 02-797 Warszawa	Informacja o zmianie parametrów dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pole elektromagnetyczne **SLR Jasło.**	Jasło, ul. 3 Maja 4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
14.	OS.6221.2.16.2023 **2023-07-20**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7128A.**	Łajsce, dz. nr ewid. 970	Zgłoszenie instalacji
15.	OS.6221.2.17.2023 **2023-08-07**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL6001C.**	dz. nr ewid. 747 w miejscowości Tarnowiec.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
16.	OS.6221.2.18.2023 **2023-08-08**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7104A.**	dz. nr ewid. 8, 38-243 Harklowa.	Zgłoszenie instalacji.
17.	OS.6221.2.19.2023 **2023-08-11**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7102A**.	Nawsie Kołaczyckie 195/7, gmina Kołaczyce.	Zgłoszenie instalacji.
18.	OS.6221.2.20.2023 **2023-08-22**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL7003A**.	Zarzecze dz. nr ewid. 1519/1, obręb 0013 Zarzecze, gmina Dębowiec	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
19.	OS.6221.2.21.2023 **2023-09-04**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa **JSL5002C**.	Góra Liwocz 38-212 Brzyska, gmina Brzyska.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
20.	OS.6221.2.22.2023 **2023-09-11**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – stacja bazowa **JSL7010A**.	Trzcinica, dz. nr ewid. 1167, obręb 0015, gmina Jasło.	Zgłoszenie instalacji.
21.	OS.6221.2.23.2023 **2023-10-02**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola	Siedliska Sławęcińskie, dz. nr ewid. 70, gmina Skołyszyn.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
			elektromagnetyczne - **stacja bazowa JSL4410C**		
22.	OS.6221.2.24.2023 **2023-10-06**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - **stacja bazowa JSL7117A**	Jasło, ul. Mościckiego, dz. nr 273/4, gmina Jasło.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
23.	OS.6221.2.25.2023 **2023-10-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o.	Zgłoszenie instalacji – **stacja bazowa BT26771 JASŁO CENTRUM DWA**	Jasło, ul. Baczyńskiego 20a, 38-200 Jasło, woj. podkarpackie.	Zgłoszenie instalacji.
24.	OS.6221.2.26.2023 **2023-10-19**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **– stacja bazowa JSL7138_A**,	Łysa Góra, dz. nr 1292, gmina Nowy Żmigród, pow. jasielski.	Zgłoszenie instalacji.
25.	OS.6221.2.27.2023 **2023-11-02**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji – **stacja bazowa JSL7133A**,	Niepla 65, dz. nr 1140, gmina Jasło, pow. jasielski.	Zgłoszenie instalacji.
26.	OS.6221.2.28.2023 **2023-11-06**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w zakresie nazwy instalacji oraz wielkości i rodzaju emisji dla instalacji radiokomunikacyjnej 5817 NOWY_ŻMIGRÓD (23139N_KKS_NOWYZMIGR_NOWYZMIGROD)	Nowy Żmigród działka 333.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
27.	OS.6221.2.29.2023 **2023-11-13**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa BT20645 JASLO_TOWAROWA_A2_52783	Jasło, ul. Na Kotlinę 8.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
28.	OS.6221.2.30.2023 **2023-11-17**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 4038 (23102N!) WARZYCE (KKS_JASLO_WARZYCE)	Bierówka działka nr 105/4.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
29.	OS.6221.2.31.2023 **2023-11-22**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne - stacja bazowa nr BT_24471 JASŁO CENTRUM	ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 29 w Jaśle (woj. podkarpackie).	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji
30.	OS.6221.2.32.2023 **2023-11-23**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 4030 (23100N!) KOŁACZYCE (KKS_KOLACZYCE_SOWINA)	Sowina działka nr 358.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
31.	OS.6221.2.33.2023 **2023-11-23**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 56335 WARZYCE (23227 KKS_JASLO_WARZYCEPLAY)	Warzyce działka nr 1583/7.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
32.	OS.6221.2.34.2023 **2023-12-19**	T-Mobile Polska S.A. ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 59203 JASLO (23203 KKS_JASLO_POLNOC).	Jasło działka nr 1960/14.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
33.	OS.6221.2.35.2023 **2023-12-20**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola elektromagnetyczne - stacja bazowa 8119 JASLO_NOWY_STYL 23141_(KKS_JASLO_NOWYSTYL)	Jasło, ul. Fabryczna 6.	Informacja o nieistotnej zmianie danych.
34.	OS.6221.2.36.2023 **2023-12-22**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji radiokomunikacyjnej wytwarzającej pola	działka nr 278/1 w miejscowości Wola Cieklińska, gmina Dębowiec	Informacja o nieistotnej zmianie danych.

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
			elektromagnetyczne - stacja bazowa nr BT_22542 FOLUSZ		
35.	OS.6221.2.37.2023 **2023-12-28**	P4 Sp. z.o.o ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne – stacja bazowa JSL7115A,	ul. Młynarska, działka nr 89/2, obręb 0015 – Żółków, powiat jasielski, woj. podkarpackie.	Zgłoszenie instalacji.
2024 r.					
1.	OS.6221.2.1.2024 **2024-01-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7127A**	Gorzyce działka nr 358, obręb 0003, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
2.	OS.6221.2.2.2024 **2024-01-18**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7139A**	Stary Żmigród, działka nr 1090, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
3.	OS.6221.2.3.2024 **2024-01-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych adresowych dla instalacji JSL4410C Siedliska Sławęcińskie oraz dla instalacji JSL7006B Wolica	Siedliska Sławęcińskie działka nr 70, oraz Wolica dz. nr 311/2	Informacja o zmianie danych adresowych
4.	OS.6221.2.4.2024 **2024-01-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL4401C Osobnica	Osobnica działka nr 2006, gmina Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych
5.	OS.6221.2.5.2024 **2024-01-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych adresowych dla instalacji JSL4401C Osobnica	Osobnica działka nr 2006, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych adresowych
6.	OS.6221.2.6.2024 **2024-02-02**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji – stacja bazowa BT_22245_JASŁO	ul. Kasprowicza, działka 1960/14 obręb 08-Centrum	Informacja o nieistotnej zmianie danych
7.	OS.6221.2.7.2024 **2024-02-02**	P4 Sp. z o.o., ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa JSL7121A	Dzielec działka nr 328, gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.8.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL70006B Wolica	Wolica działka nr 311/4 gmina Jasło	Informacja o nieistotnej zmianie danych
9.	OS.6221.2.9.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL3305B Jasło	Jasło, działka nr 108/9 obręb 02- Ulaszowice	Informacja o nieistotnej zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
10.	OS.6221.2.10.2024 **2024-02-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji JSL4420A Mytarka	Mytarka, działka nr 193 gmina Nowy Żmigród	Informacja o nieistotnej zmianie danych
11.	OS.6221.2.12.2024 **2024-03-07**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji 59111 (23111N)	działka nr ewid. 54/7 , Skołyszyn, gmina Skołyszyn	Informacja o zmianie danych
12.	OS.6221.2.13.2024 **2024-03-27**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7001B**	Wola Cieklińska działka nr ewid. 544, gmina Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
13.	OS.6221.2.14.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3302A**	Ul. Na Kotlinę 8, Jasło gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
14.	OS.6221.2.15.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3301B**	Ul. Baczyńskiego 13, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
15.	OS.6221.2.16.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5002C**	Góra Liwocz, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
16.	OS.6221.2.17.2024 **2024-04-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3804A**	Ul. 3-go Maja 4, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
17.	OS.6221.2.18.2024 **2024-04-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL6002J**	Działka nr ewid. 513/1, obręb 19-Krajowice gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
18.	OS.6221.2.19.2024 **2024-04-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL3903A**	Działka nr ewid. 1062/11, ul. 3-go Maja 101, Jasło, gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
19.	OS.6221.2.20.2024 **2024-04-26**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **5515 (23130N!)**	Działka nr ewid. 1833/1, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
20.	OS.6221.2.21.2024 **2024-04-26**	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **23245 (23245N!)**	Działka nr ewid. 1492/1, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
21.	OS.6221.2.22.2024 **2024-04-26**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych dla instalacji – stacja bazowa nr BT22244 Przysieki	Działka nr ewid. 463/4, Przysieki, gmina Skołyszyn	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
22.	OS.6221.2.24.2024 **2024-05-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3301B**	Ul. Baczyńskiego 13, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
23.	OS.6221.2.25.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7128A**	Działka nr ewid. 970, Łajsce, gmina Tarnowiec	Informacja o zmianie danych
24.	OS.6221.2.26.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7133A**	Działka nr ewid. 1140, Niepla 65, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
25.	OS.6221.2.27.2024 **2024-06-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7127A**	Gorzyce 358, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
26.	OS.6221.2.28.2024 **2024-07-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7101B**	Działka nr ewid. 1321 Brzyska, gmina Brzyska	Zgłoszenie instalacji
27.	OS.6221.2.29.2024 **2024-07-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5004C**	Działka nr ewid. 71/1, Bieździedza, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
28.	OS.6221.2.30.2024 **2024-07-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7140B**	Działka nr ewid 891, Makowiska, gmina Nowy Żmigród	Zgłoszenie instalacji
29.	OS.6221.2.31.2024 **2024-07-17**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7104A**	Działka nr ewid. 608, Harklowa, gmina Skołyszyn	Informacja o zmianie danych
30.	OS.6221.2.32.2024 **2024-07-17**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **59139 (23019N!)**	Działka nr ewid. 1503/2 Czekaj	Informacja o zmianie danych
31.	OS.6221.2.33.2024 **2024-07-18**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **BT26724 Tarnowiec Centrum**	Działka nr ewid. 747/2, Tarnowiec, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
32.	OS.6221.2.34.2024 **2024-07-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7137A**	Działka nr ewid. 198, Jabłonica, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
33.	OS.6221.2.35.2024 **2024-08-01**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_22541 Nowy Żmigród**	Działka nr ewid. 1503/2, Osiek Jasielski, gmina Osiek Jasielski	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
34.	OS.6221.2.36.2024 **2024-08-01**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5004C**	Działka nr ewid 71/1, Bieździedza, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
35.	OS.6221.2.37.2024 **2024-08-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7002C**	Działka nr ewid. 1527/2, Nowy Glinik, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
36.	OS.6221.2.38.2024 **2024-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7006B**	Działka nr ewid. 311/4, Wolica , gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
37.	OS.6221.2.39.2024 **2024-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7117A**	Działka nr ewid 273/4 ul. Mościckiego, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
38.	OS.6221.2.40.2024 **2024-08-30**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL5001B**	Działka nr ewid. 1583/7 Warzyce, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych
39.	OS.6221.2.41.2024 **2024-09-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_24445 Lublica**	Działka nr ewid. 448/2, Lublica 80, gmina Kołaczyce	Informacja o zmianie danych
40.	OS.6221.2.42.2024 **2024-09-10**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT_22862 Jasło Gamrat**	Ul. Mickiewicza 108, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
41.	OS.6221.2.43.2024 **2024-09-16**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7001B**	Działka nr ewid. 544, Wola Cieklińska , gmina Dębowiec	Informacja o zmianie danych
42.	OS.6221.2.44.2024 **2024-09-30**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7129A**	Działka nr 420, Umieszcz, gmina Tarnowiec	Zgłoszenie instalacji
43.	OS.6221.2.45.2024 **2024-10-02**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji **JSL7501_A**	Działka nr ewid. 278/1, Wola Cieklińska, gmina Dębowiec	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji
44.	OS.6221.2.46.2024 **2024-10-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL4420A**	Działka nr ewid. 193, Mytarka, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
45.	OS.6221.2.47.2024 **2024-10-10**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7006B**	Działka nr ewid. 311/4, Wolica, gmina Jasło	Informacja o zmianie danych

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
46.	OS.6221.2.48.2024 **2024-10-15**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. Marcina Kasprzaka 4, 01-211 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **BT 24060 Tarnowiec**	Działka nr ewid. 568, Roztoki, gmina Tarnowiec	Informacja o zmianie danych
47.	OS.6221.2.49.2024 **2024-10-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL7107A**	Działka nr ewid. 65/2, Jareniówka, gmina Jasło	Zgłoszenie instalacji
48.	OS.6221.2.50.2024 **2024-10-24**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji **JSL3803_C**	Działka nr ewid. 1062/81, ul. 3-go Maja 101, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zakończeniu eksploatacji instalacji
49.	OS.6221.2.51.2024 **2024-11-12**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **59158 (23158N!)**	Działka nr ewid. 2111, Kąty, gmina Nowy Żmigród	Informacja o zmianie danych
50.	OS.6221.2.52.2024 **2024-11-12**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL6002J**	Działka nr ewid. 513/1, Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
51.	OS.6221.2.53.2024 **2024-11-12**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3903A**	Działka nr ewid. 1062/11, Jasło, ul. 3-go Maja 101, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
52.	OS.6221.2.54.2024 **2024-11-29**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL3302A**	Ul. Na Kotlinę 8,Jasło, gmina Miasto Jasło	Informacja o zmianie danych
53.	OS.6221.2.55.2024 **2024-12-05**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie instalacji **JSL3802B**	Działka nr ewid. 1492/1, obręb 22-Brzyszczki II, Jasło, gmina Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
54.	OS.6221.2.56.2024 **2024-12-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Informacja o zmianie danych w instalacji **JSL7101B**	Działka nr ewid. 1321, Brzyska, gmina Brzyska	Informacja o zmianie danych
2025					
1.	OS.6221.2.1.2025 **2025-01-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7102A**	Nawsie Kołaczyckie działka nr 195/7 gm. Kołaczyce	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
2.	OS.6221.2.2.2025 **2025-01-08**	Towerlink Poland Sp. z o.o. ul. M. Kasprzak 4 02-211 Warszawa	Stacja radiokomunikacyjna **BT20642**	Jasło, ul. 3 Maja 4 miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
3.	OS.6221.2.3.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7140B**	Makowiska działka nr 891 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
4.	OS.6221.2.4.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7137A**	Jabłonica działka nr.198 gm. Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
5.	OS.6221.2.5.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7139A**	Stary Żmigród działka nr 1090 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
6.	OS.6221.2.6.2025 **2025-01-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7138A**	Łysa Góra działka nr. 1292 gm. Nowy Żmigród	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
7.	OS.6221.2.7.2025 **2025-02-21**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 23201 (23201!) Dębowiec	Dębowiec działka nr. 1241/2 gm. Dębowiec	Zgłoszenie instalacji
8.	OS.6221.2.8.2025 **2025-02-28**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7115A**	Ul. Młynarska, działka nr 89/2 obr. Żółków, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
9.	OS.6221.2.9.2025 **2025-03-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7119A**	Zawadka Osiecka, działka nr 374 gm. Osiek Jasielski	Zgłoszenie instalacji
10.	OS.6221.2.10.2025 **2025-03-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7133A**	Niepla 65, działka nr 1140, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
11.	OS.6221.2.11.2025 **2025-03-06**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7117A**	Mościckiego, działka nr 273/4, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
12.	OS.6221.2.12.2025 **2025-03-19**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Zgłoszenie zakończenia eksploatacji instalacji	Jasło, ul. Na Kotlinę 8, gm. Jasło	Zgłoszenie zakończenia instalacji
13.	OS.6221.2.13.2025 **2025-03-25**	Towerlink Poland Sp. z o.o Ul. M. Kasprzaka 4 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **BT22245**	Ul. Kasprowicza, działka nr 1960/14, gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
14	OS.6221.2.14.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL6002J**	Jasło, działka nr 513/1 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
15	OS.6221.2.15.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3804A**	Jasło ul. 3 Maja 4 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

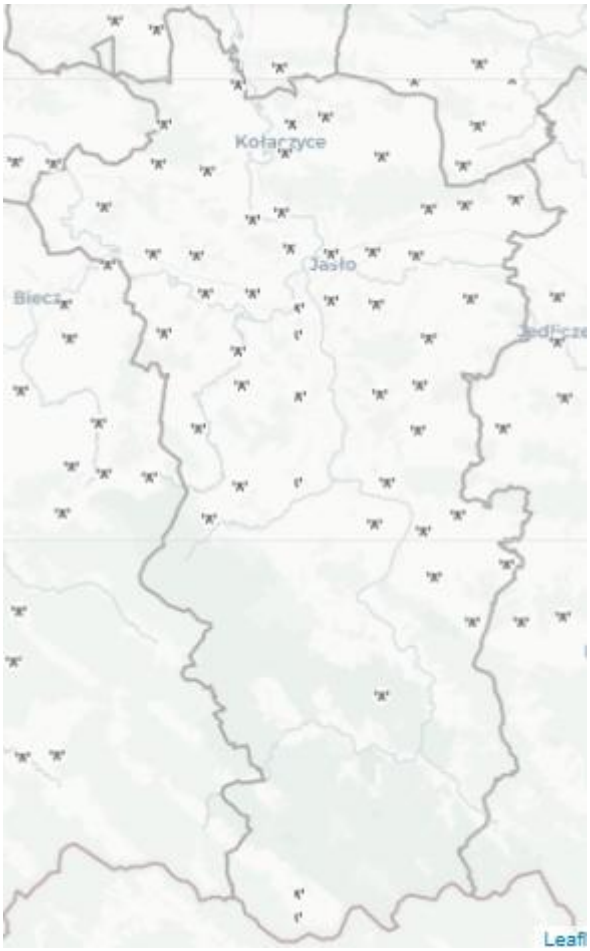
Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
16	OS.6221.2.16.2025 **2025-04-04**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305B**	Jasło, działka nr 108/9 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
17	OS.6221.2.17.2025 **2025-04-04**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 1940 (23101N!)	Jasło ul. 3 Maja 4 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
18	OS.6221.2.18.2025 **2025-04-04**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 3951 (23139N!)	Nowy Żmigród dz. 333	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
19	OS.6221.2.19.2025 **2025-04-07**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59108 (23108N!)	Jasło, ul. Baczyńskiego 11	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
20	OS.6221.2.20.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7107A**	Jareniówka działka nr. 65/2 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
21	OS.6221.2.21.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7006B**	Wolica działka nr. 311/4 gm. Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
22	OS.6221.2.22.2025 **2025-04-11**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7107A**	Dzielec działka nr. 328, gm. Dębowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
23	OS.6221.2.23.2025 **2025-04-23**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7002C**	Nowy Glinik działka nr 1527/2 gm. Tarnowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
24	OS.6221.2.24.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 23245 (23245N!)	Jasło działka nr 1492/1 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
25	OS.6221.2.25.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 4030 (23100N!)	Sowina działka nr 358 gm. Kołaczyce	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
26	OS.6221.2.26.2025 **2025-05-14**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 5164 (23250N!)	Jasło, ul.3 Maja 83 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
27	OS.6221.2.27.2025 **2025-05-15**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7113A**	Jasło ul. Kasprowicza 8 gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
28	OS.6221.2.28.2025 **2025-06-17**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 11741 (23131!)	Grab, działka nr 97/12 gm. Krempna	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
29	OS.6221.2.29.2025 **2025-06-18**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7109B**	Jasło działka nr 119 obręb Gądki , gm. Miasto Jasło	Zgłoszenie instalacji
30	OS.6221.2.30.2025 **2025-06-26**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna 59164 (23164N!)	Jasło, ul. A. Mickiewicza 108	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
31	OS.6221.2.31.2025 **2025-07-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7107A**	Jareniówka 65/2, 38-200 Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
32	OS.6221.2.32.2025 **2025-07-21**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1, 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL3305B**	działka nr ewid 108/9, Miasto Jasło,	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
33	OS.6221.2.33.2025 **2025-07-29**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **10836 (23141N!)**	ul. Fabryczna 6, Miasto Jasło	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
34	OS.6221.2.34.2025 **2025-07-30**	T-Mobile Polska S.A. Ul. Marynarska 12 02-674 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **59272 (23272N!)**	Wola Cieklińska działka nr ewid. 278/1, gmina Dębowiec	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
35	OS.6221.2.35.2025 **2025-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7105C**	działka nr ewid 118/3 w Lipnicy Dolnej, gmina Brzyska	Zgłoszenie instalacji
36	OS.6221.2.36.2025 **2025-08-08**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7136A**	działka nr ewid 1870/1 w Święcanach, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie instalacji
37	OS.6221.2.37.2025 **2025-08-20**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL4410C**	działka nr ewid. 70/2 w Siedliskach Sławęcińskich, , gmina Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
38	OS.6221.2.38.2025 **2025-08-26**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7137A**	działka nr ewid. 198, zlokalizowana w Jabłonicy, gmina Skołyszyn	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
39	OS.6221.2.39.2025 **2025-08-26**	Orange Polska S.A Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa	Instalacja radiokomunikacyjna **4030 (23100N!)**	działka nr ewid. 358, w Sowinie gmina Kołaczyce, powiat jasielski	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji

Lp.	Znak Sprawy	Podmiot	Rodzaj instalacji	Adres instalacji	Zakres
40	OS.6221.2.40.2025 **2025-09-03**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7102A**	Nawsie Kołaczyckie, działka nr ewid. 195/7, gm. Kołaczyce, pow. jasielski	Zgłoszenie informacji o zmianie danych w instalacji
41	OS.6221.2.41.2025 **2025-09-09**	P4 Sp. z o.o. ul. Wynalazek 1 02-677 Warszawa	Stacja bazowa telefonii komórkowej **JSL7118A**	działka nr ewid. 1239/2 w Dębowcu, gmina Dębowiec, pow. jasielski	Zgłoszenie instalacji

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Rysunek poniżej przedstawia lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego.

Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: https://si2pem.gov.pl/, dostęp: 16.09.2025 r.

6.4.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzony od 2008 roku na terenie każdego województwa w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, od 2021 roku wykonywany jest według rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z nim punkty pomiarowe wyznacza się w ramach stałej sieci monitoringu w dwuletnim cyklu pomiarowym w miastach, a ilość punktów zależna jest od liczby mieszkańców danego miasta, oraz w ramach monitoringu badawczego w czteroletnim cyklu pomiarowym, w którym ustala się 1 punkt w każdej gminie wiejskiej.

W latach 2022-2024, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu jasielskiego wykonywano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 10 punktach pomiarowych. Pomiary wykonano zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Obowiązujący poziom dopuszczalny dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz – 40 GHz, wynosi 28 V/m (składowa elektryczna). Poniższa tabela przedstawia te wyniki.

Tabela 24. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024.

Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Wyniki pomiarów poziomów PEM- składowa elektryczna E [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
	Szerokość geograficzna N	Długość geograficzna E		
2022 rok				
Kołaczyce, ul. Jana Pawła II	49.808133	21.436928	0,61	0,37
Łazy Dębowieckie	49.687681	21.432039	0,6	0,36
Nowy Żmigród	49.6119	21.53182	*	-
2023 rok				
Jasło, ul. Słowackiego	49.744539	21.467731	0,54	0,34
Jasło, pl. Żwirki i Wigury	49.746500	21.472617	1,15	0,71
Ożenna	49.431233	21.454439	0,69	0,43
Przysieki	49.735478	21.380650	0,67	0,42
2024 rok				
Kołaczyce, ul. Jana Pawła II	49.808133	21.436928	0,38	0,25
Osobnica	49.698389	21.405667	0,38	0,25
Tarnowiec	49.730178	21.577228	0,92	0,59

* <0,8 - poniżej dolnego progu czułości sondy pomiarowej, wynoszącego w woj. podkarpackim 0,8 V/m

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu jasielskiego nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, a w jednym punkcie zlokalizowanych w Nowym Żmigrodzie odnotowano wynik poniżej dolnego progu czułości sondy pomiarowej.

6.5. Gospodarowanie wodami

6.5.1. Wody powierzchniowe

Powiat jasielski leży na obszarze Dorzecza Wisły. Do głównych rzek przepływających przez powiat jasielski należą przede wszystkim Wisłoka wraz z dopływami tj. Ropą i Jasiołką. Wisłoka jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Długość cieków znajdujących się w granicach powiatu jasielskiego wynosi: dla cieków głównych, dla których określona została nazwa oraz zlewnia elementarna, przyjętych jako cieki naturalne - ok. 565 km; dla warstwy cieków pozostałych, niewielkie cieki naturalne jak i rowy - ok. 1342 km. Łącznie długość tych cieków wynosi ok. 1907 km[18]. Pozostałe wody powierzchniowe powiatu jasielskiego to wody powierzchniowe stojące w postaci zespołów stawów rybnych, niewielkich zbiorników naturalnych, zbiorników sztucznych, rowów melioracyjnych i obszarów podmokłych. Zgodnie z danymi RZGW w Rzeszowie, w celu ochrony środowiska przed powodzią na terenie powiatu funkcjonują wały przeciwpowodziowe. Zobrazowano je na poniższej mapie.

[18] Źródło: RZGW w Rzeszowie, stan na dzień 29.04.2025 r.

Rysunek 24. Cieki przepływające przez teren powiatu jasielskiego wraz z wałami przeciwpowodziowymi.

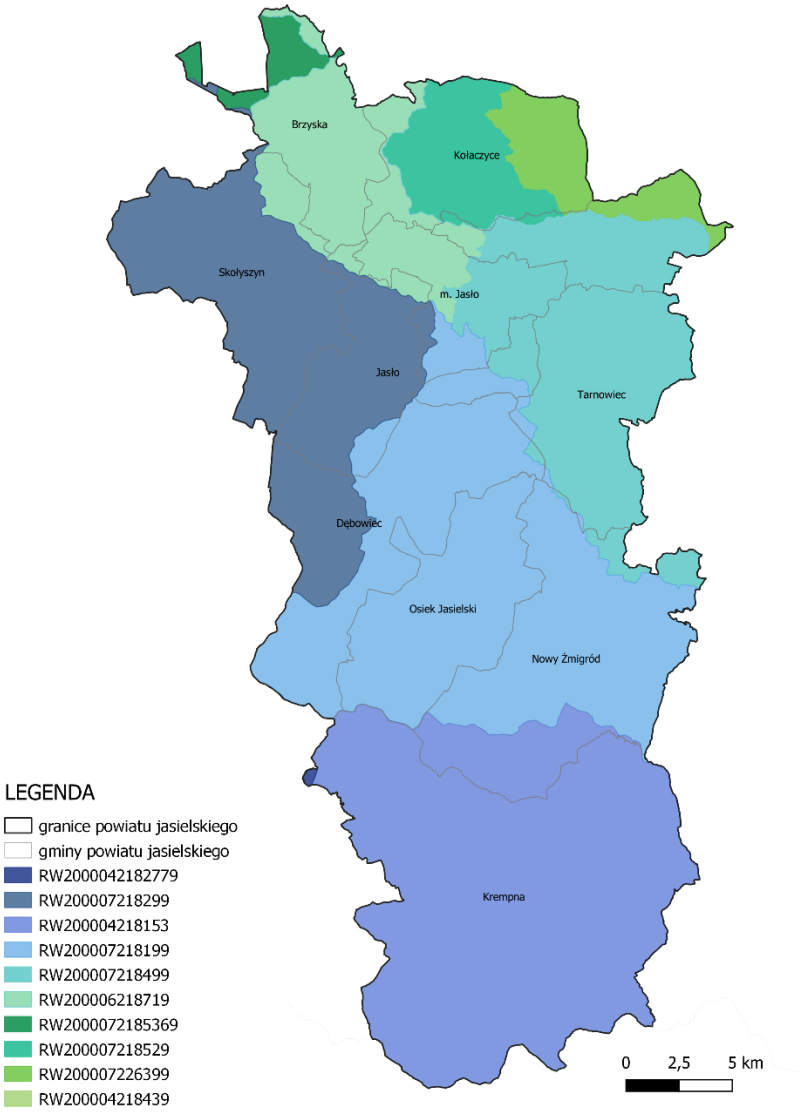
źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Rzeszowie

Teren powiatu jasielskiego leży na obszarze 10 jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych, które wymieniono w tabeli oraz przedstawiono na poniższym rysunku.

Tabela 25. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat jasielski.

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	RW200007218299	Ropa od Sitniczanki do ujścia
2.	RW200007218529	Bieździada
3.	RW2000072185369	Dębówka
4.	RW200006218719	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego
5.	RW200004218153	Wisłoka do Ryja
6.	RW200007218199	Wisłoka od Ryja do Ropy
7.	RW2000042182779	Ropa od zb. Klimkówka do Sitniczanki
8.	RW200007218499	Jasiołka od Panny do ujścia
9.	RW200007226399	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy
10.	RW200004218439	Jasiołka do Panny

źródło: http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe, dostęp: 23.09.2025 r.

Rysunek 25. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne

6.5.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.) powódź to: „*czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.*

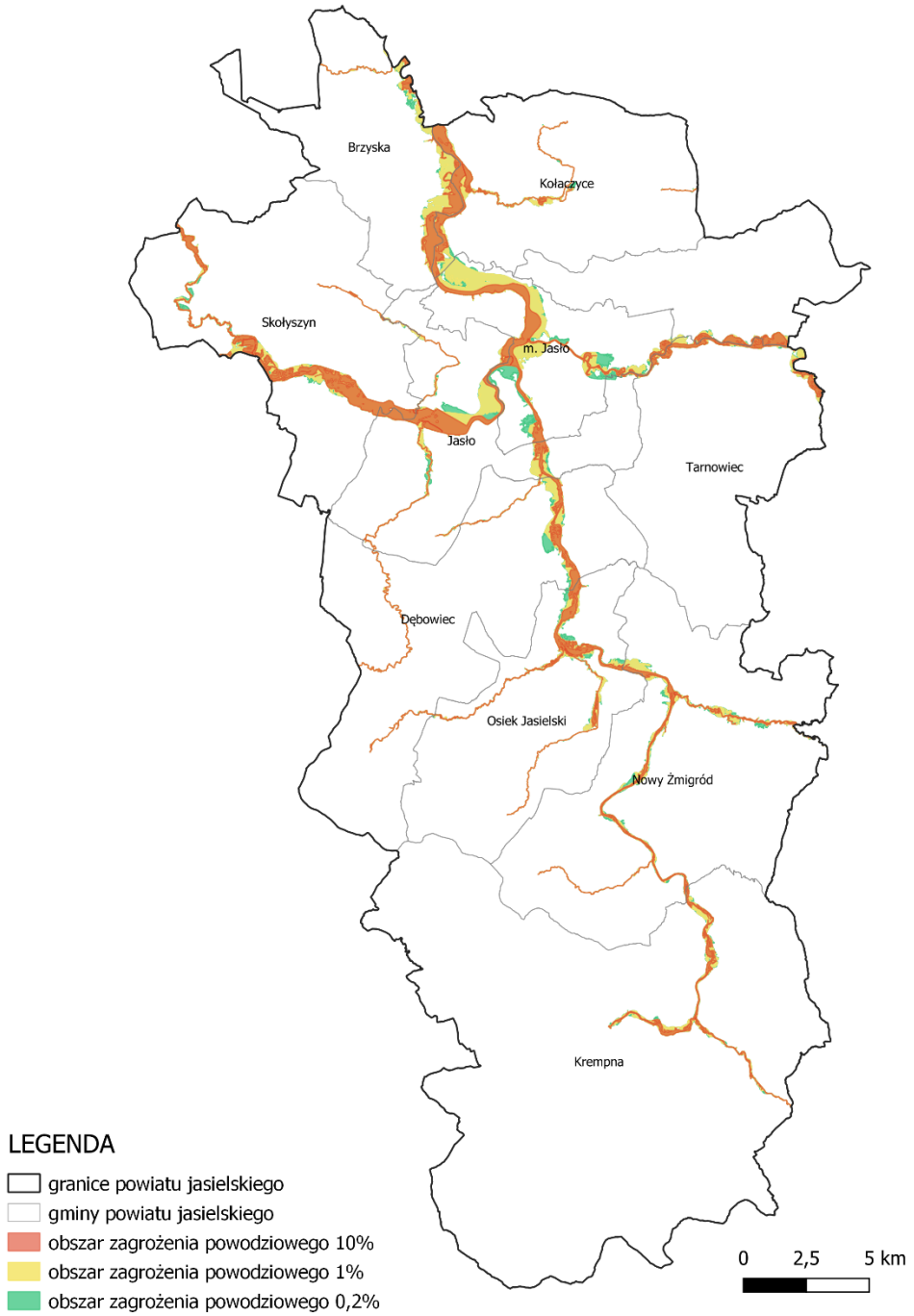
Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;

2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
   a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
   b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
   c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
   d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
   a) wału przeciwpowodziowego,
   b) wału przeciwsztormowego,
   c) budowli piętrzącej.

Na rysunku poniżej przedstawiono fragmenty mapy zagrożenia powodziowego dla powiatu jasielskiego. Jak wynika z mapy, w powiecie ryzyko powodzi jest wysokie i dotyka wszystkich gmin powiatu.

Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

6.5.3. Obszary zagrożone suszą

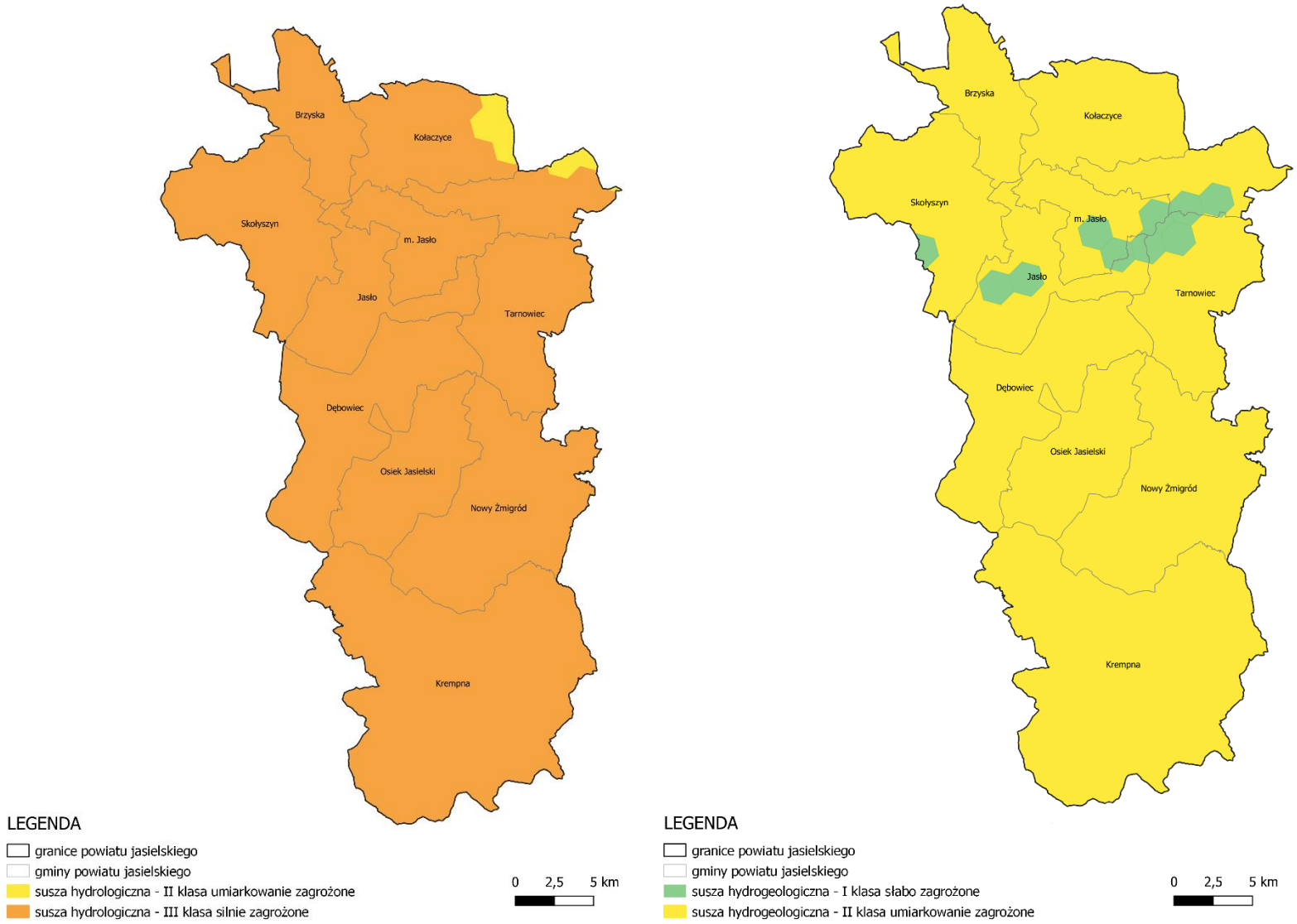
Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana jest również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.

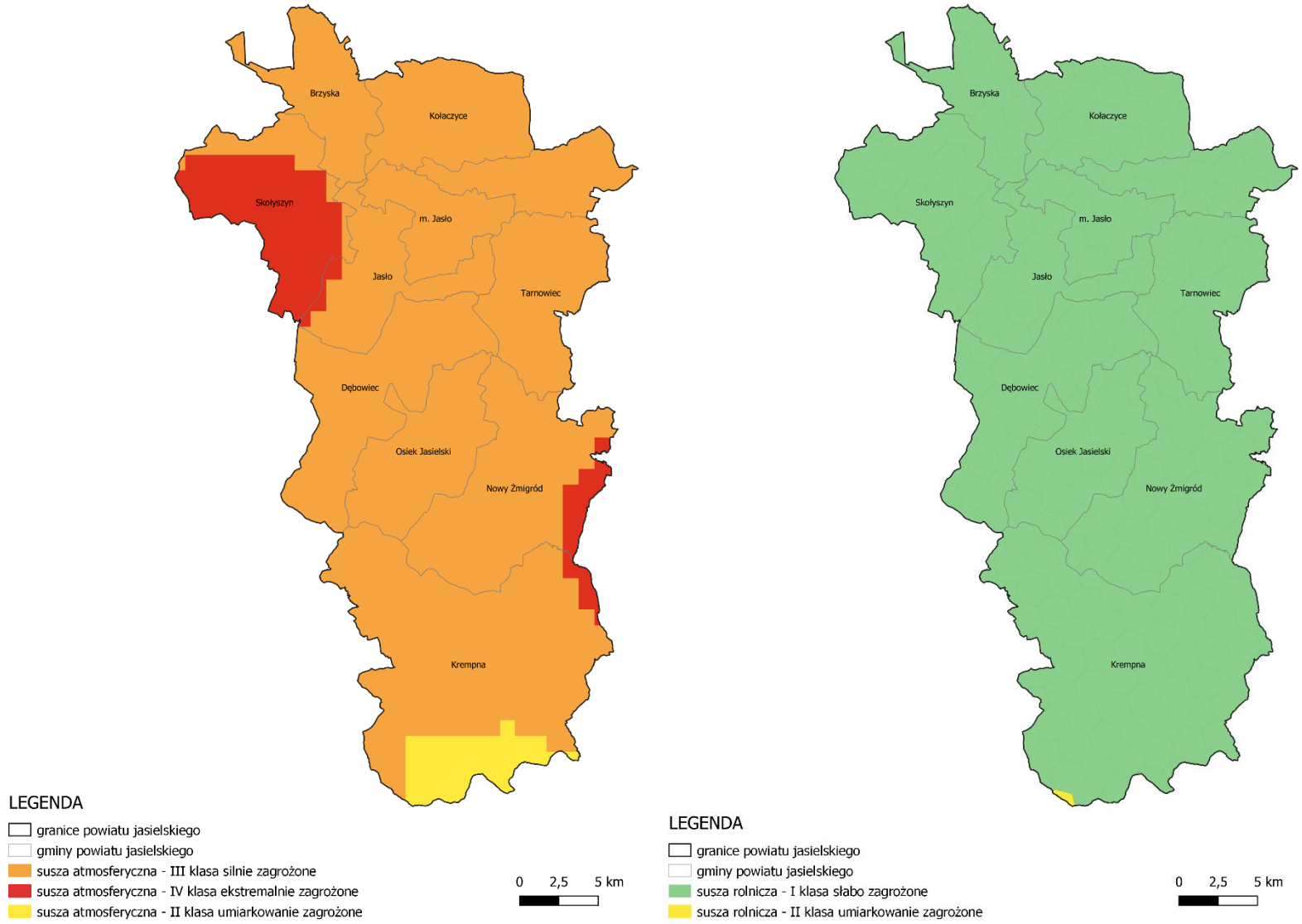
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną". Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne, które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą. Dnia 15 lipca 2021 r. przyjęto Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615 z późn. zm.). Celem dokumentu jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce. Dzięki realizacji jego założeń możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wody niezbędnej dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Realizacja działań zawartych w Planie przyczyni się do ograniczenia zjawiska suszy oraz minimalizowania skutków suszy. Wraz z planami gospodarowania wodami oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym stanowić będzie program przyczyniający się do zintegrowanej ochrony wód i gospodarki wodami. Jego celem jest zapewnienie dobrej jakości oraz wystarczającej ilości wód służących wszystkim działom gospodarki narodowej oraz środowisku naturalnemu. W ramach opracowania Planów zostanie dokonana identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy na poszczególnych obszarach dorzeczy, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą. Zostanie również opracowany zestaw działań mający na celu zapobieganie i łagodzenie skutków suszy na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę.
Na rysunkach poniżej pokazano graficznie obszary powiatu jasielskiego o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy.

Rysunek 27. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną i rolniczą.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW WP

Jak wynika z powyższych map, teren powiatu jest narażony na suszę atmosferyczną, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

6.5.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Badania i oceny stanu wód dokonuje się w 6-letnich cyklach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W cyklu planistycznym gospodarowania wodami obejmującym lata 2016 2021, w granicach powiatu jasielskiego zlokalizowanych było 32 jednolite części wód powierzchniowych.

Ostatnia aktualna klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych została wykonana w 2022 roku na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań uzyskanych w latach 2016-2021. Kolejna klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikacja stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, zostanie wykonana w terminie do 30 września 2025 r. na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań uzyskanych w latach 2019-2024.

W latach 2016-2021 badaniami monitoringowymi objęto 29 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego, z czego w 24 jcwp reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne wyznaczone zostały w granicach administracyjnych powiatu.

3 jednolite części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego (Bajdowianka, Lublica, Ryj), w cyklu wodnym 2016-2021 nie były objęte badaniami monitoringowymi. Oceny ich stanu dokonano w 2022 roku poprzez przeniesienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu wód z podobnych jcwp, które były objęte badaniami monitoringowymi i spełniały dodatkowo inne określone warunki.

Tabela 26. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie powiatu jasielskiego za lata 2016 2021.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego									
1.	Bednarka do dopł. z Pogorzyny (bez dopł. z Pogorzyny) PLRW2000122182943	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
2.	Bednarka od dopł. z Pogorzyny do ujścia PLRW2000122182949	NAT	IV	I	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
3.	Bieździada PLRW200012218529	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
4.	Czarny Potok PLRW200012218489	SCW	IV	III	>II	II	słaby potencjał	poniżej dobrego	zły
5.	Dębownica PLRW2000122181969	NAT	III	III	>II	-	umiarkowany stan	-	zły
6.	Dębówka PLRW2000122185369	NAT	III	I	>II	-	umiarkowany stan	-	zły
7.	Dopływ z Lipnicy PLRW200012218512	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
8.	Iwielka PLRW200012218169	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
9.	Jasiołka od Chlebianki do ujścia PLRW200014218499	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
10.	Kaczalnik PLRW2000122181529	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
11.	Kłopotnica PLRW200012218189	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
12.	Krempna PLRW200012218136	NAT	II	I	II	II	dobry stan	dobry	Dobry
13.	Młynówka PLRW200012218292	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
14.	Niegłoszcz PLRW2000122181589	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
15.	Olszynka PLRW2000122182899	NAT	V	II	>II	II	zły stan	poniżej dobrego	zły
16.	Promnica PLRW2000122181929	NAT	II	I	>II		umiarkowany stan	-	zły
17.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200014218299	NAT	V	I	>II	II	zły stan	poniżej dobrego	zły
18.	Szczawa PLRW2000122181729	NAT	IV	II	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
19.	Warzycki PLRW200012218492	NAT	-	V	>II	I	umiarkowany stan	-	zły
20.	Wilsznia PLRW200012218149	NAT	II	I	II	II	dobry stan	dobry	dobry
21.	Wisłoka do Reszówki PLRW2000122181334	NAT	IV	I	II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
22.	Wisłoka od Dębownicy do Ropy PLRW200014218199	NAT	IV	II	>II	II	słaby stan	poniżej dobrego	zły
23.	Wisłoka od Reszówki do Ryja PLRW200014218153	NAT	IV	I	II	II	słaby stan	dobry	zły

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogółem
24.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy PLRW2000142181959	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego									
25.	Chlebianka PLRW200012218469	NAT	II	I	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
26.	Dopływ z Głębokiej PLRW2000122182792	NAT	III	I	>II	-	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły
27.	Szebnianka PLRW200062184729	NAT	II	IV	>II	II	umiarkowany stan	dobry	zły
28.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200014226399	SZCW	III	II	>II	II	umiarkowany potencjał	poniżej dobrego	zły
29.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200015218719	NAT	III	I	>II	II	umiarkowany stan	poniżej dobrego	zły

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Tabela 27. Zestawienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód, określonych metodą przeniesienia z jcwp monitorowanych na niemonitorowane w okresie 2016-2021.

Lp.	Nazwa i kod jednolitej części wód dla której zostało wykonane przeniesienie	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu jcwp
1.	Bajdowianka, PLRW20001222633	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
2.	Lublica, PLRW200012226349	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
3.	Ryj, PLRW2000122181549	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Od 2022 roku obowiązuje nowy cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmujący lata 2022-2027 oraz nowy wykaz jednolitych części wód. W obecnym cyklu wodnym na obszarze powiatu jasielskiego zlokalizowanych jest 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Bieździada (kod: PLRW200007218529), Dębówka (kod: PLRW2000072185369), Jasiołka od Panny do ujścia (kod: PLRW200007218499), Ropa od Sitniczanki do ujścia (kod: PLRW200007218299), Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy (kod: PLRW200007226399), Wisłoka od Ryja do Ropy (kod: PLRW200007218199), Wisłoka do Ryja (kod: PLRW200004218153), Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego (kod: PLRW200006218719). W roku 2022 badaniami monitoringowymi objętych było 7 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia, Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka do Ryja, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2022 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Tabela 28. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2022 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego						
1.	Bieździada PLRW200007218529	NAT	-	-	-	-
2.	Jasiołka od Panny do ujścia PLRW200007218499	NAT	III	I	>II	II
3.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200007218299	NAT	III	I	>II	I
4.	Wisłoka od Ryja do Ropy PLRW200007218199	SZCW	III	II	>II	II
5.	Wisłoka do Ryja PLRW200004218153	NAT	V	I	II	II
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego						
6.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200007226399	NAT	-	-	-	-
7.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200006218719	SZCW	II	II	>II	I

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

W roku 2023 badaniami monitoringowymi objętych było 6 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia, Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2023 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Tabela 29. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2023 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi na obszarze powiatu jasielskiego						
1.	Bieździada PLRW200007218529	NAT	-	-	>II	-
2.	Jasiołka od Panny do ujścia PLRW200007218499	NAT	II	-	>II	-
3.	Ropa od Sitniczanki do ujścia PLRW200007218299	NAT	II	-	>II	-
4.	Wisłoka od Ryja do Ropy PLRW200007218199	NAT	II	-	>II	-
JCWP z reprezentatywnymi punktami pomiarowo-kontrolnymi zlokalizowanymi poza obszarem powiatu jasielskiego						
5.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200007226399	NAT	III	I	>II	I
6.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego PLRW200006218719	SZCW	-	-	II	-

Objaśnienia:
Status jcwp - NAT – naturalna jcwp, SZCW/SCW – silnie zmieniona/sztuczna jcwp

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Do najważniejszych problemów gospodarki wodnej, które w znacznym stopniu zagrażają jakości wód powierzchniowych i podziemnych należą:

- pobór i zużycie wód na potrzeby gospodarki komunalnej, przemysłowej oraz rolnictwa i leśnictwa,
- emisja ścieków z punktowych źródeł zanieczyszczeń, np. z oczyszczalni ścieków komunalnych, ze składowisk odpadów,
- zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych pochodzenia komunalnego i rolniczego,
- emisja ze źródeł liniowych, np. komunikacyjnych;
- rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

W przypadku obszarów wiejskich nieposiadających kanalizacji bytowej, występuje często zjawisko odprowadzania ścieków surowych do rowów przydrożnych, wywożenie zawartości szamb przydomowych w miejsca niedozwolone. Problem stanowią również nieszczelne zbiorniki bezodpływowe oraz nielegalne zrzuty ścieków komunalnych bezpośrednio do wód powierzchniowych bądź do znajdujących się w pobliżu gruntów.

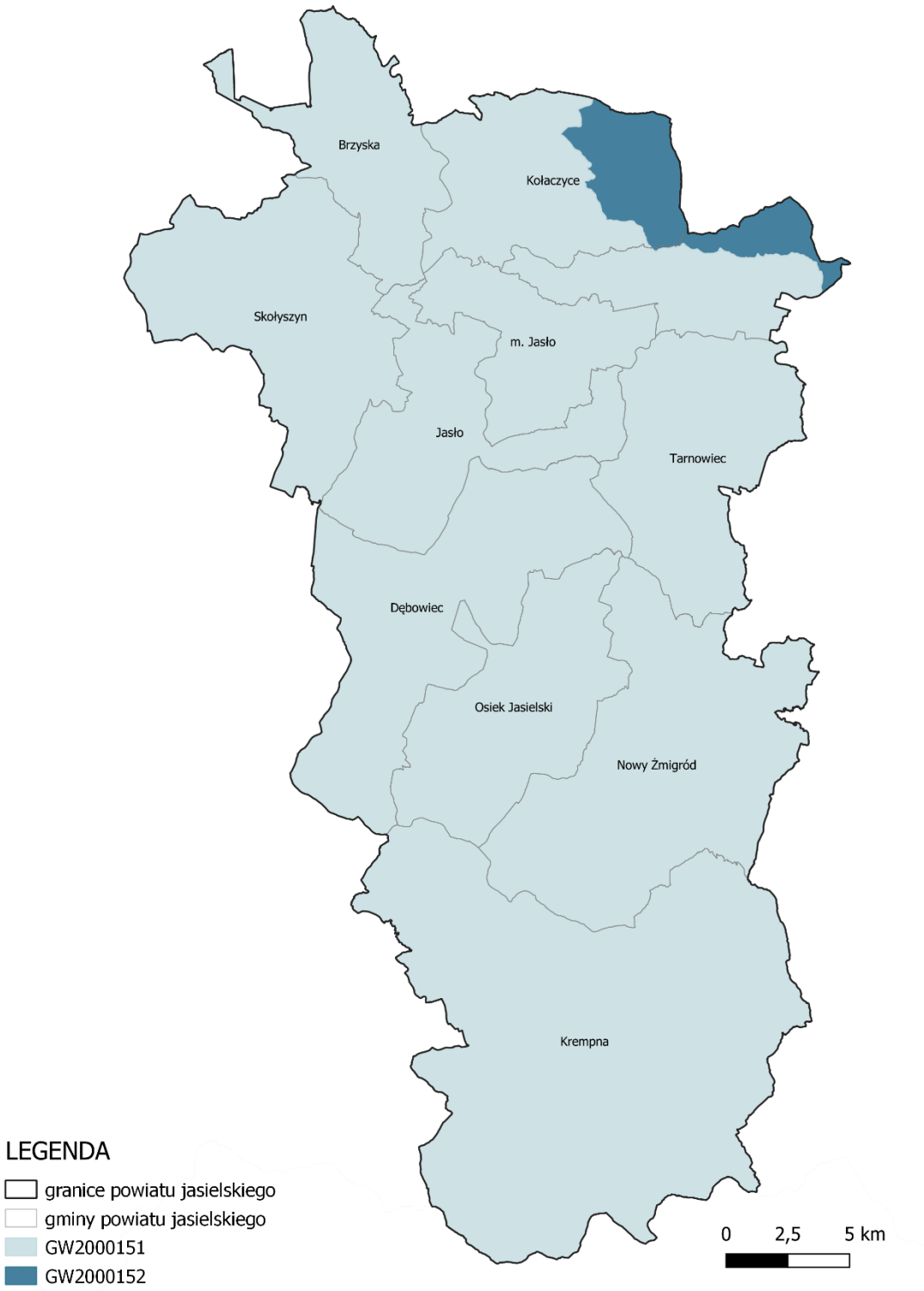
6.5.5. Wody podziemne

Powiat jasielski zlokalizowany jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): w zdecydowanej większości nr 151 i niewielkiej części 152, które krótko omówiono w tabeli i zobrazowano na poniższym rysunku.

Tabela 30. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego.

Kod JCWPd	GW2000151	GW2000152
Powierzchnia [km^2]	2646.66	2042.61
Gminy powiatu jasielskiego	Brzyska, Dębowiec, Jasło (gm. miejska), Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec	Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce
Dorzecze	obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	Dunajec, Wisłoka, San	Wisłoka, San

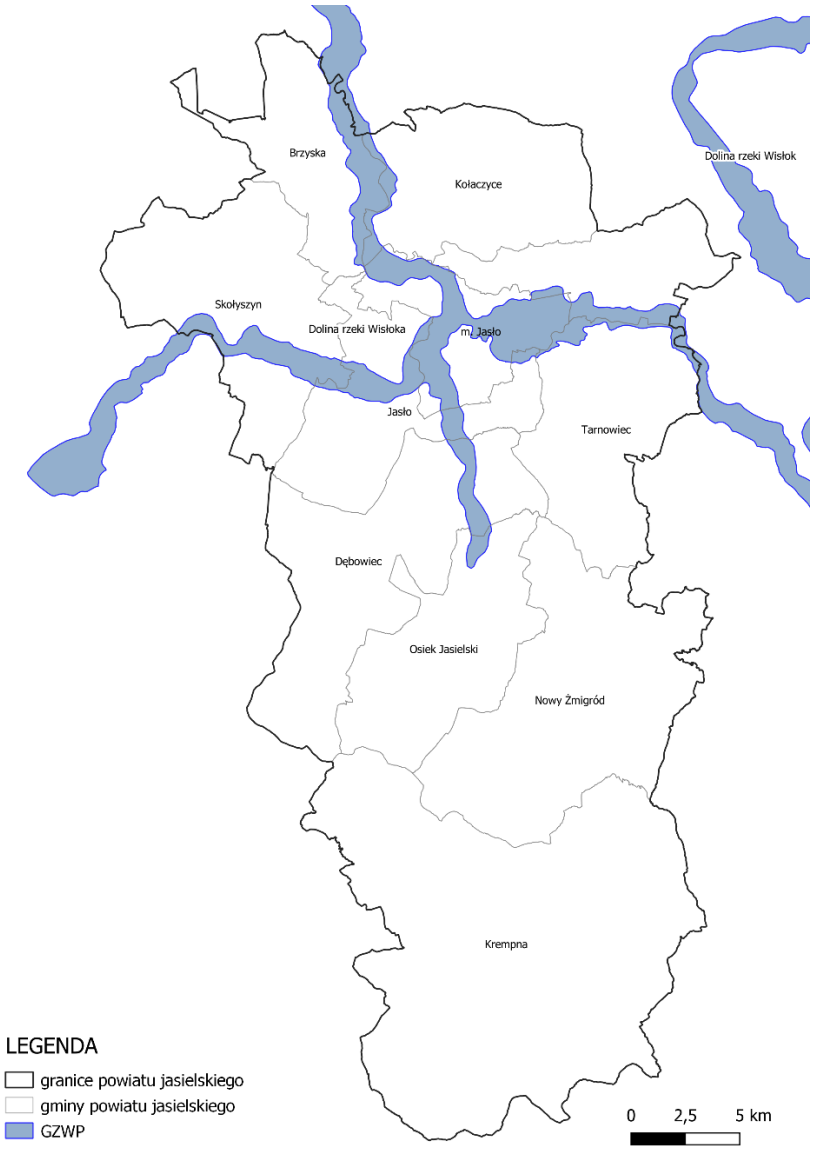
źródło: pgi.gov.pl

Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren powiatu jasielskiego leży w na obszarze jednego zbiornika wód podziemnych: GZWP nr 433 Dolina rzeki Wisłoka. Położenie obrazuje rysunek, a charakterystykę przedstawiono w tabeli.

Rysunek 30. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat jasielski.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

Tabela 31. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu jasielskiego.

Numer GZWP	**Nr 433**
Nazwa	**Dolina rzeki Wisłoka**
Województwo	podkarpackie, małopolskie
Powiat	dębicki, gorlicki, jasielski, krośnieński
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	151
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	prowincja Wisły: SKZ – region górnej Wisły – subregion Karpat zewnętrznych
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników karpackich
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Wisły do Sanu
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Karpaty i Podkarpacie (51-52): Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II,III

Numer GZWP	Nr 433
Nazwa	**Dolina rzeki Wisłoka**
Wodoprzewodność [m^2 /d]	na przeważającym obszarze 25, lokalnie 500–6000
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [$m^3/d \times km^2$]	172,8
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m^3/d]	59 800
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze bardzo podatny

* wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

6.5.6. Jakość wód podziemnych

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak, aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Klasy jakości wód podziemnych I-III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Opis poszczególnych klas jakości wód podziemnych zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 32. Znaczenie klas jakości wód podziemnych.

Klasa jakości wód podziemnych	Opis klasy	
I	wody bardzo dobrej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka
II	wody dobrej jakości	wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
III	wody zadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
IV	wody niezadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
V	wody złej jakości	wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

źródło: GIOŚ, RWMŚ w Rzeszowie

Przy ocenie stanu chemicznego wód w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości fizykochemicznych, gdy jest to spowodowane przez naturalne procesy, a mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy. W przypadku omawianych punktów

pomiarowych dotyczy to: temperatury, ogólnego węgla organicznego, siarczanów, wapnia, fluorków, sodu, boru, manganu, żelaza i wodorowęglanów.

Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Ocena stanu wód podziemnych składa się z oceny stanu chemicznego i oceny stanu ilościowego. Obie oceny są w stosunku do siebie równorzędne, a o ostatecznym stanie wód podziemnych decyduje gorsza z ocen. Obszar powiatu jasielskiego położony jest w obrębie 2 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 151 (PLGW2000151) i nr 152 (PLGW2000152). Aktualna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych PLGW2000151 i PLGW2000152 została wykonana na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego z 2022 r. oraz danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej w zakresie stanu ilościowego. Ocena ta wykazała dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy jednolitych części wód nr 151 i nr 152. Ogólny stan tych JCWPd oceniono jako stan dobry. W granicach powiatu jasielskiego znajduje się 2 punkty pomiarowo-kontrolne, zlokalizowane w JCWPd nr 151 w miejscowości Kąty (numer pkt wg MONBADA – 2012) oraz w miejscowości Cieklin (numer pkt wg MONBADA – 1437).

Tabela 33. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu jasielskiego.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	Identyfikator UE punktu pomiarowego (wg podziału JCWPd na 174 części)	Lokalizacja punktu	Stratygrafia	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
PLGW2000151	PLGW2000151_001	Kąty, gm. Nowy Żmigród	PgOl	źródło	9. Łąki i pastwiska	II
PLGW2000151	PLGW2000151_004	Cieklin, gm. Dębowiec	Pg	st. wiercona	3. Miejskie tereny zielone	IV

źródło: GIOŚ

Poniżej w tabeli przedstawiono ogólną ocenę JCWPd, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski.

Tabela 34. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu jasielskiego.

Rok			2016	2019	2022
Nr JCWPd	151	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry
	152	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: GIOŚ

6.6. Gospodarka wodno-ściekowa

6.6.1. Zaopatrzenie w wodę

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu zajmują się:

- Gmina Brzyska:
  - Urząd Gminy Brzyska – Referat Gospodarki Komunalnej;
- Gmina Dębowiec:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej, 38-220 Dębowiec 18;
- Gmina Miejska Jasło:
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle, ul. Na Kotlinę 33, 38-200 Jasło;
- Gmina Wiejska Jasło:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Jaśle, z siedzibą przy ul. Słowackiego 4, 38-200 Jasło;
- Gmina Kołaczyce:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., 38-213 Kołaczyce, ul. Burmistrza Wiejowskiego 3,
- Gmina Krempna:
  - Zakład Gospodarki Komunalnej w Krempnej, 38 - 232 Krempna 37;
- Gmina Nowy Żmigród:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Nowy Żmigród ul. Jasielska 25, 38-230 Nowy Żmigród;
- Gmina Osiek Jasielski:
  - Gminny Zakład Komunalny w Osieku Jasielskim, 38-223 Osiek Jasielski 112;
- Gmina Skołyszyn:
  - Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, 38-242 Skołyszyn 12;
- Gmina Tarnowiec:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. zoo w Tarnowcu, Tarnowiec 143.

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu według stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 493,6 km i korzystało z niej ok. 49,2 % mieszkańców. W poniższych tabelach zestawiono charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu jasielskiego.

Tabela 35. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu jasielskiego.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	-	-	-
2.	Dębowiec	47,6	47,7	48,1
3.	Jasło (gm. miejska)	88,2	88,5	88,6
4.	Jasło (gm. wiejska)	35,0	35,2	35,8
5.	Kołaczyce	31,8	32,6	33,4
6.	Krempna	57,9	58,0	58,2
7.	Nowy Żmigród	29,9	30,0	30,0

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
8.	Osiek Jasielski	34,4	34,2	34,2
9.	Skołyszyn	39,5	39,5	37,5
10.	Tarnowiec	22,3	22,5	22,6
powiat jasielski		49,2	49,3	49,2

źródło: GUS

Tabela 36. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu jasielskiego.

Wskaźnik	Jednostka	Rok		
		2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	470,7	479,8	493,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	9 473	9 698	9 756
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	53 882	53 657	53 224
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	49,2	49,3	49,2
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	1 322,9	1 361,0	1 328,2
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na1 mieszkańca	m^3	12,0	12,5	12,3
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam^3	2 934,1	2 916,0	2 953,2
Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	24,8	23,5	24,6
Awarie sieci wodociągowej	szt.	77	78	131

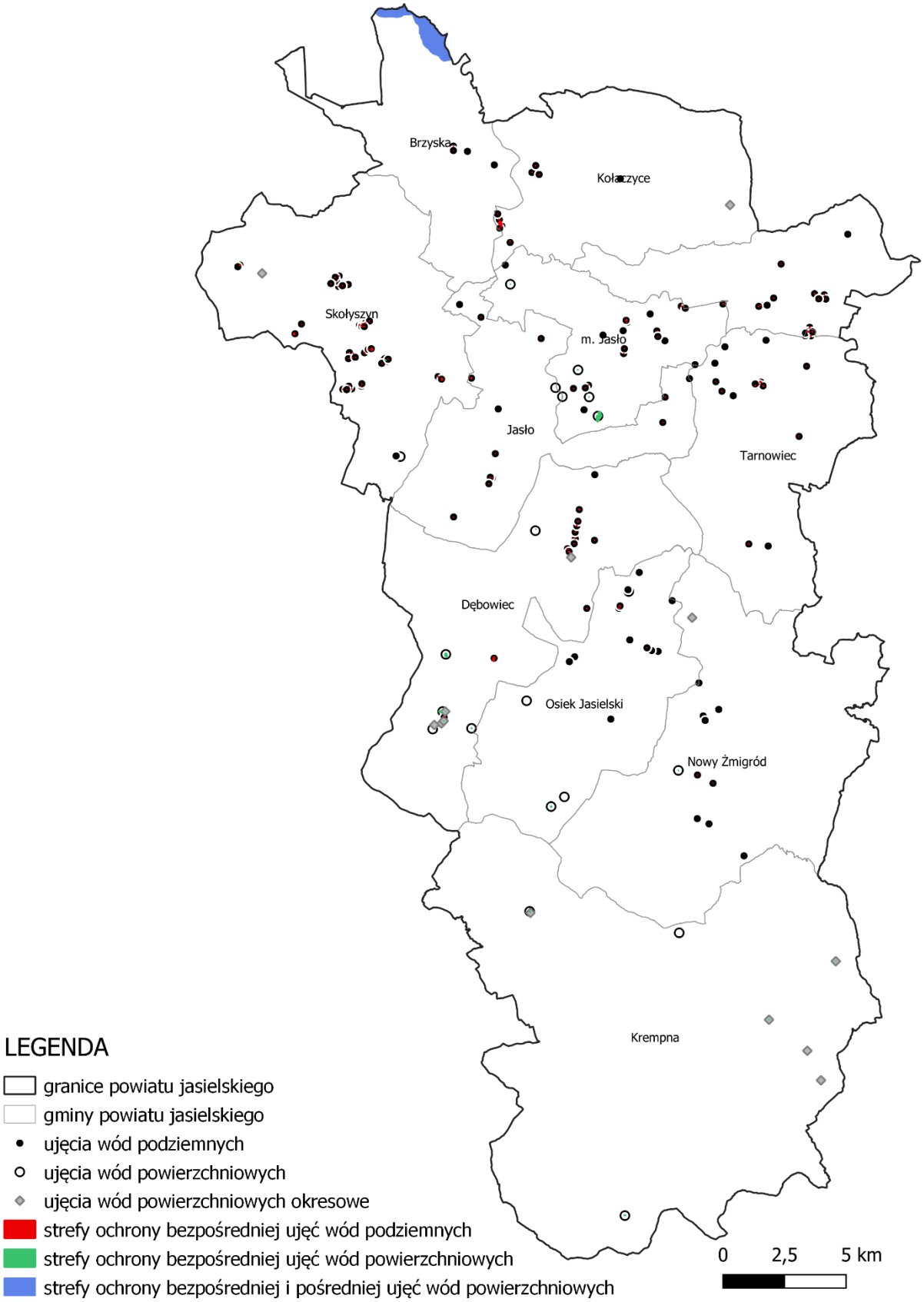
źródło: GUS

Na terenie powiatu jasielskiego znajdują się ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych przedstawione na rysunku poniżej. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.) zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie:

1) stref ochronnych ujęć wody, zwanych dalej "strefami ochronnymi";

2) obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zwanych dalej "obszarami ochronnymi".

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód.

Rysunek 31. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych oraz tereny ochrony ujęć wód na obszarze powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez RZGW w Rzeszowie

6.6.2. Odprowadzanie ścieków

Pod koniec 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 1 030,7 km i korzystało z niej ok. 62,7% mieszkańców powiatu. Ogólną charakterystykę sieci kanalizacyjnej zebrano w poniższych tabelach.

Tabela 37. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu.

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności [%]		
		2022	2023	2024
1.	Brzyska	-	-	13,7
2.	Dębowiec	39,1	41,5	42,3
3.	Jasło (gm. miejska)	89,6	90,6	90,8
4.	Jasło (gm. wiejska)	81,7	82,0	82,5
5.	Kołaczyce	58,2	58,3	58,7
6.	Krempna	40,6	40,8	40,9
7.	Nowy Żmigród	54,0	54,3	56,6
8.	Osiek Jasielski	40,8	41,9	42,0
9.	Skołyszyn	49,1	49,1	49,6
10.	Tarnowiec	19,7	22,6	23,3
powiat jasielski		60,6	61,4	62,7

źródło: GUS

Tabela 38. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Rok		
			2022	2023	2024
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	959,0	955,6	1 030,7
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	15 858	16 814	17 539
3.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam^3	2 632,4	2 916,8	2 909,5
4.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	60,6	61,4	62,7
5.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	102	96	125
6.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	66 381	66 819	67 738
7.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	63,3	65,3	66,5
8.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	136 569	136 569	136 459
9.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam^3	3 375,0	3 856,0	3 699,0

źródło: GUS

Ogółem, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, wg. stanu na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowanych jest 10 oczyszczalni komunalnych biologicznych i dwie z podwyższonym usuwaniem biogenów. W powiecie w Jaśle występuje jedna biologiczna oczyszczalnia przemysłowa.

Tabela 39. Oczyszczalnie komunalne na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Oczyszczalnie mechaniczne [szt.]	Oczyszczalnie biologiczne [szt.]	Oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów [szt.]
Brzyska	-	-	-
Dębowiec	-	1	-
Jasło (gm. miejska)	-	-	1
Jasło (gm. wiejska)	-	2	-
Kołaczyce	-	1	-
Krempna	-	1	-
Nowy Żmigród	-	1	-
Osiek Jasielski	-	3	-
Skołyszyn	-	1	-
Tarnowiec	-	-	1
Powiat jasielski	**-**	**10**	**2**

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

Na terenie powiatu jasielskiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Poniższa tabela przedstawia ich liczbę w powiecie z podziałem na gminy w ostatnich latach.

Tabela 40. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Zbiorniki bezodpływowe [szt.]			Przydomowe oczyszczalnie ścieków [szt.]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	1 417	1 520	916	212	223	289
Dębowiec	1 126	1 043	724	338	338	348
Jasło (gm. miejska)	73	70	59	0	0	0
Jasło (gm. wiejska)	330	338	258	22	30	39
Kołaczyce	537	724	746	27	58	75
Krempna	141	195	195	161	159	159
Nowy Żmigród	1 058	812	812	1	1	9
Osiek Jasielski	711	711	936	0	0	9
Skołyszyn	2 778	2 559	1 336	47	84	110
Tarnowiec	1 799	1 773	1 710	29	46	99
Powiat jasielski	9 970	9 745	7 692	837	939	1 137

źródło: GUS

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli poniżej zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie jasielskim.

Tabela 41. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa aglomeracji	Jasło	Trzcinica	Szebnie	Kołaczyce	Nowy Żmigród	Skołyszyn	Tarnowiec
Gminy w aglomeracji	miasto Jasło, gmina Jasło, gmina Dębowiec, miasto Kołaczyce	Jasło	Jasło	Kołaczyce	Nowy Żmigród	Skołyszyn	Tarnowiec
Obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała nr LXXX/671/2023 Rady Miejskiej Jasła z dnia 17.04.2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Jasło (Dz. Urz. Woj. Podk.z dnia 25.04.2023 r. poz. 2335)	Uchwała Nr XXXV/259/2020 z dnia 29.12.2020 r. Rady Gminy Jasło w sprawie wyznaczenia aglomeracji Trzcinica (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2020 r., poz.5431)	Uchwała Nr XXXV/260/2020 z dnia 29.12.2020 r. Rady Gminy Jasło w sprawie wyznaczenia aglomeracji Szebnie (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2020 r., poz. 5432)	Uchwała nr XXVI/183/2020 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kołaczyce (Dz.Urz.Woj. Podk. z 2021 r. poz. 224).	Uchwała Nr XXVII/163 Rady Gminy Nowy Żmigród z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Nowy Żmigród opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego dnia 17 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj.. Podkarpackiego z 2020 r. poz. 5132)	Uchwała nr XVII/39/19 Rady Gminy Skołyszyn z dn.28.10/2019 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Skołyszyn (Dz.Urz.Woj.Podk. Z 2019 r., poz. 5384)	Uchwała nr XXIX/200/2020 Rady Gminy Tarnowiec z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Tarnowiec, Podka.2020.5417
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	64 790	4 169	2 198	4 580	2 695	6 960	2 058
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji [os.]	45 758	4 515	2 312	4 332	2 054	6 960	1 958
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	45 200	4 290	2 270	4 173	1 970	4 610	1 917
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	147	45	8	53	52	600	20
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków obsługujących RLM [szt.]	9	4	5	0	0	24	3
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	390,60	113,30	67,60	73,60	39,57	87,33	41,30
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	20,99	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00

źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3

6.7. Gleby

6.7.1. Stan aktualny

Klasy bonitacyjne gleb ornych sieci monitoringu chemizmu gleb:

- **klasy I** – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne);
- **klasy II** – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco grosze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I;
- **klasy III (IIIa i IIIb)** – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- **klasy IV (IVa i IVb)** – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone);
- **klasy V** – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczamy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają;
- **klasy VI** – gleby orne najsłabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Na terenie powiatu jasielskiego występują gleby III i IV klasy bonitacyjnej:

- klasy III (III a i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od odpadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- Klasy IV (IV a i IV b) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymane są one w dobrej kulturze rolnej. Są małe przewiewne, zimne, małe czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne a wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone). Najurodziwsze gleby występują w dolinach i okolicach Jasła – nadrzeczne mady. Gleby te zaliczane są do pszennego górskiego i zbożowego górskiego kompleksu przydatności rolniczej. Na Pogórzu i w Beskidzie przeważają gleby gliniaste i gliniasto – ilaste. Im bardziej na południe tym gleby są bardziej kamienisto – gliniaste. Dominują tu gleby bielicowe i brunatne. Tworzą one owsiano – ziemniaczany górski i owsiano – pastewny górski kompleks przydatności rolniczej.

Gleby w powiecie są dość dobre, jednak ich jakość znacznie obniża zakwaszenie (około 70 % to gleby o odczynie bardzo kwaśnym i kwaśnym)[19].

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Próbki glebowe w ramach szóstej tury monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, która przypadła na lata 2020 – 2022, zostały pobrane w 2020 roku. Podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25 - letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie powiatu jasielskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy: nr 437 w miejscowości Trzcinica, w gminie Jasło (współrzędne punktu pomiarowego: N 49.731389, E 21.414167).

Wyniki badań przeprowadzonych na próbce pobranej w 2020 roku przedstawiono w tabeli.

Tabela 42. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych.

Badanie	Jednostka	Wartość
Uziarnienie	piasek (1-0,1 mm) (%)	18
	pył (0,1-0,02 mm) (%)	48
	części spławialne (< 0,02 mm) (%)	34
	ił koloidalny (< 0,002 mm) (%)	12
	piasek (2-0,05 mm) (%)	25
	pył (0,05-0,002 mm) (%)	63

[19] Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Jasielskiego na lata 2023 – 2030*

Badanie	Jednostka	Wartość
	części spławialne (< 0,002 mm) (%)	12
Właściwości sorpcyjne gleby	Hh (cmol/kg)	3
	Hw (cmol/kg)	0,09
	Alw (cmol/kg)	0,01
	Mg (cmol/kg)	1,52
	Na (cmol/kg)	<0,10
	T (cmol/kg)	17,5
	Ca (cmol/kg)	8,8
	K (cmol/kg)	0,25
	S (cmol/kg)	10,57
	V (cmol/kg)	60,4
Substancja organiczna gleby	próchnica (%)	3,82
	Corg (%)	2,22
	C:N	13,06
	Nogol (%)	0,17
Odczyn i węglany	$CaCO_3$ (%)	0,02
	pH H_2O	5,5
	pH KCl	4,6
Zawartość pierwiastków przyswajalnych	P_2O_5 (mg 100g)	3,4
	K_2O (mg 100g)	10
	Mg (mg 100g)	14,2
	S-SO_4 (mg 100g)	2,8
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)	naftalen (µg/kg)	<25,0
	fenantren (µg/kg)	<25,0
	antracen (µg/kg)	<25,0
	fluoranten (µg/kg)	<25,0
	chryzen (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)antracen (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)piren (µg/kg)	<25,0
	benzo(a)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	benzo(ghi)perylen (µg/kg)	<25,0
	fluoren (µg/kg)	<25,0
	piren (µg/kg)	<25,0
	benzo(b)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	benzo(k)fluoranten (µg/kg)	<25,0
	dibenzo(a,h)antracen (µg/kg)	<25,0
	indeno(1,2,3-cd)piren (µg/kg)	<25,0
	suma WWA-9 (µg/kg)	<25,0
	suma WWA-13 (µg/kg)	<25,0
Całkowita zawartość makroelementów	S (%)	0,012
	Ca (%)	0,4
	Mg (%)	0,25
	K (%)	0,27
	Na (%)	0,005
	Al (%)	0,93
	Fe (%)	1,23

Badanie	Jednostka	Wartość
	P (%)	0,084
Całkowita zawartość pierwiastków śladowych	Mn (mg/kg)	511
	Cd (mg/kg)	<0,50
	Cu (mg/kg)	12,9
	Cr (mg/kg)	21,7
	Ni (mg/kg)	20,3
	Pb (mg/kg)	14,2
	Zn (mg/kg)	46,6
	Co (mg/kg)	7,97
	V (mg/kg)	25,6
	Li (mg/kg)	10,2
	Be (mg/kg)	<2,00
	Ba (mg/kg)	53,5
	Sr (mg/kg)	11,6
	La (mg/kg)	21
	As (mg/kg)	5,61
	Hg (mg/kg)	<0,100
Pozostałe właściwości	radioaktywność (Bq/kg)	735
	przewodność (mS/m)	5,3
	zasolenie (mg KCl/100g)	14

źródło: gios.gov.pl

Użytkowanie powierzchni ziemi

Podział terenu powiatu jasielskiego według kierunków wykorzystania przedstawiono w tabeli poniżej. Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego, 55,6% powierzchni stanowią grunty rolne.

Tabela 43. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu jasielskiego.

Grupa		Nazwa użytku	Powierzchnia
Grunty rolne	Użytki rolne	razem	46222,1279
		grunty orne	27961,6981
		łąki trwałe	4260,0838
		pastwiska trwałe	7673,4612
		sady	388,2442
		grunty rolne zabudowane	2286,1128
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	3262,8465
		grunty pod stawami	188,8423
		grunty pod rowami	117,4227
	nieużytki		83,4163
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione		**razem**	31529,8746
		lasy	31496,5414
		grunty zadrzewione i zakrzewione	33,2822
		grunty pod rowami	0,0510
Grunty pod wodami		**grunty pod wodami razem**	939,7942
		grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	900,1221
		grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	39,6721

Grupa		Nazwa użytku	Powierzchnia
Grunty zabudowane i zurbanizowane	**grunty zabudowane i zurbanizowane razem**		4323,9727
	tereny mieszkaniowe		1010,2133
	tereny przemysłowe		302,8170
	inne tereny zabudowane		390,3274
	tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy		43,7119
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		151,1435
	użytki kopalniane		37,4817
	Tereny komunikacyjne	drogi	2240,4317
		tereny kolejowe	130,6043
		inne tereny komunikacyjne	4,6143
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	12,6276
tereny różne			70,2306
POWIERZCHNIA OGÓŁEM			**83086**

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 17.09.2025 r.

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego na terenie powiatu jasielskiego:

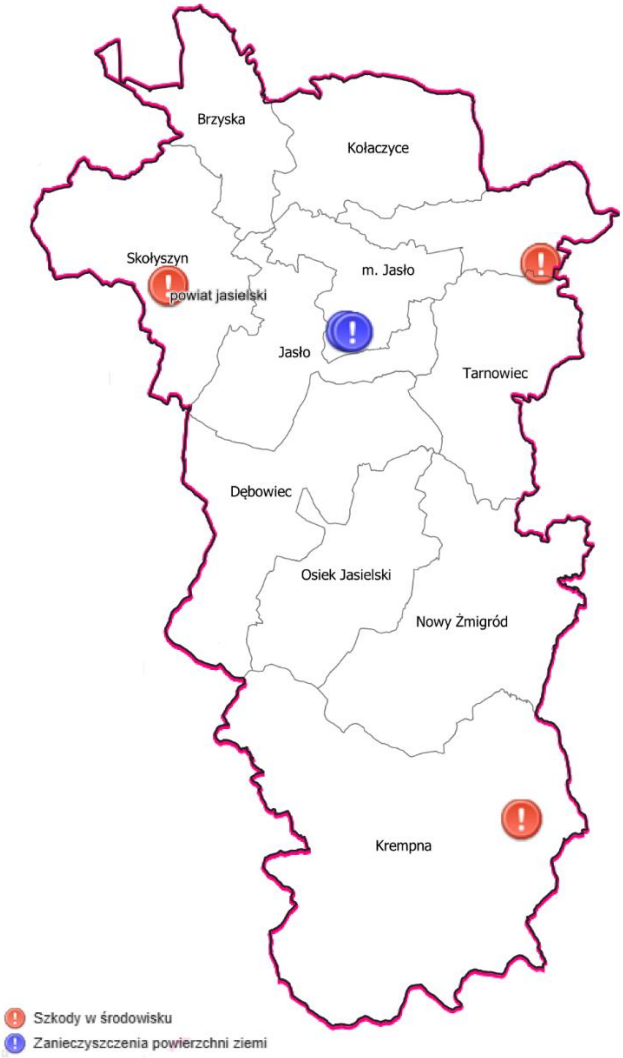
- prowadzi działania w zakresie przygotowania i realizacji działań w ramach PS WPR 2023-2027,
- prowadzi doradztwo i szkolenia dla rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. W ramach realizowanego programu szkoleniowego organizowane są szkolenia statutowe, dotyczące bieżących potrzeb szkoleniowych w terenie, szkolenie projektowe obejmujące zagadnienie związane z funkcjonowaniem obszarów wiejskich. Realizowane są również szkolenia komercyjne, podstawowe i uzupełniające nt „Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”,
- przeprowadza badania techniczne opryskiwaczy w celu sprawdzenia stanu technicznego sprzętu używanego do stosowania środków ochrony roślin,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności ekologicznych (na 31.12.2024 wg WIJHARS w powiecie jasielskim i mieście Jasło funkcjonuje 50 gospodarstw z certyfikatem produkcji ekologicznej), do sporządzonych wniosków opracowywane są plany działalności ekologicznej i świadczona jest pomoc w wypełnianiu innych dokumentów związanych z certyfikacją produkcji ekologicznej,
- udziela pomocy rolnikom w zakresie wypełniania wniosków o przyznanie płatności rolno środowiskowo klimatycznych, planów działalności rolno środowiskowo klimatycznej, ekspertyz przyrodniczych. przy realizacji niektórych interwencji,
- opracowuje plany nawozowe, plany nawożenia azotem oraz wyliczenia maksymalnych dawek azotu dla gospodarstw rolnych,
- udziela pomocy w wypełnianiu wniosków i opracowaniu biznesplanów z zakresu realizacji różnych inwestycji w gospodarstwach rolnych z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, inwestycji budowlanych w gospodarstwach rolnych,
- współpracuje z Lokalnymi Grupami Działania, Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu jasielskiego[20].

[20] Źródło: PODR w Boguchwale

Historyczne zanieczyszczenia środowiska i szkody w środowisku

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie powiatu jasielskiego występuje trzy obszary, na którym występuje szkoda w środowisku w powierzchni ziemi lub w gatunkach chronionych, wpisane do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, wpisane do rejestru nr rej.: 1113, 1474,1692. Na terenie powiatu jasielskiego występują trzy obszary wpisane do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, na których występuje: potwierdzone historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi (wpis nr rej. 109, 111, 239)[21].

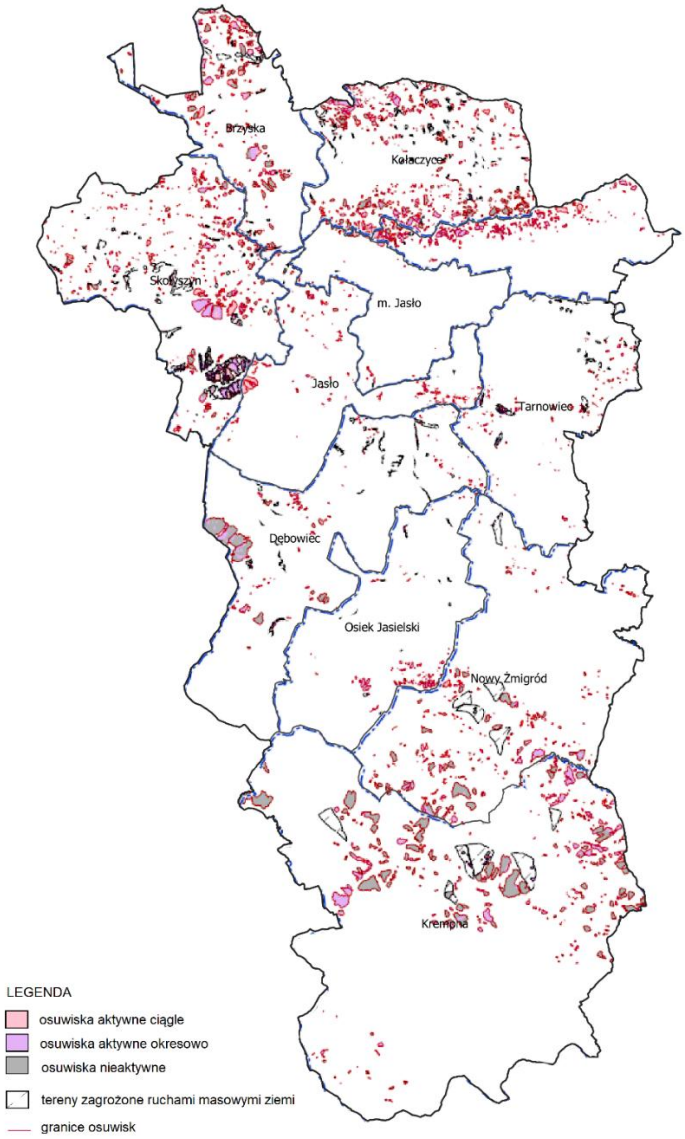

Rysunek 32. Mapa poglądowa historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku występujących na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: GEOSERWIS GDOŚ

[21] Źródło: RDOŚ w Rzeszowie, stan na 15.05.2025 r.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spełzywania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach. W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą: budowa geologiczna i rzeźba terenu, opady atmosferyczne, działalność człowieka. Na rysunkach poniżej poglądowo przedstawiono występujące w powiecie jasielskim osuwiska i ruchy masowe ziemi. Występują one na terenie całego powiatu.

Rysunek 33. Mapa poglądowa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu jasielskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: https://jasielski.e-mapa.net/, dostęp: 26.09.2025 r.

6.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

6.8.1. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 17 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) wprowadzono następującą hierarchię sposobów postępowania z odpadami:

1. zapobieganie powstawaniu odpadów,
2. przygotowanie do ponownego użycia,
3. recykling,
4. inne procesy odzysku,
5. unieszkodliwianie.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów. Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.
Na terenie powiatu jasielskiego nie ma zlokalizowanych instalacji komunalnych.

Odpady komunalne na terenie powiatu jasielskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne odbierane są w postaci selektywnej oraz nieselektywnej.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonuje przedsiębiorstwo PHU Ekomax Kotulak Jerzy, ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło. Firma zajmuje się przetwarzaniem odpadów oraz świadczy usługi komunalne. Posiada własny zakład przetwarzania odpadów w Wolicy, gdzie sortuje odpady i produkuje z nich paliwo alternatywne.

Masę odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masę wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w powiecie jasielskim w ostatnich latach prezentuje tabela. W tabeli oznaczono tendencję korzystną gospodarki odpadami lub niekorzystną zaobserwowaną w latach 2022-2024.

Tabela 44. Masa odpadów komunalnych odebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Masa odpadów wytworzonych w ciągu [tys. t]			Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]			Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	0,89	0,92	0,93	39,5	43,4	40,3	141	146	147
Dębowiec	1,37	1,53	1,52	37,9	39,2	37,2	156	174	173
Jasło (gm. miejska)	11,72	11,38	11,90	32,0	32,7	34,0	352	346	365
Jasło (gm. wiejska)	2,67	2,70	2,85	50,3	44,3	44,9	167	169	179

Gmina	Masa odpadów wytworzonych w ciągu [tys. t]			Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%]			Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Kołaczyce	1,28	1,24	1,29	54,5	52,1	51,2	148	144	151
Krempna	0,25	0,24	0,25	54,9	52,2	51,4	144	139	150
Nowy Żmigród	1,07	1,09	1,15	51,5	49,5	49,3	123	126	135
Osiek Jasielski	0,65	0,67	0,77	49,5	46,0	47,9	125	129	150
Skołyszyn	1,70	1,82	1,97	39,4	42,8	44,7	141	151	165
Tarnowiec	1,27	1,50	1,55	46,5	54,5	46,4	141	167	173
Powiat jasielski	22,87	23,09	24,18	39,1	39,6	39,7	208	211	223

Tendencja korzystna
Tendencja niekorzystna

źródło: GUS

Ogółem w powiecie jasielskim wytworzono w 2024 r. 24,18 tys. ton odpadów komunalnych, z czego ok. 90% z gospodarstw domowych. Ogółem wytworzone odpady na analizowanym obszarze stanowią niecałe 4,5% wytworzonych odpadów w województwie podkarpackim. Analizując dane powyższej tabeli można stwierdzić, że w ciągu lat 2022-2024 we wszystkich gminach powiatu obserwuje się wzrost wytwarzania odpadów komunalnych. Wskaźnik dotyczący ilości wytwarzanych odpadów wytwarzanych na jednego mieszkańca jest najwyższy w gminie miejskiej Jasło.

W tabeli poniżej zestawiono masę odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego.

Tabela 45. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego.

Rodzaj odpadu		2022	2023	2024
ogółem	ogółem	8 932,84	9 135,82	9 587,82
	z gospodarstw domowych	8 664,47	8 920,83	9 357,66
	z innych źródeł*	268,37	214,99	230,16
papier i tektura	ogółem	412,48	402,30	374,23
	z gospodarstw domowych	313,56	345,29	362,22
	z innych źródeł	98,92	57,01	12,01
szkło	ogółem	1 519,42	1 453,77	1 524,62
	z gospodarstw domowych	1 509,34	1 444,79	1 509,90
	z innych źródeł	10,08	8,98	14,72
tworzywa sztuczne	ogółem	85,34	72,13	10,86
	z gospodarstw domowych	3,58	0,00	0,00
	z innych źródeł	81,76	72,13	10,86
metale	ogółem	0,00	0,00	0,08
	z innych źródeł	0,00	0,00	0,08
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	ogółem	28,14	30,70	31,45
	z gospodarstw domowych	28,14	30,70	31,45
tekstylia	ogółem	0,00	0,00	5,88
	z gospodarstw domowych	0,00	0,00	5,88
niebezpieczne	ogółem	0,41	0,13	0,38

Rodzaj odpadu		2022	2023	2024
	z gospodarstw domowych	0,41	0,13	0,38
wielkogabarytowe	ogółem	1 483,07	1 617,46	1 864,00
	z gospodarstw domowych	1 476,87	1 607,86	1 859,94
	z innych źródeł	6,20	9,60	4,06
biodegradowalne	ogółem	1 875,39	1 805,18	1 811,20
	z gospodarstw domowych	1 873,95	1 803,04	1 713,29
	z innych źródeł	1,44	2,14	97,91
zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	3 382,50	3 539,69	3 874,71
	z gospodarstw domowych	3 377,22	3 536,17	3 784,19
	z innych źródeł	5,28	3,52	90,52
pozostałe	ogółem	146,09	214,46	90,41
	z gospodarstw domowych	81,40	152,85	90,41
	z innych źródeł	64,69	61,61	0,00

*usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji

źródło: GUS

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Poniżej przedstawiono adresy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których mieszkańcy gmin powiatu jasielskiego mogą oddawać odpady komunalne:

- Gmina Brzyska:
  - Gmina Brzyska złożyła wniosek i została ujęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Inwestycja zostanie zrealizowana po uzyskaniu środków pomocowych. Obecnie Gmina realizuje zadanie poprzez PSZOK zastępczy w miejscowości Wolica zarządzany przez ”EKOMAX” Kotulak Spółka Komandytowa SP. K. Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Gmina Dębowiec:
  - Dębowiec 854;
- Gmina Miejska Jasło:
  - ul. Żniwna 11;
- Gmina Wiejska Jasło:
  - Wolica 217, 38-200 Jasło;
- Gmina Kołaczyce:
  - ul. Bohaterów Monte Cassino bn., 38-213 Kołaczyce;
- Gmina Krempna:
  - Kotań dz. Nr 60/2;
- Gmina Nowy Żmigród:
  - ul. Jasielska 25/4, 38-230 Nowy Żmigród
- Gmina Osiek Jasielski:
  - Osiek Jasielski dz. nr ewid. 1919/79;
- Gmina Skołyszyn:
  - 38-242 Skołyszyn 323 a;
- Gmina Tarnowiec:
  - Gminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. zoo w Tarnowcu, Tarnowiec 143.

Poziomy recyklingu

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów nałożyła na kraje członkowskie konieczne do osiągnięcia poziomy ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Dla Polski od wyznaczonych terminów została wprowadzona 4-letnia derogacja. Poziomy na poszczególne lata oraz sposób ich obliczania były określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w 2020 r. wynosił 35%.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1648 ze zm.) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 20% wagowo – za rok 2021;
- 25% wagowo – za rok 2022;
- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

W tabeli poniżej przedstawiono dane odnośnie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu. Kolorami oznaczono osiągnięty bądź nieosiągnięty przez gminę poziom.

Tabela 46. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024.

Gmina	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]		
	2022 [wymagane 25%]	2023 [wymagane 35%]	2024 [wymagane 45%]
Brzyska	28,93	38,47	48,74
Dębowiec	33,41	40,00	47,43
Jasło (gm. miejska)	25,09	36,06	47,70
Jasło (gm. wiejska)	25,50	47,26	46,85
Kołaczyce	57,91	48,47	49,25
Krempna	b.d.	45,21	49,90
Nowy Żmigród	35,09	38,53	50,09
Osiek Jasielski	38,85	41,57	50,71
Skołyszyn	29,62	42,11	45,99
Tarnowiec	36,52	38,85	48,39

43,85 % - poziom nie osiągnięty

42,00 % - poziom osiągnięty

źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi gmin za 2022, 2023 i 2024 r.

6.8.2. Magazynowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych

Zgodnie z danymi GUS, na terenie powiatu występują miejsca, w których magazynowane są nielegalnie odpady. Poniższa tabela prezentuje tzw. dzikie wysypiska występujące w kilku gminach powiatu.

Tabela 47. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu jasielskiego.

Gmina	Powierzchnia istniejących [m^2]			Istniejące [szt.]			Zlikwidowane w ciągu roku [szt.]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Brzyska	0	0	15	0	0	1	2	1	1
Dębowiec	300	0		1	0	0	0	1	0
Jasło gm. Wiejska	13 775	13 775	13 775	2	2	2	0	0	0
Nowy Żmigród	0	0		0	0	0	0	0	1
Tarnowiec	0	0		0	0	0	1	1	0
Powiat jasielski	14 075	13 775	13 790	3	2	3	3	3	2

źródło: GUS

6.8.3. Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne

Zgodnie z danymi GUS, w 2024 r. wytworzono 10,3 tys. ton odpadów innych niż komunalne, co stanowiło 12,4% odpadów komunalnych województwa podkarpackiego. Zdecydowaną większość odpadów zostało przekazane innym odbiorcom.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują podmioty posiadające pozwolenia na wytwarzanie odpadów i zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów wydane przez Starostę Jasielskiego zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 48. Pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Jasielskiego dla zakładów na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa zakładu	Adres zakładu
Pozwolenia na wytwarzanie odpadów	
Tarkett Polska Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Herbstreiht & Fox Jasło Sp.z o.o.	ul. K. K. Baczyńskiego 29, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z o. o	ul. Pużaka 49, 38-400 Krosno, Fabryki Mebli Biurowych przy ul. Fabrycznej 8 w Jaśle
MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	ul. Krakowska 37 N, 38-200 Jasło
Baltic Wood S.A.	ul. Fabryczna 6a, 38-200 Jasło
NAFTO Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie	ul. Niegłowicka 9, 38-200 Jasło
Nowy Styl Sp. z. o. o.	ul. Fabryczna 6b, 38-200 Jasło
Jacek Kasowicz	działka nr ewid. 5 Obręb ewidencyjny Nr 0018, 18-Gamrat, w miejscowości Jasło
JAFAR S.A.	38-200 Jasło, Kadyiego 12, Zakład Produkcyjny w Przysiekach
Gamrat WPC Sp. z o.o. z siedzibą w Mielcu	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Kronoflooring Sp. z o.o. Kronoflooring LVT	ul. Przemysłowa 10, 38-200 Jasło
Unimot Terminale Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
O.B.A. Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło

Nazwa zakładu	Adres zakładu
ERKO Sp. z o.o. Sp.k.	Czeluśnica 80, 38-204 Tarnowiec
Auto Podlasie Sp. z o.o.	ul. Produkcyjna 5, 38-200 Jasło
Huta Szkła S.A	ul. Śniadeckich 19, 38-200 Jasło.
Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych w Jaśle Sp. z o.o.	ul. Jana Pawła II 30, 38-200 Jasło
AUTO CENTRUM- SALMAR S.C	ul. Towarowa 16, 38-200 Jasło
Astra Sp. z o.o.	ul. Krajowice 5d 38-200 Jasło
Gamrat S.A	ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło
Drukarni „JASŁO" Kosiba Spółka Jawna	ul. Mickiewicza 158 w Jaśle.
Zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów	
F.U.H.P "MIŚ" Jan Miśkowicz	Dębowiec 473, 38-220 Dębowiec
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie	ul. Legionów 20, 35-959 Rzeszów
ZGK Kołaczyce	ul. Burmistrza Wiejowskiego 3, 38-213 Kołaczyce
Elektro Bogusław Bargieł	38-204 Tarnowiec 237
Altmetal Liszka Spółka Komandytowa	ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło
Fabryka Styropianu ARBET Bartosik, Czarnecki, Funke, Kucner, Muzyczuk Sp.j.	ul. Bohaterów Warszawy 32, 75-211 Koszalin, (zbieranie i przetwarzanie na terenie Oddziału Produkcyjnego w Jaśle ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło)
BIO INVEST Sp. z o.o.	ul. 3 Maja 101, 38-200 Jasło (zbieranie odpadów pod adresem ul. Szajnochy 28, 38-200 Jasło)
Roma_Met Marzena Blezień	ul. Towarowa 37, 38-200 Jasło
Unimot Terminale Sp. z o.o.	ul. 3-go Maja 101, 38-200 Jasło
Eco-Plast Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 108/101A, 38-200 Jasło

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

Na terenie powiatu jasielskiego funkcjonują podmioty posiadające pozwolenia i zezwolenia na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów wydane przez Marszałka Województwa Podkarpackiego[22]:

1. Flukar Sp. z. o.o. z siedzibą przy ul. Uniwersyteckiej 13, 40-007 Katowice - zezwolenie na przetwarzanie i zbieranie odpadów w Jaśle przy ul. 3 Maja 101,
2. AUTO-KOMIS-ZŁOM Skup i Sprzedaż Złomu Alfred Dybaś - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w Jaśle,
3. P.P.H.U WIPO Józef Maciechowski - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów w Jaśle,
4. JARMET BOGUSŁAWA I KAZIMIERZ JARECCY SPÓŁKA JAWNA, - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów i zbieranie odpadów w miejscowości Trzcinica,
5. NOWA AUTO KURKIEWICZ SPÓŁKA JAWNA, pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zezwolenia na przetwarzanie odpadów w Jaśle,
6. STALECO Sp. z o. o. ul. Kłuszyńska 59, 30-499 Kraków - zezwolenie na zbieranie odpadów przy ul. Towarowej 28 w Jaśle,
7. ELEKTRO Bogusław Bargieł Sp. z o. o., 38-204 Tarnowiec 237 - zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Zakładzie Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i

[22] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Elektronicznego zlokalizowanego w miejscowości Tarnowiec 237 oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Tarnowiec 237,

8. NOWY STYL Sp. z o.o. ul. Pużaka 49, 38-400 Krosno – pozwolenie na wytwarzanie odpadów w Zakładzie Produkcji Metalowej w Jaśle ul. Fabryczna 6,
9. SPLAST Sp. z o.o. ul. Lotników 13, 38-400 Krosno - pozwolenie na wytwarzanie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Zakładzie Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych w Jaśle ul. Fabryczna 4,
10. ANPOLEKO Sp. z o.o. ul. Zadwór 7, 38-440 Iwonicz Zdrój – pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz zezwolenie na zbieranie odpadów w Jaśle, ul. 3 Maja 101,
11. ALTMETAL Liszka Sp. k., ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło – zbieranie odpadów w Jaśle ul. Żeromskiego 17B,
12. ALTMETAL Liszka Sp. k., ul. Żeromskiego 17B, 38-200 Jasło – zbieranie odpadów w Jaśle ul. Towarowa 26B,.
13. Pan Bogdan Skałba prowadzący działalność gospodarczą pn. Firma Wielobranżowa „SKAMET” Bogdan Skałba, 38-241 Osobnica 421 – zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Osobnica,
14. INKO Sp. z o.o., Tarnowiec 237, 38-204 Tarnowiec – zezwolenie na zbieranie odpadów w miejscowości Tarnowiec 237,
15. Zakład Produkcji Specjalnej „GAMRAT” Sp. z o.o., ul. Mickiewicza 108, 38-200 Jasło - pozwolenie na wytwarzanie odpadów w Jaśle,
16. Creative Green Sp. z o.o., ul. Staszica 20, 38-400 Krosno - zezwolenie na przetwarzanie odpadów w Jaśle.

6.8.4. Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Programy usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gmin powiatu jasielskiego zostały opracowane i wdrożone ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gmin powiatu jasielskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- Stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- Skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

Uchwalone Programy usuwania azbestu gmin powiatu jasielskiego:

- Program usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Brzyska wraz ze szczegółową inwentaryzacją;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dębowiec na lata 2012 – 2032;
- Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Jasła na lata 2021-2032 wraz ze szczegółową inwentaryzacją;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Jasło na lata 2010-2016 z perspektywą do roku 2032;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kołaczyce;
- Gminny Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Nowy Żmigród na lata 2012-2032;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowiec na lata 2013-2032.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest składowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego przedstawia tabela, a na rysunku przedstawiono procentową ilość wyrobów azbestowych, które przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu).

Tabela 49. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego.

Jednostka terytorialna	Ilość azbestu		
	Zinwentaryzowanego [kg]	Unieszkodliwionego [kg]	Pozostałego do unieszkodliwienia [kg]
Brzyska	2 477 654	763 291	1 714 363
Dębowiec	1 223 181	394 769	828 412
Jasło (gm. miejska)	998 745	418 663	580 082
Jasło (gm. wiejska)	2 419 406	464 976	1 954 430
Kołaczyce	1 565 455	760 406	805 049
Krempna	1 643 382	123 492	1 519 890
Nowy Żmigród	4 292 307	1 818 730	2 473 577
Osiek Jasielski	1 775 997	0	1 775 997
Skołyszyn	1 442 072	516 875	925 197
Tarnowiec	1 896 183	572 516	1 323 667
Powiat jasielski	19 734 382	5 833 718	13 900 664

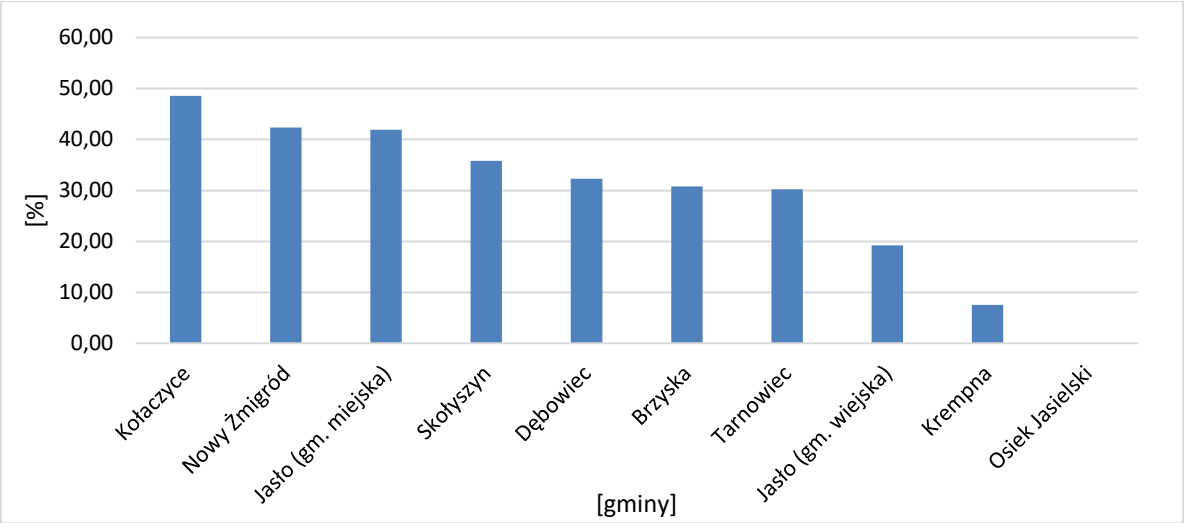
źródło: bazaazbestowa.gov.pl, stan na 25.09.2025 r.

Tabela 50. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w latach 2022-2024 z terenu gmin powiatu jasielskiego.

Gmina	2022	2023	2024
	[Mg]		
Brzyska	44,84	90,59	51,46
Dębowiec	83,00	113,90	18,00
Jasło (gm. miejska)	36,10	34,00	27,8
Jasło (gm. wiejska)	62,91	319,18	0,00
Kołaczyce	31,41	39,69	72,06

Gmina	2022	2023	2024
	[Mg]		
Krempna	24,02	9,89	74,01
Nowy Żmigród	100,73	161,30	187,73
Osiek Jasielski	38,79	49,02	0,00
Skołyszyn	48,41	52,59	23,10
Tarnowiec	32,01	48,02	135,54
Powiat jasielski	502,22	918,18	589,70

źródło: Raporty o stanie gmin powiatu jasielskiego za lata 2022, 2023 i 2024

Rysunek 34. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu jasielskiego.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej, stan na 25.09.2025 r.

Zgodnie z powyższymi danymi, na terenie powiatu jasielskiego dotychczas unieszkodliwiono niecałe 30% zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest. Najwięcej w gminie Kołaczyce.

Zgodnie z Bazą Azbestową, na terenie powiatu jasielskiego nie ma zlokalizowanych składowisk, na które mogłyby być deponowane wyroby zawierające azbest. Nie funkcjonują również firmy zajmujące się gospodarowaniem takimi wyrobami.

6.8.5. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w ówcześnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2019 r. poz. 2028)[23].

Realizowana na terenie powiatu jasielskiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierunkowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiąganie określonych

[23]Akt zastąpiony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. poz. 906)

przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. z 2021 r. poz. 906) pojemniki oraz worki do zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych oznaczone powinny być w następujący sposób:

1) papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
2) szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło”;
3) metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe, zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego, oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
4) bioodpady - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego, oznaczonych napisem „BIO”.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

2 grudnia 2015r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. circulareconomy). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie poszczególnych gmin całego kraju m.in. osiągnięcie do 2035 r. poziomu 65% w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2035 r. maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z perspektywą do 2032 roku.* W Krajowym planie gospodarki odpadami 2028 wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

1) Stosowanie działań na rzecz ZPO komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;

3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła", w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;
7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;
8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);
9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, cieplnej, chłodu;
10) modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, cieplnej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;

17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

6.9. Zasoby geologiczne

6.9.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów
1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
2. Wydobywania kopalin ze złóż,
2a. Poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
3. Podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4 ust. 1. ustawy przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobycie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m^3 w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy:
ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

Art. 4 ust. 3 ustawy:
W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

W tabeli poniżej zestawiono obowiązujące koncesje na wydobywanie kopalin wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż oraz przez Starostę

Jasielskiego na obszarze analizowanego powiatu. Aktualnie nie ma koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż położonych na terenie gminy Jasło przez Marszałka Województwa Podkarpackiego. Udzielone koncesje zostały wygaszone[24].

Tabela 51. Wykaz koncesji wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego.

Numer koncesji	przedsiębiorca	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Data udzielenia	Data obowiązywania
77/92	ORLEN S.A.	Folusz-Pielgrzymka	ropa naftowa, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	31.12.2035
64/92	ORLEN S.A.	Harklowa	ropa naftowa, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	31.12.2041
55/92	ORLEN S.A.	Jaszczew	ropa naftowa, gaz ziemny	10.12.1992	10.12.2033
63/92	ORLEN S.A.	Osobnica	ropa naftowa, gaz ziemny, gaz ziemny towarzyszący	10.12.1992	10.12.2042
56/92	ORLEN S.A.	Roztoki	ropa naftowa, gaz ziemny	10.12.1992	10.12.2042

źródło: https://bip.mos.gov.pl/pl/koncesje-geologiczne/raporty-i-zestawienia-dotyczace-udzielonych-koncesji-w-tym-zestawienia-otworow-wiertniczych/raporty-i-zestawienia-rok-2025/raporty-i-zestawienia-sierpien-2025/

[24] Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, stan na 08.05.2025 r.

Tabela 52. Koncesje wydane przez Starostę Jasielskiego dla złóż na wydobywanie kopalin na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Przedsiębiorca	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Data decyzji	Numer koncesji	Rozpoczęcie koncesji	Ważność koncesji
1	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Leontyna	Brzyska	żwir z piaskiem	23.12.2019	OS.6522.22.2019	23.12.2019	23.12.2049
2	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Magdalena	Brzyska	żwir z piaskiem	23.02.2021	OS.6522.17.2020	13.03.2021	13.03.2061
3	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Brzyska – Oliwia	Brzyska	żwir z piaskiem	21.03.2018	OS.6522.9.2018	21.03.2018	31.03.2048
4	Kazimierz Owczarski Krzysztof Wierdak s.c. Przedsiębiorstwo Wydobycia Kruszywa ŻWIRPOL	Dębowiec – Guzary	Dębowiec	żwir z piaskiem	04.01.2024	OS.6522.15.2023	04.01.2024	30.11.2053
5	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec – Natalia	Dębowiec	żwir z piaskiem	04.05.2005	OS.6522.14.4.2024	04.05.2005	30.04.2025
6	Kazimierz Owczarski Krzysztof Wierdak s.c. Przedsiębiorstwo Wydobycia Kruszywa ŻWIRPOL	Dębowiec – Olkówki	Dębowiec	żwir z piaskiem	24.11.2015	OS.6522.11.2015	09.12.2015	30.11.2035
7	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec – Rozalia	Dębowiec	żwir z piaskiem	08.12.2005	OS.6522.14.3.2024	04.05.2005	31.12.2025
8	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Dębowiec - Wiktoria	Dębowiec	żwir z piaskiem	03.12.2002	OS.6522.14.5.2024	03.12.2002	31.12.2031
9	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Jasło - Dominika	Jasło Miasto	żwir z piaskiem	19.07.2010	OS.6522.14.9.2024	19.07.2010	31.05.2040
10	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik	Jasło - Faustyna	Jasło Miasto	żwir z piaskiem	08.04.2010	OS.6522.14.8.2024	08.04.2010	30.04.2030

Lp.	Przedsiębiorca	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Data decyzji	Numer koncesji	Rozpoczęcie koncesji	Ważność koncesji
	KRUŻWIR-GRUPA S.C.							
11	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Z cz. „Kłodawa" Kołaczyce – Pole C	Kołaczyce	kruszywo naturalne	07.09.2022	OS.6522.16.2022	24.03.2009	31.03.2029
12	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Z cz. „Kłodawa" Kołaczyce – Pole E	Kołaczyce	kruszywo naturalne	07.09.2022	OS.6522.17.2022	08.12.2009	30.11.2029
13	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce – Gawliki	Kołaczyce	żwir z piaskiem	16.02.2021	OS.6522.18.2020	01.03.2021	01.03.2051
14	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Grodno	Kołaczyce	żwir z piaskiem	07.09.2022	OS.6522.18.2022	01.10.2018	31.08.2048
15	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Pawliki	Kołaczyce	żwir z piaskiem	21.09.2022	OS.6522.22.2022	22.09.2022	23.09.2052
16	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Kołaczyce – Radosno	Kołaczyce	żwir z piaskiem	07.09.2022	OS.6522.19.2022	01.08.2021	01.08.2051
17	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce – Rogowiec	Kołaczyce	żwir z piaskiem	21.07.2020	OS.6522.5.2020	06.08.2020	06.08.2050
18	ŻWIR-BET 2 T.T.B. Kotulak	Kołaczyce - Wojaczów	Kołaczyce	żwir z piaskiem	08.10.2024	OS.6522.15.2024	08.10.2024	24.10.2074
19	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Pielgrzymka – Strykówki	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	02.07.2021	OS.6522.7.2021	01.08.2021	01.08.2051
20	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Przysieki – Irena	Przysieki	żwir z piaskiem	23.12.2019	OS.6522.25.2019	15.01.2020	15.01.2040
21	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Przysieki - Weronika	Przysieki	żwir z piaskiem	15.07.2009	OŚ.VI.7510-29/09	30.07.2009	31.07.2029
22	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Pusta Wola – Helena	Pusta Wola	żwir z piaskiem	05.10.2006	OS.6522.14.2.2024	05.10.2006	31.10.2026
23	Ireneusz Michnal – Jan Majewski – Joanna Guzik KRUŻWIR-GRUPA S.C.	Pusta Wola - Lidia	Pusta Wola, Sławęcin	żwir z piaskiem	14.12.2005	OS.6522.14.1.2024	14.12.2005	14.12.2025
24	Spółdzielnia Usług Wodno – Kanalizacyjnych	Pusta Wola – Wschód II	Pusta Wola	żwir z piaskiem	25.09.2023	OS.6522.12.2023	11.10.2023	31.08.2028

Lp.	Przedsiębiorca	Nazwa złoża	Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Data decyzji	Numer koncesji	Rozpoczęcie koncesji	Ważność koncesji
	Produkcji Rolnej i Handlu ROLWOD							
25	Ireneusz Michnal, Jan Majewski KRUŻWIR	Skołyszyn – Park 10	Skołyszyn	żwir z piaskiem	11.12.2015	OS.6522.25.2015	29.12.2015	31.12.2025
26	Bogusław Kotulak ŻWIR-BET	Pielgrzymka – Karpiówki	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	24.01.2025	OS.6522.21.2024	24.01.2025	15.01.2075
27	Krzysztof Stachurski Usługi Budowlane i Transportowe	Pielgrzymka – Agata	Pielgrzymka	żwir z piaskiem	23.04.2025	OS.6522.4.2025	10.05.2025	31.12.2044

źródło: Starostwo Powiatowe w Jaśle, stan na 26.09.2025 r.

6.9.2. Stan aktualny zasobów geologicznych

W powiecie jasielskim zlokalizowanych jest 60 złóż kopalin, z czego zdecydowana większość to złoża piasków i żwirów. Poza tym na terenie analizowanego terenu występuje jedno złoże bursztynów, jedno złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz 3 złoża kredy. Poniższa tabela przedstawia krótką charakterystykę występujących w powiecie złóż.

Tabela 53. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu jasielskiego.

Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
KN 7059	Bajdy	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	8,93
IB 3299	Bączal Dolny	złoże o zasobach szacunkowych	surowce ilaste ceramiki budowlanej	99 999,99
IB 2230	Bieździadka	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,91
IB 10139	Bieździadka - 1	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,60
KN 10533	Błażkowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	16,34
KN 18231	Błażkowa I	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	20,15
KN 5285	Brzyska-Błażkowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	42,70
KN 19338	Brzyska - Leontyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,73
KN 20555	Brzyska-Leokadia	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	3,01
KN 21553	Brzyska-Leonarda	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,36
KN 19904	Brzyska - Magdalena	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,38
KN 18653	Brzyska - Oliwia	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	2,00
KN 12106	Bukowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,20
KN 18306	Bukowa I	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	7,76
KN 19830	Dąbrówka Brzyska	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	10,56
KN 6021	Dębowiec	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	2,19
KN 7257	Dębowiec II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,63
KN 18567	Dębowiec - Guzary	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,48
KN 19439	Dębowiec - Hanna	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,58
KN 10110	Dębowiec - Natalia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,56
KN 17187	Dębowiec - Olkówki	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,28
KN 10272	Dębowiec - Rozalia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,29
KN 7376	Dębowiec - Wiktoria	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,61
KN 3448	Dobrucowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	8,39
NR 4777	Folusz - Pielgrzymka	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	33,78
KN 7061	Gorzyce	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	23,30
NR 4861	Harklowa	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	17,60
NR 4873	Harklowa - szac.	złoże o zasobach szacunkowych	ropy naftowe	99 999,99
KN 1394	Jasło	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	39,20
KN 13627	Jasło - Dominika	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,37
KN 11441	Jasło - Faustyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,74
KN 14034	Jasło - Florentyna	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	1,32
NR 4781	Jaszczew	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	243,00
KN 7056	Kaczorowy	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	13,12
KN 8431	Kąty - Myscowa	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	117,97
KN 8810	Kłodawa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	268,67
KN 19430	Kłodawa 10	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	39,08
KN 21655	Kłodawa-14	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,79

Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
KN 7052	Kłopotnica - A	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	148,00
KN 7050	Kłopotnica - B	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	226,30
KN 7051	Kłopotnica - C	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	143,60
KN 19922	Kołaczyce - Gawliki	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,99
KN 21642	Kołaczyce-Goskówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,76
KN 18735	Kołaczyce - Grodno	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,50
KN 20432	Kołaczyce - Pawliki	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,93
KN 19409	Kołaczyce - Radosno	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	0,50
KN 19147	Kołaczyce - Rogowiec	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,50
KN 21152	Kołaczyce-Wojaczów	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,50
KN 4828	Krajowice	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,64
KN 6602	Krajowice II	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	4,13
KN 12099	Krajowice III	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,48
KN 1396	Krempna	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	1,28
KN 8670	Krempna	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	33,46
KN 7055	Łęgórz	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,47
KN 7058	Męcinka - 1	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	16,62
NR 4784	Mrukowa	eksploatacja złoża zaniechana	ropy naftowe	2,94
MS 8435	Myscowa	złoże rozpoznane szczegółowo	surowce dla prac inżynierskich	3,66
KN 9039	Myscowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,6
KN 3450	Niegłowice	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	63,00
KN 8119	Niegłowice II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,81
IB 2227	Niepla	złoże rozpoznane wstępnie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	9,00
NR 4779	Osobnica	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	168,00
KN 10998	Osobnica I	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,05
KN 21557	Pielgrzymka-Agata	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,51
KN 14135	Pielgrzymka - Brzeziny	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,3
KN 21259	Pielgrzymka-Karpiówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,72
KN 16729	Pielgrzymka - Strykówki	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	0,99
KN 20331	Pielgrzymka-Sumkówki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,98
KN 8432	Polany	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	26,16
KN 7060	Przysieki	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,00
KN 16827	Przysieki - Irena	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	1,00
KN 17927	Przysieki - Południe	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,92
KN 12417	Przysieki-Weronika	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,34
KN 7057	Pusta Wola	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	20,00
KN 10619	Pusta Wola - Helena	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,96
KN 10373	Pusta Wola - Lidia	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	1,96
KN 20631	Pusta Wola – Wschód II	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	2,00
KN 5949	Roztoki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	8,16
NR 4864	Roztoki	złoże zagospodarowane	ropy naftowe	20,00

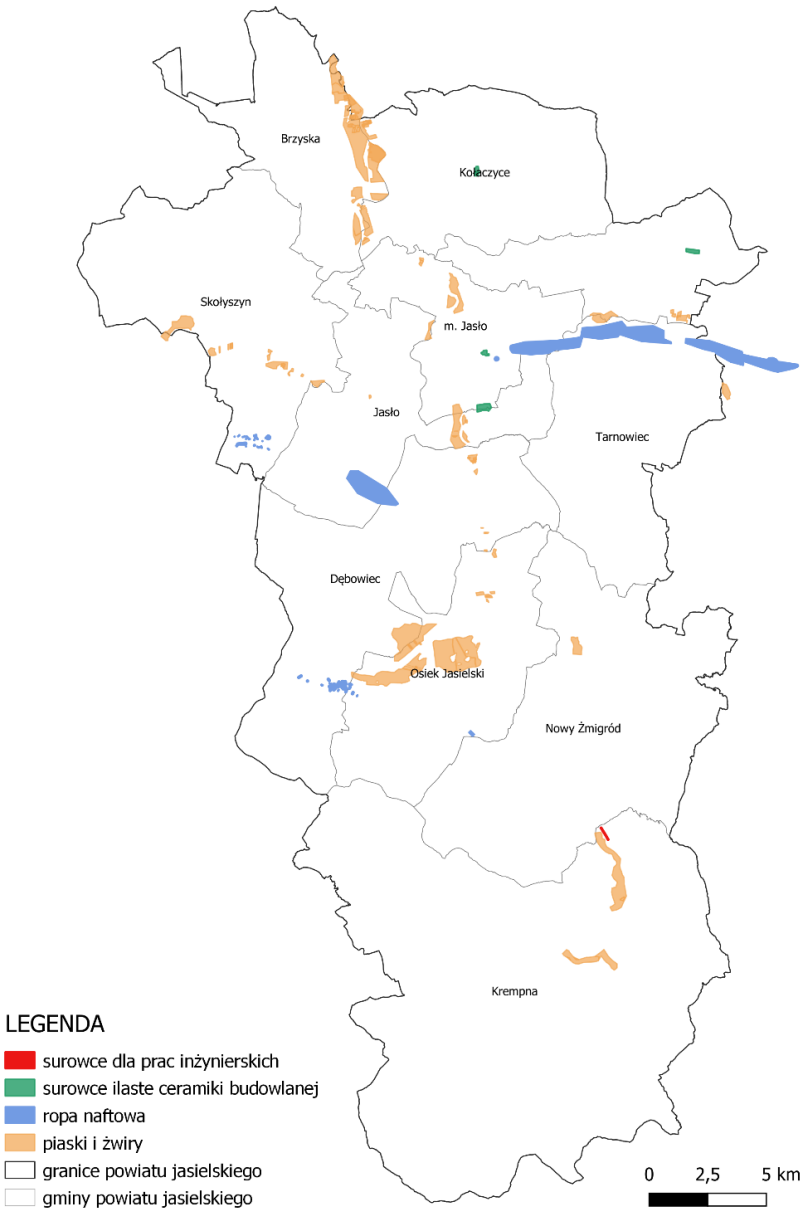
Kod	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
NR 4829	Roztoki-szac.	złoże o zasobach szacunkowych	ropy naftowe	99 999,99
KN 1401	Siepietnica	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	51,31
KN 4347	Skołyszyn II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	0,21
KN 17984	Skołyszyn - Park 10	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	1,85
KN 7678	Skołyszyn-Park V	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,35
KN 7847	Skołyszyn-Park VI	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	3,53
KN 7675	Skołyszyn-p.B	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	8,02
IB 2228	Sobniów	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	4,90
KN 5817	Szebnie	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,31
KN 7688	Szebnie I	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	3,17
KN 15068	Szebnie Stefanik	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,26
KN 15268	Szebnie-Stefanik 1	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,97
KN 16100	Szebnie-Stefanik II	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,86
KN 3454	Świątkowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	7,56
KN 8292	Świerchowa	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	4,18
KN 4582	Ujazd - zarej.	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	15,14
KN 12270	Ujazd II	złoże eksploatowane okresowo	piaski i żwiry	20,50
GZ 7791	Wola Cieklińska N-szac.	złoże o zasobach szacunkowych	gazy ziemne	0,00
KN 1395	Wróblowa	złoże zagospodarowane	piaski i żwiry	54,14
KN 21362	Wróblowa-Zakład	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,80
KN 6424	Załęże	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,80
KN 14415	Załęże Daniel	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,69
KN 7947	Załęże III	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	4,23
KN 11618	Załęże Stanisław	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry	2,00
KN 10881	Załęże Witusik	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	1,70
KN 7053	Zimna Woda	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	29,00
IB 2229	Żółków	eksploatacja złoża zaniechana	surowce ilaste ceramiki budowlanej	16,70
KN 7054	Żółków	złoże rozpoznane wstępnie	piaski i żwiry	9,27
KN 7946	Żółków I	eksploatacja złoża zaniechana	piaski i żwiry	0,93

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

Tabela 54. Wydobycie kopalin ze złóż na terenie powiatu jasielskiego w 2024 r.

Nazwa złoża	Kopalina	Wydobycie
Błażkowa	piaski i żwiry	45 tys. t
Błażkowa I	piaski i żwiry	64 tys. t
Brzyska-Błażkowa	piaski i żwiry	144 tys. t
Dąbrówka Brzyska	piaski i żwiry	76 tys. t
Folusz - Pielgrzymka	ropy naftowe, gazy ziemne	0,15 mln m^3 / 0,77 tys. t
Harklowa	ropy naftowe, gazy ziemne	0,02 mln m^3 / 0,73 tys. t
Jaszczew	ropy naftowe, gazy ziemne	3,18 mln m^3 / 0,61 tys. t
Kłodawa	piaski i żwiry	15 tys. t
Kołaczyce - Gawliki	piaski i żwiry	5 tys. t
Kołaczyce - Pawliki	piaski i żwiry	29 tys. t
Kołaczyce - Radosno	piaski i żwiry	22 tys. t
Osobnica	ropy naftowe, gazy ziemne	0,58 mln m^3 / 2,02 tys. t
Pusta Wola – Wschód II	piaski i żwiry	28 tys. t
Roztoki	ropy naftowe, gazy ziemne	6,70 mln m^3 / 0,68 tys. t
Wróblowa	piaski i żwiry	35 tys. t

źródło: PIG-PIB, Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Rysunek 35. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Systemu Midas

6.10. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

6.10.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park narodowy
  - Magurski Park Narodowy;
- Park krajobrazowy
  - Jaśliski Park Krajobrazowy;
- Obszary Natura 2000
  - Łysa Góra;
  - Kościół w Skalniku;
  - Ostoja Jaśliska;
  - Ostoja Magurska;
  - Golesz;
  - Łąki nad Młynówką;
  - Las Niegłowicki;
  - Józefów - Wola Dębowiecka;
  - Liwocz;
  - Bednarka;
  - Wisłoka z dopływami;
  - Beskid Niski;
- Obszar chronionego krajobrazu
  - Beskidu Niskiego;
- Rezerwaty przyrody
  - Golesz
  - Łysa Góra
  - Liwocz
- Pomniki przyrody – 34 szt.

Ogółem obszary prawnie chronione zajmują 36,7%[25] powierzchni powiatu jasielskiego, [GUS, stan na dzień 31.12.2024 r.]. Powierzchnie poszczególnych rodzajów form ochrony przyrody na terenie powiatu jasielskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 55. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu jasielskiego [ha].

	2022	2023	2024
ogółem	30 962,53	30 962,53	30 475,44
parki narodowe	16 367,81	16 367,81	15 880,72
rezerwaty przyrody	271,50	271,50	271,50
parki krajobrazowe	657,00	657,00	657,00
obszary chronionego krajobrazu	13 825,90	13 825,90	13 825,90
rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	159,68	159,68	159,68

źródło: GUS

[25] Wskaźnik nie obejmuje Obszarów Natura 2000

Parki Narodowe

- Nazwa: Magurski Park Narodowy
- Data utworzenia: 1995-01-01
- Powierzchnia [ha]: 19961,92
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1994 r. w sprawie utworzenia Magurskiego Parku Narodowego
- Gminy: Nowy Żmigród (gmina wiejska), Krempna (gmina wiejska), Dukla (gmina miejsko-wiejska), Lipinki (gmina wiejska), Osiek Jasielski (gmina wiejska), Dębowiec (gmina wiejska), Sękowa (gmina wiejska)
- Zadania ochronne:
    - Zarządzenie Nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego
    - Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 października 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego

Magurski Park Narodowy składa się z cennych gatunków przyrody ożywionej i nieożywionej:

Przyroda ożywiona:

Magurski Park Narodowy leży w zasięgu dwóch pięter roślinnych: pogórza i regla dolnego. Piętro pogórza zajmuje 43 % powierzchni Parku. Zachowały się tu fragmenty naturalnych zbiorowisk leśnych, dominują jednak drzewostany sztuczne z przewagą sosny. Na terenach nieleśnych występują stosunkowo licznie zbiorowiska łąk i pastwisk oraz torfowiska niskie. Piętro regla dolnego występuje w formie wyspowej, obejmując wyższe części wzniesień. Jedynie w masywie Magury Wątkowskiej tworzy ono większy kompleks. W reglu dolnym dominują lasy, głównie bukowe. Mniejszy udział mają jedliny oraz sztuczne drzewostany sosnowe i mieszane.

Magurski Park Narodowy ma leśny charakter. Zbiorowiska leśne i zaroślowe zajmują ok. 95% powierzchni Parku, zbiorowiska zielne – naturalne i synantropijne zajmują jedynie ok. 5% powierzchni. W MPN stwierdzono występowanie 57 zbiorowisk roślinnych w randze zespołów lub równorzędnych jednostek. Lasy i zarośla reprezentuje 16 naturalnych zbiorowisk i kilka typów drzewostanów przedplonowych o nieustalonej dokładnie randze fitosocjologicznej. Lasy bagienne i łęgi zajmują niewielką powierzchnię. Do bardzo wartościowych zbiorowisk należą rzadkie w Karpatach Polskich lasy jaworowe, reprezentowane tu przez trzy zespoły. Jaworzyna karpacka występuje tylko na skałkach szczytowych Kamienia, jaworzyna górska z języcznikiem znaleziona została na Kamieniu i Suchani w przełomie Wisłoki, jedynie jaworzyna z miesiącznicą trwałą jest częściej spotykana. Do stosunkowo rzadkich zespołów należy grąd, który zachował się przeważnie na stromych skarpach i niższych częściach zboczy dolin nad rzekami oraz potokami. Lasy bukowe reprezentowane są przez dwa zespoły, niezbyt częstą kwaśną buczynę górską i dominującą na terenie Parku żyzną buczynę karpacką , zróżnicowaną na 4 podzespoły. Do szczególnie cennych należy podzespół z kostrzewą górską oraz podzespoły wilgotne z czosnkiem niedźwiedzim i miesiącznicą trwałą. Z grupy lasów jodłowych stwierdzono niewielki fragment acidofilnego boru dolnoreglowego oraz rozpowszechnione na terenie Parku jedliny żyzne z panującą w runie jeżyną gruczołowatą.

Lasy przedplonowe, wykształcone na gruntach porolnych, reprezentują zbiorowiska olszy szarej, drzewostany liściaste wielogatunkowe oraz drzewostany mieszane i szpilkowe (głównie sosnowe). Zbiorowiska zaroślowe o charakterze naturalnym spotykamy

na kamieńcach nadrzecznych. Są to zarośla wiklinowe oraz zarośla z wrześnią pobrzeżną. Na śródleśnych młakach często wykształcają się zarośla bagienne z wierzbą uszatą. Rozpowszechnione są także zarośla i zadrzewienia o charakterze wtórnym, powstałe z samosiewu na nieużytkowanych gruntach rolnych. Roślinność zielna wykazuje znacznie większe zróżnicowanie fitosocjologiczne niż lasy i zarośla. Na obszarze Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono około 34 typowe zespoły lub zbiorowiska o podobnej randze należące do 6 klas fitosocjologicznych. Zbiorowiska szuwarowe występują w formie małych płatów rozproszonych na terasach zalewowych rzek, w rowach odwadniających i oczkach wodnych. Na omawianym obszarze stwierdzono następujące zbiorowiska tej grupy: szuwar trzcinowy, szuwar pałkowy, szuwary turzycowe (z turzycą zaostrzoną, dzióbkowatą i lisią), szuwar mozgowy, szuwar skrzypu bagiennego i dwa zespoły szuwarów mannowych.

Równie liczną grupę zespołów tworzą łąki wilgotne i ziołorośla. W dolinach rzek i potoków stosunkowo duże powierzchnie zajmuje łąka ostrożeniowa. Natomiast różnorodne zespoły ziołorośli łąkowych występują w postaci małych płatów. Roślinność torfowisk darniowych reprezentuje młaka kozłkowo – turzycowa z wełniankami. Na młakach śródleśnych i nad potokami rozwijają się ziołorośla górskie z lepiężnikiem różowym, lepiężnikiem białym, skrzypem olbrzymim oraz z kniecią i świerząbkiem.

Łąki i pastwiska świeże należą do najbardziej rozpowszechnionych zbiorowisk nieleśnych. Reprezentują je: kośna łąka owsicowa, łąka mieczykowo – mietlicowa i pastwisko życicowo – grzebienicowe. Stosunkowo duże powierzchnie zajmują także zbiorowiska wrzosowisk i ubogich muraw bliźniczkowych z dziewięćsiłem bezłodygowym i goździkiem kropkowanym. Osobną grupę tworzą zbiorowiska synantropijne, wśród których na szczególną uwagę zasługuje opisany po raz pierwszy z terenu Magurskiego Parku Narodowego zespół chabra miękkowłosego. Występuje on na miejscach dawnych cerkwi, cmentarzy, zabudowań.

Flora roślin naczyniowych Magurskiego Parku 800 gatunków roślin naczyniowych. Wśród gatunków flory roślin naczyniowych, notowanych dotychczas na terenie MPN, wyróżniono: 72 gatunki górskie (w tym: subalpejskich - 2, ogólnogórskich - 20, reglowych - 44, podgórskich - 6), 58 gatunków kserotermicznych, 64 gatunki prawnie chronione (27 objętych ochroną ścisłą i 37 gatunków ochroną częściową). Ponadto, 16 gatunków należących do flory MPN znajduje się na Polskiej Czerwonej Liście Roślin

W mykobiocie Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono obecność 461 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, w tym 78 workowców (*Ascomycetes*) i 383 podstawczaków (*Basidiomycetes*). Wśród nich jest 98 gatunków chronionych, rzadkich i wymierających zamieszczonych na czerwonych listach grzybów wielkoowocnikowych: Badania prowadzone w latach 2013 i 2014 wykazały wiele nowych taksonów. Obecny stan poznania mikobioty w Magurskim PN to 675 gatunków.

Śluzowce: jako grupa organizmów są jednym z elementów różnorodności biologicznej, natomiast nie mają istotnego znaczenia wskaźnikowego dla zmian siedliskowych. Beskid Niski, szczególnie Magurski Park Narodowy uznawany jest za jeden z najlepiej zbadanych obszarów pod względem występowania śluzowców tak zwanych letnich i jesiennych. Łącznie w Magurskim Parku Narodowego występuje 85 gatunków i 6 odmian.

Porosty: Biota porostów Magurskiego Parku Narodowego liczy 145 gatunków porostów, w tym 25 gatunków podlegających ochronie ścisłej:

Mchy: Ogółem na terenie Magurskiego Parku Narodowego stwierdzono 58 gatunków mchów objętych ochroną i w różnym stopniu zagrożonych w Europie, Polsce i polskiej części Karpat.

We florze Magurskiego Parku Narodowego występują przedstawiciele prawie wszystkich ważniejszych grup ekologicznych mchów, z wyjątkiem gatunków koprofilnych i wysokotorfowiskowych.

Wątrobowce: W MPN stanowią 22,5% flory wątrobowców występujących na terenie Polski. Obecnie liczba wątrobowców Magurskiego Parku Narodowego wynosi 57 gatunków i jedną odmianę wątrobowców, które należą do 21 rodzin i 29 rodzajów.

Ssaki: W Magurskim Parku Narodowym stwierdzono występowanie łącznie 55 gatunków ssaków. Gatunkami najbardziej zagrożonymi i wymagającymi specjalnej troski są ryś *Lynx lynx* i żbik *Felis sylvestris* . Z rzędu owadożernych *Insectivora* stwierdzono występowanie w MPN 9 gatunków, z których najliczniejszym jest ryjówka aksamitna *Sorex araneus*. Z rzędu gryzoni *Rodentia*, który w Parku jest reprezentowany przez 17 gatunków, najliczniejszymi gatunkami są nornica ruda *Clethrionoys glareolus* i mysz leśna *Apodemus flavicollis*, Występują również wiewiórki *Sciurus vulgaris*. W rzędzie nietoperzy spośród 21 gatunków występujących w Polsce, w MPN stwierdzono obecność 10 gatunków.

Ptaki: Na terenie MPN stwierdzono 160 gatunków ptaków z czego 117 gatunków należy do lęgowych. Do najciekawszych elementów awifauny lęgowej należą ptaki szponiaste. Ponadto Beskid Niski jak i sam Magurski Park Narodowy jest obszarem istotnym dla ptaków wędrownych. Jednym z najbardziej spektakularnych migrantów jest żuraw *Grus grus*.

Płazy i gady: Obszar Magurskiego Parku Narodowego jest jednym z nielicznych rejonów w Polsce, gdzie rząd płazów ogoniastych *Caudata*, reprezentowany jest przez wszystkie pięć krajowych gatunków. Z rzędu płazów bezogonowych *Anura*, na terenie MPN potwierdzone jest występowanie czterech gatunków. W większości zbiorników podczas wiosennych godów odnotowywana jest obecność żaby trawnej Rana temporaria oraz ropuchy szarej *Bufo bufo*. Wszystkie reprezentują rząd łuskonośnych *Squamata*.

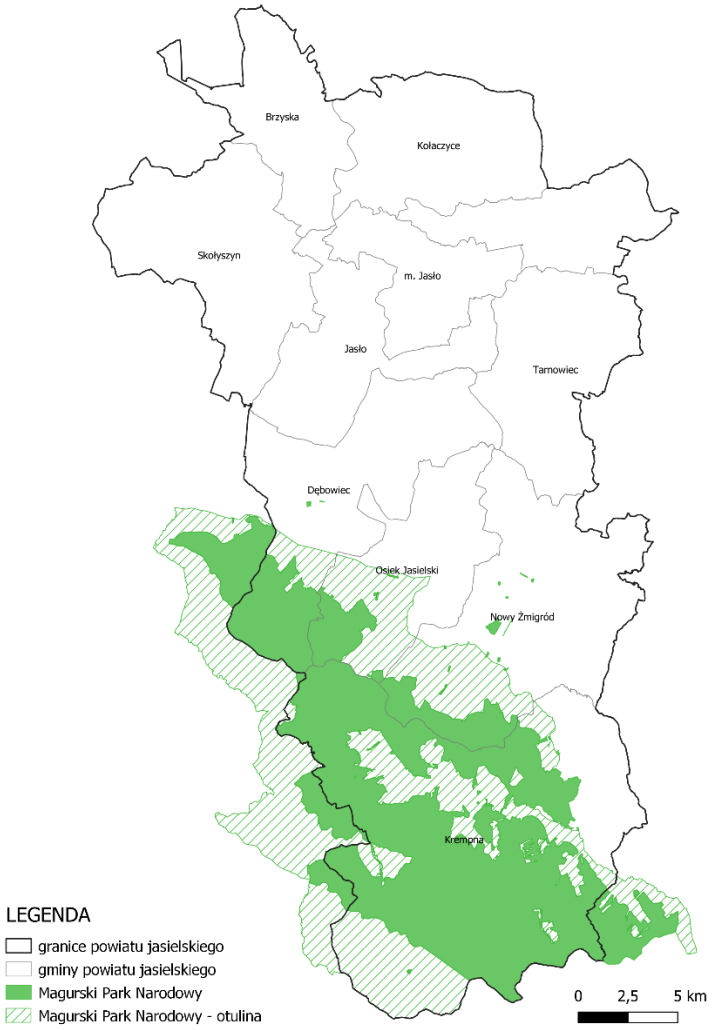
Ryby: W badaniach, które objęły 3 największe rzeki - Wisłokę, Ryjak i Wilsznię oraz 5 mniejszych potoków, stwierdzono występowanie 12 gatunków ryb. Zdecydowanym dominantem pod względem liczebności jest strzebla potokowa *Phoxinux phoxinus* - ponad 57% odłowionych ryb.

Owady: są najliczniejszą grupą zwierząt. Występują tu m.in.: motyle dzienne, trzmiele i trzmielce, biegacze, pędrusie i ryjkowce. Na terenie MPN licznie występuje nadobnica alpejska *Rosalia alpina*, ginący w kraju gatunek chrząszcza. W MPN stwierdzono również obecność niezwykle ciekawego i rzadkiego owada – modliszki zwyczajnej *Mantis religiosa.*

Przyroda nieożywiona

Budowa geologiczna: Magurski Park Narodowy położony jest w obrębie Karpat Fliszowych, zbudowanych z dużych jednostek tektoniczno-facjalnych, zwanych płaszczowinami. Geologicznie są to stosunkowo młode utwory – wiekowo górna kreda i trzeciorzęd. Powstanie ich związane jest z osadzaniem się w śródgórskich zbiornikach wodnych gruntów, pochodzących z erozji starszych gór. Osady te w trakcie sedymentacji zostały następnie przeobrażone w naprzemianległe warstwy piaskowców i łupków, a w dalszych procesach górotwórczych podlegały wypiętrzeniu, sfałdowaniu i przesunięciu w kierunku północno-wschodnim, tworząc układ płaszczowin wzajemnie nachodzących na siebie. Teren Parku buduje głównie płaszczowina magurska oraz w mniejszym stopniu płaszczowina dukielska, śląska i grybowska.

Magurski Park Narodowy wraz z otuliną jest obszarem niezwykle interesującym pod względem walorów etnograficznych i historycznych. Przykładowo, najstarszym śladem ludzkiej obecności w tej części Beskidu Niskiego są pozostałości okazałego grodziska w Brzezowej, położonego wśród pól na wzgórzu Walik u stóp Magury Wątkowskiej (otulina Parku). Na Górze Zamkowej koło Mrukowej zachowały się także fragmenty średniowiecznego fortalicjum kamiennego z XIV-XV w. Uwagę turysty zwracają również zachowane licznie kapliczki, kamienne krzyże i figury przydrożne, wykonane w większości przez miejscowych kamieniarzy z lokalnego surowca. W niektórych wsiach odnajdziemy również oryginalne chaty łemkowskie, tzw. „chyże" Znaczący akcent w historii i kulturze tego regionu stworzyły również typowo polskie miejscowości Huta Krempska, Huta Pielgrzymska i Huta Polańska – związane z trwającą tu do XIX wieku produkcją szkła. W Hucie Polańskiej znajduje się ponadto kamienny kościółek, który uległ zniszczeniu podczas II wojny światowej, a odbudowano go w latach 1991-95[26].

Rysunek 36. Magurski Park Narodowy na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Obszary Natura 2000

Podstawowe informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego zostały przestawione w tabeli.

[26] Źródło: https://mpn.gov.pl/, dostęp: 22.09.2025 r.

Tabela 56. Informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego.

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj	Gmina	Data wyznaczenia	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o wyznaczeniu
Beskid Niski	PLB180002	Dyrektywa ptasia	Bukowsko, Rymanów, Grybów, Lipinki, Gorlice, Sękowa, Uście Gorlickie, Komańcza, Jaśliska, Łabowa, Kamionka Wielka, Krynica - Zdrój, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Ropa, Krempna, Osiek Jasielski, Zarszyn, Nawojowa, Nowy Żmigród, Dębowiec	2007 - 10 - 13	151 966,61	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
Ostoja Jaśliska	PLH180014	Dyrektywa siedliskowa	Bukowsko, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Rymanów, Krempna, Zarszyn, Komańcza, Jaśliska	2009 - 03 - 06	29 189,91	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008/7973) (2009/91/WE)
Ostoja Magurska	PLH180001	Dyrektywa siedliskowa	Dukla, Lipinki, Krempna, Osiek Jasielski, Nowy Żmigród, Dębowiec, Sękowa	2008 - 04 - 09	20 104,73	Decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 271) (2008/218/WE)
Łysa Góra	PLH180015	Dyrektywa siedliskowa	Dukla, Krempna, Nowy Żmigród	2009 - 03 - 06	2 761,24	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 7973) (2009/91/WE)
Wisłoka z dopływami	PLH180052	Dyrektywa siedliskowa	Biecz, Brzostek, Jasło, Lipinki, Gorlice, Jodłowa, Sękowa, Kołaczyce, Pilzno, Gorlice, Jasło, Skołyszyn, Ropa, Tarnowiec, Krempna, Osiek Jasielski, Jedlicze, Nowy Żmigród, Dębowiec, Chorkówka, Brzyska	2011 - 03 - 01	2 651,03	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Bednarka	PLH120033	Dyrektywa siedliskowa	Lipinki, Dębowiec	2009 - 03 - 06	1 270,49	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny

Nazwa	Kod obszaru	Rodzaj	Gmina	Data wyznaczenia	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o wyznaczeniu
						region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 8039) (2009/93/WE)
Kościół w Skalniku	PLH180037	Dyrektywa siedliskowa	Nowy Żmigród	2011 - 03 - 01	350,62	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9663) (2011/62/UE)
Liwocz	PLH180046	Dyrektywa siedliskowa	Skołyszyn, Szerzyny, Brzyska	2011 - 03 - 01	327,66	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE
Golesz	PLH180031	Dyrektywa siedliskowa	Jasło (miejska), Jasło, Kołaczyce	2011 - 03 - 01	260,85	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Józefów - Wola Dębowiecka	PLH180033	Dyrektywa siedliskowa	Osiek Jasielski, Dębowiec	2011 - 03 - 01	60,51	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Łąki nad Młynówką	PLH180041	Dyrektywa siedliskowa	Skołyszyn, Jasło	2011 - 03 - 01	51,02	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)
Las Niegłowicki	PLH180040	Dyrektywa siedliskowa	Jasło (miejska), Jasło	2011 - 03 - 01	30,76	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (2011/64/UE)

źródło: crfop.gdos.gov.pl

Jakość i znaczenie:

Obszar Natura 2000 Łysa Góra: Obszar obejmuje masyw wzgórza Łysa Góra (641 m n.p.m.), W przyszczytowej partii znajduje się wiele źródeł z których wypływają potoki wrzynając się w podłoże, dając początek głębokim jarom urwistych brzegach, gdzie często tworzą się osuwiska. Teren porośnięty jest lasem jodłowo-bukowym z bardzo obfitym występowaniem cisa pospolitego. W jarach, zwłaszcza po północnej stronie zlokalizowane są płaty jaworzyn. Kompleks leśny, który stanowi ok. 94% omawianego obszaru otaczają łąki i pola uprawne stanowiące zaledwie ok. 5% powierzchni obszaru. Niecały 1% to złożone systemy upraw i działek.

Obszar Natura 2000 Kościół w Skalniku: Obszar obejmuje kościół parafialny pw. św. Klemensa I Papieża w Skalniku wraz z najbliższym otoczeniem, miejscem żerowania nietoperzy. Kościół położony jest na wschodnim stoku góry Jeleń Obiekt jest murowany, posiada jedną wieżę, pokryty jest blachą. Ze wszystkich stron otoczony jest niewysokim kamiennym murkiem i kilkudziesięcioletnimi drzewami (lipy, jesiony, klony i dęby). Parafia w Skalniku jest prawdopodobnie jedną z najstarszych parafii w południowej Polsce, powstała po 1375 r. Obecny murowany kościół wybudowany został w 1909-1911. W 1962 roku stał się Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej "Królowej Gór". Obszar w promieniu kilku kilometrów pokrywają głównie lasy i tereny rolnicze. W ostoi znajduje się jedna kolonia rozrodcza nocka dużego. Obecnie jej liczebność podlega dużym zmianom zarówno w trakcie jednego sezonu jak i między sezonami i waha się między ok. 24 a 200 osobnikami.

Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska: Obszar obejmuje górne dorzecze Jasiołki i źródliska Wisłoka we wschodniej części Beskidu Niskiego, aż po Cergową Górę oraz Zawadkę Rymanowską i Królik Polski na północy. Najwyższe szczyty tego obszaru to Kamień (863 m npm), Danawa (841 m npm), Kanasiówka (823 m npm). Interesującą budowę geologiczną wykazują okolice wzgórza Piotruś (727 m npm) i Ostrej (687 m npm), gdzie Jasiołka tworzy malowniczy przełom. W strefie szczytowej Piotrusia oraz w masywie Kamienia nad Jaśliskami znajduje się ciąg skałek zbudowanych z piaskowca oraz rumowiska skalne. Na Górze Cergowej występują liczne jaskinie. Większą część obszaru pokrywają lasy o wysokim stopniu naturalności zbiorowisk roślinnych. Dominują żyzne buczyny karpackie. Tereny otwarte to głównie dawne pastwiska i łąki, na których zaprzestano w ostatniej dekadzie użytkowania. Bogata jest sieć rzeczna, liczne źródliska i wysięki wody, wokół których formują się młaki. Ważna ostoja fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Silne populacje nadobnicy alpejskiej oraz kumaka górskiego. Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany). W jaskiniach na Cergowej Górze są najważniejsze w Karpatach kolonie zimowe i rozrodcze nocka Bechsteina, nocka orzęsionego, i podkowca małego. Obszar charakteryzuje się też bogatą fauną ptaków, zwłaszcza drapieżnych, a przez Przeł. Dukielską prowadzi ważny szlak migracyjny ptaków. W 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła kraińskiego *Eleocharis carniolica.*

Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska: Obszar leży w środkowej części Beskidu Niskiego, w górnej części doliny Wisłoki. Rzeźba terenu charakteryzuje się występowaniem garbów i długich grzbietów przebiegających z północnego zachodu na południowy wschód, porozdzielanych dolinami pochodzenia denudacyjnego i erozyjnego. Obszar obejmuje Magurski Park Narodowy wraz z sąsiadującym terenem ważnym dla ochrony nietoperzy: rezerwat Kornuty oraz pasem łąk wilgotnych przy północnej granicy Parku. Ostoja tworzy jeden

kompleks (głównie leśny), rozdzielony w części zachodniej doliną rzeki Wisłoki, natomiast w części wschodniej doliną potoku Wilsznia. Ponieważ przez teren Beskidu Niskiego przebiegają granice zasięgów występowania wielu gatunków roślin naczyniowych, jego roślinność ostoi ma charakter przejściowy pomiędzy Karpatami Wschodnimi a Zachodnimi. Obszar jest ważną ostoją fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Obszar o bogatej florze; stwierdzono tu ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, 204 gatunków mchów, 57 gatunków wątrobowców, 91 gatunków śluzowców, 675 gatunków grzybów wielkoowocnikowych i 145 gatunków porostów. Obszar występowania szeregu gatunków roślin naczyniowych chronionych, rzadkich oraz zagrożonych. W sumie, w obszarze stwierdzono 33 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 3 gatunki roślin i 30 gatunków zwierząt. Na obszarze występują biocenozy o naturalnym składzie gatunkowym, wysokiej stabilności i odporności na czynniki antropogenne. Szczególnie cenne są typowo wykształcone i dobrze zachowane buczyny i jaworzyny. Łącznie zidentyfikowano tu 15 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Zinwentaryzowano 71 jaskiń i schronisk, choć tylko 14 z nich uznano za wartościowe pod względem przyrodniczym. Rezerwat Kornuty i Kościół w Bednarce (już poza granicami MPN) to najważniejsze w tym rejonie miejsca występowania nietoperzy.

Obszar Natura 2000 Golesz: Obszar Natura 2000 "Golesz" to w większości stromo nachylone stoki, od strony południowej opadające ku dolinie Wisłoki. Zachodnia część Wzgórz nad Warzycami, w której znajduje się obszar "Golesz" jest bardzo zróżnicowana i bogata zarówno pod względem florystycznym jak i fitocenotycznym. Obszar obejmuje głównie różne postaci grądów, a także żyznych i kwaśnych buczyn z licznymi gatunkami chronionymi i interesującymi zasięgowo. Wśród nich na podkreślenie zasługuje występowanie niewielkiej populacji *Cephalanthera longifolia*, gatunku z kategorią zagrożenia VU na krajowej Czerwonej Liście, a także jednej z największych krajowych populacji *Arum alpinum.* W florze badanego terenu istotny udział mają gatunki wschodniokarpackie, m.in. *Festuca drymeja* i *Scilla bifolia*. Stwierdzono tu występowanie kilku rzadkich gatunków chronionych grzybów: *Strobilomyces floccopus, Phallus impudicus* i *Mutinus caninus*. Podstawowe znaczenie dla wartości przyrodniczej terenu mają różnowiekowe drzewostany (także starodrzewy) grądowe *Tilio-Carpinetum*, bukowe *Luzulo nemorosae-Fagetum* i *Dentario glandulosae-Fagetum* oraz żyzna jedlina zb. *Abies alba - Oxalis acetosella* i łęgi *Carici remotae-Fraxinetum* i *Alnetum incanae*. Najszerzej rozprzestrzenionym i najbardziej zróżnicowanym zbiorowiskiem leśnym jest charakterystyczny dla piętra pogórza grąd *Tilio-Carpinetum*. Starodrzewne lasy są siedliskiem bogatej ornitofauny. Szczególnie interesujące jest występowanie tu *Ciconia nigra*, korzystającego z żerowisk na pobliskim starorzeczu Wisłoki.

Obszar Natura 2000 Łąki nad Młynówką: Obszar Łąki nad Młynówką obejmuje dolinę potoku o nazwie Młynówka (w górnym biegu zwanym Cegielnianką) wraz z przylegającymi do niej terenami. Obszar obejmuje głównie świeże i podmokłe łąki i turzycowiska, tradycyjnie koszone i wypasane. W obrębie obszaru zlokalizowanych są cztery cenne przyrodniczo siedliska podlegające ochronie: 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*) oraz 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Obszar Natura 2000 Las Niegłowicki: obszar znajduje się w obrębie Kotliny Jasielskiej i obejmuje zalesione wzgórze, rozdzielające, blisko już znajdujące się od siebie, doliny Wisłoki i Ropy. Przedmiotami ochrony w obszarze są 3 typy siedlisk przyrodniczych: 9110 Kwaśne

buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) i 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum*).

Obszar Natura 2000 Józefów - Wola Dębowiecka: Obszar obejmuje dwie enklawy o odmiennym charakterze i sposobie użytkowania. Enklawa północno-zachodnia obejmuje płaty łąk zmiennowilgotnych, las łęgowy oraz wąski pas grądu. Enklawa południowo-wschodnia obejmuje teren, na którym znajduje się parów niewielkiego potoku, porośnięty łęgiem jesionowym, a w otoczeniu znajdują się płaty muraw bliźniczkowych.

Obszar Natura 2000 Liwocz: Pasmo Liwocza i Rysowanego Kamienia stanowi naturalne przedłużenie Pasma Brzanki tworząc charakterystyczny fałd Brzanka - Liwocz. Obszar ostoi obejmuje południowe zbocze góry Liwocz porośnięte lasem liściastym i mieszanym. Dobrze wykształcone i zachowane płaty żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae - Fagetum* w formie podgórskiej i reglowej. Występuje jeden typ siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady oraz jeden gatunek z Załącznika II Dyrektywy Rady - *Bombina variegata* (kumak górski). Występują tu także chronione prawnie gatunki roślin naczyniowych.

Obszar Natura 2000 Bednarka: W strukturze krajobrazu najwyraźniej odcina się kulminacja Cieklinki (510 m n.p.m) o wybitnych, stromych zboczach, których nachylenia, głównie od strony północno-zachodniej i zachodniej, sięgają miejscami 45˚. Kluczowe znaczenie dla obszaru mają dwa główne kompleksy leśne. Są to: Cieklinka w części wschodniej i północno-wschodniej oraz Rękaw w części północno-zachodniej. Występują tu siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy 92/43EWG6510 Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*) zajmują około 26% jego całkowitej powierzchni.

Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami: Najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi wyróżnionymi w dolinach obszaru Wisłoka z dopływami są lasy i zarośla łęgowe. Niezwykle istotnymi siedliskowo obiektami w dolinach Wisłoki i Ropy są starorzecza. W ich otoczeniu nie tylko utrzymały się różnorodne zbiorowiska łęgowe, ale także znajdują się tam stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. Obszar „Wisłoka z dopływami" jest ważną ostoją wielu gatunków ryb, cennych z ochroniarskiego i gospodarczego punktu widzenia. Występujące zróżnicowanie siedlisk daje dobre warunki do wzrostu i rozwoju fauny typu reofilnego, w mniejszym stopniu dla fauny limnofilnej. Takich siedlisk jest stosunkowo niewiele. Obecność drzew oraz krzewów wzdłuż biegu rzeki i tym samym jej zacienienie stwarza dobre warunki do rozwoju fauny bezkręgowej.

Obszar Natura 2000 Beskid Niski: Na obszarze przeważają lasy (ok. 75% pow. obszaru). Piętro regla dolnego to głównie buczyny i jedliny, miejscami zastępowane przez porolne sośniny i świerczyny. Piętro pogórza w przeważającej części zajęte przez mozaikę łąk, pól uprawnych oraz grądów i towarzyszących ciekom łęgów. Sporadycznie w miejscach lokalnych wysięków wykształcają się torfowiska i trzęsawiska. Występuje co najmniej 40 gat. ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi.

Plan Zadań Ochronnych (PZO)

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi dla ochrony których, zostały utworzone obszary sieci Natura2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując

podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń. Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat, obejmuje on m.in.

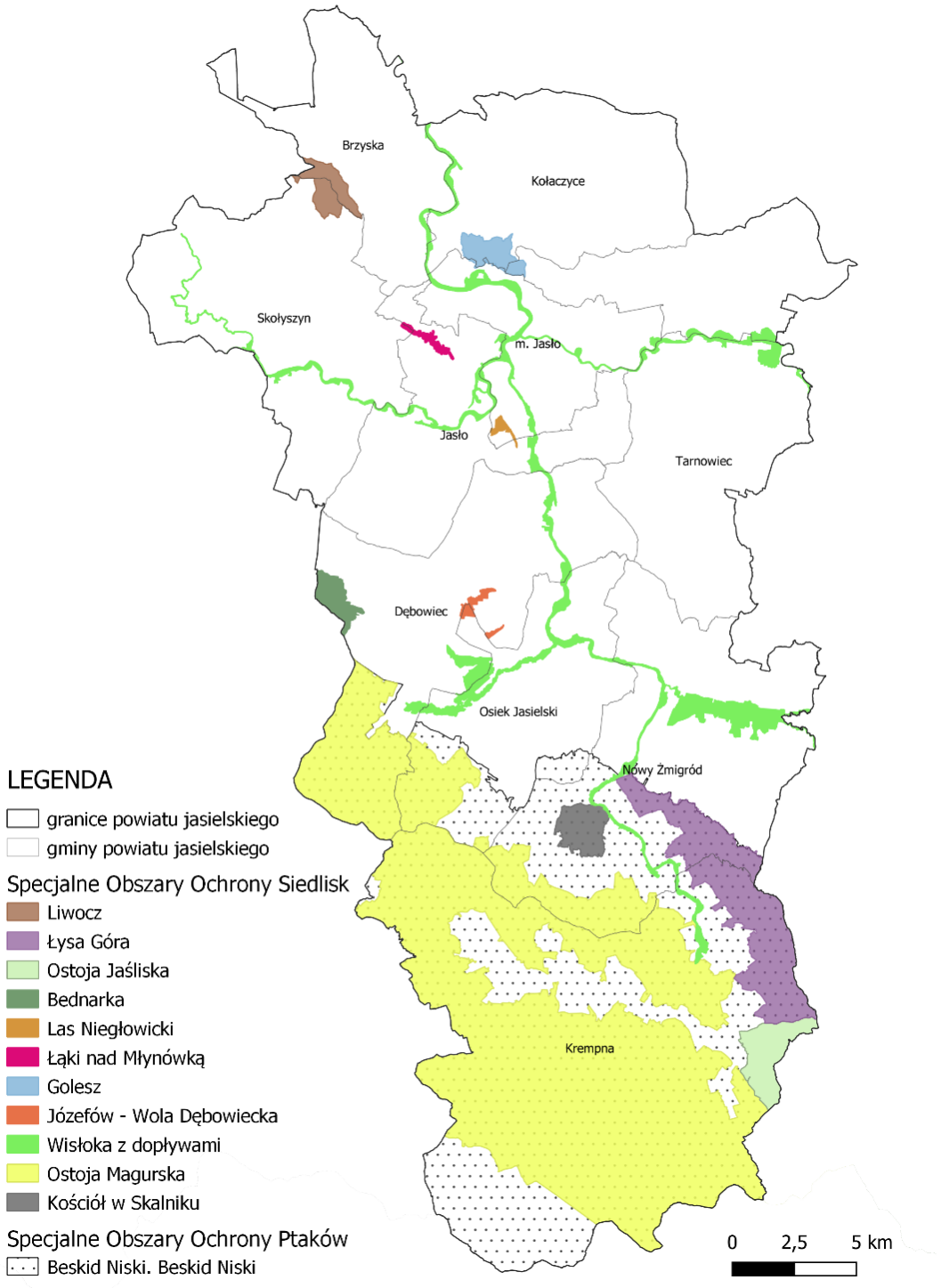
- opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- cele działań ochronnych;
- określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 ze zmianami).

Projekty planów zadań ochronnych i wydawane na ich podstawie projekty zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych, opracowywane były w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski*, były zamieszczane na platformie informacyjno – komunikacyjnej.

Dla następujących Obszarów Natura 2000 obejmujących teren powiatu jasielskiego ustanowiono plany zadań ochronnych:

- Łysa Góra;
- Kościół w Skalniku;
- Ostoja Jaśliska;
- Golesz;
- Łąki nad Młynówką;
- Las Niegłowicki;
- Józefów - Wola Dębowiecka;
- Liwocz;
- Bednarka;
- Wisłoka z dopływami;
- Beskid Niski.

Rysunek 37. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Województwo: podkarpackie
Powiaty: sanocki, krośnieński, jasielski
Gminy: Bukowsko, Rymanów, Besko, Jaśliska, Komańcza, Sanok, Zagórz, Dukla, Iwonicz - Zdrój, Krempna, Osiek Jasielski, Miejsce Piastowe, Zarszyn, Nowy Żmigród, Dębowiec

Data wyznaczenia: 01.01.1998
Powierzchnia: 82 946,00 ha
Akt prawny o wyznaczeniu: Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego
Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego leży w południowo - zachodniej części województwa podkarpackiego. Łączy się z Magurskim Parkiem Narodowym, Jaśliskim Parkiem Krajobrazowym i Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się dużą lesistością i niskim stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dominują łagodne pasma zalesionych pasm górskich. Obszar składa się z kompleksu głównego, kompleksu Grab oraz mniejszych kompleksów: Krempna, Olchowiec i Polany.

Jaśliski Park Krajobrazowy

Województwo: podkarpackie
Powiaty: sanocki, krośnieński, jasielski
Gminy: Dukla, Krempna, Komańcza, Jaśliska
Data utworzenia: 27.03.1992
Powierzchnia: 25 878,00 ha
Akt prawny o utworzeniu: Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego

Jaśliski Park Krajobrazowy chroni wschodnią część Beskidu Niskiego - obszaru źródliskowego Jasiołki i Wisłoka. W systemie obszarów chronionych stanowi on łącznik pomiędzy Magurskim Parkiem Narodowym a Ciśniańsko - Wetlińskim Parkiem Krajobrazowym i Bieszczadzkim Parkiem Narodowym. Na terenie Parku i w jego najbliższym sąsiedztwie turysta znajdzie wiele pięknych motywów: drewniane i murowane łemkowskie cerkwie, wsie ze starymi zagrodami, opuszczone doliny, w których stoją kapliczki i krzyże przydrożne, małomiasteczkowy układ urbanistyczny, cmentarze otoczone starodrzewem oraz mogiły wojenne.

Rezerwaty przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowane są 3 rezerwaty przyrody, które zostały zestawione w poniższej tabeli. Dla tych rezerwatów przyrody nie obowiązują zadania ochronne.

Tabela 57. Rezerwaty przyrody znajdujące się na terenie powiatu jasielskiego

Lp.	Nazwa	Gmina	Data uznania	Powierzchnia [ha]	Akt prawny o uznaniu Obowiązujący akt prawny	Rodzaj, typ, podtyp	Krótki opis
1.	Golesz	Kołaczyce	2001 - 01 - 14	27,46	Rozporządzenie Nr 268/00 Wojewody Podkarpackiego z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: przyrody nieożywionej • Typ rezerwatu: geologiczny i glebowy • Podtyp rezerwatu: form tektonicznych i erozyjnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie wychodni skał piaskowca ciężkowickiego wraz z otaczającym lasem grądowym, ze stanowiskami rzadkich i chronionych gruntów roślin w runie, a także śladami grodziska wczesnośredniowiecznego i ruinami średniowiecznego zamku obronnego.
2.	Łysa Góra	Nowy Żmigród	2003 - 09 - 04	159,68	Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: leśny • Typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny • Podtyp rezerwatu: biocenoz naturalnych i półnaturalnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych porastających fragment pasma Łysej Góry w Beskidzie Niskim, stanowiących siedliska przyrodnicze dla licznych chronionych roślin.
3.	Liwocz	Skołyszyn, Brzyska	2004 - 05 - 09	84,36	Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	• Rodzaj rezerwatu: leśny • Typ rezerwatu: fitocenotyczny • Podtyp rezerwatu: zbiorowisk leśnych • Typ ekosystemu: leśny i borowy • Podtyp ekosystemu: lasów górskich i podgórskich	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk roślinnych typowych dla wyższych partii Pogórza Ciężkowickiego oraz stanowisk roślin i zwierząt chronionych

źródło: CRFOP

Pomniki przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego zlokalizowane są 34 pomników przyrody, które zostały zestawione w poniższej tabeli.

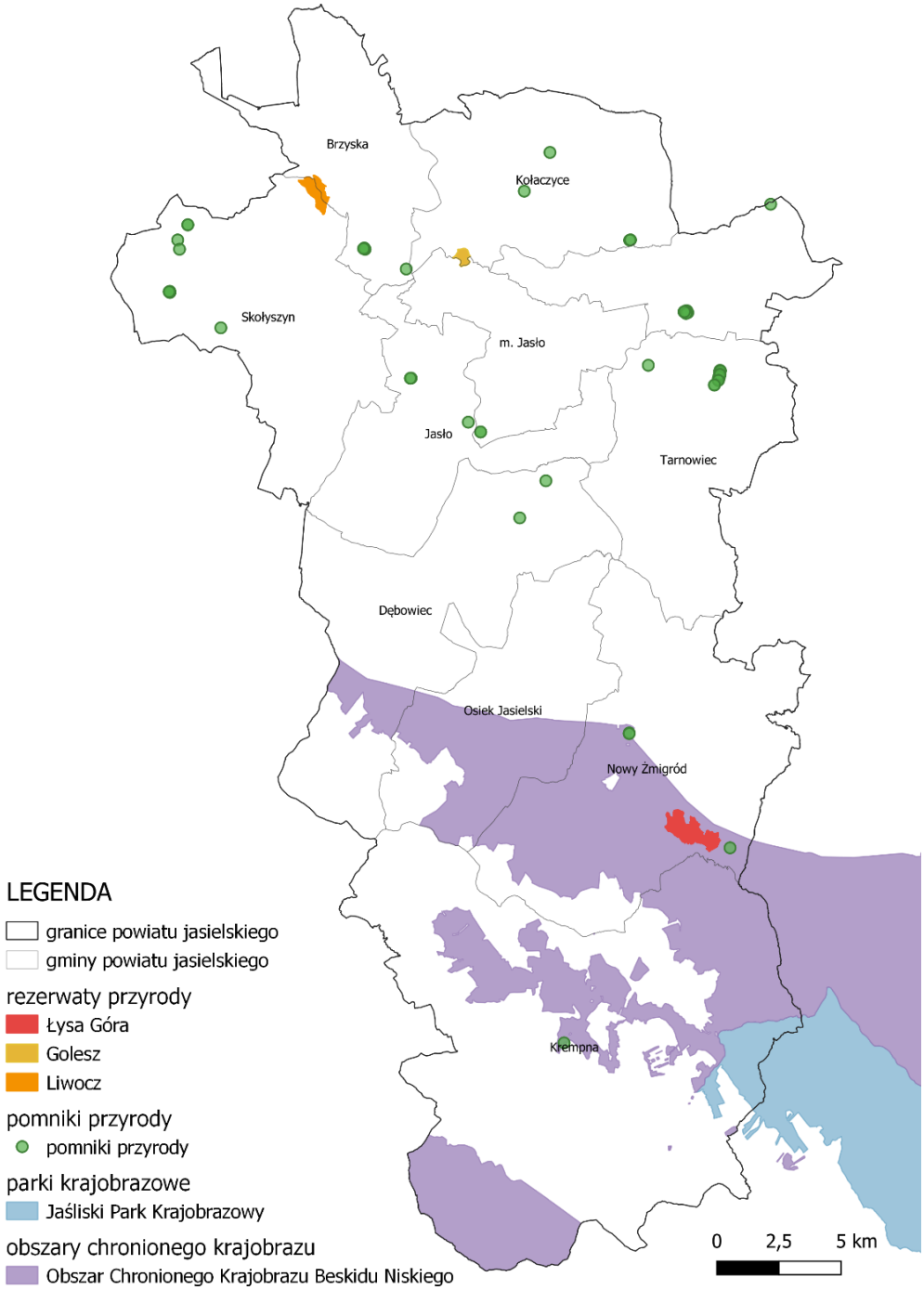
Tabela 58. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
1.	1992 - 04 - 10	-	Jasło (miejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	22 m	145 cm
2.	1992 - 04 - 10	-	Jasło (miejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	24 m	174 cm
3.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon pospolity - *Acer platanoides*	21 m	105 cm
4.	1992 - 04 - 25	-	Brzyska	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Tulipanowiec amerykański - *Liriodendron tulipifera*	30 m	97 cm
5.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	28 m	127 cm
6.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	28 m	100 cm
7.	2001 - 12 - 27	-	Brzyska	Drzewo znajduje się na terenie parku	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon pospolity - *Acer platanoides*	28 m	86 cm
8.	2007 - 05 - 30	Bartek	Dębowiec	Na placu sanktuarium p.w. matki bożej Seletyńskiej	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	197 cm
9.	1963 - 09 - 30	-	Dębowiec	-	Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	-	-	-
10.	1961 - 12 - 23	-	Jasło (wiejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	30 m	221 cm
11.	1961 - 12 - 23	-	Jasło (wiejska)	-	Wieloobiektowy	Grupa 2 dębów szypułkowych	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	26 m 16 m	215 cm 210 cm
12.	1980 - 07 - 01	-	Jasło (wiejska)	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon jawor - *Acer pseudoplatanus*	25 m	116 cm
13.	1980 - 11 - 27	-	Jasło (wiejska)	-	Wieloobiektowy	Grupa 8 dębów szypułkowych	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	23 – 25 m	134 – 210 cm
14.	2024-10-05	Dąb Roman	Jasło (wiejska)	Drzewo znajduje się na terenie leśnictwa Bierówka obręb	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	28 m	122 cm

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
				ewidencyjny Niepla (działka nr ewid. 1508).					
15.	2010 - 11 - 05	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Bieździedza na gruntach będących własnością Parafii Bieździedza na działce nr ewid. 582, obręb Bieździedza	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	23 m	192 cm
16.	1992 - 04 - 25	-	Krempna	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon jawor - *Acer pseudoplatanus*	16 m	148 cm
17.	1978 - 10 - 12	-	Nowy Żmigród	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	158 cm
18.	1978 - 10 - 12	-	Nowy Żmigród	-	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	26 m	189 cm
19.	2022-01-05	Cis Iwo	Nowy Żmigród	Drzewo rośnie na terenie działki o nr ewid. 1196 położonej w miejscowości Łysa Góra, na terenie Gminy Nowy Żmigród, w powiecie jasielskim	Jednoobiektowy	Drzewo	Cis pospolity - *Taxus baccata*	15 m	64 cm
20.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Za budynkiem gospodarczym, własności prywatnej nr d. 465	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	27 m	215 cm
21.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	27 m	110 cm
22.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	21 m	188 cm
23.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie obok drogi dojazdowej do budynku mieszkalnego nr 462	jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25 m	162 cm
24.	2007 - 09 - 27	Dorota	Skołyszyn	Przy drodze krajowej nr 28	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	21 m	104 cm
25.	1961 - 12 - 23	-	Skołyszyn	rosną w polach, dojazd drogą nr ew. 2510, skręcić na drogę polną obok	Wieloobiektowy	Grupa 2 lip	Lipa - *Tilia sp.*	21 m 21 m	99 cm 103 cm

L.p.	Data utworzenia	Nazwa	Gmina	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica
				budynku mieszkalnego 469. lipa oznakowana znakami pomników przyrody					
26.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	20 m	162 cm
27.	1959 - 03 - 10	-	Skołyszyn	Rośnie przy placu kościelnym parafii rzymsko - katolickiej pw. św. Anny w Święcanach	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	17 m	156 cm
28.	2007 - 06 - 12	Aleja Lipowa	Tarnowiec	Drzewa rosnące w pasie drogowym	Wieloobiektowy	Aleja 41 lip i jednej lipy drobnolistnej	Lipa - *Tilia sp*., Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*	10 – 24 m	64 – 178 cm
29.	1961 - 12 - 23	Józef	Tarnowiec	-	Jednoobiektowe	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	20 m	153 cm
30.	1992 - 04 - 25	Ewaryst	Tarnowiec	-	Jednoobiektowe	Drzewo	Buk pospolity - *Fagus sylvatica*	30 m	135 cm
31.	2010-05-04	-	Tarnowiec	Drzewo zlokalizowane jest w m. Gliniczek na działce nr ew. 150/2	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	25m	164 cm
32.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Bieździadka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 1531, obręb Bieździadka	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	194 cm
33.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Sieklówka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 640, obręb Sieklówka Górna	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	-
34.	2017 - 03 - 15	-	Kołaczyce	Rośnie w miejscowości Sieklówka na terenie Nadleśnictwa Kołaczyce, działka nr ewid. 640, obręb Sieklówka Górna	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - *Quercus robur*	-	-

źródło: CRFOP, stan na 29.09.2025 r.

Rysunek 38. Rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe i pomniki przyrody na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

6.10.2. Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 31 434,26, utrzymując lesistość na poziomie 37,7% (średnia krajowa wynosi 29,6%).

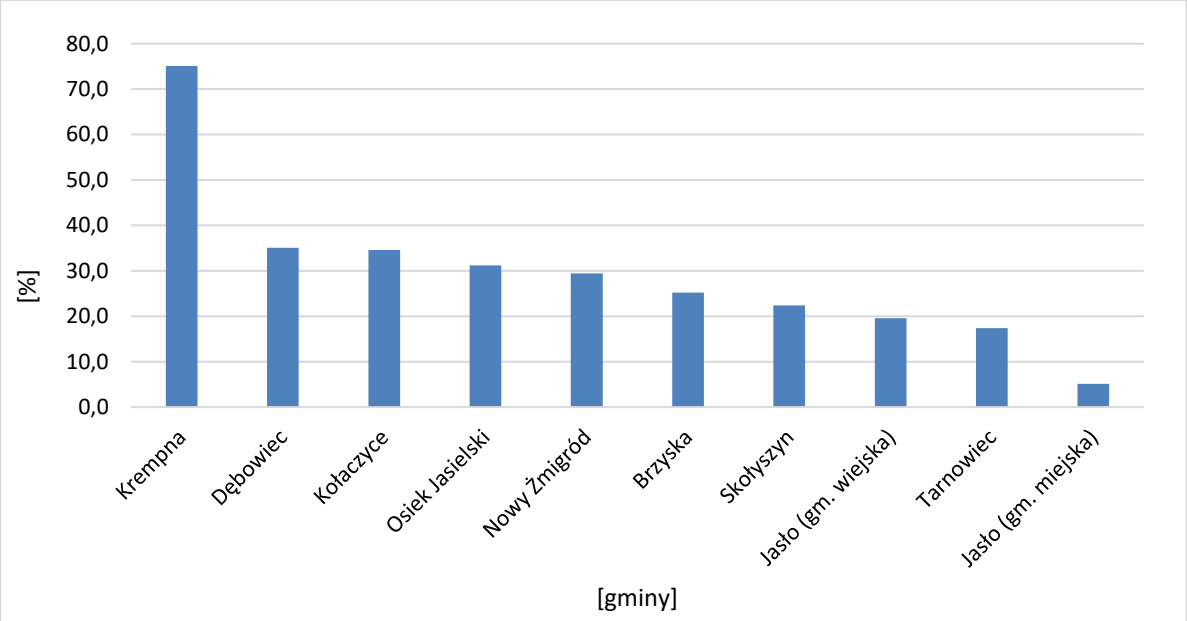
Strukturę gruntów leśnych zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 59. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego.

Struktura	jednostka	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	31 478,13	31 479,32	31 434,26
Lesistość	%	37,7	37,7	37,7
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	23 339,66	23 345,62	23 293,22
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	22 419,91	22 421,57	22 360,26
Grunty leśne prywatne	ha	8 138,47	8 133,70	8 141,04
Powierzchnia lasów	ha	31 331,41	31 332,50	31 357,79
Lasy publiczne ogółem	ha	23 192,94	23 198,80	23 216,75
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	22 274,61	22 276,17	22 285,21
Lasy prywatne ogółem	ha	8 138,47	8 133,70	8 141,04

źródło: GUS

Największą lesistością w powiecie charakteryzuje się gmina Krempna. Na poniższym wykresie zobrazowano średnią lesistość wszystkich gmin w powiecie jasielskim.

Rysunek 39. Lesistość gmin powiatu jasielskiego.
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r.

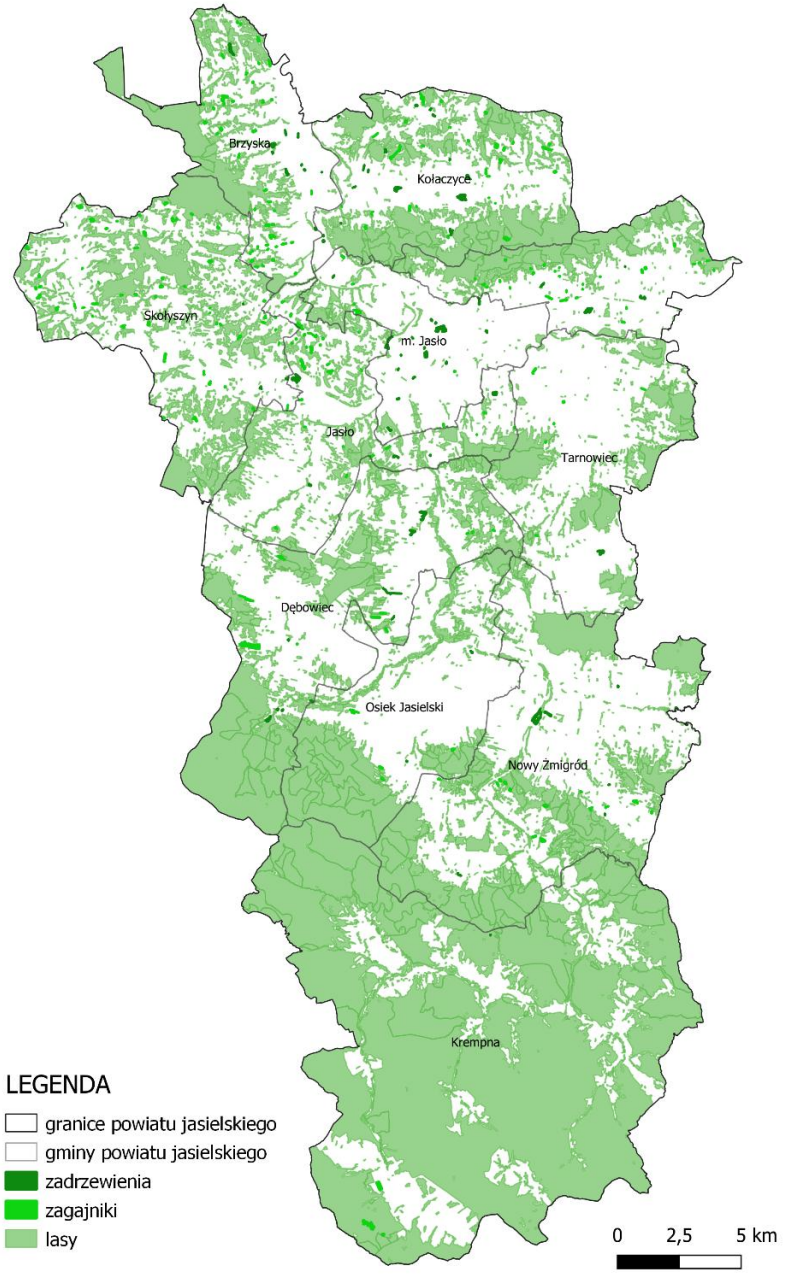
Strukturę terenów zieleni w powiecie przedstawia poniższa tabela. Największe powierzchnie parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej występują w gminie miejskiej Jasło.

Tabela 60. Tereny zieleni w powiecie jasielskim.

Struktura	jednostka	2022	2023	2024
Zieleńce	ha	10,60	10,96	10,64
Zieleń uliczna	ha	4,40	4,40	4,40
Tereny zieleni osiedlowej	ha	33,17	33,17	b.d.
Parki spacerowo - wypoczynkowe	ha	27,80	27,80	29,17
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	**ha**	**71,57**	**71,93**	**-**

źródło: GUS

Powiat występuje w całości na terenie Nadleśnictw: Dukla, Kołaczyce i niewielkiej części Nadleśnictwa Gorlice. W Nadleśnictwie Kołaczyce zdecydowanie dominującym typem siedliskowym lasu jest las wyżynny świeży, którego udział wynosi prawie 85%. Na pogórzu stwarza bardzo dobre warunki wzrostu drzewostanom złożonym przede wszystkim z jodły i buka, natomiast w niższych partiach terenu - z dębu i buka. Dodatkowo towarzyszą im cenne gatunki domieszkowe: takie jak jawor, wiąz, modrzew, lipa oraz grab[27]. W Nadleśnictwie Dukla zdecydowanie przeważa siedlisko lasu górskiego świeżego. Drzewostany Nadleśnictwa Dukla tworzą głównie buk, jodła i sosna[28].

Rysunek 40. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu jasielskiego
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

[27] Źródło: https://kolaczyce.krosno.lasy.gov.pl/zasoby-lesne, dostęp: 01.10.2025
[28] Źródło: https://dukla.krosno.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa, dostęp: 01.10.2025

Plan Urządzenia Lasu (PUL) jest to podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego nadleśnictwa, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uproszczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Zgodnie z danymi GUS, w 2024 r. na terenie powiatu jasielskiego 7 775,67 ha gruntów leśnych prywatnych objęto Uproszczonymi Planami Urządzenia Lasu. Grunty leśne gminne objęte uproszczonymi planami urządzenia lasu zajmują 884,45 ha. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

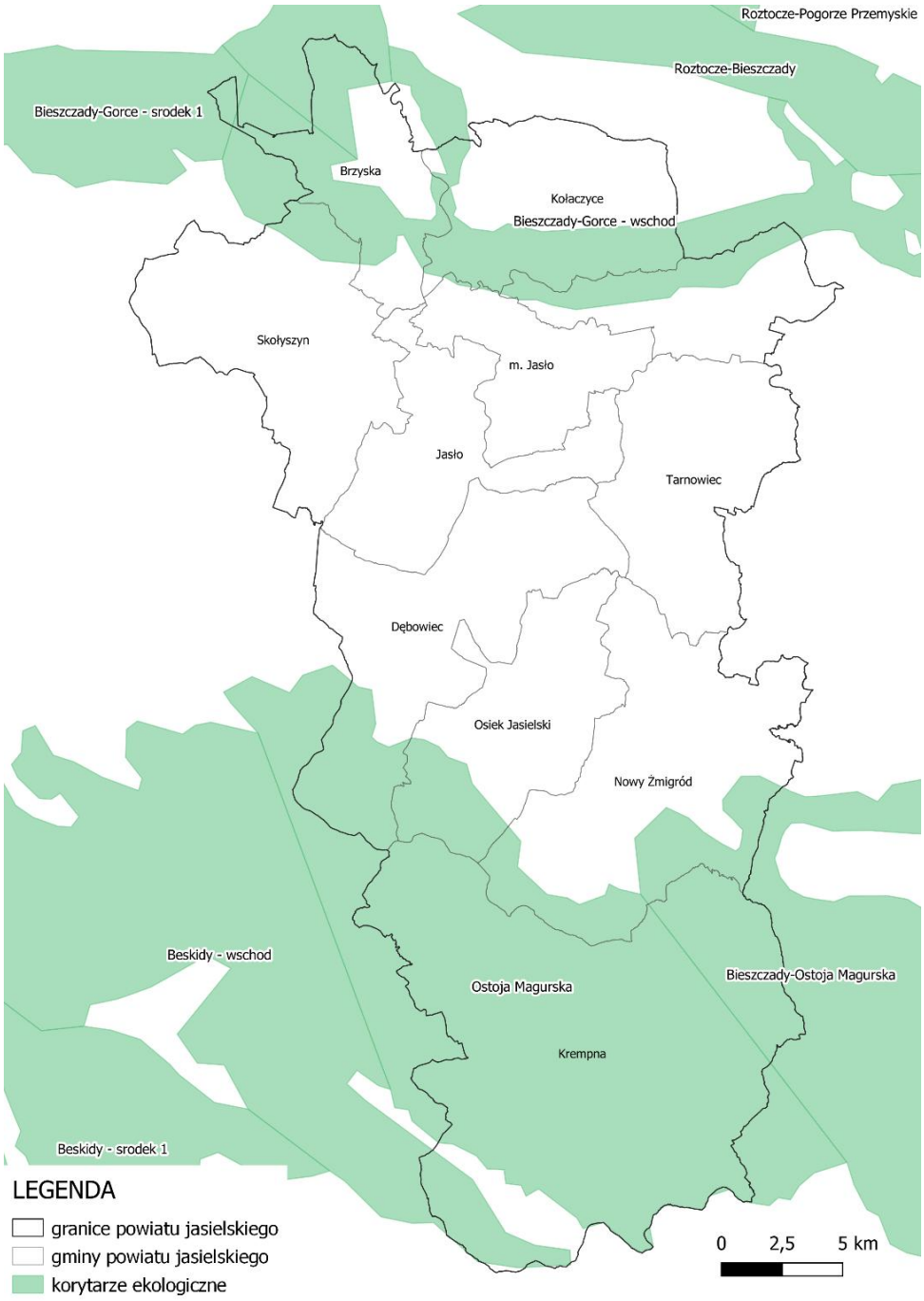
Zasoby leśne mają istotne znaczenie zarówno dla środowiska naturalnego, jak i dla gospodarki i życia ludzi. Dlatego też muszą podlegać kompleksowej ochronie. Nie wyklucza to jednak możliwości korzystania z surowca drzewnego, którego głównych źródłem jest las. Niemniej gospodarka leśna musi być zrównoważona, co oznacza korzystanie z lasów w sposób rozsądny, w jak najmniejszym stopniu inwazyjny i z myślą o dobru całego ekosystem.

6.10.3. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne to formacje umożliwiające migracje licznych gatunków zwierząt, roślin a nawet grzybów między siedliskami. Tworzone są przez liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami. Korytarz ekologiczny powinien umożliwiać migracje w celu realizacji przynajmniej jednej z potrzeb:

- przemieszczanie się w ramach dobowej aktywności, np. w celu szukania pożywienia,
- migracje sezonowe następujące cyklicznie raz ze zmianami pór roku,
- rozproszenie się (dyspersję) młodych osobników,
- przemieszczanie się w odpowiedzi na niekorzystne zmiany w siedlisku, np. zmiany klimatyczne,
- przemieszczanie się w ramach mieszania się populacji, np. w czasie godów.

Przez teren powiatu jasielskiego przebiegają korytarze ekologiczne, zgodnie z poniższym rysunkiem.

Rysunek 41. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: CRFOP, data dostępu: 14.09.2025 r.

6.11. Zagrożenia poważnymi awariami

6.11.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) mówiąc o:

a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisje, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.

b) „poważnej awarii przemysłowej– rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie".

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Na terenie powiatu jasielskiego nie znajdują się:

- Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:
  - ORION Engineered Carbons Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 83,
  - Unimot Terminale Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 101,
  - Zakład Produkcji Specjalnej "Gamrat" Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. Mickiewicza 108.
- Zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – brak.

- Potencjalni sprawcy wystąpienia poważnych awarii:
  - ANPOL S.C. w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 101,
  - Herbstreith&Fox Jasło Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. K.K. Baczyńskiego 29,
  - Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie - Zakład Produkcji Metalowej w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. Fabryczna 6.

W okresie od 01.01.2021 – 28.04.2025 roku nie odnotowano poważnych awarii oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii na terenie powiatu jasielskiego[29].

Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych (zakładów ZDR i ZZR) prowadzony jest zgodnie z art. 269 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2025 poz. 647 z późn. zm.).

W zakresie przeprowadzonych kontroli dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom w okresie od 01.01.2021 r. do 28.04.2025 r. na obszarze powiatu jasielskiego, inspektorzy IOŚ przeprowadzili łącznie 18 kontroli:

- w 2021 r. 3 kontrole planowe, problemowe z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2022 r. 4 kontrole planowe, problemowe oraz 1 kontrola pozaplanowa z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2023 r. 5 kontroli planowych, problemowych i 1 kontrola pozaplanowa, interwencyjna z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,
- w 2024 r. 3 kontrole planowe, problemowe z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem,

[29] Źródło: WIOŚ w Rzeszowie, stan na 28.05.2025 r.

- w 2025 r. 1 kontrola planowa, problemowa z wyjazdem w teren z ustalonym podmiotem.

W trzech przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w obszarze przeciwdziałania poważnym awariom przez kontrolowane podmioty. Do kierowników kontrolowanych jednostek skierowane zostały zarządzenia pokontrolne wzywające do usunięcie stwierdzonych podczas kontroli naruszeń i nieprawidłowości. WIOŚ w Rzeszowie w analizowanym okresie nie wydawał dla ww. podmiotów decyzji administracyjnych[30].

7. Główne problemy ochrony środowiska

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób, aby je zminimalizować lub wyeliminować. Wskazane poniżej problemy dały podstawy do wyznaczenia w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego odpowiednich celów i kierunków interwencji wraz z zadaniami, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu. Poniższa tabela przedstawia główne problemy z punktu widzenia ochrony środowiska.

Tabela 61. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu jasielskiego.

Komponent środowiska	Główne problemy
Ochrona klimatu i jakości powietrza	• występowanie na terenie powiatu tradycyjnych, nie ekologicznych źródeł ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości; • systematyczne przekroczenia B(a)P w pyle zawieszonym PM10 oraz poziomu celu długoterminowego ozonu na terenie powiatu • występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń; • niska efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych i publicznych; • niedostateczny stopień gazyfikacji;
Zagrożenia hałasem	• nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg; • niezadowalający stan dróg wojewódzkich i powiatowych przebiegających przez teren powiatu. • rosnąca ilość pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego;
Pola elektromagnetyczne	• lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w pobliżu zabudowy mieszkaniowej; • rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych;
Gospodarowanie wodami	• niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych; • silne narażenie na suszę i powodzie; • niedostateczny stan wód JCWP, w obrębie których leży powiat;
Gospodarka wodno-ściekowa	• niedostateczny poziom skanalizowania i zwodociągowania gmin; • możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej; • awarie sieci wod-kan;
Gleby	• odprowadzanie przez mieszkańców nieoczyszczonych ścieków do gleby; • występowanie dużej ilości osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi;

[30] Źródło: WIOŚ w Rzeszowie, stan na 28.05.2025 r.

Komponent środowiska	Główne problemy
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	• istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu; • spalanie odpadów w domowych kotłach; • nie wszyscy mieszkańcy zbierają selektywnie odpady; • porzucanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych;
Zasoby geologiczne	• ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych;
Zasoby przyrodnicze	• przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka; • napływ zanieczyszczeń spoza granic powiatu;
Zagrożenie poważnymi awariami	• zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych;

źródło: opracowanie własne

Założeniem projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego jest stopniowa eliminacja ww. problemów środowiskowych poprzez realizację zamierzeń o charakterze inwestycyjnym jak i nie inwestycyjnym.

8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Celem projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego jest przedstawienie kierunków racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam, gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w dokumencie rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-edukacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany Program jest wypełnieniem obowiązku władz Powiatu jasielskiego w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów, co pozwala władzom na bieżąco monitorować stan środowiska oraz planować na tej podstawie zadania służące ochronie środowiska. Dokument określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i kierunki interwencji, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego przyczyni się do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochrony i rozwoju jego walorów. Odstąpienie od realizacji zapisów projektowanego dokumentu będzie wiązało się z odstąpieniem od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku wdrażania POŚ, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska może sugerować, iż może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego;
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego;
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych;
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej;
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi;
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów;
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną;

- pogorszenia walorów krajobrazowych;
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

Pozytywnym skutkiem środowiskowym, w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego, będzie wyeliminowanie negatywnego, krótkotrwałego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy układu komunikacyjnego, termomodernizacji obiektów czy rozbudowy infrastruktury wodno-ściekowej. W przypadku braku realizacji powyższych zamierzeń nie dojdzie do zajęcia nowych powierzchni biologicznie czynnych, wzrostu emisji hałasu oraz gazów i pyłów do powietrza w miejscach dotąd nieprzekształconych antropogenicznie. Brak realizacji zamierzeń inwestycyjnych wiąże się z mniejszą ingerencją w komponenty środowiska tj.: wody, gleby, środowisko przyrodnicze oraz krajobraz lokalny.

Zaniechanie założeń projektu Programu wiąże się z mniejszym prawdopodobieństwem zniszczenia siedlisk przyrodniczych oraz naruszenia funkcjonowania korytarzy migracyjnych czy też obszarów chronionych. Realizacja zadań ingerujących w stan środowiska wiąże się z niedogodnościami na etapie wdrażania, jednak skutkuje szeregiem korzyści po zakończeniu inwestycji (poprawa stanu powietrza, poprawa efektywności energetycznej, poprawa mobilności miejskiej, szczelny system wodno-ściekowy).

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W niniejszej części dokumentu dokonano analizy zgodności celów projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

1) Dokumenty międzynarodowe

Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.:

- co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);

Cele określone w Pakiecie klimatyczno-energetycznym Unii Europejskiej	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Poniżej przedstawiono powiązania celów ww. dokumentu z projektem Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego.

Założenia i cele Agendy 21	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom).	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
• Zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi.	• Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk
• Edukacja ekologiczna.	• Wszystkie cele określone w POŚ.

Założenia i cele Agendy 21	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast).	
• Ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich.	• Zrównoważona gospodarka wodna. • Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.
• Zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania), powstrzymanie niszczenia lasów.	• Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.
• Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa świętokrzyskiego.	• Racjonalna gospodarka odpadami.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Programy działań Wspólnot Europejskich dotyczących środowiska z 1973r. i z 1977r., a także program działań z 1983r., których główne zarysy zostały zatwierdzone przez Radę Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich, podkreślają, że najlepsza polityka ochrony środowiska naturalnego polega raczej na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła niż na późniejszych próbach przeciwdziałania ich skutkom; potwierdzono potrzebę uwzględniania tych skutków w środowisku w możliwie najwcześniejszej fazie we wszystkich procesach planowania technicznego i podejmowania decyzji; w tym celu przewidziano wprowadzenie procedur oceniających takie skutki. Zezwolenia na publiczne lub prywatne przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, powinny być udzielane jedynie po uprzednim wykonaniu oceny możliwych znaczących skutków środowiskowych tych przedsięwzięć; ocena ta musi być przeprowadzona na podstawie odpowiednich informacji dostarczonych przez wykonawcę, które mogą być uzupełniane przez władze i obywateli zainteresowanych danym przedsięwzięciem.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

Siódmy Program działań UE w dziedzinie ochrony środowiska (7 EAP) - „Dobrze żyć w granicach naszej planety"

Program będzie realizował cele tematyczne i priorytety inwestycyjne określone w stosownych rozporządzeniach UE dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z określonymi zasadami dla Programu wybrano następujące cele tematyczne:

- CT 6 - Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,
- CT 7 - Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- CT 10 - Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Dyrektywach.

Cele określone w Siódmym Programie działań UE w dziedzinie ochrony środowiska (7 EAP) - „Dobrze żyć w granicach naszej planety"	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.	• Zrównoważona gospodarka wodna. • Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk. • Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej.
• Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.	• Wszystkie cele określone w POŚ

2) Dokumenty krajowe

Polityka ekologiczna państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

1. **Cel szczegółowy I:** Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;

- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. **Cel szczegółowy II:** Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

3. **Cel szczegółowy III:** Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

4. **Cel horyzontalny I:** Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

5. **Cel horyzontalny II:** Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska:

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w Polityce Ekologiczne Państwa.

Cele określone w Polityce ekologicznej państwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	• Wszystkie cele określone w POŚ
• Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.	
• Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.	
• Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.	
• Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	

Strategia Produktywności 2030

- Obszar I. Zasoby naturalne:
  - Cel szczegółowy: Wzrost wydajności surowcowej gospodarki,
  - Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce;

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Strategii Produktywności 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Wzrost wydajności surowcowej gospodarki • Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Rada Ministrów przyjęła 24 września 2019 r. uchwałę w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku". Zawarto w niej następujące kierunki interwencji:

1. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
2. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. • Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. • Poprawa klimatu akustycznego.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:
   a. Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska;
   b. Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.	• Wszystkie cele określone w POŚ

Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030"

Strategia jest dokumentem, którego głównego celem jest sprawne i nowoczesne państwo służące obywatelom, środowisku oraz gospodarce, który wpisuje się w działania realizujące cel szczegółowy III SOR: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej - 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022".

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego:
   a) Priorytet 3.1. - Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej:
      - Kierunek interwencji 3.1.3. - Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce.

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa:
   a) Priorytet 4.1. - Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:
      - Kierunek interwencji 4.1.1. - Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną;
      - Kierunek interwencji 4.1.2. - Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa;
      - Kierunek interwencji 4.1.3. - Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa;
      - Kierunek interwencji 4.1.4. - Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.	• Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:
   a. Kierunek interwencji 1.4. - Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
   b. Kierunek interwencji 1.5. - Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.
2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych:
   a. Kierunek interwencji 2.3. - Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. • Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.	• Wszystkie cele określone w POŚ

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Uchwała Nr 184/2020 Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

SRKL obejmuje cele szczegółowe:

- Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.	• Wszystkie cele określone w POŚ

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

a) 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
   i. 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne	• Wszystkie cele określone w POŚ

Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
   - Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
   - Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
   - Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;

3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
    - Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
    - Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Podkarpackiego;
4. Rozwój rynków energii:
    - Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
    - Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
    - Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
    - Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
    - Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
    - Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
    - Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych; • Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; • Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych; • Rozwój rynków energii; • Wdrożenie energetyki jądrowej; • Rozwój odnawialnych źródeł energii; • Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; • Poprawa efektywności energetycznej.	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska pn. „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)" określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze.

Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora

bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu.

Celem głównym aKPOP jest pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzane są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Cele szczegółowe określone w Krajowym Programie Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzane są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie

Cele określone w Krajowym Planie Gospodarki 2028	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji: • wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów; • zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności; • osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: ○ 55% dla roku 2025, ○ 60% dla roku 2030, ○ 65% dla roku 2035; • minimalizacja ilości składowanych odpadów: ○ do 30% w roku 2025, ○ do 20% w roku 2030, ○ do 10% w roku 2035; • zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”; • zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;	• Racjonalna gospodarka odpadami;

Cele określone w Krajowym Planie Gospodarki 2028	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami; • zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów; • zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu; • utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.; • ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	

Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008) stanowi podstawę do opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, których celem będzie przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie

Cele określone w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie; • Ograniczenie obciążenia PKB odpadami; • Ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji; • Ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii; • Ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem; • Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych; • Zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów; • Ograniczenie marnotrawienia żywności; • Wzrost ponownego użycia, m.in. Poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu	• Racjonalna gospodarka odpadami;

Cele określone w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie zsee do ponownego użycia.	

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych w dniu 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Cele określone w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• 7% redukcja emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005, • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: o 14% udziału OZE w transporcie, o roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie, • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcja do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.	• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032

Cele:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Cele określone w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; • minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu; • likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	• Racjonalna gospodarka odpadami;

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Rada Ministrów przyjęła VI aktualizację Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Obecnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 330). IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześcioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE. Niniejsza IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza. Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Plan określa cele i kierunki działań adaptacyjnych dla sektorów najbardziej podatnych na zmiany klimatu, w tym rolnictwa. Działania, które przewidziano w tym dokumencie to m.in. wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania produkcji rolnej do zwiększonego ryzyka klimatycznego i przeciwdziałania zmianom klimatu, rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania o możliwych skutkach zmian klimatycznych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej.

W SPA2020 wskazano generalne zasady polityki adaptacyjnej kraju. Są one następujące:

- Należy minimalizować podatność na ryzyko związane za zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji.
- Konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powodzie, susze, fale upałów), tak by instytucje publiczne były przygotowane do niesienia natychmiastowej pomocy poszkodowanym.
- Należy wyznaczyć działania, które z punktu widzenia efektywności kosztowej powinny być podjęte w pierwszej kolejności.
- W pierwszym rzędzie należy przygotować się na przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom, których skutki mogą być nieodwracalne (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

W SPA2020 zaplanowano działania adaptacyjne, których wdrożenie podniesie odporność na zmiany klimatu sektorów: gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, zdrowia publicznego, energetyki, budownictwa i transportu. Działania adaptacyjne ukierunkowane są także na ochronę różnorodności biologicznej oraz szczególnie wrażliwych regionów Polski – wybrzeża Bałtyku oraz Karpat i Sudetów. Jeden z kierunków działań poświęcono polityce miejskiej.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy Jest to główny dokument planistyczny z perspektywą 50-letnią, zgodnie z którym prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Rolą planu przeciwdziałania skutkom suszy jest wskazanie działań, które ograniczą negatywny wpływ tego zjawiska na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Celem PPSS jest zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Dokument ten zawiera:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

3) Dokumenty wojewódzkie

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z Perspektywą do 2031 r.

Zapisy w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego
• Ochrona klimatu • Planowanie strategiczne uwzględniające zmiany klimatu • Ochrona powietrza • Poprawa jakości powietrza • Zagrożenia hałasem • Poprawa klimatu akustycznego • Pola elektromagnetyczne • Ochrona przed polami elektromagnetycznymi • Gospodarowanie wodami • Zrównoważona gospodarka wodna • Gospodarka wodno-ściekowa • Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa • Zasoby geologiczne • Ochrona i racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi wraz z minimalizacją negatywnego wpływu na środowisko • Gleby • Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmian klimatu, w tym osuwisk • Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów • Racjonalna gospodarka odpadami • Zasoby przyrodnicze • Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych • Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych • Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej • Zagrożenia poważnymi awariami • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	• Wszystkie cele określone w POŚ

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030, stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020. Strategia jest spójna ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Celem głównym Strategii jest odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniając trwały, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.
Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego podzielona jest na pięć obszarów tematycznych:

- gospodarka i nauka;
- kapitał ludzki i społeczny;
- infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska;
- dostępność usług;
- terytorialny wymiar Strategii.

Każdy z obszarów tematycznych zawiera priorytety oraz poszczególne cele i działania.
Określone w niniejszym Programie cele oraz działania, wpisują się w Strategię Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030.

Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych

Wykaz planowanych działań naprawczych w strefie podkarpackiej:

1. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego w zasobie mieszkaniowym należącym do gminy;
2. Prowadzenie działań kontrolnych;
3. Zwiększanie udziału zieleni w miastach strefy podkarpackiej o liczbie mieszkańców większej niż 5 000 osób;
4. Edukacja ekologiczna.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z perspektywą do 2032 roku

Celem nadrzędnym PGOWP jest rozwijanie na terenie województwa podkarpackiego systemu gospodarki odpadami, opartego na zapobieganiu powstawania odpadów, przygotowaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz na innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Planie.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Jasielskiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programach.

10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt POŚ Powiatu jasielskiego wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie POŚ mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.)

W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Program zawiera zadania zgłoszone przez samorząd, których realizacja przewidziana jest w perspektywie do roku 2032. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu jasielskiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju istnieje możliwość, że zostanie nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Tabela poniżej przedstawia ocenę i analizę oddziaływania zadań zaplanowanych do realizacji, w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego, na poszczególne elementy środowiska.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
S	Stałe
Ch	Chwilowe
W	Wtórne
Sk	Skumulowane

Tabela 62. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego.

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA														
1.	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S		P, S	P, S			
2.	Przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie pozwoleń dla instalacji wymagających pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.													
3.	Realizacja zadań wynikających z *Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Programów Ograniczania Niskiej Emisji* dla Gmin Powiatu Jasielskiego.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	
4.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze).	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S		P, S	P, S		P, S	
5.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie uchwały antysmogowej w tym w zakresie spalania odpadów w kotłach i piecach.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S		P, S	P, S			

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
6.	Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej, w tym poprzez podłączenie budynków indywidualnych do sieci ciepłowniczej.	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
7.	Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych, w tym poprzez gazyfikację nowych rejonów oraz podłączenie budynków mieszkalnych do sieci gazowej.	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
8.	Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic.			B, S	P, S	P, S	P, S	P,S			P,S	P,S		
9.	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	
10.	Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych, systemów Park&Ride.	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	B Ch	P, S	P, S Ch	S	P, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
11.	Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. stojaki na rowery, wypożyczalnie rowerów).			B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	S	P, S	
12.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych.		B, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S	Ch		P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
13.	Modernizacja i wymiana systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.		P, S	P, S			P, S	P, S					P, S	
14.	Budowa, przebudowa lub wymiana oświetlenia ulicznego.		P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P,S	P, S	
15.	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE.			P, S										
16.	Realizacja inwestycji z wykorzystaniem mikroinstalacji OZE na terenie powiatu jasielskiego.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	P, S		P, S			P, S	
17.	Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S			P, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	kotłach indywidualnych oraz ochrony klimatu.													
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM														
18.	Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych.			B, S		P, S			B, S					
19.	Uspokojenie ruchu drogowego poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem.			B, S		P, S			B, S					
20.	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).			B, S		P, S			B, S			S		
21.	Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.			B, S					B, S					
22.	Rozbudowa i przebudowa dróg krajowych.			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch
23.	Rozbudowa i przebudowa dróg wojewódzkich.			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch
24.	Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg powiatowych.			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
25.	Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg gminnych.			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch
26.	Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem.			P, S										
27.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.			B, S			P, S		P, S					
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE														
28.	Prowadzenie monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych.			B, S	P, S	B, S								
29.	Prowadzenie wykazu i bieżąca aktualizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego.			B, S										
30.	Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną.			B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	B, S Ch		P, S Ch	B, S Ch	P, S	
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI														
31.	Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.		P, S Ch	B, S	P, S Ch	B, S Ch			B, Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S
32.	Utrzymanie, konserwacja cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych oraz		P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch			B, Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
	zapewnienie prawidłowego przepływu wód.													
33.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami.			P, S	P, S	P, S				P, S	P, S			
34.	Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi.			B, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		
35.	Realizacja zadań wynikających z Planu przeciwdziałania skutkom suszy (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą).	P, S	P, S	B, S	B, S	P,S		P,S		B, S	P,S	B, S	B, S	
36.	Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury.	P, S	P, S	B, S	B, S	P,S		P,S		B, S	B,S	B, S	B, S	
37.	Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody.	P, S	P, S	B, S	B, S	P,S		P,S		B, S	P,S	B, S	B, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
38.	Ograniczenie zużycia wody (ponowne wykorzystanie „wody szarej" i „deszczówki", recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody).	P, S	P, S	B, S	B, S	P,S		P,S		B, S	P,S	B, S	B, S	
39.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S		P, S	
40.	Wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania rolnictwa na wody.	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S				B, S	B, S			
41.	Kontrola przestrzegania warunków wprowadzania ścieków komunalnych do wód lub do ziemi.			P, S	P, S	P, S				B, S	P, S		P, S	
42.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.			P, S	P, S	P, S				P, S	P, S		P, S	
43.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą.	P,S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S			P,S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA														
44.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody.		P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch			Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
45.	Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych.		P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch			Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
46.	Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).		P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	P, S			
47.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.		P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch			Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
48.	Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków.		P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch			Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		
49.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie.		P, S	B, S	P, S	P, S				B, S	P, S	P, S		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
50.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S				P, S	P,S		P, S	
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE														
51.	Kontrola działalności górniczej, w tym kontrola koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.			B, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S	P, S	
52.	Wykorzystanie najnowocześniejszych technik przy prowadzeniu prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin w celu minimalizacji oddziaływania na środowisko naturalne.			B, S	P, S	P, S				P, S	B, S	B, S	B, S	
53.	Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.			B,S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY														
54.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				P, S	B, S		P, S	
55.	Promocja i realizacja pakietów rolno - środowiskowo - klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.		P, S	B, S	P, S	P, S				P,S	P, S		P, S	
56.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych / poprzemysłowych.		P, S Ch	B, S Ch	P, S Ch	P, S Ch	P, S Ch		Ch	B, S	B, S Ch	B, S Ch	B, S	
57.	Prowadzenie wykazu potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi.			B, S										
58.	Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów poprzemysłowych.		P,S	B,S	B,S	P,S				P,S	B,S			
59.	Zabezpieczanie obszarów osuwisk stwarzających bezpośrednie zagrożenie obiektom budowlanym.	P, S		B, S	P, S	P, S					B,S	S		
60.	Identyfikacja i monitoring osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.			P, S										
61.	Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia oraz prowadzenia gospodarstwa ekologicznego.		P, S	B, S	B, S	P, S				S	P, S			

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIA ODPADÓW														
62.	Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu jasielskiego.		P, S	B, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S	P, S	
63.	Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń i zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów.			B, S										
64.	Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.			B, S										
65.	Sporządzanie rocznych sprawozdań przez gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do UMWP i WIOŚ.													
66.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S			P, S	B, S	B, S	P, S	
67.	Rozbudowa PSZOK, w tym wyposażanie ich w punkty napraw i ponownego wykorzystania lub tworzenie samodzielnych punktów napraw i ponownego wykorzystania.			B, S					S Ch		S	S		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
68.	Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
69.	Kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych.			B, S Ch		B, S Ch	B, S Ch			P, S	P, S	B	P, S	P, S
70.	Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	P, S
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE														
71.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	B, S	P, S	
72.	Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	B, S	P, S	
73.	Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	B, S	P, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
74.	Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S		P, S	B, S	B, S	P, S	
75.	Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	B, S	P, S	
76.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	B, S	P, S	
77.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych oraz ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S	P, S	
78.	Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S		P, S	B, S	B, S	P, S	
79.	Opieka nad dzikimi zwierzętami.					B, S								
80.	Realizacja zadań wynikających z Planu Urządzania Lasu.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S		P, S	B, S	B, S	P, S	
81.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	P, S		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
82.	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu.	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
83.	Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych.	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
84.	Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.			P, S							B, S			
85.	Rozbudowa i przebudowa drzewostanów.	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S		P, S	B, S	B, S	P, S	
86.	Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych).	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
87.	Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI														
88.	Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii).		P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
89.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.			P, S										
90.	Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.		B, S	B, S	B, S	B, S	B, S	B, S		B, S	B, S	B, S	B, S	
91.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.		P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	

źródło: opracowanie własne

Tabela poniżej przedstawia opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego.

Tabela 63. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
• Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze); • Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic; • Realizacja zadań wynikających z *Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Programów Ograniczania Niskiej Emisji* dla Gmin Powiatu Jasielskiego;	W wyniku realizacji zadań nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co będzie mieć pozytywne oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, ludzi, wody i klimat oraz zasoby naturalne. Spadek energochłonności budynków oznacza bezpośrednio spadek zapotrzebowania na zużycie paliw. Z kolei minimalizacja energetycznego wykorzystywania substancji wiąże się z ograniczeniem ingerencji w środowisko naturalne (do której dochodzi podczas ich wydobycia, skutkującej m.in. zaburzaniem równowagi środowiska wodnego czy niszczeniem cennych siedlisk flory oraz fauny). Mniejsze zużycie paliw przekłada się wprost proporcjonalnie na mniejsze ilości spalin generowanych przez poszczególny budynek. Ponadto, nowoczesne źródła ogrzewania, spełniające najnowsze restrykcyjne normy, wydzielają spaliny o lepszych parametrach (niższych zawartościach substancji toksycznych czy cieplarnianych). Zatem wymiana i modernizacja źródeł ciepła, czy też zastosowanie paliw wyższej jakości, nie tylko spowoduje ogólne zmniejszenie zużycia paliw kopalnych, ale także zmniejszenie emisji gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość wytwarzanych odpadów (m.in. popiołów). Zadania nie będą oddziaływać na krajobraz, gdyż realizowane one będą wewnątrz budynków mieszkalnych, a więc nie zostanie zaburzona struktura krajobrazu. Jedynym oddziaływaniem na krajobraz, jakie można założyć, to oddziaływanie pozytywne związane z likwidacją/ograniczeniem występowania niskiej emisji, która w sezonie grzewczym jest nieprzyjemnie zauważalna, oraz z ograniczeniem wyżej wspomnianej ingerencji w środowisko naturalne w celu pozyskiwania surowców (np. brak konieczności budowy nowych kopalni). Czyszczenie powierzchni jezdni zapobiega rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń i ich unosu do powietrza.
• Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz ochrony klimatu;	Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego i w wyniku realizacji zadania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania w zakresie edukacji ekologicznej mogą mieć pośrednie i wtórne znaczenie w kontekście kształtowania właściwych postaw wobec środowiska oraz powinny z wysokim prawdopodobieństwem przyczynić się do poprawy jakości powietrza w przyszłości. Natomiast świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza.
• Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń	Zadania mają na celu podniesienie jakości powietrza na terenie powiatu. Podczas prac budowania nowych połączeń drogowych, przebudowy chodników, dróg dla rowerów mogą wystąpić uciążliwości dla ludzi i zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach; • Poprawa systemu komunikacji publicznej, w tym wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa i przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych, systemów Park&Ride; • Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. stojaki na rowery, wypożyczalnie rowerów);	jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Może również dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinny być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji dróg nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi. Realizacja zadań wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza. Oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie, a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Ryzyko wystąpienia oddziaływań tymczasowo negatywnych związanych z prowadzeniem budowy możemy minimalizować przez egzekwowanie zaostrzonych zapisów pozwoleń budowlanych czy stosowanie zapisów promujących ochronę powietrza (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pylących) w dokumentach przetargowych. Ponadto rozbudowa dróg dla rowerów przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia zużycia zasobów (przez mniejsze zużycie paliw) oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego.
• Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie uchwały antysmogowej w tym w zakresie spalania odpadów w kotłach i piecach;	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu umożliwienie prowadzenia stałej kontroli przez organy publiczne nad źródłami emisji do powietrza, a przez to ograniczenie nielegalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; • Przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie pozwoleń dla instalacji wymagających pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;	
• Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej, w tym poprzez podłączenie budynków indywidualnych do sieci ciepłowniczej; • Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych, w tym poprzez gazyfikację nowych rejonów oraz podłączenie budynków mieszkalnych do sieci gazowej;	Realizacja zadań może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem różnych terenów, mogących stanowić biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). Warto jednakże zaznaczyć, iż największe negatywne oddziaływanie wystąpi na etapie budowy. W trakcie eksploatacji sieci gazowej, nie będzie miała ona istotnego wpływu na rozwój flory oraz życie fauny, gdyż sieć gazowa zostanie poprowadzona pod powierzchnią terenu. W efekcie rozbudowy powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Zmniejszy się zapotrzebowanie na energię oraz wzrośnie efektywność energetyczna w budynkach, a tym samym spadnie ilość zużywanych paliw. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość odpadów (m.in. popiołów). Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej przyczyni się do ograniczenia strat energii na przesyle. Dzięki wysokim normom związanym z produkcją i dostawą, rozwój sieci cieplnej przyczynia się do ograniczania smogu oraz mniejszej ilości zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza. Ponadto, podczas rozbudowy sieci ciepłowniczej zostaną podłączone do niej nowe budynki, bądź też rozbudowa da ku temu możliwość w przyszłości. To z kolei oznacza, iż część nowych budynków uzyska możliwość rezygnacji z indywidualnych źródeł ciepła, na rzecz znacznie bardziej ekologicznej sieci ciepłowniczej. Podczas prowadzenia robót wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinny być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac.
• Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych;	Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Spadek energochłonności budynków oznacza bezpośrednio spadek zapotrzebowania na zużycie paliw. Z kolei minimalizacja energetycznego wykorzystywania substancji wiąże się z ograniczeniem ingerencji w środowisko naturalne (do której dochodzi podczas ich wydobycia, skutkującej m.in. zaburzaniem równowagi środowiska wodnego czy niszczeniem cennych siedlisk flory oraz fauny). Mniejsze zużycie paliw przekłada się wprost proporcjonalnie na mniejsze ilości spalin generowanych przez poszczególny budynek. Ponadto, nowoczesne źródła ogrzewania, spełniające najnowsze restrykcyjne normy, wydzielają spaliny o lepszych

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	parametrach (niższych zawartościach substancji toksycznych czy cieplarnianych). Zatem wymiana i modernizacja źródeł ciepła, czy też zastosowanie paliw wyższej jakości, nie tylko spowoduje ogólne zmniejszenie zużycia paliw kopalnych, ale także zmniejszenie emisji gazów odpowiedzialnych za zmiany klimatu. Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych m.in.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. W przypadku działań termomodernizacyjnych i modernizacyjnych, na etapie prowadzenia prac może pojawić się również negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze i klimat – zwłaszcza w przypadku prowadzenia demontażu pokryć dachowych wykonanych z azbestu, kiedy to do powietrza będzie zachodzić emisja włókien azbestowych oraz na krajobraz, ponieważ zwłaszcza demontaż pokryć dachowych na etapie wykonywania prac, będzie wpływał na chwilowe i odwracalne obniżenie walorów krajobrazowych danego terenu. Po zaprzestaniu prac remontowych zadanie polegające na termomodernizacji i modernizacji budynków będzie jednak w sposób długoterminowy oddziaływać pozytywnie na powietrze, klimat i krajobraz. Budynki, po przeprowadzonej termomodernizacji będą bardziej efektywne energetycznie, a w związku z tym mniej emisyjne do środowiska.
• Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE; • Realizacja inwestycji z wykorzystaniem mikroinstalacji OZE na terenie powiatu jasielskiego;	Na terenie powiatu możliwa jest budowa mikroinstalacji OZE. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych jak i kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, oraz zasoby naturalne. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych czy kolektorów słonecznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a jerzyków od maja do sierpnia. Ponadto w

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Montaż pomp ciepła może wiązać się z chwilową emisją hałasu, ale będzie ograniczona do powierzchni ziemi. Konieczne jest także wyznaczenie odpowiedniego miejsca, najlepiej w odizolowanym od użytkowej części budynku pomieszczeniu. W miejscu działania pompy nie są emitowane żadne zanieczyszczenia, a emisję spalin w elektrowniach węglowych można obecnie dużo lepiej kontrolować. Obecnie, aby ograniczyć do minimum wpływ pompy ciepła na środowisko, należy stosować rozwiązanie hybrydowe polegające na integracji PC z instalacją fotowoltaiczną (czyli panelami PV), która jako OZE wyprodukuje "zieloną energię" nie tylko do zasilania pomp sprężarkowych, ale także urządzeń i sprzętów wykorzystywanych w domu. Dobrze zaprojektowany i wykonany system oparty na PC i PV eliminuje emisję dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery. Wśród zagrożeń środowiskowych w przypadku powietrznych pomp ciepła wymieniana jest również emisja hałasu, która może mieć wpływ na bezpośrednie otoczenie człowieka. Odpowiednie usytuowanie jednostki zewnętrznej powietrznej pompy ciepła, średnice kanałów powietrznych, czy też zastosowanie odpowiednio długich i elastycznych rur przyłączanych zapewni prawidłowe funkcjonowanie instalacji oraz eliminację hałasu. Najważniejsze jest, aby zastosować się do wytycznych producenta.
• Modernizacja i wymiana systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej; • Budowa, przebudowa lub wymiana oświetlenia ulicznego;	Wymiana urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia w budynkach, będzie niosła za sobą oddziaływanie pozytywne ze względu na poprawę jakości powietrza, zmniejszenie zużycia paliw, również tych przeznaczonych do produkcji energii oraz zużycia energii na oświetlenie, co będzie powodowało pośrednie pozytywne długoterminowe oddziaływanie na ludzi, klimat, florę i faunę oraz zasoby naturalne. Zadanie nie będzie oddziaływało na krajobraz, gdyż realizowane ono będzie wewnątrz budynków mieszkalnych, a więc nie zostanie zaburzona struktura krajobrazu. Modernizacja oraz budowa oświetlenia ulicznego będzie zlokalizowana już w miejscu przekształconym antropogenicznie. Prace będą polegać na wymianie przestarzałych technologicznie urządzeń na urządzenia energooszczędne nowej generacji. Rezultatem wymiany oświetlenia jest obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i podniesienie jakości oświetlenia dróg i chodników. Wykonanie powyższych prac pozwoli na obniżenie energochłonności systemu oraz wprowadzi korzyści eksploatacyjno-konserwatorskie. Wynikiem zmniejszenia energochłonności systemu oświetlenia będzie znacząca poprawa efektów ekonomicznych, czyli zmniejszenie opłat za eksploatację systemu oświetlenia i ekologicznych oraz mniejszy

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	pobór energii elektrycznej z sieci, co zmniejszy zapotrzebowanie na wydobycie paliw kopalnych. Ponadto, ulepszenie systemu oświetlenia wzdłuż ciągów komunikacyjnych, wpłynie na wzrost bezpieczeństwa zarówno ludzi jak i zwierząt.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM	
• Kontrolowanie dopuszczalnych norm emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych; • Uspokojenie ruchu drogowego poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości oraz inteligentnego sterowania ruchem; • Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu; • Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu; • Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem; • Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego;	Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu natężeniu hałasu w środowisku będą miały pozytywny wpływ na człowieka i środowisko. Zadania mają na celu poprawę klimatu akustycznego i będą pozytywnie oddziaływać na głównie na ludzi, zwierzęta i klimat akustyczny. Zadania te mają na celu ograniczenie różnego rodzaju hałasu do środowiska lub jego powstawaniu. W sposób bezpośredni pozytywnie oddziaływać będą na człowieka i przyrodę. Hałas w środowisku jest czynnikiem chorobotwórczym u ludzi – może powodować m.in. choroby układu nerwowego, a także zaburzenia nastroju bądź w skrajnych przypadkach zaburzenia psychiczne a u zwierząt może powodować migrację, ograniczenie reprodukcji gatunku, a w efekcie zmniejszenie populacji. W związku z czym nadmierna emisja hałasu na lub w pobliżu terenów chronionych może powodować zaburzenia w funkcjonowaniu całych ekosystemów, dlatego działania te będą miały pozytywny wpływ w szczególności na człowieka oraz przyrodę. Rozchodzenie się fal akustycznych w środowisku może spowodować negatywne oddziaływanie również na wody i powietrze, właśnie poprzez zaburzenie pracy ekosystemów, dlatego zadania te w sposób pośredni i długotrwały będą pozytywnie na środowisko. Ponadto, w związku z integralnością fauny i flory, najmniejsze zaburzenie w ekosystemie np. poprzez migrację danego gatunku, może niekorzystnie wpłynąć także na rośliny. Zadania z zakresu zmniejszenia uciążliwości hałasu nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale akustyczne o wysokim natężeniu. Wprowadzenie ograniczeń prędkości czy wprowadzanie zapisów do MPZP będzie bezpośrednio i pozytywnie wpływało na ludzi oraz zwierzęta. Do pozytywnych działań należy również zaliczyć stosowanie cichych nawierzchni przy modernizacji istniejących dróg. Budowa nowych ekranów akustycznych odbywa się wzdłuż dróg, węc nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na krajobraz. Prowadzenie edukacji ekologicznej przyczyni się do wzrastającej świadomości mieszkańców o szkodliwości nadmiernego hałasu.
• Rozbudowa i przebudowa dróg krajowych. • Rozbudowa i przebudowa dróg wojewódzkich. • Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg powiatowych. • Budowa, rozbudowa i przebudowa dróg gminnych.	Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie powiatu. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Przebudowa dróg będzie obejmować istniejące drogi, których remont nie wpłynie znacząco na zwiększenie natężenia ruchu, a więc drogi te nie będą stanowiły bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne, gdzie jest większe

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Działanie to nie będzie więc znacząco oddziaływać na zwierzęta. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinny być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wskutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi. Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń w środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie, a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczą zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz. Rozbudowa dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg, nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Wyzwaniem pozostaje takie zabezpieczenie środowiska, by wpływ antropopresji był możliwie najmniejszy, a także wprowadzanie działań adaptacyjnych adekwatnych do zmian środowiska.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	Należy zauważyć, iż inwestycje związane z rozbudową dróg, z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Wydanie odpowiednich pozwoleń i decyzji będzie wiązało się także ze wskazaniem działań minimalizujących lub kompensujących dla konkretnych projektów. Rozbudowa dróg wpłynie na zmniejszenie gęstości samochodów. Rozłożenie w przestrzeni ilości pojazdów skutkować będzie upłynnieniem ruchu i minimalizacją ryzyka wystąpienia zatorów drogowych, podczas których samochody nie przemieszczają się, a generują znaczne ilości spalin do powietrza.
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
• Prowadzenie monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych; • Prowadzenie wykazu i bieżąca aktualizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego;	Zadania mające na celu ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko oraz prowadzenie ewidencji podmiotów wytwarzających PEM nie będą w sposób negatywny oddziaływać na środowisko. Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu oddziaływaniu pól elektromagnetycznych będzie miało pozytywny wpływ zarówno na zwierzęta, rośliny oraz na ludzi. Oddziaływanie zadań z zakresu pól elektromagnetycznych określono jako bezpośrednie i stałe oraz pośrednie i stałe. Analogicznie jak w przypadku działań ograniczających emisję hałasu zadania te przyczynią się do poprawy warunków życia ludzi oraz funkcjonowania ekosystemów. Zadania z zakresu zmniejszenia pól elektromagnetycznych nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale elektromagnetyczne o wysokim natężeniu. W POŚ nie przewiduje się realizacji inwestycji, które byłyby potencjalnymi emitorami pól elektromagnetycznych i które miałyby znaczący wpływ na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz miejsca dostępne dla ludności. Źródła emitujące PEM zlokalizowane na terenie powiatu nie powodują przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego. Zasięgi pól elektromagnetycznych emitowanych przez urządzenia zamykają się w granicach obiektu i nie wpływają niekorzystnie na otoczenie. Nie przewiduje się lokalizacji urządzeń, które miałyby większy wpływ na promieniowanie elektromagnetyczne dla mieszkańców niż obecnie istniejące.
• Przebudowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną;	Zadanie związane z rozwojem sieci elektroenergetycznej ze względu na niską sieć napięcia, budowa stacji transformatorowych nie wpłyną znacząco na środowisko, wręcz umożliwią mieszkańcom zainstalowanie urządzeń technicznych ograniczających niską emisję np. poprzez montaż pompy ciepła. Niekorzystne oddziaływanie na środowisko może wystąpić jedynie na etapie budowy bądź przebudowy sieci, natomiast uciążliwości ustąpią po zakończeniu prac.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI	
• Przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych.; • Utrzymanie, konserwacja cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych oraz zapewnienie prawidłowego przepływu wód; • Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami; • Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi; • Realizacja zadań wynikających z Planu przeciwdziałania skutkom suszy (m.in. tworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, koordynacja działań powiązanych z suszą); • Budowa i rozwój małej retencji i mikroretencji, w tym realizacja programów dotacyjnych. Budowa i rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury; • Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody; • Ograniczenie zużycia wody (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody);	Zadania związane z konserwacją cieków wodnych i urządzeń wodnych, rowów melioracyjnych itp. również mogą wiązać się z wystąpieniem chwilowych negatywnych oddziaływań z uwagi na prowadzenie wykopów (pogłębień) oraz przemieszczania mas ziemnych. Są to typowe prace melioracyjne prowadzone, zarówno w strefie brzegowej, jak i w samym korycie cieku oraz rowu. Prace te wiążą się z użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Niemniej jednak niewielki odcinek cieku/rowu objęty zakresem prac oraz zakres prac ograniczony jedynie do zwiększenia przepustowości, a więc udrożnienia wybranego odcinka nie spowodują zmian charakterystyk hydrologicznych, hydromorfologicznych i hydrobiologicznych, w stopniu uniemożliwiającym osiągnięcie celu środowiskowego. Istotnym jest zaplanowanie prac w taki sposób, aby zminimalizować oddziaływania na jakość i zasobność wód oraz bioróżnorodność odcinka cieku/rowu poprze m.in. stosowanie siatek zabezpieczających, ograniczenie prac w korycie cieku, stosowanie umocnień dna i brzegów z materiałów naturalnych, ograniczenie do minimum prostowania koryt oraz ograniczenie wygradzania cieku poprzez stosowanie zamknięć remontowych, zastawek itp. Prace związane z udrażnianiem cieków mogą wiązać się ze zniszczeniem siedlisk i stanowisk przyrodniczych lub miejsc rozrodu/bytowania poszczególnych gatunków zwierząt i roślin oraz chwilowym, negatywnym wpływem na wody i powierzchnię ziemi. Niniejsze zadanie może być realizowane na terenach objętych ochroną prawną, w tym Obszarów Natura 2000. W czasie realizacji zadania należy stosować się do zapisów wynikających z Planów Zadań Ochronnych oraz zaleca się stosowanie: „Dobrych praktyk utrzymania rzek”, które powstały z inicjatywy Fundacji WWF Polska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i które opisano w dalszej części prognozy. Warto zaznaczyć, że utrzymanie budowli przeciwpowodziowych pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo zabytków oraz zasobów naturalnych. Prace związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym będą miały pozytywny wpływ na życie ludzi, zwierząt a także rośliny w momencie nadmiernych opadów deszczu. Mając na uwadze charakter zadania oraz zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji przedsięwzięcia, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji w odniesieniu do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla wód powierzchniowych i podziemnych, w tym nadmiernej eksploatacji zasobów wodnych. Prace powinny być wykonywane zgodnie ze sztuką budowlaną, przy jak najmniejszym zajęciu terenu – w pasie modernizowanego oraz przebudowywanego wału. Działanie nie będzie powodować zmiany stosunków gruntowo-wodnych, należy uznać, że planowane działania, w trakcie realizacji nie będą wykazywać znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz środowisko gruntowo – wodne. Prace realizacyjne oraz transport niezbędnych do wykonania prac elementów,

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	będą wiązały się z krótkotrwałą emisją spalin, pyłu oraz hałasu, jednakże odbędą się w sposób możliwie najmniej inwazyjny. Budowa czy montaż urządzeń do gromadzenia wód opadowych będzie miało pozytywny wpływ na przeciwdziałanie suszy, jest to kluczowe rozwiązanie pomocne w niwelowaniu skutków deficytu wody. Retencjonowanie wody w zbiornikach na powierzchni ziemi czy też pod ziemią zapewni dostęp do wody w okresach suszy, która może być wykorzystywana w ogrodach czy też do spłukiwania toalet. Woda pochodząca z opadów winna być traktowana jako cenny surowiec, który należy wykorzystać jak najbliżej miejsca opadu. Ogromną zaletą retencji jest wykorzystywanie wody deszczowej w zakładach zużywających ponadprzeciętne ilości wody. Takim miejscem jest, np. myjnia samochodowa. Charakteryzuje się dużą powierzchnią zlewni dzięki czemu spora ilość wody zostanie zatrzymana w zbiorniku. Wpisane do projektu Programu działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych, m. in. dzięki zadaniom związanym z małą retencją oraz rozwojowi błękitnej i zielonej infrastruktury.
• Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; • Kontrola przestrzegania warunków wprowadzania ścieków komunalnych do wód lub do ziemi; • Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków; • Wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania rolnictwa na wody; • Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz ochrony przed powodzią i suszą;	Zadania te przyczynią się pośrednio do poprawy stanu wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym będą pozytywnie oddziaływać na gleby, zwierzęta i rośliny czy zasoby naturalne. Monitoring wód oraz kontrole podmiotów gospodarczych dostarczą wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu, ochrony wód przed zanieczyszczeniem oraz prawidłowego korzystania ze środowiska przez podmioty gospodarcze. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Działanie edukacyjne przyczynią się do poprawy jakości wód, większej świadomości ekologicznej oraz do zmniejszenia zużycia wody przez mieszkańców.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
• Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody; • Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja systemów wodociągowych; • Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej; • Budowa, rozbudowa oraz modernizacja oczyszczalni ścieków; • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest uzasadnione ekonomicznie;	Rozbudowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i modernizacją ujęć wód i przydomowych oczyszczalni ścieków przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby oraz dotrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Wzrosnąć może także zanieczyszczenie powietrza i hałas (związane z użytkowaniem maszyn), krajobraz, ludzi oraz różnorodność biologiczną. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne cieki wodne o niewielkich przepływach. Znaczące pozytywne oddziaływanie na jakość i ilość wód będzie mieć budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych, ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Zadanie związane z budową, rozbudową i modernizacją urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych obiektów związanych z gospodarką ściekową (np. stacja zlewna) przyczyni się do ogólnego zmniejszenia przyrostu zanieczyszczeń w wodach odbiornika, co będzie konsekwencją przyłączenia dodatkowych dostawców ścieków do oczyszczalni. Wpłynie to znacząco na poprawę parametrów jakościowych wód w odbiorniku na odcinku narażonym na sumę obecnych wpływów w obrębie jednolitej części wód.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	Oddziaływanie oczyszczalni na stan wód podziemnych związany jest głównie z zagrożeniem pochodzącym z punktowego zanieczyszczenia w/w wód podziemnych i może zaistnieć jedynie w przypadku wystąpienia nieszczelności w instalacji, rozlania ścieków nieoczyszczonych na powierzchni terenu lub nieodpowiedniego magazynowania osadów ściekowych. Ponadto zanieczyszczenie może wynikać z dopływu zanieczyszczeń z posadzek, obiektów lub dróg wraz z infiltrującymi wodami opadowymi do gruntu z terenu całego zakładu. Podczas eksploatacji oczyszczalni należy zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie wód podziemnych przed skażeniem. Prawidłowe funkcjonowanie instalacji, wraz ze szczególnym zwróceniem uwagi na utrzymanie porządku eliminuje ewentualność wycieku substancji niebezpiecznych, czy też ścieków nieoczyszczonych bądź odcieków do gruntu, który stanowi potencjalne zagrożenie dla wód gruntowych i podziemnych. Powyższe analizy wykazują, że zrzut ścieków oczyszczonych korzystnie wpływa na ogólny stan jakościowy cieku. Stosując odpowiednie rozwiązania chroniące środowisko i przy właściwej eksploatacji oczyszczalni można odrzucić prawdopodobieństwo negatywnego wpływu oczyszczalni na wody powierzchniowe i podziemne. Na etapie eksploatacji oczyszczalni ścieków nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na florę, faunę oraz obszary chronione.
• Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków). • Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.;	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu stałą kontrolę odprowadzania ścieków oraz optymalizację zużycia wody. Zadanie te spowodują ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunalnych do środowiska oraz lepsze wykorzystanie zasobów wodnych. Ich realizacja wpłynie pozytywnie, długoterminowo i bezpośrednio na jakość wód, stan zasobów wód oraz gleb, natomiast pośrednio i długoterminowo na rośliny, ludzi, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną. Działania edukacyjne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej przyczynią się do racjonalnej gospodarki w gospodarstwie domowym poprzez uświadomienie mieszkańcom, że ich wybory i działania mają wpływ na stan wód i bioróżnorodność.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE	
• Kontrola działalności górniczej, w tym kontrola koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż; • Wykorzystanie najnowocześniejszych technik przy prowadzeniu prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin w celu minimalizacji oddziaływania na środowisko naturalne;	Zadania administracyjne mają na celu ochronę środowiska i ludzi przed nadmierną i niewłaściwą eksploatacją złóż kopalin. Zadania te zapewnią nie tylko trwałość występowania surowców naturalnych, ale również zachowanie naturalnego układu warstw litosfery i zachowanie procesów glebotwórczych. Przewiduje się również wystąpienie stałego, długotrwałego, pozytywnego oddziaływania na wody i ludzi. Działania takie umożliwią ograniczenie nadmiernej eksploatacji surowców naturalnych, w efekcie zachowanie stosunków wodnych, zapobieganie powstawaniu lejów depresji. Mniejsze wydobycie będzie również oddziaływać pozytywnie na ludzi, ponieważ zmniejszeniu

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;	ulegnie emisja do powietrza z wydobycia i spalania kopalin, w efekcie poprawie ulegnie stan sanitarny środowiska. Przewiduje się również wystąpienie pozytywnego oddziaływania na rośliny i zwierzęta, będzie to oddziaływanie pośrednie, długotrwałe, tak samo jak na powierzchnię ziemi i krajobraz. Ograniczenie eksploatacji kopalin zapewni stabilność siedlisk zwierząt i roślin, zwłaszcza tych bezpośrednio związanych z glebą. Nie przewiduje się oddziaływania na pozostałe komponenty środowiska.
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY	
• Prowadzenie monitoringu jakości gleb; • Promocja i realizacja pakietów rolno - środowiskowo - klimatycznych, rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych; • Prowadzenie wykazu potencjalnie historycznie zanieczyszczonych powierzchni ziemi; • Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów poprzemysłowych; • Zabezpieczanie obszarów osuwisk stwarzających bezpośrednie zagrożenie obiektom budowlanym; • Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia oraz prowadzenia gospodarstwa ekologicznego; • Identyfikacja i monitoring osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;	Zadania te będą miały pozytywny wpływ na obszary chronione, zwierzęta i rośliny, ludzi, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zasoby naturalne. Prawidłowo prowadzona gospodarka rolna będzie miała pozytywny, pośredni, długotrwały wpływ na środowisko przyrodnicze, ponieważ ograniczenie stosowania nawozów, płodozmian oraz właściwa technika uprawy roli przyczyni się do poprawy stanu wód podziemnych i gruntowych, oraz jakości gleb. Właściwa struktura gleby oraz sadzenie zielonych buforów roślinnych będzie pośrednio prowadziło do poprawy klimatu oraz jakości krajobrazu. Żywność wyprodukowana przez rolnictwo zgodne z zasadami Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej pozytywnie wpłynie na stan zdrowia ludzi oraz zwierząt hodowlanych. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zabytki i klimat akustyczny.
• Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych / poprzemysłowych;	Działania związane z rekultywacją gleb zdewastowanych i zdegradowanych, dzikich wyrobisk w konsekwencji pozytywnie wpłyną szczególnie na jakość i zasobność gleb i powierzchnię ziemi, krajobraz. Prawidłowo zaplanowana rekultywacja ma za zadanie przywrócić wartości użytkowe terenu poprzez nadanie im nowych lub pierwotnych wartości przyrodniczych, gospodarczych, rekreacyjnych itp. Negatywne oddziaływania, związane z rekultywacja terenu, ograniczają się jedynie do prac związanych m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, niszczeniem i rozjeżdżaniem powierzchniowej warstwy gleby, hałasem oraz możliwymi awariami sprzętu budowlanego oraz generowanym przez nie hałasem i spalinami.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
• Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin powiatu jasielskiego; • Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych pozwoleń i zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie i wytwarzanie odpadów;	Zadania te przyczynią się do poprawy gospodarki odpadami oraz zapobieganiu ich powstawania. Nakierowane są na ograniczenie niekontrolowanego przedostawania się strumienia odpadów do środowiska, które często trafiają tu w sposób niewłaściwy i nielegalny, co ograniczy presję na wszystkie komponenty środowiska. Realizacja tych zadań doprowadzi także do ograniczenia masy odpadów unieszkodliwianych przez

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych; • Sporządzanie rocznych sprawozdań przez gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do UMWP i WIOŚ.; • Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów; • Rozbudowa PSZOK, w tym wyposażanie ich w punkty napraw i ponownego wykorzystania lub tworzenie samodzielnych punktów napraw i ponownego wykorzystania; • Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym; • Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła" oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów;	składowanie, poprzez zwiększenie stopnia odzysku odpadów oraz likwidację tzw. „dzikich wysypisk", które pyleniem wpływają na jakość powietrza a także eliminację powodów ich powstawania (największe zagrożenie wynikające z takiego pozbywania się odpadów stwarzają odpady niebezpieczne pozostawiane w tych miejscach). Wszystkie zadania będą oddziaływały pozytywne i stale. Jedynie podczas budowy bądź modernizacji PSZOK mogą wystąpić uciążliwości związane z hałasem, jednak są to zjawiska chwilowe. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zabytki.
• Kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych;	Zadania dotyczące usuwania wyrobów azbestowych z terenu powiatu jest zadaniem małoskalowym, które nie może zagrozić celom i przedmiotom ochrony obszarów chronionych. Azbest jest wyrobem niebezpiecznym dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz stanu sanitarnego środowiska, szczególnie powietrza i wody. Realizacja zadania z zakresu usuwania wyrobów azbestowych może generować chwilowe, odwracalne negatywne oddziaływanie na zwierzęta, ponieważ z wyrobów azbestowych wykonywane są głównie pokrycia dachowe budynków, podczas gdy na strychach i poddaszach tych budynków swoje siedliska mogą mieć nietoperze, jerzyki i wróble. Przed podjęciem prac należy wcześniej dokładnie zinwentaryzować obiekt, jeśli występują w nim gniazda tych zwierząt prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowym. Ponadto główne niebezpieczeństwo jakie powodują, czyli emisję włókien azbestowych do powietrza występuje głównie podczas łamania płyt azbestowych, również podczas ich demontażu. Jednak ich negatywny wpływ ograniczy się wyłącznie do etapu demontażu wyrobów azbestowych. Docelowo likwidacja wyrobów azbestowych będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, a w szczególności na powietrze, krajobraz i na zdrowie ludzi oraz rośliny i zwierzęta. Poprawie ulegnie stan pokryć dachowych oraz wygląd zabytków, co zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu. Istotnym zadaniem gminy jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska (m.in.: wód, gleb) oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE	
• Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych; • Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków; • Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych; • Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów; • Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody; • Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych gatunków obcych; • Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych oraz ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja; • Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych; • Opieka nad dzikimi zwierzętami; • Realizacja zadań wynikających z Planu Urządzania Lasu; • Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji dla lasów prywatnych; • Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci), inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu; • Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych; • Ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne; • Rozbudowa i przebudowa drzewostanów; • Programy ekologiczne realizowane przez placówki oświatowe (organizowanie wycieczek, pikników konkursów, prelekcji o tematyce ekologicznej, akcji ekologicznych); • Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;	Zadania te służą zachowaniu obszarów i organizmów chronionych przyrody, terenów zielonych i lasów. Tereny zielone i lasy uczestniczą w obiegu wody, procesach glebotwórczych, przeciwdziałają ruchom masowym, jak również jako element procesu fotosyntezy uczestniczą w procesie oczyszczania atmosfery i regulacji klimatu. Poprawa stanu środowiska wpływa pozytywnie na zdrowie ludzi, jakość zasobów naturalnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Poza tym tereny zielone działają stymulująco na środowisko – ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, rozchodzenie się zanieczyszczeń w powietrzu, zatrzymanie wody w środowisku, właściwości biofiltracyjne, minimalizację efektu miejskiej wyspy ciepła oraz, co udowodniono w ostatnich latach – na zdrowie psychiczne ludzi. Dlatego w sposób bezpośredni zadania te pozytywnie oddziaływają na wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi oraz zasoby naturalne. Monitoring siedlisk i gatunków pozwala na wczesne wykrycie zagrożenia wyginięciem bądź utratą siedliska i zapobieganie tym zjawiskom. Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji większości inwestycji realizowanych na terenie powiatu nie będą podejmowane umyślne działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu w/w czynności zabronionych w odniesieniu do podlegających ochronie zarówno całkowitej jak i częściowej gatunków dziko występujących chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Inwestycje nie wpłyną w sposób znaczący na populacje gatunków. Przed realizacją inwestycji, która np. wymaga wycinki drzew, w zależności od przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej, może zostać wydany na wniosek inwestora odstępstwo od zakazu wydany w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Poprawa stanu zasobów przyrodniczych wpływa pozytywnie na zdrowie ludzi, jakość zasobów naturalnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej a także, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI	
• Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii); • Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom; • Zapobieganie lub usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku; • Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii;	Zadania te będą w bezpośredni i pośredni, długotrwały pozytywnie sposób oddziaływać na ludzi, zwierzęta, powietrze i klimat, wody, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne. Dzięki bieżącemu prowadzeniu kontroli zakładów przemysłowych możliwe będzie sprawne usuwanie niebezpiecznych substancji w środowisku czy zdarzeń powodujących negatywne zmiany w środowisku (np. osuwiska, zapadliska). Zadania te przyniosą pozytywne skutki pod względem bezpieczeństwa środowiskowego.

źródło: opracowanie własne

11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego na wybrane elementy środowiska

11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Spośród nich do realizacji w POŚ wyznaczono m.in.:

1) budowę i rozbudowę dróg;
2) budowę sieci ciepłowniczej;
3) budowę sieci gazowej;
4) budowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
5) budowę sieci wodociągowej.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie gmin powiatu. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie powiatu;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu jasielskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Narodowy;
- Obszary Natura 2000*;*
- Rezerwaty przyrody;
- Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Park Krajobrazowy;
- pomniki przyrody.

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów zaprojektowanych działań z punktu widzenia wpływu na środowisko w związku z tym w prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące i kompensujące.

Większość zadań określonych w Programie nie posiadają na chwilę obecną przypisanej lokalizacji, więc ich ewentualne oddziaływanie na obszary chronione jest niemożliwe do określenia. Niemniej jednak żadne z ewentualnie realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną. Planowane działania muszą być zgodne z aktami prawa miejscowego i zakazami wskazanymi w ustawie o ochronie przyrody.

Analiza oddziaływań projektów priorytetowych nie wykazała bezpośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000).

Wszelkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz zmierzające do poprawy jakości powietrza będą zdecydowanie pozytywnie wpływać na stan siedlisk i gatunków w obszarach Natura 2000 objętych projektem Programu.

Wszelkie działania określone w Programie Ochrony Środowiska, mają na celu poprawę środowiska naturalnego.

Zakazy związane z Obszarami Natura 2000

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.), na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wyjątki, wyłączone z tych zapisów, zebrane zostały w art. 34, ww. ustawy.

Dla Obszarów Natura 2000 obejmujących teren powiatu jasielskiego ustanowiono następujące plany zadań ochronnych:

- Łysa Góra;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra PLH180015

    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 marca 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra PLH180015
- Kościół w Skalniku;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kościół w Skalniku PLH180037
- Ostoja Jaśliska;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014
- Golesz;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Golesz PLH180031
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Golesz PLH180031
- Łąki nad Młynówką;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 21 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041
- Las Niegłowicki;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Niegłowicki PLH180040
- Józefów - Wola Dębowiecka;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Józefów - Wola Dębowiecka PLH180033
- Liwocz;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Liwocz PLH180046
- Bednarka;
    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 5 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bednarka PLH120033
- Wisłoka z dopływami;

    - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052
- Beskid Niski;
    - Plan Ochrony dla części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 (pokrywającej się z Magurskim Parkiem Narodowym), został zawarty w Planie Ochrony dla Magurskiego Parku Narodowego - obecnie dokument jest procedowany;
    - Plan Zadań Ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 (poza terenem Magurskim Parku Narodowym) jest aktualnie opracowywany przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W stosunku do parków narodowych wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478). Zgodnie z ustawą, Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego, może zezwolić na obszarze parku narodowego na odstępstwa od zakazów. Na terenie Magurskiego Parku Narodowego nie przewiduje się inwestycji, które mogłyby powodować znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko. Magurskiego Parku Narodowego obowiązują zadania ochronne:

- Zarządzenie Nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego,
- Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 października 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego.

W stosunku do obszarów chronionego krajobrazu wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478) oraz indywidulanych aktów prawa miejscowego. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, zakazy ustanowione i obowiązujące na terenach obszarów chronionego krajobrazu nie mają zastosowania do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 z późn. zm.). Na terenach OChK nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego. Nie obowiązują również zadania ochronne ani plany ochrony.

W stosunku do parków krajobrazowych mogą być wprowadzane zakazy zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478) oraz indywidulanych aktów prawa miejscowego. Dla Jaśliskiego Parku Krajobrazowego ustanowiono plan ochrony: Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego.

W rezerwatach przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478) oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Dla rezerwatów przyrody w powiecie nie obowiązują zadania ochronne i plany ochrony.

W stosunku do pomników przyrody wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) oraz indywidulanych aktów prawa miejscowego.

Biorąc pod uwagę, że zadania wyznaczone w POŚ mają charakter ogólny, nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.
W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych,
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów,
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych,
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej,
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych,
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Pozytywny oraz bezpośredni wpływ na środowisko przyrodnicze będą miały zadania związane z zapewnieniem właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni. Ponadto prowadzenie zalesień (w kierunku zgodnym z wymaganiami siedliskowymi), powinno przyczynić się do zwiększenia różnorodności gatunkowej i zapewnienia ciągłości korytarzy migracyjnych gatunków. Pozytywne oddziaływanie na przyrodę regionu będą miały także zadania związane z pielęgnacją drzewostanów, ochroną przed pożarami, chorobami i szkodnikami, monitoringiem siedlisk i gatunków.

Realizacja zapisów POŚ Powiatu jasielskiego w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, m.in. związanych z modernizacją i rozwojem sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej oraz podłączeniem nowych odbiorców, termomodernizacją, utworzeniem i rozbudową istniejących punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. przebudowa dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, utwardzenie dróg i poboczy, budowa tras rowerowych, budowa urządzeń i budowli wodnych związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz melioracjami wodnymi. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów kanalizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejsza udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie powiatu jasielskiego. Pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (np. budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej) oraz poprawy jakości powietrza. W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powiększeniu areału powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz

adaptacji do zmian klimatycznych. Bardziej złożone ekosystemy pozwalają w znacznym stopniu utrzymać właściwy reżim hydrologiczny, a także są odporniejsze na niekorzystne zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Stan siedlisk pośrednio poprawi się poprzez realizację zadań zmierzających do poprawy jakości powietrza, przykładowo zmniejszy się opadanie zanieczyszczeń na liście roślin, przedostawanie się do wód czy do gleb. Pozytywnie wpłyną także działania zmierzające do zwiększenia recyklingu odpadów.

Rekultywacje terenów zdegradowanych wpłyną bardzo pozytywnie na środowisko przyrodnicze. Dzięki rekultywacji biologicznej glebom zostaną przywrócone jej właściwości, co umożliwi rozwój bioróżnorodności, stworzy nowe siedliska dla roślin i zwierząt. Uciążliwości dla roślin i zwierząt takie jak hałas ustaną w momencie zakończenia prac rekultywacyjnych. Zadania mające na celu poprawę jakości gleb oraz ich prawidłowe użytkowanie przyczyną się do prawidłowego wzrostu roślin oraz poprawy życia organizmów glebowych.

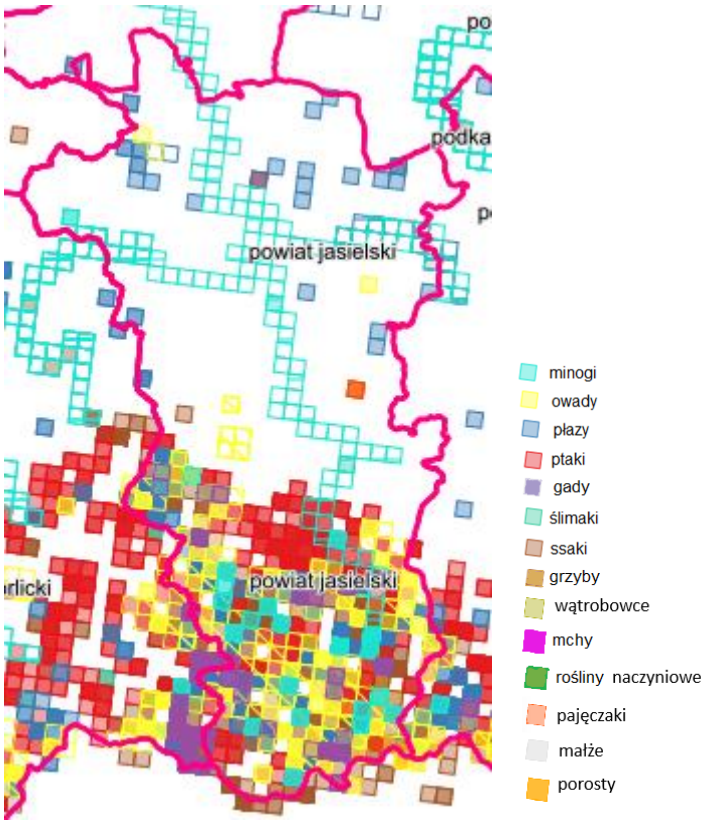
Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową mogą zakłócać lokalne korytarze migracji ryb i zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Wpływ ten jednak zniknie po zakończeniu prac.

W długofalowej perspektywie wpływ inwestycji związanych z rozwojem małej retencji będzie miał pozytywny wpływ na zwierzęta, rośliny oraz bioróżnorodność.

Działania wyznaczone w projekcie POŚ nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Rysunek przedstawia stanowiska oraz siedliska chronionych gatunków zwierząt. Rysunek wykonano na podstawie Geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Rysunek 42. Stanowiska i siedliska zwierząt na terenie powiatu jasielskiego.
źródło: GEOSERWIS GDOŚ, stan na 13.10.2025 r.

11.4. Ludzie

Realizacja POŚ zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej, POŚ wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z gospodarką odpadami oraz edukacją ekologiczną. Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Bezpośrednio na zdrowie ludzi wpływać będą inwestycje w sektorze gospodarki wodno - ściekowej. Modernizacje sieci i ich czyszczenie mogą przełożyć się na poprawę jakości wody przeznaczonej do picia. Na bezpieczeństwo mieszkańców wpłyną również działania sprzyjające ochronie przeciwpowodziowej. Działania nastawione na ochronę gleb pośrednio wpływają pozytywnie na ludzi, którzy korzystają z jej zasobów, na przykład przy uprawie roślin.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane

z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi ich zdrowie i bezpieczeństwo.

11.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, modernizację systemów grzewczych, stosowanie alternatywnych paliw i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Kontynuacja selektywnego zbierania i odbierania odpadów zmniejszy ilość nielegalnego spalania odpadów w domowych paleniskach, co wpłynie na poprawę jakości powietrza. Największy nacisk powinien być położony na działania jednostek wskazanych w programie naprawczym określonym w Programie Ochrony Powietrza.

Poprzez zakładaną w Programie modernizację sieci ograniczone zostaną straty energii na przesyle. Wymiany systemów grzewczych dają wymierny efekt w postaci zredukowania emisji zanieczyszczeń pyłowych i benzo(a)pirenu. Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy, a także remonty dróg, które pozwolą na upłynnienie ruchu.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz przebudowa infrastruktury drogowej, w tym systemu dróg dla rowerów. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie z dróg dla rowerów i komunikacji zbiorowej.

Pośredni długoterminowy wpływ na powietrze może mieć upowszechnianie edukacji. Działania głównie w zakresie edukacji ekologicznej mogą mieć pośrednie i wtórne znaczenie w kontekście kształtowania właściwych postaw wobec środowiska oraz powinny z wysokim prawdopodobieństwem przyczynić się do poprawy jakości powietrza w przyszłości. Natomiast świadomość szkodliwości stosowania paliw tradycyjnych o niskiej jakości do celów

grzewczych oraz spalania odpadów w domowych kotłach bezpośrednio wpłynie na zwiększenie stosowania ekologicznych źródeł energii, a tym samym redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza. Stopień zanieczyszczenia powietrza ma wpływ na czynniki klimatyczne, szczególnie na terenach miejskich. Dlatego też wraz z poprawą stanu powietrza zmianom ulega klimat, jeśli inne czynniki nie wpływają zbyt negatywnie i dominująco.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pylących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

11.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i cieplną, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz

z postępującymi zmianami klimatu. Istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Obszary bardziej zurbanizowane zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związany z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Część działań ujętych w POŚ dla Powiatu Jasielskiego będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Działanie obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym, które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

11.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne.

11.8. Gleby i zasoby naturalne

Pozytywne oddziaływanie na środowisko glebowe będzie realizowane poprzez zadania związane z odpowiednimi zabiegami agrotechnicznymi, zwiększaniem lesistości, ochroną walorów przyrodniczych oraz zwiększaniem zdolności retencyjnych. Działania powinny przynieść pozytywny efekt także w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych oraz

wpłyną pozytywnie na klimat. Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce. Istotne również będą działania dotyczące zrównoważonego wydobycia surowców oraz rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych. Zdecydowanie wpłyną one pozytywnie na powierzchnię ziemi i pozwolą niwelować negatywne zjawiska także w innych elementach środowiska (np. wody, zasoby przyrodnicze).

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizacje zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, takich jak termomodernizacja budynków, zmiana sposobu ogrzewania budynków oraz poprawa mobilności.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Programie możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobycia surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Rekultywacje terenów zdegradowanych wpłyną bardzo pozytywnie na środowisko przyrodnicze. Dzięki rekultywacji biologicznej glebom zostaną przywrócone jej właściwości, co umożliwi rozwój bioróżnorodności, stworzy nowe siedliska dla roślin i zwierząt. Uciążliwości takie jak hałas ustaną w momencie zakończenia prac rekultywacyjnych. Zadania mające na celu poprawę jakości gleb oraz ich prawidłowe użytkowanie przyczyną się do prawidłowego wzrostu roślin oraz poprawy życia organizmów glebowych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

11.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanego Programu są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. W czasie realizacji zamierzeń może dojść do chwilowego zaburzenia stosunków wodnych, jednak długotrwały efekt inwestycji przyniesie korzyści zarówno dla stanu wód jak i komfortu życia mieszkańców powiatu. Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ

zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Realizacja ustaleń Programu wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych;
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w POŚ powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych;
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych;
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i stopniowe eliminowanie priorytetowych substancji niebezpiecznych z wód powierzchniowych oraz zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Bezpośrednio największe korzyści przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jak również infrastruktury towarzyszącej, które są wprost nakierowane na ochronę wód. Podobne oddziaływanie niosą ze sobą działania związane z monitoringiem i minimalizacją strat wody.

Pozytywnie oddziaływać na wody będą projekty związane z przeciwdziałaniem występowania powodzi. Jednym z wielu skutków powodzi jest zanieczyszczenie wód, m.in. zawiesinami, substancjami biogennymi, ściekami, metalami ciężkimi i szkodliwymi substancjami organicznymi.

Planowane działania w ramach gospodarki wodnej oraz ochrony przeciwpowodziowej będą prowadziły do ograniczenia ryzyka oraz skutków wywołanych ponadnormatywnymi wezbraniami prowadzącymi do powodzi. Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Programu działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Budowa sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów, na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploatowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Zdarzają się przypadki, kiedy odprowadzanie ścieków zawierających zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może negatywnie oddziaływać na wody odbiornika, z uwagi na jego szczególną wrażliwość. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód. Powtarzające się regularne zrzuty ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach podprogowych przyczyniają się do przekroczenia chłonności rzek, które niejednokrotnie stanowią lokalne cieki wodne o niewielkich przepływach.

Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Ponadto do wód podziemnych mogą przedostawać się różnorakie zanieczyszczenia, jednak nie powinny wpłynąć znacząco na ich jakość. Podczas użytkowania dróg zanieczyszczenia przedostają się do wód w wyniku infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Podstawą ochrony przed tego typu zanieczyszczeniami jest zastosowanie systemów odwodnień, które umożliwiają, w normalnych warunkach eksploatacji, absorpcję węglowodorów ropopochodnych. Chemizm wód ulega zmianom głównie za sprawą rozpuszczalnych w wodzie soli, które migrują do ekosystemów wodnych. Oddziaływania te będą pośrednie i długotrwałe. Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą szereg negatywnych oddziaływań na etapie budowy konkretnych inwestycji, takich jak odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny i krótkotrwały.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy

przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Realizacja inwestycji, z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, wpisuje się w cele środowiskowe wskazane w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, aktualizacja przyjęta Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Reasumując, realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków, likwidację zbiorników na ścieki.

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz JCWP na terenie powiatu wraz z wyznaczonymi celami środowiskowymi, a w kolejnej wykaz JCWPd. Realizacja inwestycji wyznaczonych w Programie nie wpłynie negatywne na osiągnięcie założonych celów środowiskowych. Wyznaczone zadania z obszaru gospodarki ściekowej oraz gospodarowania wodami wspomogą ich osiągnięcie.

Poniższa tabela przedstawia cele środowiskowe i ryzyka nieosiągnięcia tych celów.

Tabela 64. Jednolite Części Wód Powierzchniowych, w obrębie których leży powiat jasielski i cele środowiskowe.

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG [31]	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
1.	Ropa od Sitniczanki do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Ropa w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Ropa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK
2.	Bieździada	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
3.	Dębówka	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE

[31] - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG [31]	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
		cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D							
4.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK
5.	Wisłoka do Ryja	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka od ujścia Ryja do zapory w Krempnej (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka od ujścia Ryja do zapory w Krempnej (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK
6.	Wisłoka od Ryja do Ropy	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka w obrębie	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG[31]	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
		JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	[antacen(w), benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry						
7.	Ropa od zb. Klimkówka do Sitniczanki	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Ropa od ujścia Sitniczanki do ujścia Sękówki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Ropa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK
8.	Jasiołka od Panny do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Jesiołka od ujścia do ujścia Chlebianki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG [31]	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
9.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK
10.	Jasiołka do Panny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 13.10.2025 r.]

Tabela 65 Obszary chronione na terenie powiatu jasielskiego wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi.

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
1.	Ropa od Sitniczanki do ujścia	Magurski Park Narodowy	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. [Wymaga: zachowanie warunków do niezakłóconego przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych kształtujących rzeźbę obszaru Parku. Zachowanie dobrego stanu ekosystemów wodnych i od wód zależnych w tym stanu jakości wód. Zachowanie właściwego stanu populacji fauny wodnej. Osiągnięcie ciągłości ekologicznej cieków. Zachowanie ciągłości ekologicznej korytarza ekologicznego Wisłok. Zachowanie naturalnych procesów ochrony doliny potoków i rzek przed erozją. Zachowanie naturalnych procesów retencyjnych w zlewniach potoków. Minimalizacja oddziaływania istniejącej zabudowy hydrotechnicznej koryt potoków. Ograniczanie skutków regulacji i przekształceń koryt rzek i potoków].
		Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r.*
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius.*
		Obszar Natura 2000 Liwocz	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Bombina variegata*
		Obszar Natura 2000 Łąki nad Młynówką	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedl. przyr.: 6410, 6430, 7140, 91E0. Na lata 2016–2026: Poprawa lub zachowanie aktualnego stanu siedlisk. Zapobieganie: zmianom stosunków wodnych; osuszaniu siedlisk; podtapianiu siedlisk przy wysokim stanie wód w rzece; ingerencjom w koryto rzeczne
		Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior*.
2.	Bieździada	Obszar Natura 2000 Golesz	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedl. przyr.: 91E0.
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius*.

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
3.	Dębówka	Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
4.	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	Obszar Natura 2000 Golesz	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: - siedl. przyr.: 91E0.
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius*.
		Obszar Natura 2000 Liwocz	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Bombina variegata*.
5.	Wisłoka do Ryja	Magurski Park Narodowy	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. [Wymaga: zachowanie warunków do niezakłóconego przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych kształtujących rzeźbę obszaru Parku. Zachowanie dobrego stanu ekosystemów wodnych i od wód zależnych w tym stanu jakości wód. Zachowanie właściwego stanu populacji fauny wodnej. Osiągnięcie ciągłości ekologicznej cieków. Zachowanie ciągłości ekologicznej korytarza ekologicznego Wisłok. Zachowanie naturalnych procesów ochrony doliny potoków i rzek przed erozją. Zachowanie naturalnych procesów retencyjnych w zlewniach potoków. Minimalizacja oddziaływania istniejącej zabudowy hydrotechnicznej koryt potoków. Ograniczanie skutków regulacji i przekształceń koryt rzek i potoków].
		Jaśliski Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródliska, natur. zb. wodne, olszyna górska, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosytemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
		Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r.*
		Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
		Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior*.
		Obszar Natura 2000 Łysa Góra	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 7230; gatunki: *Bombina variegata* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2014–2024: Zapewnienie odpowiednich siedlisk do rozrodu płazów. Zapobieganie: zanikaniu kałuż i rozlewisk; likwidacji lokalnych wysięków i podmokłości.
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius*.
6.	Wisłoka od Ryja do Ropy	Magurski Park Narodowy	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. [Wymaga: zachowanie warunków do niezakłóconego przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych kształtujących rzeźbę obszaru Parku. Zachowanie dobrego stanu ekosystemów wodnych i od wód zależnych w tym stanu jakości wód. Zachowanie właściwego stanu populacji fauny wodnej. Osiągnięcie ciągłości ekologicznej cieków. Zachowanie ciągłości ekologicznej korytarza ekologicznego Wisłok. Zachowanie naturalnych procesów ochrony doliny potoków i rzek przed erozją. Zachowanie naturalnych procesów retencyjnych w zlewniach potoków. Minimalizacja oddziaływania istniejącej zabudowy hydrotechnicznej koryt potoków. Ograniczanie skutków regulacji i przekształceń koryt rzek i potoków].
		Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r*.
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius*.
		Obszar Natura 2000 Józefów - Wola Dębowiecka	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 91E0; gatunki: *Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2016–2026: Zachowanie właściwego stanu siedlisk. Zapobieganie: ingerencjom w koryto rzeczne (regulacji koryta).
		Obszar Natura 2000 Łysa Góra	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 7230; gatunki: *Bombina variegata* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2014–2024: Zapewnienie odpowiednich siedlisk do rozrodu płazów. Zapobieganie: zanikaniu kałuż i rozlewisk; likwidacji lokalnych wysięków i podmokłości;
		Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior*.
7.	Ropa od zb. Klimkówka do Sitniczanki	Magurski Park Narodowy	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. [Wymaga: zachowanie warunków do niezakłóconego przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych kształtujących rzeźbę obszaru Parku. Zachowanie dobrego stanu ekosystemów wodnych i od wód zależnych w tym stanu jakości wód. Zachowanie właściwego stanu populacji fauny wodnej. Osiągnięcie ciągłości ekologicznej cieków. Zachowanie ciągłości ekologicznej korytarza ekologicznego Wisłok. Zachowanie naturalnych procesów ochrony doliny potoków i rzek przed erozją. Zachowanie naturalnych procesów retencyjnych w zlewniach potoków. Minimalizacja oddziaływania istniejącej zabudowy hydrotechnicznej koryt potoków. Ograniczanie skutków regulacji i przekształceń koryt rzek i potoków].
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r*, *Alcedo atthis r*, *Aquila pomarina r*, *Ciconia nigra r*, *Cinclus cinclus r*, *Crex crex r*, *Motacilla cinerea r*
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius.*
		Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior.*

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
8.	Jasiołka od Panny do ujścia	Jaśliski Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródliska, natur. zb. wodne, olszyna górska, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosytemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
		Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r.*
		Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3130, 3150, 3220, 3230, 3240, 3270, 6410, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Salmo salar, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius.*
		Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
9.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy	-	-
10.	Jasiołka do Panny	Jaśliski Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródliska, natur. zb. wodne, olszyna górska, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosytemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
			uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekolog. cieków].
		Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Obszar Natura 2000 Beskid Niski	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Cinclus cinclus r, Crex crex r, Motacilla cinerea r.*
		Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomu wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszaniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
		Obszar Natura 2000 Łysa Góra	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 7230; gatunki: *Bombina variegata* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].Na lata 2014–2024: Zapewnienie odpowiednich siedlisk do rozrodu płazów. Zapobieganie: zanikaniu kałuż i rozlewisk; likwidacji lokalnych wysięków i podmokłości;
		Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 3230, 3240, 6430, 7230, 91E0; gatunki: *Barbus meridionalis, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius, Vertigo angustior.*

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 13.10.2025 r.]

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 r. poz. 300) zastosowano nowy podział na 174 JCWPd w skali kraju.
Teren powiatu jasielskiego Jasło leży na obszarze 2 jednolitych części wód podziemnych.
Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r., poz. 960 z późn. zm.), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.
Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.
Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. Jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.
Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

Poniższa tabela przedstawia wykaz JCWPd leżących w obrębie powiatu jasielskiego z wyszczególnieniem gmin oraz oceną stanu i celami środowiskowymi.

Tabela 66. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego i cele środowiskowe.

Kod JCWPd		151	152
Obszar dorzecza		obszar dorzecza Wisły	obszar dorzecza Wisły
Region wodny		Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Gminy w MOF Jasło		Brzyska, Dębowiec, Jasło (gm. miejska), Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec	Jasło (gm. wiejska), Kołaczyce
Rodzaj użytkowania JCWPd	Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018 [tys. m^3/rok]	2 090,29	3 489,63
	Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018	nie dotyczy	nie dotyczy
	Razem [tys. m^3/rok] – stan na rok 2018	2 090,29	3 489,63
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m^3/rok] – stan na rok 2018		90 368,16	20 530,52

Kod JCWPd		151	152
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd		brak zidentyfikowanej presji powodujacej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)	pobór punktowy z ujęć wód podziemnych
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd		nie	ilościowa
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		niezagrożona	niezagrożona
Cele środowiskowe	Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Stan wód*	chemiczny	dobry	dobry
	ilościowy	dobry	dobry
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi		tak	tak
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie - typ obszarów	Parki narodowe	1	0
	Rezerwaty przyrody	3	3
	Parki krajobrazowe	4	2
	Natura 2000 - OSO	1	1
	Natura 2000 - SOO	10	8
	Obszary chronionego krajobrazu	7	6
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0	0
	Stanowiska dokumentacyjne	0	0
	Użytki ekologiczne	8	4
	Pomniki przyrody	0	4
Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych		nie dotyczy	nie dotyczy

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne,
*- https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html [data dostępu:13.10.2025 r.]

Na terenie powiatu jasielskiego aktualna jakość wód podziemnych zarówno pod kątem chemicznym jak i ilościowym ocenia się stanem dobrym.

Działania polegające na prowadzeniu projektów w zakresie regulacji koryt rzecznych oraz utrzymaniu rowów odwadniających, realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na wody. Realizacja tych działań będzie wpływać na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Pewne negatywne oddziaływanie może wystąpić, ale będzie ono związane jedynie z fazą realizacji poszczególnych inwestycji. Po zakończeniu tych projektów należy spodziewać się pośrednio poprawy jakości wód poprzez ograniczenie niekontrolowanych spływów w trakcie wezbrań. Oddziaływania negatywne na środowisko wodne mogą się wiązać z przywracaniem drożności cieków. Działania te powodować mogą nienaturalny reżim hydrologiczny poprzez zmianę

rytmu stanów wód w rzekach oraz mogą powodować zmiany prędkości nurtu cieków. Prędkość nurtu wpływa z kolei na intensyfikację erozji i pogłębianie dna. Wycinka drzew i krzewów wzdłuż cieków i rowów powoduje, że wody szybciej się nagrzewają co prowadzi do spadku zawartości tlenu, a to z kolei może doprowadzić do wycofywania się z rzeki szeregu organizmów. Ograniczenie lub brak obudowy biologicznej cieków sprzyja intensywniejszym spływom powierzchniowym z pól ornych wraz z chemicznymi środkami ochrony roślin co niekorzystnie wpływa na jakość wód i gatunki w nich bytujące.

Zgodnie z opracowaniem pn.: Dobre praktyki utrzymania rzek, które powstały z inicjatywy Fundacji WWF Polska i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej opracowano działania minimalizujące prace utrzymaniowe rzek dla poszczególnych kategorii prac w odniesieniu do grup typów abiotycznych rzek m.in.:

- Wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych

1. Zabieg wykaszania powinien dotyczyć tylko roślinności, która mogłaby utrudniać przepływ przy wyższych stanach wód, natomiast w przypadku braku takiego zagrożenia nie należy ingerować w szatę roślinną, szczególnie w przypadku cieków naturalnych na terenach użytkowanych ekstensywnie lub chronionych. Preferowane powinno być wykaszanie tylko jednego brzegu lub naprzemiennie z uwzględnieniem układu poziomego koryta
2. Wykaszanie roślin z dna powinno się stosować tylko w przypadku zarastania cieków roślinami ortotropowymi (roślinami, których pędy wznoszą się pionowo tj. prostopadle do podłoża – np. trzcina pospolita). Działania nie należy stosować wobec reofitów (roślin prądolubnych, o charakterystycznych liściach poddających się nurtowi wody – np. włosienicznik rzeczny, wstęgowe formy strzałki wodnej), gdyż zwykle ograniczają one przepływ tylko w umiarkowanym stopniu.
3. Należy unikać równoczesnego wykaszania roślinności z obu brzegów i dna, gdyż powoduje to całkowitą destrukcję zespołu makrofitów, brak ocienienia lustra wody oraz utratę siedlisk i kryjówek ryb i makrobezkręgowców
4. Pozostałości wykoszonych roślin nie mogą spływać ciekiem ani w nim pozostawać, gdyż mogłyby tworzyć zatory wymagające kolejnych interwencji i negatywnie oddziaływałyby na warunki fizykochemiczne wody
5. W granicach miast, terenów zabudowanych i przemysłowych oraz intensywnie użytkowanych rolniczo (np. pola orne, fermy hodowlane), a także w bezpośrednim sąsiedztwie (do 100 m) urządzeń hydrotechnicznych (np. przepompowni, przepustów rurowych, jazów) oraz przy ujściach dopływów, kanałów i rowów melioracyjnych, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się lokalne wykaszanie obu brzegów i dna cieku oraz powtórzenie prac 3-4 krotnie w roku.

- Usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie rzek

1. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie roślinność wodna stwarza rzeczywiste zagrożenie podtopieniem gruntów, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
   - zarośnięta jest cała szerokość koryta,
   - występuje znaczna miąższość roślin, ograniczająca przepływ,
   - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
   - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku znajduje się zabudowa lub inne elementy infrastruktury.

2. Preferowane powinno być usuwanie roślin tylko z części szerokości koryta, w taki sposób, aby pozostawić 50% określonego w przedmiarze porostu. Należy kształtować koryto przepływu wód wśród roślinności w miarę możliwości naśladując naturalną linię nurtu.

➢ Usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi rzek

1. Co do zasady, drzewa na brzegach rzek nie powinny być wycinane. Prace należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie zadrzewienia stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla bezpieczeństwa żeglugi, zagrożenie uszkodzenia urządzeń wodnych (budowli regulacyjnych) lub zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń, a więc tam, gdzie zachodzą poniższe przesłanki:
   - występuje zwężenie lub zarośnięta jest cała szerokość koryta,
   - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki),
   - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku występuje zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
2. Preferowane powinno być prowadzenie wycinki drzew i krzewów na jednym brzegu lub naprzemiennie, z uwzględnieniem układu poziomego koryta, w celu odpowiedniego kształtowania warunków przepływu wód wielkich
3. Nie powinno się usuwać tzw. drzew biocenotycznych – w szczególności drzew dziuplastych oraz zahubionych i wypróchniałych. W szczególności, wycinka drzew uschniętych (martwych) lub chorych i zamierających nie powinna być regułą – tego rodzaju drzewa często odznaczają się najwyższymi walorami przyrodniczymi (siedliska ptaków, nietoperzy, bezkręgowców).
4. Sam fakt nadwieszenia drzewa nad lustrem wody oraz zagrożenia przewróceniem w nurt, zwłaszcza jeżeli szerokość koryta przekracza 10-20 m, nie powinien być przesłanką do wycinania drzewa – zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą pozytywną rolę ekologiczną rumoszu drzewnego w nurcie rzeki.
5. Przed usunięciem drzew konieczne jest sprawdzenie przez kompetentnego specjalistę, czy nie są one zasiedlone przez gatunki chronione (zwłaszcza ptaki, nietoperze, chrząszcze, grzyby). Konieczne może być uzyskanie zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, grzybów lub roślin objętych ochroną. Zezwolenie takie może być odrębną decyzją (art. 56 ustawy o ochronie przyrody), albo częścią warunków prowadzenia robót (art. 118a ust. 8 tej ustawy).
6. Jeżeli konieczne jest usunięcie drzew, to wycięte drzewa warto wykorzystać kotwicząc je w nurcie cieku, tak by z jednej strony pełniły funkcję deflektorów odpowiednio kierujących nurt (można np. w ten sposób chronić zagrożone rozmyciem punkty brzegu), a z drugiej strony mogły być elementem ekologicznym w cieku.
7. W wyjątkowych sytuacjach w obszarach użytkowanych ekstensywnie dopuszcza się prowadzenie prac w odcinkach cieków według warunków przewidzianych dla obszarów zabudowanych, o ile występuje bezpośrednie zagrożenie powodziowe lub wystąpieniem podtopień na obszarach zabudowanych lub przemysłowych położonych w sąsiedztwie tych odcinków.
8. Należy pamiętać, że wycinka zadrzewień nadrzecznych, poza utratą bioróżnorodności i ich funkcji siedliskotwórczych (Fot. 20) może wzmóc inne problemy, przyspieszając rozrost roślin wodnych i zarastanie cieku (Fot. 21), ułatwiając spływy do cieku z terenów sąsiednich wzmagające eutrofizację i zamulanie, destabilizując brzegi cieku.

➢ Usuwanie z rzek przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka

1. Należy ograniczyć do minimum usuwanie powalonych drzew i innych „przeszkód naturalnych", gdyż elementy te mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania ekosystemu rzecznego i są niezbędne dla zachowania i odtwarzania różnorodności biologicznej rzeki. Zupełnie należy wykluczyć usuwanie ponadwymiarowych głazów z rzek górskich i wyżynnych, ponieważ zapewniają one stabilność dna – ich usunięcie może spowodować erozję koryta. Maksymalnie ograniczyć należy usuwanie z cieków rumoszu, drzewnego, ze względu na jego znaczenie ekologiczne.
2. Prace polegające na usuwaniu „przeszkód naturalnych" należy ograniczyć tylko do tych odcinków rzek, gdzie rumosz drzewny lub inne przeszkody naturalne stwarzają rzeczywiste zagrożenie powodziowe, a więc gdy zachodzą poniższe przesłanki:
   - znacząco zatamowana jest cała szerokość koryta i występuje rzeczywiście podpiętrzenie wody do nieakceptowalnej wysokości (należy tu jednak brać pod uwagę, że – zwłaszcza na małych ciekach – spowolnienie spływu wody przez zwały drzew powalonych w nurt to korzystna dla środowiska forma naturalnej retencji; natomiast w małych ciekach górskich gruby rumosz drzewny pełni ważną funkcję wytracania energii strumienia wody przy ulewnych deszczach – por. Bojarski i in. 2005); ewentualnie gdy przeszkoda ukierunkowuje nurt w sposób zagrażający zniszczeniem elementów infrastruktury lub zabudowy zlokalizowanej przy cieku, albo gdy jest bardzo wysokie ryzyko zniesienia drzewa w miejsce, gdzie grozi powstanie niebezpiecznego zatoru;
   - brak jest strefy zalewowej użytkowanej ekstensywnie (np. łąki);
   - w bezpośrednim sąsiedztwie cieku występuje, narażona na podtopienie lub erozję brzegu, zabudowa lub inne elementy infrastruktury.
3. Drzewa powalone w korycie stwarzające zagrożenie powstawania niebezpiecznych zatorów należy w miarę możliwości tylko częściowo redukować – odcinać gałęzie pozostawiając fragment pnia jako element, który ukierunkowuje prąd ku centralnej części cieku, tak by zachować kryjówki i siedliska dla ryb, w tym gatunków istotnych dla oceny stanu ekologicznego (m.in. pstrąg potokowy, lipień, kleń, miętus, boleń) oraz z gospodarczego (wędkarskiego) punktu widzenia (m.in. okoń, szczupak, sum, leszcz).
4. Wskazane jest usuwanie zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego (śmieci) oraz innych przeszkód wynikających z działalności człowieka, bez usuwania elementów naturalnych (pni, rumoszu drzewnego).

➢ Udrażnianie rzek przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namułów i rumoszu

1. O ile to możliwe, należy dążyć do pozostawienia odcinków o mniejszym stopniu zamulenia, wolnych od wpływu prac (o długości co najmniej 1 km), co pozwoli na utrzymanie mozaiki siedlisk wzdłuż cieku, zachowanie różnorodności makrofitów i makrobezkręgowców oraz tarlisk ryb fitofilnych. Obszary mogące stanowić cenne tarliska ryb, szczególnie łososiowatych i reofilnych karpiowatych (odcinki o dnie żwirowym) winno się pozostawić bez ingerencji.
2. Niewskazane jest tworzenie odcinków cieków o jednolitej, niewielkiej głębokości, gdyż w przypadku niskich stanów wód są one pozbawione siedlisk umożliwiających bytowanie większych gatunków ryb.

➢ Remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wody:

a) budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli,
b) urządzeń wodnych

3. Remont urządzeń regulacyjnych – w tym umocnień brzegów i budowli piętrzących winien być wykonywany tylko w przypadku potwierdzenia ich aktualnej przydatności. W każdym innym przypadku należy rozważyć rozbiórkę niefunkcjonalnych budowli w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, ponieważ obiekty przeznaczone do likwidacji nie powinny być utrzymywane. W szczególności remont prowadzący do odtworzenia funkcjonalności stopni i progów w dnie o wysokości ponad 20 cm, lub urządzeń obejmujących sztuczne długie i płytkie struktury utwardzonego dna (np.: niecek wypadowych, umocnień itp.) może stwarzać lub utrwalać poważne utrudnienie dla migracji ryb i bezkręgowców. W tym wypadku prace remontowe powinny zapewniać poprawę stanu ekologicznego rzeki poprzez stosowanie rozwiązań ułatwiających migrację organizmów wodnych, w przeciwnym razie remont powinien być wykonywany tylko w wyjątkowych, dobrze uzasadnionych przypadkach.
4. Preferowanym działaniem alternatywnym do remontowania progów jest rozważenie ich przekształcenia w ramach odrębnego zadania inwestycyjnego w znacznie bardziej przyjazne środowisku struktury o charakterze kamiennych ramp lub pochylni dennych zajmujących całą szerokość cieku, zbliżonych do naturalnych bystrzy. Działania takie należy wykonać w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, jednak w przypadku stwierdzenia ich zasadności należy odstąpić od remontów istniejących, niefunkcjonalnych obiektów, gdyż jest to działanie nieuzasadnione ekonomicznie.
5. W miarę możliwości należy stosować podczas prac materiały naturalne takie jak kamień, faszyna, drewno itp.
6. Konieczna jest jednak indywidualna analiza każdego przypadku pod kątem specyficznych uwarunkowań środowiskowych – np. występowania gatunków ryb dwuśrodowiskowych o określonych terminach migracji, podczas których nie należy prowadzić remontów funkcjonujących przepławek. Szczególnie w obszarach chronionych remonty urządzeń wodnych powinny być poddane indywidualnej analizie, obejmującej także spójność istnienia urządzenia wodnego z celami danego obszaru chronionego.

➢ <u>Dodatkowe ograniczenia w obszarach chronionych (parki narodowe, rezerwaty przyrody, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe)</u>

1. Należy ograniczyć działania w korycie rzek w obszarach chronionych poprzez wyjątkowo staranną weryfikację ich zasadności i realizację wyłącznie w kluczowych miejscach – np. spiętrzeń wód zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mieniu.
2. Wskazane jest ograniczenie prac do koszenia jedynie porostu na brzegach, wykaszanie roślin z koryta możliwe jest jedynie w przypadku konieczności utrzymania toru wodnego oraz na kanałach i rowach, albo gdy wykoszenie silnie zarastającego koryta jest korzystniejszą środowiskowo alternatywą wobec bardziej inwazyjnych ingerencji (usuwania roślin, „odmulania”). Zasadą powinno być także usuwanie z koryta do 50% porostu, nie częściej niż co 2 lata.
3. W granicach obszarów chronionych koszenie brzegów należy wykonywać w okresie po 15 lipca, a najmniej niekorzystne jest prowadzenie prac w okresie od 15 sierpnia do końca

lutego. W trakcie wykonywania zabiegów należy zawsze i konsekwentnie pozostawić jeden brzeg nienaruszony – będzie on pełnił funkcję ostoi zwierząt i roślinności.[32]

11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Pozytywne oddziaływanie będzie wynikać z zadań związanych z ochroną przyrody, lasów oraz zachowania naturalnych cech gleb jak również prawidłowego funkcjonowania wód. Do poprawy estetyki przestrzeni przyczynią się także działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, wprowadzania zieleni, innowacyjnych rozwiązań w zakresie poprawy klimatu na terenach miejskich (np. zielone ściany i dachy). Ponadto potencjalne pozytywne oddziaływanie będą miały zadania z zakresu likwidacji dzikich wysypisk odpadów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Programie znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- Przebudowa bądź modernizacja dróg poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców powiatu;
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury wodociągowej na terenie powiatu;
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury kanalizacyjnej na terenie powiatu.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany*.[33]

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, rozbudowie infrastruktury wodno-ściekowej, budowie dróg dla rowerów, budowie PSZOK czy budowie oczyszczalni ścieków powodują stałą zmianę w krajobrazie. Tego typu zadania inwestycyjne mają charakter ogólny, nie jest znana ich dokładna lokalizacja ani szczegóły techniczne. Co więcej dla zadań tego rodzaju wymagana jest osobna procedura oceny wpływu na środowisko. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowych charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynieryjnego lub

[32]Dobre praktyki utrzymania rzek, Warszawa, sierpień 2018, WWF
[33] Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich" maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Bardzo pozytywnie na krajobraz wpłynie rekultywacja terenów zdegradowanych oraz późniejsze zagospodarowanie. Zarówno zwałowiska wewnętrzne, zewnętrzne, odkrywki czy kamieniołomy można zagospodarować w różnych kierunkach, a każdy z nich poprawi walory krajobrazowe.

11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę i przebudowę dróg, m.in. stosowanie cichej nawierzchni, a także poprzez montaż zabezpieczeń akustycznych.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu dróg dla rowerów, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywny i krótkotrwały wpływ na klimat akustyczny może występować w przypadku czyszczenia ulic na mokro.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: Wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na

promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że na terenie powiatu jasielskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w badanych latach. Uzyskane wyniki były poniżej dopuszczalnych poziomów.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6:00-22:00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych, budowie PSZOK można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z POŚ były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w POŚ na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchniczych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Prawidłowe przechowywane substancji ropopochodnych oraz innych materiałów;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni (jest to szczególnie ważne w miastach);
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb oraz innych materiałów;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;

- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Przestrzeganie zaostrzonych zapisów pozwoleń budowlanych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk;
- Wycinkę drzew i krzewów należy ograniczyć do niezbędnego minimum wynikającego z bezpośredniej kolizji z przedmiotowym przedsięwzięciem.
- Za wycinkę drzew i krzewów należy dokonać nasadzeń zastępczych. Do nasadzeń należy wykorzystać jedynie rodzime gatunki drzew i krzewów. Oszacowanie ilości drzew i krzewów do wycinki oraz wskazanie lokalizacji nasadzeń zastępczych należy uzgodnić po sporządzeniu operatu dendrologicznego.
- Wycinkę drzew i krzewów należy prowadzić poza sezonem wegetacyjnym.
- Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do wycinki, a które znajdują się w sąsiedztwie prac budowlanych należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem pni, korzeni i konarów;
- Wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew będą wykonywane wyłącznie ręcznie.
- Roboty ziemne w obrębie korzeni drzew i krzewów nie powinny być prowadzone w okresie wegetacji roślin, a szczególnie w okresie letnim. Najkorzystniejszym okresem do wykonania tych robót są miesiące od października do końca marca.
- Wykopy w obrębie drzew nie powinny trwać dłużej niż dwa tygodnie, a przy wietrznej, wilgotnej pogodzie trzy tygodnie. W celu niedopuszczenia do przesuszenia systemu korzeniowego, wykopy przy drzewach i krzewach powinny być zasypywane w jak najkrótszym czasie.
- Powstałe wykopy w sąsiedztwie drzew i krzewów należy zasypać warstwą kompostu lub ziemi urodzajnej.
- W przypadku kolizji konarów drzew z praca sprzętu budowlanego w wyniku, którego może dojść do uszkodzenia mechanicznego, gałęzie zagrożone uszkodzeniem należy podwiązać do gałęzi położonych powyżej. Jeżeli jest to zabieg niewystarczający w ostateczności należy usunąć lub skrócić kolidujące gałęzie, a rany po cieciach należy zabezpieczyć środkiem impregnującym z dodatkiem środka grzybobójczego.

- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów;

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Stosowanie barier akustycznych na etapie realizacji konkretnych inwestycji drogowych (szczególnie w miejscach przejścia dróg uciążliwych przez tereny mieszkaniowe i usług chronionych);
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

13. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego.
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstąpienie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zdania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru powiatu, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz braku możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji POŚ prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

14. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

15. Monitorowanie realizacji POŚ dla Powiatu Jasielskiego

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 z późn. zm.) Starosta Powiatu Jasielskiego co 2 lata przedstawia Radzie Powiatu Raport z realizacji Programu ochrony środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Powiatu, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa.

Za realizacje Programu odpowiedzialne są władze, które powinny wyznaczyć koordynatora wdrażania programu. Taka rolę powinien pełnić referat odpowiedzialny za ochronę środowiska. Koordynator będzie współpracował ściśle z Starostą i Radą Powiatu przedstawiając dwuletni raport z realizacji Programu. Tabela poniżej przedstawia Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego.

Tabela 67. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
Klimat i jakość powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie podkarpackiej	-	GIOŚ	B(a)P [2024 r.]	brak zanieczyszczeń, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego
2.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	t/r	GUS	144 885 [2024 r.]	<144 885
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	t/r	GUS	44 [2024 r.]	<44
4.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	90,0 [2024 r.]	≥90,0
5.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	GUS	1 332 396 [2024 r.]	≥1 332 396
6.	Długość sieci ciepłowniczej	km	ZEC MPGK Sp. z o.o. w Jaśle	22,6725 [2024 r.]	≥22,6725
7.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	15,2 [2024 r.]	≥15,2
8.	Moc OZE w elektrowniach	MW	URE	14,6 [2024 r.]	≥14,6
9.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	840 [2024 r.]	≥840
Zagrożenie hałasem					

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
10.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_{DWN}	os.	Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego	157 [2022 r.]	0
11.	Liczba mieszkańców eksponowanych na ponadnormatywny hałas do 10 dB w powiecie określona wskaźnikiem L_N	os.	Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego	71 [2022 r.]	0
12.	Drogi powiatowe o nawierzchni gruntowej	km	GUS	0,5 [2023 r.]	<0,5
13.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	km	GUS	83,1 [2023 r.]	<83,1
Promieniowanie elektromagnetyczne					
14.	Liczba stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	RWMŚ w Rzeszowie	0 [2024 r.]	0
Gospodarowanie wodami					
15.	Liczba badanych JCWP z przekroczeniami wartości granicznych dla stanu dobrego	szt.	RWMŚ w Rzeszowie	5/6 [2024 r.]	0
16.	Klasa jakości w ppk PLGW2000151_001	klasa	GIOŚ	II [2022 r.]	I / II
17.	Klasa jakości w ppk PLGW2000151_004	klasa	GIOŚ	IV [2022 r.]	I / II
Gospodarka wodno-ściekowa					
18.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam^3	GUS	2 953,2 [2024 r.]	<2 953,2
19.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	GUS	24,6 [2024 r.]	<24,6
20.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	GUS	493,6 [2024 r.]	≥493,6
21.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	GUS	49,2 [2024 r.]	≥49,2
22.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	1 030,7 [2024 r.]	≥1 030,7
23.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	62,7 [2024 r.]	≥62,7
24.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w	%	GUS	66,5 [2024 r.]	≥66,5

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa [2032 r.]
	% ogólnej liczby ludności				
25.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	os.	GUS	136 459 [2024 r.]	≥136 459
26.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku	dam^3	GUS	3 699,0 [2024 r.]	≥3 699,0
Gleby					
27.	Powierzchnia gruntów rolnych	ha	Starostwo Powiatowe w Jaśle	46 222,1279 [2024 r.]	Bieżący monitoring
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
28.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	223 [2024 r.]	<223
29.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	39,7 [2024 r.]	>39,7
30.	Liczba gmin, które osiągnęły poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	szt.	ASGOK	10 [2024 r.]	10
31.	Liczba istniejących dzikich wysypisk	szt.	GUS	3 [2024 r.]	0
32.	Masa azbestu pozostałego do unieszkodliwienia	kg	Baza azbestowa	13 900 664 [25.09.2025 r.]	<13 900 664
Zasoby geologiczne					
33.	Wydobycie surowców mineralnych	tys. t mln m^3	PIG-BIP	467,81 10,63 [2024 r.]	Bieżący monitoring
Zasoby przyrodnicze					
34.	Powierzchnia terenów chronionych	ha	GUS	30 475,44 [2024 r.]	≥30 475,44
35.	Liczba pomników przyrody	szt.	CRFOP	34 [29.09.2025 r.]	≥34
36.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	GUS	71,93 [2023 r.]	≥71,93
37.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	GUS	31 434,26 [2024 r.]	≥31 434,26
38.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	31 357,79 [2024 r.]	≥31 357,79
Zagrożenia poważnymi awariami					
39.	Liczba poważnych awarii	szt.	WIOŚ w Rzeszowie	0 [2024 r.]	0

źródło: opracowanie własne

16. Podsumowanie i wnioski

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego jest zgodny ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym;
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Programu Ochrony Środowiska z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatu jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Program Ochrony Środowiska może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie;
- Program Ochrony Środowiska umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu;
- Projektowany POŚ określa główne obszary problemowe w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu jasielskiego oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości środowiska;
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanego POŚ mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych;
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej;
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów;
- Wiele działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury;
- Realizacja części kierunków Programu wymaga pogłębionych badań i analiz środowiskowych na etapie planowania przestrzennego oraz sporządzania projektów wykonawczych poszczególnych działań. Do kierunków tych należą wszystkie inwestycje wymagające uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku takich kierunków jak m.in.: budowa zakładu PSZOK, rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej, budowa oczyszczalni ścieków itp. w sytuacji, gdy na etapie projektowania przedsięwzięć służących osiągnięciu celów Planu okaże się, że mogą one znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, konieczne będzie odstąpienie od ich realizacji, chyba że zajdą przesłanki ustawowe dopuszczające ich realizację. Ponadto przed przystąpieniem do realizacji kierunków Programu na terenach cennych przyrodniczo należy przeprowadzać każdorazowo inwentaryzację przyrodniczą, która pozwoli dokonać waloryzacji zasobów przyrodniczych w konkretnej lokalizacji.

17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Programu Ochrony Środowiska Powiatu Jasielskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.*

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele programu, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatowym.

W rozdziale 6 Prognozy opisano szczegółowo teren powiatu z podaniem położenia, charakterystyki demograficznej, warunków klimatycznych, budowy geologicznej. Przedstawiono stan środowiska: klimat i powietrze, hałas, pola elektromagnetyczne, wody powierzchniowe i podziemne, zasoby geologiczne, gleby, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. Opisano także gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami na terenie powiatu jasielskiego.

Powietrze atmosferyczne

Jak wynika z *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim raport wojewódzki za rok 2024 wystąpiły* przekroczenia dopuszczalnych norm w strefie podkarpackiej w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 oraz w odniesieniu do poziom długoterminowego O_3 w klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia, a także poziomu celu długoterminowego ozonu w klasyfikacji uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Klimat akustyczny

W latach 2022 i 2024, na terenie powiatu jasielskiego, nie wykonywano pomiarów poziomów hałasu w środowisku. Pomiary hałasu drogowego na terenie miasta przeprowadzone zostały, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. Badania wykonano w 5 punktach pomiarowych przy ulicach: Jagiełły, 3 Maja, Kościuszki, Kwiatowej i Mickiewicza. Pomiary przeprowadziło Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ - Oddział w Rzeszowie, w porze dnia i w porze nocy, przy uwzględnieniu wskaźników długookresowego poziomu dźwięku (L_{DWN} i L_N) oraz równoważnego poziom dźwięku (L_{AeqD} i L_{AeqN}). Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów wykazała naruszenia dopuszczalnych norm hałasu w trzech punktach pomiarowych w porze dnia oraz w czterech punktach pomiarowych w porze nocy.

Tabela 68. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
ul. Jagiełły	67	56,6	68	59	-	-
ul. 3 Maja	70	61,4	68	59	2	2,4

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Tabela 69. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r..

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki [dB]		Dopuszczalny poziom [dB]		Przekroczenie [dB]	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
ul. Kościuszki	68,3	58,8	68	59	3,3	2,8
ul. Kwiatowa	65	56,1	68	59	-	0,1
ul. Mickiewicza	67,1	57,7	61	56	6,1	1,7

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) opracowała strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Zakresem strategicznej mapy hałasu zostało objętych 78 odcinków dróg krajowych w województwie podkarpackim. Na terenie powiatu jasielskiego analizą objęto odcinki dróg krajowych: DK 28c. Poniżej przedstawiono zestawienie oszacowanej liczby osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N dla Powiatu Jasielskiego.

Tabela 70. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Powiat	Przekroczenia wartości dopuszczalnych [dB]	Wskaźnik L_{DWN}	Wskaźnik L_N
jasielski	1-5	403	270
	5-10	157	71
	10-15	0	0
	powyżej 15	0	0

źródło: Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa podkarpackiego

Promieniowanie elektromagnetyczne

W latach 2022-2024, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu jasielskiego wykonywano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 10 punktach pomiarowych. Wyniki pomiarów nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości.

Gospodarowanie wodami

Obszar powiatu leży w zlewniach 10 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych oraz 2 jednolitych części wód podziemnych.

W latach 2016-2021 badaniami monitoringowymi objęto 29 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego, z czego w 24 jcwp reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne wyznaczone zostały w granicach administracyjnych powiatu.

3 jednolite części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego (Bajdowianka, Lublica, Ryj), w cyklu wodnym 2016-2021 nie były objęte badaniami monitoringowymi. Oceny ich stanu dokonano w 2022 roku poprzez przeniesienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu wód z podobnych jcwp, które były objęte badaniami monitoringowymi i spełniały dodatkowo inne określone warunki. Stan ogółem badanych jcwp w dwóch przypadkach był dobry: Krempna PLRW200012218136 oraz Wilsznia PLRW200012218149. W pozostałych zły.

Od 2022 roku obowiązuje nowy cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmujący lata 2022-2027 oraz nowy wykaz jednolitych części wód. W obecnym cyklu wodnym na obszarze powiatu jasielskiego zlokalizowanych jest 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. W roku 2022 badaniami monitoringowymi objętych było 7 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia, Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka do Ryja, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2022 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Klasa elementów biologicznych badanych jcwp wynosiła od II do V klasy, klasa elementów hydromorfologicznych I bądź II klasa, klasa elementów fizykochemicznych II lub >II, klasa elementów fizykochemicznych I lub II.

W roku 2023 badaniami monitoringowymi objętych było 6 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu jasielskiego: Bieździada, Jasiołka od Panny do ujścia,

Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego, Wisłoka od Ryja do Ropy. Na podstawie badań wykonanych w roku 2023 dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Klasa elementów biologicznych badanych jcwp wynosiła od II do III klasy, klasa elementów hydromorfologicznych I brak badań, klasa elementów fizykochemicznych II lub >II, klasa elementów fizykochemicznych I brak badań.

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocena stanu wód podziemnych składa się z oceny stanu chemicznego i oceny stanu ilościowego. Obszar powiatu jasielskiego położony jest w obrębie 2 jednolitych części wód podziemnych Aktualna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych PLGW2000151 i PLGW2000152 została wykonana na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego z 2022 r. oraz danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej w zakresie stanu ilościowego. Ocena ta wykazała dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy jednolitych części wód nr 151 i nr 152. Ogólny stan tych JCWPd oceniono jako stan dobry. W granicach powiatu jasielskiego znajduje się 2 punkty pomiarowo-kontrolne, zlokalizowane w JCWPd nr 151 w miejscowości Kąty (numer pkt wg MONBADA – 2012) oraz w miejscowości Cieklin (numer pkt wg MONBADA – 1437). W Kątach klasa jakości końcowa wyniosła II, a w Cieklinie IV.

Gospodarka wodno-ściekowa

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 493,6 km i korzystało z niej ok. 49,2% mieszkańców.

Pod koniec 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego wynosiła 1 030,7 km i korzystało z niej ok 62,7% mieszkańców powiatu.

Gleby

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Jaśle, 55,6% powierzchni stanowią grunty rolne.

Gospodarka odpadami

Ogółem w 2024 r. wytworzono w powiecie 24,18 tys. ton odpadów komunalnych. Udział odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu zebranych odpadów w powiecie jasielskim w 2024 r. wyniósł 39,7%.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 29,09.2025 r.):

- zinwentaryzowanych zostało 19 734 382 kg wyrobów zawierających azbest,
- dotychczas unieszkodliwiono 5 833 718 kg wyrobów zawierających azbest,
- pozostało do unieszkodliwienia 13 900 664 kg wyrobów zawierających azbest.

Zasoby geologiczne

W powiecie jasielskim zlokalizowanych jest 60 złóż kopalin, z czego zdecydowana większość to złoża piasków i żwirów. Łącznie w roku 2024 wydobyto 467,81 tys. ton oraz 10,63 mln m^3 kopalin.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu jasielskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park narodowy
  - Magurski Park Narodowy;
- Park krajobrazowy
  - Jaśliski Park Krajobrazowy;
- Obszary Natura 2000
  - Łysa Góra;
  - Kościół w Skalniku;
  - Ostoja Jaśliska;
  - Ostoja Magurska;
  - Golesz;
  - Łąki nad Młynówką;
  - Las Niegłowicki;
  - Józefów - Wola Dębowiecka;
  - Liwocz;
  - Bednarka;
  - Wisłoka z dopływami;
  - Beskid Niski;
- Obszar chronionego krajobrazu
  - Beskidu Niskiego;
- Rezerwaty przyrody
  - Golesz
  - Łysa Góra
  - Liwocz
- Pomniki przyrody – 34 szt.

Ogółem obszary prawnie chronione zajmują 36,7% powierzchni powiatu jasielskiego.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego wynosi 31 434,26 ha, co daje lesistość na poziomie 37,7 %.

Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie powiatu jasielskiego występują:

- Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:
  - ORION Engineered Carbons Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 83,
  - Unimot Terminale Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 101,
  - Zakład Produkcji Specjalnej "Gamrat" Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. Mickiewicza 108.
- Potencjalni sprawcy wystąpienia poważnych awarii:
  - ANPOL S.C. w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. 3 Maja 101,
  - Herbstreith&Fox Jasło Sp. z o.o., 38-200 Jasło, ul. K.K. Baczyńskiego 29,
  - Nowy Styl Sp. z o.o. w Krośnie - Zakład Produkcji Metalowej w Jaśle, 38-200 Jasło, ul. Fabryczna 6.

W okresie od 01.01.2021 – 28.04.2025 roku nie odnotowano poważnych awarii oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii na terenie powiatu jasielskiego.

W rozdziale 7. przedstawiono problemy ochrony środowiska będące wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji.

W kolejnym rozdziale przedstawiono potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu. Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego,
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych,
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej,
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi,
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów,
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- pogorszenia walorów krajobrazowych,
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

W rozdziale 9. dokonano analizy zgodności celów projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu jasielskiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem

decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego powiatu oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla Powiatu Jasielskiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla Powiatu Jasielskiego - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań.

W rozdziale 11 oddziaływania te zostały przedstawione w formie opisowej. Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Zadania inwestycyjne są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmiany stosunków gruntowo-wodnych;
- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;

- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno - kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji POŚ. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Rozdział 15 zawiera propozycję wskaźników monitoringu zaproponowanych w celu monitorowania realizacji *Programu*, natomiast w rozdziale 16 omówiono wnioski wyciągnięte w „Prognozie…”.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne powiatu jasielskiego. 17
Tabela 2. Liczba ludności powiatu jasielskiego w latach 2014-2024. 17
Tabela 4. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie jasielskim. 22
Tabela 5. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024. 22
Tabela 6. Wykaz pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza 23
Tabela 7. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. 24
Tabela 8. Wykaz dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego. 25
Tabela 9. Liczba przystanków autobusowych [szt.] na terenie powiatu jasielskiego. 31
Tabela 10. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu jasielskiego. 32
Tabela 11. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza. 35
Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy podkarpackiej. 36
Tabela 13. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. 39
Tabela 14. Wartości stężeń niektórych substancji w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego. 40
Tabela 15. Elektrownie OZE na terenie powiatu jasielskiego. 46
Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu. 48
Tabela 17. Liczba zarejestrowanych pojazdów w powiecie jasielskim w latach 2022-2023. 49
Tabela 18. Stan techniczny dróg powiatowych na terenie powiatu jasielskiego. 51
Tabela 19. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych na terenie powiatu jasielskiego. . 58
Tabela 20. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r. 61
Tabela 21. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.. 61
Tabela 22. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. 62
Tabela 23. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności. 63
Tabela 24. Stacje bazowe na terenie powiatu jasielskiego. 67
Tabela 25. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu jasielskiego w latach 2022-2024. 83
Tabela 26. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat jasielski. 84
Tabela 27. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie powiatu jasielskiego za lata 2016 2021. 92
Tabela 28. Zestawienie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód, określonych metodą przeniesienia z jcwp monitorowanych na niemonitorowane w okresie 2016-2021. 95
Tabela 29. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2022 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego. 96
Tabela 30. Wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2023 w jcwp z terenu powiatu jasielskiego. 98
Tabela 31. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego. 99
Tabela 32. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu jasielskiego. 101
Tabela 33. Znaczenie klas jakości wód podziemnych. 102
Tabela 34. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu jasielskiego. 103
Tabela 35. Kompleksowa ocena stanu JCWPd na terenie powiatu jasielskiego. 103
Tabela 36. Zestawienie wskaźnika korzystających z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w poszczególnych gminach powiatu jasielskiego. 104

Tabela 37. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu jasielskiego. 105
Tabela 38. Zestawienie występowania sieci kanalizacyjnej w poszczególnych gminach powiatu. 107
Tabela 39. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu jasielskiego. 107
Tabela 40. Oczyszczalnie komunalne na terenie powiatu jasielskiego. 108
Tabela 41. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu jasielskiego. 108
Tabela 42. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu jasielskiego. 110
Tabela 43. Wyniki monitoringu chemizmu gleb ornych. 112
Tabela 44. Użytkowanie powierzchni ziemi [ha] na terenie powiatu jasielskiego. 114
Tabela 45. Masa odpadów komunalnych odebranych w ciągu roku, stosunek odpadów zebranych selektywnie oraz masa wytworzonych odpadów przez jednego mieszkańca w latach 2022-2024 na terenie powiatu jasielskiego. 118
Tabela 46. Masa odpadów zebranych selektywnie [t] w latach 2022-2024 z terenu powiatu jasielskiego. 119
Tabela 47. Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024. 121
Tabela 48. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu jasielskiego. 122
Tabela 49. Pozwolenia i zezwolenia na gospodarowanie odpadami wydane przez Starostę Jasielskiego dla zakładów na terenie powiatu jasielskiego. 122
Tabela 50. Ilość azbestu zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do unieszkodliwienia na terenie gmin powiatu jasielskiego. 125
Tabela 51. Ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w latach 2022-2024 z terenu gmin powiatu jasielskiego. 125
Tabela 52. Wykaz koncesji wydanych przez Ministra właściwego do spraw środowiska na wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego. 130
Tabela 53. Koncesje wydane przez Starostę Jasielskiego dla złóż na wydobywanie kopalin na terenie powiatu jasielskiego. 131
Tabela 54. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu jasielskiego. 134
Tabela 55. Wydobycie kopalin ze złóż na terenie powiatu jasielskiego w 2024 r. 136
Tabela 56. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu jasielskiego [ha]. 138
Tabela 57. Informacje dotyczące obszarów Natura 2000 występujących na terenie powiatu jasielskiego. 143
Tabela 58. Rezerwaty przyrody znajdujące się na terenie powiatu jasielskiego 151
Tabela 59. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego 152
Tabela 60. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu jasielskiego. 156
Tabela 61. Tereny zieleni w powiecie jasielskim. 156
Tabela 62. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu jasielskiego. 161
Tabela 63. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego. 181
Tabela 64. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Powiatu Jasielskiego. 196
Tabela 65. Jednolite Części Wód Powierzchniowych, w obrębie których leży powiat jasielski i cele środowiskowe. 228
Tabela 66 Obszary chronione na terenie powiatu jasielskiego wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi. 232
Tabela 67. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu jasielskiego i cele środowiskowe. 238
Tabela 68. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Jasielskiego. 252
Tabela 69. Wyniki pomiarów długookresowego średniego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r. 257
Tabela 70. Wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w Jaśle w 2023 r.. 257
Tabela 71. Szacunkowa liczba osób zamieszkujących tereny, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. 258

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województwa. 10
Rysunek 2. Gminy powiatu jasielskiego. 11
Rysunek 3. Położenie powiatu jasielskiego na tle mezoregionów. 12
Rysunek 4. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu jasielskiego. 14
Rysunek 5. Róża wiatrów powiatu jasielskiego. 15
Rysunek 6. Scenariusze zmian klimatu w powiecie jasielskim. 15
Rysunek 7. Scenariusze zmian sumy opadów w powiecie jasielskim. 16
Rysunek 8. Liczba ludności w gminach powiatu jasielskiego. 18
Rysunek 9. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. 18
Rysunek 10. Schemat miejskiej sieci ciepłowniczej na terenie Miasta Jasła. 21
Rysunek 11. Układ dróg na terenie powiatu jasielskiego. 29
Rysunek 12. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu jasielskiego. 31
Rysunek 13. Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa podkarpackiego. 36
Rysunek 14. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie podkarpackim w 2024 roku. 38
Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie podkarpackim w 2024 roku. 39
Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych. 42
Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu. 43
Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski. 44
Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski. 45
Rysunek 20. Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych pojazdów w latach 2015-2023 w powiecie jasielskim, przy założeniu, że wartość wskaźników w 2015 roku odpowiada 100%. 49
Rysunek 21. Lokalizacja analizowanych odcinków w ramach monitoringu GDDKiA. 62
Rysunek 22. Linie elektroenergetyczne na tle powiatu jasielskiego. 66
Rysunek 23. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie powiatu jasielskiego. 82
Rysunek 24. Cieki przepływające przez teren powiatu jasielskiego wraz z wałami przeciwpowodziowymi. 84
Rysunek 25. Zlewnie JCWP, w zasięgu których znajduje się powiat jasielski. 85
Rysunek 26. Mapa zagrożenia powodziowego powiatu jasielskiego. 87
Rysunek 27. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną. 89
Rysunek 28. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną i rolniczą. 90
Rysunek 29. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat jasielski. 100
Rysunek 30. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat jasielski. 101
Rysunek 31. Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych oraz tereny ochrony ujęć wód na obszarze powiatu jasielskiego. 106
Rysunek 32. Mapa poglądowa historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i szkód w środowisku występujących na terenie powiatu jasielskiego. 116
Rysunek 33. Mapa poglądowa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu jasielskiego. 117
Rysunek 34. Ilość azbestu, który przekazano do unieszkodliwienia (w stosunku do ogółu) [%] w gminach powiatu jasielskiego. 126
Rysunek 35. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu jasielskiego. 137
Rysunek 36. Magurski Park Narodowy na terenie powiatu jasielskiego. 142
Rysunek 37. Obszary Natura 2000 na terenie powiatu jasielskiego. 149
Rysunek 38. Rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe i pomniki przyrody na terenie powiatu jasielskiego. 155
Rysunek 39. Lesistość gmin powiatu jasielskiego. 156
Rysunek 40. Obszary leśne i zadrzewione na terenie powiatu jasielskiego 157
Rysunek 41. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu jasielskiego. 159
Rysunek 42. Stanowiska i siedliska zwierząt na terenie powiatu jasielskiego. 219